

POEMATA
Gregorij Bersmani
Annæbergensis,
IN LIBROS DVODE-
CIM DIVISA.

L I P S I A E.
C V M P R I V I L E G I O .

GR. BERSMANVS

ANNAEB.

V. clariss. ac poëtæ & Med.
celeberr.

D. IOHANNI POSTHIO,

Reuerendiss. Pr. ac Domini

D. IULII EPISCOPI VVIR-
CEBVR. ET FRANC. ORIENT.

DVCIS ILLVSTRISS. & C.

Archiatro, amico S. ob-
seruando S. D.

COMPPELLATVRO MIHI te,
Vir clarissime, in mentem ve-
niebat versuum quorundam
Euripidis, quibus Archelao respon-
disse scenicus ille philosophus perhi-
betur:

ὃ βέλομαι πλατῶντι δωρεῶν πένης,
μή μ' ἄφρονα κρίνης, ἢ διδῶς αἰτεῖν δεκῶ:

id est:

Donare nolo pauper ipse diuiti,

Ne videar esse stolidus, aut dando petere.

Non enim carere solet stulticiæ re-
prehensione, qui de sua inopia alio-

A 2 rum

EPISTOLA

rum locupletare studet copiam: & qui opulentis donando largitur aliquid, non donationem aut largitionem facere, sed ijs qui se mendicos profitentur mendicare callidius existimatur. Quid igitur me fiet, Posthi, qui (vt Nasonis huc accommodem versus,)

*mel Aristæo, qui Baccho vina falerna,
Triptolemo fruges, poma fero Alcinoos,*
id est, carminum tibi copia affluentissimo, versuum meorum exiguum offero munusculum, Poëtaſter ipſe pauper & ieiuus, tibi Poëtæ luculento & copioſo. Niſi me valde animus fallit, incurram profeſſò in aliquorum aculeos, vel ineptiæ, vel ſaltem ſiniſtræ liberalitatis criminatione. Verumenimvero, mi Poſthi, ego non munere te afficere in præſentia conſtitui, miſſis ad te qualiſcunq; ingenij mei exercitijs: ſed cum poſtulante ita conſuetudine, cuius ſecundum Publium grauiffimū eſt imperium, ab initio quaſi præſan-
dum

DEDICATORIA.

dum mihi esset aliquid, te potissimum
delegi, apud quem animi mei cogi-
tata expromerem liberius, & qui
cum familiariter quasi garrirem. Qui
enim est animi tui candor, quæ be-
neuolentiæ erga me singularis affe-
ctio, prorsus mihi persuasum habeo,
in optimam à te acceptum iri par-
tem, quæcunq; de studijs adolescen-
tiæ meæ apud te exposuero. Ego me,
Posthi, ab ineunte ætate optimarum
artium disciplinis deditum fuisse, ne-
que inficior, neq; huius me cum Mu-
sis, id est, cum humanitate & doctri-
na commercij adeò poenitet, vt pro-
uecta iam nonnihil ætate, in ista
scholasticæ humilitatis tenuitate atq;
obscuritate non consenescere malim,
quàm si possim atque in promptu sit,
nunc demum me quasi retexere, at-
que consecrari incipiam vitæ genus
& splendidum magis & fructuosum.
Ceteros poeniteat, qui vel ambitio-
ne turgidi, vel pecuniæ cupiditate in-
escati, alijs quàm sibi viuere malunt,

id est, ea amplecti studia, quibus in
honorum & dignitatis fulgore, & rei
lautæ ac fortunarum splendore, noti
nimis omnibus, ignoti moriantur si-
bi, secundum Senecam: imminenti-
bus præsertim, in ista quæ ante ocu-
los interque manus est fatali rerum
omnium conuersione, maiorib. in-
dies periculis vitæ honoratæ & ne-
gotiosæ. Neq; verò est quod suspice-
tur aliquis, me aut solitudinem ac
desertionem humanæ societatis ap-
probare, aut illorum improbare in-
stitutum, qui sapientiam suam, pru-
dentiam, intelligentiamq; ad reipub.
vtilitatem, & vitæ communitatem
conferunt: sed illorum hoc à me non
dictum sed responsum est insolentiæ,
qui litteras humaniores despiciunt,
vt exiles nimis & humano generi pa-
rum vtilis: non aduertentes in illa
fastus sui ignorantia & arrogantia
cæcitate, cum eos qui his essent de-
diti erudijse multos, quò ciues eua-
derent meliores, rebusq; suis publicis
vtilio-

DEDICATORIA.

utiliores : tum illos ipsos , qui se rationi ciuili totos addixere, quicquid ad rempub. commodi attulerunt, id omne doctrinæ liberalis institutioni ferre acceptum. Sed de his plura commemorari non est necesse. Harum igitur artium, quæ & sunt & appellantur ingenuæ, cum amore & cupiditate à primis, (quod dici solet) vnguiculis tenerer, poëticen præ omnibus complectebam, quod de præceptorum meorum grauiissima iudicij sententia persuasum mihi erat, neminem posse vllam eruditionis laudem consequi, neq; in studijs doctrinæ locum tueri vllum, qui non in hoc genere litterarum diligenter & ipso versatus fuisset. Atq; amabam ego vnicè, & colebam quoscunq; vatium titulo censerì, atq; excellere in facultate tam præclara acceperam : præcipuè verò lectione poëtarum veterum delectabar, deq; eorum hortis vberrimis quotidie flosculos mihi sullegebam aliquos, ad copiam su-

E P I S T O L A

pelleſtilis litterariæ, id eſt, doctrinæ
 elegantis. Acuebat hanc ſtudij mei
 contentionem, & currenti (vt eſt in
 prouerbio) calcar addebat præce-
 ptor meus Georgius Fabricius, quo
 mihi, non abſq; ſingulari Dei beni-
 gnitate, vti contigit magiſtro ac in-
 formatore ineuntis adoleſcentiæ
 meæ. Qui cum omni liberali doctri-
 na eſſet politiſſimus, & poëtici in-
 primis gnarus, non modò ſcientia
 me augere poterat, ſed etiam exem-
 plis. Incitabat præterea me condisci-
 pulorū meorum in ludo illuſtri æmu-
 latio, at quorum? adoleſcentum ſo-
 lidæ laudis cupidorum, & magna la-
 boris ac diligentia contentione in
 eodem curriculo ſeſe excercentium.
 Et feruebat enim tum opus, & con-
 citato quiſq; curſu palmam appete-
 bat Muſicam: in qua conſequenda,
 ſi non prima tenere poſſet, extre-
 mum ſaltem redire pudebat vnum-
 quenq;. In illo igitur ſpatio cum de-
 curriſſem annos totos ſex, quod erat
 tem-

DEDICATORIA.

tempus curriculo illi præscriptum
 constitutione Illustriss. ac laudatiss.
 memoriæ Pr. Electoris Diui Mauri-
 cij, in Academiam Lipsensem missus
 sum tanquam ad mercaturam do-
 ctrinæ luculentioris, faciente mihi
 sumtus illustriss. munificentia summi
 & potentiss. Principis, quem cum
 gratiss. recordatione beneficiorum
 ipsius nomino, Pr. Electoris Augusti.
 Atq; magna mea felicitate euenit, vt
 non prius pedem in vrbe illa pone-
 rem, quàm & veteris mei præceptor-
 ris litteris, & commendatione quoq;
 Philippi Camerarij, iuuenis ad om-
 nia summa nati, quem Misenæ &
 contubernij ac studiorum societate,
 & amiciciæ necessitudine mihi habe-
 bam deuinctissimum, conciliatus es-
 sem Magno illi Ioachimo, vtriusque
 litteraturæ atq; adeò omnis humani-
 tatis parenti. Quo cum & doctore
 vterer & ἐργασίῳκτη, non modò non
 deserui cursum illum studiorū, quem
 Fabricio duce non infeliciter ingres-

E P I S T O L A

pelleſtilis litterariæ, id eſt, doctrinæ
 elegantis. Acuebat hanc ſtudij mei
 contentionem, & currenti (vt eſt in
 prouerbio) calcar addebat præcep-
 tor meus Georgius Fabricius, quo
 mihi, non abſq; ſingulari Dei beni-
 gnitate, vti contigit magiſtro ac in-
 formatore ineuntis adoleſcentiæ
 meæ. Qui cùm omni liberali doctri-
 na eſſet politiffimus, & poëtici in-
 primis gnarus, non modò ſcientia
 me augere poterat, ſed etiam exem-
 plis. Incitabat præterea me con-diſci-
 pulorū meorum in ludo illuſtri æmu-
 latio, at quorum? adoleſcentum ſo-
 lidæ laudis cupidorum, & magna la-
 boris ac diligentia contentione in
 eodem curriculo ſeſe excercentium.
 Et feruebat enim tum opus, & con-
 citato quiſq; curſu palmam appete-
 bat Muſicam: in qua conſequenda,
 ſi non prima tenere poſſet, extre-
 mum ſaltem redire pudebat vnum-
 quenq;. In illo igitur ſpatio cum de-
 curriſſem annos totos ſex, quod erat
 tem-

DEDICATORIA.

tempus curriculo illi præscriptum
 constitutione Illustriss. ac laudatiss.
 memoriæ Pr. Electoris Diui Mauri-
 cij, in Academiam Lipsensem missus
 sum tanquam ad mercaturam do-
 ctrinæ luculentioris, faciente mihi
 sumtus illustriss. munificentia summi
 & potentiss. Principis, quem cum
 gratiss. recordatione beneficiorum
 ipsius nomino, Pr. Electoris Augusti.
 Atq; magna mea felicitate euenit, vt
 non prius pedem in vrbe illa pone-
 rem, quam & veteris mei præcepto-
 ris litteris, & commendatione quoq;
 Philippi Camerarij, iuuenis ad om-
 nia summa nati, quem Misenæ &
 contubernij ac studiorum societate,
 & amiciciæ necessitudine mihi habe-
 bam deuinctissimum, conciliatus es-
 sem Magno illi Ioachimo, vtriusque
 litteraturæ atq; adeò omnis humani-
 tatis parenti. Quo cum & doctore
 vterer & ἐργασίῳ, non modò non
 deserui cursum illum studiorū, quem
 Fabricio duce non infeliciter ingres-

sus eram, sed etiam acrius aliquantò
 eum persequi coëpi, admouente mi-
 hi stimulos tanto viro, cuius & auto-
 ritas apud me erat summa, & iudici-
 um fiebat maximū. Et amabat ille in-
 genium meum, quod alij propter ve-
 hementiam carpebant, & foetus illi-
 us non improbabat. Ac memini ego
 ipsum de me vsurpare illud Themi-
 stoclis dictum, quod relatum est à
 Plutarcho : τὰς τραχυτάτας πώλῃς
 ἀρίστες ἵππους γινέσθαι, ὅταν ᾗς προσήκη τύ-
 χῳσι παιδείας καὶ καταρτίσεως : id est :
 ex pullis ferocissimis optimos euade-
 re equos, si rectè educentur & insti-
 tuantur. Et si quid præterea in me
 maleuolorum notabat acerbitas, at-
 que obrectationis calumnia, (qua
 nescio quo fato vix in lucem editus
 laboravi) id ita excusabat, vt æta-
 tem diceret, quicquid id esset, detri-
 turam. Atq; haud scio, an diuinum
 illum virum, sui de me iudicij fefelle-
 rit opinio : cū ab inuidis etiam num
 audire cogar, quod mihi obijcitur de
 animi

DEDICATORIA.

animi vehementia, ac tantum non
 effræni impotentia. Sed dicam tibi;
 Posthi, quid res sit, ac verè dicam,
 quam necessarij illi mei interpreten-
 tur animi vehementiam. Est genus
 hominum, qui esse primos se omni-
 um rerum volunt, nec sunt, vt Co-
 mici verbis vtar: istos quia adorare
 ego detrecto, mandati diuini reue-
 rentia, quod vetat, Deos præter
 vnum alios habere vllos: ego sum
 ille ferox, agrestis, sæuus, truculen-
 tus, *δύοις τε καὶ ἀσύνῃ*. Atq; hoc
 nomine non apud priuatos modò,
 amicis istis meis falsò me criminanti-
 bus, malè audio, verum etiam hoc ip-
 so crimine, ijsdem deferentib. apud
 procures non rarò insimulor. Sed
 hæc Deo scilicet committenda sunt;
 qui confundet aliquando os calum-
 niantium, & meam proferet inno-
 centiam: nunc eò reuocetur oratio,
 vnde paullulum abducta est. De il-
 lius igitur viri hortatu ac voluntate,
 ausus fui tum. versiculos quosdã ado-
 lescen-

lescentulus famæ committere, cum-
 que semel alea iacta esset, amicis ro-
 gantibus, postea & alia quædam me-
 ditari coepi, epithalamia præsertim
 & carmina gratulatoria, quibus in-
 seruirem honori eorum, quorum pe-
 titioni, quicquid id esset officij, dan-
 dum erat. Neq; sanè animus mihi fu-
 it illa in vnum libellum, vt nunc vi-
 des, collecta in publicum edere, quod
 hominum extimescerem iudicia, quo-
 rum ἄλλ' ὅτις σε κακῶς, ἄλλ' ὅτι ἀμείνον
 ἴσῃ, vt inquit Theognis: etsi non de-
 erant amicorum instigationes, vt id
 facerem crebrò me admonentium,
 mihiq; siue pudorem illum siue me-
 tum eximere conantium. Et dice-
 bant enim illi me quoq; vatem, sed
 non ego credulus illis, vt cum Ma-
 rone loquar: quòd poemata mea
 neque nostrorum hominum scriptis
 meo quidem iudicio æquiparanda,
 multò minus elegantem illam vetu-
 statem sapere videbantur. Et coepit
 tamen in hanc partem vltro operam
 dare

DEDICATORIA.

dare suam iuuenis doctrina liberali
 eruditus, & optimarum artium Ma-
 gister, & tui quoq; obseruantissimus
 Laurentius Finckelthusius, colligen-
 do ea quæ inter chartas meas iace-
 bant dispersa atq; confusa, atq; con-
 ijiendo in huius voluminis quasi fa-
 sciculum. Quorum etsi nonnulla in-
 formata magis, & parte duntaxat
 polita, quàm perfecta atq; penitus
 exacta à me erant, tamen cum &
 illa huiusmodi esse perhiberet, quæ
 in vulgus edi rectè possent, idq; mihi
 omnino persuadere anniteretur: de-
 di fanè hoc vel cupiditati ipsius, vel
 potius amoris & beneuolentiæ erga
 me propensione, vt ea libenter cre-
 derem, quæ maximè vera esse cupie-
 bam. Atq; dum ille totus est in car-
 minibus istis congerendis atq; com-
 ponendis, forte fortuna accidit, vt
 litteræ quoq; ad me afferrentur à vi-
 ro & poëta optimo, doctrinæq; eru-
 ditæ copia facultateq; eximia prædi-
 to Adamo Sibero, hortantes me, vt
 mea

E P I S T O L A

mea colligerem , & vno volumine
 ederem in vtilitatem eorum, qui stu-
 dent rei poëticae exultae & eleganti.
 Accepi ego, mi Posthi, statim omen
 illud, cumq; praestantis poëtae & an-
 tiquis vatib. comparandi iudicium,
 cum Laurentij mei facto congruere
 perspicerem, eò libentius postea à
 me impetrari passus sum, quod ab
 amicis petebatur, vt typis informan-
 da traderem poëmata illa facta non
 facta, perfecta imperfecta. Quod
 autem de tua mihi constabat singu-
 lari erga me beneuolentia, quam tu
 ex eo, quo me Ferrariæ tuis ad V.
 clariss. eruditissimumq; Conradum
 Dinerum, communem vtriusq; no-
 strum missis Bononia litteris salutare
 peramanter iussisti, & retinuisti con-
 stanter, & coluisti officiosa litterarum
 frequentium compellatione, cum
 neutri videre alterum licuerit: de hac
 igitur voluntatis tuæ propensa in me
 affectione cum mihi constaret, opu-
 sculum istud ita publicandum duxi,
 vt præ-

DEDICATORIA.

vt præstantiæ tuæ hac epistolæ meæ
 nuncupatione quasi dedicatum ede-
 retur. De quo rectius te iudicium la-
 turū sciebam, cum in hoc genere stu-
 diorum litterarumq; iam pridem ma-
 gna cum laude & admiratione verse-
 ris, quàm plerosq; alios, qui aures ha-
 bent ineruditas, & à Musarum cantu
 alienas atq; abhorrentes: quib. ma-
 gis placet rudis infantia, quàm co-
 piose loquens sapientia, barbaries
 horrida & agrestis, quàm culta & vr-
 bana eruditio. Et quotus iam quisq;
 est in ista seculi huius *κρίτικατάτης* per-
 uerſitate, qui Midæ auriculas non ha-
 beat, id est, iudiciū sibi non arroget
 de ijs, quæ non didicit, non intelligit,
 ignorat? Etsi autem munusculū istud
 neq; speciei est præclarum, neq; ela-
 boratione dignum excellentis inge-
 nij tui atq; doctrinæ præstantia: ta-
 men cum ab homine amico & tui ob-
 ſervantiſſimo proficiſcatur, gratum
 id tibi (vt ſpero) accidere patieris, &
 ad alios, quorum cenſuræ & animad-
 uerſio-

EPIST. DEDICAT.

uerfionis feueritati minus fatisfaciet,
ita defendes, vt in ijs quæ adolefcens
lufi, iudicij maturitatem mihi defu-
iffe dicas: ad ea, quæ ætate paulò fir-
miore composui, otium ad elabo-
randum non concessum effe, respon-
deas. Et accessit ad hæc maximum
nostro seculo liberalium ingeniorū,
ac præcipuè poëticæ studiosorum
impedimentum, pænuria Moecena-
tum. De quo querelam instituere
hoc loco, superuacaneum fuerit. Tu,
mi Posthi, & confidentiam compel-
lationis meæ, & quæ tanquam gar-
riens tecum perscripsi, in bonam ac-
cipies partem, meq; quod facis ama-
bis. Vale feliciter. Lipsiæ v. Id. Apri-
lis. Anno Christi Iesu M. D. LXXVI.

EPIGRAMMA

DE

GREGORIO BERSMANO
PROFESSORE IN ACADEMIA
Lipsensi ordinario.

ELOQVIO teneros dum format, alitq; pœtas
Bersmanus Clarij fama, decusq; chori:
Ipse pater vatum vatem admiratus, & alto
Ingenio, exclamat, par hic, & arte mihi est.

ALIUD DE EODEM.

IN NOVA migrarent anima si corpora, variis
Cultum Tibulli spiritum
Pectori inesse tuo, Bersmane diserte, putarem,
Elegos poliret qui tuos.

Iohan. Posthius

M. D. F.

B

POE-

POEMATVM, QVAE
HOC OPERE COMPREHEN-
duntur, INDEX.

Carmin. sacrorum liber	I.
Epithalamiorum libri	IV.
quorum postremus est Adopti- uus.	
Encomiasticorum libri	II.
Epicediorum libri	II.
Tumulorum liber	I.
Elegiarum lib.	I.
Lusum liber	I.

GRE-

GREG. BERSMANI

ANNAEBERGENSIS

Carminum sacrorum

LIBER I.

ECLOGA I. IESVS

CHRISTVS.

NATALITIA IESV

CHRISTI, FILII AETERNI

Patris, & matris semperuirginis Mariz,
alternis canunt pastores

SIMEON ET IVDAS.

*U*irginei prolem partus, summiq; parentis,
Versibus alternis Simeon cum compare Iuda
Cantabant, inter pecudes, prope culmina Bethle,
Mulcebantq; suo colles, & gramina cantu:
Ambo pastores, Hebraei sanguinis ambo,
Et calamus certare pares, & dicere carmen.
Tu mihi, seu requiem tibi dat vexatio morbi,
Seu te cura sinit studij indefessa perennis,
Eloquij Ioachime parens Germane Pelasgi,
Annue conanti, Sicula modulamine Musa
Pastorum regis cunabula condere versu.

Transferat noctis medium, pronisq; petebat
Luna rotis instans, spacium decliuis Olympi,
Cum sopor almus habet terris hominesq; ferasq;:

*Incepit Simeon, quem deinde secutus Iudas
Hac cecinit, recolens priscorum oracula vatum.*

*S I. Nascere magne puer, sata virgine nascere pro-
Pastorum spes certa, gregis fiducia nostri, (les,
Nascere promissum credenti semen Abraha,
Abrahamq; simul nato, Abrahamq; nepoti :*

*Pascentes hac valle greges dum seruat vterq;
Et potum pastos hanc fontis ducit ad vndam.*

*I v. Nascere vera Dei soboles, aquaui parenti,
Omnia patrius habens, verum de lumine lumen,
Eq; Deo genitus Deus, immemorabile verbum,
Quod fuit ante cui primordia, condita per quod
Omnia sunt, passim quæ condita cernis in orbe,
Nascere Dauidi promissus, sceptrifer heros.*

*S I. Qualia succrescunt pingui plantaria terra,
Quæ ferro abscindens, tenero de corpore matrum,
Spem sobolis, cultor genitalibus inserit aruis :
Talis Iessæ surgit de stirpe propago,
Iusticia germen, fidei flos, herba salutis,
Aeterni robur patris, sapientia, virtus.*

*I v. Carmen Ephratai deductum dicite colles,
Et nemus omne sonet, motentq; cacumina quercus.
Tuq; novos duc Bethla choros, vix cognita nuper
Ipsa tibi : nunc ciue tuo notissima mundo,
Ante Palestinas tanto sublimior vrbes,
Iuniperus fragis quantum eminet, vlmus aristis.*

*S I. Salve nox precor, ô talis nox conscia partus,
Pulcrior aurora, Solis formosior ortu :
Et tu nascenti quæ præbes tecta puello,*

Vix

Vix asino satis ampla domus, vaccaq; marito,
 Et stipulis instrata, luto congestaq; circum,
 At nunc augustis regum pralata theatris.

I v. Salve virginis flos intemerate pudoris,
 Cuius fecunda miscens se Spiritus aluo
 Ille Dei, implevit diuino viscera fetu,
 Auctorem paritura suum, paritura potentem

Isaida solio regem, qui terminet astris
 Imperium, dans iura polo, terraq; mariq;.

S i. Quem non lata suo tellus complectitur orbe,
 Non mare, nec celum quod vastius extat vtrisq;
 Hunc capit impositum praesepe, ignobile saenum,
 Fasciaq; inuoluens tenui circumdat amictu,
 Vbera ducentem matris, rerum omnium egenum,
 Quo certum prabente cibum non esurit ales.

I v. O miranda Dei commercia, conditor ille
 Immensus rerum, paruos confluxit in artus,
 Humani factus generis pars, incipit esse
 Qui fuit, atq; suo qui lumine cuncta serenat,
 Luciferi satus ante iubar, Solisq; nitorem,
 Lucis eget,mersus tenebris, Sol, Lucifer idem.

S i. At tibi mortales supra genus altius omnes,
 Arguit insueto celum splendore coruscum,
 Discutiensq; nouo nocturnas igne tenebras,
 Perq; strepens sudum innocui exercitus armis,
 Carmine gratantum, & latum Paena canentum,
 Gloria lausq; Deo, sit pax & gratia terris.

I v. At tibi ab orbe alio portantes munera reges
 Auriq;, myrrhaq;, & odori turis acerras,

Officiosa tuas in cunas stella ciebit
 Prodigijs actos celi, vatumq; suorum,
 Signabitq; vias flammis, ac prauia ducet
 Extremis procul aurora venientis ab oris.

S I. Nunc alacris teneat silua, & rura voluptas,
 Nunc tandem latentur oues, ouiumq; magistri,
 Aduentu Pastoris id, Pastoris ouantes,
 Dispersas qui per saltus, & pascua campi,
 Per saltus Carmele tuos, per pascua Thabor,
 Cogere venit oues, ouiumq; vocare magistros.

I V. En vt laticia valles, collesq; supini
 Exultant, plaususq; ferunt ad sidera voces,
 Et Deus, ille Deus, respondent vndiq; montes,
 Qui mortale genus de faucibus eruet Orci
 Vindicis assertum dextra victricibus armis,
 Atq; Erebi domitor, secum in sua regna reponet.

S I. Nuper dira lues infecerat omnia tabo,
 Non amnem libabat ouis, non graminis herbam
 Impune attingebat, agros mors seu per omnes
 Huc illuc errans, herbas vitiat & amnes:
 Nunc simul & necis est compressa licentia cruda,
 Nec lacus exitium pecori, nec pabula praestant.

I V. Quid fraus caca tibi, deceptaq; femina furti.
 Immitis prodest coluber, victorq; triumphas
 Infelix, frustra animis elate superbi?
 Hac misera tibi parta venit victoria clade,
 Iam tibi prostratum victoris calce potentis,
 Contritumq; caput cerno, dux femina facti.

S I. Non lupus insidias clauso meditatur quili,

Non

Non vespertinus stabulum circumgemit vrsus,

Nec securi timent rabidos armenta leones :

Atq; impune leo vitulo, lupus accubat agno,

Mirus amor : pardo misceri nec fugit hœdus,

Cumq; vrsis vltro veniunt ad pocula vacca.

I v. Victorem Solyma sertis ornatæ puella,

Sternite humum folijs venienti, & spargite flores,

Omnis in occursum regis ruat vrbe iuuentus,

Obuia cum palmis : placidi iuuet ora tueri

Principis, et patrium acclamare Osanna frequentes,

Victor iô, Dux noster iô, per compita currat.

S i. Nunc securi quies, tutiq; sub arbore somni,

Expertesq; metus errant in montibus agna,

Non pecori infestus prado, custodibus anguis :

Ipsa mella ferunt quercus, palurus oliuam,

Balsama corticibus sudant preciosa myrica,

Balantumq; greges distentant vbera lacte.

I v. Nunc gressus firmant claudi, celog; fruuntur

Oppressi caca longum caligine noctis.

Aure bibunt surdi voces, mutiq; loquuntur,

Perrumpunt manes tumultos, vitamq; capeffunt,

Nunc vnum videas Pastorem, vnius ouilis,

Secernentem hircos agnis, ignobile vulgus.

Hæc illi alterno referebant condita versu,

Audyt applaudens resonis concentibus æther,

Celestiumq; chori magnum per inane volantes,

Audiuere ambos pacata silentia noctis,

Donec sideribus pulsus, processit Olympo

Lucifer, & cunctis renuentibus extulit ora.

E C L O G A I I.

I E S V S C H R I S T V S.

DE MERITO SALVTI-
FERAE MORTIS, AC GLO-
riosæ resurrectionis Domini ac Seruatoris
nostri I E S V Christi canentes introdu-
cuntur Ioach. Camerarius, & alius
quidam pastor.

I O S I A S, B A N A I A S.

(*Vr non Banaia solennis luce diei, I O.*)
Hanc ad fontis aquam, quoniam conuenimus ambo,
Alterno canimus deducta poemata versu?

B A. Non ingrata mones: folijs en ipsa canoris
Leniter aspirans, placidi fauet aura Fauonij,
Et blandi Soles, & cantu inuitat Aëdon.
Sed maior tu Iosia, prior incipe carmen.

I O. Cui tua pastorum non certat fistula cantu?

B A. Qui te, quiq; tua Musam fastidit auena,
Herba huic Sardoe sapiant, & sordeat Hybla.

I O. Quid tum, Mygdonij indutum si iudicis aures
Nunc aliquem, iuuat arguto plus anser olore?

Sed tu parcius ista: trahit sua queng; voluptas.

B A. Incipe Iosia, si qua praecepta decori,

Aut Illi genitoris habes, aut seria Batti:

Incipe, fida greges seruabit cura Saaphas. (*que:*

I O. Immo hac quod poscunt solennia agamus vter-
Ac du-

Ac ducis heu tristes obitus, ac vulnera nostri,
 Et visa partem superata morte salutem
 Dicamus, meritumq; eius tollamus ad astra:
 Munus ad astra feramus adepta grande salutis.
 B A. Et iuuat, et fas est: nec gravior vlla suprenso,
 Quam nati memorans benefacta, Camæna parenti.
 Da tua Iosia, reddentur nostra vicissim
 Carmina, quæ nuper descripsi in cortice fagi:
 Carmina victori celebrem gratantia palmam.
 I O. Dicite Sionides carmen mihi flebile Musa.
 Sublatum inmitis crudeli funere leti,
 Aeterni Christum decus, & solatia patris,
 Flebant pastores, ante omnes ora rigabat
 Mater, inexpletum lacrumans, complexa peremti
 (Ah immane nefas) corpus miserabile nati,
 Perfossasq; manus, traiectaq; pectora ferro,
 Atq; cruentatum spinis caput, oraq; pugnis
 Liuida, tum clauis terebratas cuspide plantas.
 Ergo suis celumq; & sidera questibus implens,
 Quem te, inquit, uate aspicio, quam dira nocentum
 Supplicia? ah scelerata tua ludibria gentis.
 Dicite Sionides carmen mihi flebile Musa.
 Illum etiam montes fleuere, & saxa iacentem,
 Disrupti montes, diuulsaq; saxa dolore,
 Ipsa parens frugum tremefecit motibus orbem,
 Horrendoq; vrbes patefacta absorpsit hiatu,
 Et celo tenebras ostendit, & antra silentium:
 Tum fractis manes tumultis exire piorum,
 Atq; urbem ingressi sacram se ostendere multis.

Dicite Sionides carmen mihi flebile Musa.
 Sol quoq, prategens atra ferrugine frontem,
 Signa dedit luctus, & lurida lucis imago.
 Tunc etiam Nereus perculsus inhorruit undis,
 Et pelagi rabies attollens undiq, fluctus,
 Incubuit terra, angusto indignata teneri
 Litoris obiectu, celum mistura profundo.
 Dicite Sionides carmen mihi flebile Musa.
 Quid moror? ipsa labat iusto sine pondere Olympi
 Celsa domus, queruntq, suum solia ardua regem,
 In cruce quem nostro pro crimine funera passum,
 Nec diuina aliquid iam maiestatis habentem,
 Nec propria nitidum forma splendore, sed omnes
 Infra mortales abiectum, fontibus aquum,
 Terra tegit, lacerosq, sinu complectitur artus.
 Claudite Sionides carmen lacrimabile Musa.
 Sic summo placitum patri, celoq, sedebat,
 Qui morti auctorem vita, culpaq, carentem
 Deberi poena voluit, sub pondera labia
 Demersum nostra, sub auita pondera noxa,
 Redderet ut vitam cunctis, poenamq, leuaret.
 Tanta molis erat lapsam instaurare salutem.
 Claudite Sionides carmen lacrimabile Musa.
 B A. O mihi lacte tuum, Iosia, ô melle poema
 Dulcius, Ergo tuis in labris cerea tecta
 Mellificum legit vulgus, tibi flumina lingua,
 Flumina Cecropium manant spirantia nectar.
 Stridula nunc tecum contendat canna Nachôris.
 Sed tamen & tibi nostra, tuis cedentia tantum,

Quam

Quantum hedera lauris concedunt, vitibus vlni,
 Nostra tibi modulemur, auent & nostra reserri
 Carmina, nec mihi promissis te ludere pulcrum.
 I O. Sic pecudes non vlla tuas contagia ladant,
 Nec segetem grando, nec prada infestet agellos:
 Perge tuos nobis, Banaia, dicere versus.
 B A. Victor iô, mea, victor iô, cane tibia plaudens.
 Ecce redit vitæ ductor rediuius ab Orco,
 Quem non, umbrarum regis manus omnis in vnum
 Agglomerans agmen, non vincla adamantina leti,
 Non scelerum tetra facies, non obice saxi
 In tumuli stabulans foribus custodia, victum
 Perdomuit: quin ipse domos populatus Auerni,
 Clausuraq; perrumpens tumuli, supera alta reuisit.
 Deuictos raptans hostes post terga reuinctos.
 Victor iô, mea, victor iô, cane tibia plaudens.
 Qualis vbi alternam reparauit funere vitam,
 Pubescens obitu (mirum) Titanius ales,
 Mox Indos repetit, nec iam reminiscitur euum.
 Quod flammis posuit, latus viridante iuuenta:
 Quem pone innumera volucres comitantur euntem,
 Aëra mulgentes cantu, & stridentibus alis:
 Talem Orco reducem, noua per compendia vita,
 Clarum luce magis, liquido magis aethere clarum,
 Morte redemptorum sequitur chorus, ordine longo,
 Gratantum simul, & regi Paania canentum.
 Victor iô, mea, victor iô cane tibia plaudens.
 Nunc alacris siluas incescit, & arua voluptas,
 Fronde virentes siluas, & floribus arua.

Nunc

Nunc meliorq, diem Sol promit, & equore toto
 Arrident placidi tranquilla silentia Ponti.
 Nunc etiam terris clementior annuit æther,
 Et genus in nostrum longam obliuiscitur iram,
 Placatus nati precibus, D E V S arbiter orbis.
 Victor iô, mea, victor iô cane tibia plaudens.
 En sacer hic agnus, iussu mactandus honore,
 In trabe qui nostra tostus pro crimine culpa,
 Victima, morte obita, mundi delicta piauit:
 Diluit atq, suo insertum scelus omne cruore,
 Concretam purgans labem, purumq, relinquens
 Iusticia sensum, celestis semina mentis.
 Victor iô, mea, victor iô, cane tibia plaudens.
 Nunc & morte iacet, mors effera, dedita morti,
 Nec stimulis furit vsq, suis, nec falce cruenta,
 Peccati postquam legisq, potentia cessit.
 Anguis & ipse iacens calcem victoris adorat,
 Quem penes est omnis terraq, mariq, potestas,
 Quem celum supplex veneratur, Tartaraq, horrent,
 Cum patre, maiestate pari, cum flamine Sacro.

E C L O G A I I I.

I O S I A S.

D E M I R A C V L I S S A N -
 C T I S P I R I T V S , Q V I E S T
 P a r a c l e t u s , & d u x a d o m n e m v e r i t a t e m ,
 c a n i t s u b I o s i æ p e r s o n a I o a c h i m u s
 C a m e r a r i u s .

Sioni-

S Ionides Musa, paullo maioribus ire
 Nunc velis lubet, ac primam legere aquoris ora,
 Non omnes ripaq, iuuant, alniq, cauata,
 Omnia nec pariter rerum sunt omnibus apta.
 Dicite Iosia nobis modulamina Musa
 Pastoris, quibus ille agros mulcebat, & amnes:
 Iosia, cuius stupefactus carmine, cursum
 Oblitus suppressit aquas Philyraus Elister,
 Et motare graues capere cacumina quercus,
 Et folijs nemorum silua assonuere canoris,
 Et responsa cauis e rupibus antra dederunt.
 Qualem pratorum assensu Libetbria tempe
 Ingeminant vocem, Phæbo cantante, per agros:
 Qualis & Orpheam Rhodope mirata Camænam.

Namq, canebat, vti rudis ante exordia mundi,
 (Ante Deum quam congestas celo abscidit undas,
 Atq, interfuso disclusit ab aquore terram:
 Ante nouum quam viderunt lucescere Solem
 Secula, quam Luna viderunt cornua noctes:
 Quam stellas æther, volucres agitabilis ær,
 Silua feras cepit, cesserunt piscibus undæ:)
 Spiritus ipse Dei, natiq, patruq, potestas,
 Par ab utroq, D E V S procedens, numine numen,
 Vectus aquas super, ipse suas librauerit alas,
 Omnia viuifici premulcens flaminis aura.

His addit, postquam celi procuderet orbes
 Aeternus mundi sator, & sator vnicus aui,
 Terrasq, tractusq, maris, camposq, liquentes:
 Spiritus ille, Patrius virtus, & dextera nati,

Hoc

Hoc quodcumq; vides, nullo fulmine nixum
 Stare opus, vt fuso suspenderit aëre circum,
 Concordi socians discordia corpora nexu.

Tum dare frugiferos rebus nascentibus auctus
 Coeperit, vt calor hoc omnis de fonte redundet,
 Fœcundansq; solum, spaciosaq; flumina Ponti,
 Atq; hominum pecudumq; genus, vitasq; natantum,
 Et qua per medium labuntur inane volantes,
 Et qua magna parens tegit intra viscera tellus.

Hinc canit, vt mundi vigor hic conuexa supremi
 Impellens, roter asidua vertigine celum,
 Et contra obliquo tendentia sidera nisu,
 Qua licet vrgenti vis seua volumine retro
 Conuertat, tamen aduersi non victa repulsa
 Turbinis, audacem gaudent euincere metam.

Hinc culpe mersos immani pondere patres,
 Adamumq; Euamq; atq; horum à stirpe nepotes
 Alloquio leuat, & nutantia pectora firmat,
 Seminis instaurans promissi spemq; fideq;.

Nec filet igniuomo raptum super æthera curru
 Iariden: nec te tacitum sine honore relinquit,
 Isacidum Amramide ductor fortissime gentis.
 Quam rubri incolumem sistit trans marmoris undas,
 Antè tui moderata vias fax luminis, alme
 Spiritus, aggestos altè maris inter acervos,
 Cum se diuisit pelagus cumulante profundo,
 Et pedibus strauit stagnosa per inuia cursum.

Tum Pelusiaci fastum furiasq; tyranni
 Increpat, ore minas toruo spirantis atroces,

Ab rex

Ab rex infelix, qua te vasa cepit,
Implerunt pauidam miracula plurima Memphim:
At non vlla tua rabiem comescere mentis,
Non ausus potuere truces, non tristia facta:
Quamuis ira DEI pecudum diffusa per omne,
Atq, hominum grassata caput, demiserit Orco
Primitias sobolis, miseranda morte peremptas.
Ab rex infelix: tu nunc refluentibus vndis,
Debes ludibrium ventis, & piscibus escam,
Tuq, ducesq, tui, peditumq, equitumq, manipuli:
Abramidum duce salua DEO gens, litora calcas,
Post exhausta sali discrimina. discite reges
Iusticiam, summum reuereri discite regem.

Hinc Solymos memorat vates, prasaga futuri
Pectora, & afflatu sacri spiraminis armat,
Amosidem ante omnes, tali qui numine plenus,
Veridica populis oracula voce profundit,
Fata canens, Iessa nasendum germine ramum,
Iusticia stirpem, pacis floremq, perennis.

His grauidam adiungit (mirabile) virginis aluū,
Arcano foetam verbo, sine seminis auctu,
Vt sacer impletit fecundis flatibus, alto
Descendens vigor, omnipotens vigor, omnia firmans:
Quo se vtero intacta penitus miscente puella,
Intemerata nouo turgescunt viscera partu,
Autorem paritura suum, matrisq, parentem,
Verè hominem, vereq, Deum, non nomine tantum,
Principium sine principio, sine legibus aui.

Te quoq, collectum volucres in prapetis artus,

Oraq,

Oraq³ gestantem candentis pura columba,
Spiritus alme, suo deducit ab aethere cantu,
Hinc referens, Christum infuso cum proluit amne
Zacharides, celiq³ domus patefacta fragore,
Et patris resonam vox est audita per aethram,
In natum cunctis dulcem testantis amorem:
Ut super amborum ceruice pependerit alis,
Desuper irradians diuini felicibus auris.

Tum socios Christi bisseos, igne coruscis
Circundat linguis, memorans ut turbine suo
Intonuit domus, inclusos qua ceperat intus,
Ab desiderio contactos corda magistri.
Cum Deus ipse palam manifesto in lumine visus
Delabi celo, cunctisq³ innoxius ignis
Multifido rutilas discrimine findere linguas.
Quid loquar, afflati propiore ut numinis aura
Ardescunt animi, nouus & praecordia motus
Intus agit, positaq³ alacres formidine leti,
In cruce mactati peragunt praecordia Christi,
Et vario gentes imitantur munere lingua?
Audit Arabs patriae miratus verba loquela,
Audit Elamites, audit gens effera Parthus,
Sermonesq³ suos agnoscit Medus & Afer,
Cumq³ Palaestinis Cretum de gente profecti,
Et septemgemini non iam nouus accola Nili,
Atq³ Asia ciues, Phrygia & tellure creati,
Et geniti Ausonia Mauortis in vrbe Quirites.
Audit quisq³ sua commercia cognita lingua,
Et laudes, & facta DEI patrata per orbem.

Omnia

*Omnia qua senior, filius discens, ore
Edidit ambrosio, factoque ibi sine quieuit,
Haud studij fractus cura, sed mole senectæ
Iam grauior, longique simul tentamine morbi.*

D E O Σ Ω Τ Η Ρ Ι

PRO SALUTE VIRI PIETATE
eruditioneq; celeberr. amici summa ob-
seruantia colendi vota facta, nuncu-
patione Psalmorum aliquot
Dauidicorum.

T Y P O G R A P H V S

L E C T O R I.

CVM superioribus annis edendi essent Psalmi se-
quentes quatuor, tanquam ποσειδωνικοί siue votiui
pro salute Ioachimi Camerarij, morbo grauis. tum
liberati, qua erat modestia reuerendus ille Vir & sin-
gularis exempli, ita editionem versuum illorum ap-
probabat, vt ne qua sui in ijs nominatim fieret men-
tio. Quam voluntatis suæ affectionem & consilij
deliberationem, carmine hoc hendecasyllabo auctori
Psalmorum illorum significauit, quod propter sin-
gularem elegantiam visum fuit hoc loco inserere vna
cum auctoris ad illud responso.

GREGORIO BERSMANO

S. IOACH. CAMER.

*P*ulso quòd mihi gratulare morbo
 Perquam deposito periculose,
 Nuper restituisse sanitatem
 Illum, carmine quem tuo celebras,
 Aeternum Dominum, Deumq; nostrum,
 Autoremq; homini vnicum salutis,
 Quàm possum tibi maximas agendo,
 B E R S M A N E optime, gratias rependo.
 Teq; hos edere tam bonos piosq;
 In lucem cupioq; & opto versus.
 Sed sic, mentio ne qua nominatim
 In quacung; ibi pagina legatur
 Nostri, quotquot habebit hic libellus,
 Multò in fronte minus, locoq; primo.
 Hoc nam seculo inepto, & inuenusto,
 Quid passim modò fiat, haud fugit te,
 In quo pabula querit inuidorum
 Probri & conuicij cohors vbiq;
 Exultatq; animo suo, his repertis,
 Inq; hac delicias facit sagina,
 Arrodendo aliquos furente morsu,
 Arreptoq; etiam insolenter ista
 Ne nostrum petulantia libido
 Mox obtreffet vtrig; prouidendum.
 Hac nos admonuisse amice amicum
 In partem accipies bonam, Et valebis.

A D

AD IOACHIMVM CAMERARIVM PRAECEPTOREM

S. summa obseruantia
colendum.

*Disertissime Teutonius nepotum,
Quot praesens videt, aut quot acta priscis
Aetas extulit, aut feret futura.
Cur parère tuis recuso iussis,
Qua me, ceu patris editos ab ore
Sermones, fuerat pium tueri?
Ne carus tibi sim parens colende,
Ni versus dolui tuos latère,
Illos aureolos & eruditos,
Dignos ire virum per ora passim:
O dulci mihi melle dulciores,
Quos testes habeam tui fauoris,
Conatusq; mei approbationis.*

*At tu da veniam mihi benignè,
Quod cum te rear alterum parentem,
Non obtempero ceu decet parenti,
Ausus prodere propalam legenda,
Qua tu clam retinere me volebas.
Vicit nempe cupiditas & ardor,
Rumores hominum seueriorum
Omnes vnus aestimarem vt assis.
Nam cur inuidia morarer iras,
Virtutem inuidia furor laceßit.
Sic est, sic fuit, atq; erit deinceps,*

Nec vesania seculi procacis
 Cum pilis animum exuet malignum.
 Ergo simplicitas quod ausa nostra est,
 In partem accipies benigniorem :
 In re nam tibi moriger parum vna,
 Quis possum modo ceteris placebo.

P S A L M V S C X V I.

Gratias agit D E O magnis & corporis
 & vitæ periculis ereptus.

Nunc meus ardor erit D E V S, et mea sola volu-
 Orantis patula cum bibit aure preces. (ptas,
 Qui mihi non duras oranti commodat aures,
 Huic ego cum votis tura precesq; feram.
 Iam laqueo retinente pedem me Parca trahbat,
 Iam pauor ante oculos vndiq; mortis erat.
 Iam dolor, & facies vrgentis tetra pericli
 Pulsabant trepido cor mihi triste metu :
 Cum tendens humiles cum voce ad sidera palmas,
 Numinis imploro celipotentis opem.
 O D E V S, ô vita spes, inquam, fonsq; salutis,
 Ne cassum auxilio me patiari tuo.
 Hac ego : nec mora flexanimus, venieq; paratus,
 Auxiliatricem protulit ille manum.
 Meq; tenebrofi de gurgite sustulit Orci,
 Restituens luci lumina caca nece.
 Ergo anima ô tandem tibi reddita, siste timorem,
 Post cumulata tibi tot benefacta D E I,
 Qui

Qui redimuiam auida mortis de fauce recepit,
 A lapsuq; pedes, à lacrimisq; oculos.
 Ut cætus inter viuorum luce perenni
 Sospes agas, iam nunc praside tuta D E O.
 Hic spes vna tibi, & dubijs fiducia rebus :
 Vana salus hominum est, indubitata D E I.
Fide Deo, confide Deo, nam sic ere mundo
Orba fide spes est, fidere certa Deo,
 Ast ego qua vita custodi, munere tanto
 Digna, reus voti, vota subinde luam.
 Quod licet, effuso cumulans libamine flammæ,
 Dona litabo sacris intemerata focis.
 Illiusq; feram cantu super athera laudes,
 Perpetuusq; anima debitor huius ero.
 Funera cum tanti faciat preciosa suorum,
 Ut magis atroci penset in hoste nece.
 En seruum rex alme tuum, rex arbiter orbis:
 En seruum, famula progeniemq; tua.
Tu mea preualida rupisti vincula dextra,
Ter quater hostili vincula noua manu.
 Quo merito, tibi grata meo cadet hostia ferro,
 Et tua carmen erunt facta perenne mihi.
 Te prece sollicita dubijs ambibo periclis,
 Cum letum ostendant omnia, nulla fugam.
 Thuricremas solito tibi munere fungar ad aras,
 Testis erit sacris vrbs Solymæ meis.

P S A L M V S C V I I I.

Deo re bene gesta vota soluit.

Totis fert animi vigor medullis,
 Carmen promere laudibus Tonantis,
 Expergiscere barbitos canora,
 Expergiscere : feriata longum,
 Et tecum arma resuscita Camæna.
 Tuq; ò matre tuis lyra esto choræis,
 Dum curis animus fauet solutis,
 O solatiolum meum, decusq;
 Expergiscere barbitos, lyraq;
 Aurora ipse ego præuium anteuertens,
 Et cantus volucrum diem euocantùm,
 Rudem carmine prouocabo lucem,
 Ac tuas D E V S ora per virorum
 Laudes, perq; feram ora nationum.
 Cuius fidereos benignitatis
 Apex terminat ætheris recessus :
 Et tractus supereminet remotos
 Nubium, rata veritas, fidesq;
 Exaltare D E V S superq; celos,
 Et terras super arduus resulge :
 Vt seruetur ab imminente mortis
 Fato, turba tuis dicata sacris.
 Da dextram mihi, da benignus aurem
 Exposcentis opem tuam querelis :
 Et dextram dedit, & benignus aurem,
 Pandens ex adyto viam salutis,
 Rerum ille arbiter, & creator orbis.

Iam

Iam nunc Sichemios ouans agellos
 Victori dabo militi premendos,
 Et vallem Suchoti beatiorem.
 Est meus Galaadus, est Manasses,
 Et fiducia grandis Ephraïmus,
 Et sceptri columen caputq; Iudas.
 Adde huc sub pedibus mihi iacentis
 Moabi populos, opes Idumi,
 Et fastum domitæ Ascalonis armis.
 Quis me sistet in vrbe bellicosa,
 Idumenq; per vltimam sequetur,
 Cum dextram retrahas DEVS, manipulis
 Nec nostris præeas in arma ductor.
 Placatus miseris redi, sereno
 Ac post nubila nos reuise vultu:
 Nam spes est hominum caduca in armis,
 Vana heu vanior illa vanitate.
 Immanes duce res DEO geremus,
 Hoc nostros minuente perduelles.

P S A L M V S CXII.

Promittit felicitatem pijs etiam
 in hac vita.

O Nimum felix, ô terq; quaterq; beatus,
 Qui reuerens merito numen honore colit.
 Quiq; DEI leges amplexus, pectore toto
 Has amat, has vitæ gaudia sola vocat.
 Scilicet illius soboles celestibus aquis

Ipsa potens, facto semine germen aget.
 Non illum vber agri, non copia deseret auri,
 Iusticiaq; sua fama perennis erit.
 Lux iustis oritur, cum nox terra incubat atra,
 Clementis patria pro bonitate D E I.
 Hac bona nempe feret, quisquis non durus, egenis
 Aduerso facilem tempore praeostat opem.
 Nec sibi credenti fraudem meditatur iniquam,
 Admissi censor totricus ipse sui.
 Non hunc mente quatit solida fors turbine ceco,
 In dubijs iustos respiciente D E O.
 Horrida non refugit ventura nuntia cladis,
 Pectora firmatus speq; fideq; pari.
 Qua fretus, fluctum fortuna sustinet omnem,
 Dum ruat in casses hostica turba suos.
 Non ab eo voti redit exors dextra rogantis,
 Nec sua surda inopi ianua limen amat.
 Adde quod ipsius peragunt praeconia gentes,
 Et meriti testis funera vincit honor.
 Qua liuor non grata tuens ardescet in iras,
 Ac morsu carpet pectora, mentis inops.
 Opponit votis sua numina nang; malorum,
 Et iubet hac ventos irrita ferre D E V S.

P S A L M V S C X L I.

Vota facit pro Ecclesia contra in-
 sectantes eam.

*A*D te clamaui dubio discrimine rerum,
Tu mea clamantis suscipe vota DEVS.
Illa tuas suauiter perslent suffimine nares,
Ceu matutinis tura cremata focis.
Nec sint grata magis sero tibi vespere sacra,
Quam venerans humili te pia dextra prece.
Intemerata meam seruet custodia linguam,
Oris & ante cubet limina cura vigil.
Ne scelus esse negem, quae patrant facta maligni,
Neu me praecipitem lubricus error agat.
Sed pertendam anirno contra mea secula recto,
Nec mensa vesci munere fontis amem.
Vir bonus errantem dictis incessat amicis,
Surda nec officij gratia talis erit.
Aut etiam merita ingeminet mihi verbera poena.
Nardus erunt capiti verbera sancta meo.
Interea improbitas vulgi se venditet aura,
Me iuuat intrepida spes animosa precis.
Hac fruor, illa graui donec conuulsa ruina
Cum ducibus, celsa rupis ab arce ruat.
Tum mea non etiam profectu verba carebunt,
Quae nunc pro nullo pondere iacta cadunt.
Qualia finduntur purgata ligonibus arua,
Sic raptata solo funera nostra iacent.
At tu iusticia moderator, & arbiter aequi,
Vista patrocinio iura tuere tuo.
Tu spes vna tuis: ad te conuertimus ora,
Ne prada, ne nos hostibus esse sinas.
Nil illis in nos fraudes, nil retia prosint,

*Decadat in laqueos turba profana suos.
Ast ego prateriens cinctos indagine saltus,
Despiciam fraudes, despiciamq; plagas.*

DE NATALI SERVATO-
RIS NOSTRI IESV CHRI-
STI meditatio.

*Q*uo te vera DEI soboles, & imago parentis,
Humanum potuit promeruisse genus,
Vt sceptri, superum rector, gravitate relictâ,
Indueres humilis debile carnis opus?
Ecquid primorum merito facis ista parentum,
Qui Satana iussu posthabuere Deum?
Non reor hac: patrio sed quod descendis Olympo,
Te supera noster sede reuellit amor.
Scilicet ut lapsam possis reparare salutem,
Neue patrum natis culpa luenda foret.
Ergo nec Ebrae fastidis virginis aluum,
Nec pecudum sordet putre cubile tibi.
Nec dedignaris patria mapalia Bethla,
Bethla Iebusaa sit licet vrbe minor.
Acria non horres mordacis frigora bruma,
Nec paupertatis ferre grauaris onus.
Quid tibi parue puer, quid summi nate tonantis,
Pro meritis reddet turba redempta tuis?
Nil faciunt costum, nil blandi thuris honores,
Instar erit grati noster odoris amor.

PRO CONSERVANDA
EVANGELII LVCE AD
Christum precatio.

Utilius quid aqua, quid fuluo pulcrius auro,
Opes quod inter ignis instar splendidae
Effulget, lumen spargentis nocte serenum?
Sed Sole nec sidus videre est pulchrius,
Qui nitidam radijs frontem vallatus acutis,
Accendit aethera emicans interdum:
Nec verbi luce est diuini clavior vlla,
Quae cecitatem tollit atram mentibus,
Errorumq; fugat tenebras, & noctis opaca
Caliginosa sola vincit nubila.
Hanc ô Christe patris splendor, de lumine lumen,
Ne ne precamur opprimi sophismatum
Sentibus, atq; Papæ nebulis patiari malignis,
Nunc ingruente cominus caligine.
Vespera iam venit, ne nos ô Christe relinquant,
Tuam benignus lampadem sed praeferas,
In salebras noctu cacas, ne fraude viarum,
Fossasq; deuios pedes error ferat.
Sic meriti sic fama tui, nomenq; manebunt,
Silenda nullis posterorum seculis.

H Y M N V S D E A N G E L I S.

Quas conditor rerum tibi
Grates agemus, flammeos

Quod

*Quod Angelorum spiritus
Virtute verbi feceris?*

*Quam saepe Damon in pios
Belli tumultibus ruit,
Et in bonorum turbulam
Potens inermem nil potest?*

*Nos à Draconis Gabriel
Defendit ira feruidi:
Praesente quo, quid efferus
Valebit hostis viribus?*

*LOTHVS ducem per angelum
Euadit ex incendio:
Regis nec horret plurimae
DEI propheta copias.*

*DEVS ministris nos tuis
Et hoc tuere tempore,
Vt lingua, vox, praecordia,
Cunctis canant te seculis.*

ODE MONOCOLOS AD DEVM PATREM.

*Indulsi patria iam lacrimis satis
Noster Musa labor: iam cineri satis
Nostri luctifico principis est datum.
Nunc rursus citharam, nunc cape pectinem
Et rerum domino Calliope suis
Carmen pro meritis dic age debitum.
Sed laudum vnde petes principium illius?*

Qno

Quo grates referes carmine idoneas
 Illi, cuius honor, laus, bonitas, fides,
 Et terram atq; poli sidera terminat?
 Quicquid nos sumus, aut nos quoq; possumus,
 (Si quid posse modò credimur heu mali)
 Illius meritis hoc sumus, illius
 Omne hoc auxilijs atq; ope possumus.
 Fons est ille bonorum omnibus omnium,
 Nec cuiquam sine eo proueniunt bona
 Largitore : ab eo est, quicquid habet fretum,
 Quicquid terra capax, atq; capacior
 Aether. Huic igitur Calliope refer
 Acceptum omne bonum, proq; bonis refer
 Acceptis pariter carmina debita,
 His rerum dominus gaudet honoribus.

F I N I S.

G R E G. B E R S M A N I

A N N A E B E R G E N S I S

Epithalamiorum

L I B E R I.

I.

I N N U P T I A S G E O R G I I

F A B R I C I I E T M A G D A -

l e n æ F a u s t æ.

Sine

*S*ive colis Delum, seu celsum Heliconæ frequentas,
 Ambrosias orna pulcher Apollo comas.
*L*aurigerasq; sacro deducens monte sorores,
 Huc age cum citharis carminibusq; veni.
*N*unc vos alterno percurrere pectine chordas,
 Nunc dare laticia carmina plena decet.
*Q*ualia Thebarum vos nuncia fama per urbem,
 Harmonia sponso concinuisse, refert.
*N*amq; nouus scandit templum cum virgine sponfus,
 Fabricius vestri gloria rara chori.
*C*uncta repurgato fugiant modo nubila celo,
 Non habeat madidas quas pluat Auster aquas.
*V*t merito sponsi sponsaq; decorus honore,
 Purpureo totus rideat ore dies.
*V*ix ea fatus eram, cum nubibus vndiq; pulsus,
 Aspicio solito clarius ire diem.
*N*ec non Sidonio iuuenem velamine cinctum,
 Ducentem doctas ex Helicone Deas.
*N*on illis facies mihi visa decentior vnquam,
 (Si formæ iudex sum catus) vlla fuit.
*A*ureoli niuea crines ceruice fluebant,
 Velabant teneras laurea ferta comas.
*C*ultus erat qualem non est rubor esse Dearum :
 Gestabat libros dextra, sinistra lyras.
*E*xtemplo trepidos horror mihi præpedit artus,
 Nullus & in gelido pectore sanguis inest.
*C*um mihi (sensit enim) vellens Latiois aurem,
 Quæ tibi solliciti est causa pauoris, ait ?
*Q*uin potius memori quæ dico percipe mente,

Per-

Percipe quod certo cognitus ore fero.
Qui toties mea castra fuit, qui signa secutus,
Et studij comes, & comes usque via:
Seu claram perirem Troiani Antenoris urbem,
Seu Romam, Roma Parthenopenue meam:
Nunc primum castrisque meis, signisque relictis,
Alterius mauult principis arma sequi.
Pro Phæboque, sua nunc virginis ardet amore,
Securos ipsi quæ vetat ire dies.
Et quid ego hunc victum crudeli miror amore,
Qui me pastoris fecit obire vicem?
Tunc ego nec cithara poteram depellere curas,
Vulnera nec medica nostra leuare manu.
Sed citharam agrestis rumpebant sibila canna,
Et quod erat medica, vicerat, artis amor.
At nunc illius simul huc aduenimus ergo,
Quotquot in Aonio numina monte sumus:
Vt duo cum parili iungentur corpora lecto,
Cantemus fausto carmina digna toro.
Sic ait, & plectro pariter modulatus eburno,
Felices cantus voce fauente dedit.
Nec mora, turba suum studiosa secuta magistrum,
Hos similes chordis reddidit ore sonos.

APOLLO.

Quantum purpureo cum fulget rosidus ore
Lucifer, astra suo cuncta nitore premit:
Tantum, Pieridum lumen, memorande Georgi,
Inge-

Ingenio doctos vincis & arte viros.
 Si te non veterum commendat nomen auorum,
 Nec domus innumeris inuidiosa bonis :
 At Phæbus faciunt, Heliconiadesq; puella,
 Nec non sincera religionis amor.
 Salve cura Deum, salve venerande Poëta,
 Eueniant lecto prospera cuncta tuo.

C A L L I O P E.

Sapius euoluo veterum monumenta Georgi,
 Sed tua non illis scripta minora puto,
 Qua legit Hesperius, manibus qua voluit Eous,
 Ingenij mirans flumina magna tui.
 Perge precor Latij's nomen tibi querere Musis,
 Sic tua post obitum fama superstes erit.
 Detrahat & quamuis presenti plurima liuor,
 Mens tamen aqua magis posteritatis erit.
 At te felici ter credo fidere natam
 Virgo, viri tanti digna reperta toro.

P O L Y M N I A.

Intueor quoties faciem, moresq; venustos,
 Candida virgo tuam, virgo pudica tuos:
 Esse satam miror talem de stirpe caduca,
 Mortalis miror tale parentis opus.
 Nam Iunonis habes mores, Cythereidos ora,
 Clara pudore simul, clara decore simul.

Viue

*Vive Sibyllinos cum coniuge, vive per annos,
Vna dies ambos auferat, vna fides.*

T H A L I A.

*Magdalena tuum potius contemnè parentem,
An matrem, dubium me modò mentis habet.
Non illa certè reuerentior vlla mariti
Vxor erat, nec plus religionis amans.
Numinis haud illo facile metuentior vllus,
Aut doctos seruans plus in honore viros.
Tam felix vtinam, quam moribus integer esset,
Nec dispar vitæ sors malefida foret.
At te tam clavis virgo maioribus oriam,
Per generis laudes gnauiter ire decet.
Vt simili pietate Deum, probitate maritum,
Dum reget hos artus spiritus, vsq; colas.
Sic nomen sanctas Heroidas inter habebis,
Non dispar matri filia, digna patre.*

M E L P O M E N E.

*Quæ satis apta toro modulabor carmina vestro,
Carminibus digni femina virg, meis?
Alterâ virginei flos exemplumq; pudoris,
Alter Pierij fama decusq; chori.
Longa precor tribuant ambobus fila sorores,
Quæ nent fatali stamina nigra colo.
Candida tranquillo sedeat concordia lecto,*

D

Tamq;

*Tamq̃, pari semper sit Venus aqua iugō.
Diligat illa suum non ficto corde maritum,
Nec minus vxorem diligit ille suam.*

C L I O.

*Quas non Fabricij veteris laus venit in oras ?
Sed te vix dignum sponse minore puto.
Siue tuos mores, seu vitam labe carentem,
Ingenij spectem nobile siue decus.
Quas non Penelopes casta laus venit in oras ?
Sed te vix dignam sponsa minore puto.
Seu spectem vera dulcem pietatis amorem,
Ingenuo pictas siue rubore genas.
O felix animo, felix ô sponse marita,
Insignes inter gloria rara viros.
O felix animo, felix ô sponsa marito,
Teutonicas inter gloria rara nurus.
Par bene compositum, vos tangat mutuus ardor,
Mutua cura duos, mutuus vrat amor.*

E V T E R P E.

*Ille prius Libycæ numerum subducatur arena,
Et dicat pisces quot vehit vnda maris :
Qui vestra cupiat summam comprehendere prolis,
Singula qui vestra membra referre domus.
Quam multus grauida succrescit palmes oliua,
Sic soboles crescat vestra fauente Deo.*

Qua

*Quae vultu referat virtutis signa paterna,
 Et matris mores indicet ore suo.
 Quae solamen auo praestet, requiemq, senecta,
 Illius quando repserit ante pedes.*

V R A N I E.

*Si modo prasagi non fallunt sidera celi,
 Astorum constans si solet esse fides :
 Coniugium vobis spondet Venus aurea faustum,
 Nec non atherei stella benigna Iouis :
 Altera vecta suis per Tauri signa columbis,
 Altera per Cancri brachia curua means.
 Et iam tempus erit, quo tanquam semen in aruis,
 Cernetis vestra surgere stirpe genus.
 Natorumq, pater claros spectabit honores,
 Et referet pueris tempora prisca senex.*

E R A T O.

*Ad sponsum charam rapiens Hymenae puellam,
 Ac iungens socio pectora bina toro :
 Huc ades, atq, tuo connubia numine firma,
 Huc ades ad thalamos ô Hymenae pios.
 Namq, tua non est opera vir dignior vllus,
 Dignior officio nulla puella tuo.
 Sic tibi ferta ferant iuvenes, pariterq, puella,
 Albiadum nectat sic tibi ferta chorus.
 Sic grates memori pro factis mente rependant,
 Auxilio lati semina virq, tuo.*

TERPSICHORE.

Quam sacris voluit pater ipse præesse maritis,
 Ad tedas propera pronuba Diua novas.
 Ut vinclo iungas sponsum sponsamq; iugali,
 Quod, nisi mors, hominum soluere nemo queat.
Par ut in ambobus sit amor, similisq; voluntas,
Vivat & in duplici corpore, pectus idem.
 Ut dent felicitis felicia pignora lecti,
 Qua patrum geminent per sua facta decus.
 Qua patria profint, simili venerentur honore,
 Dum Solis cernent lumina clara, Deum.

TALIA Piëria Phæbo cum fratre sorores,
 Carmina dulcisona personuere lyra.
 Quæ, Vir clare, tibi pergrata pignora mentis,
 Mittere me pietas, mittere iussit amor.
 Tu me Pegaseos duxisti primus ad amnes,
 Primitias igitur me tibi ferre decet.
 Si tamen & mea vota Deum, si numina tangunt,
 Fortunet vestrum comprecator ille torum.
 Ille duo stringat sociali corpora vinclo,
 Cordaq; succendat bina calore pari.
Absq; Deo nulli bene coniunguntur amantes,
Absq; Deo nullus stat diuturnus amor.
 At quos ipse sacro coniungit fœdere lecti,
 Illorum nullo tempore cessat amor.
 Seu vultus illis monstret fortuna serenos,
 Seu rugas eadem fronte, maligna, trahat.

Neŭe morer patrum geſtis : qua cuncta reſerre
 Carmine ſi coner, non ſatis oris erit :
 Scilicet id loquitur Sara cum coniuge nobis
 Thariades, caſti cultor vterq³ tori.
 Vix illis ſocio ſimiles in amore fuere,
 Dum volucres aër vexit, & amnis aquas.
 Gaudebant pariter, pariter mala cuncta ferebant,
 Difficilemq³ famem, difficilemq³ fugam.
 Sic Deus aequalem vobis precor afflet amorem,
 Qui ſtabilis mortis duret ad vſq³ diem.
 Longaq³ concedat feliciſ tempora vita,
 Ac veſtram faciat creſcere prole domum.
 Cumq³ ſuprema ferent ambobus fata quietem,
 Auferat ex iſtis in meliora locis.
 Hic vbi nulla dies flammis extinguit amantum,
 Nullus vbi turbat pectora caſta dolor.

I I.

IN NVPTIAS CHRISTO-
 PHORI SCHELLENBERGII,
 & Annæ Siberæ.

Hanc etiam nobis ſpectacula lata ferentem
 Lucifer Eoo portat ab orbe diem.
 Ardua Pegæſei qua fontis fama Siberus,
 Egregionatam tradit habere viro.
 Inchyus Aonidum qua Schellenbergus alumnus,
 Fœdera cum docta virgine ſponſus init.
Tam bene Palladia vites iunguntur oliuæ,

Tam bene littoribus myrtus, & alnus aqua:
Nec melius gemini veniunt ad aratra iuuenti,
Nec melius vitam cum pare turtur agit.
 Quid solito citius, nitido recludis ab ortu,
 Purpureas, mater Memnonis alma, fores?
 Quò properas aurora? senis pertasa mariti,
 Limina num thalami defidiosa fugis?
 An potius ne festa rotis Hymenaea moreris,
 Maturum roseo tollis ab axe iubar?
 Sic est: hæc habuit pariter Titana voluntas,
 Iamdudum volucres curribus addit equos.
 Et iam frena volunt, pedibusq; repagula pulsan
 Aethon, nec iaculis segnior ire Phlegon.
 Et iam quæ prono radiabant sidera celo,
 Vanescunt radijs lampadis icta noua.
 Sola, sub aduentum Solis sua lumina condi,
 Fert male, propitij stella benigna Iouis.
 Quàm vestros auide sponsi spectaret honores,
 Occiduas lento quàm subit axe plagas.
 Ne tamen orba suis careant connubia vestra
 Muneribus, natis illa ferenda dedit.
 Phœbe veni, cupidis lucem mortalibus asser,
 Grimma rogat, curru Phœbe volante veni.
 Sed nitidus pulcerq; veni, iam nubila celo
 Disiice, ne pluuias contrahat Auster aquas.
 Lata repurgata facies vt rideat æthra,
 Induat & populi candidus ora dies.
 Dum loquor, auratum produxit Cynthius orbem,
 Ac nivea mediam lampade lustrat humum.

Nunc

Nunc certat studijs, alacri nunc Grimma labore,
In sponsi thalamos officiosa sui.
Parua quidem censu, nec pictis ampla columnis,
Ast Heliconiadum nobilis hospitio.
In qua sacundo vitam ducente Sibero,
Castalius sedem gaudet habere chorus.
Arboribus viden' vt rectorum limina velet,
Vt florum effuso contegat imbre solum.
Insigni splendent intus penetralia cultu,
Artificiq; nitent picta tapeta manu.
Ridet humus folijs, collucēt pocula mensis,
Totaq; iucundo fragrat odore domus.
At Iouis interea monitu demissus Olympo,
Mercurius donis conspiciendus adest.
Impressum portans priscis cratera figuris,
Diuini praestans arte Myronis opus.
Hunc quondam Semeles in magno munere natus,
Ferre Ioui grato victus amore dedit.
In quo calarat veteres manus amula vates,
Digna Medusae qui cecinere choro.
Hic & Threicius longa cum veste sacerdos,
Increpat aurata pectine fila lyra.
Collis adest, medium campi super area collem,
In quo dissimili flore renidet humus.
Illic dum patula recubans sub tegmine fagi,
Ad cithara numeros era sonora mouet,
Vmbrosos (mirum) saltus, cum saltibus ornos,
Duraq; cum scopulis carmine saxa trahit.
Aduolat omne genus volucrum, genus omne ferarū,

Et sedet horrendis agna propinqua lupis.
 Armiger his Diuum regis superadditus ales,
 Chaonia pennis imminet acer auis.
 Et iam iamq; tenet, dulcis sed gratia cantus
 Vnguibus huic prædam surripit ante suis.
 Parte sed ex alia, Musæum plurima vatum,
 Obstupescit sacro carmine, turba premit.
 Mille lyra circum, vocum discrimina mille
 Concentu replent sidera lata suo.
 Nec minus interea fratris comitata iugales,
 Splendida muneribus mater Amoris adest.
 Atq; nouæ tædæ his ornatura marita,
 Illita Sidonio murice texta gerit.
 Qua facie præstans, operumq; perita Minerva,
 Arguta Pholoë Gnosia pinxit acu.
 Hac vestis vario passim distincta colore,
 Coniugij mira subiicit arte fidem.
 Nam matronarum castum genus Heroina,
 Intexta cultu simpliciore nitent.
 Ipsaq; cum famulis posita Lucretia flamma,
 Deducit plena stamina longa colo.
 Et mox pugnantis reminiscens agna mariti,
 Desinit in lacrimas, atq; remittit opus.
 Quam post candentes avido bibit ore favillas,
 Coniugis audita Portia mæsta nece.
 Consortesq; tori peragunt certamina leti,
 Debeat ardenti quæ comes ire viro.
 Vrantur fictis vittricum pectora flammis,
 Sed pudor est alijs non licuisse mori.

Quid

Quid moror? hac oculis quando nunc rectius ipsis
Pellegitis, verbis quam simulata meis.
Ad propiora vocor, nec enim peregrina referre,
Sed cumulare meo munere, dona decet.
Nunc ergo, sponsus mihi quo donetur honore,
Dicite concordēs, numina trina, Dea.
Mutua namq; licet Danaū sit gratia rara,
Atq; vicem meritis reddere nullus amet.
Non tamen arcta mihi natalis vincula terra,
Iuraq; sunt animo dissimulanda meo.
Sic ego, sic comitum decus Aglaia suarum,
Ante sed auerso rettulit ore mihi.
Carminibus docti, precio capiuntur auari,
Gaudeat ut par est versibus ille tuis.
Muneribus placeant, quibus est haud curta supellex,
Cum dare non possis munera, verba dabis.
Non semper superum cadit hostia raurus ad aras,
Quos leuis interdum flectere mica solet.
Vix ita finierat, cum sumens plectra lyramq;
Auxilium posco Calliopea tuum.
Nec mora de lauro, (lauro nam vineta capillos
Astiterat) folium porrigit illa mihi.
Praescribensq; modos, & iungens carmina neruis,
Sic prior ad citharam, concinit ore melos.
Gaude virginis decus & flos Anna pudoris,
Conspicuum fama laudis adepta virum.
Quem multa votis toties petiere puella,
Cui multa laqueos disposuere suos.
Sed nulla votis illum tetigere puella,

Vilius in casses prada nec ille ruit.
Vna capis votum multarum, solus & illi,
Certa tuus nimium retia struxit amor.
Gaude virginei decus & flos Anna pudoris,
Conspicuum fama laudis adepta virum.
Quicquid in egregio laudari pectore fas est,
Contulit huic largi dextra benigna Dei.
Si genus excutias : quamuis iactare capaci
Non possit tabula, sive imata longa patrum :
Non tamen est illi genitor vel labe pudendus,
Crimine vel genitrix inficianda malo.
Adde quod ipse suis addit virtute nitorem,
Et vivit nati nobilitate parens.
Quid Cyprio prodest atavus formatus in are,
Atria quid cæra tota referta iuvant ?
Ni claris morum laudem natalibus addas,
Ac patrium gemines per tua facta decus.
Nil Catilina tuo vidit sublimius ortu,
Roma triumphati dum caput orbis erat.
Nec tamen illustris movit te sanguis auorum,
In patriam ferres quò minus arma ferox.
At vigilat media natus de plebe Quirites,
Ardorem cohibens sanguinolente tuum.
Non stirpis comes est probitas, non ardua virtus,
Mentis & arbitrij recta tenentis opus.
Ergo tuum si non commendat origo maritum,
Si fuit, illius sanguinis autor, inops:
At pietas facit, & nostro rarissimus ævo
Herculeæ pulcer simplicitatis amor.

At Phœbus facit, & doctarum turba sororum,
Quarum non segni pectore sacra colit.
Quò fessam rapitis cantu, (quin parcite fesse.)
Vos ô ingenij, pectoris atq; bona?
Cur nulli dubiam, nostra nec vocis egentem,
Carminè me vultis rem celebrare meo?
Testis erit vobis, vita grauis autor & annis,
Fabricius scripti dexter in omne gentis.
Vestra cui tota trieteride, sede sub vna,
Non sine laude fuit saepe probata fides.
Testis erit vobis Latia facundia lingua,
Ille tui cœtus, Phœbe, Siberus honor.
Cum quo diuiditis cura puerilis habenas,
Illustris pariter sceptrâ tenendo schola.
Qua vestris vltra præconia laudibus addet,
Qui dicet tantis vos placuisse viris?
Si tamen est Schelnberge, tuam qui nesciat artem,
Euoluat Clario carmina digna choro.
Protinus & prima perspecta fronte libelli,
Lector in hos soluet candidus ora sonos.
Aemula quàm veterum sunt ista poemata scripta,
Quàm sapiunt elegos Naso poeta tuos.
Selectis quàm diues inest hic copia verbis,
Vt numeri, lenis fluminis instar eunt.
Vos modò lanificæ faciles huic este puella,
Sumet ab ingenio cetera nanq; suo.
Gaude virginei flos & decus, Anna, pudoris.
Conspicuum fama laudis adeptâ virum.
Tu quoq; sponse noua tot gaudia percipe nupta.

Quor

Quot baccas frondens Palladis arbor, habet.
 Illa tibi socerum vena dat diuite vatem,
 Cui par Pegasidum, par pietatis amor.
 Ad cuius citharam praeinctus arundine Mulda,
 Mirantes medio gurgite sistit aquas.
 Aeterno non alter enim propiora Tibullo,
 Nec magis aqua tuis docte Catulle canit.
 Eruta seu sacris orantia verba libellis,
 Seu patrum grates, debita vota, refert.
 Seu grauibus dicit victricia carmina Musis,
 Seu lepidò Veneres concinit ore pias.
 Seu vario iungit diuina poemata versu,
 Seu sua incundo carmina melle limit.
 Siue Palestino modulatos pectine cantus,
 Ad Latiam recinit non sine laude chelyn.
 Hic facit in paucis, ne prisci temporis atas,
 Ingenij fama secula nostra premat.
 Fabricij faciunt, ac proxima palma Siberi,
 Certet ut Ausonio Misnidos ora solo.
 Quid tibi nunc alios, quorum me turba fatigat,
 Schellenberge modis commemorabo meis?
 Quos tibi coniungunt affinis vincula teda,
 Insignes meritis & pietate viros.
 Prætereo morum decus admirabile matrem,
 In tumulto cuius iam quoque viuit honos.
 Viuet honos, vllò nec tempore fama peribit,
 Dum probitatis erit nomen in orbe super.
 Gloria laudata non est in origine nupta,
 Laudis in hac quamuis pars quoque magna nitet.

Com-

Commendat probitas, & vita pudica maritam,
Obscura quamuis orta sit ipsa domo.
His tua cum reliquis praeceat sponsa puellis,
Quantum Pleiadum Sirius ante choros:
Iam tenet illa suam victrix, me iudice, caussam,
Arbitrio punctum iam tulit omne meo.
Quid referam, caros quanto candore parentes
Diligat, aut quanto numen honore colat?
Vidimus hanc flentem defunctae funera matris,
Nec lacrimis nostra tunc caruere gena.
Ab quoties rumpensq; comas, & pectora plangens,
Clamabat sine me, me sine mater abis.
Qua tibi me comitem sors inuidiosa negauit,
Quam vellem pro te mater obire necem?
Hec quoq; dum multa damnoſa per otia vitam,
Lasciuisq; terunt tempora cara iocis:
More pijs solito, versat sacra Biblia palmis,
Atq; humiles casto fundit ab ore preces.
Aut affixa colo, famulasq; laboribus vrgens,
Vix ardens somno fessa remittit opus.
Non ego nunc teretes vultus, aut candida lacte,
Oraq; nativo tincta rubore loquar:
Non oculos, verno non labra nitentia flore,
Queis tibi mille dedit basia, mille dabit.
Nec queis grata tuo pendebit sarcina collo,
Brachia Bistoniam candidiora niue.
Non mens, per vestri praetoria nominis ire,
Nostra fuit: quamuis mens quoq; nostra fuit.
Vt canerem meritis gratantia carmina tedis,

Prima

Prima fuit sumpta causa, caputq; lyra.
 Quod superest ergo, concordis gaudia lecti,
 Optabunt vestro carmina nostra toro.
 Huc ades, & cesto duo pectora stringe iugali,
 Huc ades ornatis Cypria pulcra comis.
 Crede mihi propera, nec te Venus alma pigebit,
 Officijs ambos promeruisse tuis.
 Effice ne placidum turbet discordia lectum,
 Neu ludat versa fors inimica vice.
 Et quaecunq; pijs sunt formidanda maritis,
 Irrita Carpathium per mare ventus agat.
Leta veni, mitiq; simul Concordia tecum,
Et Charites adsint, & socialis Amor.
 Neu longum remorata tene cum virgine sponsum,
 Pro thalamo faciunt qui modò vota suo.
 Iamq; vouent, iam quod secura moreris amantum,
 Incusant longas corde micante moras.
 Pellite sollicitos ambo de corde dolores,
 Exaudit vestras Diua rogata preces.
 Tu modò dilectam complectere sponse maritam,
 Non secus ac carnem diligis ipse tuam.
 Tu modò dilectum complectere sponsa maritum,
 Ad domini nutus officiosa tui.
 Sic veniet vobis cum dulci vita salute,
 Sic domus aduersa libera cladis erit.
 Portabunt thalamis sic Pax & Gratia vestris
 Vincula non ipsi dissoluenda neci.
 Sic fecunda tenens Cythereis semina rerum,
 Augebit vestri pignora sacra tori.

Sic

Sic coniunx Pylj superabit Nestoris annos,
 Euboicæq; vxor secula vatis aget.
 Desine Piërios tandem lyra, desine cantus,
 Hac satis est sponsis nos cecisse pjs.
 Cetera qua simul est amborum ingressa cubile,
 Præsentî monitu suggeret ipsa Venus.

IN NVPTIAS HIERONY-
 MI GARISII ET ANNÆ
 Stumpheliæ.

Q Visquis adest, faueat: castos Hymenæon ad ignes
 Dicimus, & thalami concelebamus opus.
 Iuno veni, faustum thalamis coëuntibus omnen,
 Nec tu purpurei mater amoris abes.
 Vester honos agitur, cum sacra iugalia feruent,
 Vester honos agitur, cum celebratur Hymen.
 • Este Dea sponso faciles, pariterq; puella,
 Sine tuæ Iuno, seu Venus alma tuæ.
 Ne dolor vnanimos hodierna luce maritos,
 Neu morsu rodât postmodò cura graui.
 Luce sacra valeatq; dolor, valeantq; labores,
 Et durum curæ sollicitumq; genus.
 Ipse etiam, ne quid hymenæia gaudia turbet,
 Purpureo Titan vestiât ore diem.
 Nubila diffugiant, Austros includat in antris
 Aeolus, & vinclis carceribusq; premat.
 Omnia sint operata iocis, expertia luctus
 Numina, amant hilari relligione coli.

*Sic ego, cum subitis collucens ignibus aether,
Aduentum prodit numinis ecce mihi.*

*Numen adest, nosco COMITES, risere tenella
BLANDitia, et Veneris turba ministra IOCI.
Pande fores, te sponse petunt, tibi gaudia portant,
Surge, & praesentes deuenerare Deos.*

*Vota diem celebrent, facili iam numina vultu
Suscipiuntq³ tuas efficiuntq³ preces.*

*Dicamus bona verba: nouis gratantia sponse
Carmina Pierides pangite, tuq³ prior*

CALLIOPE iuueni gratare, THALIA puella,

*Qua vetat alterna plectra mouere vice?
Alternis gaudent elegi modulamine cantus,
Maior & alternis gratia rebus inest.*

CAL. Gratulor oprata tibi sponse puella,
O vinam tali sis in amore potens.

THA. Grator & ipsa tibi delectum sponsa maritum,
Sic faueat votis saepe Diona tuis.

CAL. Si genus excutias, & claros virginis ortus,
In thalamos infert nomina magna tuos.

THA. Miretur viles ignobile vulgus amores,
Non erit ille tibi sponsa pudendus amor.

CAL. Cui non Stumphelidum sunt nota insignia
Mysia sublimem qua videt alta polum? (gentis,

THA. Patria Garysio tellus se iactat alumno,
En vt leta suum vix capit ipsa bonum.

CAL. Stumphelidis meritas debet Respublica gra-
Consilijs quorum saepius vsa fuit. (tes,

THA. At sua Garysium propter benefacta, fidemq³,
Poni-

PONICA, Teutonia nobile fidus, amat.

CAL. Est aliquid patriam meritis implere, nec vllus
Dignior est titulis muneribusq, locus.

THA. Laudatis placuisse viris, laus vltima non est,
Iudicijs nunquam talibus error inest.

CAL. Gaude sponse tibi, tali latare marita,
Quam decorat probitas, gratia, forma, pudor.

THA. Gaude sponsa tibi, tali latare marito,
Quem suus ex merito nobilitauit honor.

CAL. Hac alias tantum superat pietate puellas,
Quantum Pleiadum Gnosia stella faces.

THA. Illius at tantum VIRTUS supereminet, in-
Astrorum quantum Lucifer ipse choros. (ter

CAL. Si formā spectes, nihil hinc inamabile cernis,
Sic facies animo congruit vsq, suo.

THA. Est etiam sua forma viris, en aspice sponsum,
Quam cumulet morum, frontis honore, decus.

CAL. Aspice lacteolo radiantia lumina vultu,
En rubor vt niueas inficit igne genas.

THA. En age, quam comi vultū grauitate serenet,
Condiat & lepidis quam sua dicta iocis.

CAL. Colla rosas, humeri candentia lilia vincunt,
Natiua gaudent brachia tincta niue.

THA. Grator est pulcro nascens in corpore virtus,
Virtutis vacuus non iuuat oris honor.

CAL. Oscula iunge tua, quid cessas sponse, puella,
Quin age, iamdudum quod cupis ipse, capis.

THA. Tu quoq, ne pugna virgo, sed grata marito,
Basia basiliu, oribus ora refer

E

CAL.

CAL. Ille prius Libycæ numerum subducatur arena,
Amplexus ausit qui numerare tuos.

THA. Qui tua scire velit, qui dicere reddita contra
Oscula, fidereas exigat ille faces.

CAL. Ludite, sed casti fines seruate pudoris,
Nec date fecundi pignora sera tori.

THA. Ludite, dum floret iuuenilis temporis ætas,
Cessandi tempus curua senectæ dabit.

CAL. Quam multus grauida turgescit in ilice fœ-
Tam multo vireat germine vestra domus. (tus,

THA. Vilescit sine fruge solum, sine frondibus arbos,
Et sine luce focus, & sine prole torus.

CAL. Absideat vestro mitis concordia lecto,
Et tecti custos lumina seruet amor.

THA. Aspiret vestro facilis fortuna labori,
Nec parcas vobis arca ministret opes.

CAL. Fallimur? an tedas pueros præferre iugales
Cernimus? ecce faces cominus, ecce faces.

THA. Flāmea nū videor mihi cernere? flāmea cer-
Ad thalamos Hymen tempora cinctus adest. (te,

CAL. Hymen adest, sacros mea tibia desine cantus,
Cetera præsentis voce monebit Hymen.

THA. Desine Piërios mecum lyra, desine cantus,
At vos Nelida ducite secla senis.

IV.

IN NVPTIAS M. MICHAELIS SCHVLTESII ET
Vrsulæ Strasburgiæ.

Non

Non ego nunc sacrum Musis Heliconæ mouebo,
 Non ipsas votis sollicitabo meis.
 Nec vos orabo faciles in carmina vires,
 Seu te Phœbe tuas, siue Lyæ tuas.
 Ite procul, poscunt alios hæc carmina cœtus :
 Ite, nihil vestri numinis aura valet.
 Vos quoq; abesse volo, thalamis discedite castis,
 Et Venus, & parilis pronuba Iuno tori.
 Sacra cano, sponsiq; sacros & virginis ignes,
 Omnia celesti sunt operata Deo.
 Casta placent huic, casta Deo : vos vritis igne
 Illicito nuptas, illicitoq; viros.
 At tu Christe veni, sancti qui sponsor amoris,
 Legitimo stringis pectora bina toro.
 Sed facilis mitiq; veni, nunc indue vultus
 Pacatos, votis annue iamq; pijs.
 Qualem te memorant fratrum comitante caterua,
 In Cana parua tecta subisse casa :
 Et sponsi duxisse bonos Hymenæon ad ignes,
 Ac donasse nouo munere sacra tori.
 Tu diuina probas socialis fœdera lecti,
 Quæq; probas pariter fœdera tute beas.
 Tu seuuncta locis concordî iungis amore
 Corda, coit nutu gratia facta tuo.
 Per te sumit amor flammæ : tibi deditus vni
 Sponsus coniugij non graue sentit onus.
 Christe tuas aras castos sine tangere sponso,
 Quodq; rogent, solita pro bonitate mone.
 Vota cadunt, vti nam claro labatur Olympo

Angelus, & thalamis vincula portet ouans.
 Vincula, quæ nulla valeant dissoluere vires :
 Quæ nisi mors, hominum rumpere nemo queat.
 Pondus inest votis : templum fulgore coruscans,
 Ecce penetrali spargit ab ade iubar.
 Diuinoq; præit iuuenis splendore decorus,
 Et gerit insigni vincula bina rranu.
 Quem post celicolûm succedunt mille cateruæ,
 Agmina cantanti conspicienda choro.
 Quarum pars faculas præfert, pars magna sagittas
 Cernitur & niuea flammea jerre manu.
 Non his nostra videt quicquam formosius atas,
 Non cadit in nostrum talis imago genus.
 Corpora celestûm sic depinguntur Amorum,
 Hoc Raphaël vultu pictus & ore nitet.
 Nec mentem malus error habet, nec lumina fallunt:
 Hic Raphaël, Veneris turba sed ista sacra.
 Felices quibus illa cohors in amore secunda,
 Spicula depromit, ventilat atq; facem.
 Non leuis illorum serpit per viscera flamma,
 Nec cupido cacum pectore vulnus alunt.
 Non lites intrant thalamos, nec iurgia linguae :
 Sed Pax ad placidum blanda cubile sedet,
 Atq; suas iuxta ponens Concordia sedes,
 Mulcet amabilibus tempora dura iocis.
 Nec finit occurrat quicquam, quod soluat amantum
 Pectora, quod turbet gaudia læta tori.
 Adde quod illorum dat pignora dulcia lectus,
 Quæ mensas ornent, exbilarentq; domum.

Quos

Quos tua cum videam nunc ad connubia cœtus

Schultesi: quid non ominer ipse boni?

Quævis tuis ultra gratantia carmina tedis

Adjiciam, quid non augurer antè boni?

Non hæc vnanimis cœunt malè fœdera sponsis,

Quæ Diuûm sociat conciliatq; chorus.

Non infelici lucent hæc lumine tædæ,

Quas sacer infuso nectare pascit Amor.

Celestesq; Ioci, quas guttis pinguis oliuæ,

Quas succis nutrit Grætiæ Dia suis.

Ergo tuæ gaude thalamis nouæ sponse puella,

Quæ tibi sollicitos non sinet ire dies.

Cuius in amplexu, quamuis te multa fatigent,

Omnis amaricies & tibi cura cadet.

Inuida non illi faciem natura negauit,

Non illi forma Parca ministra fuit.

Illi lacteolo pellucet ora rubore,

Et fulgore micant labra serena suo.

Thracia cœu quando minio nix certat Ibero,

Iunctaq; puniceis candida mala rosis.

Illi pulcra fluunt flauis per colla capilli,

Et referunt geminas lumina bina faces.

Quis super accedit iucundis gratia verbis,

Et lepor, & blandis lusibus aptus amor.

Si genus excutias, quamuis nec nomen auorum,

Nec tonet augusti facta superba patris:

Non tamen è media stirpis primordia plebe,

Non habet impura semina nata domo.

Est illi genitor clarus probitate fideq;

Est illi genitrix nota pudore suo.
 Ille cauernosa dum scandit in abdita terra
 Viscera, Iurati nobile munus habens :
 Ipsa domi natas inter, sobolemq, tenellam
 Assidua ducit stamina torta manu.
 Et casta referens illis exempla Rebecca,
 Fataq, Susanna vix habitura fidem :
 His (air,) ô nata, teneras qua vita puellas,
 Qua nuptas ornent, discite, facta pias.
 Sic ait, atq, sui simul haud oblita mariti,
 Surgit, & huic epulas ipsa ministra parat.
 At vir membra domum referens exhausta labore,
 Vrgentem dapibus non leuat ante famem.
 Nec prius apponit languentia corpora stratis,
 Quàm cum prole pias fuderit ipse preces.
 Et quam prateriti reputauerit acta diei,
 Percurrens animo gesta diurna suo.
 Quid tali potius socero socruq, requiras,
 Clarius hac ipsa virgine quidue petas ?
 Talibus exemplis, tali qua docta magistra,
 Virtutum didicit omne tenetq, genus.
 Tu nunc cinge caput sertis, tua ni bona nescis :
 Nec tacito cohibe gaudia clausa sinu.
 Et tu gaudentem coniunx imitata maritum,
 Sparge rosas, hilariter pede plange solum.
 Non tua vulgares veniunt in colla lacerti,
 Non intrat thalamum vir sine laude tuum.
 Huic dare complexus, huic basia figere labris
 Optauit votis multa puella suis.

Sed

*Sed neq, complecti, nec basia figere labris,
Huic meruit votis vlla puella suis.
Huic permulta nimis voluit formosa videri,
Pexuit & crines plurima virgo suos:
Sed neq, sic potuit satis huic formosa videri,
Et frustra crines pexuit ipsa suos.
Omnes ille tui nuptas fastidit amore,
Vrsula Schultesio sola placere potes.
Te te quicquid agis, quoquò vestigia torques,
Illius haud segnis mox comitatur amor.
Siue colis crines, cultis te criminibus ardet;
Seu fundis, fufis es veneranda comis.
Vris, seu lanas affueta ducis ab arte,
Vris, seu tereti pollice fila trahis.
Vre ferum, ne me posthac illudat amantem,
Horrida nunc illi, si pote, verba doma.
Parce tamen, tali nec sponso dura repugna,
Quo nunc vel Coa Battide maior eris.
Hic est cui docta sua dona dedere sorores,
Cui dedit Aoniam Calliopea lyram.
Munere quo, larga felicia carmina vena,
Et varias culto pectore promit opes.
Nanq, nouus quondam tiro, puerilibus annis,
Dum sequitur cupido Musica signa pede.
Daphnea recubans hunc forte sub arboris vmbra,
Per iuga currentem Calliopea videt.
Corporis & gracilis tantum mirata vigorem,
Et nulla faciles arte volare pedes:
Siste tuos, inquit, puer ô dulcissime cursus,*

Et vagus in nostros eia reflecte sinus.
Ipsa tibi sacri nemoris monstrabo recessus,
Teq̃ comes montis per iuga celsa regam.
Ipsa tibi pandam Clarias, quas tradimus, artes:
Vt doctos surgas inter honore viros.
Tu modo difficili segnis ne cede labori,
Exigui merces magna laboris erit.
Dixerat, & sacro lymphis e fonte petitis,
Aonio pueri labra liquore rigat.
Ille bibens, simul acceptum sub pectore numen
Sentit, & ingenium promptius esse suum.
Nec mora Piërias ardescit totus in artes,
Ceu facula admoto continus igne flagrat.
Immensumq̃ alijs superans tolerando laborem,
Non oneri, non se subtrahit ipse iugo.
Nunc facili gestit carmen deducere versu,
Scribere nunc numeris verba soluta suis.
Nunc lingua sequitur studium, (mirabile dictu)
Vt triplices vno fundat ab ore sonos.
Nunc tenera paullum firmatus robore mentis,
Iudicio constans & magis ipse sibi,
Arcanas audet natura querere causas,
Audet & atherias scandere mente domos.
Quis Deus hunc mundi spaciosum temperet orbem,
Annua quis certa torqueat astra vice.
Quis furor Aeolios tanto luctamine fratres
In fera proturbet praelia Marte pari.
Vnde cauis veniat, qui nubibus exilit ignis,
Vnde sit in pluuias hausta perennis aqua.

Cornua quid moueant hirci, quid brachia cancri,
Et dux astrorum corniger, atq; bilanx.
Hinc scriptis animum iuuat emendare Platonis,
Quoq; regi possit, discere, vita modo.
Donec Calliope duros miserata labores,
En promissa diu premia, dixit, habe.
Ac iuueni nitida praeiungens tempora lauro,
Grande magisterij nomen habere iubet.
Ille nouis tandem titulis & honoribus auctus,
Non segni captum mente remittit opus.
Quin memor errorisq; sui, veterumq; laborum
Quos puer infracto pectore saepe tulit.
Cunctis esse cupit notam tironibus, illam
Quam sibi monstrarat praeuia Musa viam.
Quid non rursus adit generoso corde laborum,
Scurpes dum mollem ducit ad antra gregem.
Scit bene maiorum Vitzlebius inclytus ortu,
Cuius sceptrum scholae, non sine laude, gerit.
Scit bene Pegasidum sacris operata iuuentus,
Cuius Castalijs ora rigauit aquis.
Vox erat in cursu, rauco cum buccina cantu
Obstrepat, & sponso linquere templa iubet.
Ite pares animis, vobis per compita mille
Sparguntur flores, vota q; mille sonant.
Ite, nec obliti summi praecepta Tonantis,
Seruate astrictam numine teste fidem.
Sic quaecunq; toros possunt ornare beatos,
In vestros cumulet iugiter ille toros.

GREG. BERSMANI

ANNABERGENSIS

Epithalamiorum

LIBER II.

I.

IN NVPTIAS M. MAT-
THIAE HABERCORNII
& Ursulae Henricæ.

J Ntrat templa nouus tenera cum virgine sponsus,
Vt thalami firmet fœdera, teste Deo.
Alme pater, primos thalamo qui iungis amores,
Vnanimiq₃ facis viuere carne duos:
Sponsor ades, sociamq₃ viro coniunge puellam,
Vt rata confirmet, fœdera pacta, fides.
Tuq₃ Camæneos non aspernate iugales
Christe, meri mutans nectare, fontis aquam:
En age cœpta tuo sacrata fauore secunda,
Auspice te iunctus sit sine labe torus.
~~Et tu sancto Patri Elatus~~, Natiq₃ potestas,
Cuius inextinctus flamine spirat amor:
Amborum pariles affla sub pectore flammæ,
Arsuramq₃ animis tempus in omne facem.
Dum loquor, en signum sub turribus ara dederunt,
Nunc tuba, nunc rauca tympana voce sonant.
Incedensq₃ nouo sponsus sublimis honore,
Per vicos vulgi lumina prona trahit.

Cui

Cui dextram Virtus ambit, Doctrina sinistram,

Ast Amor igniuomam ventilat ante facem

Inde nouem ingreditur Phæbo duce, turba sororum,

Mnemofyne fertur quas peperisse Ioui.

Pone virum graditur demisso lumine virgo,

Virgo nativo picta rubore genas.

Quam Venus, ac triplici comitatur Gratia nexu,

Et Decor, & Tyria sindone cultus Honor.

Ite bonis auibus, tali Vir digne puella,

Nec minus & tali digna puella viro.

Numine placato socialis sacra parate,

Cùm precibus manus iungite rite manum.

Auspicio quodcunq; Dei primordia sumit,

Non hoc infausito fidere cedit opus.

Vota cadunt, positas ambo voluuntur ad aras,

Quisquis ades, votis lingua animoq; faue.

At vos diuini mandata capeſſite verbi,

Et non oblito corde referte domum.

Vt ſubiecta tuum venereris ſponſa maritum,

Quem Deus vxoris præcipit eſſe caput.

Vt ſponſa caſto tenearis amore marite,

Qua ſurrepta tuis oſibus oſſa gerit.

Sed neq; ſolliciti facies inamœna laboris,

Coniugij comitem quem iubet eſſe Deus,

Territet ignaua veſtrum formidine pectus,

Et labor, & merces digna laboris erit.

Haud conſortis homo ſanxit connubia tede,

Hoc Deus ipſe ſibi vendicat autor opus.

Vana fides homini, ſed qui ſemel editus ore

Sermo Dei est, dubiam nescit habere fidem.
 Ille suam promittit opem nubentibus, ille
 Quam promittit eis, fert quoque fidus opem.
 Caste Deus, castos inspirans cordibus ignes,
 Summittensque pari corpora bina iugo.
 Sint rata nexa tuo da numine vincula lecti,
 Sit rata coniugij te data teste fides.
 Illa coit firma thalami iunctura cathena,
 Quae domina iuuenem te sociante coit.
 Sic quondam Isaco te conciliante Rebeccam,
 Dissociata locis pectora iunxit amor.
 Nec secus Isaco genitum, natamque Labane,
 Arctior astrinxit te sociante fides.
 Aspicias o, nec te volitantia spicula fallunt,
 Coniugibus Satanas quae iacit, arte potens.
 Irarumque faces, & atrocis semina rixae,
 Ne vir sit nupta, nupta sit aqua viro.
 Huc ergo certam ne dirigat iste sagittam,
 Hos clypei obiectu protege quaso tui.
 Quos non Idalia coniunxit bruta libido,
 Sed quaesitus honos numinis, alme, tui.
 Ambiat vnanimem felix concordia lectum,
 Incidat & fausto nulla querela toro.
 Si quid & inciderit, (nec enim ferus ille facesset)
 In noua conuersus gaudia luctus eat.
 Quaque virum fecit, faciat quoque nupta parentem,
 Nec tardum tribuat filia nomen aui.
 Ut cito succrescant amborum prole nepotes,
 Per quos diuinus multiplicetur honos.

Et bene habet, iunxere manus, precibusq; peractis,
 Pompa decens sacra iam redit ade domum.
 Atria iam sponsi, conuentu tota frequentat,
 Atria letanti vix satis ampla choro.
 Molle lyra festumq; canunt, solennia verba
 Omnis id Hymen, o Hymenae sonat.
 Gratantumq; vomit resonus penetralibus vndam,
 Interior cultu splendoriore domus.
 Nunc sponsum nostris fas compellare Camænis,
 Et dare laticia pignora certa mea.
 Ergo age qua longum iacuerunt fila, retenta,
 Et desueta ERATO plectra capesse manu.
 Nam varios inter plausus, vocesq; sonorum,
 Crimen erit citharam conticuisse meam.
 Crimen erit veteri non impendisse sodali,
 Sape alijs operam quam mea Musa dedit.
 Ecquis eo longo magis est mihi cognitus vsu,
 Quem consors studium, quemq; reuinxit amor?
 Certus amor, quem nec seiunctio mutua soluit,
 Diuerso, patria dum procul, orbe vagor.
 Dum nos ciuili fugat irretita tumultu
 Gallia, felici non mihi tacta pede.
 Dum mox Ausonia pacatior excipit ora,
 Hospita sed studijs haud satis aqua meis.
 Quid tanta dignum tibi, quid pietate rependam?
 Qui memori absentem pectore semper habes.
 Fallis & interea de me sermonibus horas,
 Si qua pares inter mentio facta mei est.
 Dij tibi dent quaecumq; tuo candore mereris,

MAT-

MATTHIA ô patria fama, decusq³ meum.
 Sed numeros mutare decet, prospexit Olympo
 Hesperus, & noctis praeius vrget equos.
 Hesperus in celo quo non formosius vllum
 Accendit tenebras sidus, agitq³ diem.
 Hesperus igne suo qui tantum sidera vincit,
 Quantum germana Cynthius axe rotas.
 Hesperus aduenit, iuuenes consurgite mensis,
 Quis scit, an ad thalamos nunc Hymenaeus adest?
 Fallimur? an prope flammeolum vibrare coruscum
 Cernimus, & digitos quod terit orbe, iubar,
 Coccineaq³ simul fulgentem vestis honorem?
 Sic est, en Hymen en Hymenaeus adest.
 Dicere nunc socij, nunc respondere iuuabit,
 O Hymenae Hymen, ô Hymenae Hymen.
 Dicite id Hymen, & Hymen iterate frequentes,
 In numerum gaudet saepe vocatus Hymen.
 Mitis Hymen, praeulcis Hymen, tu pectora frangis,
 Atq³ animos iuuenum deijcis ipse feros.
 Victa maritali subdant vt colla capistro,
 Et dicant fastu verba minora suo.
 Suauis Hymen, permollis Hymen, tu corda puellis
 Mulces, vt veniant ad noua iura viri.
 Neue tenax illas tollat fiducia forma,
 Quantula sit verni temporis hora, mones.
 Pulcer Hymen, genialis Hymen, tibi vincla pudoris
 Cura, vincla data non temeranda fide.
 Tuq³ vagos ignes, vetitaq³ libidinis astus,
 Furuiq³ inhibes gaudia caeca tori.

Tu facis, vt non cura virum, pietasq; parentis,
 Dilecta teneat non genitricis amor.
 Quin patris oblitus, matris securus amorum,
 Amplexu malit coniugis vsq; frui.
 Acer Hymen, socialis Hymen, quis carmine laudes
 Aequiparante tuas praeo per ora ferat?
 Tu vulsam matrisq; sinu, colloq; sororum,
 Deducis iuueni nocte silente payem.
 Cunctantemq; gradus, & fletibus ora rigantem,
 Hortatu firmas dux animose tuo.
 Non vt inexperta dubitet se credere pugna,
 Iam miscente nouo praelia torua viro.
 Hymen ô Hymenae, tuo quid munere maius
 Comparibus, teda queis praere tua?
 Tu bonus amborum fecundas prole cubile,
 Audiat vt mater femina, virq; parens.
 Te sine nulla domus natos dare, nulla nepotes
 Ferre potest: friget te sine pigra Venus.
 Si qua tuas exosa faces, & coniugis vsum,
 Affeet et vita celibe terra frui:
 Non hac sacrificos aris, regnisq; Monarchas,
 Non patres habeat cinibus, vnde legat.
 Poscit opem mundi triplex te machina, per te
 Vita hominum, vita sunt alimenta sua.
 Hymen ô Hymenae, tuo quid munere maius,
 Instaurante vrbes munere, rura, lares?
 Sed nox atra ruit, nos cantu ducimus horas,
 Cetera per terras muta sopore silent.
 Tu tamen ô ingrata viro, ingrata Thalassio,

Virgo

Virgo trahis segnes, tarda pudore, moras.
 Pronubus intrauit thalamos Hymeneus, & ipse
 In lecto residens, Nupta, vir inquit, ades.
 V R S V L A tolle pedem, neu sis immitior vrsa,
 Hesitat ad primas cur tibi planta fores?
 Ne dubita, te lata manent hac gaudia teda,
 Felix & natis, atq; futura viro.
 Ne pugna, lacrimis neu sparge cadentibus ora,
 Quid frustra madidos proluis imbre sinus?
 Non iter ad rixas, non est ad prœlia Martis,
 Ad Veneris lusus blanditiasq; venis.
 Non tua crudeles innectent colla lacerti,
 Exuccus lambet nec tibi labra senex.
 Sed iuuenis, prae te cui sordeat aurifer Hermus,
 Vndaq; gemmarum quicquid Eoâ vehit.
 Sed coniunx, quo non multarum laude secundum
 Nomen ab incana posteritate feres.
 Quem neq; Piërides, nec dedignatus Apollo,
 Nec dator eloquij, natus Atlante, fuit.
 Quem par ingenio probitas, virtutibus aequus
 Artis honor, carum conspicuumq; facit.
 Quem Philyrea oculus C A M E R A R I V S vrbis,
 Discipulos inter gaudet habere suos. (et orbis,
 Cuius, quot pubis quondam delecta Pelasgæ
 Pectora, Durateus ventre reclusit equus:
 Docta tot illustres animas schola protulit orbi,
 Ingenijs, fama nomina nota, suis.
 Sed iam nupta venit, iuuenem miserata gementem,
 Cui blanda aureolo spirat ab ore Charis.

Non

Non oculos attollit humo, geminoq; coruscas
 Inficit huic igni teda pudorq; genas.
 Non intertextis onerosa monilia baccis,
 Non auro saturos ipsa crepante sinus,
 Nec gravidam gestat peregrino munere vestem,
 Perfusum myrrha non redolente caput.
 In proprijs sed pulchra bonis, ac simplice vultu,
 Natura præsert ore nitente decus.
 Labra rosas aquant nullis obnoxia gemmis,
 Colla niuem, geminas lumina bina faces.
 O felix virtute sua, virtute parentum,
 Docta pudiciam, docta laboris opus.
 Oſſa clauduntur, iam lectus cepit amantes,
 Et nunc quod cupijt, letus uterq; capit.
 Mutua quid testes amborum vota moramur?
 Hac illis ERATO nos cecinisse sat est.
 Cetera nox, & Hymen genialis, amorq; monebit,
 Tu Dea consueta Phocidos arua redi.
 At vos par bene compositum, bene viuite, segnes
 Nec sua prolifero dona negate toro.
 Seruet amor iunctos, pariter qui nexuit ambos,
 Qui vinxit iuuenes, alliget ille senes.

II.

IN NVPTIAS SECVNDAS
 BALTHASSARIS SCHEL-
 hammeri I. V. D. & Annæ
 Gruncuualdæ.

F

Iussa

*J*ussa Schelhammero properato carmina versa
 Dum meditor, cæptis Musa benigna faue.
 Dicite Piërides, solitos mihi dicite cantus,
 Ut moduler fausto carmina digna toro.
 Quo Philyre, cætu pariter gaudente sororum,
 Alternos ducit festa per arua choros.
 Et ruta thalamos, & gramine limina spargit,
 Quale suo frondens margine Elister habet.
 Dicite: nam teneris sponsum fouistis in vlnis,
 Dum puer Aonijs labra rigaret aquis.
 O tale illius celebret connubia carmen,
 O tales resonent ad pia fulcra modi:
 Quales Alcida genitor cum traderet Heben,
 Alcida thalamis vos cecinisse ferunt.
 Nec sola venistis ad hæc solennia Musa,
 Adfuit Idalijs Diua Gnidiq; potens,
 Quam circum Iocus, atq; cohors genialis Amorum,
 Puniceisq; ibat Chloris amæna rosis.
 Vernantiq; duas texebat flore corollas,
 Flore maritales implicitura comas.
 Ipsa Venus medica recludens pyxide succos,
 Quos dederant docta gramina pressa manu:
 Amborum placido permulsi amore medullas,
 Quo perfusa Iouis risit odore domus.
 Parte alia positis odijs, animoq; nouerca,
 Ibat nubentum pronuba Iuno focus,
 Non sine muneribus: lecti nam debita fatis,
 Gestabat niuea gemmea vincla manu.
 Queis vbi forte pares animis astrinxit amantes,

Et dixit, Socij vincula necto tori :
Non longæua dies illorum soluat amores,
Non fluxam alternans aura sinistra fidem.
His tum muneribus sese Dea lata ferebat,
Præuius antè faces percutiebat Hymen.
Materna cinctus flauentia tempora lauro,
Stillabat Syrio tincta liquore coma.
Aspiceres longam talis illudere vestem,
Arctabant niueum lutea vincla pedem.
Ipsa parens oculis letos afflabat honores,
Et sine labe genas, & sine labe comas.
Nunc quoq; Iuno veni consortibus æqua duobus,
Nec tu pennigeri mater Amoris abes.
Este amba sponso faciles, facilesq; puellæ,
Siue Gabina tuæ, Cypria siue tuæ.
Ne dolor vnanimos hodierna luce maritos,
Neu morfu rodat postmodò cura graui.
Luce bona, valeatq; dolor, cessentq; labores,
Et dirum cura sollicitumq; genus.
Ipse etiam ne quid sacra connubialia turbet,
Ridenti Phœbus vestiât ore diem.
Nubila diffugiant, Austrosq; coërceat intus
Æolus, & claustris imperijsq; premat.
Omnia sint operata iocis, expertia luctus
Numina, amant hilari relligione coli.
In prece totus eram : cum fulgens ignibus æther,
Aduentum prodit numinis ecce mihi.
Numen adest, nosco comites, risere tenella
Blanditia, & Veneris turba iocosa Sales.

Pande fores, te sponse petunt, tibi gaudia portant;
 Surge, & festiuos deuenerare choros.
 Vota diem celebrent, prono iam sidera vultu
 Suscipiuntq; tuas efficiuntq; preces.
 Dicamus bona verba, nouis gratantia sponsis
 Carmina, dum modulans Calliopea, canit.
 Clare Vir, haud ima decorate propagine gentis,
 Sed maior genti gloria laude tua.
 Accipe veriloquo fundam qua carmine fata,
 Et mea conde tuo pectore dicta memor.
 Qua tibi non sortes, non exta, nec omina penna,
 Sed Phœbi tripodas, templaq; crede loqui.
 At vos fatorum pandentes abdita, versus
 Currite, iuncta simul verba sequente lyra.
 Quod votis optas, vidui post tedia lecti,
 Ducitur in thalamos nupta nouella tuos.
 Qualis Dulichios fertur subijisse penates,
 Penelope multis sollicitata procis.
 Qualis Thessalico virgo deducta cubili,
 Intulit aureolos Laodamia pedes.
 Qualis & accubuit coniunx Capanea marito,
 Digna minus misero, non meliore toro.
 Quaq; Pheretiaden animi spectata redemit,
 Alterno instaurans funere, fata viri.
 Si genus excutias, & stemmata longa reuoluas,
 Non venit e media plebe puella tibi.
 Illa tibi socerum dat Paonis arte celebrem,
 Mauricio quo vix carior alter erat:
 Mauricio, tantum quo Misnidos ora superbit,

Aema-

*Aemathio quantum principe Pella tumet.
Vt nemori decus est viridanti vertice quercus,
Arboribusq; coma, sic socer ille, tibi.
Ex re frondentis dictus cognomine silua,
Perpetuo cuius germine fama viret.
Quid matris memorem laudes, probitate perenne
Qua meruit, pulcro quaq; pudore, decus?
Antestat probitas auro, flammisq; Pyropi,
Præluet pulcro gratus in ore pudor.
Vt fileam priscos Libenaua stirpis honores,
Vnde suam ducit nobilis illa domum.
Quid referam dotem, fortuna rara benigna
Munera, nec fatua reijcienda manu?
Gratior est virtus numerosa prædita dote;
Ac nummis, forma conciliatur amor.
Currite fatorum pandentes abdita versus,
Currite, iuncta simul verba sequente lyra.
Ceum malè, fortis equus lentis succedit habenis,
Iamprimum expertos qui premit ore lupos:
Sic effrene pecus mulier, prætracta mariti
Vsq; reluctatur subdere colla iugo.
At non ista tuam traxit contagio nuptam,
Nec pessum virij publicæ culpa dedit.
Nil oculi feritatis habent, nil pectora fellis,
Incubat ambrosius gratia blanda genis.
Nec metus est, ne quando tuis offensa repugnet
Imperij, dominum neu gerat illa domus.
Sæpe tuum quando bilis iecur vret, amicis
Obsequijs iram leniet ipsa tuam.*

Demulcensq; animos, placida dulcedine vocis,
 Quis te, quis mea lux, inquiet, ardor agit?
 Sic referet, niueisq; ligans tua colla lacertis,
 Libabit labris mellea labra suis.
 Nec mora frigesceus vaneſcet ſeruoꝛ in auras,
 Pictaq; blanditijs mollibus ira cadet.
 Currite fatorum pandentes abdita verſus,
 Currite, iuncta ſimul verba ſequentē lyra.
 Non ſemel illa tua faciet te prole parentem,
 Nec ſemel ex nepti nomen habebis aui.
 Naſcetur veſtra generoſus origine gnatus,
 Conſimili referens nomine, fronte, patrem.
 Sicut in apricis nitidum caput exerit hortis
 Roſmaris, aut lato gratus odore crocus:
 In luſum quem pulcra ſuum, ornatumq; puella
 Educat, & riguis ſedula ſpargit aquis:
 Vuidus ille ſuos paulatim pandit honores,
 Ridet odoratis ſuauioꝛ aura comis:
 Non ſecus aſſurgens primis Balthaſſar ab annis,
 Multa feret matri gaudia, multa patri.
 Mox vbi firmarit ſtabili veſtigia planta,
 Doctrinaq; ſimul cœperit eſſe capax:
 Illum per ſaltus Cynthi, per amœna vireta,
 Caſtalia ducent in ſua templa Deæ.
 Perfundentq; ſacris diuina Aganippidos vndis,
 Vnde pater cupidaꝛ diluit antè ſitim.
 Ille Meduſæi replens ſe nectaris hauſtu,
 Imbuet omnigena pectus ab arte ſuum.
 Maiorumq; bibet virtutem ineunte iuuenta,

Haud

Haud generi soboles inficienda bono.
 Non indignus aui titulis meritisq; paterni,
 Qui Glaucham consul bis duo lustra regit.
 Non genitore, sacri praeclaro antistite Iuris,
 Curia patronum quem probat, atq; forum.
 Dum legum nodos catus, atq; enigmata soluit,
 Ciuica pro trepidis & capit arma reis.
 Gallia quem mirata fuit, sed Gallia nondum
 Perfida, Christicola nec laniena gregis.
 Currite fatorum pandentes abdita versus,
 Currite, iuncta simul verba sequente lyra.
 Nunc age femineam prolem, quae fila sequantur
 Accipe, nec sati prodigus esto tui.
 Qualis arenosas Cyprii prope litoris oras,
 Myrtus honoratas explicat alta comas :
 Quam Spio, quam Cymodoce, Panopeaq; virgo,
 Florigena certant spargere roris aqua :
 Talis quae vestro prodibit germine, matris
 E gremio mittet nata tenella manum.
 Maternum roseo spirans ex ore decorem,
 Ut cum picta nouo flore renidet humus.
 Illi certatim fundent sua munera Diua,
 Luna genas, flauam lata Diona comam.
 Sideribusq; pares geminos Cythereis ocellos,
 Quaq; fluant liquido melle, labella Charis,
 His aurora manus, humeros Latonia virgo,
 Addet marmoreos Nereis alba pedes.
 At morum decus, & raras super omnia dotes,
 Adjiciet prompta Pallas amica manu :

Frontis vt eximium virtutibus aequet honorem.
 Nec facies, morum fulgeat ante iubar.
 Sistite fatorum pandentes abdita versus,
 Sistite : cum verbis desine chorda loqui.
 Finierat Dea, cum sero prospexit Olympo
 Hesperus, & noctis praeuius vrget iter,
 Hesperus, in celo quo non formosius vllum,
 Accendit tenebras sidus, agitq; diem.
 Hesperus igne suo, qui tantum sidera vincit,
 Quantum Germania Delius axe rotas.
 Dicere nunc iuuenes, nunc respondere puellas
 Tempus, iô Hymen, ô Hymenae Hymen.
 Dicite iô Hymen, & Hymen iterate canendo,
 In numerum gaudet saepe vocatus Hymen.

III.

IN NVPTIAS HIERO-
 NYMI PANTZMANI, ET
 Magdalenæ Brambachæ.

Sic vbi post varios ventiq; mariq; labores,
 Incolumi pressit litora grata pede,
 Otia latus agite securo nauita portu,
 Et casus gestit commemorare suos :
 Ceu patria tu nunc Hieronyme redditus oris,
 Dulcia tranquilla gaudia mente foues.
 Moribus & cultus, nec doctæ nescius artis,
 Morum dote places omnibus, arte places.
 Teq; sibi generum præ cunctis eligit vnum

BRAM-

BRAMBACHVS, Phœbi cura, decusq; sui.
Et qui cum vita iucundos exigat annos,
Te sibi consortem virgo puella petit.
Macte nouis laudum titulis, animiq; probatis
Macte bonis, sortis munere macte nouo :
Quod cupis, ecce capis : longarum meta viarum
Hac datur, in thalamo compare blanda quies.
Qua modo concessa post tot discrimina rerum,
Atq; pericla solo multa, pericla salo :
Non te pœniteat posthac, duxisse sub orbe
Externo vita tempora plura tua.
Et niue inaccessible manibus reptasse per Alpes,
Adriaciq; minas exuperasse maris.
Nondum ter quinos etas tua viderat annos,
Cum patrij linquis dulcia rura soli.
Ex illo qui te iactarint tempore casus,
Non facile est teneris enumerare modis.
Gallia te puerum docuit, sed Gallia nondum
Perfidia & sceleris crimine fœda mali,
Sed studijs exculta bonis, sed iuris & equi
Hospita, nequitia nescia, cassa dolis.
Te grauis eloquio Duarenus cepit alumnum,
Cognitus extremas Solis ad vsq; plagas.
Et legum soluit nodos Cuiacius, ille
Maximus ingenij laude, nec arte minor.
Vt fileam tibi quos tribuit vel Dola magistros,
Vel Taurinorum nobile gymnasium.
Neu Goueane rudi, neu te Crauetta Camœna
Aggrediar, Graia nomina digna tuba.

Hinc te digressum Lombardorum ora recepit,
 Formatrix studij non inhonora tui.
 Quid referam Tornelle tuum, quid Cephale nomen,
 Lumina Iuridici clara, decusq; chori?
 Quos tibi doctores Ticini antiqua dederunt
 Mœnia, Gallorum nobilitata nece.
 Iam bene iudicium firmarat plenior ætas,
 Signabatq; tuas lana tenella genas:
 Excipit hospitio cum te Saturnia tellus,
 O eadem Musis hospita grata meis.
 Nomina, longa mora est, doctorum clara referre,
 Quos urbis Pataui cultra Lycea ferunt.
 Promptius expediam, quot apes pascantur in hortis,
 Singula quàm numeris commemorabo meis.
 Hic tibi Menochij pendere docentis ab ore
 Contigit, & sacrum discere iuris opus.
 Doctrinaq; tuum Deciani pascere pectus,
 Et liquido legum fonte rigare sitim.
 Quo neq; matueris, gemmarum quicquid & auri
 Aequor habet, rutilis aut vehit Hermus aquis.
 Pratereo morum doctrinarumq; magistram,
 Felsinam inexhaustum diuitis vber agri.
 Quæ te continua triëteride fouit alumnum,
 Sectantem Papio sub duce castra fori.
 Quid loquar? Ausonia reliquas ut videris vrbes,
 Et mores hominum, flumina, templa, vias?
 Et cacos nemorum saltus, & lustra ferarum,
 Et loca mortali vix adæunda pede?
 Non ut mutares celum, ceu Strymona tranans.

*Strymona grusq; fugit, Strymona grusq; redit :-
Sed rerum vt pateres vsum, externisq; notares
Exemplis, essent qua fugienda tibi.
Nomine quo, potius merito es celebrandus honore,
Et versu dignus splendidiore cani :
Quam si degenerem primo sub flore iuuenta,
In patria, matris te tenuisset amor,
Haud bene confinis gnarum telluris, & vrbis,
Indocilem rerum, moribus atq; rudem.
Quod genus hoc hominum, terra natalis amore
Quod nimio, longas non amat ire vias?
Quos primis in qua olim reptauere sub annis,
Illa domos pueros nouit, & illa senes.
Queis mundi limes, vicini terminus arui
Creditur, & Libycum stagna propinqua fretum.
Idem promit ager soles, idemq; recondit,
Signat & astatem mensus, & umbra diem.
Non hac vita mihi contingat, gaudeat ista,
Quem iuuat ignauum delituisse domi.
At mihi longinqua gentesq; vrbesq; petantur,
Et toto patria diuidat orbe mea.
Notescamq; peregrinis nouus aduena terris,
Me Tigris noscat, me vebat amne Liger.
Hoc iuuat, ante focos alius torpescat inertes,
Aut viridi recubet desidiosus humo.
Scilicet est hominum non omnibus vna voluptas,
Scilicet est pulcrum velle cuiq; suum.
Velle cuiq; suum placeat, sua queng; voluptas
Alliciat, blandis insidiosaq; modis :-*

At ita

At tu laudata decora inter plurima stirpis,
 Non minimum ducas hoc tibi sponse decus,
 Quòd mores hominum multorum & videris vrbes,
 Et lingua redeas cultus, & arte domum.
 Salue maternaq, domus, gentisq, paterna,
 Virtutis titulis, fama secunda, tua.
 Gloria Pistoria, Pantmana gloria gentis,
 Lipsia quam meritis pradiat aucta pijs.
 Sit Deus ipse tuo, quem diligis, equus amori,
 Et tibi coniugij, prosperet auctor, opus.
 Magdalena tuis non vllis ignibus ignes
 Permutet, nec te carior vrat amor.
 Illa suis olea prouentus partibus aquet,
 Arboreis certes foetibus, ipse parens.
 Innumero proles mensam stet vt agmine circum,
 Ludat auig, nepos plurimus ante pedes.
 Brämbachum simili referens virtute, nec impar
 Sporero proauo laudibus, ore patri.
 Non lis vlla domum, non intrent iurgia lectum :
 Pace domus constat, gaudia lectus amat.
 Nec vos deficiant felicitis commoda vite,
 Vester inextincto luceat igne focus.
 Multo gratus ager reddat cum fœnore fruges,
 Horrea distendat messis, & vna lacus.
 Mille greges, nemorum vobis in saltibus errent,
 Mugitus discant amula prata boum.
 Nunquam destituat corpus mens sana salubre,
 Obsequijs homini grata, placensq, Deo.
 Hæc vobis exopto, meis sed plura petitis,

Omni-

*Omnipotente Deus conferat ipse manu.
Ille Deus, Deus ille, à quo, ceu fonte perenni,
Perpetuis manat copia cuncta bonis.*

Γ Α Τ Κ Υ Π Ι Κ Ρ Ο Ν
IN NVPTIAS LVDOVI-
CI CAMERARII ET
Ottiliae Vthmanæ.

*SIC olim, si prisca decet componere nostris,
Aptari & summis inferiora licet.
Abramides rapta suspirans matris amores,
Et longos condens voce gemente dies:
Suppresit lacrimasq; dolens, & gaudia cepit
Læticia instaurans pristina damna noua,
Cum thalamū intrauit, Christo comitante, Rebeckæ,
Libauitq; labris mellea labra suis:
Ceu tu luctifico percussus funere matris,
Et mœrens vidui tempora dura patris,
OTTILIAE LVDOVICE tua meditaris a-
Sponsus, et amplexus blanditiasq; paras. (mores
Dulcis amaricies amor est: tibi tristia latis
Alternans miscet dulcis amarus amor.
Scilicet hac vita est species, qua perstat eodem
Rara statu, dubias fertq; refertq; vices.
Et modo blanditur, vultus modo sumit atroces,
Nec seruat stabilem mox variando fidem.
Sic nunquam celo facies sua constat in orbe,
Sic nunquam rerum forma subinde manet.*

Non

Non annis similes producit Cynthus annos,
 Seq₃ dies aliam postera quæ₃ videt.
 Non horam agnoscit (tanta est discordia rerum,)
 Qua modo decurrit, protinus hora sequens.
 Desine perpetuum vita sperare tenorem
 Quisquis es, & sortis nolle videre vices.
 Vsq₃ adeo permixta bonis mala temperat, cui
 Arbiter, & nutu versat, agitq₃ suo.
 Dum bibimus, dum ferta, iocos, vnguenta, puellas
 Poscimus, incautis cura, dolorq₃ subit.
 Precipiti fugiunt cursu mortalibus anni,
 Nec pietas rugis inijcit ipsa moram.
 Sic matrē, LVDOVICE, tibi mors abstulit atra,
 Insignem meritis, conspicuamq₃ fide.
 Qua vix nupta fuit reuerentior vlla mariti,
 Nec veri cultu clarior vlla DEI.
 Sed moderans humana, tuo Deus æquus amori,
 Compensat matris funera, matre noua.
 Vt tibi maternum matercula præstet amorem,
 Qua te plus oculis diligat ipsa suis.
 Illa tibi luctus, & curas leniet arctas,
 Illa tibi ærumna dulce leuamen erit.
 Hac te dilectam faciet dediscere matrem,
 Afflictig₃ malum non meminisse patris:
 Nec socrus decumbentis sentire dolorem,
 Qua fati extremum sustinet ægra diem.
 Euentura loquor, tu ne euentura loquentis
 Addubita verbis certus habere fidem.
 Hac tibi qua canerem placido Deus edidit ore,

Cuius

Cautus tu nihili ducere verba caue.
 Ille suam soboli (res est haud vana) piorum,
 Propitio dextram numine spondet opem.
 Et natis natorum, & quod nasceretur ab illis,
 Secula victurum secula mille genus.
 Qua te sanctorum prolem LVDOVICE parentū,
 Consortemq; tuam nunc quoq; certa manet.
 Non vos vber agri, non copia deseret auri,
 Non res destituet parva labore domum.
 Non lis vlla torum quatiet, non iurgia mensam;
 Non vestros feriet proxima noxa lares.
 Martia non vobis turbabunt classica somnos,
 Nec clamor plateis hosticus, arma fremens.
 Aemula certabit generosis vitibus vxor,
 Punicaq; aquabit semine grana pater.
 Qualia pubescunt pingui plantaria terra,
 Qua matrum abscindens corpore cultor alit:
 Talis ab amborum succrescet stirpe propago,
 Qua ludat vestros ante nouella pedes,
 Exhilarans patrum iucundo examine curas,
 O etiam luctum demere possit auo.

V.

HYMENAEVUS SIVE EIDYL-
 LION EPITHALAMION, IN
 nuptias Pauli Vetzeri, & Annæ
 Stromeriæ.

Dict-

*D*Icebam VETZERE tibi contemtor amoris,
 Arsurum tenero pectus amore tuum.
 En ardes, flamma molles vrente medullas,
 Iam tibi Dodona verior augur ero.
 I nunc, atq; iter externas molire per oras,
 Vt redeas animo cultus, & ore domum.
 Quò fugis, ab ignota petens procul arua, virosq;
 Non pueri, non est prapetis vlla fuga,
 Non si Gallorum properes modo rursus ad vrbes,
 Hospitium studijs qua tribuere tuis:
 Atq; iterum incipias pendere docentis ab ore
 Donnelli, cuius labra Thalia rigat.
 Non si Troiani subeas Antenoris urbem:
 Quo te cūq; loco siste, sequetur Amor.
 Quid tibi nunc prodest leges didicisse sacratas,
 Et iuris studijs implicuisse manus?
 Nescit amor leges, & iuris spernit habenas,
 Non est vlla tuis gratia Balde libris.
 At bene habet: te nanq; suis qua cepit ocellis,
 Incidit in casses praela puella tuos.
 Vulnus alit venis, vulnus qua fecit amanti:
 Et flagrat, flammis qua tibi prima dedit.
 O factum VETZERE probe, dignumq; faceto
 Carmine, gratantis læticiaq; chori.
 Omnis amor magnus, sed compare maior in igne:
 Hunc Deus, vt viuat, flamine lenis alit.
 Cur non ergo tibi pariter gratemur amici,
 Turba sodalitū sordere iuncta tibi?
 Cur tua non lepido celebret connubia versu,

In te-

In tedas ERATO nostra diserta tuas?
Accinat & laudes alterna voce Camæna,
In laudes CLIO non pigra, sponse, tuas?
Sic eat: alterno gaudent modulamine Musa,
Nec levis alternis gratia rebus inest.
Dic ERATO versus, dic carmen amabile CLIO,
Quod noua cum sponso discere nupta velit.
ER. Nempe tibi primis nascenti PAULE diebus,
Fausta renidenti sternuit ore Venus:
Cui datur in dextram claro sata semine virgo,
Edita STROMERIA virgo pudica domo.
CL. At tibi vitales productæ in luminis oras
Arrisit vultu suauius, ANNA, Lepor:
Gaudia cui iuuenis materna stirpe celebris,
Et patris egregius stemmate, blanda parat.
ER. Inter Elstrinas facie pulcerrima Nymphas,
Et morum raris condecorata bonis,
Mille procis placuit frustra: tu mille procorum
Vnus habes lecto votaq; spemq; tuo.
CL. Et sponso non vna tuo dum pulcra videri
Virgo cupit, crimes pexuit agra suos.
Sed neq; sic potuit satis illi pulcra videri,
Et frustra crimes pexuit agra suos.
ER. Qualiter irriguo pubescit amaracus horto,
Qualiter in pratis lilia picta virent:
Haud aliter leto vernantis flore iuuenta
Enitet, & roseum possidet, ANNA, decus.
CL. Qualis ab Eois nitidum caput exerit vndis
Lucifer, & noctis nubila manè fugat:

Tali fronte micat iuuenis, comiq₃ serenat
Lumine, tristitia si quid in ore sedet.

E R. Dulce rubet flāmas inuitans fulgore Pyropus:
Dulce rubet, quem dat purpura fauce liquor.
Flammeolos spectans oculos, est gratia dices,
Nulla Pyrope tibi, purpura nulla tibi.

C L. Suaue manus addunt ebori decus, insitus auro
Suaue viret Scythico qui venit axe lapis.
Gratior est pulcro splendens in corpore virtus,
Qui virtutis eget, nil iuuat oris honor.

E R. Non est A N N A rudis deducere stamina fusi,
Nec digitis plenas exonerare colos.
Vel Babylonis acum germanis vincere textis,
Virginis Idmonia vel superare manum.

C L. Qui legum auscultat soluentem enigmat a Paul-
Et dantem pleno verba diserta foro : (lum,
Huic disciplina non falso agnoscet alumnum, (tua
Seu D O N N E L L E tua, seu V V E S E B E C I

E R. Montib. est ornus decori, nemoriq₃ cupressu,
Litoribus myrtus, fluminibusq₃ salix :

Tu decus omne tuis, patria tu gloria terra,
Tu comitum, sponsi tu nitor, A N N A, tui.

C L. Arboribus vitis speciem dat, vitibus vna,
Et segetes aruis, ilicibusq₃ nuces :

Tu proprio geminas, maiorum laudis honorem,
Et genus exornas nomine, P A V L L E, tuo.

E R. Munera quid memorē fortuna rara benigna,
In freta non fatua proijcienda manu ?
Gratior est virtus numerosa pradiata dote,

Ac nummis, forma conciliatur honos.

CL. *Parta cui iusto sordent patrimonium censu,*

Quisquis es emuncta munere naris eges.

Diuitia genus, & titulos, & iugera donant :

Scilicet hoc cornu Copia diues habet.

ER. *Dum canimus, sero prospexit vesper Olympo,*

Accendens tenebras luce, fugansq, diem.

CL. *Vesper adest secum terrisq, crepuscula portat,*

Nox ruit, & Veneris cominus hora venit.

ER. *Noctifer ô qui te celo crudelior ignis,*

Lumine collustrat noctis opaca suo ?

Tu matris natam complexu auellis ab arcto,

Quas bene concordis pace ligarat amor.

Cumq, viro ferus armato committis inermem :

Quid grauius capto miles in hoste paret ?

Dicite iô Hymen, & Hymen iterate frequentes,

In numerum gaudet saepe citatus Hymen.

CL. *Noctifer ô, qui te celo iucundior ignis,*

Lumine collustrat noctis opaca suo ?

Tu iuuenis firmas, cupida tu vota puella,

Pratulit in thalamum cum tua flamma faces.

Iungis & amplexu pariles, & gaudia præbes :

Quid tali potius munere poscat amans ?

Dicimus ô Hymenæe Hymen, ades ô Hymenæe,

Ad tædæ properat ritè citatus Hymen.

ER. *Hesperus à vobis innupta subtrahit vnam,*

Quam retinens gremio sponsus abire vetat.

Vosq, reuisura circumdat brachia collo,

Inijciens anidas in sua iura manus.

Ne ſau iuuenis, tecum poſt exiget auum:
 Nunc illi comitum fas ſit adire choros.
 Quod det iſ, perit haud longi ſibi temporis uſum,
 Noctes atq; dies inde datura tibi.
 Sed nil proficimus, ſera claudit inhoſpita poſtes,
 Dicite id Hymen o Hymenae veni.
 C L. Heſperus in lecto geminos coniungit amantes,
 En quod vterq; cupit, latus vterq; capit.
 Et inuat innuptas tamen hunc inceſſere dictis,
 Eius & irata carpere voce inbar?
 Sed facile eſt iſtis verba & componere queſtus,
 Et iuſſo madidas imbre lauare genas.
 Ab quoties triſti prætexit gaudia vultu,
 Et quod amant penitis mentibus, ore negant.
 Quid tum, ſi quod auent animis, ſermone reſutant!
 Dicimus o Hymen o Hymenae veni.
 E R. Qualis purpureo ſpecies eſt flore comantis
 Narcifſo, quem Sol prolicit, aura fouet:
 In luſus curaq; ſuos ſolerte puella
 Educat, & riguis ſedula ſpargit aquis:
 Talis virginea decor eſt, & gratia frontis,
 Talis virgineo lucet ab ore nitor.
 Donec ſincerum tenet intemerata pudorem,
 Nec vitijſ formæ polluit atra decus.
 Quæ ſapis, intactam cuſtodi virgo corollam,
 Dicite id Hymen o Hymenae veni.
 C L. At niſi deciderint maturo tempore flores,
 Non arbor fructus, non feret herba ſuos.
 Nullus honor vitij, tumeat niſi ſæta racemis,

Nec steriles quisquam vomere sulcat agros.
Sic consorte carens virgo, atq; inculta senescens,

Est risus pueris, despiciturq; suis.

At quæ iuncta toro, prolem dat culta marito,

Est incunda viro, diligiturq; suis.

Quæ sapis, haud differ tua gaudia, labitur atas,

Dicimus ô Hymen ô Hymenæe veni.

ER. Flâmæa nû videor mihi cernere? flâmæa certè:

Fallor, an ad thalami munia venit Hymen?

Venit Hymen, cætusq; suos inuisit, & omen

Dat sponfis, pellens ter pede letus humum:

Dulcis Hymen, genialis Hymen, qui iungit amantes,

Et Veneris lusus blanditiasq; docet.

Desine festiuos mecum lyra, desine cantus,

Qui thalamos intrat, cetera pandet Hymen.

CL. Quod iubar hoc? Hymenæus adest: procul este

Ecce faces præeunt cominus, ecce faces, (profani:

Ipse suas spargitq; rosas, funditq; liquores:

Quæis bonus amborum pectora mulcet Hymen:

Suavis Hymen, socialis Hymen, cui Zonula cura,

Quam nupta prima nocte resoluit amans.

Iam pariter cum voce loqui mea tibia cessa:

Quod superest, ambos ritè monebit amor.

At vos optato quos iungit lumine vesper,

Viuite concordia pectora bina toro,

Viuite, nec segnes validam excercete iuuentam,

Quod sibi poscit Hymen munere, monstrat amor:

Quod iuuat, implentes numerosa prole penates,

Quæ matrem referat moribus, ore patrem.

Non aruum sine fruge iuuat, sine frondibus arbor,
 Et sine Sole dies, & sine prole torus.
 Qui probitate parem tulerit matriq³ patriq³,
 Haud partus vobis dissimulandus erit.
 Materno nec turpis auo, indignusue paterno,
 Quorum virtutis nunc quoq³ fama viget.
 Quos nec tempus edax rerum, nec cana vetustas,
 Nec crudo poterit morsu abolerere situs.
 Sic generis series longa retrò laude celebris,
 Perpetuum vestro semine germen aget.
 Huc addat, si qua vita sibi postulat vsus,
 Accumulans vobis commoda cuncta DEVS.
 Ite, satis lusum est aquales, ite puella:
 Scilicet officijs conuenit esse modum.
 Arbitrè haud opus est sponsis, cur gaudia testes
 Differimus? lecto femina virq³ cubant.
 Dumq³ ambo spirant somnos, inspirat amorem
 Alter in alterius iugiter ore sinus.
 Carpite iucundam PAVLE & tua vita quietem,
 Dum redeunte fuget Lucifer astra die.

VI.

IN NVPTIAS LVDOVI-
 CI D. MODESTINI F. PI-
 storis, & Marthæ Lindemanæ D.
 Laurentij V. Magnif.
 F.

Vesper

Vesper adest, sua declui iam vesper Olympo
 Lumina, formoso cum fidere tollit ab undis.
 O decus Albiadum nympha, consurgite nympha,
 Et vos o iuuenes contra, consurgite contra:
 Lata dedit sponsa venientis tibia signum,
 Increpuitq; sonum gratanti buccina cantu,
 Iamq; faces praecunt, & adest en cominus ipsa.
 Dicite io Hymen, & Hymen geminate canendo.
 Dulcis Hymen, genialis Hymen, ades o Hymenae.
 Huc ades, et ruris non sperne fragrantis honorem:
 Rura tuas primum tedas festiua tulerunt,
 Rura tuos Hymenae iocos, & gaudia primum
 Senserunt, experta iocos, & gaudia primum.
 Rure Cupido faces, sibi sumsit rure sagittas,
 Seq; inter pecudes indocto exercuit arcu:
 Tunc pecudes, tunc & telis armenta laceffens,
 Qui face nunc iuuenes, nunc vstulat igne puellas.
 Dicite io Hymen, & Hymen iterate canendo.
 Blande Hymen, iucunde Hymen, ades o Hymenae.
 Huc aditum ser Diue, nec est quod rura recuses,
 Rura etiam Fauni coluerunt, rura Napae,
 Rura Pheretiada pastor formosus Apollo,
 Et genus heroum, nati melioribus annis:
 Huc ades, ipsa suas Tritonia diligat arces,
 Rura tibi, & virides placeant in collibus agri.
 Dicite io Hymen, et Hymen geminate frequentes.
 Suauis Hymen, socialis Hymen, ades o Hymenae.
 En omnis tibi dona parat siluestria pubes,
 Verbenas apiumq; legens, & germen acanthi,

Atq; edera frondes, & Eryngion vrile nuptis,
 Et bulbos, & Acidalios tua munera flores.
 En tibi culta domus, tibi strata cubilia rident,
 En tibi delicias parat obuia turba puella,
 Pellentesq; solum pede, teq; Hymenae citantes.
 Dicite iò Hymen, & Hymen iterate frequentes.
 Pulcer Hymē, Hymenae Hymen, ades ò Hymenae.
 Te procerum delecta manus, longa ordine pompa
 Expectat, procerū AVGVSTI manus inclita
 Consilijsq; potens, et magnis debita fati: (bello,
 Principis Augusti procerum quo sospite, nunquam
 Imperij victas res, accisasq; fatebor.
 Quid cessas Hymenae? vocat te sponsus, & imi
 Opperiens te suspirat noua nupta medullis.
 Dicite iò Hymen, & Hymen geminate vicissim.
 Mitis Hymen, Hymenae Hymen, ades ò Hymenae.
 Vt messem sator expectat, frugemq; colonus,
 Vt vernum tellus Solem, egelidosq; tepore s,
 Ceu prata irriguum sitiunt arentia fontem,
 Cùm Cane tostus ager morientib. aestuat herbis:
 Sic cupidos sitit amplexus, roremq; labelli
 Virginis optata iuuenis, iuuenisq; puella.
 Dicite iò Hymen, & Hymen iterate vicissim.
 Mollis Hymē, Hymenae Hymen, ades ò Hymenae.
 Turture gaudet amans turtur, pariliq; columbus
 Chaonia gaudet deuinctus amore columba:
 MARTHA suo fruitur LVdouico, nec Iouis illi
 Praponat thalamos, MARTHA LVdovicus amore
 Gestit ouans, Helena nec eam, muterūe Diona:
 Mutua

Mutua sic vrunt aequales pectora flamma.

*Dicite iò Hymen, & Hymen Hymenae canentes.
Sponsor Hymē, Hymenae Hymē, ades ò Hymenae.*

O bene compositum par, quo vix arctius vllum

Conuenit, generuq; satū vix clarius vllum :

Ingenua iuuenis facie, vultuq; sereno

Dans clarū mentis specimen, manifesta q; prodens

Gentis signa sua, virtutis signa paterna :

At virgo suffusa genas vtrascq; rubore,

Fronte nitens rosea, comites natalibus vna

Aut superans omnes, aut morum dotibus aequans.

Dicite iò Hymen, & Hymen Hymenae sonantes.

*Pronube Hymē, Hymenae Hymen, ades ò Hyme-
digna iungenda viro, lectissima virgo : (nae.*

Quis Pistoriadum gentis, quis nomina nescit,

Nomina Lipsiacas inter fulgentia stirpes ?

Inclyta doctrina titulis, & fascibus ampla,

Et meritis praecleara suis, & iuris, & artis

Artis Paonia titulis, & honoribus aucta. (na

Quis te NICOLEOS digna celebrare Camæ-

Laude Machaonia clarum, tituliq; superbum

Consulis, aut merito possit super arthera cantu

Tollere, teq; SIMO Medicum, te nomine eodē

Insignem, legum custodem, & iuris amūsim ?

Quem schola Ticini docuit, quem Lipsia summis

Ornauit titulis, quem Saxonis aula recepit

Munere functū amplo, duo ter quinquennia vita.

Quis te maiorum nulli virtute secundum

Exequabit auis, meritum exequante Thalia,

Magne M^Odestine, eloquio, ingenioq^{ue} celebri?
Iuridica tu summa scholæ laus, tu decus aula
Eximium, tu natalis spes ardua terra.

Quid loquar H^Artmanū, doctū excercere togata
Munera militia, doctum sine sanguinis haustu,
Mitia pacato sub iudice bella mouere?

Si non vana meam fallunt præsagia mentem,
Tu super & titulos, & auita laudis honores
Ascendes, patriosq^{ue} tuis geminabis honores.

O digno iungenda viro, lectissima virgo: (FACHSO

Quid FACHSO genitore satam, quid consule
Conspiciam memorem matrem, prudentia sexu
Cui maior fuit, & sexu constantia maior.

Quæ gentis decus ipsa suis virtutibus auxit,
Tam decus ipsa suis, quàm laude ornata suorum.

Nam FACHSI cui non euectum ad sidera nomen,
Egregiū FACHSI nomen peruenit ad aures,

Atq^{ue} ministerijs heroum didita fama,
Saxoniæq^{ue} ducum, atq^{ue} tuis ô Carole quinte
Seruitijs spectata fides, & cognita virtus?

Cuius Nestorei manabat mellis ab ore
Gratia, & eloquij nectar, Suadæq^{ue} medulla.

Nunc animo metire tuum, lectissima virgo,
Nunc metire virum, tantis natalibus amplum,

Per generisq^{ue} sui virtutes ire paratum,
Si vitæ iustos Lachesis concesserit annos.

Gaudia virgo foue tantis successibus æqua:

Laticia genitrix Venus est, & gaudia poscit.

Huc ades ô Hymenæe Hymen, ades ô Hymenæe.

Tu quoq, coniugio tanta dignate puella,
 O iuuenum flos sponse, tua spes altera gentis,
 Gaudia mente foue tantis successibus aqua.
 En tibi nupta datur, cui quas componere possis
 Inuenias paucas, augusto stirpis honore,
 Ingenijq, bonis, & rara munere forma.
 Quam Charites finxere manu, quã Mysides inter
 Mysides Albina, nitidos aluere lapillos.
 Quã non dura Venus, quã cura benigna Minerua
 Muneribus decorare suis certamine gaudent.
 Cui pater est Ducis AVgusti praelatus in aula,
 Egregius pater, & tanto quoq, principe dignus,
 Cui se ferre parem, cui se memorare priorem,
 Quã patet imperij lumes, non audeat vllus.
 Vera loquor, non sit fraudi mihi dicere vera.
 Heu mihi, quod tenui non exequare Camœna,
 Andini in promptu est diuina poemata vatis,
 Mœoniam Latio qui prouocat ore Thaliã :
 Te canerem, nomenq, tuum, Dux maxime, nostro
 Per terras ferrem, nostroq, per aquora versu.
 Sed nec opus tibi laude mea, qui maior es omni
 Carmine, qui factis aquasti nomen Olympo :
 Et mihi mersa labat tanto sub pondere ceruix.
 Viue diu magnis olim Dux debite regnis.
 Ad te nunc redeo, tantis dignate hymenais,
 O iuuenum flos sponse, tua spes altera gentis :
 Qua capis, hæc iusto bona tecum examine pensa.
 Ecce parat tecum molles coniungere somnos,
 Dresdenses inter virgo celebrata puellas,

Qua

Qua tibi dat socerum titulis & honorib. auctum,
 Magnificis socerum titulis, & honoribus auctum,
 Praside Leucorei quo gaudent pulpita ludi,
 Pulpita iuridica gaudent sacra ta palestra.
 Cui si fortè libet iaculari fulmina lingua,
 Non animos vulgi regat illo fortius alter,
 Non alius sedare queat hoc promptius iram
 Principis, eloquio vel demulcere senatum.
 Mira subest verbis grauitas, facundia mira
 Adducta cum fronte subest, rursusq; remissa
 Iucundus cum fronte lepos, & gratia prasto est.
 Hunc fora mirantur, veneratur curia, laudat
 Illius aula fidem, multos experta per annos,
 Ter denos experta fidem probat aula per annos.
 Sed neq; cuncta licet properanti dicere versu,
 Nec LINDEMANAE gentis detexere laudes
 Nunc omnes, generis seriemq; reuoluere longi,
 Aut tua Phœbea celebrari CASPAR ab arte,
 Saxonia ducibus quinos nota quater annos:
 Aut tua IANE meis insignia tradere Musis,
 Qua legum tibi, sacratiq; peritia iuris
 Contulit, & dubijs prudentia cognita rebus.
 Illa canant alij post hæc, & laudibus ornent
 Te quog; matronale decus, lectissima mater,
 O felix virtute tua, virtute parentum,
 Coniugioq; tui multis pralata mariti:
 Nunc etiam nata thalamis generiq; beata,
 Hæc alij memorent, medium iam vergit ad axem
 Nox cursu, suadentq; cadentia sidera somnos.

Ire

Ire lubet, quoniam ire iubet complexibus artus
 Qui nuptam retinet sponsus, nectitq; lacertis.
 Ire, quid amborum differtis gaudia testes?
 Ire domum iuuenes, venit Hymen, ite puella.
 Huc ades, ô Hymenae Hymen, ades ô Hymenae.
 At quam luce noua faciem, quam manè puellis
 Ostendes faciem virgo, nec tunc quoq; virgo,
 Mane nouo, lecto iuuenis digressa mariti?
 Qualis enim intacti nitor est & gratia floris,
 Què mulcent Zephyri, Sol educat, irrigat ether:
 Talis virginea decor est, & gloria frontis,
 Dum castum tenet intemerato corpore florem.
 Sed bene habet, nec te moueat iactura pudoris,
 Quam tibi multiplici pensabit fœnore proles,
 Digna tuo proles patre, non indigna marito.
 Nam fructum flos iste dabit, qui carpitur vngue,
 Qui sponsi noua nupta tui defloruit vngue.
 Nec solus es tibi nata, tui sibi vendicat ortus
 Et partem Pater, & partem qua in luminis oras
 Te genitrix enixa dedit: qui iura marito,
 Qui sua iura tui genero cum dote dederunt.
 Vtere sorte tua, neu tristi gaudia mente
 Perde tori, lusus neu defuge dura feraces.
 Quarit Hymen lusus, & amat sua gaudia lectus.
 Hymen, ô Hymenae Hymen, ades ô Hymenae.
 Salue MARTHA tuo felix nunc coniuge, salue,
 Et salue LVDOVICE tua, modo virgine felix,
 Nunc nupta, post & felix hac matre futurus:
 Fortunati ambo: vestrum Concordia lectum

*Ambiat, & thalami custodes limina seruent
 Pax et Amor, mensamq; Fides et Gratia pascant.
 Oscula iungat Amor Fidei, Concordia Pacem
 Implicet, ac firmo liget omnes Gratia nexu.
 Hymen, ô Hymenae Hymen, ades ô Hymenae.*

G R E G. B E R S M A N I

A N N A E B E R G E N S I S

Epithalamiorum

L I B E R I I I.

Ex Græco Paulli Silentiarij
 epigrammate.

*NOBILE virginitas donum est: factura sed orbẽ
 Ni supplet, vita celibe vita perit.
 Ergo nequitiam fugiens, tibi delige nuptam,
 Vt mundo possis reddere prole vicem.*

I N N V P T I A S M. A N -
 D R E A E A G R I C O L A E E T
 Gertrudis Reichardæ.

*Insignes hedera cui fers Ericyna corollas?
 Mentior, an sponsis munera grata paras?
 Sic est: Andrea Gertrudis ducitur vxor,
 Docto digna viro, digna puella pio.
 Maeste tuis esto tediis Hymenae, bonoq;
 Amborum faueas pronuba Iuno toro.*

*Ut stricto iungunt hederæ sua brachia nexu,
Sic ambos arcto fœdere nectat amor.*

IN NVPTIAS M. ABRA-
HAMI FABRI ET KVN-
gundis Entzemanæ.

U Otis ominibusq, prosequamur
Abrahamum, studiosa turba amici,
Doctrina celebrem, fide probatum :
Votis ominibusq, prosequamur
Kunegundem, comitum chorus puella,
Forma conspicuam, pudore gratam.
Lingua virq, faue, faueq, nupta,
Dum sacras iuuenis fatigat aras :
Lingua virq, faue, faueq, nupta,
Dum connubia sanciant uterq,

*At tu summe parens, iugalis autor
Firmatorq, tori, perenne serua
Quod nunc te coit approbante fœdus :
Et tu CHRISTE preces, imago patris,
Nostras esse iube ratas, amantum
Quas vna thalamis damus duorum.
Nec tu filij abes, patriusq, compar
Ardor, Spiritus alme, mutuosq,
Amiborum afflu animis amoris ignes.*

*Euentura precamur, O beatos
Quos iungit simul vnitas perennis,
Trini numinis vnitas perennis*

Quos

*Quos vnum facit esse de duobus,
O mirabile de duobus vnum.*

M. ABRAHAMO CAESTIO.
ET HAGNETI MEIER-
re sponfis.

A Brâmus thalamos ineunt Hagnesq; iugales,
Christe faue tadis, & Deus alme pjs.
Tuq; pares animis sacer affla Spiritus ignes,
Nil vt in hos Boreas, nil fera possit hyems.
Sit pater, & magni mensuram nominis implens,
Augeat Abrâmus prole subinde domum.
Aequet & ipsa suum nomen virtutibus Hagnes,
Casta domum seruet, casta cubile viri.

IN NVPTIIS ABRAHA-
MI FVSII ET ANNAE
Hausmanæ.

A Deste ô Charites, Cupidinesq;
Et quantum est Veneris pedissequarum :
ANNA delicia mei Abrahami,
Imis quam miser ardet in medullis,
Tantum quam miser ardet in medullis,
Quantum virgo viro potest amari :
Nunc illi auspicio bono, reuulsa
Complexu genitricis arctiori,
In manus datur, ipsa qualis olim
Abrâmum Sara venit ad maritum .

O factum bene, ô torum auspiciatum,
Sic nardo quoq; cinnamum fragranti,
Et vites socia implicantur vlmo.

Huc huc, ô Heliconij relinquens
Collis grata sororibus vireta,
Amoris bone coniugator Hymen
Fer molles aditus, subiçq; casti
Candido pede lectulum cubilis.
Amborum domus vt queat, nepotum
Tot parens quoq; stirpe nuncupari,
Nuncupatus auus quot Abrahamus
Olim prole fuit bona nepotum.
Non decet sine liberis deinceps,
Inclytum genus esse Fusiorum,
Hausmanumq; magis magisq; nomen
Par est cresceue honoribus nepotum.

M. PHILIPPO SEIDLERO
ET MAGDALENÆ SVS-
senz sponſis.

Exoritur lux festa, cui Concordia nomen
Fecit, nunc thalamis omen inesse inbet.
Qua nouus ingreditur cum virgine templa maritus,
Seidlerus vita, moribus, arte grauis.
Sit lux fausta precor, cui dat Concordia nomen:
Omne quem signat sit sine lite torus.

H

IN

IN NVPTIIS M. SIMO-
NIS STHENII, ET ELI-
zabethæ Marcheuiæ.

Cur iuncto Charites choro, nouemq;
Cur Phæbo duce prodeunt Camænae,
Hymen ô Hymenæe ter canentes?
Agnosco citharam sacris amicam,
Et solennia verba nuptiarum.
Sic sic scilicet est, ut ipse rebar,
Ducebamq; animo meo futurum:
SIMONI lepido meo sodali,
SIMONI comiti nouem sororum,
Culto moribus, eruditione,
Et Graiæ eloquiū sale, & Latini,
Virgo lacteolo decora vultu
Vxor ducitur, ac nitore virgo
Mentis lacteolo decora pura.

Eia maeste tuis age esto tedis
Hymen ô Hymenæe, tuq; cestum,
Prome ô Dyrrhachij Paphiq; custos
Anconisq;, Gnidiq; arundinosa,
Propagans hominum genus Dione:
Huc fer candidulum pedem, inq; sponsi
Amplexum cupidam implica puellam,
Sic utrosq; reuinciens amore,
Ceu serpens hedera hac & hac retortas
Frondes, aut socias oberrat vlnos
Nexu vitis amica flexuoso.

Sint

Sint ignes animi pares virisq;
 Sint lusus pariles, facetiæq;
 Et blanda oscula, morsiunculaq;
 Et suspiria mutua, & susurri:
 Vnum præferat omnibus lapillis,
 Amplexu Sthenium fouens Elisa:
 Vna Simo calens Elisa, in vna
 Noctes delicijs diesq; fallat.

Nec fructu careat torus cupito,
 Sed sit grata suo marita sponso,
 Cum rursus area frugibus teretur,
 Autumnusq; madens redibit vuis.
 Tunc Simoniculus sinu parentis
 Mittens brachiolum teres, micante
 Dulce rideat ad patrem labello,
 Qui non degeneri indolis vigore
 Per laudes eat huius illiusq;.

Euentura precor, preces Diona
 Motu verticis aurei secundat,
 O factum bene, ô torum auspiciatum.

M. ERASMO HEINSHE-
 MIO ET INGBURGAE
 Frœzenæ sponsis.

Si felix Inburga tibi, bene vortat Erasme,
 Quod coit ambobus ius sociale tori.
 Non sana in sano mens vobis corpore desit,
 Non sit egens prolis copula, mensa meri.

H 2

Non

*Non lis vlla domum, non intrent iurgia lectum:
Pace domus constat, gaudia lectus amat.*

IN NVPTIIS SIGIS-
MVNDI KOLREVTERID.
Medici, & Catharinæ Vtomana.

ERATO.

*(Vi lauri fero floridam corollam
Hortis Aonidum modò educata?
SIGISMVNDE tibi, mereris illis
Nam tu muneribus remunerari,
Iam tum cum viridi colens in auo
Meas obsequio ac fide sorores,
Sacris fontibus ora proluisti:
Dein nostri magis astuans amore,
Artis & cupidus, scientiaq;
Quam Couis profitetur & Galenus,
Intrasti comes Ausonum penates.
Seu nobis per amiculum vagari
Felsinam, Aemylia liberet urbem,
Ocellum Aemylia venustiore:
Seu Pisas, Veneriq;, Gratijsq;
Senas, Perusumq;, dedicatas,
Atq; orbis dominam caputq; Romam.
In casus simul ire promptus omnes,
Quos ferret modò celitum voluntas.
Quare habe hanc tibi floridam corollam
Lauri, delicias Apollinares.*

Non

Non hac frigore ramulos comantes,
 Non aestu variat siticuloso :
 Non celi sonitus pauet tonantis,
 Nec seu fremitus Apeliota.
 Huius auspicio, tuus pudicam
 Ardor in Catharinulam perennet,
 Seu sumans pluias minetur Auster,
 Soles seu redeant sereniores.
 Non vestra domui vlla liberisq̃,
 Clades immineat, sit auspicatus
 Laureæ ominibus torus, focusq̃.

Hæc à fratre tibi, sororibusq̃,
 Votis ipsa vicarijs peropto :
 Votis pondus inest, vide vt secunda
 Laurus sternuit approbatione.
 O faustam Venerem, ô torum auspicatum.

M. PETRO LOSS ET KV-
 NEGYNDAE D. HENRICI
 V. Reuerendi filiæ Salmuthæ.

HAud es Petre lapis, cum sis expertus amorem,
 Quem nescit, nomen quæ tibi petra dedit.
 Cum tamen in silicum venis sint abditæ flammæ
 Semina, amore ecquis saxa calere neget ?
 Igneus est amor, & penitus succenditur imis
 Ossibus, haud ficto quisquis amore flagrat.
 Quo nunc Petre ardes : hoc est, quod non ego factus
 Te reor aduersum nomen habere tuis.

*Sit Deus ipse, tuo quem suscitât, æquus amorî:
Non illum Borea flamina dura necent.*

**IN NVPTIAS M. LVCAE
BERGERI ET IVDI-
thæ Ketuuigiæ.**

*V*otis pondus inest pijs, rogantum
Votis pronus adest Deus: quid ergo
Vota differimus precesq; amici,
Iudithæ thalamis, toroq; Luca?
Luca, qui nitet inter eruditos,
Qualis Luciferi inter astra fulgor:
Nuptæ, quæ pariles id ante tantum,
Quantum noctis v. ante vesper ignes.
O par compositum bene, integella
Docto nupta viro iugata, alumno
Musarum comes vna Gratiarum,
Ketuuigum incluta stirpe Consulari.
Vobis eueniant tot auspicata,
Conferente Deo, quot vnda pisces,
Aues silua gerit, ferasq; tellus.
Mens sit sana, valens vtriq; corpus:
Sit concors torus, exuletq; vestra
Lis & rixa domo, genusq; durum
Luctus, cura, labor, fames, egestas,
Atq; Orco genitus parente languor:
Vobis innumeram cubile prolem
Præstet, cella merum, culina victum,

Fruges

*Fruges gratus ager, gregemq, saluus.
Hec vno simul ore comprecamur,
Et Iuditha tibi, tibiq, Luca:
His sed plura Deus ferat petitis,
Quo dante omnia suppetunt benignè.*

M. GEORGIO SAMEN-
HAMERO, ET CATHA-
rinæ Richteræ.

*N*omina si quod habent omen, te docte GEOR-
Conueniens reb. nomen habere puto, (GI,
Aruorum referens cultorem voce Pelaſga:
Quod ſubigas, aruum contigit ecce tibi.
Quale nec oſtentat ſæcundis Mæſia campis,
Nec Peluſiaci fertilis ora ſoli.
Quod dicam quæris? conſors Catharina cubilis,
Quæ tibi nupta, Deo conciliante, datur.
Sit precor illa ſerax. ſed tu quoq, nominis imple
Meſuram, officiij munere rite tui,
Seu maioris cognomen: eris ſic prole beatus,
Qua non vberius Gargara ſemen habent.

ODE NVPTIALIS EICO-
SIPEMPTADVM TRIVM
diſſimilium, ſcripta Samſoni Groſio
& Sibyllæ Vlrichæ
ſponſis.

EICOSIPEMPTAS PRIMA,
carminis Phalæcij.

*N*on semper gelida riget pruina
 Tellus, aut pluuiio madescit imbre :
 Nec vexant mare perpetim procelle,
 Et ponunt Boreæ minas, & alnum
 Pulsa nube diem iubar serenat.
 Non arcum Lycius perenne tendit,
 Non armis furi vsq; & vsq; Mauors :
 Sed quondam, cithara tacentis ille
 Musa sollicitat fides : & hasta
 Hic quondam posita, subit Diones
 Furtim limina, dans manus Amori.
 Ergo cur galea caput reuinctum
 Nuper, neçtere defugis corona,
 Et mutare toga rigentis ære
 Loricaq; onus atq; pectoralis,
 SAMSON militia decus probata ?
 Est pacis Deus aliger Cupido,
 Pacis fœdus amat iugalis Hymen,
 Pax connubia sancit atq; firmat,
 Gaudet pace simul torus focusq;.
 Verbis pondus inest, nihil moratus,
 Pōnit tristia eques seuerus arma,
 Exutoq; sago togam capeßit,
 Atq; affabilis expetit videri :
 Eia quisquis ades, faueto linguis.

Ei c o-

EICOSIPEMTAS SECVNDA,
carminis Anacreonteï Iambici
dimetri catalectici.

*A*ge cuncta gratulantur

Nunc ciuitas inundans

Plausu, volet per urbem

Vicisq, compitisq,

Tilijsq, flexuosus

Admurmuret canoris

Elister, & susurro

Plissinna lenè plaudens,

Loquensq, Parda lymphis.

Vicina florum amictu

Roseta vestiantur,

Nouis inumbret arbor

Comis : ad astra clangor

Tubaq, tympaniq,

Fundatur, obstrepatq,

Clamoribus sonoris

Io sponse ouantium io.

Vos templa cantilenis

Vocalibus fauete,

Cantuq, tiliarum :

At sacra dum sacerdos

Facit, omnis ore sacris

Operatus, atq, corde,

Iungat preces mariti

Votis, preces puella.

H 5

Ei c o-

ÆCOSIPEMPTAS TERTIA,
carminis anapæstici tetrametri
acatalecti.

O Felicem terq̃, beatam,
Qua primos tibi iungit amores,
Socio S A M S O N nupta cubili:
O felicem terq̃, beatum,
Sociare cui se prima viro,
Non detrectat pulcra S I B T L L A:
Magnorum edita stirpe parentum
Virgo, satū non humili iuueni:
Iuueni, G R O S I O patre, creato,
Iuueni, H A V S M A N A matre, celebrā.
O compositum bene par, tali
Quam coniugio surgere prolem
Mox aspiciam, numine dextro,
Similem patri, similem matri?
Quia natales sequitur virtus:
Comes illa, patrum promouet in equis
Vim, robustis inq̃, iuuentis.
Non pauidum leo leporem gignit
Animosus, nec ceruam tigris.
O quot veniunt omnia vestro,
Omina amica prece facta, toro:
O quot veniunt gaudia vobis,
Gaudia noctu, medioq̃, die.
Sed vesp̃er adest: Hymen io Hymen,
Hymen ô Hymenae, ô Hymenae Hymen.

PETRO VVESENBECIO

I. V. L. ET CATHARINAE

Melleræ.

*Q*uid gemina vis Petre tibi doctissime flamma?

Haud contra Alcides mouerit arma duos.

Si nescis, amor est ignis quo saucius ardes.

Est ignis, quæ te febris anhela coquit.

Sed bene habet: nam luce velut maiore retusa,

Quæ minor est aciem perdere flamma solet:

Sic morbi ardorem potior vis frëgit amoris,

O vis arguto carmine digna cani.

Ardeat ille tuis amor, ardeat vsq; medullis,

Mutuus & nuptam torreat igne calor.

Hoc te Petre iuuat: nec lex est iustior vlla,

Quàm flamma artificem, participare parem.

MELCHIORI LANGO

I. V. D. ET HAGNETI

Tommendorfiæ morânois.

*E*t Langum faciles amant Camœna,

Et Lango faciles ouent Camœna,

Hymen & Hymenæe ter canentes.

Tu qua molliculo Thalia versu

Ludis delicias iocosq; amantum,

Et suspiria blandulasq; voces,

Alternantibus & duella rixis,

Et nunc oscula rapta, nunc relata,

Nunc

Nunc rursusq; petita, nunc negata :
 Omen coniugij precare faustum,
 Et viroq; bono, & bona puella.

Sit felix simul & vir, & puella,
 Prestans arte vir, & puella forma :
 Sint fausti simul ambo, sint beati,
 Astræ decus inclytum, sacrarum
 Et legum proba MELCHIOR amicus,
 Incorruptus & equitatis autor :
 HAGNES virginei nitor pudoris,
 Annis integra, moribus venusta,
 Et claro generis satum decora.

Nascatur referens puer parentem,
 Nascatur referens puella matrem :
 Musarum puer impiger sacerdos,
 Cultrix Cecropia puella Diua.

Hæc & plura tuo ominare alumno,
 Quem Phæbi chorus osculatur omnis :
 Hæc Thalia tua ominare alumna,
 Quam præfert Venus omnibus puellis.
 Votis pondus inest, vide ut secunda
 Lucina annuit approbatione,
 Gaudete ô bene copulati amantes.

IN NVPTIIS M. MAVRI-
 CII STEINMETZ, ET CA-
 tharinæ F. Iohannis Rallæ Phar-
 macopœi Lipsensis.

*M*auricius thalamos init & Catharina iugales,
 Christe faue tedis, & pater alme, pjs.
 Tuq, faces affla, spirabile numen, amoris,
 In quas nil Boreas, nil fera possit hyems.
 Quod fuit in genitum Isaco utraq, nata Labanis,
 Hoc in Mauricium sit Catharina suum.

IN NVPTIIS SECVNDIS
 D. IACOBI GRIPHII,
 Viri Consularis.

*C*ui myrti florem, cui fers Venus aurea ceston?
 Munera cui Charitum turba beata paras?
 Hac Griphij thalamis, hac sponsa dona feremus,
 Quos sacer irrupto fœdere iungit Hymen.
 Annue nunc placido Saturnia pronuba vultu:
 Annuit, & vultu prospera signa dedit.

IN NVPTIIS M. STEPHANA-
 NI ROTH ET CHRI-
 stinæ Petrææ.

*C*um Stephano thalamum sociat Christina iugalem,
 Docto digna viro, digna parente pio.
 Christe faue tedis, nec respue vota Petræi,
 Qua nunc pro genero filiolaq, facit.
 Da soboles lectum fœcundet, gratia mensam,
 Oscula da fidei mutua iungat amor.

GREG. BERSMANO

ANNAEBERGIO ET

MAGDALENÆ HELBORNIAE

Lipfensi sponfis scriptorum

Epithalamiorum

LIBER I. ADOPTIVVS.

VIRTUTE PIA ET DO-

CTRINA ELEGANTE GRE-

GORIO BERSMANO Annæ-

bergenfi sponfo,

ADAMVS SIBERVVS.

ET virumq, bonum, & bonum poëtam
BERSMANVM, magis ac se amant puella,

Quot sunt cunq, Sionia puella,

Quot sunt cunq, Heliconia puella,

Quot sunt cunq, Patulcia puella:

Cultu fidereo, aureo decora,

Versu molliculo, amulo canoro,

Cantu bellifono, entheo sonora.

Nec verò minus has, & has, & illas

BERSMANVS quoq, deperit, colitq,

Inbiente stupetq, vultu, & vsq,

Quo se cunq, ferunt inambulando

Affectatur & huc, & huc, & illuc:

Nec sese à latere vsquam recedens

Eorum

Eorum

Illi cop

Dulci

Puro

Cultra

A

Plus v

Docta

Et ne

Quod

Ludu

Ignat

BE

Liber

MA

Flori

Et vi

Ded

Atq,

Hun

Hec

BE

Qu

Qu

Qu

Et

Pul

Ap

Vor

Earum mouet : Hinc fluunt diserta

Illi copia, & elegante vena

Dulci carmina dulciora melle,

Puro carmina puriora fonte,

Culta carmina cultiora gemma.

Ac quidem decus ut perennet auro

Plus vno illius, est puellularum

Doctarum dare : sed genus propagant

Et nec hæc, nec & ista, & ista, & illa :

Quod toros fugiunt, toriq; munus,

Ludum ludere, quem solent amantes,

Ignara. Idaliæ ergo adit benignam

BERSMANVS, dare qua solet, potestq;

Liberos, & opem rogat : rogata

MAGDALIN Venus alma, virginem ecce

Floridam, teneram, venustulamq;

Et viroq; bono, & bono Poëta

Deducit, dat & in manum : Cupido,

Atq; ait, tibi mustula, integella

Huc fixit meus intimas medullas :

Hæc pulcra faciet suum parentem

BERSMANVM sobole : audiunt puella

Quot sunt cunq; Sionia puella,

Quot sunt cunq; Heliconia puella,

Quot sunt cunq; Patulcia puella :

Et non inuidula, aut iniquiores

Pulcra MAGDALIDI, ac suo Poëta

Applaudunt, pedibus solumq; pellunt :

Voce carmina tinnula canuntq;

*Nuptialia : Cum quibus precantur
Vno turba sodalis omnis ore.*

*Felix sponsule sis noua marita,
BERSMANE & bone vir, bone & poëta,
Felix sponsula sis nouo marito,
MAGDALI optima, & optimo parente
Prognata. Vt socio toro iacentium
Post conferta labella cum labellis,
Et blanda oscula, morfiunculasq;
Implicataq; murmurilla mille,
Mille anfractibus, & leues susurros,
Amplexusq; hedera tenaciores,
Exactis aliquot tue, tuoq;
Lunis, ante pedes tenella ludat
Turba, qui patrias colantq; Musas,
Et viriq; boni, & boni Poëta,
Fundant ipsi etiam elegante vena
Dulci carmina dulciora melle,
Puro carmina puriora fonte,
Culta carmina cultiora gemma.*

MICHAEL BARTH AN-
NAEBERGENSIS PHILOS.
& Medic. Doctor ac Professor Gre-
gorio Bersmano sponso.

*D*Icebam : Amore victum
BERSMANE te daturum
Vinctas manus puella.

At tu

At tu ista pernegare,
 Sancteq; deierare,
 Et gloriari in armis
 Nuper tibi paratis :
 Scutum tibi atq; sclopos
 Domi esse in id paratos,
 Amoris vt sagittas
 Repelleres & arcus,
 Dixti : Nec hisce in armis
 Tantum tibi placebas,
 Exempla te iuuabant
 Tot celibum Dearum :
 Primò nouem sororum,
 Addixeras quibus te :
 Docta dein Minerva,
 Galeaq; & ense cincta :
 Siluasq; peruagantis
 Noctu & diu Diana.
 At nunc vbi tua arma ?
 Nunc scutum vbi, atq; sclopi ?
 Exemplum vbi Dearum ?
 Disparuere cuncta,
 Ab Amore praliator
 Victus, iacesq; victus.
 Puer ille plenus artis,
 Victor Deum & Dearum,
 In olorem, aquam, inq; taurum
 Mutare qui coëgit
 Sese Iouem : ipse ille

*Nuptialia : Cum quibus precantur
Vno turba sodalis omnis ore.*

*Felix sponsule sis noua marita,
BERSMANE & bone vir, bone & poeta,
Felix sponsula sis nouo marito,
MAGDALI optima, & optimo parente
Prognata. Vt socio toro iacentium
Post conserta labella cum labellis,
Et blanda oscula, morsiunculasq;
Implicataq; murmurilla mille,
Mille anfractibus, & leues susurros,
Amplexusq; hedera tenaciores,
Exactis aliquot tua, tuoq;
Lunis, ante pedes tenella ludat
Turba, qui patrias colantq; Musas,
Et viriq; boni, & boni Poeta,
Fundant ipsi etiam elegante vena
Dulci carmina dulciora melle,
Puro carmina puriora fonte,
Culta carmina cultiora gemma.*

**MICHAEL BARTH AN-
NAEBERGENSIS PHILOS.
& Medic. Doctor ac Professor Gre-
gorio Bersmano sponso.**

*D*Icebam : Amore victum
BERSMANE te daturum
Vinctas manus puella.

At tu

At tu ista pernegare,
 Sancteq; deierare,
 Et gloriari in armis
 Nuper tibi paratis :
 Scutum tibi atq; sclopos
 Domi esse in id paratos,
 Amoris vt sagittas
 Repelleres & arcus,
 Dixti : Nec hisce in armis
 Tantum tibi placebas,
 Exempla te iuuabant
 Tot celibum Dearum :
 Primò nouem sororum,
 Addixeras quibus te :
 Docta dein Minerua,
 Galeaq; & ense cincta :
 Siluasq; peruagantis
 Noctu & diu Diana.
 At nunc vbi tua arma ?
 Nunc scutum vbi, atq; sclopi ?
 Exemplum vbi Dearum ?
 Disparuere cuncta,
 Ab Amore praliator
 Victus, iacesq; victus.
 Puer ille plenus artis,
 Victor Deum & Dearum,
 In olorem, aquam, inq; taurum
 Mutare qui coëgit
 Sese Iouem : ipse ille

Cepit dolo nouo te.
Nam M A G D A L E N A E ocellis,
Pulcerrimis ocellis
Insedit, inde saltu
Præcep̃s tuos petiuit:
Et per cauos meatus
Irrepsit in tuum cor,
Succendit & face illud.
Quid arma, quidûe sclopi
Profunt foris, dolo si
Bellum geratur intus?
Sed fortè amore vinci
Plus proderit, quàm Amorem
Vicisse, quod tibi opto
Res comprobent vt ipsa.
Faxit D E V S, tu vt huius
Pugna & subactionis,
Fructus feras perennes,
Et vberes quotannis.
Ex coniuge euge primum
Dulcissimos lepores,
Bersmanulos deinde,
Qui patris arte docti
Rudes ferire possint,
Et Barbaros trucident.

IN NVPTIAS DOCTISS.
ET OPT. VIRI GREGORII
Bersmani, Lipsensis Academiae Professo-
ris, & Poëtae excellentis, ciuis & affi-
nis sui, sponfi, &

HONESTISS. OPTIMEQVE
moratae puellae Lipsensis, Magdalenae,
Petri Helborni sacrae Theologiae Docto-
ris & Professoris, pie defuncti,
Filiae, sponsae,

ELEGIA CHRISTOPHO-
RI SCHELLENBERGII
Annæbergensis.

*C*VM DEVS optatum mihi fortunasset amorem,
Iffet & in thalamos Anna Sibera meos :
Certatim cecinere pij mea gaudia vates,
Et BERSMANVS in his maximus vnus erat.
BERSMANVS priscis cedens nihil arte poëtis,
Vatibus antiquis & pietate prior.
Qui, si non alius sit cum Nasone Tibullus,
Albius, & nostro tempore Naso foret.
Quem varios docuit numeros Polyhymnia Flacci,
Atq; Catullea dulce sonare lyra.
Cuius dulcifluas cum voluo, reuoluo Camænas,
Quas mihi sponso annos ante bis octo dedit :
Non ego facundi desidero mella Propertij,
Non ego blande tuos Galle requiro fauos.

Ille sacro excitas ter tres Helicone sorores,
 Ad thalamum misit, venit & ipse, meum.
 Ille Hymeneia meo praconia fecit honori,
 Ille fuit fama buccina clara mea.
 Et pro me sponso verax oracula vates,
 Fausta_q, quae cecinit vota, fuere rata.
 Ergo pari referam par, & cuiusq₃, meiq₃,
 Affinis praeo coniuga vincla canam:
 Non vate ut certem cum tanto viribus impar,
 Haud mea sunt tanti, non ita memet amo:
 Ponderibus magnis sentit non esse ferundis,
 Meriturq₃ suo se mea Musa pede:
 Sed bene sim merito gratus, referamq₃ Poëta,
 Cui cognomentum percaq₃ virq₃ dedit.
 Mons Anna patriam, pater inculpabilis ortum,
 Ingenium & docti vatis Apollo decus.
 Qui pia Percandri tunc fecit vota valere,
 Nunc etiam votis annuat ille meis.
 Quiq₃ meis tedis tunc adsuit optimus auspex,
 Auspicio his sponso sit bonus ille suo.
 Februus aurora septem cum viderit ortus,
 Ad sua pomposus sacra praebet Hymen,
 Et comes huic Phæbus, Phæboq₃ simillimus ille,
 Magnificum praecunt quem duo sceptrum virum.
 Quem regni Aonii procures comitantur, Elistri
 Quâ vaga Lipsiacas praeterit vnda domos.
 Cetera sectatur quem turba pedissequa Phæbi,
 Quos & habet doctos vrbs Philyrea viros.
 Pro pietate sua quibus est cura omnibus vna,

Sup-

Supplice propitium numen adire prece,
 Ut modò Bersmanus quod agit, bene cedat, et optent
 Gratati sponſis omnia fauſta nouis.
 Tum t'balani de more ſacris, ac rite peractis,
 Gaudia conuiuas inter amœna colant,
 Salq̃ nigro lautas epulas ſine dente facetus,
 Et Feſcenninis condiat abſq̃ iocis,
 Et longas alterna horas oratio fallat,
 Non ſine laude Dei, non ſine laude tori.
 Mentio prima Dei, tede altera, tertia ſponſis
 Debetur: ſuus eſt cuiq̃ ſerendus honor.
 Laus ſua queng̃ manet: taceant præconia quàmuis,
 Elucet virtus conſpicienda palam.
 Ut taceant alij, tacitus BERSMANVS abibit
 Neutiquam, indiſtus carminibusq̃ meis.
 Qua ſi non dederò iam talia, qualia ſponſus
 Sperat, & ipſius qualia poſcit honor:
 Excusant, hoc qua me excercent tempore cura,
 Et qua propoſito deficit hora meo.
 Vos quibus Aonius bibitur felicius humor,
 Et quorum ingenium diuite fonte fluit,
 Per ſecura bonum qui funditis ocia carmen,
 Et quorum nullus pectora turbo ferit:
 GREGORII vobis BERſmani encomia mando,
 Area equis veſtris hîc ſpacioſa patet.
 Dicite qui fuerit, qui ſit, quantuſq̃ futurus,
 Cùm fieri dederint fata, quod opto, ſenem.
 In teneris quantam de ſe ſpem fecerit annis,
 Cunctorum vtq̃ ſpei fecerit ipſe ſatis.

Dicite quàm fuerit docili puer indole præstans,
 Pectore saluantis quàm metuente Dei.
 Obseruansq; domi patris matrisq; forisq;
 Alterius cultor FABRICII vsq; patris:
 Quem tantum poterit si quisquam aquare magistrū,
 Bersmanus studij per genus omne potest.
 Maior humati esset Fabrici iactura, superstes
 Magnum huius iuuenis ni foret ingenium.
 Cuius nostra etas legit admirata Camænas,
 Admirata magis postera secla legent.
 Postera secla legent nostri monumenta Poëta,
 Et vatem optabunt temporis esse sui.
 Dicite tum, reliqua cursumq; attexite vitæ,
 Illius vt iuuenis creuerit auctus honor,
 Quàm peregrinatus fuerit, quàm carus vbiq;
 In patriam quanta laude reuersus humum.
 Alsatijs vt se primum demiserit oris,
 Rhenus vbi fluctus accipit Elle tuos:
 Flos vbi, & Ausonia facundia maxima lingua,
 STVRMIVS eloquio culta Lycea replet.
 Quem simul audiuit Bersmanus, quoq; monente,
 Dicite, vt vltterius continuarit iter.
 Præterito vt Vogesi celsiq; cacumine Iura,
 Venerit ad fines Celtica terra tuos,
 Findit vbi planos Catalauni Matrona campos,
 A Gallo dirimens Belgica rura solo.
 Protinus hinc regis populosam vt adiuerit urbem,
 Sequana quam bifida spumifer ambit aqua.
 Inde tua Biturix vt se commiserit vrbi,

Et tulerit vita certa pericla sua,
 Dum circumuolitans telis Bellona cruentis
 Impia Guisiaci concitat arma Ducis.
 Dicite bella, notas scelerato & inurite Marti,
 Qui vos, qui Phœbum, Piëridesq; fugat.
 Dicite Bersmanum Marti cecisse furenti,
 Posset ad occiduum ne penetrare fretum :
 Isse illac, Rhodani torrens vbi murmurat extra,
 Nobile Lugdunum quâ piger intrat Arar.
 Inde per Allobrogas stagnum accessisse Lemani,
 Et lustrasse tuum pulcra Geneva situm.
 Gressibus aërias transisse virilibus Alpes
 Ad populos, ~~Ticinum~~ quos Athesisq; rigat,
 Quos electrifera Phaëthontius alluit vnda
 Amnis, & Adriacis qui dominantur aquis.
 Dicite quo studio B E R S M A N V S adhaerit illic
 Ingenio magnis eloquioq; viris,
 Robortelle tibi, Picolominee tibiq;
 Qui studium arguti grande Platonis alunt :
 Et vobis medicis, Capiuacci Hieronyme, Victor
 Trincauela, Crassi Paulleg; nomen habens :
 Quis Antenorea Bersmanus in vrbe moratus,
 Dum dociles aures commodat, annus abit.
 Alter & annus abit, dum doctos sedulus audit,
 Quos vrbs de ferri nomine dicta fouet,
 Dignus doctrina vestra Baptista Canane,
 Vincentiq; tuo dignus amore Madi.
 Nec non Aemylio perfusa Bononia Rheno,
 Fons doctrinarum, ~~Pieridumq;~~ parens,

Misniaco iuueni preciosa magistra, Sigoni
 Tuq₃ admirandus Carole doctor eras,
 Qui tibi, FABRICIO quoq₃ cōmendante pla-
 Commendabilior laudibus ipse suis. (cebat,
 Hoc iter emensus non sat, se iudice, longum,
 Longius ad Romam Parthenopenq₃ parat.
 Apenninicolis sed non transcendere gentes
 BERSMANVM ille finit, qui comes ager e-
 Ergo vias alacri relegit conamine cœptas, (rat.
 Inuitumq₃ refert Tybridis orbe pedem.
 Hactenus vt Gallus, rumore Italusq₃ secundo,
 Germano vati sit peragratus ager,
 Dicite facundo præstantes ore poeta,
 Per laudesq₃ huius latius ite viri.
 Qui simul in patriam redijt cumulatior arte,
 Attulerit Clario commoda quanta gregi,
 Porta scit ad Salam, nouit mons albus ad Albim,
 Et nunc hoc ipsum testis Elister ait:
 In castris vbi Phœbe tuis rem Palladis armis,
 Non humilis medio de grege miles agit,
 Sed summos primi ductores ordinis inter,
 Signifero maior, centurione prior,
 Pro Musis pugnat linguaq₃, stylog₃, suaq₃
 Excubat inuictus pro statione vigil.
 Fortis & it contra Nympha Pimpleïdos hostes,
 Teq₃ facit parui Zoile, teq₃ Baui.
 Et veluti dorso vim perca repellit acuto,
 Sic, se Percander quo tueatur, habet.
 Hæc vbi dixeritis pro sponso, dicite sponsam,
 Quam,

Quam, velut & titulum, Lipsia grata dedit.
 Dicite quàm mores pia M A G D A L E N A venu-
 Quàm decus integra virginittis amet, (stos,
 Pulcra habitu, pulcra ore magis, pulcerrima mente,
 Quasq; gerit culto pectore, diues opum,
 Illis dissimilis, quís si graue demseris aurum,
 Deformés pluma plus leuitatis habent.
 Sed similis matri, vestigia cuius, honesta
 Coniugis exemplis Magdalis vsa, tenet.
 Nec patris H E L B O R N I immemores estote poë-
 Hunc etiam dignè carmina vestra sonent. (ta,
 Ille sacra explanans interpres Biblia Doctor,
 De claro nomen quàm bene forte tulit.
 Namq; per Israëlís rimatus resqua scatebras,
 Saluificam viuis fontibus hausit aquam,
 Qua per riuorum diuortia plura cadente
 Potauit, sacras & bene paut oues.
 Nomine qui diuû referens et dogmate P E T R V M,
 Hebraa docuit voce Lycea loqui.
 Cui bene promerito, bene sub tumulo esse precantur,
 Et bona prosequitur nunc quoq; fama virum.
 Vos igitur vates, quorum facundia maior,
 Hac, & plura, meis & meliora date.
 Quasq; dat & Pallas vobis, & amicus Apollo,
 B E R S M A N I donis accumulate torum.
 Hic indonatus iam ne mihi prorsus vt esset,
 Hac studio magno munera parua fero.
 Qua verò nec ego, nec vos prastare potestis,
 Prastet, cui facile est omnia posse, D E V S.

Ergo faue sponſis DEVS, amborumq; calorem
 Excitet æqualem flaminis aura tui.
 Da, qui feruet amor modò, ne deferueat vnquam,
 Da letum, placidum, coniugiumq; ferax.
 Utq; mihi iam nunc, pro qua te gratus honoro,
 Vagit dulce recens Euula nata melos:
 Sic fac BERSMANO carmen tenefco accinat infans
 Ore nouum atq; aliud, quàm pater ipſe canit.
 Atq; ſtudere ſua virtuti vbi viderit olim
 Filioſam mater, filioſumq; pater:
 Gaudia mille ferant, & talia gaudia propter
 Maſuſalam cupiant ſe ſuperare ſenem.

VERSUS EPITHALAMII
 ſcripti debitæ obſeruantia ſtudio à

M. LAURENTIO FINCKEL-
 thuſio Lipſenſi.

Si tibi coniugium video, nuptamq; paratam,
 Clare vir, & Clarij gloria, ſponſe, chori.
 Sic tedas, & te ſocialia ſacra parantem
 Conſpikor, ac parilia mutua vincla tori.
 Vincula, qua maneant ſemper, dum cana ſenectus
 Incubet, & vacua ſtet tibi Parca colo.
 Quàm miranda tuis BERSMANE ſodalib. audes,
 Moribus, & vita nec ſatis æqua tua?
 Aſper eras, vacuo gaudebas viuere lecto,
 Nunc horres vacuum mitis inire torum.
 Te Cypria laqueis vinciri poſſe negabas,

Heſi-

Hæfisti : in collo iam tibi nodus inest.

Quæ donitum aiebas me flectat femina ? flexit

MAGDALIS : en longè gloria fortis abest.

Quæ te, quæ noua mens REsinane incescit ? et ô quis

Mutarum subito te nouus ardor agit ?

Ipse ego cum silices te ferre in corde putarem ,

Aut ferro clausum pectus habere truci :

Ad fontes, dixi, prius Albidos vnda recurret,

Et Rhodanum tardus præcipitabit Arar :

Quam Cytherea tuis Venus osibus ingerat ignem ,

Tegq, sub imperium pertrahat acer Amor.

Albi retrò propera, versisq, relabere lymphis ,

Et Rhodanum cursu vince volucris Arar :

Quem non mille mari, non mille pericula terris ,

Non potuit studium vincere, vicit Amor.

O fortuna meis semper contraria votis,

Et nunquam cæptis non inimica bonis :

Cur mihi tam tristes offers nunc inuida vultus ,

Nec, quo par fuerat, fixa tenore manes ?

Quid tibi seuitia mecum est ? non gloria certè

Magna tibi, officij dona inhibere pij.

Quam vellem sponsi tēdas celebrare Camænis,

Et nuptæ meritum voce sonare decus :

Non ego curarem peruersi scommata vulgi,

Aurea clamantis me dare dona Mida.

Nam dare BERSMANO versus, est vina Lyæo,

Et mel Aristæo mittere, far Cereri.

At tu non æquas mihi sufficis improba vires,

O sors, ingenij parca ministra mei.

Otia

Ocia cumq̃, sibi querant tranquilla poetæ,
 Ocia cantanti tu mihi grata negas.
 Sed quid agā? nunquid, ceu squamea turba sub vn-
 Ad pia coniugij gaudia mutus ero? (dis)
 Debita non finit hoc benefactis gratia multis,
 Non finit hoc, nostro carmine dignus amor.
Dignus amor certē, qui sponsum voce fateri
Vror idē, & sponsam dicere iussit, Amo.
 Grande moræ precium, talem fers nocte puellam
 B E R S M A N E, Aonij fama decusq̃, chori.
 Quæ nō M A G D A L I D O S spirāt ē pectore dotes?
 M A G d a l i d o s quæ non munera corpus habet?
M A G D A L I S Hebræo fertur sermone notare,
 Quam Latium appellat nomine magnificam.
 Ergo cū varijs incedat dotibus ampla,
 Conueniens rebus quā bene nomen habet?
 Cedite vos Diuæ, pastor quas Dardanus olim
 Ideis tunicam ponere vidit agris.
 M A G D A L I S ore suo vos anteit: cedite diuæ,
 Non ea vos formæ nomen habere finit.
 Siue illi ad frontem sparsos errare capillos,
 Mollicie superant serica fila coma:
Siue oculos videas, suffusaq̃, labra rubore,
Bina vides oculis sidera, mella labris.
 Aspice ridentem, gemino gelasinus hiatu
 Iucundum blando pandit in ore decus.
 Rumpentem teneris aduerte silentia dictis,
 Qui iuuat, aureolo personat ore lepor,
 Quid moror? est nullis facies obnoxia gemmis,
 Qua-

Qualis Apellea pingitur arte manus.
 Digna quidem facies, quam non violare senectus
 Debeat, aut rugis carpere tempus edax.
 Digna quidem, pro qua Nereius occubet heros,
 Aut Priami in cineres arx ruat alta senis.
 Quò minus admiror, si tantos inijcit ignes
 Sponse tibi, ac lento pectus amore coquit.
 Post Helenam hac nostris visa est pulcherrima terris :
 Non tu de nihilo blandus amator eras.
 Nec tantum te forma potens, faciesq, subegit :
 Sunt maiora, quibus mens tibi capta flagrat.
 Non annosa tuo pendebunt brachia collo,
 Non tibi labra, ferens oscula, lambet anus.
 Ipse puellaris splendor, flos atq, iuuenta,
 Amplexusq, tibi, blanditiasq, parat.
 Ah furor, ah certè furor est, sibi iungere nuptam,
 Et tenero iunctam posse fouere sinu,
 Qua iam depulsis marcet melioribus annis,
 Frigore qua torpet pigra, nec ore iuuat.
 Qua non illa viro fastidia præbet amanti,
 Moribus ingratis horrida, cassa iocis ?
 Imperiumq, sui detrectat torua mariti,
 Nec raro dominum se facit ipsa domus.
 Sponse, tuam melior traxit sententia mentem,
 Cui placet ætatis flore puella vigens.
 Scilicet Hesiodum celebras hac arte Magistrum,
 Ille tibi thalami dogmata sana dedit.
 Duc, ait, vxorem, vegeto qua floreat æuo,
 Ætatis numeret qua tria lustra sue.

Hæc

Hac est apta iocis ætas, hæc lusibus apta est,
 Hæc est ad nutum coniugis apta regi.
 Ne metuas : cedit non aduersata iubenti,
 Grande nefas ducet spernere iussa viri.
 Cedit, non metus est : ipsam nam cedere cogunt,
 Quod gerit, ingenium mite, benignus amor.
 En age quam comi vultum bonitate serenat ?
 Emicat ambrosius gratia quanta genis ?
 Nil oculi feritatis habent, præcordia fellis,
 Rusticus in tetrico non sedet ore rigor.
 Non suffusa tumet crudeli lingua veneno,
 Illita non aloë verba, labella vomunt.
 Quid loquar, ut deuota Deum pietatis honore,
 Et colat illius dogmata sancta fide ?
 Quam firmo caros obseruet amore parentes,
 Hos curet, foueat, sedulitate iuuet ?
 Hanc ego Chrificolas inter pia vota ferentem,
 Vidi indefesso scandere templa pede.
 Vidi & defuncti lugentem funera patris,
 Pulsantem & tristi pectora mæsta manu,
 Patris, quo teneris illi præeunte sub annis,
 Sincera didicit religionis opus.
 Quem nunc orba gemens Ecclesia querit ademptum,
 Laget Elistrina culta cathedra scholæ.
 O pietas, ô dignus honos, laudandaq; virtus,
 Quæis dotata bonis, culta puella sat est.
 Ergo inter reliquas dotes, quibus eminet aucta,
 Hoc cum possideat sponsa decora decus :
 Credo equidem superos certatim fundere dona,

In so-

In solam hanc larga constituisse manu.
 I nunc liuor edax, & veri prodiga fama,
 I vulgi leuitas, quæ rationis eges.
 I nunc, & sponsi cum sponsa confer amores,
 Irridens cæpti fœdera iuncta tori.
 Dic, censu fuit hæc, fuit illa potentior ortu,
 Dignior hæc tanto, dignior illa viro.
 Despicit hæc noster generoso pectore vates,
 Datq; citis vulgi verba ferenda Notis.
 Despicit hæc eadem sublimi MAGDALIS ore,
 Candoris præbens signa probata sui.
 O bene compositum par, o coniunctio dulcis,
 Quæ facit vnanimi viuere carne duos.
 Nota loquor, non si peragrem vtrag, limina mundi,
 Quæ curru Phœbus gaudet adire suo,
 Inueniam cui se, tibi quàm, doctissime vates,
 MAGDALIDOS castus dedere malit amor.
 Nec si Dardanio grauior sim iudice iudex,
 Quo censente Venus mala petita tulit:
 Inueniam Nympham, cui malit dicere sponsus,
 Quàm noua nupta tibi, Tu mihi sola places.
 Forsitan audito BERSMANI nomine, quaris
 Huius qua laudes voce per ora feram.
 Quàm vellem, at res est impar iuuenilibus ausis,
 Ingenij & modico robore maius onus,
 Vellem equidem celebrare viri præconia versu,
 Virtutisq; nitens ingenijq; decus.
 Et merito: quoniam iam frugibus area trita
 Est quater, & fugiens quarta recurrit hyems:

BERS-

BERSMANVS cū me tenerū suscepit alūmū,
Apta Medusæo labra liquore rigans.

Eloquar, an taceam, quantum sudauerit ille,
Aonij collis dum mihi pandit iter?

Saxa per, & sentes, & denia rura vagantem,
Dum certo docuit tramite ferre pedes.

Eloquar, & quanto puerum complexus amore
Fouerit, ut sobolem cura paterna suam?

Quod mihi Thespiadum frater placido annuit ore,

BERSMANI agnosco munus, opusq; lubens.

Quod mea vita viris non est inuisa probatis,

BERSMANI effecit recta docentis opus.

Ni me BERSMANI labor erudijsset inertem,

Nescirem superis qui sit habendus honos.

Sed nunquid tali meritas pro munere grates,

Num sponso grates officiosus agam?

Non opis hoc nostra est, non si mihi fluminis infra

Funderet irriguos lingua diserta sonos.

Quod licet, ac fas est, imis infixæ medullis

Officij pietas hæc mihi semper erit.

Imprecor: ante anima hæc tenues vaneſcat in auras,

Et moriens membris diuidar ipse meis.

Aut canibus fiam fera præda, volucribus eſca:

Aut me veſanſ forbeat vnda maris:

Quam pectus meriti capiant obliuia tanti,

Et cadat officij gratia vana pij.

Hunc ſuperi ſeruate virum, quo ſoſpitem, multis

Certum ad Piëridum ſacra patebit iter.

At quò delabor? quod deinceps iſtat, agendum,

Ac dicenda bono sunt bona verba toro.

Quot celum stellas, quot amœna rosaria flores,

Quot frutices silvæ, graminâ campus habet :

Quot pisces Pontus, quot voluit Elister arenas,

Quot vacuum pennis aëra tranat avis :

Tot sine nube dies, totidem sine frigore noctes,

BERSMANI exopto, MAGDALIDOSq; toro.

Quantos Aetna suis eructat faucibus ignes,

Sirius & quanta lampade torret agros :

Tanta subinde imis adolescat flamma medullis,

Quam non Eridani deleat vber aque.

Intemerata ambos inter Concordia regnet,

Et Pax, & placida Pacis alumna Quies.

Morib. assuescat BERSMANI MAGDALIS,

Obsequio discat vincere cauta suo. (illum

MAGDALIDOS parcat Bersmanus comiter

Quam partem novit corporis esse sui. (annis,

Plura referre libet, sed dicere plura volentem

Nox bigis cursum precipitata vetat.

Illa monet colibere modos, & sistere carmen,

Dum sponsi thalamum nupta decora subit.

Ite pares animis, animis concordibus ite,

Atq; optata diu carpite dona tori.

Pampinea veluti nectunt sua brachia vites,

Chaonia vt consors basia iungit aui :

Serpit in amplexus ita vos, & colla ligate,

Mellea libantes suavia suaviolis.

Ludere : nam lusu gaudet torus, ipse procaces

Delicias querit Pacis alumpus Amor.

Ludite, primitiasq; toro persoluite gratas,
 Ut placita vestros prole inueta auos.
 Nascatur similis B E R S M A N V L V S ore paren-
 Ingenij clarus dexteritate puer. (ti,
 Nascatur carā referens M A D A L E N V L A ma-
 Et formā, & mores, femineumq; decus. (m,
 Euentura precor : decies compleuerit orbem
 Cum Phœbe, decies cornibus aucta nouis :
 Tunc mea, quæ vestri cecinit pia fœdera lecti,
 Musa Genethliacos accinet ore modos.

I N N V P T I I S P R A E C E -
 P T O R I S S V I V. D O C T I S S.
 Gregorij Bersmani Annæbergensis sponsi
 & honestiss. virginis Magdalenaë
 Helborniæ sponsæ.

C H R I S T O P H O R V S F I N -
 ckelthusius F.

J Am venit ergo dies, sociali viuere lecto
 Qua gaudes, vatum nobile, sponse, decus?
 Ergo venit tandem? quam non tibi munera sortis
 Propitiz, facilis sed tulit ipse Deus.
 Ipse Deus, Deus ipse, à quo ceu fonte perenni
 Omnia promanant, hanc iubet ire diem.
 Sed verbis quam non respondent prapetis istat
 Ah pueri, de te quæ dedit ille querens.
 Nuper enim ad patrij spatians cum flumen Elstri,
 Exigerem placidis pectore multa modis:

A ter-

A tergo tantus subito serit athera clamor,
 Tangeret vt sonitu sidera clara suo.
 Sisto pedem, hac audius ferrent quid monstra videre,
 Alternant mentem spesq; timorq; meam.
 Ecce Cupido volat, puer aliger ille Cupido,
 Hac miscens lacrumis tristia dicta suis:
 Lampadis ipse mea flagrauit Iuppiter igne,
 Neptunus medius arsit & inter aquas.
 Ipsa Iouis coniunx sensit mea tela facesq;,
 Saucius est arcu factus Apollo meo.
 Et iam BERSmano (pudet heu, pudet ista fateri,)
 Nil mea flamma nocet, nil mea tela nocent.
 Scilicet intentum studiis est pectus honestis
 Semper ei, solet his cedere rebus Amor.
 Forsan & huic sacras affert Epidaurius herbas,
 Ictus ne possint ledere vulnerifici.
 Doctus at est, Musisq; vacat quoq; Phœbus Apollo,
 Nil studium docto, profueruntq; lyra.
 Vulnere nec poterat sanare salubribus herbis,
 Quicquid erat medica vicerat artis Amor.
 Quid moror, & varijs mea macero pectora curis,
 Quin matri pando hac nuncia mœsta mea.
 Sic fatus, tenues liberauit corpus in auras,
 Iratus Paphias hinc adiitq; domos.
 Acer Amor gaude, quantum est mutatus ab illo,
 Ridebat nuper qui tua castra, viro?
 Qui sibi non vllum dicebat posse nocere,
 En arcu cecidit saucius ille tuo.
 Non huic Piërides, non vatium spiritus, alto

Qui venit, huic vulnus triste leuare queunt.
 Sed bene habet BERSMANE: neq; es tu tigride natus,
 Nec filices circum pectora dura geris,
 Ut vacuo semper possis requiescere lecto,
 Dulcia nec Gnidia premia nosse Dea.
~~Vrit amor grauius, quod serius vrit amantem:~~
~~Differtur, sed non tollitur vllus amor.~~
 Ergo tuis cœptis ut faustos comprecser annos,
 Nunc pietas aurem vellit, & admonuit.
 Plaudo tuis tedis, plaudo BERSMANE beato
 Coniugio bella virginis, atq; proba.
 Ingenio dignaq; tuo, virtuteq; digna,
 Qua te plus oculis diligit ipsa suis.
 Gaude sponsa tibi, talem venerare maritum,
 Qui ingenio fertur maximus, arte valet.
 Qui doctos inter fulget tantum arte Magistros,
 Quantum astrorum inter Lucifer ipse choros.
 Est Philyre testis, testis Philyraus Elister,
 Sunt testes, auro carmina pulcra magis.
 Carmina, qua demto auctoris si nomine discas,
 Andinum dicas composuisse senem.
 Gaude sponse tibi, talem complectere nuptam,
 Quam decorant probitas, gratia, forma, pudor.
 Qua reliquas tantum superat pietate puellas,
 Quantum nocturnas candida Luna faces.
 Aspice stellaros oculos, mellitaq; labra,
 (Cernere formosam non onus esse puto,)
 Hac illi natura dedit, sic recta figura est,
 Si non viscato polline tincta nitet.

Ora iuuent alios peregrinis illita succis,
 Sit tibi grata suis forma decora bonis.
 O nimum felix, tali cum coniuge tedas
 BERSMANE egregias qui sociare paras.
 Tu felix etiam, praeclari nupta mariti
 MAGDALIS, eximij muneris aucta bono.
 Sed iam quod restat, quodq; a me nunc peragendum
 Et sponso, et sponsa prospera cuncta precor. (est,
Viuite concordēs ambo, sed viuite CHRISTO,
Viure enim mundo mortis habetur opus.
 Nulla lares vnquam vestros perturbet Erinny's,
 Assistens Raphaël arceat omne malum.
 Suppedit etq; ferax vobis tot pignora lectus,
 Quot pater ipse optat, mater & ipsa cupit.
 Tot sponsus numeret Soles, quot litora conchas,
 Tot numeret Lunas sponsa, quot Hybla fauos.

VOTVM NVPTIALE

autore

CHRISTOPHORO PROFIO
Silefio.

(vrbe?
 Quid sibi turba frequens, quid vult concursus in
 Quid sibi vult plausu, qua noua pompa venit?
 Dic age, quid varia certantes veste puellas,
 Et tot praestantum cernimus ora virum.
 Mentior, an noua festa parant? connubia iungent
 Vt reor, hoc Musa est visa referre mihi.

Dixerat hæc, (nec enim quærenti plura locuta est,
 Dilapsa ex oculis cum fugit ipsa meis.)
 Sed gressum accelerans, quæ dixerat obuia virgo,
 Non dubiam his faciunt auribus hausta fidem.
 Alloquor ignarus spectantes festa sodales,
 Qui modò de multis vnus & alter erant.
 Vt sponsa memorent nomen, genus, atq; parentes,
 Quæ facies, quæ sit gratia, quæue color.
 Hic quærentem vnus dictis castigat amicus,
 Illudens passum cognita quod rogitem.
 Magdalis hæc nomen sortita est, inquit, auorum
 Exuperans morum nobilitate genus.
 Candoris patrij specimen præsentat imago,
 Virtutumq; nitens & pietatis amor.
 Quàm bene conueniant, & in vna sede morentur,
 Quos Musa exornant & Cytherea Venus.
 Testis erit (dixit) B E R S M A N V S, nobile flumen
 Ingenij, & roseis sponsa pudica labris.
 Vt B E R S M A N E tua virtutis laude superbi,
 Clarius & per te patria nomen habet:
 Sic sponsam pulcro veniens in corpore virtus,
 Et iuncta exornat forma pudicitia.
 Quid moror? hanc etiam defuncti fama parentis,
 Et pietas claram conspicuamq; facit.
 Leucoris atra sui ceu planxit fata Philippi,
 Lipsia sic querulos edidit orba sonos,
 Vltima cum sponsa legissent fila parenti,
 Quæ nent fatali stamina trunca colo.
 Sed cur infando turbamus gaudia luctu,

Iam bene sopitum sollicitando malum?
Castalias sponsus fuit enutritus ad vndas,
Cuius in amplexus virgo puella datur.
Bella puella tuum BERSMANE cubile salut at,
Quid cessas? moto cardine pande fores.
Aspice floridulo qui candor ab ore relucet,
Non indigna tuo est illa puella toro.
Vos mecum egregio depromite carmina, vati
Coniua, & sponsis soluite vota nouis.
Coniungant vestras adamantina vincula mentes,
Vnanimem dirimant iurgia nulla torum.
Sit thalamus felix, & ab omni parte beatus:
In geminis sit mens vna, sit vnus amor.
Quali Thariades complexus amore Rebeccam est,
Amborum talis pectora stringat amor.
Viuite concordēs, numerosa crescite prole,
Quae ludat vestros ante nouella pedes.
Nam ceu vitis opaca vlni sub tegmine nata
Pampineo, fructus fronde virente regit:
Sic o sponsa domum numerosa prole beabis,
Haud multo innumeris inferiore bonis,
Quae matris ludens vultum exhilarabit amicum,
Et risus patri grata iocosq; dabit.
Hoc Deus ut fiat, qui regnas trinus & vnus
Effice, sic gratus vota precesq; dabo.

Cypria

HIERONYMI RHYDENI
Lunaburgensis

IN NVPTIAS CLARISS.
ET ORNATISS. VIRI D. M.
Gregorij Bersmani professoris poematum
in celeberrima Academia Lipsica.

Anno 1575. septimo die
Februar.

*C*lare vir ingenio, studijs, pietate, labore,
Integritate, honoribus:
Dum lateri iam sponsa tuo, reuerende Magister,
Puella pulcra iungitur.
Id tibi coniugium sincero pectore felix,
Tuamq, sponsa comprecor.
Plurima sint vobis felicitis gaudia sortis,
Fatum procul sit asperum.
Sit sine lite torus: suavis concordia regnet,
Blandis iocis assuescite.
Sapius & pulcra faciat te prole parentem,
Vxor pia atq, amabilis.
Inq, domo vestra superi plantaria regni,
Planteris ad laudem Dei.
Hac rata vota velit totius conditor orbis,
λόγοςq, patris vnicus.
Qui costam exemit lateri stertentis Adami,
Et inde fecit virginem.

Addu-

Adducensq; viro primus paranympheus eandem

Sanxit sacrum connubium :

Ille pñs sponsis quoq; nunc volet hospes adesse,

Vocatus has ad nuptias.

EPIGRAMMA DE
GREGORIO BERSMANO,
Poëtices in Academia Lipsensi
Professore ordinario.

Loquio teneros dum format, alitq; poëtas
Bersmanus Clarij fama, decusq; chori,
Ipse pater vatum vatem admiratus, & alto
Ingenio, exclamat, par hic, & arte mihi est.

Aliud de eodem.

IN noua migrarent anima si corpora, vatis
Cultum Tibulli spiritum
Pectori inesse tuo, Bersmane diserte, putarem,
Elegos poliret qui tuos.

ALIUD DE
MAGDALENA HELBORNIA
eiusdem vatis cconiuge honestiss.

MAGDALIN è puro genitrix pulcerrima fonte
Prognatam, sanctis moribus erudit :
Hic vbi perpetuam dulces fixere Camæna
Sedem inter Nymphas, vrbs Philyrea, tuas.
Illam animi donis insignem, & honore figura,

*Bersmano Phæbus donat habere suo :
Atq; ait, hanc digno celebrabis carmine vates,
Cui pura e' pleno gurgite vena fluit.*

Iohann. Posthius

M. D. F.

FINIS.

GREG. BERSMANI

ANNAEBERGENSIS

Encomiasticorum

LIBER I.

ELEGIA I.

DE UTILITATE ARTIS
GRAMMATICAE

In tabulas Grammaticas V. Clariss.
Georgij Fabricij.

*Q*uis fuit insignem PVERIS qui protulit artē?
Quam bonus, & verè commodus ille fuit.

Primus enim sterilis doctrina semina iecit,

Primus & ad Musas ille reclusit iter.

Tunc caput ingenuas nobis efferre per artes,

Tunc Claris licuit fonte leuare sitim.

At non ille tulit summam me iudice laudem,

Quamuis sit memori dignus ab orbe coli.

Nam

Nam rude semen erat, nec terris omnibus aptum,
Quod tantum in pingui luxuriabat agro.
Is nisi dente foret crebro renouatus aratri,
Nil nisi cum spinis gramen habebat iners.
Adde quod hirsuti complerant vndiq; sentes,
In Labyrinthas compita secta vias.
Rara per apricos ducebat semita colles:
Semita, sed positu vix adeunda loci.
Quam potius meruit celebris praeconia fama,
Qui legit vario semina sparsa solo.
Ac lolium postquam, paleasq; remouit inanes,
Fecit ut humanis vsibus apta forent.
Illius haec laus est, qui Palladis inclutus arte,
Perplexum multis antè, relegit iter:
Obseruata regens certis diuortia filis,
Quae dederat dubijs illa sequenda vijs.
Et nunc in tanto pars est coramunis honore
FABRICIVS, scripti dexter in omne genus.
Qui pariter docta sectatus fila Minerva,
Aonidum facilem struxit ad antra viam.
Grammatica paruo comprehendens dogmata libro,
Quae prius in veterum sparsa fuere libris.
Qua non crassiloqui potuere volumina Gotthi,
Scrinia nec Galli tradere vasta senis:
Explicat illa tribus feliciter omnia chartis,
Ambiguum breuibus perspicuisné magis.
Ac ne quid studijs posthac iuuenilibus obftet,
In tabulis eadem conspicienda dedit.
Quarum si posset manus amuta reddere formam,

Non

Non magis his Coi pulcra tabella foret.
 Huc ergo celeri iuuenes pede carpite gressus,
 Hic datur ad Musas currere lata via.
 Castalia scatet hic de gurgite riuiulus vnda:
 Qui bibit hinc, socijs plus sapit ille suis.
 Qui bibit inde, sapit: iuuenes huc tendite, pulcra
 Quos sitis optata cognitionis habet.
 Vestraque Gorgonea perfundite tempora lymphæ,
 Pegasus spirent pectora vestra lacum.
 Quisquis at hinc animum multa repleuerit arte,
 Inscribebat fonti vota, PERENNIS EAS.

ELEGIA II.
 DE DIGNITATE AC
 FRUCTU POETICES.

Quid mihi vobiscum est, infelix cura, Camæni,
 Et vatum sterilis, carmen inane, labor?
 Ite procul, vestris si nil prodestis alumnis:
 Ite, nihil si nos gloria vestra iuuat.
 Quarite vos propter, tetrica quem iurgia lingua,
 Et latrante iuuat crimina ventre pati.
 Non ego nunc illis possum durare ferendis,
 Immodicus frangit pectora dura dolor.
 Nam prius inuicti casus memorabis Vlyssæi,
 Sit licet & pelago, multaque, passus humo,
 Et referes, miserum quot probra superba procorum,
 Paupertas Irum ferre coëgit inops:
 Liuida mordacis quam dicas vulnera lingua,

Vulne-

Vulnera Piërio nunc patienda chore.

Quiduis esse velis , quàm vatis nomen habentem,

Pegafidum castis inuigilare focis.

Vsq; adeo his audit seclis malè carminis autor,

Vsq; adeo Musas tempora nostra premunt.

Cura fuère olim regumq; ducumq; poëta,

Nec stetit ingenio gloria parva leuis.

At nunc & stolidum deridet carmina vulgus,

Nec fautrix doctis vatibus aula patet.

Ille prius scurras admiserit & balatrones,

Quàm qui Thespiadum sacra colenda ferunt.

Qua facti meruit culpa diuina poësis,

Principibus fieret vilis vt ipsa suis ?

An quia nunc artes passim sors vrget iniqua ,

Non licet hanc fato prosperiore frui ?

An quia contemptus caussamq; facemq; ministrant,

Quos iuuat in Clario nomen habere choro ?

Dum praecepta bonae prorsus contraria legi,

Moribus & castis quae nocuère, docent :

Quos tanquam vitæ pestes, ac pondera terra,

Arcendos sancta censuit vrbe Plato.

An quod & indocti doctiq; poemata scribunt,

Quarendiq; omnes nominis ardor agit ?

Quis tamen heu furor est persona crimen , in artem

Fundere ? non meritam cur mala poëna trahit ?

Si modò vera libet constanti mente fateri,

Si qua modò veris est adhibenda fides ?

Vt nihil vtilius sacra solet esse poësi,

Sic nihil hac ipsa dignius esse reor.

Vtta-

Vt taceam quod nil iucundius extet eadem,
 Omnigenas inter cognitionis opes.
 Si nescis prisci remissere temporis annos,
 In precio quando floruit illa suo.
 Non modò tunc procerum pollebat amore poeta,
 Ac culti merces digna laboris erat :
 Sape sed & reges inter moderamina rerum,
 Iungebant paribus verba diserta modis.
 At quid paucæ nocet priscorum exempla referre,
 Si fortè hinc Musis concilietur honos.
 Victor Amyntiades inter tot tela, tot enses,
 Iliadem crebrò legit Homere tuam.
 Cumq; daret placida defessus membra quieti,
 Hanc capiti optabat supposuisse suo.
 Illi ubi thesauros inter direpta Darj,
 Traditur artifici cistula facta manu,
 Consilijs animo perpensis antè suorum,
 Iliadem seruet, rettulit ipse, meam.
 Tanto Pieridas rex dignabatur honore,
 Quas odio nostro tempore vulgus habet.
 Cui non Scipiada nomen peruenit ad aures,
 Ausonia ut vatum fouerit ille patrem ?
 Quem Calabris humiles ducentem montibus ortus,
 Exortem tumuli noluit esse sui.
 Donec Musarum superabit fama sub orbe,
 His tua cum Fului gloria semper erit :
 Aetolo referens qui victor ab hoste triumphum,
 Aonidum templis Martia dona paras.
 Quid dicam, vari cunas quòd si qua dedisset,

Ante

Ante alias felix vrbs ea visa fuit ?
Maxima sic multis certamina mouit Homerus,
Dum quauis dici patria vatis amat.
Vrbis & externis tribuit ius Roma poetis,
Roma potens armis, ingenijsq; ferax.
Quid memorem quanto studij complexus amore
Augustus vatum lumina bina fuit ?
Vix ita Phocæo inueni dilectus Orestes,
Vix ita Cecropio Pirithouq; duci.
Quantum ille & Flaccum fouit, pariterq; Maronē,
Amborum peragens seria multa fide.
Quis te venturo Mecenas eximet auro,
Aonidum cætus nobile præsidium ?
Fama Midam fileat, maior tibi gloria venit,
Gloria Virgilij parta patrocinio.
Nec verò priscos mirum est coluisse Thalam,
Nil mirum vatis grande fuisse decus.
Cum reges ipsos concessa per oia rerum,
Iuuerit his studijs imposuisse manum.
Carmina sic scripsit Siculus non pauca tyrannus,
Vt stimulis sensum poneret inuidia.
Sic cum Virgilio videas Flaccoq; sedentem
Augustum, doctis claudere verba modis.
Sic non dum, carie consumens cuncta vetustas,
Corrodit numeros Carole Magne tuos.
Deficiet prius ipse dies, (nam vera fatebor)
Ac Sol Hesperias axe subibit aquas:
Narrando cunctos ego quam complectar honores,
Quos olim Phæbo turba sacra tulit.

Hoc

Hoc saltem referam, quod (me nisi numina fallunt)
 Innumeri testis forsitan instar erit.
 Cui non vlla parem transacti temporis ætas
 Vidit, nec similem secla futura ferent:
 Non dedignatur celesti stirpe poëtas,
 Hos superum natos ausus habere Plato.
 Talia sed quid ego recolendo, sidera celo,
 Fluminibus ripas, frondibus addo comas?
 Ergo vias repetam, longis ambagibus acta,
 Ne cymba in medijs nostra fatiscat aquis.
 Fallor? an vtilitas cæpti pars altera nostri,
 Ore vocans ad se flectere mandat iter?
 Illa vocat certe, fas est parère vocanti,
 Area iam nostris illa teretur equis.
 Nunc autem mihi mille sonos, nunc oraq; mille,
 Mæonideq; tuum pectus inesse velim.
 Vt memori cunctos possim perscribere versu,
 Quos fructus celo nata poësis habet.
 Summa sed ipse sequar tantum fastigia rerum,
 Qualis qui summam fluminis haurit aquam,
 Diuinos si forte cupis cognoscere cuitus,
 Quoq; coli mentis numen honore velit:
 Si cupis & vitæ & morum præcepta tenere,
 Candida Piëridum carmina doctus ames.
 Nam ne, forte ratis veluti spoliata magistro,
 Relligio Lethes mersa iaceret aquis:
 Melpomene populis concessit amica poëtam,
 Lethæis mersam qui reuocaret aquis.
 Carmine celticola placantur, carmina ni sint

Cum

Cum pueris virgo disceret vnde preces?
 Poscit opem vatis chorus, ut vel laudibus alnum
 Exhibita celebret pro bonitate Deum:
 Supplicium aut vitij meritum, pœnasq; parantem
 Praueniat, iuncta cum pietate, prece.
 Vindicta totas ne fortè remittat habenas,
 Effundens ira fulmina cuncta sue.
 Immittatq; feros nostris aut sinibus hostes,
 Aut graue morborum letiferumq; genus,
 Concitet aut largos resolutis nubibus imbres,
 Aut etiam rapidis ignibus vrat agros:
 Sed potius patria vincens bonitate furorem,
 Ostendat vultus signa benigna sui.
 Tranquilla nobis concedens tempora pacis,
 Ac nostra pellens noxia quaq; domo.
 Quid verò in vita rectè praueq; geratur,
 Virtutis, vitio quatenus absit, amor:
 Non ita te Samius, non sic doctrina Thaletis
 Instruet, aut tanta cum grauitate Plato:
 Musa tuis veluti spectandum ponit ocellis,
 Exemplis monstrans fanda nefanda suis.
 Quid virtus, & quid prudens solertia possit,
 Edocet Aeolij prouida cura ducis.
 Quid pietas, quid sit reuerentia pulcra parentum,
 Aeneas factò comprobat ipse suo.
 Qui postquam raptos medio tulit hoste penates,
 Mox humeris effert dulce parentis onus.
 At quid amicitiae valeat venerabile fœdus,
 Euryali cades Hyrtacidaq; notat.

144 ENCOMIASTIC.

*Fervida quid mentis noceat fiducia, fata
 Ductoris Rutuli nos miseranda docent.
 Ne sis cum superis magni contemtor Olympi,
 Titanum pœnis cautior esse potes.
 Deniq, Cinyphias citius numeravero fruges,
 Quotq, ferat dicam fertilis Hybla fauos:
 Quam quot virtutum præcepta, poetica tradat,
 Carminibus potero commemorare meis.
 Sed ne fortè suam dediscat tangere metam,
 Fessus in hoc cursum tramite sistat equus.
 Nam mihi quid surdas hac decantantur ad aures,
 Quid feror in laudes Calliopea tuas?
 Si sola curantur opes, si quilibet amplos
 Posthabito census nunc Helicone parat.
 Exulet interea cunctas Ars spreta per vibes,
 Ac mendicatum querat egena cibum.
 Forfitan huic dederit finem Deus ipse labori,
 Querat ut hanc versa postmodo sorte cibus.*

ELEGIA III.
 DE DIGNITATE AC
 PRAESTANTIA HISTORIAE
 carmen scriptum in οὐράνια Histori-
 ricum M. Reineri Reineccij.

*FLorida Pheacum laudet pomaria regis,
 Hesperidumq, hortos fama loquatur annis.
 Sed neq, Pelusii tempe ditissima terra,
 Quam saturans reflua Nilus inundat aqua:*

Nec

Nec tibus sudanti pinguis Panchaia ligno,
 Nec generosa vehens anne metalla Tagus,
 Laudibus historia certent: non India gemmis
 Prodigia, non raro vellere Sera tumens.
 Si nescis, hac est orbis commune theatrum,
 Exemplis monstrans fasq; nefasq; suis.
 Qua tibi nec Sanius, nec sancti charta Solonis,
 Cumq; Stagirita maximus ille Plato,
 Informans oculis tam clara in luce videnda
 Proponet, medio candidiora die.
 Temporis hac testis, nascentia secula mundi,
 Regnorumq; vices, fataq; mira refert.
 Et quo religio sit nata propaginis ortu,
 Et qua condiderit lumina nocte latens.
 Hac veri lux, incerto mortalia casu,
 Et fluitare vaga semina mole negat.
 Omnia sed mentis cura distincta sagacis,
 Demonstrat metas ritè tenere suas.
 Ordinis vsq; adeo custos Deus, ordinis autor
 Digerit in numerum singula lege regens.
 Praescriptosq; iubet fines seruare profundum,
 Libratumq; pari pondere stare solum.
 Et iubar alternis Phœbi concedere nocti,
 Et mutare stato tempora iure vices.
 Quid memorem vindex abolentis vt omnia leti,
 Non sinat in cineres nomen abire rogi:
 Incluta victuris intexens facta libellis,
 Et vitam reddens post sua fata viris?
 Historia meritis viuut post funera virtus,

Et tituli famam, qui bene gessit, habet.
 Sic memori rex Persarum celebratur ab euo,
 Sic Macedum fertur laude Monarcha potens.
 Parua loquor : vita non hac incauta Magistra,
 Quod iuuat alterius nos docet ipsa malo.
 Instruit exemplis orientia tempora priscis,
 Nec puerorum instar nos finit esse rudes.
 Gnaraq; prateriti, casus prasaga futuri,
 Consilijs arcet tristitia damna suis.
 Auertit clades, & dira pericula pellit,
 Siue parata domi, seu metuenda foris.
 Supplicijq; metu culpam, facinusq; recidit,
 Pectoris & motus imperiosa premit.
 Fortunaq; iubet memores, qua tollit in altum
 Obscuros, celebres attenuatq; viros,
 Iras atq; minas spirantem ponere vultum,
 Et iactare animis verba minora suis.
 Adde vetustatis quod nuncia, prodit in auras
 Nocte sepulta mala qua latuere diu.
 Omnia Cecropia promens secreta senectae,
 Quicquid & abstrusum Roma vetusta tenet.
 Et mores hominum ductos meliore metallo,
 Et veterum ritus, iuraq; sancta docens.
 Quae si diuitijs Arabum quis cognita mutet,
 Iudice me, Glaucos non magis ille sapit,
 Aurea qui mutans aratis arma, recepit
 Centenos pendens, ter tribus emta, boues.
 Quae laus ergo tuo tribuetur digna labore,
 Quae, REINERE, tuis gratia digna libris?

Qui

*Qui prima antiquos deducis origine reges,
 Atq; nitere facis stemmata fœda situ.
 Squalida qua genitrix annorum infecerat atas,
 Dentibus arrodens triuerat atq; dies,
 In quibus & , texens sublimis aranea telam,
 Ipsa suum textrix inuida nerat opus.
 Assyrios tu pandis auos , modò redditus orbi
 Ingenio viuit Medus Arabsq; tuo.
 Inq; tuis relegit fastus primordia stirpis
 Persa sua, Parthus discit & ipse genus.
 Singula quid memorem ? tu regna illustria condis
 Scriptor, & Aeacidas ducis in arma stylo.
 Iam minus inuideo Romæ , minus, inquit, Athenis,
 Nostra voluminibus gens celebrata tuis.
 Perge precor , REINERE, tui victura feretur
 Fama operis , stellas dum vehet axe polus.*

ELEGIA IV.

DE DIGNITATE AC
 PRAESTANTIA ARTIS
 Geometricæ.

In Rhedam Geometricam M. Va-
 lentini Thauæ.

*¶ Nuidiosa alius sumat Demosthenis arma,
 In tua siue pedem Bartole castra ferat :
 Quem labor, aut insana inuuant vadimonia vulgi,
 Manè cui somnos ostia pulsa fugant.*

Me secura quies grata delectet in vmbra,
 Dum mea non penitus vita teratur iners.
 Ipse sequar viridi Musarum castra sub aeo,
 Ignauusq; fori, quæ licet arma geram.
 Nec me destituant segnes in pectore vires,
 Nec frangant dura tadia longa via.
 Et quodcumq; mihi superest, dum gaudia victor
 Plena feram, superet spes melioris, onus.
 Tu modo ne sacris nemorum secessibus arce,
 Indignata meos Calliopea pedes.
 Neu mihi dura nega modicum de fonte liquorem,
 ALBIVS vnde suam diluit antè sitim.
 Ipsa mihi celiq; vias & sidera monstra,
 A celoq; ortas sideribusq; vices.
 Inprimis certis quæ digerit omnia punctis,
 Arte Magisterij sit mihi nota tui.
 Non vllò celebrata satis GEOMETRIA vasa,
 Digna vel Andinis nomen habere modis.
 O qui primus in hac mortales imbuit olim,
 Quàm bonus, & verè commodus ille fuit.
 Credibile est illum retinentem semina celi,
 Nil mortale animo desipuisse suo.
 Non illum ambitio popularibus abstulit auris,
 Nec vicij labes polluit vlla suis.
 Non illum fasces, nec selle signa curulis,
 Aut Parthus celeri sollicitauit equo:
 Non procerum cura, non arcta negocia regum,
 Non fora, non arcus, rostra, theatra, via.
 Ipse suos inter radios, securus amorum,

Spreuit opes, tenui spreuit & ore famem.
 Dimensumq; dedit spaciosum gentibus orbem,
 Et gestanda manu sidera, rura, fretum.
 Artibus haud alijs meritas ego demsero laudes :
 Non ita sum fama prodigus ipse mea.
 Gloria cuiq; sua est : sed eam sectentur, ad astra
 Qui cupiunt facili tramite ferre pedem.
 Hanc nobis natura parens, hanc subdidit alam ,
 Quæ nos ex humili prapès ad alta leuet.
 Huius remigio superas enauit ad oras ,
 Insuetumq; homini Dadalus egit iter.
 Remigioq; carens alarum hoc, lapsus ab alto
 Icarus, equoreis nomina fecit aquis.
 Scilicet illa vagis & nos erroribus actos,
 Post longam patriæ reddit amica fugam.
 Inq; domos superas sedesq; reponit auitas,
 Colloquioq; D E I dat propiore frui.
 Illic & celi tractus, camposq; liquentes,
 Stellarumq; globos ad rata puncta locat.
 In terrasq; Iouem summo deducit Olympo,
 Fulminis haud illam prapediente metu.
 Illic & gyros, per quos moderatur habenas
 Phæbus, & obliqua signa relicta rota
 Disponit, metasq; notat, seu tendit ad Austrum,
 Seu propior terris flectit ad Arcton iter.
 Illic & certo distinguit limite flexus,
 Quos intra veniens Luna, cadensq; meat.
 Seu fratris rediens amplexu colligit ignes ,
 Seu permensa polum, lumina nocte refert.

Illinc & penitus magnum mirata profundum,
 Subiectasq; oras ætheris atq; soli,
 Suppositam ex alto gaudet cognoscere molem,
 Metiriq; animo disita summa suo.
 Hinc postquam spatij exegit quattuor orbem,
 Singula sub certa corpora lege notat.
 Tellurisq; vagos includit limite campos,
 Discernens aruis arua, plagisq; plagas.
 Et quâ Manaliy flammis vicina Boöta,
 Altior in tumuli tollitur illa modum:
 Et quâ prona magis, populis incognita nostris
 Astra videt, populis cognita Nile tuis.
 Et quâ se primis attollit Cynthius vndis,
 Et quâ defessis frena remittit equis.
 Non illam assiduus remoratur Gallia bellis,
 Non latrocinij Batica fœta suis.
 Non obfessa fero tellus Rhodopæa colono,
 Vltima non Ponti litora, cana niue.
 Obiectæue Alpes, aut nubifer Apenninus,
 Aut rapido Ganges flumine rura secans.
 Non illam montes, non inuia saxa morantur,
 Non freta: rumpit iter per iuga, saxa, fretum.
 Quid referam humana præstet quæ commoda vitæ?
 Multa quidem, numeris sed minus apta meis.
 Dum varios profert vitæ ciuilis ad vsus
 Organa, mechanica fabricata manu.
 Quæ sine nulla queant tractare negocia ciues,
 Siue domi poscant munia, siue foris.
 Neu morer exemplis, quæ si perscribere versu

Cuncta

Cuncta velim, series longa futura foret.
 Sit satis è multis prolatum millibus vnum,
 Quod pro teste mihi nunc memorare libet.
 Quem Siculi fugiunt opera admiranda magistri,
 Quod mare non fama transit ille sua ?
 Nam celi leges, & iura arcana Deorum,
 Ingenio celsa transtulit arce Iouis.
 Scilicet in paruo complectens athera vitro,
 Qui vix amplexu se capit ipse suo.
 Vt duodena rotis transuectus sidera Titan,
 Immensum obliquo permeet axe polum.
 Ac comitata suo fratrem vaga Delia curru,
 Nunc lateat, toto nunc facis orbe micet.
 Vtq; tenens mundi medium totius & imum,
 Nixa oneris tellus stet grauitate sui.
 Quid tormenta loquar patria fabricata tuenda,
 Cum Marcelle tuo milite cincta fuit ?
 Non ita Romulidas validi custodia muri
 Arcuit, aut obex arduus ante iugi :
 Non maris vndisoni subter labentibus vndis,
 Accessum prohibens NEREVS ipse viris.
 Non emissa super telorum turba repressit,
 Aut infesta retro classe manuq; Tyrus :
 Quantum nempe suis tormentis reppulit hostem,
 Perfringens actis obuia quaeq; pilis.
 Illius ingenio victoria tota Quiritem
 Hesit, & ancipiti Marte morata stetit.
 Sed prius Hesperias descendet Phœbus in vndas,
 Rursus & Eoo proferet orbe iubar :

Illinc & penitus magnum mirata profundum,
 Subiectasq; oras ætheris atq; soli,
 Suppositam ex alto gaudet cognoscere molem,
 Metiriq; animo disita summa suo.
 Hinc postquam spatij exegit quattuor orbem,
 Singula sub certa corpora lege notat.
 Tellurisq; vagos includit limite campos,
 Discernens aruis arua, plagisq; plagas.
 Et quâ Manalij flammis vicina Boöta,
 Altior in tumuli tollitur illa modum:
 Et quâ prona magis, populis incognita nostris
 Astra videt, populis cognita Nile tuis.
 Et quâ se primis attollit Cynthius vndis,
 Et quâ defessus frena remittit equis.
 Non illam assiduus remoratur Gallia bellis,
 Non latrocinij Batia facta suis.
 Non obsessa fero tellus Rhodopæa colono,
 Vltima non Ponti litora, cana niue.
 Obiectæue Alpes, aut nubifer Apenninus,
 Aut rapido Ganges flumine rura secans.
 Non illam montes, non inuia saxa morantur,
 Non freta: rumpit iter per iuga, saxa, fretum.
 Quid referam humana præstet quæ commoda vita?
 Multa quidem, numeris sed minus apta meis.
 Dum varios profert vitæ civilis ad usus
 Organa, mechanica fabricata manu.
 Quæ sine nulla queant tractare negocia ciues,
 Siue domi poscant munia, siue foris.
 Neu morer exemplis, quæ si perscribere versu

Cuncta

Cuncta velim, series longa futura foret.
Sit satis è multis prolatum millibus vnum,
Quod pro teste mihi nunc memorare libet.
Quem Siculi fugiunt opera admiranda magistri,
Quod mare non fama transiit ille sua ?
Nam celi leges, & iura arcana Deorum,
Ingenio celsa transtulit arce Iouis.
Scilicet in paruo complectens athera vitro,
Qui vix amplexu se capit ipse suo.
Vt duodena rotis transuectus sidera Titan,
Imn. ensum obliquo permeet axe polum.
Ac comitata suo fratrem vaga Delia curru,
Nunc lateat, toto nunc facis orbe micet.
Vtq; tenens mundi medium totius & imum,
Nixa oneris tellus stet gravitate sui.
Quid tormenta loquar patria fabricata tuenda,
Cum Marcelle tuo milite cincta fuit ?
Non ita Romulidas validi custodia muri
Arcuit, aut obex arduus ante iugi :
Non maris vndisoni subter labentibus vndis,
Accessum prohibens NEREVS ipse viris.
Non emissa super telorum turba repressit,
Aut infesta retro classe manuq; Tyrus :
Quantum nempe suis tormentis reppulit hostem,
Perfringens actis obuia quaq; pilis.
Illius ingenio victoria tota Quiritem
Hesit, & ancipiti Marte morata stetit.
Sed prius Hesperias descendet Phæbus in vndas,
Rursus & Eoo proferet orbe iubar :

Quam referam quantum spacioſi tempore belli,
 Arte Syracuſis profuit atq; manu.
 Ad propiora feror : nec enim praconia laudis
 Credibile eſt priſcis cuncta dediſſe D E V M.
 Haud vni pariter confert D E V S omnia ſeclo,
 Vni largitur nec bona cuncta viro.
 Spirantes poterat Lyſippus ducere vultus,
 Exinctis Couſ reddere membra manu.
 Ligna Tarentinus produxit in aëra pennis :
 Sic ſua cuiq; fuit gloria, parta ſibi.
 Non operis tamen exacti, argutiq; laboris
 Præripuit noſtris iſte vel ille decus.
 Stant etiam merita nobis inſignia laudis,
 Vnus Phidiacum nec ſuperauit ebur.
 Neu varijs memorem præſtantes artibus, atq;
 Quos noſtra antiquis æquiparanda dedit :
 Sit mihi de multis ſas tantum promere paucos,
 Fama Mathematica quos ſuper aſtra vehit.
 Ingenium ſummo laudemq; æquavit Olympo,
 Incluta quo gaudet Francia ciue, ſenex,
 I O H A N N E S Molitor, cui nomen Regius altum
 Mons dedit, at nomen clarius arte tulit.
 Vix illi quondam, nati melioribus annis
 Viderunt (liceat dicere vera) parem.
 Hoc vno meruit tantum Germania laudis,
 Quantum cum Memphi Gracia tota tulit.
 At quæ S T O E F L E R V M tellus, quæ neſciet æ-
 Aemula Phæbeis dum ſoror ibit equis? (tas,
 Tunc ſidus noſtri vaniſcet H O M I L I V S æni,
 Cum

Cum refuga ad lucem flexerit umbra viam.
 Ut viuos taceam, quorum me nomina candor,
 Ingenuusq; iubet dissimulare pudor.
 Qui nos iura poli, faciemq; micantis Olympi,
 Tempora cum causis & docuere suis.
 Quorum facta fuit vita hac instructior arte,
 Nunc ut ea liceat commodiore frui.
 Nec te T H A V A mea tamen hic recitabo Thalia,
 T H A V A Geometrici gloria rara chori:
 Immemoriue tuum versu transibo laborem,
 Cui similem Graia non peperere manus.
 Triptolemi volucrem proclamat Achaia currum,
 Quo nulli tactam primus obiuit humum.
 Iactat Achilleas tumefacta Pelasgia bigas,
 Ante quibus Zephyros ibat, & ante Notos.
 At tua laude vehi nunc Rheda est dignior ista,
 Quò plus ingenij, quò magis artis habet.
 Illa vectus enim Dux inclutus ense, fideq;
 Saxonica AVGVSTVS firma columna domus,
 Et spatia, & poterit certa intervalla locorum
 Per qua fecit iter, noscere cuncta memor.
 Siue nemus circum, tortum rapiatur in orbem,
 Seu circum curvas axe vehatur aquas,
 Imperij seu fortè sui percenseat vrbes,
 Perlabens rapidis arua beata rotis.
 Illic & si quot confecit millia cursu,
 Qualia Saxonici regula iuris habet,
 Campana prodente sono, tinnitibus aris,
 Singula cum quartis dinumerare licet.

Adde

Adde quod ambages in ea, flexusq; viarum,
 Herculei indicio scire potest lapidis,
 Atq; emensa pedum (tecto velamine curru,
 Hoc moderante rotas) voluere signa retro.
 Non secus atq; dolos tecti, anfractusq; relegit,
 Aegides filii ponè secutus iter.
 Sed nec opus, Rheda cunctos memorabilis vsus
 Dicere, nec versus lege vetante licet.
 At quibus ingrediar tua nunc praconia verbis
 AVGVSTE, imperij gloria, cura, salus?
 Qui merito sacrum complexus amore Mathesin,
 Auxilijs orbam non finis esse tuis.
 Illiusq; foues cultores, atq; tueris,
 Quos liuor rabido carpere dente solet.
 Quin etiam si quando sinunt te pondera rerum,
 Quas fulcis, humeros mole grauante tuos:
 More alijs solito, vacua non segnis in aula
 Ignauum luxu perdis inerte diem.
 Sed vigili tractans aut nostra Mathemata cura,
 Subijcis ingenio sidera celsa tuo:
 Aut altum ingenuas animum demittis in artes,
 Impendens studijs tempora multa bonis.
 Maeste noua virtute heros, sic itur ad astra,
 Hoc recto ad superos tramite ducit iter.
 His olim meritis Atlas conscendit Olympum,
 Cuius nunc prono vertice fulcit onus:
 His olim proles Hyraa nitentibus astris
 Addita, & in celi parte locata fuit.
 His etiam Alcides radianti sede receptus,

Conspicuum liquida repperit arce locum.
 Te quoq, pro meritis quibus orbem Maximus imple,
 Dum recipis Musas celica tecta manent.
 Quig, tibi primo Libycus leo fulsit in ortu,
 Dñs accessuro colligit ecce iubas.
 Sed terris precor intersis Dux optime longum,
 Ad superumq, domos non nisi serus eas.

ἐπὶ τῇ ἐγκυρίᾳ τῶν

DE DIGNITATE AC
 PRAESTANTIA ARTIS ME-
 dicinæ, ad Viros IV. doctrinæ eruditione,
 humanitate, ac virtute ornatiss. opt. ar-
 tium Magistros ac professores in Academia celeberrima
 Lipsensi, cùm renunciatione publica de-
 clararentur Medicinæ DD.

Q Vis calor impellit subito praeordia motu,
 Cur longum desueta pati mea viscera Phœbum,
 Spiritus intus agit, sensusq, infusa per imos
 Vis animum versat, lymphe Permesidos haustu?
 Fallamur, an totis Phœbi delubra mouentur
 Sedibus, & fremitum cortina remittit ab antris,
 Aduentum testata DEI: iam lumine lucem
 Diffundi, & tremulis video crebescere flammis.
 Nunc Paan, nunc se Tegea mihi monstrat alumnus,
 Et comes his Euan, ternoq, ter agmine iuncta
 Mnemosyna Diuumq, sata genitore puella,
 Autumnusq, pater genialia munera spargens,

Nar-

Narcissi flores, & olentis germina thymbra,
 Ambrosiaq; comas, & odorifera Panacea.
 Quos se ponè infert, oculis Hygiæa serenis,
 Et Vigor, & Charitum turba comitante Venustas.

Nosco Deos, caussamq; via : Vos concinit ille,
 Vos petit ille chorus, lauro Parnasside circum
 Vestra reuincturus consuetis tempora fertis,
 Vestra, Machæonia quibus hoc debetur ab arte
 Eximium decus, & præclari frontis honores.

Hæc est illa dies, Parcarum condita puro
 Vellere, sæpe dies votis optata caducis :
 Candida lux, & candidulis signanda lapillis,
 Qua vobis merita velantur tempora fronde.
 Grande mora fertis precium, secludite curas,
 Nec lentas nimium spes incusate querendo.
 Sic visum superis, cumulo potiore bonorum
 Instaurare mora vobis dispendia longa.
 O fortunati nimium, nisi præmia laudum
 Prætereunt vestra sensum malè cognita mentis.

Ergo salutantum leto dum compita plausu
 Cuncta fremunt, sonitumq; cauis penetrabilibus edunt
 Atria, & vrgentis feruent turba impete postes,
 Ostia dum pulsata gemunt : vacat apta mouere
 Carmina, quæ docti possint audire penates :
 Calliope nos illa doce : iuuat ire per artis
 Pæonia laudes, tu grandibus annue cæptis,
 Et mecum seriem moliminis exige tanti,
 Si tua ritè colo primis venerator ab annis
 Sacra, nec his potior sedit cura altera menti,

Aut

*Aut inbiens aula splendori, aut dedita lucro.
Et vos, quorum agitur res, aspirate canenti,
Este mihi faciles, venient in carmina vires,
Quas vestro dabitur nutu, placidoq; fauore.*

*Sed quis erit dignum pollenti pectore carmen
Condere qui valeat, laudesq; aquare canendo
Promeritis eius, qui tam diuina reperta,
Ingenio quasita suo, studioq; subacta
In medium dedit, atq; in luminis eruit oras.
Credo equidem, (nec vana fides) celestibus ortum
Seminibus, celo dignam qui protulit artem.
Nam si, quod rerum maiestas cognita suadet,
Dicendum est, Deus ipse fuit, Deus, aut ego fallor,
Immersam errorum qui fluctibus atq; tenebris,
In luce & solida hanc princeps statione locauit.
Confer enim, (si prisca iuuat cognoscere retro,
Et prima mecum repetentem ab origine mundi,
Discere, qui varias vitam excoluere per artes)
Talibus inuentis, aliorum antiqua reperta.
Prima Ceres fruges, alimentaq; mitia terris
Extulit, & pingui glandem mutauit arista:
Indignata situ campos horrere feraces,
Ornari nullis incultum fructibus annum.
Vitigena Bacchus laticis mortalibus vsum
Præbuit, & liquidos permulsit nectare fontes.
Durus uterq; Deus, si fas est vera fateri,
Durus, & heu nostra non æquus gentis honori.
Tunc capere homines primum mollescere, rerum
Copia tunc mersare animos, infringere luxus:*

Desi-

Desidies oblimare, incestare voluptas.
 Tunc vino corrumpi atas, & forma perire,
 Morborumq; cohors inimica incumbere terris,
 Desolari vrbes, impleri ciuibus Orcus.
 Ergo triticeas messes, & dona Lyai,
 Vtilius nescire fuit : queis vita carebat
 Auea, queis & nunc constat sine viuere multos,
 Contentos victu, quem sponte volentibus aruis
 Fundit humus, potu saturos, quem ripa ministrat.
 At bene non poterat, succorum vsusq; medentum
 Cassa, neci patulum proferri vita per auum :
 Morbiferam postquam cladem mortalibus agris
 Conflarat satus Iapeto, de lampade Solis
 Subducens misero flammaram semina furto :
 Queis hominum pecudumq; genus, vitasq; volantum
 Flagranti penitus succendit in osibus astu,
 Laxauitq; fores leto, letiq; ministris,
 Atq; cadaueribus funestos reddidit agros,
 Vastauitq; vias exhausto gentibus orbe.
 Quò magis ille Dei est nobis dignandus honore,
 Seu Deus ille fuit verè, quod credere mandat
 Relligio, Diuûm Clarius seu missus ab arce,
 Quod testis perhibet locuples, longæua vetustas,
 Qui nostra casum sortis miseratus acerbum,
 Morborum contraq; metus, mortisq; furorem,
 Addidit afflicta solatia dulcia vita,
 Radicum monstrans vires, artemq; medendi.
 Qua vel presentis rabiem compescere morbi
 Rite queat, vel qua corpus seruare salubre,

Imper-

Imperfecta tibi ne truncet flamina Clotho.
 O geminum celestis opus rationis, ab Orco
 Quod reduces tradit vitas, reuocatq, sepultos.
 Non mihi si centum ter linguis ora sonarent,
 Infragiliq, foret vox indefessa loquela,
 Tantarum sperem cumulos euoluere laudum,
 Complectiq, meis praconia debita verbis.
 Nudus rebus agam, ne vos morer amplius aequo.
 Hanc pariter coluit seclis melioribus artem,
 Insistens patrijs felix Epidaurius orsis,
 Ipse merens etiam Deus immortalis haberi,
 Discerptum loris dum sanat Amazone natum:
 Hanc coluit Chiron, hanc & Chironis alumnus,
 Inclutus Aeacidae, Nereidos inclutus ortu.
 Hac fuit illustris Podalirius, atq, Machaon
 Phæbigena, regi q, Erebi gratissimus vnus
 Ante alios Pæon, Amythaoniusq, Melampus.
 Hac terris meritum, famamq, aquauit Olympo
 Hippocrates, spes fida hominum, columenq, salutis.
 Quid moror? hac nullo casurum tempore nomen
 Pergamei peperit solertia mira magistri.
 Vt reliquos taceam regum de stirpe creatos,
 Qui medica studium non defugere palestra.
 Et merito: nec enim sacri post dogmata verbi,
 Quæ Christus patefacta sinu patris, edidit orbi,
 Huic aliud par est: absit lingua inuida vero.
 Scilicet hoc nostri nobis primordia pandit
 Corporis, vt rudis hac terra, confusaq, moles,
 Induit humanas (mirum) conuersa figuras:

Prolifici pars mollis vti ac humecta liquoris,
 Et terrena minus, versa est in corporis vsum,
 Quod solidum ac terrestre fuit, concrevit in ossa.
 Vnde opifex natura creet membra, auctet, alatq;
 Atq; alia ex alijs generando secla propaget.
 Cur verita hac olim confundere sacra profanis,
 Secreuit partes anima, statione remotas:
 Vt quæ sceptrâ tenet, regniq; gubernat habenas,
 In summa cerebri solium Mens occupet arce,
 Iram claustra premant cordis: subtusq; cupido
 Expleri cupiens, iecoris prae sepe fatiget.
 Parua loquor: nobis nos hoc ostendit, & artem
 Diuinæq; docet miracula dedala dextra,
 Ne dubio hanc casu fabricam coisse putemus.
 Hoc abstrusa simul rimatur viscera terra,
 Plantarum, fruticum, & lapidum secreta recludens,
 Et quod Paonias Tethys progignit ad vsus.
 Hoc superas scandit sedes, nec murmura celi,
 Horrendum gladio nec respicit Oriona,
 Quin stellarum illic genios, septemq; Planetas
 Explorans, terris consulta arcana reportet,
 Prasidioq; inopes armet, firmetq; caducas,
 Celestium contra conceptos mentibus ignes.

Hoc aperit nostrum varient quæ condita corpus,
 Aut vexando malis, aut conseruando salubre:
 Ne tibi flabra Noti, raucum spirantia tabem
 Concinnent, pestemq; putri ferat halitus aura:
 Ne cibus officiat, necem vt inter prandia cenes,
 Pocula ne ledant, obtundant otia corpus,

Aut

*Aut studium impensa minuat superante laboris.
Ne vigiles aquo plus, torpescasq₃ veterno.
Copia ne tibi sit, neu sit penuria fraudi.
Deniq₃ ne cor prapandat spes, nec metus arctet,
Inslet luxuries, aut mœror strangulet intus.
Ad propiora feror : rerum cognoscere causas
Nos medicina docet, certa ratione, viaq₃,
Expediens quo fonte fluat vis morbida membris,
Vtrum hanc contagies celi vitiosa propaget,
An satus hanc pariat primo genitalis ab ortu,
Harmoniamue calor turbans, aut prælia miscens
Procudat frigus, siccoûe obnoxius humor,
Aut morbum quacunq₃, ciens noxa aduena culpa.
Queis bene perceptis, vel declinare malignos
Consilio iubet effectus, corpusq₃ tueri :
Vel si nulla vias aperit fortuna, cauendi
Pestiferum ratione malum, potiorq₃ medullas
Aestus habet, seuitq₃ ruens per viscera flamma :
Ilicet auxilium, cladisq₃ leuamen, ab arte
Accelerat, victu medicans, aut pharmaca promens,
Aut refecare parans dextra immedicabile vulnus.
O medici quoties, hac inter, cura sagacis
Arcta caput scabit, et rigidos morsu occupat vngues,
Articulisq₃ dies pressu, & computat horas,
Ne morbi capiaturs iners ambagibus, atq₃
Se deridendum pueris vetulisq₃ propinet.
Ergo signa legit retro, præsentia captat,
Et præsaga mali, libella examine pensat,
Observans morbi, qua pondere vergat, amussis.*

*In tenui nec enim labor est, nec tergora tauri
Tractantur, cantuq; leuem certatur ob hircum:
Si nescis, hac vita hominis certamina constant,
Quam nece praeptam, non pondere diuitis auri,
Non gemmis redimes, non rara munere vestis.*

*Sed quid ego hac autē, nimium verbosa reuoluo,
Quidue meis onero doctas sermonibus aures?
Iam spectata satis satis est patientia vestra,
Et modus huic, finisq; meis sit ve:sibus. At vos,
Vos ô Peonij magnum ordinis incrementum,
Quos meruit virtus, quos docta laboris alumna
Cognitio, Sophiaq; imbutum nectare pectus,
Quos studio tribuendus honos, artiꝯq; reposcit,
Doctorum titulis longum gaudete decoris,
Perpetuum medica gaudete insignibus artis:
Ac pede non trepido Phœbeia castra securi,
Auspicijs Coiꝯq; senis, ductuq; Galeni,
Agmine morborum domito, letoq; fugato,
Militem Phœbi positis ornatè trophæis.*

CARMINA GRATVLA-
TORIA DE ACADEMIAE
Lipsensis consuetudine, pueris proposita,
vt accinerentur singulis in arte Medica
renunciatis DD.

SAPPHICVM GRATVLATO-
rium ad D. MAXIMUM
Geritium.

*N*E sit angusti tibi honos pudori
Carminis, Phæbi decus, & sororum
Cura nec postrema, nec inuidenda,

MAXIME, Phæbi.

Gaudet & lingua puerilis hymno
Arbiter mundi, licet vsq; & vsq;
Accinat laudes, reuolutus æthei

Axe sonoro.

Nec tuas, nunc fert animus, Camæna
His modis laudes malè temperantem,
Ingeni culpa puerilis illas

Deterere arcta.

Gratulari me tibi dignitatem
Sit satis summam, medica, benigno
Munere indulget tibi quam, repertor

Artis Apollo.

Hac precor saltem medicus fruarè :
Nam tibi laudes opera artis addent,
Qua malis edes medicando morbis,

Numine dextro.

ODE GRATVLATORIA

AD D. MICHAËLEM BARTH.

O. Phæbi duplici gloria nomine,
Arguta fidicen BARTHE sciens lyra,
Ac vitæ dubijs præsidium potens,

Cum morbi inualuit furor.

M 3

O si-

Nec re negliget insolens honore.

*Musa & celicolum interesse mensis
Narratur, fide blandulum sonora
Immortale canens genus Deorum :
Nec conuiuia fortium virorum
Fugerunt comites, nouem Camæna.*

*Sic aspires ei fauens Apollo,
Et vatum pater, & pater medentum.*

*Salue pars medica probata turba,
MASBACHI patria perenne nomen :
Fortunate tuas Deo actiones,
Mox artem celebres nouis trophæis.*

ODE GRATVLATORIA
AD D. BALTHASAREM
Guttlerum.

*ET voce & numeris iuuat
Gratari titulos BALTHASARI nouos,
Quem Phæbus probat, abdita
Natura referantem penetralia :
Quem Musa super ardua
Sublimem statuunt culmina Phocidos :
Quem magnus studij labor,
Claris conspicuum tollit honoribus.
Non Cressa careat dies
Tam festiua nota : non epulis merum,
Non desint hilares ioci,
Non autumnæ tuas inuideas opes.*

Non sit muta locutio

GVTTLERO in numerum vota ferentium:

Viuat, viuat iô, nouis

Ornatus titulis: Corripiat gradum,

Illius fugiens manum,

Leti tarda prius ferre pedem cohors.

Sic voce & numeris iuuat

Gratari titulos BALTHASARI nouos.

GREG. BERSMANI

ANNAEBERGENSIS

Encomiasticorum

LIBER II.

IN BIBLIA SACRA

HENDECASTICHON

Conuersum ex rythmis Germanicis Re-
uerendi Viri D. M. L.

*Continet iste liber scriptura dogmata sacra,
Vnde omnis scatet vberibus sapientia riuis.
Felix ô nimium felix, qui pellegit acri
Hunc studio, & vitæ normam componit ad ipsum.
Omnia cum pereant, nec quicquam perftet in orbe,
Verbum hoc perpetuis manet indelebile seclis,
Finem anima pensans æterna munere lucis.
Fata manent cunctos, æui post mille labores,
Tum verò in medio necis hoc discrimine præstò est,*

Et Sa-

*Et Satana horridi nos faucibus eripit, atq;
Heredes summi transcribit ad atria celi.*

IN COMPENDIUM
GRAMMATICAE GRAECAE
Matthæi Dresseri.

*Flumina non magnis promanant fontibus ampla,
Dum cursu crescunt multiplicata suo.
Et sunt magnarum primordia paruula rerum,
Quas augere dies progrediendo solet.
Qua toto Argolica est locupletior orbe loquela,
Et tamen hac arca paupere sumit opes?
Quam referans Graia DRESSERS gloria lin-
Et decus Ausonij grande nitorq; fori, (qua,
Sic melius sera de posteritate meretur,
Et fructu prodest vberiore scholis:
Quam cum olim Hesperidū cultis Tirynthius hortis,
Attulit Argiuis aurea poma viris.
Matte tuis MATTHAEI libris, tot secula viuas,
Dux quot ab Augusto Casare noster abest.*

IN LIBROS GRAMMA-
MATICAE GALLICAE
Antonij Cautij.

*Grande fremit torrens, lutulenta concitus vnda,
Immoitq; suo vortice prata, nemus.
At Phrygij gaza regis qui ditat Iberos,
Et leni, & liquido profluit amne Tagus.*

*Delectent alios immensa volumina Gotthi,
 Barbarici illuvie tota referta luti.
 Grammatica nos scripta tua, doctissime CAVTI,
 Barbaria nulla squalida sorde iuvant.
 Aureoli saluete mihi, saluete libelli,
 In quibus ipsa manus abluit Euphrosyna.*

IN POEMATIA QVAE-
 dam GEORGII OSTRACII,

*C*Aut a rosas spernit clausas, delibat hiantes,
 Quae mulcet querulis arua, cicada, sonis.
 Qui legis Ostracii flores, quos Musa ministrat,
 His fruiere, Hesperidum nec tibi mala velis.

IN HENRICI RANTZO
 VII EQV. HOLSATI LIBELL.
 de tuenda sanitate.

*Q*Vis non Alciden nouit, quis nescit Achillem
 Nomina non vlla non memoranda die?
 Et tamen hic medicam fecit feliciter artem,
 Sanus vt Aemonia cuspide Mysus ait.
 Ille polum ceruice tulit, cum sidera fessus,
 Amphitryoniada ferre dedisset Atlas.
 Quid loquar amborum geminata laude celebrem,
 Illustri Henricum stemmate Rantzouium?
 Quem iuuat immenso spatiantem viuere celo,
 Et stellas oculis dinumerare suis.
 Quiq; Machaonia caput extulit inclutus arte.

Natu-

*Natura scrutans omniparentis opes.
Maſte noua virtute heros : ſic additus aſtris
Celſer eſt , ſemper viuut & Aeacides.*

IN LIBELLVM ARITH-
METICVM M. MAVRICII
Latomi Profeſſ. Mathemat.

*Q*uem iuuat inſuetis ad ſidera tendere pennis,
Errantemq; polo diſcere templa DEI:
Quam ſibi MAVRICIVS contexuit, induat alā,
Hac datur ad celi carpere ſumma vias.
Nempe hoc remigio ſuperas enauit ad oras,
Non factumq; homini Dadalus egit iter.
Remigioq; carens tali, delapſus ab alto
Icarus, Icarijs nomina fecit aquis.
Omnia ſunt numeri, numeris ad ſidera nobis,
Quò non ferre pedem poſſumus, ire licet.
Ergo ne paruum lector contemne libellum,
Non etiam paruis gratia rebus abeſt.
Haud placet ore crepans magnū Phæbeius ales,
At mulcet tenui nos Philomela ſono.

IN LIBELLVM ZACHA-
riæ Meieri, I. V. D. ſodalium me-
morizæ ab ipſo dicatum.

*F*ama eſt, Medorum Cyrum qui contudit arma,
Nomina militia non latuiſſe ſua.
Fama, Neoclidem quo non præſtantior armis,
Nomi-

Nomine Cecropidum queng, vocasse suo.
 Felices, natura quibus non inuida quondam
 Has animi vires ingenijq, dedit.
 Non adeo nobis iam nunc licet esse beatis,
 Nec tantis animi dotibus ire pares.
 In peius sic cuncta ruunt labentibus annis,
 Omnia sic minuit proxima quaq, dies.
 Ergo quod nobis natura nouerca negauit,
 Hoc petere à socia cogimur artis ope :
 Ingenijq, grauem studio sarcire ruinam,
 Ne mens ex toto nostra feratur iners.
 Tu quoq, ne rerum portans obliuia tempus,
 Nomina conuictus deleat arcta tui :
 Zacharia paruo conseruas singula libro ,
 Quot vel amor, studium vel tibi iunxit idem.
 Quare relegens, animo pariter reuocabis amicos,
 Cum ratio , cum te fugerit ingenium.
 Siue per Ausonia doctas spaciaberis oras ,
 Seu patriam repetes cultior arte domum.
 Fallor, an ipse meo lecto tum nomine, dices
 Hic quoq, noster erat : post quoq, noster erit.
 Viue diu, sed viue mei non immemor vnquam,
 Ipse ego te memori semper amore colam.

I N L I B E L L V M S I M I -
 L E M G E O R G I I M I C H A E L I S
 Velcurionis I. V. Doctoris.

Tollit amicitia pulcri qui iura pudoris,

Fallor

Fallor an omne simul sustulit inde decus ?
 Scilicet ut caris animum debemus amicis,
 Sic reuerenter eos nos habuisse decet.
 Crede mihi, mentis fallax hunc decipit error,
 Qui pariles inter cuncta licere putat.
 Iunxit amiciciam socio sibi fœdere virtus,
 Non ut nequitia seruiat illa iocis.
 Sed comes ut casus ipsam sectetur in omnes,
 Seu fortuna inuuet, siue sinistra tonet.
 Firmiter vnanimos hac gratia nectit amicos,
 Qua virtute animos conciliante coit.
 HÆc monitum prima cupio te fronte libelli,
 Quisquis in hunc referes nomen amice tuum.
 Ne chartas nugis tibi conscelerare profanis,
 Iure sodalitij forte licere putes.
 Casta placent nobis, sermonibus utere castis :
 Qui cupis in libro nomen habere meo.

Solem è mundo tollere videntur,
 qui amicitiam è vita tollunt.

TOLLIT amicicia quisquis venerabile nomen,
 An nescis, Phœbi tollit ab orbe iubar.
 Ut nihil utilius Phœbeæ lampadis igne,
 Sic nec amicicia res magis vlla iuuat.
 Solem deme, nigris inuolues cuncta tenebris :
 Hanc adime, è vita lumina cuncta feres.
 Si tamen (ut fama est) iacet extra sidera tellus,
 Quam nunquam radijs Phœbus adire solet :

Mollus

*Mollius hanc vsu credam sine degere lucis,
Quàm fructu illius posse carere putem.*

IN BIBLIA SACRA
PIETATIS ERGO DONATA
Ecclesiæ Lipsensi ad D. Thomæ à V.
Clariss. D. Iohanne Meiero.

*H*Os tibi sanctorum librorum sacrat honores,
MEIERVS Themidis gloria, fama schola:
Munus habe grata memor hoc Ecclesia mentis,
Quod tibi non dubij pignus amoris erit.
Qua studij cura, quanta pietate, fideq̃,
Vsq̃, ministerium fouerit ille tuum,
Dicere difficile est paucis: sed scilicet vna
Tu testis, longi carminis instar eris.
Nunc gemit amissum funesto Academia vultu,
Præsidio heu tanti post caritura viri.
Curia iudicij luget deserta patrono,
Consilij illi non habitura parem:
Candoris laudes, meritorum & facta piorum,
In patriam, inq̃, suos, fama loquetur annus.

IN MUSICAM ORGA-
NICAM NICOLAI
Eliæ Amerbachij.

*Q*uem iuuat Organica suauissima gratia Musa,
Seu sit opus plectro ludere, sine manu,
Pneu-

*Pneumaticisue modis versus aptare sonoros,
 Ut verbis numeri conuenienter eant :
 Hunc legat & relegat studio vigilante libellum,
 Quem dat Amerbachij nobilis arte labor.
 Hoc satis est : satis est Elia dicere nomen :
 Quod superest ipsum nempe loquetur opus.*

IN ANATOMEN VESALII CONSECRATAM BIBLIOTHECÆ SCHOLÆ ANNÆBERGENSIS, à Viro amplifs. D. Iohanne Schuartz Cos.

*Hoc tibi præcellens gemmis auroq; volumen,
 Posteritas, olim CONSVL habere dedit.
 Nomen IOANNI NIGRO, cui pectora lacte,
 Et Scythica fuerant candidiora viue.
 Munus habes magnum : sed maior muneris autor,
 Qui cupit hoc studijs vtilis esse tuis.
 Tu si forte tuos hîc pellustraueris artus,
 IOHANNI grates officiosa refer.*

AD PVEROS LITERATVRÆ POLITIORIS CVPIDOS, de Epistolis Ciceronis.

*Adeste ô pueri, tenella turba,
 Adeste vndiq; quotquot estis omnes
 Sermonis cupidi elegantioris.
 Hîc fons Ausonia scatet loquela.*

Puri

Puris limpidus & serenus vndis :
 Tantum limpidus & serenus vndis,
 Quantum Callirhoë vel Hippocrene.
 Hic passim gremio comante tellus
 Submittit genus omne flosculorum,
 Quos ego olfaciens velim valere
 Hortorum Veneresq;, Gratiasq;,
 Totum me fieri precerq;, nasum.
 Quis sit queritis ille fons leporum
 Vber, terraq;, foeta flosculorum ?
 Dicam, at vos alijs dein trecentis
 A me dicite, bisq;, ter trecentis.
 Ille ille Ausonia nitor nepotum,
 Fandi Tullius optimus magister,
 Cuius eloquio, togaq;, victum
 Cessit laureola decus, sagiq;.
 Huc este ô pueri, eia hic est leporum
 Disertus pater, & facetiarum.

IN LVDVM ROSLEBIA-
 NVM NOBILIS ET INCLY-
 ti Viri, Henrici à Viceleben.

P. *Tramides alius ductas ad sidera laudet,
 Aut Mausolei nobile iactet opus.
 Me neq;, tam celso pulsantia culmine celum,
 Eleo quondam templa dicata Ioni :
 Nec iuuet umbrosas inter Pompeia columnas
 Porticus, Attalica qua variabat acu :*

Quam

Quam nuper profugis sedes extructa Camænis,

O Vicelebiaca nobile gentis opus.

Nam vel edax illis tempus subduxit honores,

Vel graue sidereo vertice mersit onus:

At Vicelebiaci superabit fama laboris,

Dum frondes Helicon, dum vehet Vnster aquas.

IN LOCUSTAS I. L.

BRASSICANI A IOANNE

Ambrosio F. publicatas.

O Patris decus atq; patruorum,

Consultissime BRASSICANE iuris:

Si laus est, statuas tueri auitas,

Quæ viuos referant in ære vultus

Maiorum simul, & simul nepotum:

Quanta laude vehi merere, nobis

Accepta pietate, posterisq;?

Quæ viuam magis, & magis perennem

Clari patris imaginem tueris,

In lucem semel editis LOCUSTIS,

Doctis, Iuppiter, elegantibusq;.

Quid nunc ingenio patris, tuaq;.

Quid dignum pietate comprecemur?

Hoc optamus, vt vtriusq; nomen

Tot menses superet, tot aquet annos,

Quot persæpe graues sub æstum aristas,

Iunctis agminibus premunt locustæ.

O sidus patriæ, & decus parentum,

Consultissime BRASSICANE iuris.

N

A D

AD LVDOVICVM IOA-
CHIMI VIRI SVMMI ET
singularis exempli F. Camerarium.

Nil prodest aluo terra quod conditur aurum:
Nil prodest, tinea qui iacet esca, liber.
Vsu cuncta valent, & commendantur ab usu,
Quæ caret hoc, precium res habet illa minus.
Qui patris ergo tui Musarum promissis ad usum,
Atq; sepulta domi scripta perire vetas:
O gentis LVDOVICE bonæ generosa propago,
Dignus es his meritis ire per ora virum.
Sic sic perge precor de Musis vsq; mereri,
Atq; perenne tibi conciliare decus.

IN DISPV TATIONEM
GEORGII MASBACHII D.
de victu salubri.

STat sua cuiq; dies, cunctis stat terminus aui:
Quod memorat veris pagina sacra libris.
Nec tamen hunc studio produci posse negatur,
Quod res exemplis cognita sepe docet.
O quoties ægrum vitæ spes deficit omnis,
Annos cui medica prorogat artis opus.
Æmula natura quid non solertia tentat?
Hæc intrat celos, hæc Acherunta subit.
Expertus vacuum pennis est Dædalus orbem,
Astra Syracusius rettulit arte senex.

Quid

Quid mirum, si non morti ius protulit illa,
 Sumferat in nostrum quod sibi dura genus?
 Hanc contra, vita tradens documenta tuenda,
 Qualia M A S B A C H I I culta Minerua dedit:
 Rite docens, qua sit ratio tutissima victus,
 Sanus uti possis degere, rite docens:
 Qua valido validam praestent in corpore mentem,
 Acceleret summum ne tibi Parca diem:
 Qui legis hac vigilis lychnos redolentia cura,
 Auctori grates officiosus age.

IN GENTIS FRANCICAE
 CAMERARIADVM INSIGNIA,
 Cornicum figura triquetra insignita.

A Rmigeræ inuisam qui credidit esse Minerua
 Cornicem, falso credulus ille fuit.
 Falsus & ille fuit, sceleris qui labe nefandi
 Pollutam, innocua criminis ante tulit.
 Crede mihi, non est inter genus omne volantum,
 Palladi seruitijs gratior vlla suis.
 Nequitia rudis ipsa, sacri custosq; pudoris,
 Custodes tenera virginitatis amat.
 Et sua, casta vocat, castas ad iura ministras,
 Improba seruilis facta perosa manus.
 Qualia cornicem scelerarunt nulla tot annis,
 Cum tenebris abdant crimina, noctis auem.
 Si concors in amore fides, & fœdera lecti
 Intemerata, decus laudis habere solent:

Et viduos coluisse lares sine crimine vita,
Et sacra coniugij non iterasse decet :
Non meruit parvam cornicum gratia laudem,
Et sine labe torus, nec repetitus Hymen.
Haud vagus intrat amor, vetitæq; libidinis æstu,
Quos ille thalamos composuere semel.
Qua semel inter se sociarunt vincla cubilis,
Hec nisi mors, ætas soluere nulla valet.
Vincla simul rupit rapidi violentia leti,
Non simili cessat vi quog; rupta fides.
Certa fides, quam non fortuna iniuria versat,
Nec successoris tollere nouit honor.
Mira loquor, sed nota loquor : qua vescitur aura,
In vidua Cornix sola relicta domo,
Non oblita tamen consortem tempore tali,
Expetit alterno funere fata pati.
Ergo ceu socia viduatus compare turtur,
Quem leuis incautam misit arundo neci,
Non viridi gaudet ramo, non gramine lato,
Nec liquidi dulcem fluminis haurit aquam,
Sed querulo amissos gemitu testatus amores,
Solicitis mæstos questibus implet agros :
Haud secus illa gemens diuisum pectus amantum,
Et nece membra paris dissociata tori,
Postquam primus amor cessit male coniuge rapti,
Non alio flammæ haurit ab igne nouas.
Sed vastis secreta locis miserabile carmen
Obloquitur : mors est non licuisse mori.
Viderat hanc olim virtutem arguta vetustas,

Et pia (dixit) aus praemia digna cape.
 Addidit hinc sceptri gestamen, gnara, memorq;
 Maxima concordie regna vigere fide.
 Illarumq; dedit facibus quoq; signa maritis,
 Vnanimem pacem tecta iugalis amat.
 Pace domus constat, floret Respublica pace,
 Pax genuit Cererem, pacis alumnus Amor.
 Pax ades, & nitido tandem post nubila vultu,
 Tempa, scholas, thalamos, mœnia, rura vide.
 At Camerariadum quoq; cur insignia gentis,
 Cornicum decorat forma trigona trium?
 Hac mihi quarenti, sic rettulit vna sororum,
 Quam veterum Fastos edidicisse putant.
 Sit licet ipsa sibi precium pulcherrima virtus,
 Nec fasces populi, nec sibi capiet opes:
 Aut plausu quærat vulgi volitare per ora,
 Se contenta, suis satq; decora bonis:
 Illius tamen usq; comes vestigia lambit
 Conscia gestorum gloria, testis honor.
 Hoc est, quod suspensa vides donaria templis,
 Fixaq; curuatis alta trophæa tholis.
 Quæq; nitent prisca monumenta perennia laudis,
 Marmora victuris ingeniosa notis.
 Quid memorem circum victricia tempora lauros,
 Sertaq; honoratas implicitura comas?
 Quid celebri baccis contexta monilia collo,
 Et gemma, digitos quod terit orbe, iubar?
 Hec clypeos meritis, hæc gloria contulit arma,
 Hæc eadem antiquos nobilitauit auos.

Quorum dextra fuit medios spectata per hostes,
 Aut quos ingenij vexit ad astra decus.
 Hec Camerariadum dedit olim insignia genti,
 Illustri meritis, & pietate graui.
 Cuius honos, centum quamuis abiēre ter anni,
 In patria magnum nunc quoq; nomen habet.
 Hic vbi stelligera de nomine dicta volucris,
 Subdita vitiferis stat Pabeperga iugis.
 Et caput extollit sublimibus ardua templis,
 Casareasq; licet quassa, tuetur opes.
 Diues agris, diues radicis & vberē dulcis:
 Ditioreloquio nunc IOACHIME tuo.
 Cuius ab ore diu facundia muta reuixit,
 Siue tua Arpinas, seu tua Cecropide.
 Qui nunc Cornicum solus configis ocellos,
 Inuentis cumulans dogmata prisca tuis:
 Aonij sic ipse chori ductorq; parensq;
 Ceu cornix reliquas ducere fertur aues.
 Viue diu venerande senex, vt viuere tecum
 Aonij possit gloria salua chori.
 Et Camerariadum florens generosa propago,
 Viue, ter & seclis adijce terna tribus.

IN INSIGNIA NOBILIVM DE OSSA.

Regina volucrum pennis quicunq; superbam
 Miraris galeam, galea tegumenq; coronam,
 Nec minus hanc subter fulgentia suspicis arma.

Ternis

*Ternis arma rosis, gemino distincta colore :
 Si nescis hac sunt Ossana insignia gentis,
 Ossana gentis, nulli virtute secunda.
 Ut caput inter aues altum Iouis armiger effert,
 Ut rosa fragranti flores praeceat odore :
 Sic honor atq; decus stirpis praeceat auita,
 Ingenij eximia praestantis laude, fideq;
 Spectata, dubij saepe in discrimine Martis.
 Incluta viue domus longum : nam cetera sumes
 A virtute tua, vitam nisi fata negarint.*

IN INSIGNIA EG-
 NOLPHIA BEN-
 deleben.

*Distinctum gemino clypeum quicumq; colore
 Suspiciis, hinc albo, desuper inde nigro :
 Quem cancellato casis super ore remidet,
 Aligera fulgens casis honore iuba :
 Hae BENELEBIAE noris insignia gentis,
 Hos illi titulos dextra fidesq; dedit.
 Nam serie quantum generis praesulget auita,
 Tantum virtutis splendida laude micat.
 Est aliquid longo censeris sanguine auorum,
 Pulcrius est meritis nomen habere suis.*

IN INSIGNIA FAMI-
 LIAE MOLSDORFORVM,
 qui nunc sunt Velleri.

*H*Aec Molsdorforum gentis sunt arma vetusta,
 Qua nunc ex merito Vuellera nomen habet.
 Nempe quod extulerit praestantes Marte nepotes,
 A galea traxit nominis ipsa notam.
 Hinc etiam praecincta vides insignia lauro,
 Victrices ornant laurea ferta comas.
 In clypeoq₃ pares, summaq₃ in casside cygnos,
 Quorum sub rostris gemma corusca micat.
 Hac sunt eloquij monumenta perennia laudis,
 Hac animi egregios dotibus arma decent.
 Quos domus hac multos à stirpe recenset avita,
 Aetatis numerans bis tria secula sua.
 Sis felix generosa domus, seclisq₃ peractis
 Iam senis, addas altera sena precor.

IN INSIGNIA ET SYM-
 BOLVM V. CLARISS. D. IO-
 hannis Posthij Medici & Poëtae
 celeberr.

*O*Mnia figmentis inuoluere docta vetustas,
 Alatum finxit Bellerophontis equum.
 Cuius percussu pedis emanauit in auras,
 Qui sacra Pegasidum proluit ora liquor.
 Scilicet ingenij vis hac est, ocyor alis,
 Cursibus & rapidis ocyor acris equi:
 Pectora qua vaturn stimulis agitata calescunt,
 Ac celo gaudent liberiore frui.
 Quae tua nunc etiam versat praecordia Posthi,

Sub-

*Sublimemq₃ sacro vertice tollit humo.
Vnde volante nitet clypeus tibi iure Veredo,
Symbola quem cursus accelerare iubent.*

A L I T E R.

*Persia placat equo Phœbum : quod victima velox
Credatur celeri ritè litare Deo.
Armis gaudet equi cognominis, inclutus arte
Phœbe tua, consors Posthius atq₃ lyra.*

E T R V R S V S.

*Vita summa brevis, modus est longissimus artib₃,
Quod veri Caus pergravis autor ait.
Expediit ergo moras incidere protinus omnes,
Quod tua nos Posthi signa, quod arma docent.*

A L I T E R.

*Occipiti caluo est Occasio, Posthius ergo
Hanc ut prenda, equum strenuus vrget eques.*

E T R V R S V S.

*Fronte gerit crines Occasio, Posthius illos
Arrepturus, equum calcaribus impiger vrget.*

E T R V R S V S.

*Occipiti caluo est Occasio, criminibus hanc ut
Prenda, equo fertur Posthius absq₃ mora.*

E T R V R S V S.

*Fronte capillata est Occasio : Posthius illam
Apprensurus, equo ruit obuius, & quatit armos.*

IN EFFIGIEM REVE-
RENDI VIRI D. IOHAN-
nis Pseffingeri.

*H*aec Pseffingeri similes in imagine vultus,
Arguta spirat picta tabella manu.
Cui Deus excelsis Philyra sub mœnibus vrbs,
Pascendum verbo tradidit ipse gregem.
Nanq; Dei pastor vix dignior vllus ouili,
Dignius aut cura talis ouile ducis.
Cuius vt est vultus comi grauitate seuerus,
Ac pura cultus simplicitate nitet :
Sic quoq; vita grauis, sic omnis nescia fuci,
O verè prisco tempore digna patrum.
Quam licet haud vno proscindat crimine liuor,
Attamen ipsa Deo salua probante manet.
Est aliquid dignante Deo, de nullibus vnum
Grande ministerij munus obire sacri.

IN EFFIGIEM MI-
CHAELIS LOTHERI
COS. Annæberg.

*S*ic oculos, sic ora senex, vultumq; ferebat,
Hæc quem spectandum prabet imago tibi.
Bis numerans octo Micbaël quinquennia vitæ
Lotttherus, meritis consilioq; grauis.
Testis erit magnis virtutibus, incluta nomen
Qua gerit vrbs, auiæ nomine Christe tua.

Impe-

*Imperij cuius tractavit consul habenas,
Optatam miseris ferre paratus opem.
Qua multos exhaurit, opes huic contulit amplas,
Aeris & argenti vena liquore fluens.*

IN INSIGNIA LAV-
RENTII FINCKELTHVSI,
Senatoris Lipsensis.

*Stemmata nil faciunt, nil prodest nomen auorū,
Si virtus absit propria, verus honor.
Illa faces praefert generi tituliq; parentum,
Qui caret hac, nullo stirpis honore nitet.
Hoc sibi nempe volunt binis fulgentia rediis,
Qua Finckelthufii sanguinis arma vides.*

IN ORATIONEM MA-
GNIF. ET CLARISS. VIRI
D. Iacobi Thomingij, I. V. Doctoris ac
Professoris, nec non Ordinarij in Academ. Lipsensi,
de ratione docendi discendique iuris.

*M*agna minorq; fera, celi qua vertice summo
Voluuntur maris expertes, vbi circulus anguem
Ultimus aethereum, gyroq; arctissimus ambit,
Fluctuagos sistunt nautas trans aequoris vndam
Incolumes, face dum praecunt errantibus alta.
Illarum nam qua Graijs Cynosura vocatur,
Per freta Sidonias moderatur lumine puppes:

Altera

Altera quam perhibent Helicen, nocturna carinas
 Dux regit Argolicas, septena luce refulgens.
 Non secus Astrae studiis sacrisq; vacantem,
 Per legum immensum pelagus, spatioq; iuris
 Aequora, deducit pubem, sanctissimus ille
 THOMINGVS legum vates, & iuris Apollo;
 Dum clarum extollit lumen per opaca viarum,
 Perq; tenebrosam picea caligine noctem,
 Errabunda regit certis vestigia flammis.
 Dumq; haurire docet liquidos e fontibus amnes
 Suadela, foedam illuviem, tetramq; Mephitim,
 Glossarumq; volutabra, impurasq; lacunas
 Barbarico reddens seculo, auroiq; relegans.
 Maeste anima, maeste ingenio, doctissime legum
 Interpres THOMINGE, tuo quae digna labore
 Praemia, quae meritis persoluet debita tantis,
 Ductu rite tuo posthac normaq; magistra,
 Docta docere alios, & discere docta iuuentus,
 Et nodos legum, atq; enigmata solvere iuris?
 Donec erit laudi seruati gloria cuius,
 Militiaq; decus superasse forensibus armis,
 Donec erit laudi sacrata scientia iuris,
 Semper honos IACOBETUUS, laudesq; mane-
 (bunt.

F I N I S.

GRE-

GREG. BERSMANI

ANNAEBERGENSIS

Epicediorum

LIBER I.

MEMORIAE ANNIVER-

SARIAE ILLUSTRISS. ET

fortiss. Pr. Ducis Saxon. D. MAVRICI

CII. Pr. Electoris, &c. Herois inclyti,

patris patriæ, celebratæ recitatione versuum in

conuentu solenni Lipsiæ M. D. LXI.

V. Id. Quintilis.

*(Ogimur infandum patriæ renouare dolorem,**Et bene sopitum sollicitare malum.**Dum consueta vocat nos ad solennia rursus**Funere laudati Principis atra dies.**Heu lucem, nec iam lucem, (vox faucibus hæret,**Et stupet in medio lingua retenta sono :)**Qua sidus patriæ simul, & tutamen in armis,**Pro patriæ sumens fortiter arma, cadit.**Arida mi quamuis magis essent lumina saxo,**Aridius saxo siue quid esse potest :**Non tamen admonitu damni communis acerbo,**Cessarent lacrumis illa rigare genas.**Et quisquam talem perflat culpæ dolorem,**Et quisquam sletus increpat ore meos :**Nec deuincta gerit duro præcordia ferro,**Nec rigido clausum robore pectus habet ?*

Non

Non mihi inornatos rubor est lacerare capillos,
Aut etiam digitis ora notare meis.
Et nil dissimulo, nec tam pudet ista fateri,
Quam laus est alijs facta referre palam.
Argue mollitiem, qui nescis mollis haberi :
Quam colo, ne talem Musa tenella facit.
Molle cor humano generi natura ministrat,
Et iubet alterius condoluisse vicem.
Ingenium mihi natura mollitur & arte,
Addit & hac lacrimas, addit & illa mihi.
Turba sumus vates lacrimis obnoxia, nostris
Seu quid, seu patria flebile rebus inest.
Ergo meum rodat factum, quicumq; tueri
Luminibus siccis publica damna potest.
Quod me Musa iubet, quod me natura, capeffam:
Cur harum monitis sit mihi stare pudor ?
Adde, quod huius habens primum ius carminis, illa
Illa graui Pietas imperat ore nui.
Et collata bonis reuocans benefacta Camænis,
Insuper & studijs ocia facta meis,
Sic (ait) ergo vicem benefactis reddere tardas ?
At non ferre olim commoda, tardus eras.
Quam cito vilescit meritorum gratia menti,
Ipsaq; Lethæis mersa feruntur aquis ?
Parcius hac memori (precor) obijcienda memento,
O Pietas animi proxima cura mei.
Illa mihi famam meritorum finiet hora,
Qua vitam quondam finiet hora mihi.
Forſan & hac fragilis superabunt tempora vita,
Car-

*Carmina posteritas, si mea fortè leget.
Cur igitur iustis vetet indulgere querelis,
Inuidia liuor criminibusq; minax?
Has damus officijs nostri meritisq; parentis,
Quid gratum carpis? liuor acerbe tace.
Hunc mihi quem reddam fortuna reliquit honorem,
O grates alia parte referre queam.
At neq; vos, socios fas est minus addere questus,
Insignes titulis ingenijsq; viri:
Quò magis ingenuas geritis mollita per artes
Corda, quibus feritas asperitasq; fugit.
Quò magis officijs nostri meritisq; parentis,
Debetis gratam tempus in orbe iudem.
Vos mihi consortes huius decet esse doloris,
Tristia vos mecum funera flere decet.
Et decet & fas est: iuuenes lugete, senesq;
Gloria Teutonici concidit illa soli.
Mauricius cecidit, quo nec prastantior armis,
Quo nec laude toga clarior vllus erat.
Qui profugas Graio Musas ex orbe recepit,
Dum quæruni tutam per loca nostra fugam:
Ac noua donauit tempe, noua flumina pandit,
Parnasumq; nouum, Castaliumq; nemus.
Qui toties nostris à sinibus arcuit hostes,
Qui toties nobis parua trophæa tulit.
Mollia qui nostris vt redderet oia terris,
Et secura malis mœnia, tecta dolis:
Non vllis metuit caput obiectare periclis,
Tantus amor nostri Pieridumq; fuit.*

Ergo

Ergo dum merito persoluo iusta parenti,
 Et pius in cineres annua dona fero:
 Si quis honos laudi, linguis animisq; fauete,
 Et prona questus aure notate meos.
 Este mihi faciles, vestroq; leuate fauore,
 Quod non vana mihi gloria suasisit, onus.
 Euentura precor, viden' vt manifesta fauoris
 Certatim nutu dent mihi signa suo.
 Nunc & Thespiades simul aspirate sorores,
 Non vestram praesens res male poscit opem.
 MAVRICII in funus ducuntur carmina, vestra
 Dum cano patronum, Calliopea faue.
 Ipsa mihi laudes memora, mihi carmina dicta,
 Et medijs luctus laudibus adde pios.
 Non ego nanq; tui sperem sine numinis aura,
 Parua procelloso credere vela mari.
 Non secus ac placido qui lusit in amne faselus,
 Pulsatum ventis horret adire fretum:
 Sic ego qui tantum tranavi tuta, nec vnquam
 Conscendi rapidis aquora nigra Notis:
 In mare scribendi vereor me mittere vastum,
 Ingenij culpa conscius ipse mei.
 Quare summa sequar tantum fastigia rerum,
 Qualis qui summam marmoris haurit aquam.
 Vnde sed incepti surgat mihi carminis ordo,
 Quoq; ferar, dubium me modo mentis habet.
 Hinc me conspicua fulgentia nomina gentis,
 Nobilitasq; suo clara nitore vocant.
 Hinc virtus rapit, & gestarum gloria rerum,

Quas

Quas sub utroq, iacens Sole celebrat humus.
 Ordinar a proavis cantus, & gentis auita
 Laudibus, hinc seriem carminis ire iuuat.
 At neq, prima mihi generis referetur origo,
 Saxonica ducens nobile stemma domo :
 Quam bellum patria pro libertate ferentem,
 Tutantemq, suos fortiter ense lares :
 Non ullis potuit contundere Carolus armis ,
 Francorum inuictum, Carolus ille, genus.
 Nec mihi ponetur Fridericus sanguinis autor ,
 Qui stirpis famam primus in astra tulit.
 Quiq, Sigismundo pro Cesare castra sequendo,
 Imperioq, suam saepe probando fidem :
 Abstulit insignem merita virtutis honorem,
 De septem factus pars memoranda viris.
 Ad propiora vocor, non quod primordia prisca
 Seminis, ambiguam sint habitura fidem :
 Sed quia me nequeo tantis accingere rebus,
 Et caeptis desunt tempora iusta meis.
 Nam prius emeritis exiret cursibus annus,
 Et noua sudanti contereretur hyems :
 Quam generis prisca repetens ab origine nomen,
 Antiqua canerem nobilitatis auos.
 Maiorum titulis igitur post terga relictis,
 Primum cedit auo nostra Camæna locum.
 Hic vir hic est, cuius sublimia facta, decusq,
 Terminat Eoas Hesperiasq, plagas.
 Hic Albertus hic est, quem si non incluta stirpis
 Gloria, virtutis nobilitaret honos.

Qualis enim quondam Chironis alumnus in armis,
 Hæctora qui circum mœnia traxit, erat :
 Talis & hic, validam quoties surgebat in hastam,
 Sed fidei fama iusticiæq; prior.
 Ille puer viridi, Marti sacratus, in ævo,
 In castris summam vixit ad vsq; diem.
 Nec modò vicinas formidine perculit oras,
 Ignotos etiam terruit ense duces.
 Testis erit partis insignibus atq; trophæis,
 Flandria gibbosi regis ademta iugo.
 Vnde suo fortes eiecit milite Gallos,
 Vertit & in celerem barbara terga fîgam.
 Quàm fuerit sumtis superari nescius armis,
 Hunniades duplici nouerit ipse malo.
 Quem cupidum Austriacam subuertere funditus vr-
 Auxilijs vertit strenuus ante suis. (bem,
 Quo factò furijs heros accensus & ira,
 Omnia vindictæ frena relaxat atrox.
 Nec mora Misniacos turmas immittit in agros,
 Et loca terrifico cuncta pauore replet.
 Sic gemino sperans oppressum pondere belli,
 Albertum patrij sede fugare soli.
 Virtuti cedit dolus, & crudelibus ausis,
 Excidit hostilis Marte vetante furor.
 Albertus patriæ depellit sinibus Hunnos,
 Liberat & magno regna propinqua metu.
 Plurima præterea laudati Principis acta,
 Gestaq; pro patria bella referre queam :
 Quæ deuicta graui meminit Brabantia strage,
 Atq;

Atq; sub imperij Belgica tracta iugum.
Et queis saepe dedit iustam Frislandia caussam,
Victore impatiens calce superba premi:
Sed patrum virtus, pietasq; exercita patris,
Me vocat, atq; meo postulat ore cani.
Quò rapitis fessum bini, duo sidera, fratres?
Non hac est humeris sarcina facta meis.
Qua parte ambobus cumulem praconia laudi,
Quam non vestra prius fama repleuit humum?
Tu tamen ô Henrice parens, tu Maximus ille es:
Quem non ipsa satis Calliopea canat.
Tu licet vrbanas ad pacis idoneus artes,
Haud ideo bellis ductor ineptus eras.
Tu multos toleras pro religione labores,
Atq; pericla domi structa, pericla foris.
Te duce discussis tenebris, & nocte fugata,
Queis humana prius vita sepulta fuit:
Exeruit tandem caco sua lumina mundo
Religio, nostras visere iussa scholas.
Quam probitas, quam sancta fides comitantur eun-
Ac pietas certum prauia monstrat iter. (tem,
O nimis optato seclorum tempore nate,
Cuius in hunc atas incidit ipsa diem.
Sed nimium felix, ô terq; quaterq; beatus,
Qui vera curam religionis agis.
Illius inq; ruens amplexus pectore toto,
Nil finis hac vna carius esse tibi.
Nec tibi malueris tranquilla tempora vita,
Donaq; precipitis stantis in orbe Dea:

Nec tibi, quicquid rē hac optabile, Solis ab ortu
 Solis ad occasus vtrāq; terra gerit.
 Donec erit virtus laudis, memoraberis ipse
 Inter conspicuos gloria rara duces.
 Cumq; tui referet genitoris facta vetustas,
 Magnificum titulis cum celebrabit auum:
 Cum proavos atavosq; tuos ad sidera tollet,
 Armaq; pro patria sumpta salute canet:
 His tua post illos addet praconia verbis,
 Atq; hac, aut simili voce celebris eris:
 Hic est Hercules multum qui laudis avarus,
 Templā repurgavit sordibus atra suis.
 Quem mala fugerunt aris idola relictis,
 Atq; superstitio terga fugata dedit.
 Tunc tua vix capiet titulus sub nomine facta,
 Aeternoq; tuum crescet honore decus.
 Publica tunc interrumpens praconia Clio,
 In laudes soluet talibus ora tuas.
 Hic etiam nostram defendit saepe salutem,
 Barbaries quando sceptrā tenebat iners.
 Et dedit hospitium nobis, & limina pandit,
 Nosq; sua misero tempore fouit ope.
 Hic solita nobis renouavit laude Lyceum,
 Hic ubi Lipsiacam radit Elister humum.
 Atq; nouas fixit leges, noua commoda fecit,
 Commoda Pieridum non inimica choris.
 Viueret o vtinam, nec debita fata luisset:
 Pauperies nobis nulla timenda foret.
 His te bina manet venturo fama sub aeo,

Alter

Alter & in titulos his tibi crescit honos.
 Tam clavis ergo ducens maioribus ortum,
 MAURICIUS patria gloria summa sua :
 Non fuit antiqua contentus nomine gentis,
 Nec tulit ingenium nobilitate premi.
 Vincere sed generis priscos contendit honores,
 Aut certe titulis hos geminare suis.
 Quid longi prodest censei sanguinis ortu,
 Maiorum & signis tota referta domus ?
 Ni tantis animi laudem natalibus aques,
 Et gemines patrium per tua facta decus.
 Omnis in hoc gentis nitor obscuratur auita,
 Cuius fœda suo crimine vita labat.
 Nec tamen vsus abest generi. (nam vera fatebor)
 Non sit in hoc geniti gloria summa licet.
 Namq; velut tenera gaudent propagine vites,
 Et commissa sibi semina reddit ager :
 Sic viget occulta viuax propagine virtus,
 Et noua de veteri semina stirpe creat.
 Non parit imbellem volucrum regina columbam,
 Nec leporem tygris, nec leo gignit ouem.
 Thersiten magnus nunquid produxit Achilles,
 Irus ab Aeolida num fuit ortus egens ?
 Hoc est, cur prosit virtus innata parentum,
 Et bona sit proles patre creata bono.
 Aspice Mauricum, patre qui generosus, auoq;
 Nec patre, nec magno degenerauit auo.
 Sed terram veluti radix præsens, & ipsa
 Radicem proprio planta sapore refert :

Non aliter vera patrem pietatis amantem,
 Ac forti celebrem pectore nactus auum :
 Traxit ab amborum virtutis semina stirpe,
 Militia clarus, nec pietate minor.
 Utq; sibi flumen vires acquirit eundo,
 Quod paruo primum gurgite voluit aquas :
 Sic disciplina mox hac accreuit & vsu,
 Ut certaret aui laudibus atq; patris.
 Vix tum bis terno quartus successerat annus,
 Virtutis prabens cum rata signa sua :
 Mittitur eximiam patru praestantis in aulam,
 Qui tunc Misniaci sceptrum tenebat agri.
 Scilicet ut primis illum miratus ab annis,
 Facta per eiusdem disceret ire senex.
 Qualis enim culta Tritonidos vrbe Pericles,
 Eloquio pariter consilioq; fuit :
 Talis & hic patria blanda dulcedine linguae,
 Talis erat mentis dexteritate sua,
 Seu verbis fremitus vulgi placandus atrocis,
 Seu res consilijs expediunda foret.
 Qua verò grauitas, & qua constantia morum,
 Quisue tenor vita labe carentis erat.
 Quam facilis miseris animus, veniaq; paratus,
 Semper & in trepidos parcior ira reos.
 Vnum crimen erat, sed quod defenderet error,
 Error habens magnos sed tamen ille duces.
 Res nota est : hoc humanas mea carmine laudes,
 Et decus in terris Musa celebre canit.
 Abstulerat patrum mors omnibus aequa creatis,

Iam fessum curis, iam senioq³ grauem.
Non tamen ille domi tectus caligine mansit,
Nec sese est umbra passus inerte regi.
Nomina quid memorem? quacunq³ hic vixit in aula,
Strenui in hac iuuenis gloria summa fuit.
Omnibus ille locis carus fuit omnibus, illum
Non minus externi quam coluere sui.
Sape peregrinis aliquis qui venerat oris,
Arctoi cupiens regna videre soli,
Huc delatus, vbi floris speciosa venustas,
Saxoniciq³ nitens sanguinis esset honos,
Aspicit vt teneris robur velocius annis,
Ante suum pollens ingeniumq³ diem,
Quasq³ audit, teneris res admiratus in annis,
Huic, inquit, virtus contigit ante diem.
Dumq³ annos reputat secum, pariterq³ vigorem,
Augurij ô, insit, sint rata vota mei:
Quantus hic, attigerit si tempora plena iuuenta,
Ceperit & regni frena fauente Deo,
Quantus erit, valido matura robore mentis,
In patriam meritis & pietate suam.
Vix vllò tantum se Misnia tollet alumno,
Hoc maius laudis non habitura decus.
Pondus inest signis: Henricus languidus auro,
Ad promissa diu sidera carpit iter.
Tum verò tota resonant plangoribus vrbes,
Ac orbata suo Misnia patre gemit.
Fit strepitus tectis, concurrunt vndiq³ ciues,
Et feriunt pauida pectora mæsta manu.

Iura silent, mussat funesto curia luctu,
Nec sibi consilijs, sed prece quarit opem.
Poscitur ingenti procerum clamore manuq;
Mauricius, patria qui ferat vnus opem.
Hunc oculis signant, digitis hunc vndiq; monstrant,
Hunc adeunt precibus, sollicitantq; ducem.
Quid faciat, regni capiat successor habenas?
At etas tantum ferre grauat onus.
Sed renuat? prohibent lacrumæ gemitusq; suorum,
Ac patria cunctis antefereendus amor.
Vicit amor patria, gemitus valuere precantum,
Vertice supposito grande refulcit onus.
O hominum mores, ô tempora plena malorum:
O tum quantus erat sceptrâ tenere labor.
Horrida quassabat dirum Bellona flagellum,
A tergo luctus stabat, & ante pavor.
Inuisusq; pudor, probitas despecta iacebat,
Contentum proprijs viuere, crimen erat.
Vsq; adeo cunctas audacia ceperat vrbes,
Et veri species, & maleuada fames.
Hos inter motus, medio flagrante tumultu,
Grande nefas nomen religionis erat.
Quisq; nouos cultus sibi, numina quisq; Deorum,
Fingebarq; nouum quisq; salutis iter.
Ille tamen contra tendens audentior, anni
Quam fragiles, rerum conditioq; finit:
Commotum sedat fundatis legibus orbem,
Auertitq; doni damna, pericla foris:
Supplicioq; graui culpam, pœnisq; recidens,

Vix tandem reddit templa forumq; sibi.
Interea dirum bello dat buccina signum,
Et raucum fundunt classica pulsa sonum.
Undiq; collectas cogit Germania vires,
Horrissonas contra queis parat ire minas.
Nam classem Arctoo ducens Solymanus ab Istro,
Vertebat refides acer in arma viros.
Nec modo finitimos aciem cogebat in Hunnos,
Austriacos etiam diripiebat agros.
Scilicet his sperans tandem sub iura subactis,
Teutonia tristi subdere colla iugo.
Mauricius vix dum castrensibus utilis armis,
Non dubitat fessis addere rebus opem.
Tantum suadet amor patria, laudumq; cupido,
Carior & cunctis relligionis honor.
Paannonios vltro cum milite transit in agros,
Ponit & hostili Martia castra solo.
Surgite nunc humili tenues ex carmine Musa,
Grandiloqui vobis hic erit oris opus.
Iam memorare libet fortes ad prælia turmas,
Et laudata mei dicere facta ducis.
Quot ferro dederit Turcarum stragis acervos,
Quos Orco casus miserit ante diem.
Signa canunt, castris vtring, effusa iuuentus
Proruit, & strictis ensibus horret ager.
Bis Thraces inière suo certamina Marte,
Bis reiecti armis perga dedere fuga.
Tertia sed rursus congressi in prælia, tandem
Impliciti nostris conseruere manus.

Tum verò totis concurrunt agmina campis,
 Fit fragor, & fuso sanguine terra madet.
 Multa virum passim mactantur funera leto,
 Nil parma, rapidi nil iuuat vsus equi.
 Hostis vbi fractas aduerso Marte cohortes,
 Vix agere pugnam sustinuisse videt:
 Amplius hoc sortem veritus tentare malignam,
 Precipiti mandat conscia terga fuga.
 Quem leuibus comitatus eques Germanicus alio,
 Diffugientis equum feruidus urget equo.
 Illo fortè die sacris operatus, & orans
 Placarat vera religione Deum,
 Diuinis epulis passus, potuq; relictus,
 (Nos te hoc Chryste modo participari iubet)
 Mauricius: subito fremitus cum auditur, & hostes
 Aduentare, duci nuntia fama refert.
 Exilit ille ferox generosa robore mentis,
 Ac festinata corripit arma manu.
 Arreptumq; inscendit equum, neq; quanta sequant
 Copia, nec quàm se precipitanter agat,
 Virtutis patitur curare improuidus ardor,
 Sic hostile ruens tendit ad agmen iter.
 Quò ruis. ô nimium Princeps oblite tuorum?
 Siste gradum, virtus perniciofa tibi est.
 Dulce viris decus est, primo certamine partum,
 Sed decus hoc multis tristia fata tulit.
 Siste gradus, hostiq; nimis ne crede scelesto,
 Fraude perit virtus, perfida tela caue.
 Quid moror? inuersum retrò coit agmen in vnum

Turcarum, vires agglomeratq, suas.
Non dextra iuuenis, non torta sufficit hasta,
Obruatur multa vis animosa manu.
Ferreae nec tolerant crebrae iam tegmina plagae,
Consilij iam spes auxilijq, cadit.
Non tamen insultum hunc hostes impune tulerunt,
Pannonia quorum terra cruore madet,
Dum trepida haec fiunt promiscua praelia pugna,
(Heu mihi, quo mea iam corda timore tremunt,
Quo pauet haec horrore animus rescrentis, & ante
Nunc quoq, habens oculos illa pericula suos:)
Excutitur dux noster equa, externamq, repente
Plangit lumentum, nec spes iam super vlla fuga,
Nec virtus patitur dare terga. Eji conuulsus vnus
Assistens, stratum protegit vsq, ducem.
Assecta Mauricio qui strenuus haeserat vnus,
Ipse pedes, Domini pone secutus equum,
Nobilis antiqua de Misnide gente Ribissus,
Sed virtute magis nobilis, atq, fide:
Ictus dum Gethica corpus transuerberat hasta,
Et transit ferri, ferrea cuspis, opus.
Interea campi palantes aquore turma,
Per iam confusi praelia Martis eunt,
Ductoremq, suum, tenui discrimine leti,
Inclusum medijs hostibus esse vident.
Ergo ceu torrens vndis pluuiialibus auctus,
Per sata, per campos impete rumpit iter:
Sic vbi delapsus medios prospexit in hostes
Mauricium, iuuenem fortis ad arma manus,

Ferre

Ferro limitem agit, sauum glomerata per agmen,
Et gladio late proxima quaeq; metit.
Hac simul & dux incolumis seruatur, & alter
Tollitur, inq; Ducis castra relatus obit.
Illos nanq; globus cernens ruere hosticus in se,
Et formidato fulmen ab igne timens,
Reiectatq; abiens parmas, pradamq; relinquit,
Nescius hic qua sit prada relictæ sibi.
Si constet, non mors, non vincla parata repellant,
Captores tanti quin ducis esse velint.
Cuius apud Gethicas iandudum illustria gentes
Nomina erant, gelidi nomina plena metus.
Sed fugit tunc pulsa cohors inimica, fuitq;
Opportuna, citum quam tulit agmen opem.
Hanc vestram æternus, fortissima pectora, laudem,
Hoc meritum voluit scilicet esse DEVS:
Ut super & patria, & rebus communibus esset
Inuicti virtus, & pia dextra Ducis.
Vos liquet adduxisse Deum, præbere iubentem
Tunc indefessas ad sua iussa manus.
At te pro Domino promptum non parcere vita,
Quæ celebris digno carnine Musa canet?
Te dum Misniaca florebit ruta corona,
Albis & vndosis in mare curret aquis,
Saxonica lambens ripas ditionis ab ortu,
Hinc obiens fluctus vltima Thety tuos:
Et ciues meritis ornabunt laudibus omnes,
His bonus & terris aduena quisquis erit.
Dicet &, audito gestarum hoc ordine rerum,

Nunc

Nunc etiam est obita morte probata fides.
 Hac tum Mauricio fuerant praeludia Martus,
 Tale rudimentum tiro sub heste dedit.
 Experto poterat non ultra credere Marti,
 Et patria posthac delituisse domo:
 Non tamen experto metuit se credere Marti,
 Et stimulos addunt facta priora novos.
 Casarei sequitur mox ultro militis agmen,
 Carolus in Belgas tunc tulit arma truces.
 Dicere difficile est, huius qua tempore belli,
 Misceuerit forti praelia saepe manu.
 Testis Celtarum Belgas qui diuidit oris,
 Decolor in tanta Sequana cade fluens.
 Testis natorum funesto Gallia luctu,
 Bis nostri contra qua stetit arma Ducis.
 Dixerit hac, validam quo turbine torqueat hastam,
 Et stricto victor quolibet ense ruat.
 Nos alias hinc ad pugnas, belliq; labores,
 Gesta libris mandans Calliopea, vocat.
 Quid priscam motus referam Brunonis ad urbem,
 Henrici duram Principis atq; manum?
 Dixerat ille aliquid magnum, nostrisq; cruentum
 Sedibus exitium, saepe minatus erat.
 Nec magnis aberant vires & pondera verbis,
 Nec deerant grauib; strenua facta minis.
 Grandibus euentus tantum non abforet ausis,
 Nec dispar animo sors malefida foret:
 Obuius haud illi quisquam se impune tulisset,
 Seu pedes in pugnam, seu magis iret eques.

Hic

Hic animi fidens, socijsq; ferocior armis,
 Marte laceſſebat regna quieta ſuo.
 Heſſum præcipue: dolor hunc priuatus in Heſſum,
 Et pudor, & rabies miſta pudore rapit.
 Iungit opes ſocero dubio diſcrimine rerum
 Mauricius, belli ſœdus & ipſe ferit.
 Iamq; acies ſtabant ferro mortiꝝ paratæ,
 Tympana iam pugna ſigna cruenta dabant,
 Cum medius veniens Brunſuigos inter & Heſſos,
 Dux noſter gladios condere queng; iuber.
 Nec mora pacata cœunt in ſœdera dextra,
 Et melior finit concita bella quies.
 Vix dum condiderat ferratis prælia portis,
 Qui ſe laudari nomine pacis amat.
 Heu ſcelus, heu miſeros vexat diſcordia ciues,
 Et ferri, in patriæ viſcera, vertit amor.
 Quis furor ô ciues, quò ſigna minantia ſignis
 Fertis? quò relis obuia tela volant?
 Immanem non iſta petunt (abſiſtite) Turcam,
 Quò ruitis? veſtro tinctæ cruore rubent.
 Hic tibi ſi cauſſam Maurici demere belli
 Aggrediar, patriæ non tibi durus ero.
 Quid demam? belli nihil ad te pertinet huius
 Cauſſa, nec arbitrio eſt res ea geſta tuo.
 Scrutantur Regum neq; noſtræ arcana Camæna,
 Perq; ſuos agitant florida præta choros.
 Vmbras & nemorum ſectantur, amœnâq; tempe,
 Et fontis liquidas exilientis aquas.
 Iudicis eſt, vt res, ſic rerum expendere tempus,

Nec

Nec tempus, nec res sunt mihi nota satis.
 Hoc notum est, nostrum qua fortia ceperat arma,
 Hac seruasse manu seq³ suosq³, Ducem.
 Si quis plura putat se scire, & posse referre,
 Quem teneat narrans huic ego cedo locum.
~~Si quid & obrectans virtuti gerula lingua.~~
 Quod speciem probri possit habere, iacit :
 Nil moror inuidia praesenti tempore morsus ;
 Inuidiam virtus incluta semper habet.
 At ventura feret suffragia rectius aetas,
 Et caussa iudex equior huius erit.
 Desine liuor edax fama laudisq³ bonorum,
 Rodere magnanimos post sua fata viros.
 Ista Ducis titulos nostri facta omnia iustos,
 Et virtutis habent, & pietatis habent.
 Premia sunt duplicatus honor, nomenq³ tributum
 Inter septenos imperij procures.
 Nunc age contracta rursus laxentur habena,
 Et spatio pergant liberiore rota.
 Hac belli finis : nunc remis fortius utar,
 Ut tangam portum quod mihi cursus erat.
 Est vrbs Albi tua genitor contermina ripa,
 Incluta diuitijs & generosa viris.
 Magnus Otho posuit, (memor est pro teste vetustas)
 Ac de virginibus nomen habere dedit.
 Principis hac nostri postilla cingitur armis,
 Et patitur longas milite clausa moras.
 Dum verò miseros defendant mœnia ciues,
 Et quesita diu copia Martis abest :

En ali-

En alibi metuenda vago furit agmine turba,
 Atq; minis vndas terret Hauale tuas.
 Quis tantam glomerare manum, casusné, furorné
 Suaferit, in dubio nunc quoq; fama labat.
 Acer erat belli metus: at ductore carentes,
 Collectos subito dissipat ille greges.
 Interea duodena semel Sol astra recenset,
 Alter & exacto tempore mensis abit.
 Mortis alumna fames totam grassatur in urbem,
 Et ieiuna suo viscera dente premit:
 Vna salus victis inopes recludere portas,
 Et dare victoris colla premenda iugo.
 Spes haud parua viris, quod quantum sauius in ar-
 Deuicto tantum mitis in hoste foret. (mis
 Spem probat euentus, venia mox ille rogantes
 Prosequitur, nec trux sustinet esse magis.
 Vtile, victoris fecit clementia, vinci:
 Sapius & victis profuit illa viris.
 Hac etiam capta factis tum claret in vrbe,
 Et gratum victos ciuibus esse facit.
 Casare finitum, quod gesserat auspice bellum,
 Dux alacris semper Caesaris arma sequi,
 Excipit alterius rursus magis horrida Martis,
 Terrorisq; magis saua procella, noui.
 Pectora Mauricium mordacibus anxia curis,
 Has inter quis res non habuisse putet?
 Carole durus eras. Mentem promissa fatigant
 Magnanimi, & virtus officiosa, Ducis.
 Quid faciat? rerum dominos armisné laceffit?

Hinc

Hinc fas, hinc belli damna timenda vetant.
 At soceri vitam casu non seruet in arcto?
 Non finit hoc pietas, pollicitiq; fides.
 Multa mouens animo, curarum fluctuat astu,
 Nec iam quid fugiat, quidue sequatur habet.
 Qualis vbi seuis turbantibus equora ventis,
 Cum fugit ex oculis condita nocte dies,
 Non habet exactum rector, quò lintea tendat,
 Et stupet ambiguus ars superata malis.
 Talia versanti vix hac sententia sedit,
 Hanc illi tempus, resq; locusq; dabant,
 Admonitu reuocare suo tibi Carole pactum,
 Cuius apud socerum sponsor & obses erat.
 Nec mora Sueuiacam cum milite tendit ad Vlmam,
 Et capit Alpinis ardua claustra iugis.
 Successuq; pari pontem delatus ad Oeni,
 Digressu vacua Caesaris vrbe manet.
 Nec iam cedentem sequitur, sed fortis in armis,
 Arma pia compos ponere pacis auet.
 Ille quidem domito iam posset ab hoste reuerti,
 Sed mauult animum perdomuisse suum.
 Victorem vicisse animum victoria bina est,
 Qua datur hinc, omni sanguine palma caret.
 Acacida celebrem meruit clementia laudem,
 Dardany lacrimas terferat ille senis.
 Porus, & exequia praeclari funeris, ipsa
 Emathij iuuenis nomen ad astra ferunt.
 Quis ego Mauricium celo, quis laudibus equem,
 Arma cui pietas excutit, arma fides?

Heu mihi quod nec habent magnū mea carmina pon
 Nec teneri exaquant grandia facta modi, (dum,
 Non ego Titanas malle, nec diruta Marte
 Pergama, nec Cadmi mœnia versa solo :
 Quam tua Maurici praconia dicere versu,
 Inq, meo hac pietas carmine prima foret.
 In manibus tunc ipsa tuis victoria stabat,
 Sed tibi victrices temperat illa manus.
 Hic vbi facta quies armis, ensesq, remoti,
 Rex Fernande tui fœderis auspicio :
 Pannonium verso mox agmine fertur ad Istrum,
 Materiam iusta cadis ab hoste petens.
 Protinus in ripas iuuenum manus emicat ardens,
 Primus & hostilem Dux pede preffit humum.
 Nusquam Turca ferox, nusquam vis effera gentis
 Bistonia, & cursu vincere doctus eques.
 Sed velut imbelles, viso pradone, volucres
 Dum liquido carmen gutture dulce sonant,
 Mox tacitæ pennas quatiunt, aurasq, fatigant,
 Alarum tegitur condita nube dies :
 Sic vbi Teutonicam castris descendere pubem,
 Improbe Turca tibi nuntia fama tulit,
 Et iam lux oculis armorum effulsit, & alta
 Emicuit noti vertice crista ducis :
 Quò pauor & rerum cogit fors, ilicet hostis
 Retro conuersum territus vrget iter.
 Spes erat eratas, Gethico terrore repulso,
 Bellorum claudi posse deinde fores.
 Iamq, patri celebres agitabat mente triumphos,

Vix

Vix capiens tantum patria leta bonum.
Templaq; pacata ramis velabat oliua,
Et verno latam flore tegebat humum :
Cum diris iterum misceri cædibus orbem ,
Non rumor, sed iam certior auctor ait.
Legatusq; super Pegnesidos aduolat vrbe ,
Qui duram propero tempore poscat opem.
Ille diu reputans, quid, si fortuna sequatur,
Effectum cæptis his velit hostis atrox.
Es quid finitima, propria quid reserat ora,
Crescentes reprimi fortiter ense minas :
Oratam promittit opem, nec segnis in hostem,
Vtilior patria quam sibi, bella parat.
Est arx, (seu ratio dedit hoc, seu numinis ira,
Omen inest certe) nomine Peina suo.
Quam propter Linus non amplius flexibus errat,
Et vicina suo flumine prata rigat.
Prata colunt Angriuarij, gens aspera bello,
Sed premit alterutrum frondea silua latus.
In medio, planus lato patet aquore campus,
Et gleba diues fertilioris ager.
Hic vbi pro patria medios fert pectus in hostes ,
Rebus & accisis ferre laborat opem :
Heu mihi, telorum nubem dum sustinet omnem,
Non expectato vulnere, victor obit.
Dum subit infausti primus certamina Martis,
Ah dolor, arata fulmine glandis obit.
Quid querar , vnde petam diri primordia luctus,
Ergo iaces patria duxq; paterq; tua ?

Nec tua te pietas immani liberat Orco,
Nec rapit immiti strenua dextra neci .
Infraçto tu corde iaces, firmusq₃ iuuenta,
Insignis forma corporis ille iaces ?
Hoc erat , hoc certè (mens ô non leua fuisset)
Sanguineas stillans atthere nimbus aquas.
Hoc Titanis erat pollutus sanguine vultus,
Ille tuus, Princeps inclute, sanguis erat.
Hoc erat armorum sonitus, clangorq₃ tubarum,
Et qui sidereo venit ab axe fragor.
Scilicet hæc instare minis portenta monebant,
Natura facies queis spoliata fuit.
Sistens amnis aquas , & motu terra debiscens,
Mugituq₃ replens Solis vtrang₃ domum.
Hæc nobis rabiesq₃ canum, planctusq₃ volucrum,
Venturi luctus nuncia signa dabant.
Hæc & cornipedum frenitus sub tempora nocti,
Hic vbi post rabidas conseruere manus.
Line tibi venas excacet limus in vndis,
Et Sol sit rapidus, siccaq₃ semper hyems.
Nunquam legitimum curras aut nobile flumen ,
Nec ripis notus sis magis ipse tuis.
Et tu purpureo tellus saturata cruore,
Vraris nimia nocte dieq₃ siti.
Non tibi ros herbam, non utilis educet imber.
Et nullum iacto semine germen agas.
Infelix in te lolium, lappaq₃ tenaces,
Et tribuli obducant sentibus arua suis.
In te nanq₃ meus crudeli vulnere Princeps

Corruit, & pulcro sanguine sparsit humum.
In te magnanimi, duo belli fulmina, Guelfi:
Fortiter ante suum procubuere patrem.
In te conspicuus, ductor Leoburgius, armis,
Sanguineo moriens ore momordit humum.
Tu florem iuuenum carpisti, munere mortis
Hanc patriam nobis qui peperere sua.
Quid querat, vnde petam diri primordia luctus,
Quis mihi plangenti tristia verba dabit?
Ergo iaces, & Parca fidem sic seruat iniquam,
Saxonicanè domus illa columna iaces?
Quo lapsura suam iam fulciet ipsa ruinam,
Cuius Atlas, vita dum fruereris, eras?
Qua porro miseris restat fiducia Musis,
Qua Mecœnatem te coluere suum?
Ecquid enim nobis opus est extendere dictis,
Quis sit ab hoc studijs conciliatus honor.
Inter Hamadryadas Philyre quæ maxima Nymphas,
Sape solet comitum grata referre choro.
Leucorea celebrant quæ cantibus Heroïna,
Albinaq; suo Mysides ore canunt.
Tyrigetumq; Salas memorat quæ rector aquarum,
Et musco impexus Molda virente caput.
Quò Graio doctas attraxit ab orbe sorores,
Impendens studijs otia grata bonis.
Muneribusq; suis & honoribus auxit egenas,
Quæq; colant profugis ampla Lycea dedit.
Sic de venturo meritis præclarior ævo,
Commoda sic nostris vberiora ferens,

Victor ab Hesperidum quàm cum Tirynthius hortis,
 Rettulit ad patrios aurea poma lares.
 Ergo nec immemores, post funera, Macenatis,
 (Funera Pierijs heu lacrimosa choris)
 Illius querulo deplorant carmine mortem,
 Quale gemens Itylum Daulias ore canit.
 Aut ad Maonij sinuosas fluminis vndas,
 Supremo moriens gutture cantat Olor.
 Nulla choros ducit, nec tangit pollice chordas,
 Nec solita flauas fingit ab arte comas.
 Lamentis sed cuncta replent loca, cuncta querelis,
 Et tristes luctus angulus omnis habet.
 Flumina iamq; pater lacrumarum mittit Elister,
 Alueus adiectas nec capit intus opes.
 Nunc aliquis curua spatians in margine ripe,
 Aucta repentinis vt vada cernit aquis.
 Cur, ait, increuit iusto spaciosius amnis,
 Nec metas intra serpit vt ante suas?
 At certè (memini) multis haud lucibus vllus
 Decidit effusis nubibus imber aquis.
 Sic ait, & fracta gemitus agnoscit in vnda,
 Quales Halcyonum littora rauca ferunt.
 Quid moror? omnis eum sexus gemit, omnis et aetas,
 Femina, vir, iuuenes, cum puerisq; senes.
 Omnibus vnus amor flendi: quin aggemit ipsa
 Relligio, sacras dilaniata comas.
 Aggemit, & grandem vultu profitente dolorem,
 Prasidium clamat, nunc vbi nate meum es?
 Plurima nempe in eo perierunt: vota bonorum,

In dubijs patria non dubitata salus,
 Musarum columen, sacri protectio cœtus,
 Gloria Mysorum, Saxoniâq; decus,
 Urbis honos, duri caput insuperabile belli,
 Hec quanto multis mors stetit vna semel.
 Sed quid ego longas duco sermonibus horas,
 Hac ultra metas tracta querela fuit.
 Iam mea sedulitas aures lasura politas,
 Crimen apud multos garrulitatis habet.
 Parcite, & hanc nostro veniam date quaso dolori,
 Si mea plus iusto garrula Musa fuit.
 Finitura suas iamdudum erat illa querelas,
 Sed vetuit miseram claudere verba dolor.
 Ille domat fortes, illo mens obruta nescit
 Quid deceat, tantis fluctuat vsq; malis.
 Ille magis solito querulos facit atq; loquaces,
 Arbitrjâq; homines non finit esse sui.
 Quin etiam rerum grauitas immensa, nitorq;
 Sermones iussit longius ire meos.
 Ecquis enim breuib; possit comprehendere dictis,
 Incluta tot bello gesta, tot acta domi?
 Et nondum primos implet mihi debitus annos
 Spiritus, & mentis non mihi robur inest.
 Quicquid id est, culpa vos huic pratendere par est,
 Primitiasq; boni consuluisse meas.
 Tu quoq; sancte pater patria, dignissime Princeps,
 Has laudes grata pignora mentis habe.
 Has tibi cum lacrumis violas, hæc lilia spargo,
 O venerande mihi terq; quaterq; cinis.

Hac tibi spargo tuus (si quid cognoscis) alumnus,
 Sordeat hic parui ne tibi ruris honos.
 Salve Dux generose, heros fortissime salve,
 Salve perpetuum, perpetuumq; vale.
 Tu nunc terreno, factis sublimior, orbe,
 Lux ingens astris consociata, micas.
 Heroasq; vides priscos, & cerneris illis,
 Almaq; secura gaudia pacis agis.
 Nos orbi duce te, duce te victore caremus,
 Et lacrumis noctes condimus, atq; dies.
 Nec luctu vacuos tenebris aurora fugatis,
 Nec videt atratis fulgidus Hesper equis.
 Non secus ac socia viduatus compare turtur,
 Quam levis incautam misit arundo neci,
 Non viridi gaudet ramo, non gramine lato,
 Nec liquidi dulcem fluminis haurit aquam,
 Sed querulo raptos gemitu testatus amores,
 Lugubri solos carmine complet agros :
 Sic tecum nostra perierunt gaudia mentis,
 Quae tuus (heu nobis) nuper alebat amor.
 Tu spes vna tuis. Postquam te fata tulerunt,
 Triste sonant vrbes, ruraq; squallor habet.
 Forsan & hic totum luctus traheretur in aium,
 Et modus hic vitae tristitiaq; foret :
 Ni releuet nostros, Dux illustrissime, casus
 Successor tituli nobilis ille tui.
 Hunc nostris hunc deme malis, solatia prorsus
 Demseris, & reliquum quod modo restat opis.
 Quam bene consuluit genti Deus optimus orba :

*Mauricius mortem sospite fratre subit.
 Numina si nobis illum non aqua negarunt,
 Et fors fatorum nos ea lege tulit :
 Non erat Augusto, germano dignior haeres,
 Cui melius sceptri tradita cura foret.
 Augusto, Diui renouat qui nomina regis,
 Et fraternum auget per sua facta decus.
 Augeat ipse diu : quanquam (si junere funus
 Aequata Lachesis pendere sorte sinant.)
 Morte sua fratri mallet reparare salutem,
 Sospes vt hoc patria sospite terra foret.
 Et nunc ereptum patriaq₃ sibiq₃, sub vmbras
 Prosequitur lacrumis, officijsq₃ suis.
 Heu pietas, heu prisca fides : cur luce fruentem
 Non potius grato prosequi amore datur ?
 Iamq₃ retractando nondum coeuntia sentit,
 Defuncta rumpi vulnera matre sibi,
 Qua fecunda magis non extitit vlla parentum,
 Tot bona per partus qua dedit vna duos :
 Mauricium duro caput insuperabile bello,
 Augustumq₃ toga grande foriq₃ decus.
 Femina Teutonicas inter celeberrima matres,
 Ambiguum natis clarior, anné viro.
 Clara viro, natis genitrix & clara duobus,
 Nec nurus Alberto dissimulanda patri.
 Sed nunc hac alijs memoranda relinquere cogor,
 Expatiatasatis iam mea Musa fuit.
 At tu qui patria restas Auguste labant,
 (Sic precor huic columen longius esse queas)*

Parce tuam luctu nimium quassare iuventam,
 Non est hac pietas officiosa tuis.
 Quid manes vrges lacrumis? bene contigit illi,
 Impius his fueris, cum pius esse voles.
 Quid fratrem deceat Mauricij, consule tecum,
 Cui lacrimas fundas, consule queso, tuas.
 Si nunc has remeet tumulto rediurus in auras,
 Non tibi sic, dicet, frater amandus eram.
 Non eadem plebemq, decent, rerumq, potentes,
 Pectus amat populis altius, altus honor.
 Quid facis? haud istos poscunt hac tempora luctus,
 Iustior imperij te modo cura manet.
 Nunc sua commendat tibi pignora Mysia tellus,
 Nunc implorat opem Saxonis ora tuam.
 Fungere fraternis vicibus: domus utraq, fratre
 Extincto, cepit nunc onus esse tuum.
 Quod si forte doles, doleas sine testibus illis,
 Publicus euadat ne tuus ille dolor.
 Ad te oculos, ad te cuncti conuertimus aures,
 Quilibet ad vultum statq, caditq, tuum.
 An propiore aliquis tangetur imagine facti,
 Quam si Germani Principis edis opus?
 Ede opus Augusto non impar, atq, dolores
 Infragili cordis robore vince tui.
 Causa perorata est, lacrimantes surgite testes,
 Hic dolor, hic luctus flebile sistat opus.
 Tu vero rerum Deus o immensa potestas,
 Quem vita penes est arbitriumq, necis:
 Augusti serua nobis, tua munera, vitam,

Mauricij orba satis patria morte fuit.
 Mauricio fuerit satis orba, nec altera rursus
 Funestet miseram caussa doloris humum.
 Compleat ille suos, & fratris compleat annos,
 Et soboles saluo cum patre sospes agat.
 Nostra sub his atas ducibus, vetus induat aurum,
 Nec ferri maneant tristia signa super.
 Et redimita caput ramis frondentis oliua
 Pax villas, vrbes, templa, scholasq; colat.
 Pacis amans Deus est, floret Respublica pace,
 Pace vigent artes, pace coluntur agri.
 Euentura precor, vos ô procul arma, tubaq;
 Ite, dein melior vomeris vsus erit.
 Ite : Deus longum nobis lenire dolorem
 Dum volet, Augusto Principe, lata dabit.

D I X I.

MEMORIAE ANNIVER-
 SARIAE ILLVSTRISS. AT-
 que omni laude Pr. cumulatissimi Diui
 MAURICII. Ducis Saxon. Elect. &c.
 celebratae recitatione versuum ab adolescentibus
 quatuor, D. Mauricij alumniis, in conuentu
 solenni Lipsiae M. D. LVII.
 V. Id. Quintilis.

P Rincipe visa diu forti Germania felix,
 Iam tibi fortuna gloria talis abest.
 Antè triumphali cingebas tempora lauro,

Qua

Quæ modò inornatis es miseranda comis.
 Victori latos ducebas antè triumphos,
 Cui nunc exequias officiosa facis.
 Antè tuis reducem captabas obuia palmis,
 Nunc eius tumulo corpus inane foues.
 Plausibus antè tibi gratantum templa sonabant,
 Quæ nunc plangentum tota dolore gemunt,
 Namq; tua cecidit decus & tutela salutis,
 Inuida Mauricium fata tulère tuum.
 Fata tulère tui corpus mortale parentis,
 Nec tamen & famam fata tulère viri.
 Mauricij laudes quæ nescit Principis atas,
 Sublimem tellus quâ videt alta polum?
 Vt tiro, nec dum Martis sat idoneus armis,
 Verterit in turpem Turcica castra fugam.
 Spreuerit vt cunctos pro religione labores,
 Dum patriæ quauis aspera vincit amor.
 Non huic Bistonia gentis nocuère sarissa,
 Gallia non contis sanguinolenta suis.
 Illam Pannonia nam Marte fugauit ab vrbe,
 Huius sub Carolo Casare fregit opes.
 Horrida Saxonia Brunsviguis bella mouebat,
 Non minor intrepido pectore, sorte minor:
 Brunsvigium noster sedat sine cade tumultum,
 Nec madet hoc illud Marte cruore solum.
 Signa sed Albiacas infert cùm Caesar in oras,
 Casareis iussas impiger addit opes:
 Augusta, cuius nutu sub mœnibus altis,
 De septem factus pars fuit vna viris,

Vrbs

Vrbs iacet Albi tua celebris contermina ripa,
Qua de virginibus nomen adepta gerit.
Illa Ducis nostri bis septem milite menses
Cincta, graues persert obsidione moras.
Dum verò belli pendet fortuna, nec hostes
Ferre iugum, nostri nec dare terga volunt:
Pellit ad Haelum vacuas ductore cohortes,
Otia ne segnis noxia miles agat.
Interea portas hostes & mœnia pandunt,
Quos in tutelam suscipit ipse suam.
Scilicet ut reliquis generoso pectore maior,
Lenior in victis sic quoque victor erat.
Res fortuna hominum mutat, casusque reuoluit,
Et firmum toto permanet orbe nihil.
Sola stat ad cunctas virtus immota procellas,
Magnanimo turpis nescia corde metus.
Vix tum bellacem vagina receperat ensen;
Pro socero pietas & nouat arma fides.
Occupat Alpini firmissima mœnia claustris,
Mœnia mortales qua posuisse neges.
Magnanimo satis est hostem vicisse leoni,
Getera crudeli parcere cade solet.
Mauricio satis est socerum soluisse catenis,
Nec tentare fero cetera Marte cupit.
Arma sed Ismarij conuertit in agmina regis,
In se versa fugit Thracius arma latro.
Tandem ferre piam patria dum rebus in arctis,
Vtilior patria quam sibi, pergit opem:
Heu dolor atque decus, medios animosus in hostes
Dum

Dum ruit, accepto vulnere victor obit.
 Victor obit, præstans armorum laude, togata
 Munere non vlllo militieq, minor.
 Crebra licet dextra peragantur bella Minerue,
 Non minus & Clarijs artibus illa vacat.
 Mauricius quamuis etatem duxit in armis,
 Non minus Aonias fouit amore Deas.
 Scilicet id loquiturq, Salas, & flauus Elister,
 Et cum Muldanis Albis Eous aquis.
 Hic vbi Pierides habitant Helicone relicto,
 Nostraq, pro Graio flumina fonte bibunt.
 Sed prius Hesperias Phœbus descendet in vndas,
 Ac iuga purpureis gemmea demet equis :
 Illius quam summa sequar fastigia rerum,
 Non si Meoniam det mihi Musa lyram.
 At tu flere tuum Germania desine patrem,
 Desine, mandantis mens fuit ista D E I.
 Quod iubet ille, tibi non est contemnere tutum,
 In famulos Dominus ius habet ipse suos.
 Forsitan & iustam peccatis motus ad iram,
 Eripit insignes, munera magna, viros.
 Ingratoq, parat maiora pericula mundo,
 Qui verbi spernit dogmata sacra sui.
 Ergo tuos potius casus, tua funera plange,
 Quàm fatale p̄ij Principis exitium.
 Ille quidem sanctos agit inter gaudia cœtus,
 At te ærumnarum quanta pericla manent ?
 Vera cano, sed nulla fides est vera canenti,
 Infaustum tanti mors ducis omen habet.

Et ne

*Et ne plura querar, (sunt pondera nanq, querelis
Nulla) mihi proprio vulnere testis eris.*

Sunt tamen Augusto capias qua gaudia saluo,

Ipsius est, expes ne videaris, opus.

Qui velut imperij fratri successit honore,

Illius heredem sic quoq, laudis agit.

Solus dum profugis sua Musis atria pandit,

Ac vera curam religionis agit.

Hunc tibi Nestoreos Deus vt conseruet in annos,

Ardentes toto pectore funde preces.

Sed labem vita pra cunctis tolle prioris,

Quo sine placandi spes tibi nulla DEI.

Sic tibi supplicium quod numinis ira minatur,

Effugient iuncta cum pietate preces.

D I X I.

GREG. BERSMANI

ANNAEBERGENSIS

Epicediorum

LIBER II.

QVERELA DE OBITU

V. CLARISS. ET DOCTRINAE

eruditae copia facultateq; eximia praediti

Dn. GEORGII FABRICII Chemni-

censis, Praeceptoris sui & patroni

perpetuo colendi.

ET

ET sine testibus hic locus est, aptuq³ gementi,
 Et stridens lacrumis aggemit aura p⁹ys.
 Hic impune loquar, qua vis infanda doloris
 Sugeret in luctus verba coacta mihi.
 Vos tantum Musæa meas audite querelas,
 O loca fortuna conscia sola mea.
 Vnde sed infausti capiam primordia planctus,
 Anxius in voces ibit & vnde dolor?
 Ipse mone, ius huius habes qui carminis vnum,
 O Fabrici cuius carmine fata gemo.
 Nam sine te pudor est Musis Heliconæ mouere,
 Nullas Pimpla mihi te sine fundet aquas.
 Tu mihi Phœbus eras, sed erat tibi Phœbus, Iesus:
 Qui tua celigenis ora rigabat aquis.
 Hunc tua, non Tegea, nec Dirces norat alumnum
 Pagina, sacra Deo, nomine plena Dei.
 Numina non vatum, decima cum Pallade Diuas,
 Et quos vana Deos turba, Deasq³ colit.
 Tu mihi numen eras, (Pietas permutte fateri)
 Quæ fluit, illa tuo venula fonte fluit.
 Quam vereor, ne mox dolor hanc oblimet, inertī
 Excacante vias, aut inhibente situ.
 Nec metus ex nihilo meus est: en aspice, mentem
 Inuoluit squallor, nubila pectus habent.
 Plectræ tacent, nil dulce fides, digitiq³ loquuntur,
 Mussat lingua metu muta, malisq³ lyra.
 Iam funestam hederis cernas irrepere taxum,
 Nec retinere suum laurea ferta decus.
 Mutari celi faciem, calidiq³ sub æstum

Side-

Sideris, biberno membra rigere gelu.
Quam stellis calatam Eos hesternae ferebat,
Hac condit vultus luce Corona suos.
Qua cum declivi pariter demersus Olympo
Alcides, terris abdit & ipse caput.
Sic olim (si vera licet componere fictis)
Luctifico vatis funere Threici,
Arboribus postquam chelys intellecta, iugisq;
Auditaeq; feris conticuisse fides:
Omnia crudeli nece perturbata videres,
Omnia sublato surda canore lyra.
Immoti lugent ingrata silentia montes,
Vocales nuper turba secuta sonos.
Tonsis sylva comu marcet, medysq; sub undis
Bistonios sitiunt flumina sicca modos.
Sopiti quarunt Nymphae solatia cantus,
Errat Hamadryadum vasta per arua chorus.
Sua vis naturae redit, citharaq; tacentis,
Prada futura lupis agna, requirit opem.
Haud aliter, postquam Fabrici te fata tulerunt,
Deliciasq; poli sustulit atra dies:
Oda silet, reticent turba Paeani canentes,
Nil audent Hymni, Carmina torpor habet,
Heroum mussat sanctorum exercitus omnis,
Armaq; militiae deposuere sacra.
Signa dat ingentis victoria caelica luctus,
Nuda triumphali tempora fronde gerens.
Et sine luce faces, soboles pia portat Amorum,
Iam sua vota bona dedidicere Preces.

Dat fletus tumulo Pietas, Libitinaq; versu
 Inscribit vatis marmora casa sui.
 Hic situs est Latiz nitor, & facundia lingua,
 Fabricius scripti dexter in omne genus.
 Parua loquor: luget Musarum turba piarum
 Nunc omnis, passis turba videnda comis.
 Ingenuæ lugent artes & copia sandi,
 Ingenio posthac vix habitura parem.
 Lugent historia, luget Romana vetustas,
 Quæ se cuncta vno pectore condiderat.
 Et sceptrum ponit regale Tragœdia, passu
 Sublimiq; minus pulpita soccus adit.
 Ut fileam viduæ suspiria crebra marita,
 Et luctus, orbæ lacrumulasq; domus:
 Hac quoniam paucos attingunt, latius ille
 Serpit, ad innumeros perueniendo dolor.
 Quid referam gemitus, iterataq; vota Iuuenta,
 Dum moderatorem flagitat agra suum?
 Non secus ac fido puppis spoliata magistro,
 Quam fert vnda, refert vis inimica Noti.
 O meritis mihi cara tuis schola Misenidos vrbis,
 O mihi post patrios proxima cura lares.
 Nunquid damna tuæ sentis immensa ruinae,
 Quæ facis, heu tanto post caritura bono?
 (Invidia auscultante loquar) non arte secundo,
 Non vnquam simili perfruitura viro,
 Quo nec sollicitas turbæ puerilis habenas
 Doctior, & facili flectere frena manu.
 Cui nec formandis certasset moribus olim
Nestor,

Nestor, & Aeacida doctor Amyntorides.
 Quiq; tubas ipsū, & bella horrida bella frementem
 Semifer, imbellis mollijs arte lyra.
 Illius aspiceres natos obtrudere cura,
 Huic sua gauisos credere vota patres.
 Ipsius indomiti metuebant verbera virga,
 Porbantq; animos hoc moderante feri.
 Ipsius ad nutum, nullo terrente flagello,
 Muneris vrgebant debita iussa boni.
 Hunc patris obsequio reuerenter habere solebant,
 Huius & offensas ducere grande nefas.
 Huius pendebant cuncti narrantis ab ore,
 Mellifluos quoties funderet ore sonos,
 Hyblæ manantis lingua, manantis Hymettum,
 Manantis rorem lactea Suada tuum.
 Huius inexhausto cuncti de fonte bibebant,
 Artis, & omnigena cognitionis aquas.
 Seu quis Sulmo tui comescere fluminis vnda,
 Siue tuo Minci, quæreretur, amne sitim,
 Siue quis Arpino persundere labra liquore,
 Eloquij sitiens diuinitatis opes,
 Socratica cuperet seu forte maderè Minerua,
 Aut Logices haustu pectus habere satur.
 Ille velut vario prorumpens ore Timæus,
 Multifidoq; rigans gurgite Nilus agros:
 Multiplices vno fundebat pectore riuos,
 Sufficiens largas omnibus vber aquas,
 Hauserat irrigua Pataui quas hospes in vrbe,
 Dum Bonamice tuo proluit amne sitim.

Fallor ? an has ipsi dotes promisit ab ortu.
 Stellarum in cunas officiosa fides.
 Nascenti quando dextrum risere gemelli,
 Progenies Leda, progeniesq; Iouis.
 Quicq; suos illi praebebant comiter ignes,
 Atlantisq; nepos, Assaraciq; nurus.
 Affulgensq; poli media de parte sereni,
 Iliaden gremio Cynthia nacta suo.
 Ruricolaq; rotas agitans per cornua Titan,
 Atq; premens solij Iuppiter alta sui.
 Hinc dulcis lepor, & felix opulentia linguae,
 Hinc vires dictis, pondera rebus erant.
 Hinc usus rerum, veterisq; tot eruta secli,
 Cognita praeorum tot monumenta Virum.
 Artibus hinc varijs excultum pectus, & omnes
 Didita per terras gloria, fama, decus.
 Gratia magna DEO, primis qui protinus annis,
 Lumini: aspexit me meliore nota.
 Non modo Fabricio darer vt formandus alumnus,
 Colloquio fruerer sed propiore viri.
 Quo neq; maluerim, quicquid locupletibus vndis
 Desumat fului ripa beata Tagi,
 Nec quod thuriferis Panchaia mittit arenis,
 Aut Erythraea cauo tegmine concha gerit.
 Is mihi tradebat praecepta salubria vita,
 Arcens a vitijs, & facienda monens.
 Is mihi pandebat doctas, quas nouerat, artes,
 Sedulus ingenij cultor, amansq; mei.
 Ille meus dubia quassatis sorte malorum
Confugium

Confugium Musis, ille leuamen erat :
Pars mihi laudis erit, sub te didicisse Magistro,
Iuncta quibus deceat claudere verba modis,
Seu sit opus facili versus tenuare Thalia,
Alius heroo seu pede ferre caput.
Seu cithara nervis numeros aptare sonoros,
Plenaq; Pindarica plectra mouere lyra.
Queis tibi pro meritis, dum spiritus hos reget artus,
Sole nouo grates, & fugiente canam.
Fortunata nimis, Casco contermina monti
Mœnia, de flumio nomen adepra suo,
Saxonis auspicijs quondam celebrata Lotharij,
Nuper & Agricole nobilitata libris.
Mœnia fortunata nimis, nimiumq; beata,
Tam clarum terris quæ peperere decus.
Eximij quæ viderunt cunabula Vatis,
Matris & exceptum sustinuere sinu.
Dicite mons, tuq; ô vrbs addita gloria monti,
Sic vester nunquam deminuat honoros,
Ecquis ad hos infans reptauit dignior amnes,
Doctior ecquis in hac vagit alter humo ?
Ecquo iactauit tantum se ciue beatam,
Ingenijs tellus incluta, feta viris ?
At nunc illa soli natalis fama, decusq;
Illud Teutonidos (proh dolor) ora, vbi vbi est ?
Quid nobis, heu quid, præter meminisse, relictum,
Quod non in cineres intulit hora grauis ?
Quid patriæ de tam magno nunc restat alumno,
Quod non exigua contumuletur humo ?

Hic nostra finis vitæ, fructusq; laborum,
 Et vigilis curæ, sollicitiq; metus.
 Hic summos imosq; simul manet exitus aui,
 Omnia cassa auris, aut caritura vides.
 Eximit haud vllum, cunctis contenta nocere
 Parca semel, nulli parcere, læta, diu.
 Sic igitur, sic ante diem celeberrime Vates,
 Euoluere tibi fila rotata colum?
 Cui sua debuerant totis impendere fufis
 Stamina, virtuti si remaneret bonos.
 Atq; tuæ præcisa alijs apponere summa,
 Ingenij meritis gratia si qua foret.
 Nestoreos vltraq; dies, annosq; Sibyllæ,
 Fata moraturum suppeditare glomum.
 Nunc te torpor iners, et inundas membra catarrhus
 Implicat, & sensus vincula ceca ligant.
 Occidis in primo duodeni lumine luftri,
 Hoc vitam claudi par erat orbe tuam?
 At neq; morbus fractus obis, nec labe senili,
 Nec tibi mors fomno durior ifta fuit.
 Non te Parca rapit, mundo fed iniquior, ipfe
 Te Deus, infanti furripit ant e malo.
 Nec tumuli recubas fub opaco tegmine totus,
 Sed potiore tui parte fuperftes agis.
 Viuit bonos, viuentq; tui monumenta laboris,
 Dum frondes Helicon, dum vehet Albis aquas.
 Hac meritis menfura tuis refpondet, & hac eft,
 Qua tumuli arctari limite, fama nequit.
 Salue terq; quaterq; mihi venerande Magifter,
 Patris

*Patris amate mihi, patris amande loco.
 S:u te concilia heroum secreta priorum,
 Aetherea positum sedibus arcis habent.
 Alternum seu fortè sonas, & carmina misces,
 Hastiacum iuxta, Tyrigetamq; senem.
 Salue, nec collata tuo suprema sepulcro
 Munera, discipuli munera sperne tui,
 Non castam, nec quod sudant Xylobalsama trunco,
 Non costum, lacrimas nec Cynareia tuas :
 Sed tibi grata magis fragrantis honore liquoris
 Carmina, de fontis flumine ducta tui.
 Haecenus hac : en ore natat mihi carmen in ipso,
 Nunc salue Fabrici, perpetuumq; vale.*

O P H N O Σ.

IN FVNERE VIRI REVE-
 RENDI CLARISSIMI QVE
 atque adeò incomparabilis, D. Ioachimi
 Camerarij, professoris in Acad. Lips. linguæ vtrius
 que eximii, præceptoris, patroni, & amici S. per-
 petua observantia colendi, feliciter & sanctè in ter-
 ris mortui, non recuperabili studiorum liberalium
 & religiosæ pietatis iactura, XV. Calend. Mait,
 Anno M. D. LXXIV. Aetatis suæ
 incunte LXXV.

*LEVcoris atra, sui si fleuit fata Philippi,
 Qualis defunctum nata flet orba patrem :
 Pulvere scædatos Academia solue capillos,
 Mœnia Lipsiaci qua colis ampla soli.*

Q 4

ille

Ille tui statio cætus IO ACHIMVS, & aura
 Quassata rerum turbine, morte iacet.
 Occidit, atq; tuam secum trahit ille ruinam,
 Qua nuper steteras fulta, columna iacet.
 Dilectum summo caput, acceptumq; tonanti,
 Quem coluit mentis religione pia.
 Et Musis carum: seu qua Parnassia tempe,
 Seu qua Sionis culta vireta tenent.
 O IO ACHIME bonis obitu prærepte citato,
 Ipse tibi sera visus abire nece.
 At tu viuendo Cumæa secula vatu,
 Nestoreosq; dies vincere dignus eras:
 Doctrina si par æuū, virtutis & aquos
 Si meritis annos, inuida Parca daret.
~~Vive pius, moriere pius: mors dira, bonorum~~
~~Atq; malorum vno, limina, calce ferit.~~
 Scilicet ex illa, qua viuere cœpimus hora,
 Ad mortem præceps acceleramus iter.
~~Nascentes morimur, vitam simul inchoat ortus:~~
~~Principiumq; legens, hora suprema subit.~~
 Deficit exoriens in primo limine vitæ,
 Et se vitæ opifex carpit alendo calor.
 Terra sumus, terra properamus reddere corpus,
 Inq; redire vmbra, qui leuis vmbra sumus.
 Ergo iaces, & te patrem nunc orba requirit
 Lipsia, te studijs ô IO ACHIME ducem.
 Quiq; bilingue sonans mulcebas voce Lyceum,
 Voce carens, inter corpora muta siles.
 Et sine mente iaces, cui nuper doribus aucta

Mens

Menserat ingenij, pectoris aucta bonis.
 Nec duros flexit manes facundia linguae,
 Atq; bibere tuas flumina surda preces:
 Orando rigidas poterant qua ducere quercus,
 Ac immota suo saxa cedere solo.
 Vsq; adeo nec virtutis Libitina nitorem,
 Nec Sophiae clarum respicit atra decus.
 Heu qua lingua silet, postquam te fata tulerunt
 Cecropia suadam vocis, & Ausonia.
 Te ductore carens, bifidi per devia montis,
 Ignotis errat turba nouella iugis:
 Et nunc per salebras operoso tramite reptat,
 Nunc dumis haeret, rassa regentis ope.
 Quale per arua vagum, dubia regione viarum,
 Balantum huc illuc agmen oberrat iners,
 Nec, pastoris egens, sera decedere nocti,
 Nec dubio meminit tangere septa pede:
 Postquam signa canens argutus fistula cannis.
 Muta iacet, bifores & siluere modi:
 Talem te moderatorem deserta iuuentus,
 Nunc gemit amissum, nunc reuocatq; gemens.
 Parua loquor, talem te Christi cymba magistrum
 Expetit, insani fluctibus icta freti.
 Infidos inter maris implacabilis aestus,
 Inter & ambigua caca pericula via,
 Interea superum nitida tu sede receptus,
 Inter celicolas gaudia letus agis.
 Quiq; dolendus abes nobis, templuq;, scholaq;,
 Pace fruens, Christi morte beatus abes.

Nam neq; te clausum tenebris, & carcere caca
Orcus habet, nec te lurida regna vident.
In te sortita Minos nec iudicat vrna,
Aut quicumq; vmbri reddere iura solet.
Sed tua nequitiam scelerum fraudesq; perosa,
Atq; tenax recti, crimine vita carens,
Integritate sua vicit subsellia Cretis,
Nec rea facta graui iudicis ore fuit.
Felix morte tua, non tot portenta malorum,
Non hominum fraudes, nequitiamq; vides:
Aequora qui terræ, qui miscent aquora celo,
Christicolis ne quis restet in orbe locus.
Non crassa errorum volui caligine mundum,
Et sublime nefas stare, iacere bonos.
Ingenium sordere, asino simulante leonem,
Inflata vastum rana imitante bouem.
Doctrinaq; rudes, decus affectare cathedra,
Artis dum meritum gratia, iusq; terit.
Non te dura quatit varijs fortuna procellis,
Non labor excercet, morbida visq; premit.
Non exest animum metus, aut spes lactat inanis,
Non inflant pectus gaudia, cura necat.
Sed nil debentem te nunc mortalibus, alma
Sede beatorum purior aula tenet,
Dentibus ereptum inuidia, linguaq; procacis,
Atq; minis procerum, perfidiaq; dolis.
Mole nec afflictum senij, aut tentamine morbi,
Post ter quina aui lustra peracta tui,
Sub pedibusq; simul mirantem lumina celi,

*In qua summa tibi scandere cura fuit,
 Islebicum iuxta vatem, fratremq; Philippum,
 Pfeffigerumq; tuum, participemq; tori.
 Salve care parens, salve nouus hospes Olympi,
 Nos, tua te soboles semper amore colet.
 Salve o sancte senex, nec festinara clientis
 (Dum potiora feram) munera sperne tui.
 O vtinam grates alia tibi parte referrem,
 Sed nunc officium sentiat vrna pium.
 Salve doctrinae fidus mihi doctor & autor,
 Tecum fracta iacet spes mea, perstat amor.*

ALCON ECLOGA, SIVE

QVERELA DE OBITU EIVS-
 dem, scripta ad Magnificum & generosiss.

V. Dn. Christoph. Carolouic. Sacr. Rom.

Imperii Equitem, Cæsarex Maiestati
 a Consiliis.

*H*unc etiam Philyrea mihi concede laborem,
 Qua circum herbosos saltus, & amœna frequentas
 Amnis Elistrai nemora, & rorantia lymphis,
 Irriguis Plissa lymphis rorantia tempe:
 Muneris hunc mihi supremi concede laborem,
 Dum Nymphis refero arditas, Faunisq; querelas,
 Quas mollis nuper tilia viridante sub vmbra,
 Hinc Corydon, hinc astra vocans crudelia Damon,
 ALCONEM flentes miseranda voce dederunt:
 ALCONEM Phœbiq; decus, curamq; sororum:
 Quem toties silua, toties & saxa canentem

Sense-

*Senferunt, sylua comitata & saxa canentem:
Et calamos miratus aquas suppressit Elister.*

*At tu seu Magni tractas res Daphnidis, ingens
Europa Melibœe decus, columenq; bonorum:
Seu curis vacuus paulatim, & fasce leuatus
Immenso, Claras animum demittis in artes:
Huc ades, ALCONISq; tui ne despice laudes:
Huc ades, ante alios si te studiosius ALCON
Obsequijs coluit, firmo complexus amore.*

*Aestus erat, Tauriq; means per cornua Titan
Accendebat agros, medio ardentissimus orbe:
Cum pecudes frigus captant, volucrumq; loquelis
Omne filet nemus, & ventosi murmuris aura.
Succedens antro Corydon, consorsq; doloris
Luctifonus Damon rumpebant questibus arua,
Et prior hæc Corydon gemitu iactabat inani.
COR. Quis dolor ô sylua, qua vos arbuta tenebat
Mæsticies, ALCON gelida cum morte periret?
Nam neq; tum saltus, nec mollia prata voluptas
Vlla tenebat, agri squallebant, pascua luctu.*

*Dicite Elistriades lugubria carmina Musa.
Illum etiam montes fleuere, & saxa peremtum,
Deformes planctu montes, deformia saxa:
Et versa in lacrimas abierunt fontibus vnda,
Guttarumq; nouis creuerunt auctibus amnes,*

*Dicite Elistriades lugubria carmina Musa.
Nec mortem lacruma, nec ferrea numina placent,
Non Phaëthantiadum crebris si fletibus ortus,
Et seras condas iteratis fletibus umbras,*

Non

Non si luminibus cumulem manantibus vndas,
Vndas Eridani, ripamq; sororibus auctam.

Dicite Elistriades lugubria carmina Musa.
Responsura sono mulcentis rura Camæna,
Muta latet filius alterna vocis imago,
Incassum tentans ingrata silentia Musa
Rumpere, iucundo consueti imitamine cantus.

Dicite Elistriades lugubria carmina Musa.
Pinea semiferi capitis velamina tollens
Pan calamos fregit, citharam suspendit Apollo,
Funere dilecti mæsto turbatus alumni,
Extinxitq; faces puer, abiecitq; pharetram,
Frontis & agrestem posuit Sylvanus honorem.

Dicite Elistriades lugubria carmina Musa.
Quos tumulo cernis vernanti surgere flores,
Pieridum lacrimis creuerunt: crescite flores,
Vobiscum nostri crescent monumenta doloris.

Dicite Elistriades lugubria carmina Musa.
Plectra iacent sine honore, silent cantusq; lyraq;
Sibila nec frondes, nec fundunt murmura riuu,
Omnia nunc mærent: at cum modò viueret Alcon,
Plectrus stabat honos, cantusq; lyraq; sonabant.
Sibila tum frondes iaciebant, murmura riuu.

Dicite Elistriades lugubria carmina Musa.
Deserti mussant agni, stat bucula celum
Suspiciens, nec gramen auet, nec fluminis vndam.
Vnus habet pecudes luctus pecudumq; magistros.

Claudite Elistriades lugubria carmina Musa.
Vos mecum, o socij, violas & spargite nardum,

Et laurum

Et lauri nemus, & myrti bicoloris amœnum,
 Et memori ingratum versu signate sepulcrum:
 Quo situs est ALCON tumulo, solatia ruris,
 Atq; amor, & Charites recubant, & gaudia nostra.
 Hec Corydon, nunc quæ responderit ordine Damon,
 Nympha refer, luctus infandi testis viriq;.

DA. Quis te, quis mihi te rapuit iam ferreus,
 Spes ô fida mihi, rebusq; leuamē in arctis, (Alcon?
 Et decus, atq; mei merces iucunda laboris:
 Nunc dolor, & nullo saturandus tempore luctus.

Incipe funesti carmen mea tibia cantus.
 Quæ comitē tibi saua negat me Parca sub umbras,
 Pallentes umbras terra, noctemq; profundam?
 Quis tenet expertem (ne sit mihi viuere) mortis,
 Ingratum vitæ Deus, ingratumq; salutis?

Incipe funesti carmen mea tibia cantus.
 Elysia te nunc sedes, campi; beati,
 Purpureumq; videt nemus, & secreta piorum
 Concilia, immemorem nostri pecorisq; relictī:
 Me sine Sole dies cernunt, sine sidere noctes,
 ALCONem suspirantem, ALCONemq; gementem.

Incipe funesti carmen mea tibia cantus.
 Iam neq; rura mihi, gelidisq; in vallibus amnes
 Arrident; nec me cantu solatur ædon,
 Carmina nulla iuuant mœrentem: viuite silua,
 Viuite, nulla mei superest medicina doloris.

Incipe funesti carmen mea tibia cantus.
 Conticuere agris arguta sibila canna,
 Dulce nec obloquitur Philomela sub ilice carmen:

At

~~At cuculus non vlla quies, vlulaq; strygiq;~~
 Stridenti miserum disperdere gutture carmen,
 Excercentq; coax per stagna loquacia rana.

Incipe funesti carmen mea tibia cantus.

Arua quis hoc melius presso renouauit aratro
 Aomidum, rastris glebas & fregit inertes,
 Induxitq; satis amnes, riuosq; sequentes:
 Quis campos longis purgare ligonibus, illo
 Cautior, & tribulos, & segnes tollere lappas?

Incipe funesti carmen mea tibia cantus.

Nunc inculta situ video durescere rura,
 Siluaq; iam sterilis subit infelicitis auena,
 Et lolij seges, & paliuri ignobile germen.
 Carduus, o pueri fugite hinc, latet asper in herba.

Incipe funesti carmen mea tibia cantus.

~~Eheu quis Phœbi ducet per prata iuuentas,~~
~~Balantumq; greges, & amantes saxa capellas?~~
~~Quis vaccis tandem vitulos, & matribus agnos~~
 Submittet, puroq; omnes in fonte lauabit?

Incipe funesti carmen mea tibia cantus.

Et quis erit tam mentis inops, vacuusq; pudoris,
 Qui calamos ambire tuos non desinat audax:
 Quos Rhodari pastor, quos ripam Thyrsis ad Arni,
 Quos Istrumq; bibens veneratur, & accola Rheni:
 Et quibus assurgit modulaminis autor Apollo.

Desine funesti carmen mea tibia cantus.

At tu (si quis honos) grata mihi semper auena
 Pastores inter diuos celebraberis ALCON,
 ALCONem nemo omne canet, montesq; sonabunt,
 ALCO-

ALCONEM pulsa referent ad sidera valles.
 Sis bonus ô , placidoq; tuos nos respice vultu.

IN OBITVM VRSVLAE
 SCHREITERINAE FEMINAE
 primariæ, materteræ S. magnæ,
 Epicedion.

NE mi aliquid, ne mi occurrentes dicite, vestro,
 Non opus est nostris luctibus indicio.
 Iam scio, nec mentis prasagia vana fuere,
 Qua prior augurio vos h̄t ante suo.
 Ergo meis decrat fors isthac debita fati,
 Supremum lacrumis mater humanda mei.
 Non ex patre mihi mater, nec sanguinis ortu,
 Sed legem superans sanguinis, obsequio.
 Inuida spes, vitæq; rotans fortuna tenorem,
 Et nunquam votis non inimica meis:
 Quid mihi vobiscum est? post duros mille labores,
 Quis vobis in me iura seuera dedit?
 O ego ne vestros possim sentire furores,
 Quam cuperem sensus iam posuisse malis,
 Ac dudum Niobes casum perpeffus acerbum,
 Insano cautes obuia stare Noto.
 Quò fugis heu mea lux? cui me moritura relinquis?
 Qua tibi me comitem Parca maligna negat?
 Cur non ante tuas audire & reddere voces,
 Cur non ante licet dicere triste vale?
 Si te fata vocant, magni mihi muneris instat

Acce-

Accelerantis erit non mora longa necis.
Cur tibi qua potuit bis septem parcere lustris,
Fila morari vnum iam negat illa diem?
Et nunc portarum me limina prima tenente,
Præcludit tremulum perfida vocis iter.
O mihi rapta nimis properato tempore, sera
Iamdudum quamuis sis tibi visa rapi.
Ergo tuo nunquam pascam mea lumina vultu,
Ergo tuo nunquam colloquioq, fruam.
At certè toto te pectore semper amabo,
Semper mœsta tua carmina morte canam.
Qualia Maonij refluas ad fluminis vndas,
Funeris ipsa sui præfica cantat auis.
Qualia Bistonij crudele perosa tyranni
Hospitium, querulo Daulias ore gemit.
Et meritò: nec enim rapta post funera matris,
Causa fuit luctus iustior vlla mei.
Matris, quam leti vis improba sustulit, antè
Quam satis infanti nomine nota foret.
Huic tamen amissa te compensauimus orbi,
Tu mihi materno pectore mater eras.
Nam vidua prolem tibi quod natura negasset,
Ipse tibi proles, & tibi natus eram.
Tu gremio me sæpe tuo complexa fouebas,
Tu mihi ponebas anxia ritè comam.
A te elementa hausì pietatis prima magistra,
Ac balba didici voce lalare Deum.
Tu mihi formasti primis rude pectus ab annis,
Præceptis cæpi cultior esse tuis.

R

Inge-

Ingenij tibi profectum, tibi debeo morum,
 Si quis is est, certè muneris ille tui est.
 Aonias tu me docilem deducis ad artes,
 Nec pateris segnem delituisse domi.
 Tu quoq; contribuis, quamuis de paupere summa,
 Impensas studijs quas potes vsq; meis.
 Nota loquor, tu me ad Musas quando hora vocabas,
 Gaudebas humeris sustinuisse tuis.
 O pietas, ô summus amor, me nempe subibas,
 Cum tibi vel soli sarcina magna fores.
 Méne humeris, grauis annorum tibi mole, subibas:
 O pietas, ô mi non reticendus amor.
 Si mihi Mæonij nunc esset spiritus oris,
 Seu Maro magne tuus, siue Tibulle tuus:
 Non ego Penelopen canerem, non vulnus Elisa,
 Nec foret in chartis prima Neera meis.
 Sed tua inoblito memorarem munera versu,
 Nec meriti fieret gratia muta tui.
 Et nomen nemus omne tuum, laudesq; sonaret,
 Vtraq; te nosset Solis in orbe domus.
 Nunc quia me spatij natura coërcuit arctis,
 Nec magnis voluit vatibus ire parem:
 Et tantis aquas meritis persolvere grates,
 Non rudis est Musa, non puerilis opus:
 Qui pia facta videt, iustoq; rependit honore,
 Det tibi pro meritis præmia digna Deus.
 Et bene habet: nam parte tui meliore superstes,
 Aurea fiderea limina sedis obis.
 Et sanctas inter viduas, noua ciuis Olympi,

Intemerata bona gaudia pacis agis.
 Qualia non oculis quisquam, non auribus hausit,
 Qualia non acies pectoris ipsa capit.
 Illic est ex re nomen sortita Noëmis,
 Et gerit incana frondea ferta coma.
 Illic plena Deo sacrum Phanuelia pectus,
 In laudes soluit cantibus era Deo.
 Salve cara mihi mater, pars addita celo:
 O niueam, iunget me tibi si qua, diem.

MEMORIAE BOLGANGI
 COMITIS PALATINI
 Rheni, &c.

Qvàm nihil inuito fas sit nos fidere celo,
 Hinc BOLGANGE tuo funere testis eris.
 Qui modò militia dux indefessus honesta,
 Et spes accisis ardua rebus eras:
 Heu dolor atq; decus, tantis semel excidis ausis:
 Et duce nos, & spe Gallia cassa gemit.
 Auspicys Germana tuis manus, agmine denso
 Fregerat aduersas irrequieta moras,
 Obsessasq; vias perrumpens, inuia rupis
 Spreuerat, vndosi fluminis atq; minas.
 Castraq; iam socijs Francorum iunxerat armis,
~~Pro grege proq;~~ DEI lege parata mori:
 Cùm tantis aliquod cœptis male numen amicum,
 Mutauit tristi gaudia nostra lue.
 Dum tua praecludit properato lumina leto,

Ne videant animo non patienda tuo.
 Si dare laudatis laus est primordia rebus,
 Et facti titulum, qui bene cœpit, habet :
 Venturo te fama manet memorabilis ævo,
 Dum virtutis honos, dum pietatis erit.
 At tu qui nostris exultas luctibus hostis,
 Mentior, an versa sorte dolebis inops?
 Sic doleas : reddunt fugientia nubila Solem,
 At grauior sera nocte procella venit.

IN OBITVM THEODO-
 RIC I MOLLERI HAMBVR-
 gensis I. V. D. mortui Patauij.

C Alliope natum, natum si luxit Apollo :
 Et fas est hominum fata dolere Deos.
 Ne iuris consulta Themis, ne parce querelis,
 Quæ moueat lacrimas, est pia causa, tuas.
 Ille tuus MOLLERVS honos, tuus ille sacerdos,
 En iacet externa contumulandus humo.
 Occidit, & nondum tricesima venerat ætas,
 Scilicet hic vitæ debuit esse modus.
 Quid nunc ingenuas animum coluisse per artes,
 Tempora quid studijs cuncta dedisse iuuat?
 Dumq; manu voluit leges, iterumq; reuoluit,
 Insomnem nocti continuasse diem?
 Quid iuuat historia campos errasse per omnes,
 Et iuuenem linguas bis didicisse duas?
 Quid mores hominum, multas vidisse quid vrbes,
 Et ma-

Et maris & terra tot superasse vias?
 Seu quâ Celtarum Belgas disternat aruis
 Sequana, cui socias Matrona fundit aquas:
 Seu quâ Pieridum sedes, Charitumq; recentes
 Aureolo Lygeris spumifer amne lauat:
 Seu quâ Felsineam Rhenus prætersluit urbem,
 Cultaq; Senarum Blandus amœna rigat.
 I nunc tolle animos, & vitam præcipe longam,
 Atq; caput tenebris exeruisse para.
 Et tanquam patrijs nequeas offendere terris,
 Quare peregrino tristia fata solo.
 Interea dictos Lachesis numerauerit annos,
 Iamq; tibi leti certa terenda via est.
 Crudeles Diui, brutis extenditur atas,
 Ast homini nullam fata dedere moram.
 Cum cecidit duro viola flos tactus aratro,
 Exerit hinc pingui molle cacumen humo.
 Hybernoq; gelu nemus vt mutauit honorem,
 Amissum reparat vere nitente decus.
 Et Sol Hesperijs nocturnus vt incidat vndis,
 Eous lato pulcrior axe redit.
 At nobis neq; lata annis reuertentibus atas,
 Nec submersa Erebo vita redire solet.
 Sic igitur viridi raptus Mollere iuuenta,
 Contristat obitu gaudia nostra tuo?
 Medoacusq; sacram studijs dum permeat urbem,
 Attonito bustum præterit amne tuum?
 Nec tua te virtus immanibus eripit umbris,
 Gratia nec morum blanda, nec oris honor.

Quo patria atq; domus tua iam nitetur alumno,
 Cuius tu columen, spes, decus, vnus eras?
 Quae tibi iam reduci lauros hederasq; parabat,
 Implicitura tuas flore decente comas.
 Et nunc lata refert de te sibi gaudia forsan,
 Gaudia successus non habitura suos.
 O duram Lachessin, tantis qua dotibus aucto
 Inuidit fusos longius ire suos.
 Nempe quod haud vlllo moriturum tempore norat,
 Stamina si vitæ liberiora daret.
 Sic etiam viuus, nec quod præcidit ab annis,
 Hoc laudi potuit præsecuisse tuae.
 Nam licet obscuris te mors inuoluerit umbris,
 Non tamen & fama supprimeat illa decus.
 Viuet honos nomenq; tuum, dum Tibris arenas,
 Pausilypus vites, Arnus habebit aquas.
 Nil homini natura dedit, quod duret in æuum,
 Ingenium tollas, omnia mortis erunt.
 Ingenio Mollere tuo sic funera vincis,
 Ac præter cineres nil habet vrna tui.
 Sit tibi terra leuis, iuuenis dignissime vita,
 Vrna tibi violas educet, vrna crocum.

IN OBITVM M. VOLPH-
 GANGI FVSII, SENATVI
 Lipsensi à libellis.

E Rgo te nobis Fusi inuidere sorores,
 Quae ducunt rapida fila seuera manu.

Nem-

Nempe tuam nullo morituram tempore famam
 Norant, si vitæ stamina longa darent.
 Sic etiam viuus, fallit spes dira sorores :
 Nec quæ membra tegit, te quoq; condit humus.
 Ecce tuas viduata refert Respublica laudes,
 Et gemit orba suo curia mœsta patre.
 Quem dederas, fama reddit tibi Musa nitorem,
 Et sibi præsidium clamat abesse suum.
 Nec minus est confusa tuo iam funere, quàm cum
 Mors Mecenati lumina clausit atrox.
 Quod si tanta locus datur inter nomina paruus,
 Et iungi summis inferiora licet :
 Istius in partem veniam mox ipse doloris,
 Atq; tuas laudes quo licet ore canam.
 Interea luctus quæ plena Thalia peregit,
 Accipe pro meritis carmina pauca tuis.
 O vitam grates alia tibi parte referrem,
 Sed nunc officium sentiat vrna pium.

A D M V S A S D E O B I - tu eiusdem.

O Factum illepidum atq; luctuosum,
 Nunc certè roseas genas Camæna,
 Humectabitis imbre lacrimarum,
 Digna est res lacrimis, dolore digna.
 Lacrimate, dolete, quantum amatis
 Vestros Pierides bona patronos,
 Factum est illepidum atq; luctuosum.

Nāq, FVSIVS ille vester ignis,
 Qui vos plus oculis suis amabat,
 Qui vos officijs pjs merebat,
 Vestrum praesidium, decusq, vestrum,
 Nunc est heu cinis, atq, inanis vmbra.
 Sic sic occidis ô miselle FVSI,
 Nec te Pegasidum fauor tuetur,
 Nec fides proba, veritasq, nuda,
 Et nostris pietas fugata terris,
 Orco te eripiunt tenebricoso?
 Non Deas pote tetricas mouere
 Oris gratia mira, corporisq, :
 Non diros pote continere fusos,
 Aetas robore praeptens virili?
 Ah Parca nimium genus seuerum,
 Sit vobis male, sit laboriose,
 Quae charum Aonidum choro patronum
 In flore heu medio abstulistis aui,
 O factum illepidum, atq, luctuosum.

F I N I S.

GRE-

GREG. BERSMANI

ANNAEBERGENSIS

Tumulorum

LIBER I.

VERSVS EPITAPHII

SCRIPTI IOHANNI GVILI-

elmo Duci Saxonie, de mandato Illustris.

& summi Pr. Augusti, Elect.

Ducis Saxonie, &c.

S Iste pedem, quamvis properas, & marmore casa*Hospes lustra oculis hac monumenta tuis.**Qua Iohanni posuit Guilielmo, maxumus armis**Augustus, celebri nec pietate minor.**Hoc sat : nanq, ducis Guilielmi nomine dicto,**Si quid aues, fama scire loquente potes.**Defuit haud illi Germano gloria digna**Principe, parta domi gloria, parta foris.**Dum sacro probat imperio dextramq, fidemq,**Aeternoq, simul mentem animumq, Deo.**Defuit his etas solum non congrua factis,**Nanq, diem, ante diem funere raptus, obit.*

ALIVD.

*ET tibi dat virtus Dux Ian Guilielme sepulcrum,**Et titulum Pietas, qua tibi culta fuit.**Hic Princeps laudate iaces : tua continet ossa,**Qua meriti retinet munera terra tui.*

R S

Non

Non tu corpus eras sine pectore : vis tibi mentis
 Prouida consilijs, nec pigra rebus erat.
 Simplicis & studium probitatis, & ardor honesti,
 Iusticiaq; tenax cura, timorq; Dei :
 Et gentis decus haud tantis virtutibus impar,
 Nec maior factis gloria, lausq; tuis.
 Ergo te merito Germania luget ademptum,
 Cuius praesidium grande superstes eras.

E T R V R S V S.

TEVTONIAE decus, et dubijs fiducia rebus,
 Hic tumulum Princeps Ian Guilielmus habet.
 Qui genus illustri ducens à stirpe parentum,
 Auxit honoratum per sua facta genus :
 Imperio nauans operam quam debuit omnem,
 Atq; Deo tribuens quae tribuenda Deo.
 Assertor iuris, rigidi seruator honesti,
 Nequitiae vindex impiger, atq; doli.
 Pacis honos, duris patriae tutamen in armis,
 Spes Tyingorum, Saxoniaq; nitor.
 O vanas hominum curas : en occidit aui
 In medio, dignus perpete luce frui.

I N T V M V L V M P H I L
M E L A N C H T H O N I S.

Q Vi cumulo impleuit meritorum Teutonis oram,
 Quae patet Arctoi litus ad vsq; maris,
 Clauditur hic arcta tumuli sub mole Philippus.

Artis

*Artis & ingenij terminat athra decus.
 Non atas huic prisca parem melioribus annis
 Extulit, at mundi effæta senecta ferat?
 Hoc vno meruit tantum Germania laudis,
 Quantum cum Latio Gracia tota dedit.*

EPITAPHIVM IOHAN-
 NIS MOLLERI, PATRITII
 Vratislau. magnæ spei ado-
 lescentis.

*M*ollere ô Parcas haud molliture, sub isto
 Corpus habes tumulo, sidera mente colis.
 Quod si matura complexses tempora vite,
 Tu IVRIS lumen grande futurus eras.

IN TVMVLVM AVGV-
 STINI GYNCERI
 Colmariensis.

*S*cilicet hac tandem longis erroribus actum
 Gyncerum stabili sede recepit humus.
 Cui mentem pater, eloquium Cyllenius heros,
 Aonides dotes contribuere suas.
 Sed neq; Piërides iuueni, nec Atlantide natus,
 Nec pater instantem depulit ipse necem.
 Omnia sic fatum superat, sic omnibus aui
 Stat sua, muneribus non redimenda, dies.

IN

IN T V M V L V M M A R-
T H A E V I R G I N I S I O A C H I M I
clariss. V. F. Camerariæ.

M Artha puellarū decus, exemplumq; pudoris,
Martha sub hac tumuli mole sepulta iacet.
Quæ Camerariadum generoso sanguine nata,
Ornavit morum nobilitate genus.
Quod dederat, corpus mater sibi terra recepit,
Spiritus in celum, venerat vnde, redit.

IN T V M V L V M E L I S A,
B E T H A E V X O R I S I O-
hannis Pfeffingeri D.

*H*æc Pfeffingerus posuit monumenta marita,
Orbus parte sui nobiliore tori.
Quod si morte Deus mortem pensare dedisset,
Alternò mallet funere fata pari.
Nunc quia celicolis potior fuit ista voluntas,
Iret ut hospitium nupta parare viro:
Ipsa quidem terras Christo rapiente reliquit,
Sed virtute sua vivit in ore viri.

V A L E N T I N O V V E N D-
L E R O P E N I C E N S I.

*V*endleri hic non est tumulus: nec conditur ista
Clausus humo, celo venerat, astra adiit.
Sed quod erat terra corpus, sibi terra recepit.
Terra

*Terra fuit, terra debita iura subit.
Celum animus repetit, doctrina conscia, testis
Virtutis, volitat fama per ora virum.*

GREGORIO D. CASPA-
RIS V. CL. F. PEUCERO.

*Hoc ego Gregorius Peucerus marmore claudor,
Et patris, & magni nomine carus aui.
Hoc satis: ingenium nec de se plura decebant,
Te tamen ô hospes pluscula scire velim.
Flos mea vita fuit, brevis est ceu floribus ætas,
Quos pubescentes iuncta senectæ premit:
Sic modo nascentem vernus quem vidit Eous,
Autumnus cassum lumine, condit humo.
At bene habet, damnum est nobis reparabile, flori
Vere decus, summo sed mihi vita die.*

TVMVLVS D. CASPARIS
CVRIONIS I. V. D.

*Ergo tuam cura carpserunt CVRIO vitam,
Secula qui Pylij viuere dignus eras.
Sudantem Augusta vidit te Christus in aula,
Vidit, & hac pariter commiseratus ait:
Quam tibi dura negat Respublica, grata quietem
Mors feret: hac merces summa laboris erit.*

VLRICO GROSIO CON-
SVLI FREIBERGENSEI.
GRO-

*G*ROSIVS exemplum rara hac atate senecta,
 Cui mensura suis nomen erat meritis :
 Supremo iacet hic cinerum sacratus honore ,
 Colloquio fruitur mens propiore Dei.
 Orba suo, squallet luctu Friberga, parente :
 Consilij illi non habitura parem.

T V M V L V S M A R G A R I -
 T A E F I N C K E L T H V S I A E
 feminae probatissimae.

*A*Vratis digna loculis, & marmore digna
 Hic Margarita continet ossa lapis.
 Quae sata non humili geminorum stirpe parentum,
 Moribus ornauit nomen vtrunq, suis.
 Obsequio venerata Deum, iucunda marito
 Officijs, domini nutibus apta regi.
 Bis quater egregio quem fecit pignore patrem,
 Militia in sexus femina gnaua sui.
 Viuit in ingenio natorum, reddita terra :
 Viuit in ore viri, mente recepta polo.

G E O R G I O O S T R A C I O
 R A C O N E N S I M A G N A E
 spei iuueni.

*S*I quis & ingenio, simul & florente iuuenta
 Viuere dignus erat, viuere dignus eras,
 Musarum decus Ostraci iuuenilibus annis,

Czechia-

*Czechiadumq̃ nouo gloria flore virens.
Nunc cadis, vt tepidis vaccinia marcida ventis,
Ac tecum patria concidit omnis honor.
Quid fraudare iuuat primæ lanuginis annos?
In veteres esto mors truculenta senes.*

A N G E L A E S I M O N I A E
L V C E N S I S T V M V L V S.

*H*ic vxor sita sum *Simonia*: cetera norunt
Ausonia matres, *Allobrogumq̃*, nurus.
Nam vitam mihi *Luca* dedit, tumulumq̃ *Geneua*,
Coniugis amplexu sustulit atra lues.
Et quæ sola duos poterat disiungere amantes,
Vix etiam potuit vis inimica necis.
Angela nomen erat, mirari parce *Marite*,
Si missam celo, rursus *Olympus* habet.
Pignora consortis thalami tibi bina reliqui:
Viuo quibus tecum, reddita celitibus.

M E M O R I A E D. M O D E S T I -
N I P I S T O R I S V. M A G N I F.
Cos. Lips. & Præf. ordinarij scholæ
Iurisperit.

*J*ngenium, Virtus, Sapientia, Gratia, Splendor,
Vrbis honos, Aula gloria, Fama scholæ,
Cuncta *Modestini* lugent *Pistoris* ad urnam:
Lipsia sed cunctis tristior, orba gemit.

Et

Et meritò : quoniam iuris consultior illo
 Consule nullus erat , nec magis urbis amans.
 Non mors hunc rapuit , terras Astræa perosa,
 Noluit hunc terris longius esse super.

BARBARAE VVOLFIAE
 MATRONAE HONE-
 stissimæ.

QUam non barbaries morum sædauerat vlla,
 Barbara clausa sub hac Vuolfia mole iacet.
 FACHSIA materno, patrio Pistorias orta ,
 In gemini Consul stirpe parentis erat.
 Sed generis titulos virtus superabat in ipsa ,
 Inq₃ virum, inq₃ tori pignora fidus amor.
 Grata viri pietas, hanc nata miscuit umbris,
 Cuius natalem præcipit atra dies.

CATHARINAE VVOLFIAE.

Volfius hac renouat cara monumenta parenti,
 Cui CATHARINA simul nomen et omen
 Nam sine labe sua traduxit tempora vitæ, (erat.
 Casta lares seruans , casta cubile viri.
 Hoc erat ingenium titulis æquare paternis,
 RAUSCHERAEq₃ domus nō hebetare decus.
 Heu breuæ vitæ bonum : Flos aruit ille pudoris
 Ante diem, æterna dignus honore coma.

GODEFRIDI GROSII
PVERI VENNIS TVMVLVS.

*P*Ax nomen viuo dederat, qua lumine cassus,
Alme fruor mortis munere Chrifte tua.
Pace mihi parta iubeas gaudere parentes,
Quos dolor excruciat funere Chrifte meo.

IN TVMVLVM IACOBI
FABRICII.

*F*abricij condit moles hac ossa Iacobi,
Cui bene Halensis erant tradita scepra schola.
Simplicitas, candor, placidig, modestia vultus,
Ars quod promerita est, huic minuere decus.
Sic doctum esse minus nunc est, quam posse videri,
Dum specie falli credulus orbis amat.

IN TVMVLVM ANNAE
PETRAEAE, FEM. OPT.

*V*Ndeno felix partu, geminisq, hymenais,
Anna sub hoc tumuli marmore clausa iacet.
Quæ mærens statuit PETRAEVS, amansq, ma-
Et desiderium huic intulit & lacrimas. (rita,
Nunc pudor, & probitas seruant pietasq, sepulcrû,
Ne sopita Deo suscitet ossa furor.

TVMVLVS APOLLONIAE
Matronæ primariæ in Pomerania.

S

Corpus

Corpus Apollonia tumulo seruat^r in isto :
 In Christo viuens spiritus, astra colit.
 Si genus in precio est, & habent natalia laudem;
 Non humili illa fuit progenerata domo.
 Edita Brunorum sublimi stirpe parentum,
 Quos memorat gelido terra rigata Pano.
 Sed quamuis generosa foret sata Consule patri,
 Adderet & titulos patruus, alter honos :
 Haud contenta tamen pralustri sanguinis ortu,
 Aequauit morum nobilitate genus.
 Moribus & par forma suis, respondit in ipsa,
 Non animi egregijs forma pudenda bonis.
 Grator est pulcro nascens in corpore virtus :
 Commendat dotes pectoris, oris honor.
 Ter quoq; nupta, fuit spes inuidiosa procorum,
 Sed thalamum vnus maluit illa sequi.
 Quem probitate colens rara, studioq; fideli,
 Exemplum meruit coniugis esse bona.
 Ergo quæ vitæ sunt præmia puriter acta,
 Grata viris, foetus non semel illa dedit.
 Ex tribus aucta fuit bis quartum, prole mariti,
 Quosq; viros fecit, fecit & ipsa patres.
 Heu quod nulla diu stant gaudia, nullaq; vita
 Pars homini stabili certa tenore manet.
 En matronalis flos aruit ille iuuenta,
 Perpetui dignus veris honore frui.
 Et decus eximium lenta mors tabe peredit,
 Cumæos meruit quod superare dies.
 Qui legis hac, lacrumis hospes consperge sepulcrum,

Vt cineri veniant hinc alimenta pio.

MEMORIAE CHRISTO-
PHORI LEMMERMANI
I. V. Candidati.

*C*hristophori haec Lemmermani monumenta viator
Qua cernis, pietas fratris amorq₃ dedit.
Sed tabulis victura magis, sibi signa paravit,
Pectoris aeternis ingenijq₃ bonis.
Dum sacri voluit numerosa volumina iuris,
Et meret in castris Papiniane tuis.
Testis erit tantis praesul Nunburgius ausis,
Expertus fidam consiliantis opem.
Omnia fert genitrix annorum incana vetustas,
Ingenio partum nescit obire decus.

IN TVMVLVM PETRI
HELBORNII SACRAE Theo-
logiae Doctoris ac Professoris in Aca-
demia Lips. Soceri S.

*H*aec tegit Helbornum moles superaddita saxi,
Nomine qui Petrum rettulit, atq₃ fide.
Assertor Christi constans, verbiq₃ professor
Quod docuit, monstrans rite salutis iter.
Doctrinaq₃ decus virtutum dotibus auxit,
Ingenio praestans, nec pietate minor.
Ergo Doctorem schola Lipsidos orba requirit,

*Et tumulo lacrimas datq₃ dabitq₃ suas :
 Quem mœrentis amor posuit pietasq₃ marita,
 Flebile, sed gratum manibus officium.*

IN TVMVLVM PAULLI
 LOVVASSERII. V.
 Candidati.

*H*Ac sub mole iacet Paulus, quo tabe perempto,
 Et spes, & gentis tabuit omne decus.
 Spes Louuassera gentis, decus huius & omne :
 Cuius adhuc columen grande, superstes erat.
 Hei nihil aduerso fas quenquam fidere celo,
 En cadit, vt marcens menion, ante diem.
 Ac fratrem frater ne deserat, ossibus ossa
 Alterius miscens alter, vterq₃ iacent.

IN TVMVLVM SIMO-
 NAE PISTORIADIS.
 virg. ornatiss.

*H*ospes da flores tumulo : flos ecce pudoris
 Virginei iacet hac intemeratus humo.
 Nomen aues ? Simona : Genus ? Pistorias : anne
 Hoc satis est, inquis ? dicere plura libet.
 Populus vt ripa decus est, nemorig₃ cupressus :
 Sic genus ornatbat moribus illa probum,
 Obsequio iucunda suis, pia, casta, pudica,
 Da cineri fletus, atq₃ viator abi.

IN TVMVLVM BARBARAE SCHELHAMERAE.

*N*upta Schelhamero consulto Barbara Iuris,
 Post Scheueli thalamos Consulis, ecce iacet.
 Qua matris celebrata satu Pistorias, ortus
 Prædicat auctorem te Vindemane sui.
 Ferre negat tumulus titulos gentisq³, virumq³:
 Membra solum, laudis terminat æstra decus.

IN TVMVLVM CONRADII REGIS, BIBLIOPOLAE
 Lipsensis, affinis sui, viri multi officij.

*H*ospes parce pios manes violare sepultri:
 Qui nullum læsit, ladere grande nefas.
 Si nescis, hac sunt CONRADII marmora REGIS,
 Spectati meritis, & probitate viri.
 Cui se Piærides tantum debere fatentur,
 Quantum Triptolemo debuit alma Ceres.
 Nempe quod illarum merces distraxit, & artes,
 Hinc dat ei tumulum Calliope, & titulum.

EPITAPHIVM IOHANNIS VNVVERDII. V. D.
 ac Scabini Lipsici.

*J*ohannes hac VNVVERDVS sub mole quiescit,
 Spes patris, & generis gloria summa sui.
 S 3 Quem,

Quem mons Anna tuus genuit, Valentia fecit
 Doctorem, leto Chemniciumq; dedit.
 Luceq; nunc cassum Lipsensis curia luget,
 Quippe patrocinio præsidis orba boni.
 Heu vita quam summa brevis, quam rara senectus
 Ingenio est, cui non fata dedere moram.
 Ter denis vix dum ternos adiecerat annos,
 Cum Lachesis iuueni stamina rupit atrox.
 Ille tamen meliore sui post funera parte
 Vivit: nam virtus morte perire nequit.

MEMORIAE V. REVEREN-
 DI IOHANNIS PFEFFIN-
 geri sacrae Theologiae Doctoris, ac
 Pastoris supremi Ecclesiae
 Lipsensis.

Qui Pfeffingeri similes in imagine vultus
 Aspicias, hospes & hac pellege scripta memor.
 Bavaria dedit hunc tellus in luminis oras,
 Quem vita functum Lipsia condit humo.
 Dicere longa mora est, per quot discrimina rerum
 Hunc excercuerit daemonis ira trucid,
 Finibus extorrem patriae, pressumq; suorum
 Invidia, atq; odijs turba profana tuis.
 Dum venale Papae celum, missamq; perosus,
 Mauult esse tui portio, CHRISTE, gregi.
 Cui se doctrinae studio, sanctoq; labore,
 Atq; opera cura, consilijsq; fide

Adde-

Addixit moderansq; scholus, & templa gubernans,

Haud grauis imperij fulmine, pacis amans.

Testis erit iuueni, vita sine labe peracta

Leucoris, & seculi fama LVTHERE tui.

Et tu, religionis apex, diuine MELANCHTHON:

Et tu, qui clarum de CRUCE nomen habes.

Postq; hos, consilij consors, sociusq; laborum,

Tu quoq; adhuc nostra spes, IOACHIME,

Orba sui luget Pastoris Lipsia fatum, (schola.

Amissumq; gemit Misnidos ora patrem.

Salue sancte senex, decus o venerabile morum,

Salue celestium consociate choris.

MEMORIAE FRIDERICI
DVICIS SAXONIAE, IL-
lustris. & potentis. Pr. D. Augusti Prin-
cipis VIIviri, &c. F. infantis.

*TE quoq; tranquilla gaudentem nomine Pacis,
Illo Parca die Dux FRIDERICE necat:*

Quem fasti signant conuersi nomine Paulli,

Atq; futurorum pectora gnara notant.

Omen inest letoq; tuo, letiq; diei:

Christe veta, quod mens augurat, esse ratum.

Da nos conuersos posita resipiscere culpa,

Et Paullum fieri, qui modo Saulus erat.

Pax vrbes, & templa colat: pax optima rerum:

Dispareat, quisquis bella necesq; crepat.

Dispereant, quos spirantes immania facta,

*Chrifticolarum animas morte necare iuuat.
At vos alta Deo recludite limina porta,
Regis in aduentum pandite tecta fores.*

M E M O R I A E M. M A T.
T H A E I R H E S C H V C H I I G O T T.
lebiensis, Paſtoris Eccleſiæ filij Dei, V.
opt. & doctiſſi. ac linguæ Ebraicæ peritiſſi.

*C*Armine R H E S C H V C H I I tumulū manu,
Crimen erat, nullū nomen habere meo. (beau,
Quem iunxit longa mihi conſuetudinis uſus,
Cultorem ſtudiij participemq; mei.
Quem lugent Muſæ, quem ſanctæ Suada loquela,
Religio paſſis & gemit orba comis,
Ereptum viridis primo ſub flore iuuenta,
Vix numerantem aui bis tria luſtra ſui.
Ille tamen Chriſto fruitur, ſemperq; fruetur,
Cuius ſaluifico gramine paut oues.
Juſticia paſtor, mortis quæ nititur vno
Chriſte tuæ merito, munere caſſa ſuo.

A N N A E B E R S M A N A E
matri ſuæ dilectiſſimæ.

*R*Apta prius miſero genitrix quàm cognita nato,
Iniecere graues quæ tibi fata manus?
Alterna ſi morte animas penſare liceret,
Penſarem hoc pro te ſanguinis omne lubens.
At nunc, ſaua licet quod per decreta ſorum,

Te

*Te veniente die, te fugiente querar.
Donec ad aetheream celi septemplicis aulam,
Matura fas sit te mihi morte sequi.
Sed quibus agnoscam indicibus tua nescius ora?
Dux mihi fidus erit non simulatus amor.*

IN TVM VLVM ILLV-
STRIS. ET SVMMI PRINCI-
pis Ducis Mauricij Victoris, Ducis Saxon.
Principis Electoris. &c. patris patriæ.

S Eptemuir claro de stemmate natus auorum,
Inclutus augusto sanguine MAVRICIVS,
Agmina qui toties Turcarum immania fudit,
Hostibus ex medijs capta trophæa ferens :
Gallia quicq, tuis fortissima notus in oris,
Pro patria pugnans fortiter oppetijt.
In medias dum nanq, acies acerrimus heros
Irruit, hostili concidit ecce globo.
Principis ergo tui flebis Germania fatum,
Flebis & ipsa tuum Misnidos ora patrem.

INDICIUM ANNI OBITVS
ipsius, qui fuit M. D. LIII.

*Pannonias Victor notus virtute per vrbes.
MAVRICIVS Princeps fortiter occubuit.*

ALITER.

*MAVRICIVS Princeps augusto sanguine clarus,
Letali oppetijt fixus ab hoste globo.*

S 5

CHRI-

CHRISTOPHORO
SCHELLENBERGIO V. PIE-
tate erudita ac doctrina elegante,
cui, amico, & affini S.

ET nardo & violis amœniorem,
Hymettiq; liquore dulciorem,
Tellus hac gremio fouet poëtam,
SCHELNBORGVM Claria decus Camœna.
Quem lugent Veneres, Cupidinesq;
Sed casta Veneres, Cupidinesq;
Et sancta Charites, sacriq; Amores:
Quos versu cecinit pio, ac venusto,
Cedro digna locutus, & cupressu.
Cur non melle fluat, nemusq; florum
Tellus, queritis, hac sinu refundat,
Intus melle scatens, alensq; flores?
Nempe adhuc nimium madet rigata
Multa aspergine, & imbre lacrumarum.
Quod si Phœbe tuis recocta flammis
Arescet modicum, imbibetq; fletus,
Quos vda tumulto dedere Musæ,
Tunc & melle fluat, geretq; flores.

CATHARINAE V. CLA-
RISS. D. SIGISMUNDI
Medici vxori Kolreuteræ, fe-
minæ honestiss.

Quas

*Q*uas Kolreuterus mallet sibi soluere nuptam
 Inferias, viduus coniuge matre pater :
 Has tumulo reddit, supremum mæstus honorem,
 Quem meruit pietas illius, atq; fides.
 In prolem & studiū bis quinam, animusq; benignus,
 Ac sibi commissa prouida cura domus.
 Nunc te terra rogat, qua seruas ossa sepulta,
 Ne super incumbens huic grauis esse velis.

V V O L F G A N G O P F E N T -
 N E R O , D O C T O R I T H E O -
 logiæ, & Pastori supremo Montis
 D. Annæ.

*Q*uem luget passis Ecclesia pulla capillis,
 Quem patria mærent atra Lycea mea :
 Hic tumulum Pfentnerus habet, qui voce professus
 Pectore credebat non dubitante Deum.
 Istorum haud similis, qui falso inuertere verum,
 Et luci tenebras conciliare student :
 Doctrina quos ventus agit, velut Eurus aristas
 Huc illuc flatu praeipitante rapit.
 Ergo quem mundo coram est confessus Iesum,
 Idem hunc in celis asserit, ante patrem.

I N D I C I V M A N N I O B I T V S
 qui fuit Anno M. D. L V I.

H O C grata extruxit Pfentnero Ecclesia bustum,
 Pro cura vigili, pro pietate, suo.

M A R -

M A R G A R I T A E M E V-
R E R A E, M A T R O N A E H O N E-
stis. D. Bolgangi V. optimi, Medicis;
celeberr. & claris. vxori.

*Q*ua matronarum nitidus fuit vnio sexus,
M A R G A R I S hac tumuli cōdita mole ia-
Qua Blasēbalgana referens ab origine nomen, (cet.
Nupsit honorato digna reperta viro,
M E V R E R O, chorus assurgit cui Paonis omnis,
Quem nouies fecit pignore foeta patrem.
Viderat hac oculis Atropos non aqua malignis,
Abscidit & dira stamina trunca lue.
Et tamen illa satis vixit famaꝝ, sibiꝝ,
Qua castē vixit, vixit & illa diu.

A D S E P V L C R V M A N N A E
C A M E R A R I A E M A G N I I L-
lius Ioachimi vxoris, matronæ
sanctis.

*V*iator etsi vrget te iter, gressum tamen
Morare paullum: nam via dispendium
Haud tantula fiet mora hīc impendio.
Vides sepulcrum femina lectissima,
Bonisq; morum laude cognita omnibus,
In pauperum & gregem beneficentissima.
Qua gentis edita de T R V C H E S I A E satū,
De nobili gentis satū Franconica,

Voca-

Vocata nomine quod relinquit se retro ,
 Deducta nupsit iure matrimonij
 Nunquam celebrato satis CAMERARIO.
 Quicum peregit quindecim triëteridas
 Vnamq₃ messem, semper obsequens viro.
 Gnatos creauit quinq₃, gnatas quattuor,
 Nec has pudendas, nec suo illos sanguini.
 Felix nepotum prole, felix liberum,
 Seruauit edes, remq₃ fecit sedulo.
 Nunc obsita annis, atq₃ vitai satur,
 Quam tradidit, ceu cursor amens lampada,
 Hoc conditur solo maritum proxime,
 Cui paratura hospitium anteuorterat.
 Sed mortuam viator hanc dicas caue,
 Orbi loquentem tot suorum vocibus.
 Hoc te volebam scire, nunc abi, vale.

BARBARAE, VIRI MAGNI-
 FICI ET AMPLISS. D. LAV-
 rentij Lindemani, I. V. Doctoris ac præ-
 sidis ordinarij Acad. Vuiteberg. nec non Consiliarij
 præcipui Pr. Elect. Saxon. D. Augusti, &c.
 vxori, matronæ clariss.

*Q*ua iacet hoc tumulo nunc Barbara, nupta ma-
 Qui tilia claret nomine, quiq₃ viri: (rito
 Occiderit quamuis satur aui, absolvere culpa
 Fatorum illa tamen facta seuera nequit.
 Nam si qua meruit Parcarum vincere coniunx
 Iura trium, meruit moribus illa suis.

Mora

*Mota erat his Clotho , at Lachesin iam fila moran-
Non tulit, injiciens Atropos atra manum. (tem
Vix aliud tanto iactat se nomine marmor,
Hæc Nioben retulit prole, pudore Liam.*

A N N A E F. V A L E N T I N I
P A P A E , V I R I O P T. E T
doctiss. M. Ernesti Vœgelini
uxori, fem. honestiss.

*Q*ua potuit nuptæ persolvere præmia morum
Ernestus, tristi funeris officio,
Omnia persolvit mærens, maiora daturus
Mortis parte sua, ni vetet orba domus.
Prolis cura domus octona, matre sepulta
Omnis quæ cæpit nunc onus esse patris.
Materna vice fungentis, pariterq; paterna,
O ambas iubeas huic Deus esse leues.

F I N I S.

G R E-

GREG. BERSMANI

ANNAEBERGENSIS

Elegiarum

LIBER I.

ELEGIA I.

IN REDITVM PHILIP.

PI, IOACHIMI V. CLARISS.

F. Camerarij, postquam liberatus

esset è custodia Pij IV. Pontif.

Maximi.

*Reptum dubia tandem discrimine vita,
 Quod tibi Romulea casus in vrbe tulit:
 Gratulor incolumi patriam tetigisse recursum,
 O cura pretium dulce Philippe mea.
 Teutonicas late volitabat fama per vrbes,
 Flebilis, & meritis inficianda tuis:
 Quem non Adriaci furor implacabilis astus,
 Antiphataeq; domus laaserat hospes atrox.
 Haud Lestrygonijs humanior ille colonis,
 Litoris hos Thusci qui tenuere sinus,
 Non Alpes crude, non inuia saxa, feraq;
 Huic dura innocuo vincla parasse PIVM.
 Quod scelus vt nostras allatum perculit aures,
 Muta metus subiti lingua pauore stetit.
 Ac longum post ausa loqui, Meliora precemur,
 Alme parens (inquit) tu meliora feras.*

Hinc

Hinc tamen ut retegens animum nubecula cessat,
 Non fuit hac penitus credita fama mihi.
 Vel quia iura vetant externo sanguine quenquam,
 Impia non facti crimine vincula pati:
 Atq; Philippe tua longo mihi cognitus usu,
 Ille tenor vite labe carentis, erat.
 Vel quia tarda fides gestis, quæ credita ladunt,
 Quodq; perhorrescit mens, negat esse ratum.
 Credere quæ iubeant locus est, & didita terris
 Romana Sphingis perfidia, atq; dolus.
 Illa sinistra animum mihi per præsagia versant,
 Alternante meam speq; metuq; fidem.
 At postquam de te mihi certior adsuit auctor,
 Mæsta tui digitis charta notata patris,
 Tum verò attonitum præsentis imagine casus,
 Occupat attonitum frigida membra tremor.
 Et mecum: En tua mendaci quam nomine iactas,
 Falsipie, en pietas, en tua sancta fides.
 Hospita sic præbes Germanis tecta, laresq;
 Hac sunt hospitij iura sacrata tui?
 O nunquam nostris felix Saturnia tellus,
 Secli pernicies, Teutoniaq; lues.
 Ergo te propter natalia linquimus arua,
 Tu longa nobis anxia caussa via?
 Quis furor est, certo non limite malle teneri
 Telluris, vitam quæ sibi prima dedit:
 Quàm niue inaccessible pedibus transcendere rupes.
 Atq; æstu solui, frigoribusq; premi?
 Quàm satius fuerat patria sub tegmine villa,
 Ducere

Ducere securos spe comitante dies.
Aut umbras inter nemorum reptare salubres,
Intentum studiis Pieridumq; mora?
Quam per tot casus, per tot discrimina rerum,
Diuisum patrio te procul orbe sequi.
Tu maris emensum longos terraq; labores,
Immiti Cordum tollis acerba nece.
Quo non Paonias alter perfectius herbas,
Ac totum medica nouerat artis opus.
Nam dum te sequitur, iuuenilibus excidit annis,
Et noua terrenis vermibus esca iacet.
Nec tumulo potuit supremum mater honorem,
Debita nec cineri soluere iusta pio.
Mitto alios, quos tu nostra commune sepulcrum
Gentis, inexploto condus auara solo.
Tu quoq; (noxarecens) Musarum castra secutum,
Omnis & immunem criminis atq; doli,
Antiqua Camerariadum de stirpe Philippum,
Quo mihi sublato viuere poena forer,
Heu quantis mersas, insontem criminis, vndis,
Heu quantis cumulas insidiosa malis?
Nanq; viam relegens Campanis nuper ab oris,
Dum petit hospitij munera Roma tui:
Quam diuersa suis tulit isthic munera votis,
Oenotri captus proditione viri?
Aonidum sacer ille comes, legumq; sacerdos,
Scilicet hoc illi culpa luenda dedit.
Infelix iuuenis, crimeng; perenne Quiritum,
Nunc etiam audaci qui timor esse potes:

T

Quid

Quid conscire nihil casto tibi pectore gaudes,
 Quid caussa fides fortiter ipse tua?
 Vana tua vita est, vana est fiducia caussa:
 Crede mihi, tellus non habet ista DEVM.
 Exulat Ausonia probitas extorris ab vrbe,
 Et pudor, & recti non simulatus amor.
 Iura docet Latium, sed iuris nulla facessit
 Dogmata, quid leges moribus absq; iuuant?
 Dic tamen ô tantis fortuna erepte procellis,
 Quo mihi nunc viuo est viuere dulce magis:
 Si tibi cura sumus nos mutua, nec tibi nostri
 Mutato patriæ Sole recessit amor,
 Quid tibi tunc animi, trepido quis pectore sensus,
 Quis color in tantis fluctibus oris erat?
 Cum te securumq; mali, nec tale timentem,
 Atq; regressurum luce sequente vias:
 Urbicus aggreditur turba stipante satelles,
 Ac tumido tales increpat ore minas.
 Huc tibi me Prator legauit idoneus auctor,
 Et iubet imperij iussa sequare sui,
 Tuq; comesq; tuus: (communis namq; pericli,
 Tum socium dederat fors inimica tibi,
 Spectata iuuenem virtute, fideq; probatum
 RITTERVM, quem nunc Norica iactat humus.)
 Quid tibi mentis erat, tristi cum carcere clausus,
 Herebas culpa nescius ipse tua?
 Mentior, anne subit potior tibi cura parentum?
 Quos metuis fatis exanimare tuis.
 Et minus Ausonias iam diuulgata per oras,
 Esse tui

Esse tui velles nomina clara patris.
Si bene te noui, tibi carcere tristior ipso est
Materni luctus pectoris, atq; dolor.
Quid verò tibi mentis inest, nunc fare roganti,
Cardineos quando sisteris ante patres?
Doctrina censura quibus commissa profana est,
His toto lectos quattuor orbe viros.
Cum te, cui falsum dederat Clementia nomen,
Et Pietas, verbis insidiosus adit.
Quasitumq; diu de religione, fideq;
Hæretici asseclam dogmatis esse refert.
Et tua nunc blandis perterrita pectora dictis,
Nunc vim pollicitis adjicit, atq; minas.
O cordis quoties tollens hac inter ocellos,
Sollicitas arcta celica templa prece.
O quoties tanto iactatus turbine rerum,
Flaminis imploras cuncta regentis opem:
Quò sacer illius te fulciat halitus aura,
In vera ut perstes agnitione Dei.
Nec formido tuam labefactet languida mentem,
Neu capiat blandis subdola lingua sonis.
Vota precesq; Deum tangunt: en ille piorum
Pro te vota, tuas audit ille preces.
Ac tibi blasphemia contra mendacia lingua,
Et quæ mellito pectora felle madent,
Astitit, & medijs reuocatum faucibus Orci,
Præualida retrahens extulit ipse manu.
Nec tibi terrifico Canis ille triformis biatu,
Impresso potuit figere dente notas.

Nec tibi Clementis mentem inclementia fregit,
 Nec quinti pietas heu truculenta Pij.
~~Non petasatorum subsellia tetrica Patrum,~~
~~Qui Petrum vultu, Demona corde gerunt.~~
 Non vis aestivo contracti tempore morbi,
 Dum flagrans miseros aestus biulcat agros.
 Victor abis, seq̃ ipse tui Papa carceris vllum
 (Credere si fas est) crimen habere negat.
 Nec minus atrocis Clementem pœnitet ausi,
 In te cui structi non valuerē doli.
 Consors turba Patres, pratexunt nomine culpam,
 Arbitrioq̃ negant ista peracta suo.
 Pœniteat Clementem ausi, sociosq̃ malignos:
 Hic solet iniustus exitus esse doli.
 At plus ista tibi iam nunc vexatio laudis
 Confert, quàm damni fraus inimica dedit.
 Carceris infamat nec enim custodia quenquam,
 Carceris infamem reddere culpa solet.
 Quae te nulla premit, nisi quis pro crimine vertat,
 Non facti noxa criminis esse reum.
 Innocua testis vitae est tibi, turba sodalis,
 Quae septemgemina traxit in vrbe moram.
 Et fatum miserata tuum, insanabile lingua
 Alterius doluit virus obesse tibi.
 Nec plus in causam morum valuisse tuorum
 Candorem, & meritum pectoris omne tui:
 Quàm non affinis nocuit contagio culpa,
 Quae versu non est notificanda meo.
 Quod veret officijs reuerentia debita multū,

Nec tua me probitas, si ferat ista, sinat.
Et facilis cunctis animus, veniaq; paratus,
Haud patris ingenio degener ille tui.
Quid moror? illa tibi famam fortuna perennem,
Victurumq; dedit post tua fata decus.
Ac prater meritos antiqua gentis honores,
Quam tuus ingenio vexit ad astra parens,
Notus & Hesperijs, & terris notus Eois,
Sublimem tituli contulit ipsa locum.
Sic Ithaco aeternum tribuit Patientia nomen,
Ille ortu quamvis inclitus esset aui.
Anchisaq; sato patria pietatis honore,
Altera nobilitas accumulata fuit.
Et tua difficili virtus excercita casu,
Ac spectata, tenax hoste probante fides,
Addidit insignem merita tibi laude nitorem,
Maiorum geminans per tua facta decus.
Quem nec luor edax fama, laudusq; bonorum,
Vulnifico poterit carpere dente malus.
Non hominum innocuis infesta Calumnia factus,
Tartarei cerebro progenerata Iouis.
Que fidens animi, patria non degener artis,
Mille solet fraudes neclere, mille modis.
Mendacesq; virum diffundit in ora susurros,
Criminibus gaudens insimulare probos.
Virtutem vitij inuertens, rectaq; prauis,
Aspergens maculis candida quaq; suis.
In laudes muta, ad conuicia prodiga lingua,
Aure bibens auida pessima, surda bonis.

Nulli inimica palam, nec aperto cominus ullum
 Marte petens, blandis infidiosa modis.
 Hac si fortè tuas in probrum vertere laudes
 Audebit, meritis non satis equa tuis :
 Non tamen (hoc ausu quamuis conetur iniquo,)
 Fulgorem fama polluet illa tua.
 Dum clypei te mole teget mens conscia recti,
 Cumq; sorore sua non temerata fides.
 Ne te proluues Strygia conspurcet alumna,
 Gestiat aut fama labe superba tua.
 Quin age securus vana sine viribus ira
 Liuvorisq; mali, Ditigenaq; luis,
 Solue DEO meritas solenni munere grates,
 Debitor & voti, debita vota refer.
 Non mollis costis, nec blandis thuris honores,
 Quaq; aris libat diues odoris Arabs :
 Sed meritis grati tantis libamina cordis,
 Oris & hymnisoni carmina grata DEO.
 Ipse ego votiua decorabo templa corona,
 Quam super hos versus scripta tabella geret.
 Prasulis erepto manibus, Patrumq; Philippo :
 Damnatus votis hac tibi Christe tulit.

ELEGIA II.

AD MICHAELEM BARTH
 popularem suum.

SI vacat, & nostris non obdit versibus aures,
 Grande Decanatus quod tibi fertur onus :

Accipe

Accipe non vanam portantia verba salutem,
 Ardua Pierij gloria BARTHE chori.
 Nec quia siccasti largo Permessida potu,
 Ingenijq; sonant flumina lata tui:
 (Dum sacros sacro sermones fundis ab ore,
 Vel patria, triplici carmine, facta refers:
 Dum vel in Andani surgis praeconia vatis,
 Vel meritos celi tollis ad astra viros:
 Filia dum per te Lycomedis scribit Achilli,
 Et quae cuncta foret commemorare labor:)
 Argue Lenaeo me frustra vina parenti,
 Aut Corcyrao mittere poma seni.
 Sic etiam (si nostra decet componere prisca,
 Si licet & rursus nomina tanta sequi)
 Verona doctus non detrectauit alumnus,
 Virgilium salibus detinuisse suis.
 Sic olim culto Nasonis charta Seuero,
 Attulit imparibus condita verba modis.
 Quamuis ille grauem cantu praeftaret Homerum,
 Huic foret Aonijs fertile pectus aquis.
 Finge sed esse nefas, carmen misisse Poeta:
 Hoc modo cui mittam rectius, ecquis erit?
 Vsq; adeo cunctis Musarum munera sordent,
 Ac praefer vates carmina nullus amat.
 Qua damus ergo tibi crescentis pignora Musa,
 His facilem leta porridge fronte manum.
 Non hac ambitio, persusaq; gloria fuco,
 Nec me sacra fames scribere iussit opum.
 Sed potius cernens venturi iudicis iram,

Cuius signorum, dant documenta, mina :
 Obuius his volui summo prodire tonanti,
 Delictis frenos his inhibere suos.
 Si tamen & nostra fuerit qua caussa Thalia,
 Hac tibi cur ferret, certior esse cupis :
 Fortè tibi meritas meditabar pectore grates,
 Sed nec ego in curas has satis vnus eram :
 Donec Musa mei, præsens medicina, doloris,
 Iucundis mulcet cor mihi triste sonis.
 PELLE metus, dubios animo depone timores,
 Ipsa tuum pro te munus obire volo.
 Officijs alij precium gemmasq; rependant,
 Gemmarum & precij carmina pondus habent.
 Quas igitur nostro reddit tibi nomine grates,
 Accipe, iudicijs Vir venerande meis.
 Poscit idem, medicas tibi qui non inuidet artes,
 Ac pariter sacri præsens Apollo chori.
 Ille quidem semper te gaudia carpat alumno,
 Consortem patriæ gratulor ipse mihi.
 Sed licet hac misisse pudet, quia parua videntur
 Dona, tamen paruis gratia rebus inest.
 Sic Deus agnorum cum gaudet sanguine centum,
 Non spernit tennes cum pietate focos.

ELEGIA III.

DE COMETA, QVI ANNO
 M. D. LVIII. in plaga occidentis, supra
 leonis, infra Helices signum, ad co-
 mam Beronices, vesperi apparuit.

Ecquid

*Ecquid in humanam conspirant sidera cladem,
Sidera venturi nuncia signa mali?
Mutua non certè coeunt in fœdera frustra,
Nec nouus hic casu conciliatur amor.
Fallor? an interitu vt quondam Phœnicidos vrbis,
Qua vetus, Herculeo vulnere, nomen habet,
Diuina natura potens inseruit ira,
Flagitijs pœnas constituente Deo:
Cum patefacta bibit casorum terra cruorem,
Vertit & in cineres feruida flamma domos,
Quando coloratum remouentia nubila celum,
Optatum miseris eripuerè diem,
Et simul assurgens immani murmure Pontus,
Quasitam clausit per freta saeva fugam:
Sic nunc caliuage iungunt socia agmina turmae,
Vt iunctis in nos viribus, arma ferant?
Vix sibi falsiferum Mauors sociavit amore,
Expleret rabidam quo magis ille sitim.
Vix lumen Titan, vix lucem Luna recepit,
Dum soror hunc, illam densior vmbra tegit.
Ecce nouas iterum fraudes, noua fœdera nectit,
Gradiuus dirum pectore virus alens.
Toruaq; dum lustrat Nemeai signa leonis,
Non procul à curru, Phœbe corusce, tuo:
Blanditijs ad se Tegees inuitat alumnum,
Quem peperit summo lucida Maia Ioui.
Quid nunc amborum concordia linquet inausum,
Vi quando Mauors pollet, at iste dolo?
Scilicet inuenient perdendi mille figuras,*

Astrorum tantum vis geminata nocet.
 Nec verbis opus est : en quantum possit vterq;
 Aërea rutilans fax regione docet.
 Quid vult supremas vapor hic extractus in aëre,
 Quid noua barbari sideris effigies ?
 Hic vbi decliui Phœbus se mergit olympo,
 Ac iuga desessis gemmea demit equis.
 Et sub Parrhasia quâ sidere cernitur vrsa,
 E Beroniceo vertice rapta coma.
 An ne nouas iterum strages , noua pralia cerno,
 Nec nostri fusum sanguinis ante satis ?
 Fallor ? an Ausonijs tantum, Gallisq; superbi,
 Incutit aduerso fax ea crine minas ?
 Nostraq; securam ducens Germania vitam,
 Tota secutura libera cladis erit ?
 Hoc Deus ô iubeas vanescat vt omen in auras,
 Quod prasaga mali pectora nostra timent.
 Eheu, nam paries veluti cum proximus ardet,
 Contactu flammæ concipit inde tuus :
 Sic Antenoreis, contermina Teutonû, oris,
 Vicinam metuo ne trahat inde luem.
 Quis spectauit enim terris impune Cometen,
 Terrifici hunc plenum , quem latet, esse metum ?
 Si licet in dubijs, exemplis testibus vri,
 Quid dictis testes addere pauca vetat ?
 Iam bis complerat Saturnus cursibus orbem,
 Altera iamq; illis addita mæsis erat:
 Ex quo descendens mundi Seruator ab alto,
 Purus erat pura virgine natus homo.

Cum

Cum dirus fulget ferali crine Cometes,
    Bis tria dum Titan signa recenset equis.
Quid non portendit, fidus fatale, malorum,
    Quid non horrendis, cauda nefanda, pilis?
Imperij mundi; Nero communis Erinys,
    Quas meruit pœnas crimine, morte luit.
Noxia Romanos agitat discordia ciues,
    Iura iacent, sceptrum quilibet ense rapit.
Quis tum disiectam Solymorum funditus urbem,
    Qui dicat siccis mœnia versa genis?
Sanguis abit, quoties subit eius lucis imago,
    Qua res Isacidum procubuerit solo.
Horresco referens ingentes stragis acervos,
    Quos dedit Aeneadum dextera Marte potens.
Horresco referens spumantes sanguine fossas,
    Ac proiecta solo tabida membra fane.
Et quis adhuc portenta leues dispergit in auras,
    Stellarumq; negat pondus inesse minis?
Quos ego vel Libyca nutritos lacte leana,
    Vel silices circapectus habere reor.
Non sic experti, praestantes Teutones armis,
    Non sic Martigena, fortia corda, viri:
Quando Pannonias adducens Attila vires,
    Non leue Germanis Romulidusq; malum,
Vndiq; subuersas nudauit ciuibus vrbes,
    Ac vastos late cade repleuit agros.
Tunc lugubre rubens terrestris in aëre moles,
    Visus & ardenti torus in igne polus:
Quam non fallacis fati documenta dederunt,
    Quam

Quàm bene venturum pramonuere nefas.
 Neûe morer priscis, exempla recentia nobis,
 Cum dare vel præsens tempus, & hora queat.
 Quos prædicat ijs luctus, pariterq; dolores,
 Flamma quibus diris innuit ista comis:
 Varnensi monstras rex Vladislavæ ruina,
 Triste luens rupti fœderis exitium.
 Hei mihi tum quantis infelix excidit ausis,
 Obijcit heu quanta seq; suosq; neci.
 Quatamen ut fugeret, (si mens non leua fuisset)
 Prodigijs poterat cautior esse poli,
 Viscosam cernens flagrare sub athere massam,
 Dum calor Icarij finderet arna canis.
 Sed placide nescit sortem mens ferre secundam,
 Ut neq; constanti robore, dura pati.
 At cur in veterum feror acer crimina iudex,
 Non minus hæc atrox tempora culpa premit.
 Nondum ter gelido concrevit frigore Pontus,
 Terq; suis Caprum Phæbus adiuit equis:
 Arctos cum terra iacens Aquilonis ad ortus,
 Conspectit similem crine rubere facem.
 Quæ primum roseo procedens Solis ab ortu,
 Quâ micat Erigones spica retenta manu:
 Astrorum comitata suo vestigia cursu,
 Hesperijs pariter se quoq; tinxit aquis.
 Inde Lycaoniam postquam se movit ad Vrsam,
 Sicca diu, nostris est minitata plagis,
 Sentit adhuc Vesper, bellax Germania sentit,
 Quid ferat ingentis conscia cauda mali.

Quis

Quis tamen emendat vita delicta prioris,
Quis vitiorum aliquem nouit habere modam?
Ipse licet verbo moneat Deus, ipse minetur,
Nil tamen aut monitis, aut mouet ille minis.
Securas adeò cepit dementia mentes,
Quæruit in quoduis, lumine capta, scelus.
Si tamen admonitus, si quid moderamina possunt,
Si quid commoti nuncia signa Dei:
Iam tandem vitij Germania supprime frenos,
Sit satis admissi criminis esse ream.
Iam furor in cursu est, iam sacro cede furori,
Iam lacrumus illum, iam reuocato prece.
Cedat in exemplum Solyma tibi triste sepulcrum,
Illius luctu, discere carere tuo.
Desine sacrati contemnere munera verbi,
Quosq; iubet verbi dogmata ferre Deus.
Sic tibi quas tellus pœnas, quas astra minantur,
Effugies, iuncta cum pietate, prece.

ELEGIA IV.

AD VINCENTIVM MADIVM
summum Italiæ philosophum.

Docte vir, Ausonias multum celebrate per oras,
Ingenio præstans, eloquioq; potens.
Quæ legis, vnde ferant, miraris fortè salutem,
Carmina barbarica non bene iuncta manu.
Hæc tibi qui mittit, quamuis inculta, nec aures
Digna

Digna, nec arbitrij iura subire tui.
 (Da veniam fasso, nec respue verba precantiu,)

Noticia laudem gestit habere tuae.
 Diuisus vestro penitus Bersmanus ab orbe,
 Quâ surgit grauidis ære Misena iugis.
 Non huc me regione via, nec sidere falsum
 Terra, vel aduersis fluctibus vnda tulit.
 Nec caris patria depulsum finibus vrbis,
 Vertere natalem culpa coëgit humum.
 Non iussere meis contraria numina votis :
 Hac animo intrata est terra volente mihi.
 Hac quasita meis fuit, hac inuenta Camænis :
 Dij faciant fausto sit mihi tacta pede.
 Namq, tua dum clara sequor præconia laudis,
 Euganea liqui culta Lycea scholæ.
 Isthic fama meas haud mendax venit ad aures,
 Quanta sit eloquij gratia, visq, tui.
 Crede mihi de te rumor præconia fecit
 Magna, sed ingenio non tamen æqua tuo.
 Plus hîc inuenio, quàm quod mihi rettulit istic,
 Tantas diuino pectore promissas opes.
 Sed quid onus tenui dispar committo Thalia?
 Non facit ad vires sarcina magna meas.
 Quod si pauca tui dederis mihi signa fauoris,
 Addideris nervos forsitan ipse mihi,
 Da mihi te placidum, qualem te sæpe dedisti
 Hospitibus : non est res onerosa fauor.

ELEGIA V.

VALE-

VALEDICTORIA AD AMICOS.

CVM subit illius facies mihi mæsta diei,

Digressus vestra quo procul vrbe fui.

Dimidiumq; mei, repeto cum mente sodales,

Tunc etiam in lacrimas me iubet ire dolor.

Ecquis enim siccis meminisse hac possit ocellis,

Ac desiderijs firmior esse suis?

Non ego fortis in hoc, non hac constantia nostro

Ingenio (quid enim vera negemus?) adsit.

Iam prope tempus erat, quo me fortuna iubebat

Dulcia Elistrai linguere rura soli.

Celtarumq; procul quâ Sequana terminat oras,

Hospitium Musis querere dulce meis.

Ingressurus iter gladio latus ense recingo,

Et festinatas dum licet apto vias.

Vera loquor: nec mens aderat, studiumq; parandi,

Nec satû ad captum pes mihi promptus iter.

Non mihi tunc libros, non vestes cura legendi,

Auxiliumq; mea præsidiumq; via.

Facta paro, facienda sino, mox limine tacto

Egressos redeo nescius ipse lares.

Nunc hac suscipio, nunc hac suscepta relinquo,

Missaq; nunc repeto, nunc repetita sino.

Tunc mihi fortè aliquis longo coniunctus ab vsu,

Hoc eia inquit agas, nec tamen illud ago.

Ac velut in somnis, cum primum lumina pressit

Alta quies, & iam membra sopore iacent:

Sæpe avidos cursus extendere, sæpe paramus

Fortia

Fortia diductis edere verba labris,
 Sed neq₃ lingua valet cupidas expromere voces,
 Et genua in medijs cursibus agra labant:
 Sic iter accelerans studio festinus inertī,
 Accelerando meas ipse retardo vias.
 Cogimur ire tamen, comitumq₃ accincta catena
 Vltcrius spatium non sinit esse mora.
 Ergo parans abitum, supremum mæstus amicos
 Alloquor, & tenui vix ea reddo sono.
 O mihi fraterno dilecti more sodales,
 Quis sine dulce mihi nil fuit, est, & erit:
 Estē salutati, memores & viuite nostri,
 Vos ego, quod superest temporis, vsq₃ colam.
 His dictis, (nec enim dolor illis plura ferebat)
 Tardanti subdo calcar iturus equo.
 Diuidimur, vox vna vale vale inquit amice,
 Atq₃ bonus auius mox rediturus, abi.
 Quis mihi tunc, fieri cernenti talia, sensus,
 Quosue dabam gemitus pectore, quotq₃ meo?
 Ah quoties vdu abeuntes mæstus amicos
 Respicens oculis, lata per arua sequor.
 Ah quoties aliquis comitum, dum lumina flecto,
 Istic an quod te retrahat, inquit, habes?
 Pronehimur, multa cum nubilus arbore lucus,
 Eripit ex oculis pectora cara meis.
 Quæ licet haud poteram, poterã tamen alta videre
 Mœnia, quæ placida lambit Elister aqua,
 Et loca dum licuit nostris habitata Camænis,
 Nec raro studijs facta beata meis.

Qua

Quæ tum suprema compellans voce saluto,
 Syluicolasq; Deas, Naiadumq; choros.
 O mea cura Dea, mea spes, mea gaudia Nympha,
 Sæpe quibus violas, lilia sæpe tuli.
 Et liquidi fontes, & sylua, & frigida Tempe,
 Sæpe mihi medio dulce cubile iæ.
 Tuq; ô communis studiorum Lipsia mater,
 Semper amata mihi, semper amanda vale.
 Si reducem vestris sistens me numina terris,
 Et mihi luce dies fulserit ista bona.
 His vobis gratas suspendam munera ripis,
 Atq; hoc in tilia cortice carmen erit:
 Hæc patria caris Berfmanus redditus oris.
 Vos date nunc precibus muneribusq; locum.

ELEGIA VI.

AD MATTHAEVM RHE-
SCHVCHIVM.

DVm Matthæe tuo careo suauissime vultu,
 Terna suis Titan signa peregit equis.
 At mihi ni patria videor procul esse, per annum,
 Aura ferat roditus irrita vota mei.
 Fallor? an assuetos inhibent vaga sidera cursus,
 Et peragit solito tardius annus iter?
 Fallor: nanq; ratos observant sidera motus,
 Passibus & certis digerit annus iter.
 Sed pauor, & series non intermissa malorum,
 Ille mihi noctes porrigit, ista dies.

Si tamen interea quid agam carissime quæris,
 Pieridumne choris ecquid ut antè vacem.
 Scilicet hos inter strepitus belliq; tumultus,
 Otia Thespiadum liberiora sequar.
 Dum pax omnis abest, & cedere nescius hostis
 Me vetat oblitum pectus habere metus.
 Aptæ magis Marti quàm sunt hæc tempora Musis,
 Plectra tacent, raucum classica pulsa fremunt.
 Obstrepit Aonidum cithara nervisq; canoris,
 Horribilem fundens buccina torua sonum.
 Arma manu ciues poscunt, fremit arma iuuentus,
 Et cursu in muros præcipitante ruit.
 Iamq; faces & tela volant: quatit impete crebro
 Mœnia sulphureo concitus igne globus.
 Flent pueri, tremuliq; senes, trepidaq; puella,
 Et matrum lacrimas angulus omnis habet.
 Lamentis planctuq; fragor se tollit ad auras,
 Hibernis qualem fluctibus vnda refert.
 Inunc, & tantis quassum Matthæ procellis,
 Pieridum sacris inuigilare iube.
 Dum Mauors furit, & tenui discrimine porta
 Horrida ferratis summouet arma seris.
 Da mihi Mæoniden, & tot simul adijce casus,
 Mæonides isto tempore mutus erit.
 Et frustra facilem tentabit condere versum,
 Ingenio vires eripiente metu.
 Sed nec amice iubes: nec pugnas inter, & enses,
 Ad faciles numeros Musa vocata venit.
 Aonia pacem venerantur, amantq; puella,

Carmina tranquilla pacis habentur opus.
Pax hederas laurosq; fouet: pax candida venam
Ingeniumq; sacri fertile Vatis alit.
Pace lyra cantusq; sonant, ducuntq; per herbas
Alternos Charites & Cytherea choros.
At iuuenum innocuo feruent tum pralia bello,
Perq; vias vrbis pralia, perq; domos.
Saucia tum queritur pоторum ianua rixis,
Nocturnisq; gemit trita fenestra dolis.
Humida tum certant pugnantis oscula linguis,
Ludit & alternis gratia lisq; iocis.
Pax ades, & nitido tandem post nubila vultu,
Mœnia, templi, domos, oppida, rura vide.
Tunc ego lata nouo deducam carmina versu,
Virtutisq; tua praeo poeta ferar.
Tunc me non humilem laudabit Misnia vatem,
Nec multos nobis forsitan ante feret.
Interea dum me tenet ardens Gallia bellis,
Dimidium nostri, dulcis amice, Vale.

ELEGIA VII.

AD MICHAELEM BARTH.

TV mihi, tu certè (nunc serò Barthe recordor)
Dicebas, iter hoc dulcis amice caue.
Atq; graues belli motus instare canebas,
Et mala multa, meis cognita vera malis.
Tum mihi, parce tua, memorabas, parce saluti,
Nen vita tantum prodigus esse velis.

*Aspicis ut nondum discessit corpore languor,
Nec membris redijt, qui fugit ante vigor.
Et veteris superant iam nunc vestigia morbi,
In vultu remanens pallor, in ore sitis.
Adde quod aestivum terris superingerit axem
Cynthis, & prono sideris hiulcat agros.
Non cælum patiere satis, non aëris aestum:
Ad stomachum faciet nec cibus iste tuum.
Da modicum Solis spatium, morbiq; furori,
Grande mora precium, vita superstes, erit.
Hac mihi dicebas, at non ego credere doctus,
Præclusa aure, Notis verba ferenda dabam.
Acrior & contra moderamina vestra reluctans,
Urgebam cæptas in mea damna vias.
Me rapit his ergo meritò fortuna procellis,
Admonitumq; malis cogit habere fidem.
Nam quid ego memori decurram singula versu,
Seu perpeffa mihi, seu metuenda super.
Sum miser, & cari iactura temporis, exul,
Hoste metum nobis incutiente, vagor.
Hac brevis esto tibi multorum summa laborum,
Tu dictis, animo concipe, plura meis.
Quæ tibi nunc refero, similem moniturus amicum,
Casibus ut discat cautior esse meus:
Consilijsq; suas præbere fidelibus aures,
Quis furor est, monitis credere nolle pjs?*

AD

ELEGIA IIX.

AD EVSTACHIVM AMIN-
guitz in ludo illustri Misenæ literis
operam dantem.

*Accipe Lipsiaca missum tibi carmen ab vrbe,
Eustachi ô anima flammula grata mea.*

Si tibi cum vita concedunt fata salutem,

Parte mea sortis candidiore fruor.

Est locus à Philyra non distans amplius vrbe,

Quam solet ire quater concitus igne globus.

Non illi vestrum similis mihi visus ad Albim,

Dum studijs tecum tempora prima dedi.

Namq; hunc parte sacer praeingit Elister ab vna,

Irrigat ex alia flumine Plisna suo.

In medio campus variorum flore colorum,

Arbor & umbroso quæ facit orbe nemus.

Hic ego dum patula recubās sub tegmine frondis,

Disparibus nectō condita verba modis :

Ecce iter ingrediens perniciosus ardua pennis,

Fama mihi de te nuncia lata refert.

Cui tot erant aures, tot linguæ ora sonabant :

In vasto pluma corpore vel quot erant.

Sed licet huic linguæ diuersis ora sonarent,

Vox tamen in linguæ pluribus vna fuit.

Ille tibi longo iunctus Minguitzius vsu,

In studijs hæret Pieridumq; mora.

Nunc manibus versans Peligni carmina vatū,

Nunc eius claudens verba ligata modis.

Talibus aduerto pronas sermonibus aures,
 Pluraq; nos de te querere cogit amor.
 Singula quid referam, nil non laudabile de te,
 Nil te non dignum nuntiat illa mihi.
 O niueum dixi mihi gaudia tanta ferentem,
 Signandumq; nota candidiore diem.
 Macte noua virtute puer, quò gloria ducit
 Quò te Musarum nobilis ardor agit:
 Perge precor celeri metam contingere cursu,
 Perge nec inceptum desere segnis iter.
 Sic tibi Phœbea cingentur tempora lauro,
 Alter & in titulos sic tibi crescet honor.
 Nec te peruertant vesani opprobria vulgi,
 Quod Phœbum, steriles quodiubet ire Deas.
 Diuitias Claria quia nullas arte pararit,
 Meonides sacri gloria prima chori.
 At bona post obitum quantò meliora reliquit,
 Victurum fama tempus in omne decus.
 Quod tibi nec Cræsi largiri diuitis aurum,
 Nec poterit rubri diues arena maris. (est)
 Tu quoq; si quid agam quæris: (nam querere certū
 Hac habeas: Phœbi qua prius arma sequor.
 Cum quibus & varias rerum cognoscere causas
 Nitor, & in superas scandere mente domos.
 Nec me conantem tantum labor obruit ingens,
 Quantum paupertas inuida mole premit.
 Qua caput ardentem doctas efferre per artes,
 Non finit ex humili scandere summa loco.
 At tu, nascentem primis quem Musæ diebus
 Aspexit

*Aspexit placidi luminis orbe magis,
 En age difficili fractus ne cede labori,
 Non fors vlla tuum rumpit euntis iter.
 Qua praeceptorum cum discas pluribus ore,
 Hac me sit paucis admonuisse satis.
 Redde vicem, totas utq; es mihi flamma medullas,
 Sic meus vsq; tuo pectore flagret amor.*

ELEGIA IX.

AD IACOBVM STRAS-
 BVRGV M.

*O mihi praeipuos inter numerande sodales,
 O mihi Phocaea iuncte Iacobe fide.
 Si mea nunc tacita cohiberem gaudia mente,
 Qua mihi ferr, alter iam tibi partus honos:
 Immemor aut veteris meritò conuincar amici,
 Aut reus inuidia crimine turpis agar.
 Namq; fides veluti rebus spectatur in arctis,
 Sic est in latis perspiciendus amor.
 Damnati Magnus caussam defendit Iuli,
 Insignem titulis quem tolerare nequit.
 Quàm multos habui socios comitesq; malorum,
 Postmodò successu qui doluere meo.
 Sed prius infelix caput à ceruice recedat,
 Perforet aut miserum Partha sagitta latus:
 Quàm ferar alterius marcescere rebus opimis,
 Dicar & in dubijs deseruisse fidem.
 Me licet ergo graui confectum cura dolore,*

Vix sinat in mæstos cogere verba pedes,
 Aonidumq; vetet dulces expromere fætus,
 Qui vacuum cura pondere pectus amant:
 Non tamen (hoc ausu quamuis conetur iniquo)
 Laticiam penitus supprimet illa meam.
 Quid prohibet tristi risum componere vultu,
 Veraq; si nequeas gaudia ficta sequi?
 Nunc age mille mihi plaususq; iocosq; ministra,
 Euphrosyne factis nomen adepta ius.
 Altera nanq; refert Strasburgus ab hoste trophæa,
 Altera, iam circum tempora, ferta gerit.
 Astra suo nondum cursu bis sena peregit,
 Eoo nobis qui vehit orbe diem:
 Cum laudata sequens doctarum signa sororum,
 In castris potuit ara merere sacris.
 Daphnea primùm cum cepit frondis honorem,
 Ac tiro Clario iam duce dignus erat.
 Scilicet & placidis sua sunt certamina Musis,
 Sunt hostes, in quos arma mouere decet.
 Lernæ iactet cadem Tirynthius anguis,
 Ac triplici victum corpore Geryonem,
 Extollat Nemea stratum sub rupe leonem,
 Aut Erymanthe tuum vociferetur aprum:
 Non illis Hydra desunt per vulnera fæta,
 Manaliyue sues, nubigenaq; truces.
 Non labor Augiæ stabuli, non ipse Typhœum,
 Non etiam solo monstra timenda sono.
 Singula neu referam, quæ si perscribere coner,
 Vix capturus erat nomina nuda liber:

Sit satù è multis prolatum millibus vnum,
 Agminis immensi quod tamen instar erit.
 Est quoddam, quicum longos diuturna per annos
 Bella gerunt, nullo sanguine bella gerunt.
 Non hoc fas igni cuiquam, nec sternere ferro,
 Per sua sic adeo crescere damna solet.
 BARBARIES monstro nomen, sed sauius Hydra,
 Sauius angue, notam Pythius vnde tulit.
 Forma duplex: tortum nam posteriora Draconem,
 Setosum referunt anteriora suem.
 Illud Getulis PERSVASIO mater in oris
 Edidit, ast ERROR semina dira dedit.
 Illic inter agros desertaq; lustra ferarum,
 Imbuit immanis guttura lacte lea.
 Donec lasa sui contemptu numinis, ipsas
 Hoc vrbes Pallas iussit adire malum.
 Tunc graue seruitium Musis cecinere sorores,
 Quae nent lanifica stamina nigra manu.
 Nempe quod assiduus vitam coguntur in armis
 Degere, continuas hoste parante minas.
 Non hic heroum vires, non claua trinodis,
 Non lita vipereo spicula felle iuuant.
 Mille grauem cernas telis, totidemq; sagittis,
 Cum nulla lasum cuspide pectus habet.
 Quid faciant? ausus rubor est tolerare superbos,
 Nec metuenda illos ferre pericla sinunt.
 Ergo animi totas opus est depromere vires,
 Vertat ut in celerem tergora vasta fugam.
 Cynthius has primus fraudes vidisse putatur,

Cuncta suo primus lumine nanq, videt.
Nec mora proposuit feruenti prœmia pugna,
Præmia degeneri non capienda manu.
Victori Tyrio distinctam murice mitram,
Ac gemmam digitis quam gerat ipse suis.
Vnde cohors iuuenum stimulat a cupidine laudis,
In fera non segni prœlia mente ruit.
Omnibus ardor inest horrendum pellerè monstrum,
Hos pudor, aſt illos munera magna mouent.
Artibus ingenium, pectus virtutibus ornant,
Nempe hac barbaries victa fatiſcit ope.
Hic meus inſignem meruit Iacobus honorem,
Muſica non vnquam miles ad arma piger.
Sedulus Aoniæ dum tempora commodat arti,
Nec patitur vacuos præterſiſſe dies.
Roſida nunc luſtrans nemoroſa Phocidos arua,
Et quæ Gorgoneus flumina fodit equus.
Nunc Oratorum tractans non ſegnius arma,
Facundo cupidus cum Cicerone loqui.
Nunc manibus veterum verſans monumenta ſopho-
Rectius vt mores inſtruat inde ſuos. (rum,
Nunc rerum varias exquirens ordine cauſſas,
Nunc intrans celi lucida templa poli.
Salue Caſtalij iuuenis cupidiſſime fontis,
Salue Pegæſeo non abigende choro.
Iam tua purpurea velantur tempora mitra,
Iam datur in digitos ſplendida gemma tuos.
Hoc tibi propitius munus concedit Apollo,
Hoc tibi Pieridum donat amica manus.

Sis felix, parto letusq; fruaris honore,
Ac laudem studeas ferre subinde nouam.
Iam tibi contingit, quod votis ante petebas,
Quam facilem precibus nactus es ipse Deum?
Quod si rite memor mecum tua dicta reuoluo,
Scilicet illa tui summa laboris erat:
Vt Christi primum celebrares carmine laudes,
Prodesse studio pluribus inde tuo.
Seu tibi sollicitas cura puerilis habenas,
Seu quacumq; scholæ frena regenda daret.
Nec minor Alcida res est (mibi crede) labore,
Agminis imbellis sceptrâ tenere manu.
Arte gubernari vult per freta concita puppis,
Arte leues currus, indiget arte puer.
Quas tibi Fabrici soluimus pectore grates?
O bonus amborum Tiphys & Automedon.
Qui nostros studio mores componis, & arte,
Dij faciant horum premia ferre queas.
Cuius opus, seris quicquid profecimus annis,
Cuius opus, gratis quod licet esse, reor.
Optime vir, placidam vitæ tibi tangere metam
Det Deus, & curis munera digna tuis.
At tu iuncte mibi tali candore Iacobe,
In fratrem quali Castora frater erat.
Accipe non segnem testantia carmina mentem,
Qualiacumq; tui plena fauore vides.
Non hæc Calliope, non hæc mihi dictat Apollo,
Ingenium faciens suggerit illa dolor.
Dum tamen ista probas, nigros vel Zoilus yngues
Rodat,

Rodat, vel stricto me quoq, dente premat.
 Non possum (fateor) cunctis placuisse, nec unquam
 Cura mihi, cunctis velle placere, fuit.

ELEGIA X.

PRAECEPTA M. AVRELII
 Antonini Veri, quæ filio Commodò, unquam
 cum imperio tradidisse fertur.

Non ego propter opes dignabar honore tyrannus
 Non ob pauperie spectatus egenus erat. (num,
 Oppressus datus est adiutus, non munere diues
 Iudicium potuit sollicitare meum.
 Quasiui nunquam dicendo in iure favorem,
 Inq, reos etiam parcior ira fuit.
 Ut decuit, iustus affeci crimina poenis,
 Atq, bonis tribui pramia digna viris.
 Nullam sum passus causam tractare propinquos,
 In dubia iudex haud ego solus eram.
 Aspera non, equum poscenti, verba remisi,
 Iudice me, pronam sensit egenus opem.
 Non quenquam subita multans concitus ira,
 Promisi indignis dona nec vlla viris.
 Non nimium rebus florens latebar optimis,
 Frangebant animum nulla pericla meum.
 Non auri quicquam commisi captus amore,
 Nec nocuit trepidus, feruida dextra, reus.
 Non assentator nostram est admissus in aulam,
 Nec detrectanti mens patefacta fuit.

Hoc

Hoc erat in votis homines defendere iustos,
 Et multare, decet quæ ratione, malos.
 Singula quid referam, miseros complexus amore
 Sum patrio, oppressus frater & hospes eram.
 Quod superest, studui doctusq; bonusq; probari,
 Maxima cura fuit posse placere Deo.

ELEGIA XI.

QVARE VENTI EX ASTRAEO
 & aurora nati fingantur.

EST vetus Aeolia vicinum rupibus antrum,
 Munitum saxi praesidioq; loci.
 Non illic candente dies apparuit ortu,
 Seu Sol, siue atris Hesperus iret equis.
 Quas non intrat amor latebras? coisse feruntur,
 Huc tamen Astræus, Memnonis atq; parens.
 Et caprasse graui frigus narrantur in aestu,
 Et iunctum lateri conseruisse latius.
 Vnde rapax Zephyrus, Zephyroq; furentior Euræus,
 Natus cum Borea creditur, atq; Notus.
 Qui quamuis vna ducant ab origine stirpem,
 Attamen inter se praelia saeva gerunt.
 Adde quod & tantas ipsos furor armat in iras,
 Ut pugnis ausint sternere cuncta suis.
 Sape tremens illi horret coeuntibus aër,
 Terrificosq; suo mittit ab axe sonos.
 Sape coarctatus iaculatur nubibus ignes,

Nec

Nec raro densa grandine pulsat humum.
 Quid loquar? hac montes discordia voluit aquarum,
 Ac freta terribili murmure rauca quatit.
 Hac motu finditq, solum, lapidesq, profunda
 Vallibus, & rupta robora vellit humo.
 Hac celsas verrit turres, hac fulmine tecta
 Dissicit, & raptio pramia poscit hero.
 Hanc olim metuens rabiem Saturnius heros,
 Ne mare, ne terras vis animosa trahat:
 Montibus impositis, speluncis abdidit illos,
 Includens rapidas in fera vincla manus.
 Quin etiam ipforum dedit his è sanguine regem,
 Qui premat imperio corda superba suo.
 Aeolon Hippotaden, qui soluere iussus habenas,
 Et pariter iussus stringere frena sciat.
 Ille sedens vasto ventorum rector in antro,
 Luctantes precibus mitigat atq, minis.
 Adjicit & pœnas, sibi si parère recusent,
 Nec tamen hos verbis verberibusq, regit:
 Quin animis odio sauaq, tumentibus ira,
 Horrissono circum claustra fragore fremant.
 Narraui fratrumq, genus, moresq, duceinq,
 Nunc generis caussa est subiicienda mihi.
 Tithoni nuptam iunxisse cubile giganti,
 Non est in vanum fabula ficta iocum.
 Scilicet his voluit figmentis docta vetustas
 Ventorum dubiam prodere materiam.
 Est VAPOR ille gigas recubans immanis in antro,
 Exortum ventis suggerit ille suum.

Ille

Ille latens grauida clausus telluris in aluo,
 Sollicitat pulsu regna profunda suo.
 Et subiecta ferens egre sibi terga cauernis,
 Furtim querit, prodeat vnde, vias.
 Quod si nulla dolo datur hinc exire potestas,
 Per medios montes rumpere tentat iter.
 Indignansq; Ioui crudelia vincla minatur,
 Soluere ni laqueos claustraq; dura velit.
 Nec tamen ille pedum laqueos, nec claustra relaxat,
 Expertæ metuens fulmina seuitiæ.
 Donec ei iungens tacitos Pallantis amores,
 Excutiat pedibus vincula, poste seram.
 Hic tu Memnonia Solem pro matre notabis,
 Nec mora quasiti postmodò certus eris.
 Namq; parens motus, & motus creditur autor,
 Qui facit, vt vigeat, quicquid in orbe vides.
 Hoc oriente, sibi capiunt vaga flamina vires,
 Et vires perdunt hoc oriente suas.
 Extrahit ipse cauo terra de ventre vapores,
 Et simul extractos ipse calore necat.
 Causa patet, varians sublatis copia flatus,
 Quæ minor vsta perit, maior in alta volat.
 At postquam medias perrupit ad æris oras,
 Frigoris impulsu rursus ad ima redit.
 Ne tamen assuetas repetat detrusa cauernas,
 Et subeat veterem, cælitus acta, locum:
 Non finit balituum quæ tendit in obuia moles,
 Nec leuitas, motu quæ petit alta suo.

Ergo

*Ergo dum calidis concurrunt frigida, siccis
Humida, supremis infima, bella mouent:
In latus obliquum magno luctamine vergit,
Arctatur medium qui per inane vapor.
Vnde vagus crebris ictus concursibus aer,
Raucisonos fundit vi quatiente sonos.*

F I N I S.

GREG.

GREG. BERSMANI

ANNAE BERGENSIS

Lusuum

LIBER I.

AD SIGISMUNDUM

KOLREUTERUM D.

Medicum, ciuem S.

*SIGISMUNDE mihi canende semper**Inter lumina patria decora,**Quot praesens videt, aut quot anteaeta**Aetas extulit, aut feret futura.**Idem digne mihi arctiori amore**Inter praecipuos coli sodales:**Ecquid nostram vbi forte iam Thalias**Non missam legis ad tuos amores,**Fidem polliciti mei requirens,**Bersmane immemor, inquires, amici,**Sic Euros tua dicta ferre & Austros**Irrita, ad nebulas finis caducas?**Si tu oblitus es, at recordor ipse,**Et fides meminit mihi recepta.**Da nobis veniam vir erudite,**Non est hac mea (crede) culpa, non est:**Da culpa veniam precor vacanti.**Nam dictis volui fidem addere, idq;**Me prorsus voluisse, scit Gulielmus*

Germanus tibi carior medullis.
 Sed promptis malus inuidens Camænis
 Casus, detinuit meam Thaliām.
 Nunc ergo Hendecasyllabos minutos
 Hos habeto, nec astimato parui
 Qualescunq, quidem: pœma donec
 Forſan quod melius politiusue,
 Noſtra prodierit tibi officina.

AD GEORGIVM FABRICIVM IN OBITU VRSVLAR
 Schreiterinæ ſororis auiaæ ſuæ
 maternæ.

FABRICI omnibus è meis patronis
 Antistes mihi & his, & his, & illis,
 Ecquid eſt tibi iam bene ac beatè,
 Coniugiq, tuæ, tuoq, nato?
 O grati, ô mihi nuntij venuſti.

Sed contra accipias meos dolores,
 Quis nil triſtius, aut magis moleſtum
 Accidiſſe mihi recordor vnquam.
 Nam mater mea Fabrici, illa mater,
 Mater illa animi vna lux miſelli,
 Non ortu mihi mater, aſt amore:
 Non eſt lux modò, ſed mera tenebra.

At tibi malè ſit nimis ſeuera
 Parcarum Lachæſis, laboris vnum
 Quæ ſolatiolum mihi abſtulſti.

O quan-

O quantum est homini molestum,
Quid fato magis est mihi isto acerbum?

AD ESROMVM RVDI-
GERVM PABEPERGENSEM
Virum omni liberali doctrina
politiss.

*A*ntiqua ô decus alterum Paberga,
O Efrome liquens medulla Suada,
Ecquid te miseret tui clientis,
Quem homo ruris & infacetiarum
Plenus, liuidulo momordit ore.
Si noui bene te, tuumq; pectus
Eois mage candidum lapillis,
Verè te miseret tui sodalis
Tractati malè rustico à proteruo.
Sed nil ille noui facit, suiq;
Non dignum ingenij procacitate,
Nec miror similes labris cicutas:
Mirarer magis, iste si fuisset
In me urbanior, aut minus cruentus.
At tu quem salibus, facetijsq;
Cultis erudit Minerua in hortis,
Ne te dissimula tui dolere
Casum infontis amiculi molestum,
Sic te Pierides ament sorores,
O Efrome tua decus Paberga.

AD IOACHIMVM EGE-
RVM I. V. DOCTOREM.

*C*onsultissime Iuris vtriusq₃,
Nec gener socero pudende tanto,
Atq₃ idem Ioachime ter quaterq₃,
Inter precipuos mihi colende,
Quos vel Gallia, vel beata nobis
Saturni regio dedit, sodales:
En tibi hendecasyllabos minutos,
Nec comtos satis, & parum venustos,
Tui quos mihi amor laboriosos
Inter pectoris extudit dolores,
Ac mentis male fluctuantis astus.
Parabam tibi cultiora, nec non
Digniora tuo toroq₃ & aure,
Cum mihi calamum repente mœror
Extorquet, soboles molestiarum.

Nunc missum tibi qualecunq₃ amoris
Hoc pignus, fideiq₃ pertinacis
Noli spernere: Sic suis ocellis
Plus te diligit ANNA, seu quid vsquam
Illi carius est suis ocellis.

AD ANDREAM CASPA-
REM EBLEBIVM CAR-
men nuncupatorium.

*J*ncluta Eblebia propago gentis

Andrea,

*Andrea, decus & perenne clara
Pubia, quam Fabrici schola erudit
Cultam litterisq; moribusq;.*

*En carmen tibi, forte nec politum,
Nec doctum satis, at sui refertum
Ab desiderio pio Magistri:
Quod grati mihi vis amoris arcta,
Inter & lacrimas, & eiulatus,
Et leti querimonias acerbi
Expresit. Tibi vera nam fatebor,
Nil cari mihi fata post parentis,
Huius quam gemo morte luctuosa,
Aduersum magis accidit misello.*

*Parcarum nimis Atropos seuera
Sit tibi male, quæ laboris vnum
Ab solatiolum mihi abstulisti:
Cuius crimine, lux sacri illa cætus,
Non est lux modo, sed mera tenebra.*

*At tu cui tribuit benignus artem
Spiritusq; canendi Apollo, mecum
Andrea cape plectra, Fabriciq;
Manes carminibus bdnos saluta.
Hic supremus honos manet sepultos.*

AD IOHANNEM LAV-
TERBACHIVM ET PAVL-
lum Vetzerum abituros in Galliam
studiorum gratia.

J Bis me sine, Gallia remotas
Et tu PAVLLE, tuus comesq₃ ad ora,

Ambo praeipui mei sodales,
Verè candiduli & boni sodales,
Quos nunquam mihi amasse sat videbor,
Non si plus oculis meis amarim.

Ibis me sine, pars uterq₂ cordis
Et desiderium mei perenne :
Ah quid parte domi moror relictæ,
Haud vobis abeuntibus futurus.
Posthac integer, atq₃ sospes aequè.

Ibo ibo socius periculorum,
Facundusq₂ comes profectionis
Iohannesq₃ tua, tuaq₃ Paulle :
Et notas relegam vias, & urbem
Perlustrabo iterum Parisiorum,
Et ripas Ligeris reuisam amœnas,
Et lentas Araris vehar per vndas.

Sed verbis quid inanibus retardo,
Accinctos inbibens via sodales,
Cur parère nego valentiori,
Quæ vinctum retinet, necessitati ?
Ite ergo, quibus ire non negatur ,
Fortunante Deo vias, nec illas
Vestris impedientibus propinquis.
Non vobis reuocantis obsit omen,
Qui vos prosequitur gemens, amici :
Ite ambo duce prauio, potente
Terrarumq₃ simul marisq₃ Christo.

L I B E R I. 309
 AD GEORGIVM SEBITZIVM
 ΤΖΙΥΜ ΠΡΟΠΗΛΙΑΚὸν ἱερῶτικόν.

*F*ama refert, nullus vitæ est iucundior vsus,
 Quam muros intra LIPSIA blandatus.
 Tutamen hinc longas, Themidis percussus amore,
 SEBITZI properas hospes abire vias.
 Pulcer amor tuus est : sed quæ te invidit amicis,
 Pulcrior est cunctis Ausonis ora locis.
 Vade bonis ausibus, melioribus atq; recurre,
 Ipse tuum CHRISTVS prosperet æquus iter.

CHRIA DE PATIENTIA
 ET PIETATE.

*E*Gregia est virtus mores tolerare parentum,
 Nec se pauca, sciens hanc, didicisse putet.
 A teneris quidam Zenonem audiuerat annis,
 Iamq; ætas illum fecerat esse virum.
 Quem cum fortè rogat genitor, tot cultior annis,
 Ingenua quantum redditus arte foret :
 Natus ait, laudum ne dicar præco mearum,
 Quasiti forsan postmodò certus eris.
 Nec mora longa, pater subitam conuersus in iram,
 Indigna nati percutit ora manu.
 Ille ferens plagas sedata mente paternas,
 Hoc pia me docuit cura docentis, ait.

GEORGIO FABRICIO
 donat carmina Nobill. poëtarum.

*H*æc patrone tui cape munera grata clientis,
 Nec tibi cur dovem carmina, fortè roga.
 Placamus superos cantu, licet ipsa sonoris
 Assiduos edent motibus astra sonos.

IN RVFINVM.

*N*octes atq; dies latratu territat umbras
 Cerberus, immani se stimulante fame:
 Melle soporata sed quando corripit offam,
 Innocuus vasta terga resoluit humo.
 Sic modo Rufinus, labijs impurus in omnes,
 Crime ruber, facie luridus, arte potens,
 Faucibus obiecta, medicatis frugibus offa,
 Ex cane (mirandum) redditur Harpocrates.

IN SAVROMATAM.

*B*arbarus, imprudens, alieni iuris, egenus,
 Vis vno dicam nomine Sauromata.
 Imperat ingenuis, potior non iure, sed astu,
O durum seruo sub dominante iugum.

IN MISGOLAM MEDIO-
LANENSEM.

*M*isgola vicisti: non est te promptior ullus,
 Seu sit opus fraudes neccere, sue dolo.
 Non hoc disciplina tibi, non contulit usus,
Sed mule matibus tracta marisca dedit.

Quò

*Quò magis ergo dolis alios præcellis & astu,
Hoc te ficorum plus tetigisse reor.*

IN EVNDEM DE DIS-
cessu Germanorum, ex vrbe
Parauina.

*N*on fugimus, ne finge fugã tibi Misgola, seruo
Quod non dignamur subdere colla iugo.
*Sauromatis nec terga damus, sed cedimus vltro
Viribus iniusti præsidis, atq; dolis.*
*Namq; vbi perfidia locus est, visq; improba regnat:
Iura iacent, probitas exulat, atq; fides.*

IN EMBLEMA CHRIST.
A P E L H A I M.

*Q*uid craniũ hoc, lucisq; pares quod diuidit horas,
Quid gladius, folijs palma quid ista monet?
*En vita specimen, modico qua tempore clausa,
Aut laudem, aut facti crimen habere solet.*
*Quàm citò decurrit nulli reuocabilis hora,
Sic eadẽ cursu non remeante fugit.*
*Fama manet, merito quemuis ex munere vita
Aut palma decorans, aut gladio iugulans.*

DE CALAMITATE ET
miseria docentium in ludis litterarijs, in
gratiam Henrici Durfeldij curantis
in ludo illustri Portæ.

*DESinat AVGLAE stabulū memorare Vetustas,
Herculei quondam grande laboris onus.*

Maius opus tenera sordes purgare iuuenta,

Maius opus mores emaculare rudes.

Elai non hos amnis purgamina tollunt,

Non Siculum Alpheo si mare iungat opes.

Sed disciplina vigili, curaq; perenni,

Moribus, & docta queritur arte nitor.

Ars bona, sed postquam cepit vecordia mentes,

Hec mihi quam paucis reppulit ista famem.

Gratia rara, labor certus, cum puluere pador,

Praemia sunt huius certa magisterij.

IN EMBLEMA VOLV-
CRVM ET ASINORVM.

Il mondo alla riuersa.

*Quisquis humi volucres, in ramis cernis asellos:
Si libet, hinc cui discere fata licet.*

Haud aliter transuersa rotat mortalia mundus,

Nec rectam vitæ pars tenet vlla viam.

Omnia precipitante ruunt prapostera raptu,

Mutantur summis ima, rotunda quadris.

Qui cupis ergo animo contra tua secula recto

Pergere, natura prauia signa legas.

VIRTVTVM VIRIBVS
VINCENDA VOLVPTAS.

Quod

Quod est symbolum Viti magnif. & nobilis.
Erichi Volcmari à Berliptz.

Vicit ut Alcides olim genus omne laborum,
Robore magnanimum pectoris, atq; manu:
Viribus haud aliter virtutum, blanda voluptas
Vincenda, atq; animi est subiicienda iugo.

IN IACOBVM SCHE-
CKIVM, quem maleuolorum rumor
diem obijisse sparferat.

Dictus erat nuper vita excessisse Iacobus
Scheckius, ingenio maximus, arte pari.
Qui nunc in terras celo regressus ab alto,
Cognita siderea pandit in arce schola.
En age barbarica miratrix prodiga laudis,
Parca tua, proprium patria nosce decus.
At nos docte senex, beet ut tua copia, saepe
Sic morere, & terras mox rediuiuus adi.

IN INGRATOS.
Ex Epigrammate Græco.

Imperio cogente graui pastoris inepti,
Agnæ meo pasco lacte misella lupum.
In mea nutricis qui viscera sauiet olim:
Naturam obsequijs flectere nescit amor.

IN ANIMI AEQVABI-
LITATEM. Ex Græco.

Inui-

F Nuda spes, hominumq₃ rotans Sors inuida vitam,
 Et Fraus innocuis insidiosa viris :
 Ite alio, nil vestra moror ludibria, postquam
 Contigit optatam iam mea puppis humum.
 Sum pauper : sed non potior mihi venditur aura
 Libertas, seruas respuo liber opes.

Q V A L E S P R E C E S ,
 T A L E T H V S .

F ortè iacens multo perfusus tempora Baccho
 Sacrificus, solitas ruminas ore preces.
 Dumq₃ orans ructu fauces recludit hiantem,
 Atq₃ simul bombos ventre crepante ciet :
 His super illudens Satanas concentibus, eia
 Inquit, habent similes amula tura preces.

P R V D E N T I S A N I M O -
 S I T A T I S .

S illa apud Orchomenum pugnans incautus urbem,
 Turpiter ut cernit vertere terga suos :
 Desiliens ab equo, furisq₃ accensus & ira,
 Arripit audaci bellica signa manu.
 In mediosq₃ ruit magnis clamoribus hostes,
 Incusansq₃ suos talia voce refert :
 Pro patria quamuis mihi mors subeunda salute est,
 At laudes atas nesciet vlla meas.
 Dedecus hoc vestris sed nunquam abolebitur armis,
 Quorum perfidia casus ab hoste fui.

Tali-

*Talibus accendens animos in praelia dictis,
Hostibus à victis capta trophæa tulit.*

IN ANIATRV M LABO-
rantem morbo Gallico.

*Gallia non visa est Aniatro, quâ tamen illi
Est inuenta domi Gallia? mirus homo est.*

IN EVNDEM.

*INTER terrigenas, pecudesq̃, genusq̃, volantũ,
Cognita Nile tibi, sola cor Ibis habet.
Procytere suam rostro qua proluit aluum,
Toxica Aniatri ne tumultanda bibat.*

IN EVNDEM.

*VESICAE mittebat onus, non cognitus ager,
Hoc versans, vterum fert, Aniatrus ait.
Res noua: si maribus latet intra viscera sœtus,
Fetus Aniatri segnis asellus erit.*

Respondet iocosæ quæstioni amici.

*Quid vis arte tibi medici mea cura Loisi,
Qua possis cupidos exaturare sinus?
Non herbis hoc fit, riguis quas educat hortus:
Carne opus est, illos si saturare velis.
Hanc tibi cùm dederit natura benigna trilibrem,
Desine porro operam sollicitare meam.*

IN

IN M O P S V M.

Uernos ore gerens flores, oculisq; pyropum,
 Lac humeris, marmor pectore, ebur manibus,
 Heu scelus, heu M O P S O deducta est N I S A ma-
 Qualis tardipedi Cypria nupta Deo. (ma,
 Infelix virgo magis, an male prouidus iste est?
 Infelix virgo est, prouidus iste parum.

IN E V N D E M.

O Factum illepidum nefariumq;
 Dignum Mome tua emulatione,
 Dentes Zoile stringe peruicaces,
 Factum est illepidum nefariumq;.
 Namq; illa aureolis puella labris,
 Illa flammeolis puella ocellis,
 Delicior hadulo bimestri,
 M O P S O N I S A datur, puella M O P S O
 Afferuanda mage Indicis lapillis.
 Ergo tam bona rusticus labella
 Mordebit, roseiq; nectar oris
 Immundo hauriet improbus barathro?
 Ergo tam teneras manu papillas
 Tractabit, niueumq; prensitabit
 Pectus, lacteolo in sinu refusus?
 Quid lusus referam salaciores,
 Quid suspiria mutua, & cachinnos,
 Et rixas hilares, iocos, duella?
 O factum illepidum nefariumq;.

A D

AD AMOREM.

*Q*uid me cogis amor frustra sperare dolentem,
 Quod mihi dum viuam non feret vlla dies.
 Sed sperare inuat, sed non inuat vsq³ dolere,
 Spesrata sit, longè mox dolor omnis erit.

OFFICIUM DILATVM.

*N*on nocet officio mora, quod nec inertia tardat,
 Nee sugiens dictis addere facta dolus.
 Est etiam seris non vltima gratia rebus,
 Mora rubent serò, sed magis inde placent.

IN RIXARVM ARTIFICEM.

*Q*ui te Nicoles censerì nomine iussit,
 Mentior, an voluit dicere νεκλεων.
 Tu rixis populos cumulas, tu regna, ducesq³,
 Et falsa innocuis proditione noces.

IN EVNDEM.

AVDE aliquid Tityi pœnis & vulture dignum,
 Vt vixisse atas te quoq³ sera sciat.

APOBATERION NOMINE AMICI.

Nos

Nos hinc fata vocant, Pueri mea cura valete,
 Aonidum pueri turba dicata sacris.
 Ire lubet, quoniam ire iubet Deus arbiter orbis,
 Ille regat nostras duxq₃ comesq₃ vias.

A L I V D.

Peridum hospitio sacratas linquere sedes,
 Me sacer emeriti temporis ordo iubet.
 Sala vale, nostrisq₃ vale domus hospita Musis,
 Vosq₃ sodalitij dulcia membra mei.
 Este mei memores, memori vos semper amore,
 Dum reget hos artus spiritus, ipse colam.

A R I S T O T E L I S vigilæ.

Somno Stagirites vacaret ne nimis,
 Ad lectulum peluim locabat aream,
 Manuq₃ sustinens lapillum dextera,
 Mox decidentis excitabatur sono.
 Quicunq₃ discendi flagrat cupidine,
 Sopore solui non sinat se languido.

V I R G I L I I D I L I G E N T I A.

Ut nullo Musis interpellante vacaret,
 Parthenopes adiit rura quæta Maro.
 Vrsaq₃ lambendo catulos ceu format inertes,
 Cudebat versus sic poliando suos.
 Assidua docti sua limant carmina cura,
 Et sub iudiciũ singula verba vocant.

CALLISTHENIS IN-
TEGRITAS.

*Q*uod dare diuinis regi detrectat honores,
Ius ac pium reuerens magis Callisthenes,
In cauea, toto laniatus corpore, castris
Miserum omnibus circumuehitur spectaculum.
Est satius pulcra sua claudere lumina morte,
Quam nequiter contra Deum delinquere.

DE FRIDERICO ET
GVLIELMO FRATRIBVS
Marchionibus Misniæ.

*(*Riminibus motus falsis Fridericus ad iram,
Inferi germano bella nefanda suo.
Iamq, acies stabant ferro mortiq, parata,
Buccina iam pugna signa cruenta dabat.
Fridrico summus cum bombardarius insit,
Si placet, hac fratrem machina sternet humi.
Vt libet, ille refert, crudelibus vttere telis,
Dum fratri parcas fulminis igne tui.
Quæ vox Guilielmi postquam peruenit ad aures,
Alloquio fratrem solus adire cupit.
Quo facto, signis ambo gladijsq, remotis,
Dant sibi fraternas accipiuntq, manus.
Auribus auscultare tuis, oculisq, videre
Disce tuis, alijs credere, vana fides.

DE PHILIP. MELANCH-
THONE ET IOACH. CAMER-
rario duobus Saxoniz ocellis.

*L*umina bina DEVS dederat Saxonidos ora,
Melanchthonem & Camerarium.

Lumina qui postquam clauserunt, lumine cassa
Nunc prorsus est Saxonia.

Et cacus caco dux est, & vterq₃ labante
Vestigio in fossam ruunt.

AD PAVL LV M MELIS-
SV M PO ET A M ET M V-
ficum celeberr.

¶ Ingenio multum, multum potes arte Melisse,
At quod habes Paulli nomen, vtrunq₃ negat.

Ergo tuo sit vt ingenio par nomen, & arti:

Pro Paullo nobis postmodò Pollus eris.

Seu mauis audire, tui quo flumine polles

Eloquij, posthac Pollio noster eris.

IN OMNIGERVLVM.

~~Esse cupis solus, cupis omnia solus haberi:~~
~~Omnia cum fueris, sis aliquando nihil.~~

AD BELOCATVM ME-
DICVM PATAVINVM.

ORis habet formam cunnus Belocate monebas : *Os. Cunnus.*
 Sic est, sed dicti pars labat vna tui.
 Hoc quia dente riget vallatum, edentulus ille est :
 At tu, cur dentes non gerat iste, doce.

IN BELLIDEM.

Forma, pudicities, distracta litibus olim,
 Bellidis in vultu fœdera iuncta colunt.

APOLOGVS DE RANIS
 ET IOVE.

Fama refert olim ranarum ignobile vulgus,
 A summo regem sollicitasse Ioue.
 Qui non difficiles prabens orantibus aures,
 Deiecit ingentem per sua regna trabem.
 Quam regis iubet esse loco, sceptroq; potiri :
 Fastidit dominum turba proterua suum.
 Ergo alium oratus, mittit Saturnius hydrum,
 Cuius vbi inciperent faucibus esse cibus,
 Pœnitet incepti stolidas, frustra q; rogantum
 Præclusa numen respuit aure preces.
 Cui Deus immuni dat libertate potiri,
 Non optet seruo subdere colla iugo.

AD IACOBVM STRAS-
 BVRGV M ET MICHAEL-
 lem Schultesium.

Schultesi optime, tuq, mi Iacobe,
Ambo non minimi mei sodales,
Verè candiduli & boni sodales :
Quos nunquam mihi amasse sat videbor,
Quamuis plus oculis meis amarim.
Ecquid fœdus amoris arctioris,
Affini modo iure sancietis ?
O belli, ô mihi nunciij venusti,
Quàm vobis ego millies trecentas
Vellem mittere gratulationes,
Quàm Schultesiole ad tuos amores
Vocare Idaliam, Thalassiumq,
Sed castam Idaliam Thalassiumq,
Et sanctas Charites, piasq, Musas.
Verùm nescio quid negotiorum
Vocanti obstreper, ac vetat volentem.
O quantum est homini occupationum,
Quid istis mihi nunc mage est molestum ?
At vos vnanimi mei sodales,
Schultesi optime, tuq, mi Iacobe,
Hanc saltem veniam date obsecranti,
Nec me ex officij mora, putate
Vestri non memorem, aut parum fidelem.
Nam cum primùm aliquis mihi vacabit
Per densas locus occupationes :
Vos vestrosq, simul bonos amores,
Ad celum lepidò vocabo versu.
Nunc carmen rude ineruditulumq,
Hoc habete, nec æstimate parui :

Qua-

*Qualecunq, quidem, tamen niuali
Candore, & studio refertum amico.
Sic affinia vincla vtrisq, fausta
Sint, fiantq, mage in dies & horas :
Sic te candida nullies puella,
Schulresi, roseo ore suauietur,
Ac suo tibi grata mox marito,
Prole ter faciat patrem quaterna.*

PAUPER TAS ENNII.

*Apulus obscura ducens genus Ennius vrbe,
Scipiada fido iunctus amore fuit.
Nil ita secreti tacito qui corde gerebat,
Cuius non primum conscius ille foret.
Sed quamuis soli possint prodesse potentes,
Sape tamen miseris ferre grauantur opem.
Quid dicam ? Pauper traduxit tempora vita,
Aeneadum cuius carmine floret bonos.*

POENA EBRIETATIS.

*Offendens thalami consortem forte Metellus
Errantes vino non bene ferre pedes,
Impune illius perfregit tempora claua :
Tantus amor casta sobrietatis erat.
Si qua solet crebro mulier seruere Lyao,
Nequitia laxas excutit illa fores.*

PIETAS CIMONIS IN
P A R E N T E M.

*M*iltiades falso damnatus crimine vulgi,
Tractasset patria quod malè cautus opes:
Seruata toties pro libertate suorum,
Iniusto mortem carcere clausus obit.
Posset vt hunc natus maiorum inferre sepulcris,
Hinc populi iussu vincla paterna subit.
Inuia nulla via est pietati, despicit ignes,
Vinculaq; & strictas in sua fata manus.

H A N N I B A L I S A S T V S.

*H*annibal oppressus conuexo in tramite silua,
Obsessas diro cum videt hoste vias:
Stramina cum lignis hobus inter cornua nectens,
Sic passim ardentes per nemus omne ciet.
Dumq; stupent rerum pauidi nouitate Quirites,
Cedit mutatis in meliora locis.
Sape dolis seuos euadere profuit hostes,
Cum nullum virtus ardua pandit iter.

*Horat. Oda ult.
Poët. Gist. p. 47.*

F I N I S.

Typographus Lectori.

CV M absolutis ijs quæ poëmatum istorum libris continentur, ad calcem operis huius superessent adhuc pagellæ aliquot vacuæ: visum fuit eas complere, quibusliceret atque in promptu esset, prælo currente, epistolis quibusdam Ioachimi Camerarij & Georgij Fabricij: cum suppeterent plures & horum, & aliorum ad autorem virorum eruditorum scriptæ litteræ, quas modò exprimere non vacabat. Atque hoc factum non improbatum iri confidimus lectorib. candidis & non morosis.

**VIRO HONESTO, ET
DOCTRINA CLARO GREGORIO**
Bersmano, amico suo
singulari S. D.

NOVI vigorem ingenij tui, novam eximiam naturæ facultatem: quanto autem amore tenearis optimarum artium & virtutis, ipse testis esse possum. Iam autem cum verferis in electione, à qua humanitatem nos accepimus, & quæ custos antiquæ sapientiæ semper fuit: non dubito, quin & inter nostros homines excellas, & exteris quoque gratus & acceptus esse incipias. Volui autem nunc mea quoque hortatiuncula, pro

Y 4

amo-

amore meo erga te , quasi calcar addere ,
vt id perficias industria & constantia, quod
me auctore fideli, & auia tuae monitis san-
ctissimis, adhuc puer inchoasti. Accusare
autem te possem , quod haecenus nihil
scripseris, sed id facere ideo nolo, quia te
spero posthac crebras magis & prolixas
esse missurū. Cupiditati autem meae qua-
so vt satisfacias, & de viris doctis, qui nunc
isthic florent, omnia diligentissimè per-
scribas, inprimis de Paulo Manutio, Ca-
rolo Sigonio, Petro Victorio: qui viri lit-
terarum nostrarum principes , quasi in
Germania habitarent, ita in ore atq; ser-
mone omnium hominum versantur. Ad-
de autem, & quibus nunc in locis agant,
& quid recentissimè ediderint, & si fieri
potest, quid in manibus habeant: si quid
etiam librorum antiquorum vel ex Graecis
vel ex Latinis nuper excusum est: & quia
studia amamus iucunda, qui in poetica
nomen excellens nunc habeant. Atalarici
regis Gothorum epistolas è bibliotheca
cariosa nuper eripui, ne perirent. De Ve-
netorum ducibus audio nuper quendam
scripsisse, quem librum, siue Latina, siue
Hetrusca lingua scriptus est, mihi compa-
ra. In Paullum Manutium virum praestan-
tissimum si incideris, meo nomine ipsum
salu-

saluta, & has inconditas ei ostende, vt videat me retinere eius memoriam, quem in multis meis monumentis, vt scis, extulli, quanquam ~~ille laude maior omni, vt poeta noster ait, viuat atq; floreat, non solum per se, sed etiam in patre atq; filio.~~ Si fuisssem certus esse ipsum in patria, salutasssem iam per litteras: quod postea faciam, à te admonitus. Vale feliciter. Mi-sena è ludo illustri, pr. Cal. Octob. 1563.

Georgius Fabricius.

OPT. ART. MAGISTRO
GREGORIO BERSMANO,
curanti in illustris. ludo Por-
tensi, amico suo S. D.

IN SIGNO litterarum tua-
rum animaduerti expressum
τύπον ἀσέβους φαίδοντος. Hoc te
sumsisse credibile est propter illius collo-
cationem in themate genethliaco tuo op-
portunam. Decernitur igitur tibi splen-
dor & dignitas, cuius scilicet tempus est
expectandum. Quod si istud fortasse de-
cus & hæc laus ad scholasticam *μελέθειαν*
ὡς τὸ εἰλεοντος quasi eliditur, id quod in
me accidere videtur, ne hoc quidem con-
Y 5 tem-

temnes: οὐ γὰρ ἀπόβλητ' ὅτι θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.
 Neq; tu minus conspici atq; eminere eru-
 ditionem tuam isthic existimes, quàm hic
 aut similibus alijs congregationibus, cum
 vestri quoq; ludì nomine adiuuari possis,
 quem scis titulo illustrissimi celebrari so-
 lere. Hæc nunc quasi tecum garriens per-
 scripsi, cum tabellarius se discessurum esse
 citius dixisset, quàm cum Cl. V. D. Franc.
 Cramma colloqui possem. Ego quidem,
 de quo ad nos refers, περὶ οὐκ εἶναι καὶ φημι κα-
 πόφημι καὶ ἔχω τί φῶ, secundum Tragœdi-
 am. Et potes tu differenda responsionis
 occasionem quærere, dum alteras nostras
 accipias. Illum quidem, qui nominatur
 in litteris tuis, eum esse iudico, apud quem
 versari alicui generis conditionisq; nostræ
 licere, summopere expetendum esse exi-
 stimem, & cuius mihi quoq; ipsi consue-
 tudo grata iucundaq; futura sit, si vti illa
 concedatur. Et istinc tamen decedere te
 sanè nolim, non tam tui quàm ludì istius
 respectu. Itaq; κατὰ βουλῆς. Vbi igitur cum
 Cl. V. D. Cramma fuero collocutus, no-
 stram sententiam ad te explicatius perscri-
 bi studebo. Vale. Misi istuc litteras ante
 dies 3. quas M. Martino Doringo dedi.
 Salutem dices Cæsio nostro, de cuius do-
 mestica fortuna nihil adhuc certi cognos-
 cere

scere potuimus, cum animaduverterimus
illam afflictam esse. Salutem quoq; dices
à me Henrico Cantori, & M. Balassaro.
Vale Lips. 18. die M. Xbr.

Ioachim. Camerarius.

OPT. ART. MAGISTRO
GREGORIO BERSMANO,
amico suo S. D.

EPISTOLA tua ad Ludoui-
cum filium meum missa indi-
cat magnam varietatem cogi-
tationum tuarum, & animi perturbatio-
nem. Etsi autem non dubito, quin ne-
quaquam leues causæ tibi dentur vel in-
dignationis & iræ, vel sollicitudinis ac me-
tus, te velim tamen cum dissimulando,
tum tolerando, eam firmitatē & constan-
tiam præstare, quæ & professionem sanctæ
religionis, & eruditionem bonarum litte-
rarum, & nostrorum studiorum doctri-
nam decet. Neq; vlciſci magis obtrecta-
tores tuos poteris, quàm si re ipsa, id est,
colendo virtutem, & excercendo bonas
artes, conuincas eos vanitatis atq; men-
dacijs. Nosti Socraticum istud: Quid si
me asinus calce percussisset? Etiam hoc in
ani-

animo tibi esse debet : *θαρεῖν καὶ φίλο βέλτε
τάχ' αὐριον ἔσσιτ' ἀμεινον.* Verum de his satis.
De me sparsis rumusculis aliquorum miri-
ficos animos pasci, inanibus quidem his
atque falsis (id quod, Deo æterno adiu-
uante, breui declarabitur) facile patior.
Quod si nostra fortè iam sanè languida
& non magni precij opera repudiabitur,
*οἰσέον δ' ἡτα καὶ τοῦτο, ἄλλως τε καὶ ἐὰν χύοιτο ἐν
ὠφιλείᾳ κοινῇ τῇ χολαστικῆς διαχειρίσεως.* Adhæc
igitur plane *ἀφροντίς* sum. Vtinam aliæ
etiam curæ essent leuiiores, & negotia of-
ferrentur minus grauiæ. Fac valeas, & bo-
no sis animo. Vale. Norimbergæ. D.
XIX. M. Ian. Anno CHRISTI IESV
M. D. LXX.

Ioachim. Camer.

E G R E G I A E R V D I T I O -
N E E T V I R T V T E V I R O G R E -
gorio Bersmano Annæbergio, in ludo il-
lustri Portensi collegæ, amico suo carissimo
S. D.

V I A M canis alijs Bersmane,
T nos etiam aliquando tibi.
Quod autem hoc genus excer-
citationis rarius attingis, non tibi conce-
do. nam quia ad felicem naturam adiun-
xisti

xisti doctrinam & experientiam, vellem
 vt aliquod argumentum eligeres tuo ingenio dignum, in quo cotidie elaborares, idq; eligeres, quod tibi placeret, seu morale aliquod seu historicum. Numerat te inter poëtas Germanos, cum alijs sex discipulis meis, is qui tres libros Hortorum collegit, Aegidius Periander, addito ad nomen tuum tali elogio:

Tu quia Nasoni conaris proximus ire,

Te meritò vatem Teutonis ora colit.

Cresce precor: viridem nectunt tibi numina laurum,

Pocula Pimpleo plena liquore parant.

Extimula igitur teipsum, & singulari aliquo argumento vim tui ingenij experire, si mihi gratum, tibi optatum vis facere, nec sine exarescere venam abundantem & fluidam. Si me audiueris, non te pœnitebit, & laurum merebere. Ad ciuem tuum, virum doctiss. Duces Venetos remittam Kalendis, ne tibi vadimonium sit subeundum. Oro te mi Bersmane, vt si quid antiquitatum collegisti ad me mittas. Adieci ad meas editas, Kalendaria tria antiqua & librum tertium: fortasse æstate proxima imprimuntur. quod citius fuisset factum, nisi Oporinus & officinam & libros vendidisset: si quid habes, fac me certiore, ac cura reddendum Lipsiam

Vœge-

Vœgelini procuratori, aut Baldasari Kleinio correctori. reddetur tibi statim, quicquid miseris. Virum præstantem D. Baldusium Rectorem vestrum, meo nomine reuerenter saluta, & vale feliciter: ceteros item collegas tuos. E ludo illustri ad Albim. A nato Christo Seruatore, Anno M. D. L X V I I. M. Nou. D. x v.

Georgius Fabricius.

OPT. ART. MAGISTRO,
GREGORIO BERSMANO,
amico suo S. D.

D E T E mihi sæpe cogitanti in mentem quædam venerunt, de quibus cum scribere non liberet, mandata dare cogitabam Ludouico filio meo, cui breui facturus essem istuc veniendi potestatem. Te esse animo præsentem & forti velim, si quid offertur interdum incommodi atque molestiæ, *μη δειλίαν ὄφλης. τὰς συμφορὰς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται, οὐδ' ἀνδρὸς ἀνδράων ἐποσῆναι βέλους*, quemadmodum ait Hercules Euripideus. Sed non opus est multis verbis. Tu ubi meas rationes cognoueris, tum deinde statues ipse, quid e re tua maximè esse videatur.

Opta-

Optarim autem tantum boni facere me
tibi posse, quantum cupio. Vale. Lips. x v.
D. Mensis Iunij.

Ioach. Camer.

E R R A T A inter relegendum obiter
animaduersa sic corrigantur.

Pag. 28. v. 12. l. madidus. Pag. 70. v. 17. agit. Pag.
73. v. 13. illa domus. 81. 8. Hymenæe. 89. 18. Mæo-
niam. 95. 16. crescere. 100. 10. pariles it. 143. 2.
vt aut laud. 148. 20. fuit. 165. 11. Fortunante.
178. 18. Quam leuis. 188. 6. me tal. 194. 1. ad hæc.
270. 16. Occupat insuetus. 281. 27. Tunc lugubre.
282. 13. arua. 316. 3. est. Inter elegias quoque,
quæ relata sunt præcepta M. Aurelij Imp. ad Lufus
pertinent. Si quæ occurrerint præterea quæ emen-
dari debeant, corrigentur & ea benignè à legentibus.

L I P S I A E

Imprimebat Iohannes Steinman.

T Y P I S V O E G E L I A N I S.

Anno   M. D. LXXVI.

THE

PROCEEDINGS OF THE

LEGISLATIVE COUNCIL

OF THE PROVINCE OF

NEW SOUTH WALES

IN THE YEAR 1881

BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

PRINTED BY

JOHN W. BARNES

P O E M A T A

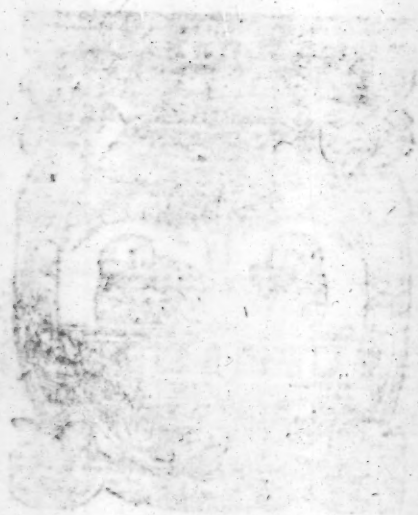
PETRI LOTICHII II.
SOLITARIENSIS.

C V M

PRAEFATIONE IOACHIMI
CAMERARII.

C V M P R I V I L E G I O ,

102011175 483

IOACHIMVS CAME-

RARIVS CHRISTIANO

Lotichio S.

S. D.

E N P E R F E C T A T V I
promissa fratris ab arte
Carmina--- Sic enim mu-
tare versus Maronis com-
pellanti te mihi, Christia-
ne, visum, qui pollicitus essem me
operam daturum, vt diuinum opus
carminum Clariss. V. Fratris tui sum-
ma exquisitæ artis cura hic ederetur.
Confido autē eum à quo elaboratum
iam illud est denuo, secundum desi-
gnationem & præscriptionem tuam,
declarasse diligentia sua, non modo se
spe commendandi officinam suam,
ista præclare exprimendo, sed incita-
tum etiam fuisse studio elegantissimo-
rum & eruditissimorum scriptorum
fratris tui, vt plus attentionis adhi-
beret, & magis aduigilaret ad lucu-
lentam huius libri editionem. Sed
hoc res ipsa ostendet. Quod autem

A

2

attinet

attinet ad vacua loca in Elegijs, quæ,
 vt significasti, viuis reliquisset im-
 perfecta frater tuus consideratione
 quadam, vt non vulgares sententiæ
 collocatione verborum singulari ibi
 reponerentur: Ea, quemadmodum
 censuisti, ita extant, tuumq; candor-
 em magnopere probo, qui illas ve-
 luti lacunas explere nolueris, neq;
 existimo ferendam esse temeritatem
 vllius, qui id facere audeat. Nisi for-
 tetanquam in veterum poëtarum scri-
 pto aliquo complendo experiri suas
 vires, & exercere ingenium hoc stu-
 dio velit, suas quidem esse eas appen-
 dices testans, vt iudicio eruditorum
 vel probentur vel improbentur. Quod
 ego adolescens in Theocriteis quibus-
 dam cum facere essem aliquando co-
 natus, immerito repræhendi comperi.
 Sed hæc alieniora sunt. Quanti me
 fecerit clariss. vir frater tuus, non est
 tibi, ac ne alijs quidem compluribus
 ignotum. Quæ de ipso etiam mortuo
 esset

esset existimatio mea, & antea studui
intelligi, & ut quacunq; occasione de-
monstrem deinceps annitar. Narra-
tionem tuam de fortuna, quam va-
riam incertamq; subiit frater tuus in
sua vita, quam policere, expectamus.
Cæterorum quoq; ipsius scriptorum,
quæso te, videas, ut, quicquid potest,
conquiratur. In quo nostra sedulitas
cum tua coniungetur. Neq; dubito
quin facile libellus alter tantus colle-
ctis his exprimi possit, quod ut separa-
tim fiat, curabitur, ne quis iterata re-
nouandis prioribus editione graue-
tur. De ijs vero quæ ante annum hic
expressa prodierunt, cum non tam,
quod facere iure poteras, conquestus
nobiscum expostulasti, quam scriptis
amantissime literis sententiam iudici-
umq; & voluntatem clariss. V. fratris
tui, tuamq; exposuisti, tantum abest
ut nos offenderis, ut gratiam etiam ti-
bi deberi fateamur, præsertim hac na-
uata opera, & laboris tui adiuven-

P R A E F A T I O.

to, ad hanc editionem allato. Cæte-
ra typographus magis adhuc diligens
& assiduus atq; strenuus, quam for-
tunatus, si, vt existimo, te conuenerit,
coram tecum aget. Valde, & me non
minus nominis tui, quam fraterni stu-
diosum esse tibi persuade. Iterum va-
le, Lips. V. Calen. Sextil. Anno
Christi Iesu M. D. LXIII.

ΠΕ ΤΡΩΙ ΛΩΤΙΧΙΩΙ ΣΕ-
 κοιῶδω ἀνδρὶ βελτίστῳ καὶ ἀρετῇ
 ἐλλογίμῳ διαπρέποντι, ἱατρο-
 διδασκάλῳ τε καὶ ποιητῇ
 διζωϊάτῳ καὶ ἐν-
 δοξοϊάτῳ.

οὐ μόνον ἀνθρώπων Πίττει σὶτ' ἔκλαυσεν ἄαρον
 φύλον πανθοδαπῶν οἰχομένοισι μέρον,
 οὐδ' οἷοί γε λόγοις ἐνὶ δὴ τιδραμμένοι ἀνδρες
 πένθιμον ἤσαν δακρυβέντε μέλος :
 ἀλλ' αὐταὶ χάριτές τε καὶ αἰονίδες καὶ ἀπέλλων
 θρήνησαν φωνῇ σον πάθος ἀθανάτω.
 τίπτε δὲ μὴ σπουδάδῃσαν σοίγ' ἔμμεν' ἀρωγαί,
 οὐδέ θ' εἰοῦ θέραπος λοιγὸν ἄμμουον ἄπο ;
 καὶ σὺ δὲ φοιβεῖνς ἦδ' ἔμπειρος μάλα τέχνης,
 ἀλλὰ σ' ὅμως νοῦστος δάμνατ' ἀίκελιν.
 οὐδέ τί σ' ὤνησαν κάμαλοι μελιγέρους ὠδῆς,
 οὐκ ἔργ' ὑμμιτέρης εὐσαλο γυνωμοσύνης.
 ἦν δὲ πῶν εἰζήτε φυτῶν θ' ὅσα κάρπιμ' ἀμάντων.
 σὺ τ' ἀρχηστος ὅλη φάρμακοσυωδεσίη.
 ἦ δ' ἦθ' ὥς ἀρχὴ πέπρωται τιλομένοις ἰ
 καὶ εἰτ' πάντας πρὸς βίον ἡμαρ ἄγχι,
 οὕτω καὶ ζωῆς χρόνος ὤριθ' ὥδε βροτείης,
 ὅς γε πρὸς οὐδεμίην ἰσθ' ὑπερβασίην.
 αἰνάου δ' ἔτιρος βιοτῆς ἔς' ὅλβιος αἰών,
 ὅς' ἀπ' ἐν οὐρανίοις δώμασιν καὶτ' ἀγαθοῖς,
 ἐλπίδες οὗς κατατῇδε καλαὶ καὶ φῆμαι ἔχουσι,
 ζώϊ πάρετ' ἐδλοῖς ἀνδράσιν τῶν δ' ὄνομα.

ἀλλ' ἡμεῖς πινδύμεν ὀδυράμεν τίτις ἀπίστῃ
γνώριμος ἐκ πολλῶν καὶ φίλος ἐνθάδ' ἐών,
τῶν δ' ἄμ' ὀμιλέων τὸ σωτηδός, τῶν τ' ἀεισμένων
ζητοῦντες εὐγχαῖς φρεσὶ τὸ τεύξινον.
μοῖραν τήνδ' ἔλαχον ζῶντες ἄρα καὶ τιθιῶτες,
οἳ μὲν ἐν ἡσυχίᾳ κείμενοι, οἳ δὲ πόθῳ.
ἀλλὰ σύ μοι Πέτρε χαῖρε λιπὼν ἐριῆρας ἐταίρους
ναυτάωντ' οἴκους νῦν, μάκρας, αἰθερίους.
χαῖρε Πέτρε ὦ φιλόφαις, φιλιππῆρ, φιλασιδέ,
αἰεδαλὲς χαρίτων ἀνίδωλῳ κλέος.
χαῖρ' ἡμεῖς δὲ σέθεν τιτῶμενοι, οἳ σιζόμεθα
πειρίδας, κήδους λήγομεν οὐδέ ποτε.
ἀλλ' ἀν' ὀρνυόμεν ἀναρπαχθέντα πρῶτως
μουσάωντε λάτρεν καὶ φίλον ἡμέτερον.
τίμηνδ' οὐδὲν σέο παρ' ἡμῶν ἡμαρ ὀλέσσει,
ἄφρα μετὰ ζωῆς ἐν χθον' ἐτ' ἐσόμεθα.
μνήμη κυδίστα μεγέθ' ἐξ' ἀντιρ' ἐρασ αἰ
ἐλλογίμοιό τινες λοιποὶ ἔσθ' ἀσιτῆς.

ἀπὸ Ἰωσφ. Καμπεργιάδου

P. LOTICHII SECVNDI

ELEGIARVM.

LIBER I.

AD IACOBVM MICYLLVM
PRAECEPTORVM.

Conqueritur, quod in primo ætatis flore,
relictis studijs, militare cogatur.

ELEGIA I.

*M*E tenet byberno sub sidere Mænalis vrsa
Proxima vandalico terra, Micylle, solo.
Flauus vbi torquens infidas Albis arenas
Labitur, Arctos maximus inter aquas.
Finitimis Aquilo spirans animosus ab oris
Stridet, & immani turbine verrit humum.
~~Nec frugem segetes maturo tempore præbent,~~
Culta racemiferis nec viret vna iugis.
Namq; fere media plus parte volubilis anni
Acriis Hyperboreo frigore sauit hyems.
Nunc autem tepidos Phæbus superingerit ortus,
Blanda; Rhiphaum temperat aura gelu.
~~Arboribus frondes redeunt, & gramina campis.~~
Et letis gremium frugibus ornat ager.
At pax dulcis abest, Zephyriq; tepentibus, hostes
In caput innocui Principis arma ferunt.

A S Nec

Nec mihi fas portas ultra procedere, nec me
 Commoda purpurei veris in vrbe iuuant.
 Ardua de solido stant propugnacula saxo,
 Et nouus inducta murus obitur aqua.
 Agger & in vacuas praeceps attollitur auras,
 Densaq; suggesta texta replentur humo.
 Ipse nouis equitum comitantibus imminet alio
 Caesar, & armati detinet hostis iter.
 Interea lucent totis incendia campis,
 Quo vocat errantes prada vel ira, Duces.
 Dissulatant fremitu colles, & ferrea late
 Pondera, sulphureis ignibus acta, volant.
 Fortunata senex, tu mollia vere salubri
 Ocia, quod toto pectore letor, agis.
 Nascentemq; diem decedentemq; salutas,
 Nec rumpunt somnos classica pulsa tuos.
 Nobis nulla quies, nec cum se condit in undas,
 Nec cum Sol versis mane recurrit equis.
 Quam miserū est rigido cum milite ducere vitam,
 Qui putat armata cuncta licere manu?
 Est etiam socios illis iugulare voluptas,
 Perq; vias dantur vulnera, perq; domos.
 His comes in vallo, nudoq; sub aethere noctem
 Exigo, & insomnes in statione vices.
 Unde oculos tollens ad magni lumina mundi,
 Sidera natali metior orta meo.

Arctus duo sunt, Ma-
 ior, qui est Arctus
 et minor qui est Cygnus.
 Item dicitur.

Lucidus hic geminas sinuosus flexibus Arctos
 In morem liquida separat Anguis aqua.
 Illic Saturni contristat Pleiades astrum,

Pleiades, saturni familia dicuntur, a iunoni temperis cognita, Orionq;
 nome, qui naufragio incipit, quoniam motum a cygnis ariet
 natus est naufragus. Pleiades enim cygnus ut vnus, navigationis
 se signis indicat.

Orionq; alto mergitur Oceano.

Parte alia, terris tantorum causa malorum,

Carceris obscuras Mars iacet ante fores.

Felix qui vidit meliores aetheris ignes,

Sive tuos Arcas, seu Venus alma tuos.

Non ego pro patria belli detrecto laborem

Degener, aut viso protinus hoste tremo.

Ire nec ad manes pro libertate recusem,

Dulce foret reges inter, & arma mori.

Sed neq; iam celebres vsquam virtutis honores,

Imperij nusquam, militiaq; decus.

Et iam fata ducum video, clademq; propinquam,

Nudaq; praesidijs oppida capta suis.

Hoc perdit nostras, hoc olim perdidit vrbes,

Funditus infanda seditione ruunt.

Tu vera pacis custos, Phœbiq; sacerdos,

Arguta fidicen culte Micyllo lyra:

Carminibus fac rite pijs, vt tristia cessent

Exilia, & praeda, sollicitusq; timor.

Pax castas secura domos, pax incolat vrbes,

Pax olea canas cincta virente comas.

Hæc tu posce Deum sacras prostratus ad aras,

Perpetua detur sic tibi pace frui.

AD MELCHIOREM ZOBEL-
 LVM COMPATREM.

A militia dehortatio.

ELEGIA II.

SIC

SIC igitur dulces potuisti linquere Musas,
 Martiaq; imprudens castra Zobelle sequi?
 Et tibi iam tanti est artes cognoscere belli,
 Et fora quo soleant praelia more geri?
 Scilicet à teneris vt mercenarius annis
 Vulnera consuescas seruitiumq; pati,
 Et subeas toties manifesta pericula viæ,
 Dum caua terrificis ictibus ara tonant.
 Quam bene pugnabant olim, cum mœnia nondum
 Turribus aut fossis oppida cincta forent.
 Machina nec volucres torqueret abenea glandes,
 Sed gererent partes ensis & hasta suas.
 Tunc clarum tibi magna parens Germania nomen,
 Nostraq; libertas sanguine parca fuit.
 Nunc tua dilacerant inimica viscera gentes,
 Vendis & externis in tua damna fidem.
 Ante tuos oculos ferro grassatur & igni
 Barbarus & Geticis Hunnus oberrat equis,
 Opereant turres, fossaq;, & inutile vallum:
 Pax ades, aut virtus illa paterna radi.
 Me iuuat in studijs consumere dulcibus auum,
 Signaq; Musarum prosperiora sequi.
 Et quæ sera legat nostri non immemor atas,
 Carmina tranquilla fingere pacis opus.
 Sed tamen ausus eram validis quoq; nuper in ar-
 Magnanimi custos ad latus ire Ducis. (mis,
 Iam caput indueram galea, frameamq; gerebam,
 Aptus & huic lateri quilibet ensis erat.
 Sed Dea, Castalijs quæ maxima præsidet rudis,
 Non

Non tulit, & vultus constitit ante meos.
 Constitit, & tenera florem miserata iuuenta,
 Ergo, puer, fies tu quoq; miles, ait?
 Torta quidem imbelles vrget lorica lacertos?
 Quid grauat arata cuspide hasta manum?
 Iam popultrices inter potes ire cateruas?
 Iam longa patiens esse sub axe via?
 At (memini) nuper fera bella timere solebas,
 Classicaq; insuetis auribus horror erant.
 Unde nouus rigor hic? unde illa ferocia venit?
 Mitis honorata pacis amator vbies?
 Sed, puto, prada iuuat, spolijsq; Aquilonis onustum
 Sublimem niueis fama reducet equis.
 Quin meliora tibi soluemus premia Musa,
 Praemia, per raras ante petita manus.
 Longa dies Regum turre consumit, & aurum,
 Et spolia in templis, exuuiasq; ruunt.
 At decus ingenui durat, datumq; labores:
 Inunc & partas sanguine confer opes.
 Adde, quod incerto Mars praelia turbine versat,
 Casus & instabiles miscet vtrinq; vices.
 Ab teneris maius ne quis iuueniliter annis
 Audeat, & vires consulat ante suas.
 Tempus erit, Pindum superans cum Caesar, et Ha-
 Figet in Odrisys celsa trophaea iugis. (mum
 Tunc si tantus amor belli, si tanta cupido est,
 Acer in aduersos ense licebit eas.
 Terribiles nunc linque tubas, & castra, nec autor
 Ante diem propera funeris esse tui.

His ergo commotus dictis, vultuq; monentis,
 Ite statim, dixi, castra tubæq; procul.
 Rursus & Aoniæ calor in mea pectora venit,
 Ipsaq; deuoui quæ prius arma tuli.
 Difficile est tacitos naturæ abscondere motus,
 Ponere difficile est quæ placuere diu.
 Scilicet ingenuas mansuescunt corda per artes,
 Nec rigidos mores esse Thalia finit.
 At tu, quandoquidem rerum sic impetus urget,
 Et nouus accendit pectora laudis amor:
 I, tua, quo Zebelle, vocat te feruida virtus,
 Et graue militia fer patienter onus.
 Ne tamen, ab, densos vitæ contemtor in hostes
 Irrue, scis quàm sit dulce redire domum.
 Tunc mihi narrabis, validas quis ceperit vrbes
 Primus, & hostiles fregerit vltor opes.
 Qualiter aduersis concurrant agmina signis,
 Altaq; tormentis mœnia quassa ruant.
 Et quæcunq; illis exhausta pericula terris:
 Hunc celeri portet Lucifer axe diem.

AD IOANNEM ALTVM,
 in patriam redeuntem.

ELEGIA III.

IAM sol Aegocerum celi regione sub ima
 Lustrat, & emeritos sistit anbelus equos,
 Rura gelu contristat hyems, & noctis opaca
 Longior angustos efficit vmbra dies.

Sanaq;

Sæuaq; discordes exercent prælia venti,
 Nec liquidum radens labitur Aluus iter.
 In glacie puppes dura cum funibus hærent,
 Et gelidam Boreas spargit ab axe niuem.
 Cum tamen è gremio cras Tethyos ortus Eoa
 Lucifer, & pulcri lumina Soûs erunt.
 Lucundam sine me patriam, terrasq; reuises
 Aedera quas liquidis findit amœnus aquis.
 Aedera, qui vatis cunabula perfluit Hæssi,
 Et patria fines separat Alte tuæ.
 Vade (nec inuideo) melioribus vtere fatis,
 Nec tua crudelis vota moretur hyems.
 Hæstenus vnus amor nobis, eademq; voluntas,
 Lædere quam potuit nulla querela, fuit.
 Scis equidẽ, nec sunt nemus antraq; nescia nostri,
 Quercus & annoso robore propter aquas.
 Propter aquas pater Albi tuas, vbi densa per
 Molle viatori sylua ministrat iter. (astum
 Illa diu nostros testabitur arbor amores,
 Sine meo viuet munere, siue tuo.
 Illic sæpe nouum, vel sero vespere, carmen,
 Vel matutinas legimus inter aues.
 Sæpe (recordor enim) viridante duobus in herba,
 Una quiescendi præbuit vmbra locum.
 Nunc ferus antiquis nos sedibus expulit hostis,
 Iussit & exilio vertere dulce solum.
 Iam nostras miles ripas, & gaudia nostra
 Impia sacrilegi militis vxor habet.
 Quinetiam pulcri decus & solatia ruris,
 Flamma

*Flamma suburbanas funditus hausit opes.
 Oppidaq; & subitis captas incurſibus arces,
 In cineres vno vidimus ire die.
 Quid loquar infidias, & quod confecimus vna
 Per loca ſolliciti plena timoris, iter.
 Nullus amor tales vnquam coniunxit amicos,
 Nulla fides vſlo ſœdere tanta fuit.
 Nunc quoq; nō comitem tibi me quocūq; negarē,
 Nec poſſem lacrymas, Alte, videre tuas.
 Sed tibi perq; niues, perq; auctos prauius amnes,
 Ventos deſpicerem, deſpiceremq; gelu.
 Nobiſcum dulces eſſent duo, tresue libelli,
 Sarcina longinquæ non oneroſa via.
 Sed Ducis imperium retinet, nec linquere ſigna
 Aſpera militiæ iura, fidesq; ſinunt.
 Ipſe ſuos poſcens hoſtes in prælia Caſar
 Fulminat, & campos alite quaſſat equo.
 Ambiguiſq; fremunt magnæ rumoribus vrbes,
 Spumifer indomita quas premit Albiſ aqua.
 Clamq; ſuis tentant aſſciſcere partibus illos,
 Non bene de patria qui meruere, Duces.
 Horrida nec brumæ ſecuros frigora præſtant,
 Per glaciem miſcent prælia, perq; niuem.
 I tamen, & miſeras tu, cui licet, effuge terras,
 Militiæ conſors hætenus Alte mea.
 Me procul à patria, primo ſub flore iuuenta,
 Aſpera cum duro Marte fatiget hyems.
 At tibi iucundis contingat pacis amata
 Artibus, & dulci ſemper amore frui.*

*Hac ego : tu patrijs etiam mox redditus oris,
Mutua pro reditu suscipe vota meo.*

AD CHRISTIANVM LO-
TICHIVM FR.

De obitu Patris.

ELEGIA IIII.

*Æquoris expertes dū viuo remotus ad Arctos,
Acres sub hyberno qua rigat axe gelu :
Signa bis (haud multo minus est) duodena peregit
Qui regit athereos, temporis autor, equos.
Interea semper me fors inimica fatigat,
Cunctaq; perpeffis asperiora cadunt.
Aut grauis accensos febris depascitur artus,
Nec cessat varijs excruciare modis.
Aut teneras vires vltra, meritumq; iuuenta,
Iactura cari temporis, arma gero.
Nunc etiam tristi consumpta morte parentem,
Nunciat à patrio fama relata solo.
Occidit infelix, dum me fera bella sequentem,
Albis ad indomitas castra morantur aquas.
At mihi felicem reditum, patre sospite, demens
Fingebam, nuneos pace ferente dies.
Pax erit, et graue Martis opus perpeffa iuuentus,
Cingemus rigidas fronde virente comas.
Laticiaq; fremunt alacres, plausuq; cohortes,
Signaq; puluerea scissa trahentur humo.*

Et patrias pede quisq; vago tendemus ad oras,
 Ipse petam ripas Cynthi vadoſe tuas.
 Hic pater occurret nato, galeamq; reſoluet,
 Loricamq; humeris exuet ipſe meis.
 Famaq; cum fuerit parua vulgata per urbem,
 Conſluet ad noſtras vndiq; turba fores.
 Cum ſene tunc, vitreis quæ perfluit Alera lymphis
 Rura, vel humectat quæ meus Aura, colam.
 Duraq; ſuſpendens nigris è poſtibus arma,
 Erroris ſtatuam militiaq; modum.
 Hæc mihi ſingebam, rapientibus irrita ventis,
 Solamen cunctis ſpes erat illa malis.
 Aſpera ſeu dubij certamina Martis adirem,
 Armataq; foret vita tuenda manu.
 Tormentisue leues muralibus acta per auras,
 Fulmineo quaterent ſaxa fragore ſolum.
 Seu rapidos calidi perferrem ſideris æſtus,
 Horrida ſeu bruma frigora, ſine famem.
 Tu pater ærumnas omnes, caſusq; leuabas,
 Fortis erat monitis noſtra iuuenta tuis.
 Te propter (nec enim me dicere vera pudebit)
 Cautior in ſeui turbine Martis eram.
 Nunc miſerande iaces, nec dextras iungere ſaltem
 Extremum licuit funeris ante diem.
 Ignes caſtrorum, voſq; hoſtibus vndiq; cuncti
 Herciniꝝ montes, Herciniæq; niues :
 Vos eritis teſtes, caſum me ſortis acerba
 Scire ſub byberno non potuiſſe polo.
 Ecquis enim mediꝝ audax per Cæſaris enſes,
Frigore

Frigore concretas Albis adiret aquas?
Non mille excubie, non fulmina Martis, Iberi
Non iuga fecissent, nubibus aqua, moram.
Nec glacialis hyems, illudq; volatile telum,
Barbarus auerso quod iacit Hunnus equo.
Per medios pietas gladios, mediosq; per ignes,
Monstrasset tutas prauia duxq; vias.
Si tamen et lacrymis cineres placantur et vmbra,
Placata es lacrymis, vmbra paterna, meis.
Carminibus lacrymas addo, lacrymisq; dolorem.
Et galea madidas oculo saepe genas.
Tu castos inter cætus, animasq; piorum
Aetheris in pura luce beatus agis.
Unigenamq; Deum, maiestatemq; verendam
Aspicias, aternis perfruerisq; bonis.
Nec veteres curat iam mens secura labores.
Usq; adeo dulcis corda serenat Amor.
Illic parua suo notis alludit in vlnis
Neptis auo, matris sarcina prima sua.
Et nuper viridi raptus mihi frater in auo,
Cantat in amplexu carmina blanda tuo.
Carmina quæ celum, celiq; volubilis orbes
Mulcent, ac niueos Solis euntis equos.
Felix morte sua, non cari funera vidit
Patris, & est sauo passus ab hoste nihil.
Nos dolor, & vitæ mortalis inania versant
Somnia, & ambiguæ spesq; timorq; modis.
Nos desiderio luctus renouamus amarus,
Nec tristi cessant imbre madere gena.

Nec te (spero equidem) genitor labentibus annis,
 Spreta sub ignoto cespite condet humus.
 Corpus & in cineres cum longa redegerit atas,
 Gloria natorum voce superstes eris.
 Impositusq; super tumulum breue carmē habebis,
 Ut tua visuris indicet ossa, lapis.
 Quod superest, dū me retinent fera praelia, Frater,
 Quo solo fulta est sospite nostra domus:
 Interea matrem, quaso, solare relictam,
 Viuat & arumnas nesciat illa meas.
 Tu quoq;, militiam casus quicunque sequetur,
 Siue (quod heu vereor) siue redibo, vale.

A D L V N A M.

Cum noctu iter faceret.

E L E G I A V.

D V M Brumale riget glaciali frigore celum,
 In media facio tempore noctis iter.
 Nec mihi nota via est, nec præbent sidera lucem,
 Nixq; fatigatos impedit alte pedes.
 Ergo pruinosa moderatrix Cynthia noctis,
 Huc adhibe vultus officiosa tuos.
 Causa grauis cogit, dubij quod plena timoris
 Per loca, dum tenebris cuncta teguntur, eo.
 A mihi quid prodest, solida quod imagine fulges,
 Lucida cum densis nubibus ora tegas?
 Non ego furta paro belli, non proditor erro,

Facta

Fausta latebroſa nil mea noctis egent.
Forte pudet roſei maculas oſtendere vultus,
Cum ſis orbe magis verſicolore decens.
Non te purpureo circumdata vincit amiſſu,
Incipit atherea quæ Dea lucis iter.
Nec ſimiles vultus, prælata duabus in Ida,
(Pace loquor Veneris) mater Amoris habet.
Exere portantes radiantia lumina bigas,
Nehe mea dici cauſſa merere necie.
Nam coaceruatas (vos alta ſilentia teſtor)
Quis dabit his tenebris exuperare nives?
Nulla pedum video veſtigia, nulla rotarum,
Epiceis celum nubibus omne latet.
At memini, caca cum fretus munere noctis,
Nuper amans foribus ſerta daturus eram:
Cuncta ſerenato remouebas nubila celo,
Proditus & per te fabula mane fui.
Nunc radijs fulge ſtirps, ô Latonia, puris,
Si careas illis qui tuus uſus erit?
Fallor? an es magicas celo deducta per artes,
Teq; reſiſtenteſ carmen, & herba trabunt?
Nunc reſonare canis tinnitibus æra vellem,
Ut ferrent, quoniam ferre putantur, opem.
Fallor, in occulto te paſtor Latmius antro
Detinet, oblitam ſcandere rurfus equos.
Deliciasq; facis molles, & ſedula curas,
Dum roſeas illi ſtat ſopor ante genas.
Scande rotas iterum, ſoror ô pulcerrima Phæbi,
An puerum mulcens te quoq; ſomnus habet?

En etiam nostros tandem miserata labores,
 Ceruleas variant astra minora vias.
 Iam Tegeæa micat virgo, quique aurea custos
 Raptus ab Arcadijs venit in astra iugis.
 Andromedæque suis nondum resoluta catenis,
 Et Cephæus genitor, Cassiopeque parens.
 Quique datis findens olim talaribus auras,
 Per liquidum Perseus æra fecit iter.
 Non ego iactandas humeris desidero pennas,
 Sparge iubar tantum, protinus ales ero.
 Aut plus, aut medios nox attigit humida cursus,
 Et maris occidui Pleias intrat aquas.
 Culmen & ascendit, qui vexit Ariona, Delphin,
 Vatibus assidue ferre paratus opem.
 Exere conspicuos nunc, ô plenissima, vultus,
 Exere, nec capiti frigida parce meo.
 Sic neque te magica confundant murmura lingua,
 Diræ nec Aemonij pabula nata iugis.
 Nec mala vicina ladant contagia terra,
 Ambrosiaque leues semper alantur equi.
 Ipse potestatesque tuas, tua nomina dicam,
 Mille potestates, nomina mille canam.
 Iamque repurgatis argentea nubibus exis,
 Ista repercussa luce refulget humus.
 Omibi si positis faueant Aquilonibus aura,
 Ordine per laudes dum inuat ire tuas.
 Tu veneranda poli Regina, sequentibus astris,
 Conspicuos rutilo ducis in axe choros.
 Et licet è cunctis, quæ sustinet aureus æther,
 Terras

Terras aspicias è propiore loco :
 Nota tamen quod sunt, nec inobseruata feruntur,
 Sidera, cum fixis, irrequieta, tuum est.
 Nullaq; te possunt rapido prauertere cursu,
 Orbita saepe licet summa retardet iter.
 Nec tibi par, quamuis neſtat talaria plantis,
 Atlantis magni, Pleionesq; nepos.
 Hoc quoq;, quod tecum rutilos communicat ignes
 Sol oculos mundi gloria magna tua est.
 Mensibus implebas tu prisci temporis annos,
 Dum populus sapiens dum nouus orbis erat.
 Tu varios sumis, reparando cornua, vultus,
 Arbitriumq; via liberioris habes.
 Nam modo cum rigido gelidos Aquilone Triones,
 Nunc petis humenti proxima signa Noto.
 Sic quibus vtiliter præbes nascentibus ignes,
 Non finis obscuros laudis habere nihil.
 Tu quoq; scis (nec culpa tua est) scis optima Phæ-
 Cur toties longas cogar inire vias. (be,
 Vis tua, quæ celum, quæ magnus continet aër,
 Temperat, & terras, & moderatur aquas.
 Aestuât hinc vndis reſluentibus Amphitrite,
 Paulatim primo deficiente mari.
 Hinc pecus, aquoreûq; genus, volucresq; canora,
 Quæq; creat tellus, luxuriare solent.
 Omnia tu succis vires augentibus imples,
 Aptaq; nascendis semina rebus alis.
 Nec mihi quis Phæbi persuadeat artibus vti,
 Ni tuus haud dubias det fauor antè notas.

Cortice nec fisso teneros infigere ramos :
 Nec patulas curua cadere falce comas.
 Quid loquar, vt nautis, & amœna colētibz arua,
 Significes imbres pallida, rubra Notos.
 Tu potes athereas abrumpere nubibus vndas,
 Carceris Aeolij tu referare fores.
 Tu quoq; ventris onus grauidi parientibus auferas,
 Vnde datæ merito numina lucis habes.
 Tu Dea sub terra positi clarissima mundi
 Persephone fratri consociata Iouis.
 Nec leuis ira tua est, quem tu premis, ore fremēti,
 Pronus agit spumas, & pede tundit humum.
 Diua potens nemorum, debellatrixq; ferarum,
 Te iuuēt Armenijs tigribus esse truccem.
 Fac, timor vt vacuas omnis vanescat in auras,
 Humanisq; faue, non metuenda, bonis.
 Sed bene habet venit (ecce) venit, lux ecce propin-
 Clarus ab Eoo Lucifer orbe venit. (quat,
 Lucifer astrorum salue decus, orta q; nigri
 Memnonis à pelago, te duce, mater eat.
 Ipse dabo lucem, vigilata nocte, quieti :
 Nox ita finita est, & via : Luna vale.

AD MICHAEL EM

BEV THERVM.

De se ægrotante.

ELEGIA VI.

IAM

*J*AM tepet à zephyris iterum spirantibus aër,
 Blandaq; purpurei tempora veris eunt,
 Fugit byems ad operta gelu, Boreaq; furentis
 Frigore concretas Sol liquefecit aquas.
 Alma parens lato se vestit cespice tellus,
 Arbore & umbrosas induit alta comas.
 Et nemorum solamen avis sub fronde latentem
 Vnguibus & docili construit ore larem.
 Agricolamq; seges molli delectat in herba,
 Heu seges hic domino non refecanda suo.
 Sed trucidis hoc belli vitium est, frugesq; recentes
 Prædator celeri proterit Hunnus equo.
~~Vere nitent sulci, ver mollibus vtile pratis,~~
 Natus & aprici tempore veris amor.
 Cultus ager pecori victum, custodibus umbram
 Sufficit herbosi vallis opaca soli.
 Dumq; leui tenerum meditatatur arundine carmen
 Pastor, & alterius ludit auena modis:
 Luxuriant, saliantq; greges & saepe canentis
 Rustica balatu carmina rumpit ovis.
 Interea tacitos calor ossibus excitat ignes.
 Ipsaq; cum tota corpora mente vigent.
 Ergo erat, vt patriam (reditum si fata dedissent)
 Hyberno peterem non remorante gelu.
 Aut doctis viridi Musis operatus in auo,
 Niterer ingenio nomen habere meo,
 Forsitan & nitidos olim pro casside crines
 Ambiret folijs Laurus odora suis.
 Nunc iaceo cunctis defectus viribus ager,

Nunc iaceo cunctis defectus viribus aeger,
 Solus in ignotis miles, inopsq; locis.
 Omne perit iuuenile decus, totumq; perurit
 Immensus lateris, non sine febre, dolor.
 Deficit & ducens vitales spiritus auras,
 Oraq; vix praestant arida vocis iter.
 Scilicet haec mortis dantur mihi signa propinqua,
 Viximus, exacto tempore, fata vocant.
 At non hoc olim puerum sperare iubebat
 Fatidico celebris Noricus ore senex.
 Sed fore qui seros famam proferret in annos,
 Sacraretq; alta nomen in arce suum.
 Astra fefellerunt, primoq; in flore iuuenta,
 Auferor heu fallax & breue vita bonum.
 Non mihi iam patriae superest spes vlla videnda,
 Manibus haec tellus est habitanda meis.
 Erga nec in nota saltem regione quiescam,
 Nec monumenta meum corpus auita tegent?
 Qua patet illicibus ripam praetexit, & alnis
 Cynthius, & leni murmurat vnda sono.
 O mihi si gelida rigui de fonte petitus
 Acidis, has fauces haustus inundet aqua.
 Quam iuuat herbofo versare in cespite corpus?
 O ripae medio dulce cubile die.
 Frigida Pegasides vestro date pocula Vati,
 Utilis vt rapido me leuet igne liquor.
 Ferte salutiferas herbas, & siqua per orbem
 Gramina Paeonijs vsibus apta virent.
 Me miserum, quanto succensus torqueor astu?
 Quam

Quam rapidos ictus sentit vtrumq; latus?
Nec cibus ora iuuat, nec mulcet lumina somnus,
Astra licet prono fessa Boote cadunt.
Cuncta silent, carpunt hominesq; feraq; soporem,
Densaq; compositas oculis arbor aues.
Sola dolet mecum, nostras imitata querelas,
Et plenum gemitus dat Philomela sonum.
Hortorumq; sedens vicinis abdita ramis,
Arguto varios integrat ore modos.
Carminibus sua fata leuat, felicior ales
Daulias, in valido nil opis illa ferunt.
Nil artes, herbaq; valent, succiq; potentes,
Nil placidum celi tempus, & aura iuuant.
Testor, amice, Deos, fortunatosq; piorum,
Vos adeo manes, Elysiumq; nemus:
Non ego, quod rapior primis inglorius annis,
Fata moror, quamuis vincere dulce foret.
Tu facis, ab miseranda parens, tua serior atas,
Tempus in exiguum cur superesse velim.
Ne tanti tibi morte mea sim causa doloris,
Et desolata certa ruina domus.
Si tamen importuna feret me Parca, leguntq;
Ultima fatales hic mihi fila Dea:
Officium saltem tumulto largire supremum,
Cum repetes patriæ, culte Poëta, solum.
Ossaq; prateriens nec calcet operta viator,
Fac lapis inscriptis indicet illa notis.
Et duo sint versus: Hic militis ossa Secundi,
Ipsaq; pro patria quæ tulit, arma iacent.

Perfer

Perfer & hac misera mandata nouissima matri,
 Ne violet lacrymis gaudia nostra suis.
 Nec tibi apud superos sit vilis fama sepulci,
 Floreat in libris sed diuturna tuis.
 Illam post obitus lucis solamen adempta
 Si mereor, cineres spem sine ferre meos.
 Tunc ego non Pario cæsum de marmore bustum,
 Gentis odorifera nec mihi dona velim.
 Sed latus pietatæ tua, diuisa beatis
 Manibus Elysij sancta vireta colam.
 Arentemq; sitim releuans felicibus vndis,
 Ipsius ex vitæ fonte perenne bibam.
 Cara vale genitrix, & tu germane, sororq;,
 Et memor absentis si quis amicus eris.
 Tuq; loci, vates, consors natalis, & agro
 Terra mihi patriæ non repetenda, vale.

AD IOANNEM HAGI-
GIVM FRANCVM.

Quod Dei Opt. Max. beneficio à grauif-
simo morbo sit liberatus.

ELEGIA VII.

Vota mouent superos (expertis credere dignū
 vota Deos, Hagi, sint modo iusta, mouent.
 Nam modo cum rapida correptus frebre iacerem,
 Sauiq; torreret debile flamma latus.
 Optimus extrema Pater ipso in limine mortis,
 Audijt

Audiſt intenta ſupplicis aure preces.
Maſtus eram, largiſq; genas leſtumq; rigabam
Fletibus, ante oculos mors erat atra meos.
Ante meos oculos ſtulta commiſſa iuuenta,
Et nigra ſulphurea ſtagna paludis erant.
Alma tamen Pietas animum ſperare iubebat,
Supplicibus mitem fontibus eſſe Deum.
Ergo dolens imo ſuſpiria corde traheram,
Fundebamq; humili talia verba ſono.
Unica progenies aterni, CHRISTE, Parentis,
Omnis ab aeterno fons, & origo boni.
Hos precor exaudi gemitus, huc tende potentem
Aetheris excelsa de regione manum.
Nil agitur ſuccis, ad opemq; potentibus herbis,
Quas parit omnifero terra benigna ſinu.
Tu potes exhaustas in priſtina reddere vires,
Languida tu viuo membra liquore riga.
Tum quoq; cum terras habitares, diceris agris
Sæpe lubens medicas applicuiſſe manus.
Quod tua ſi, genitor, non fert ita ſancta voluntas,
Et datus eſt vitæ terminus iſte meæ:
Una ſalus animæ petitur mihi, cætera tellus
Ad gelidi liquidas contegat Albis aquas.
CHRISTE faue, cuius ſanguis deleuit in alto
Collis olimiferi crimina noſtra iugo.
Reſpice me, tenues cum Spiritus ibit in auras,
Nec mihi ſit mortis munus inane tua.
Sed quid erit quaſo, tua ſi benefacta canentem
Tam cito Perſephone cogat acerba mori?
Ecquid

Ecquid apud manes, in amœnaq; regna silentum,
 Grata resolvemus laudibus ora tuis?
 Lenis ades potius, veniasq; salutifer agro,
 Tu quoniam mitis, non quia dignus ego.
 Ipse tibi meritas solenni carmine grates,
 Munere pro vitæ, muneris autor, agam.
 Ipse coronabo sertis halantibus aras,
 Et dicam laudes, quo precor, ore tuas.
 Talibus orantem celo miseratus ab alto est,
 Cui pater in solio ius dedit omne suo.
 Iamq; fuit macies, discedit corpore pallor,
 Membrorumq; redit, qui fuit ante, vigor.
 Nec lateris cruciatus adest, & anihela recessit
 Febris, & ora minus torret amara sitis.
 Hausta nec alliciunt dulces medicamina somnos,
 Sponte sua facilis, non eget arte sopor.
 Quinetiam cultis assuesco rursus in hortis
 Aëre paulatim liberiore frui.
 Agnoscunt zephyri reducem, viridiq; sub umbra,
 Blanditur lateri mollior aura meo.
 Argutaq; piæ volucres me voce saluant,
 Gratariq; vagæ lympa videtur aqua.
 Ergo reus voti, quid agam? quæ dona rependam?
 Quo tibi, summe Pater, munere gratus ero.
 Non dabimus Costû, succum hæc liquentis Amomi,
 Nec te Panchæi thuris honore colam.
 Grata tibi mens labe carens, et honesta voluntas,
 Inq; tui flagrans agnitione fides.
 Summe Pater, sobolesq; Patris, consorsq; duorum
 Spiritus,

Spiritus, in trino numine numen idem.
 Omnipotens, cuius diuina potentia finem
 Non habet, aeternum laus sit honorq; tibi.
 Non medicaminibus, non sum seruatus ab herbis,
 Nulla meis radix vsibus apta fuit.
 Tu facis vt videam celum, iucundaq; Solis
 Lumina, quod reditum spero, loquorq; , tuū est.
 Idcirco , Lux alma , tuo tum munere viuam,
 Ingenium soli seruiet omne tibi.
 Quantaq; te generis teneat miseratio nostri,
 Cum liquet erroris penitusse, canam.
 Supplicibus te, sancte Pater, placabo querelis,
 Et citharæ lacrymis fila rigabo meis.
 Tu modo, quæ nunc mota fremunt, fac dira quies-
 Bella, sit exitij, militiaq; modus. (cant
 Tunc Iessæa tibi, pacis dator alme, iuuabis
 Dulcius argutæ plectræ mouere lyræ.

AD SYLVAS PROPE
ALBIM FL.

De diuturnitate belli, & hosti-
um crudelitate.

ELEGIA VIII.

Iusta queror, quamuis nil proficientia fundam
 Nubibus, & Zephyri verba caduca ferant.
 En iterum sylphæ, nostras audite querelas,
 Cresce iterum lacrymis, spumifer Albi, meis.
 Nam

Nam grauius tacitis mens carpitur anxia curis,
 At mihi, cui referam, nullus amicus adest.
 Vos Coryli, vos hæc memores ediscite Fagi,
 Testis & è celsis affonet aura iugis.
 Qua merui culpa tam seuam numinis iram?
 Quæ coniurarunt in caput astra meum?
 Cultor Apollineæ modo qui placidissimus artis,
 Aspera cum lituis bella perosus eram,
 Nunc agor insanis violenti Martis in armis,
 Vix numerans vitæ bis duo lustra mea.
 Ingrediorq; fero tenerum latus ense reuinctus,
 Ense lacestas instruo sæpe manus.
 Asperitasq; mihi simulatur, & opto timeri,
 Et meditor rigidis moribus esse ferox.
 Scilicet idcirco fessos ætate parentes,
 Infelix patruum deseruiq; senem:
 Ne mihi cum sacris essent commertia Musis
 Amplius, & vulgi pars rudis vna forem?
 Hoc aliquis nuper si prædixisset eunti:
 Miles in his terris, quas petis, arma geres.
 Tu quoq; dixissem, pelago licet altior, Arctos,
 Occidui vetitas in maris ibis aquas.
 Parrhasides liquido vos æquore tingite stella,
 Arma peregrino miles in orbe gero.
 Vos ego nunc dulces, qui me defletis, amici,
 Admonitos iubeo casibus esse meis.
 Disce memor sortis, quisquis sapis, esse futura,
 Ire solet pulso nubila sole dies.
 Temporis, Aonides, inuat, ô, meminisse beati,
 Omnia

Omnia quo tuta plena quietis erant.
Cum tenera passim chorea, cantusq; sonarent,
Nec fera materiam carminis arma darent.
Quid mihi vobiscum est, infamia Casaris, Hunni?
Cur niger Arctosas potat Iberus aquas?
Quisquis es, inuisum te semper Erynnies atra,
Ultrices dira, prodicionis, agant.
Qui placidam furijs populi turbare quietem
Ausus es, & castris hos sociare tuis.
Quod precor, euenit, mouere cacumina quercus,
Syluaq; concussis annuit alta comis.
In patria clades, ignominiamq; ruentis,
Dic age, ciuilis non satis ensis erat?
Cor dolet, ac penitus tremor intima concutit ossa,
Cum subeunt oculis omnia visa meis.
Quanta sitis nostri stricto semel ense cruoris?
Quantus in immani pectore cadis amor?
Morte pie grauiora timent, fugiuntq; puella,
Inq; sinu matres pignora cara gerunt.
Ab quoties, dum lustra ferum per deuia gressus,
Incitat a tergo qualibet aura metum.
Ab quoties, strepidum ramis facientibus altis,
Hostiles aliquis credit adesse pedes.
Interea Sythicis equitum de finibus ala,
Squalida funestis cadibus arua replent.
Ignibus intonsi montes, campi; relucet,
Ferrens est, cheu, quem nihil ista mouent.
At simul e specula turmalis buccina signum
Edidit, & litui, raucaq; terga sonant:

Rictet arma fremunt omnes, arma, arma frequen-
 Unaq; per muros vox sonat, hostis adest. (tāt.
 Hostis adest, vox vna sonat, simul aerea late
 Pondere tormentis grandibus acta, volant.
 Inde ruit miles, veluti de montibus altis
 Ille canum sauis morsibus actus aper.
 Nam dolor ardentis iustissimus incuat iras,
 Conscia mens animos adiuuat, ira manus.
 Sed pauidus viso, dat inertia milite terga
 Hunnus, & admissos calce fatigat equos.
 Tollitur ad celum densa caligine pulvis,
 Ictaq; quadrupedum cursibus arua tremunt.
 Mox redeunt matres fessæ, pauidæq; puella,
 Siue nemus latebras, seu dedit alta seges.
 Aspiciuntq; suæ fumantia culmina villa,
 Nec quisquam flammis addere curat aquas.
 Sed veluti lacrymæ sedare incendia possint,
 Ex oculis tanquam fonte, perenne fluunt.
 Hæc miseris superest, post omnia, sola voluptas,
 Hostis inhumana de feritate queri.
 Hinc artus laceri, vacuosq; inuenta per agros
 Corpora, natali defodiuntur humo.
 Felices animæ, parta iam pace, quiescunt
 In patria, pro qua non timuere mori:
 Nos spes ambigua, tumuliq; ante ora recentes,
 Discruciant varijs, & labor ipse, modis.
 Nec minus interea fugit, heu, fugit utilis ætas.
 Quodq; semel perijt, futa redire negant.
 Ergo nec Aoniæ cingent mea tempora Lauri,
Carmina

*Carmina nec doctis vatibus aqua canam.
 Hoc etiam (quoniam tulimus peiora) feremus,
 Si modo non bello nos grauiora manent.
 Heu mihi, quæ duris vox rupibus ista resultat?
 Triste quid hoc iterant concava saxa? manent.
 Nil lati superest, ostentant omnia luctus,
 Nescio quæ clades sera, sed ampla, venit.
 Hoc erat, hesternæ quod turbita noctis imago,
 Mæsta quod obscæna signa dedisti, aues.
 Tu tamen hæc serua nostri monumenta doloris
 Arbor, & incisus cresce videnda notis.
 Quas aliquis viridi spectans in cortice, tempus
 Militiæ possit flebile scire meæ.
 Sortis & admonitus præsentis, fletibus herbas
 Sæpe meis sparsas, spargat & ipse suis.
 Quid queror infelix? sine pondere verba queretis
 In pelagus rapidis deuebit Albis aquis.
 Sic iterum, sic sæpe tamen inuat edere questus,
 Hos mihi cum bello finiet vna dies.*

AD IOANNEM VARVM.

De prodigijs ante pugnam inter Imp. Carolum, & Ioannem Fridericum.

ELEGIA IX.

*Nunc ego, nunc dubij vereor certamina Martis,
 Vire, nec à castris segnis abesse velim.
 Stant acies, certe pugnabitur, horrida terrent
 Prodigia, heu fati tristibus orta dies.*

*Lucida sanguineis Aurora iugalibus exit,
 Prævia nec faustum stella ministrat iter.
 Talis erat facies, Phrygijs cum Memnona campis
 Vidit Achillea cuspide Diva mori.
 Sol quoque, pratexens atra ferrugine frontem,
 Horrificis mæstus nubibus abdit equos.
 Nec gutta frustra toties cecidere cruenta,
 Et seges in campis sanguinolenta fuit.
 Terribilemquæ ferunt (quod dii precor omen in ho-
 Vertite) per nubes arma dedisse sonum. (Item
 Albi pater, pater Albi, tuo quot corpora volues
 Gurgite? cæforum quantus acervus erit?
 Forsan & nobis aliquem nil tale putantem,
 Tristia crudeli fata sub hoste manent.
 Exitus in Dijs est: sed enim ruit acer in armis
 Cantaber, inuictas gens habet illa manus:
 Utq; alios taceam, dic quæso, ferocibus Hunnis
 Ecqua sub Arctoo sæuior axe fera est?
 Hos tu, Vare, caue, lateriq; sodalis adhære,
 Nulla mihi vitæ, te sine, cura mea.
 Iamq; tubæ, lituiq; sonant, lacrymosa valete
 Omnia, pro patria dulce piumq; mori.*

AD CHRISTOPHORVM
 Herdesianum Iureconsultum.

ELEGIA X.

*Esse per insidias iter, Herdesiane, monebam,
 Dicebam toties, Hoc iter omne caue.*

Tu tamen obsessas peregrina milite gentis
 Ausus es, inuitis omnibus, ire vias.
 Obstupui, subitaq; tremens formidine, sensu
 Pedus (ut audiui) diriguisset metu.
 Omnis namq; mihi comitum pars vna tuorum
 Nuper ad Albiacas rettulit hospes aquas.
 Purpureo celum iam Sol referauerat ortu,
 Nocturnoq; vigil munere functus eram,
 Membris egressus ripa viridante iacebam,
 Militiæ deflens tædia longa mea.
 Ecce leui remo se matutinus agebat,
 Nescio, quis patriæ de regione tuae.
 Fastus erat propior, surgo, nautamq; saluto,
 Ense latus cinctum est, hasta iacebat humi.
 Protinus agnosco iuuenem, quo nullus ad Arctū
 Doctior arguta fila mouere lyrae,
 Franciscum, cui Pierides, nisi bella fuissent,
 Cinxissent Lauri fronde virente comam.
 Ille tuos casus referebat, & hostis amicam
 Ipsius in diræ limine mortis opem.
 Castra petebamus (lacrymans dicebat) et urbem,
 Qua sale durandas Hala ministrat aquas.
 Nō procul hinc locus est, vbi spumifer ilice densū
 Perfluit vndoso gurgite Sala nemus.
 Illic dum gelida fessi cessamus in vmbra,
 Dum leuat irrigui fluminis vnda sitim:
 Ecce minax, strictisq; ferox mucronibus hostis
 Ad liquidas præda, tendit onustus, aquas.
 Hostis agens captosq; greges, armenta q; secum,
 Indignæ

Indigena miseras rura colentis opes.
 Iamq; propinquabant, iā nos clamore premebant,
 Nulla fuga ratio, nulla salutis erat.
 Dum tamē & pecudes, onerosaq; prada sequentes
 Vallis & assiduus vda moratus aquis:
 Montis & oppositi (miserabile) nitimur altum,
 Ut quibus est cursu vita tuenda, iugum,
 Lustra; scrutamur nigrantibus abdita syluis,
 Et minus inuisa quæ loca lucis habent:
 Vertitur ante oculos lacrymosa cadis imago,
 Et suis arbutis omnibus horror inest.
 Sic ingrata dies, sic tota sub æthere nudo,
 Nox in desertis rupibus acta fuit.
 Interea non vlla cibi, non montibus illis
 Vlla vel exigui copia fontis erat.
 Auribus accipimus vulgi lamenta per vmbra,
 Pulsa; nocturnis questibus antra sonant.
 Deflet vterq; parens natos, natiq; parentes,
 Vir mala dilectæ coniugis, illa viri.
 Paruus & in dumis puer à genitrice relictus,
 Mater io syluis abdita, clamat vbi es?
 Mater io, si viuus, vbi es? Quis talia siccis
 Audiat, aut possit commemorare genis?
 Sole recens orto, montes, nomorumq; latebras
 Linquimus, & superis vota, precesq; damus.
 Ventum erat in campum, redit hostis, & ecce co-
 ductor, anhelanti nos petit acer equo. (bortis
 Stamus, & Aonie cultores dicimus artis,
 Immunes belli nos habuisse manus.

Nomen

Nomen ad Aonidum, Iuuenes confidite, dixit,
 Nos etiam mites erudiere Dea.
 Quod si forte procul vestras peruenit ad aures,
 Sincerus priscis Actius ortus auis.
 Actius Hesperijs fama bene notus in oris,
 Pingua Sebethi qua rigat arua liquor.
 Ille ego me veteri consanguinitate propinquum
 Glorior, & vates, Vatis amicus, amo.
 Impia nec praeda me traxit in arma cupido,
 Cum populis terras cura videre fuit.
 Sit ait, & nobis, vbi Caesar agebat, in urbem
 Exhibuit tutas ipse cohorsq;, vias.
 Talianarrabat, lacrymisq; fluentibus, ambo
 Duximus in longas tristia verba moras.
 Dic tamen, ô iuuenis, tantis erepte periclis,
 Quo mihi nunc raptò viuere triste foret:
 Ante tuos oculos cum tela necemq; videres,
 Quid tibi tunc animi, quis color oris erat?
 Ergo reliquisses iucundas luminis oras,
 Nil pia cultori Musa tulisset opem?
 Forsitan & nostri memor ipsa in morte fuisti,
 Conuertens vultus huc per inane tuos.
 Dixistiq; vale, pars quisquis es vna meorum,
 Ultima lux oculis est hodierna meis.
 Hac mihi narrabis, cum mœnia vestra reuisam,
 Namq; iterum dulci Musarum tangor amore,
 Et me iam belli militiaeq; pudet,
 Quod nisi me fallant animi præsagia, tecum
 C 4 Erigo-

Erigonem quando Phæbus adibit, ero.
 Tunc viridi mecum residens in gramine, tuto
 Omnia depones auribus illa meis.
 O mihi laticiam, cum pace, datura perennem,
 Fortunata mihi terq; quaterq; dies.
 Martia qua signis fulgentia castra relinquam,
 Castra sub hyberno quæ videt vrsa polo.
 Vosq; per Aonios sequar, ô mea gaudia, montes,
 Inuentor citharæ Phæbe, nouemq; Dea.
 Alloquar & dulces, quibus ante fruebar, amicos,
 O mihi solennis semper habenda dies.
 Hanc celeri genitrix vt Memnonis afferat ortu,
 Adde tuas vobis, Herdesiane, preces.

AD AMICOS.

De suo in patriam reditu facta
 iam pace.

ELEGIA XI.

Cingite io Lauri, ter io mea cingite Lauri
 Tempora, finiso prælia Marte silent.
 Nunc funesta mihi (vix possum credere tantum)
 Arma licet, facta pace, referre domum.
 Nunc scio: tranquilla q̄ sint bona commoda pacis,
 Bellaq; sint terris quale cruenta malum.
 Proderit hoc olim prima didicisse iuuenta,
 Martis inexpertis dulce videtur opus.
 Este salutati, quos sum complexus, amici,

Siue

Sine quis in studijs, seu tulit arma simul.
Vos ego nunc, animi pars nostri magna, relinqua,
Natalis repetens dulcia rura soli.
Castra valete, valete enses, vale hospita tellus,
Et nemus, & lacrymis conscia ripa meis.
Vos quoq; consortes operum, quos nuper acerbo
Funere Mars hausit turbidus ante diem.
Ilustres saluete anima, longumq; valete,
Tuq;, sed (heu) fractis cornibus, Albi vale.
At tu parce, precor, subiectis, inclyte Caesar,
Humanæ factus sortis ab hoste memor.
Gloria victori est victis donare salutem,
Nec crimen, quicquid non bene cessit, habet.
Lata volubilibus victoria passibus errat,
Et magni reges, & cecidere duces.
Fallor? an incipiunt alti subsidere montes?
Spirat & è patrijs lenior aura iugis?
Salve dulce solum, non mitis, & optima rerum
Pax tibi, non agri fertilis vber abest.
Non tibi prata suis desunt rorantia riuis,
Vbera quiq; ferunt nectare plena greges.
O quoties ego Cynthi tuas placidissime lymphas
Optavi, quoties herbifer Acit tuas?
In somnis quoties gelidos haurire liquores
Visus, & herbofo pellere fonte sitim?
Cum mihi succensas torreret anihela medullas
Febri, & ante oculos mors foret atra meos.
Salve terra meæ seruans cunabula gentis,
Terra potens æquouiure, Delumq; metu.

Serior his vtinam me vallibus occupet ætas,
 Quas olim veteres incoluistis aui.
 Nec mihi deficiant hortus fidiq; sodales,
 Nec liquor, in patrijs quem tulit vna iugis.
 Nec lyra, maturis vires adimentibus annis,
 Triste senectutis quæ leue reddat onus.
 " Pegasides, requies curarum sola mearum,
 " Vos ego quod superest tempus in omne colam.
 " Vos date Castalia, Vatum pia numina, vestro
 " Plena sacerdoti pocula rursus aqua.
 Nec mihi sit damno, quod me lacrymosa coegit
 Prælia deserto Mars Helicone sequi.
 Non ego supposui tectis insontibus ignes,
 Facta nec iniusta est dextera cæde nocens.
 Et licet ad magnos victoria flexerit hostes,
Arma tamen caussa pro meliore tuli.
 Vos quoq; sum lituos inter veneratus, & enses,
 Quodq; fuit vacuum tempus ab hoste, dedi.
 Deq; tot amissis etiam nunc pauca supersunt,
 Carmina, militiæ tempore facta meæ.
 Vade agedum, consuesce legi, manibusq; teneri,
 Parue, sed auctori care libelle tuo.
 Non ego te viridi genui proiectus in vmbra,
 Ocia quæ sacris Vatibus esse solent,
 Sed trepidas inter pugnas, dum Carolus armis
 Cæsar ad infastas fulminat Albis aquas.
 Tu mihi curarum requies, tu dulce laborum
 Sæpe vel obscura nocte, leuamen eras.
 Qualiscunq; meis viuas diuturnior annis,
 Perq;

*Perq; manus sera posteritatis eas.
 Aspera cum numeris grauioribus arma valete,
 Pax iuuat, in teneris sint mea regna modis.*

P. LOTICHII SECVNDI

ELEGIARVM

LIBER II.

AD MATTHIAM STO-
 ium Borussum.

ELEGIA I.

*Ecce nouum vatem, pulcra cum matre Cupido,
 vror, & en gressus in tua castra fero.
 Arma prius gelida (ne me contemne) sub Arcto,
 Turbine, sic rigidi Martis agente, tuli.
 Nunc quia pax facta est, tibi florida seruiat etas,
 Pace Venus lata est, pacis alumnus Amor.
 Sic ego : cum tenero sic alma Cupidine mater,
 Militiæ princeps tu mihi, dixit, eris.
 Nontamen hoc galeam bellū, non postulat hastam.
 Cingere sanguineo nil opus ense latus.
 Pax erit, & roseis degens in odoribus auum,
 Candida perpetui tempora veris ages.
 Hactenus : & viridi cinxit mea tempora Myrtho.
 Et, leuiter ridens, hac, ait, arma geres.
 Exoluit promissa Venus, feliciter arsi,
 Inq; meo nullum crimen amore fuit.*

Quin

Quin etiam voti compos noua carmina feci:
 At cito latitiae nunc mihi finis adest.
 Et merito, quid enim frangēs mea commoda fugi?
 Utilius fuerat non habuisse pedes.
 Nunc & Amor grauius, quia signa reliquimus,
 Et rapido longas vindicat igne vias. (vrit,
 Pollicitisq; fidem iubet addere mater Amoris,
 Concutit & sauas, ne sit inulta, faces.
 Nonne fuit melius dominae seruire puella,
 Cernere quam tumidi littus vtrunq; maris?
 Quid mihi cum pelago, mea si tellure morantur
 Gaudia, si puppis non vehit vna duos?
 Cerula mutandis haud mercibus aequora sulco,
 Terra satis magnas culta ministrat opes.
 Nec zephyros nautis opto, sed amantibus aptos:
 Quid mihi cum pelago, si meus ignis abest?
 Parce tuo vati (nam sum tuus) alma Dione:
 Scis Dea, scis votis crimen abesse meis.
 Sancte puer, pueriq; parens, auertite curas,
 Digna parens puero, digne parente puer.
 Vos quoq; Nereides, veteres extinguite flammās,
 Siqua viret toto, qua iuuēt, herba mari.
 Pro quibus occultos vobis ego matris aquosa
 Tethyos amplexus, Oceaniq; canam.
 Vosq; fatigatos celesti gramine dicam
 Axe sub Hesperio pascere solis equos.
 Vana precor, surdum votis obmurmurat aequor:
 Heu mihi tranquillū, quod peto, littus vbi est?
 Torqueor, & cunctas violentius vror in boras,
 Arida

Arida ceu calidis vritur alga focis.
 Felix ante alios, patriæ decus, optime Stoi,
 O caput ærumnis sæpe fidele meis.
 Tu modo præsentis morbis, quibus vteris, herbas
 Colligis, & succos conficis inde suos.
 Et modo pastorum viridi conuiua sub vmbra,
 Conciniis argutis carmen agreste modis.
 Interea gelidis in vallibus aura susurrat,
 Lenit & ardores spiritus ille tuos.
 Felix, qui molles trabis abditus arbore somnos,
 Quos leue conciliat murmur euntis aquæ.
 Me Venus incertis agit imperiosa procellis,
 Ut rapit instabiles æstus in alta rates.
 Hinc est, quod dulcis nec carpo dona iuuenta,
 Ex humili nec me carmine Musa leuat.
 Quin prius in numeros faciles quæ sponte fluebant,
 Vix coeunt iustis verba coacta modis.
 Non tamen indignor, merui quoq; forte, sed angî
 Non merui tantis, nec sine fine malis.
 Non ego te, mea Lux, deceptam fraude reliqui,
 Non spoliū raptō turpe pudore tuli.
 Dî mihi sunt testes: si mentior, æquore vasto
 Obruar, & mutis piscibus esca natem.
 O saltem pietas hæc prosit, & vltima passum
 Deferat in portus me Cytherea suos.

AD DAVIDEM CHY-

TRAEVM.

ELE-

ELEGIA II.

*Q*uæ legis, ille tuus vates, Chytræ, Secundus
 Tristibus hinc elegi verba ferenda dedi.
 Pingua quæ legeris secat arua rapacibus undis,
 Per caua spumosis saxa volutus aquis.
 Ecquod erit tempus, vestris quo redditus oris
 Ocia secura plena quietis agam?
 Quando exit, vt veterum liceat meminisse labori,
 Arbitrioq; dies continuare meo?
 Hæc ego, cum redditus agitare mente, fovebam
 Gaudia, successus non habitura suos.
 Nam subito, nostris iterum contraria votis
 Horrida Mænalia bella sub axe tument.
 Utq; ferunt, armis late vastatur & igni,
 Pene mihi patrio gratior ora solo.
 Non patria est tantū, primos quæ præbuit ortus,
 Sed quocunq; loco viuere dulce fuit.
 O ego quam vellem, ne quis mihi nuncius esset,
 Extremas ultra Solis abire vias.
 Degere vel Lybicas vbi dissipat Auster arenas,
 Quo non vlla meum fama sequatur iter.
 Hoc tamen est leuius, quam damna videre suorum,
 Leniter ad sensus auribus hausta fluunt.
 Lumina conscelerent alij, qui sanguine gaudent,
 Duricies non est pectoris illa mei.

„
 „
 Scimus ad aërias vt tu superaueris Alpes,

Multa

Multa forent oculis ne patienda tuis.
utq; procellosis toties pater Adria ventis,
viderit, incertum pene salutis, agi.
Quid loquar, ut veteres Arni percurreris vrbes?
Quasq; rigat Tybris, quas Aniënnus, aquæ?
Nunc tibi parta quies, geminasq; reuersus ad Ar-
Ingenij profers minera larga tui. (Etos,
Nam tibi nascenti ratas in pectora dotes
Contulit, & linguam Phæbus utranq; dedit,
Oraq; si culto sermone diserta resoluïs,
Crediderim Musas hoc ego more loqui.
O vtinam posses solatia ferre sodali,
Non adeo durum, quo premor, esset onus.
Iam neq; me veterum mulcent præcepta virorum,
Vlla nec in libris est medicina meis.
Sæpe suburbanis (ut nunc quoq;) lentus in hortis
Ambulo, cantantes qua liger audit aues.
Ponere nec spacijs varias æqualibus herbas,
Nec rigua sulcum ducere tædet aquæ.
Sæpe fatigato, sub onusta vitibus vltimo,
Diluit arenti Bacchus ab ore sitim.
Paucaq; subiiciunt illic mihi carmina Musæ,
Tempora dum leni sunt madefacta mero.
His, miser, atq; alijs tento lenire dolorem,
Ille sed in medijs nescit abesse rosis.
Tunc piget, ac mallet nullo tetigisse libello,
Cum subit in studijs nil opis esse meis.
Me miserum, quod non alio mihi tempore nasci
Contigit, aut vita non breuiore frui.

Nam

Nam mihi quid celi iucundum cernere lumen
 Prodest, si grauior proxima quaq; dies?
 Pax ades ô, longumq; mane, pax optima rerum
 Huc ades, & populos alma reuise tuos.
 Tunc deducta nouis mihi carmina fontibus ibunt,
 Forsan & à nullo vate secundus ero.
 Non ego deletas acies, non aspera dicam
 Prælia, nec clausas conquerar ante fores.
 Sed cithara te sancte pater, qui bella coëctes,
 Te labente die, te veniente canam.
 Quaq; diu mecum tenero seruiuit Amori,
 Seruiet hinc soli Musa pudica Deo.
 Si iuuat, & fas est, vita quodcunq; sequetur
 Ducere, clam tacito mors venit atra pede.

AD IOANNEM HA-
GIVM. F.

ELEGIA III.

Quæris longa meos nūquid via temperet ignes,
 Aut quid adhuc saui miles Amoris agam?
 Absentemq; refers consumi tabe puellam,
 Multaq; fortuna de leuitate queri.
 Protinus vt legi, calefacta per ossa cucurrit,
 Sparsit & attonitas flamma rubore genas.
 Sunt etiam lacryma (nam vera fatebor) oborta,
 Admonitu Dominae cor mihi molle fuit.
 Non quisquam meliore fide (tu testis) amauit,
 Cum noua me Veneris misit in arma puer.

Tunc

Tunc ego regnabam, nec me felicior alter,
 Gessit militia signa, Cupido tua.
 Tunc primum dulcis praconia noscere fama,
 Et caput teneris velle placere modis.
 Nulla mihi vasti restare pericula ponti
 Fingebam, nullas iam superesse vias.
 Iucundeq; genus meditabar amabile vitae,
 Et facilem Dominam, coniugiumq; bonum.
~~Sic fallax praeclusit Amor, non omnia vertit,~~
~~Longaq; post actum Ver breue, caput hyems.~~
 Nam pudor à tumida cum cederet ore puella,
 Nec caperet fastus facta superba suos:
 Immemor ipse mei, quo spes minor, acrius arsi,
 Spumens in breuibus ceu furit aestus aquis.
 Quis mihi non illo solatia tempore dixit,
 Quis graue sub Brumam non miseratus iter?
 Cum tu praecipue de mille sodalibus, Hagi,
 Fletibus arumnas prosequerere meas.
 Prada recens (memini) licet ipse Cupidinis esses,
 Et similis toto pallor in ore foret.
 Vulnera lenibas tamen infelicis amici
 Et mihi dicebas? I modo, sanus eris.
 Quid tamen hybernis pulsas Aquilonibus Alpes
 Profuit, & rupes scandere Iura tuas?
 Me Rhodanus velox, me clementissimus amnis
 Caruleo lassum gurgite vexit Arar.
 Vidi, spumiferis vbi Sequana fontibus exit,
 Vidi, qua tumidas in freta voluit aquas.
 Non tamen est defessus amor, nec inhospita curas
 D   Saxa,

*Saxa, nec irati murmura seuæ maris.
Quid querar infelix? Tua molliter ossa quiescant,
Alte sub Hetruscis nuper humate iugis.
Tu mihi per casus omnes, dum fata sinebant,
E celo missus dulce leuamen eras:
Ergo ego te nunquam miseris deflere querelis
Cessabo, donec me premat atra dies.
Nunc sine te, postquam iucundū lumen ademtū est,
Ut vaga nymboſo turbine pinus, agor.
Ante meos oculos, quæcunq; reliquimus, harent,
Et quæcunq; animo grata fuere meo.
Sic mea Lux patrios primum me duxit in hortos,
Sic lacrymans flammæ est mihi fassa suas.
Sic gemuit, sic culta fuit, sic oscula iunxit,
In viridi mecum sic requieuit humo.
Talibus atq; alijs, qui pene resederat ignis
Crescit, & admonitu robora sumit Amor.
Sed tamen, aut fallor, positis aut tempore curis,
Quod mihi promisit vox tua, sanus ero.
Viuat, & abrupti caussam sciat illa caloris,
Non reuocant lapsos irrita vota dies.
Iam nihil est totū quod amauimus, omnia mecum
Dij quoniam magni sic voluere, tuli.
Quod superest, teneros felicius exigit annos,
Viuat, & ardoris sit modus illa mei.
At tibi, qui mecum longo coniungeris usu,
Dulcia coniugij vincula neſtat Hymen.
Quaq; iuuentutis sunt præmia puriter acta,
Ante tuos videas pignora certa pedes.*

*Me doctis animum iuuat emendare libellis,
Candidior forsā proximus annus erit.*

AD IOACHIMVM CAME-
RARIVM PABENBER-
GENSEM.

De obsidione vrbs Magdeburgensis.

ELEGIA IIII.

*Si vacat arcanis aures prabere querelis,
Nec data per leuas omina spernis aues:
Accipe, quæ primis, Ioachime cadentibus astris,
Accipe, quæ ~~vidi~~ cum foret orta dies.
Nox erat, & placidos spargebant sidera somnos,
Quos leuis æria deuexit aura via.
Plaustraq; Mœnalia dum custos flecteret vrse,
Somnia sunt curas hæc imitata meas. Somnia
Flumen erat, dubito fuerit num Rhenus, an Ister,
Spumifer aut Albis, sed veor Albis erat.
Stabat arenoso vetus vrbs in margine ripæ,
Omne cruentato milite cincta latus.
Castraq; spectabat iungo de mœnibus altis,
Fallor, an in leua sarta fuere manu?
Flebat, & inuitis miscebat fletibus iram,
Turrigero longas vertice scissa comas.
Ergo fremēs, quis me manet exitus, inq̃t? an vltra
Sors mea, quo tandem progrediatur, habet?
En ego, quam foui tot secula fortiter urbem,
Nobilec ni de me romen habere dedi.*

Efferus ex imis euertere sedibus hostis
 Nititur, & venia ius superesse negat.
 Hic pietatis bonos? ea libertatis amata
 Gratia? quid fieret, si scelus ausa forem?
 Profit, & excuset, quod sum mihi conscia reffi,
 Et caput in patriæ nulla quod arma tuli.
 Sed prodesse parum est: labes hinc prima malorū,
 Hoc misera (verum si profitemur) obest.
Mœnia debueram natalia prodere, texi:
 Fida nec innocuis ciuibus esse, fui.
 At decus hinc nostræ quondam meruere puella,
 Ad quas & populi summa relata sui:
 Gratia vindicibus iam nulla rependitur armis,
 Cum tulerint alie præmia, plector ego.
 Quid faciam? qua spe nitari? quo lumina flectam?
 Unde petam fessis perditæ rebus opem?
 Non mea connubijs operatur in vrbe iuuentus,
 Pace bona casti gaudet Amoris opus.
 Squalida vastatis apparent frugibus arua:
 Hostis ab agricola non sinit arua coli.
 Nec lego purpureos inserta recentia flores:
 Non mihi flos pratis mollibus vllus biat.
Funera his vidi campis indigna meorum,
Damna his aduerso tristia Marte tuli
 Hei mihi, qualis erit (quod abominor) exitus vr-
 Concidet hostili si reserata manu? (bis,
 Quis tenerum pauide latus hauriet ense puella,
 Virginitas cuius præda latronis erit?
Hæc oculi quæcunq; vident, cinis omnia sent,
vtræq;

utraq; dicetur flebile ripa solum.

Ergo dies veniet, qua mania nulla tuebor,

Panaq; restabit nominis umbra mei.

Quaq; fuit murus terram proscindet arator,

urbsq; sub his, dicet collibus alta fuit.

Quid grauius, victore Geta, miseranda tulissem,

Casare quam magna bella gerente fero?

Atq; utinam saui potius mea viscera Thraces,

Persaq; & extremus dilaceraret Arabs.

Hoc tamen infelix casus solarer acerbos:

vulnera cognata sunt grauiora manna.

Maiorum tumulos, sacrosq; Tuistonis umbras

Testor, & hac tacito sidera fixa polo,

Me seruasse fidem: Si mentior, vltima nunquam,

Quæ patior, tantis hora sit vlla malis.

Et tamen vt furijs insurgit atrocibus hostis:

Silibet in cineres sauiat illa meos.

Herbiferæ valles, gelidiq; in vallibus amnes,

Quicquid & in terris dulce relinquo, vale:

Esse mei memores ripæ, Nymphæq; sorores,

Longa mea in vestris regna fuere locis.

Plura querebatur, nostro sed protinus omnis

Corpore defluxit somnus, & orta dies.

Mæstus, & obscuræ turbatus imagine noctis,

Sub matutini lumina Solis eram,

Montis inaccessi radicibus adiacet imis

Lucus, vbi variæ consociantur aues.

Est sacer arbutis, vastisq; recessibus horror,

Per medium rancæ voluitur amnis aquæ.

Hic trepida speciem repetens in valle quietis,
 Ergo quod (aiebam) somnia pondus habent?
 Cur nimium memini? ~~verisq; simillima vidi,~~
 Languidus aurora cur oriente fui?

Dum queror, & varijs turbatus obambulo curis,
 Mobilis arboreas impulit aura comas.

Visio.

Aquila

— ~~Ecce quatit rapidis Iovis armiger aëra pennis,~~

+ Saxo.

~~Alor. — Albus & incurvis unguibus haeret olor.~~

— ~~Nulla fuga est capto. spectantq; silentq; volucres,~~
~~Aspera dum fulva propeitis arma timent.~~

Uallo

— ~~At vigil, auroram qui cantibus euocat, ales~~
~~Audet ab aërijs obuius ire iugis.~~

ingens pigna

Tunc volucer seuas exercitus undiq; pugnās
 Saeuit, alarum plausibus antra fremunt.

Interea remouent subeuntia nubila Solem,
 Praesagiq; micat fulminis igne polus.

Terreor, & vanos reor hęc quoq; fingere somnos,
 Sed patula vigilans illice nixus eram.

pauci Evangelii

— ~~Max pauce redeunt, & ouantes solo redempto,~~

pauculum pax

— ~~Paulatim molli pace fruuntur aues.~~

Et nunc candidior, veluti iam fata vocarent,

pauculum pax

Fundit olor dulces ad vada nota sonos.

pauculum pax

Protinus exclamo, superi mea visa secudent:

Inq; Notos, quidquid triste minantur, eat.

Nec minus indigenis voueo sua munera Nymphis.

Et palmis haustas libo duabus aquas.

Hęc tibi, cui fas est casus aperire futuros,

Carminibus volui non reticere meis.

~~Plura quidem vidi, sed quę celanda putami,~~

valle

valle sub arcana cetera quercus habet.

AD IOANNEM SAMBV-
CVM PANNONIUM.

ELEGIA V.

*J*Binus aquoreas, sine te, Sambuce, per vndas,
Sic precor ad longas utilis aura vias.
Tu repetis primos Araris, quos vidimus, ortus,
Et Rhodani liquidas, quas Arar auget, aquas.
Nam tecum montes ibi vult habitare salubres,
Noster egens medica nunc Apianus opis.
Tempore qui longo feruoribus vstus anhelis,
Mutato sperat posse valere loco.
Vade, nec immiti correptum febre sodalem
Defere, iucundum, te duce, fiet iter.
Felices crescunt illis regionibus herbae,
Floridior nullis est Panacea iugis.
Mobilibusq; leues spirant afflatibus aurae,
Nec canis aestiui tempora sicca nocent.
Rura, quiesq; animi, diuturnos pellere morbos,
Saepe Machaonia fortius arte solent.
Non ego vos animo properans gaudente relinq̃,
sed prius hunc culto totum ducemus in horto
Lusibus, & scyathis, carminibusq; diem.
Pampinus aestiuas mensa circumdabit umbras,
Altaq; vicinas integet vlmus aquas.
Naïs ubi virides, & Hamadryas irrigat herbas,
D 4 Vtraq;

Utraq; delitijs Nympha beata suis.
 Illic vnanimis conuiuabuntur amici,
 Verbaq; de varijs plurima rebus erunt.
 Nec deerit fidibus teneras qui mulceat auras,
 Et cithara doctas applicet arte manus.
 Atq; aliquis veteres, Apio praeinctus, amores
 Concinet ac largo proluet ora mero.
 Ipse ego, florenti redimitus tempora Myrtho,
 Pocula pro vestra multa salute bibam.
 Cunctaq; praeiterita repetens solatia vita,
 Conquerar absenti nil fore dulce mihi.
 Gratus enim longa mihi consuetudinis vsus,
 Quicquid in hoc nobis incidit orbe, fuit.
 Scilicet in vestro geniales pectore Musae,
 Numinis effigiem constituere sui.
 Hinc amor, & simplex probitas, hinc copia fandi,
 Tinctaq; Cecropio carmina melle fluunt.
 Non pariter latum sulcabinus amplius aequor,
 Prora fatigatis non dabit vna thorum.
 Nec simul à nautis portus scitabimur aptos,
 Quaeq; regant tacita sidera noctis iter.
 Vos quoq; suprema nunc forsitan alloquor hora,
 O vtinam memores sitis vterq; mei.
 Ipse pruinosa iuga seu calcabo Pyrenes,
 Siue tuo lassus flumine, Vare, bibam,
 Seu quocūq; trucidis caput hoc feret impetus vnda,
 Semper inoblita vos pietate colam.
 Felix qui solis, paruo contentus, in agris
 Degit, vbi proavis res fuit ante suis.

Nec

Nec pelagi scopulos, nec acerba pericula nouit,
 Nec liquor aquorea quam sit amarus aqua.
 Certe ego, si sincerent mea fata, quiescere vellem,
 Tempus & arbitrio ponere dulce meo.
 Certe ego sic agerem molles inglorius annos,
 Nec mihi solsticiū, nec grauis esset hyems.
 Nunc miseri virides errando perdimus annos:
 Nemo sed (heu) curas effugit ipse suas.
 Adde tot exhaustos multis, sine honore, labores,
 Quorum culpata est (nec meruere) fides.
 Interea subrepat iners, & inutilis aetas,
 Inq; alias certè mors vocat atra vias.
 Sic Vates vmbriis crudelibus occubat Altus,
 Sic Rosa, flos cui nuper vterq; sui.
 At tuos cineres (quicunq; est) alluit Arnus,
 Paonia celsis occidit ille iugis.
 Nec iuuat doctas mentem formasse per artes,
 Fonte nec Aonio deposuisse sitim.
 Concordes animæ reget dum spiritus artus,
 Natalis cuperem vos tenuisset humus.
 Quis dedit ignotis tumulos? quis lumina texit?
 Quis scit an hæc fati nos quoq; iura manent?
 Quandocunq; volent, superis parere necesse est:
 Terra sepultura qualibet apta mea.
 Nulla mihi est, nostro quæ ploret funere, coniunx:
 Et pia, si moriar, non erit orba parens.

Ad mea si quando venietis busta sodales,

D 5

Qua

*Qua procul occiduo littora Sole tepent :
 Este mei longum memores, requiemq; precati,
 Spargite pallentes ante sepulcra rosas.
 Et facite, vt cineri Lotos mea prabeat umbram,
 Carmen & in viridi cortice tale gerat :
 Ante diem Vates consumtus morte Secundus
 Hic situs est, dicta pace, viator abi.*

AD MONTEM PESSVLANUM, cum eam urbem studiorum gratia cum Stibaribus inuiferet.

ELEGIA VI.

*Hospes in hanc venio, Musis comitantibus m.
 Este salutati Diiq; Deaq; loci. (bem:
 Vos mihi fecundi montes, agriq; salubres,
 Vtiliter visæ vos mihi sitis aquæ.
 Si quis & hic nouit nomen patriæq;, meumq;
 Mansuetam fesso porrigat ille manum :
 Tarda quod insolito moueo vestigia passu,
 Huc procul à Ligeris fecimus amne viam.
 Quod niger in facie color est, Sol ora perussit :
 Quod sedet in reliquo corpore pallor, amo.
 Cincta quod Aonia non sunt mea tempora Lauro,
 Non ego Castalio fonte poëta bibi.
 Sit mihi fas celebres ab Apolline scandere colles,
 Sit mihi fas sacro ponere monte pedem.
 O, mihi qui monstret cultus, habitusq; locorum,
 Atq; aliquid miri si nouus orbis habet.*

Sic

Sic ego: Sic vnus veteris non inscius aui,
 Certior hinc, nam te nouimus (inquit) eris.
 Hic tenet à Vorcis nomen lacus, herbifer illic
 Scimus aërijs mons petit astra iugis.
 Hic cætus hominum Delphines adire solebant,
 Inter & errantes ludere sæpe rates:
 Hic egere vagos nautis in retia pisces,
 Ad vada cumplato prosiliere mari.
 Inde petens læuam, fuit hæc solidissima tellus,
 Nunc sinus, hæc Marius littora fodit, ait.
 Solis ad occasum Pyrene, Solis ad ortum
 Spumifer Alpinas Isara voluit aquas.
 Aruerni Boream spectant, septemq; Triones,
 Imbriferum litus Massiliense Notum.
 Talia me ducens per singula, rettulit vnus:
 Rettulit & mores gentis, & vrbs opes.
 Grande viæ precium: nec pœnitet aëris æstus,
 Nec toties mistos imbre tulisse Notos.
 Ipserecedentes (quis posset credere?) Phæbus
 Iam caput Aemonij per senis vrget equos.
 Arua tamen placidi fouet indulgentia celi,
 Blanda q; ceu primi tempora veris eunt.
 Gramina nec campis desunt, nec mōtibus vmbra,
 Estq; ferax herbis, arboribusq; solum.
 Hic olea pingues, & amœnis Citrus in hortis
 Surgit, & Idaliæ Myrthus amata Dea.
 Et precium doctis, quorum meruere labores,
 Varibus est baccis Laurus amicta suis. (ris
 Albaq; Morus adest, nec habet monumenta cruo-
 sine

Siue tui Thysbe, Pyrame siue tui.
 Malaq; proueniunt bene olentibus aurea ramis,
 Mala vel hybernis mensibus apta legi.
 Quæq; maris rubri puras imitantia gemmas,
 Lucida pallenti cortice grana tegunt.
 Nec virides desunt, victorum præmia, palma,
 Nec tilia molles, Heliadumq; nemus,
 Te tamen imprimis referam, dulcissima Lotbos:
 Carmina tu succis, imbue nostra tuis.
 Quam iuuat hos circum frondoso vertice colles
 Visere, & intacto cingere flore comam?
 Rosmaris, & Nardi passim redolentis arista,
 Et Thyma, Iunipero cum bicolore, virent.
 Grataq; se vertens ad euntis lumina solis,
 Unde sui caussam nominis herba tulit.
 Quæq; licet riuus gaudens, aspergine nulla
 Vda sit, aut pluuijs tacta madescit aquis,
 Nec minus, in medio quam Stæchades æquore, gi-
 Et quæ iuncosum plurima littus amat. (gnit,
 Nec ferrugineus, Tyriolæ simillimus Ostro
 Flos tener, Oebalio sanguine tinctus abest.
 Nec croceum cingens Narcissus floribus albis,
 Atq; suo pulcer natus Adonis auo.
 Quæq; aliæ (nec enim cunctas nunc persequar) her-
 Nomina non Elegis mollibus apta, gerunt. (ba
 Quid varios pisces, & nata Corallia ponto
 Eloquar? & conchis Ostrea testâ suis?
 Ille sed æquoreæ numerum subducatur arena,
 Qui volet undinagos enumerare greges.

Adda

Adde sacros fontes, & quo vos carmine dicam,
 Aemula Gnosiaco dulcia vina mero?
 Te quoq; Læde canam, tacitis qui leniter undis
 Dividis hanc, nullo vortice tortus, humum.
 Te Dryades, Nymphaq; colunt, assuetaq; ripis
 Multa suo fluvium guttura mulcet anis.
 Hic igitur suaves captare iuvabit odores,
 Purpureo flores hic ego vere legam.
 His ego vitabo rapidos in vallibus æstus,
 Terra sub æstivum dum sitit rsta canem.
 Salve dives opum regio, tibi Delphica tellus
 Cedat, & in medijs, candida Delos, aquis.
 Urbs salve cuius nomen sinus ultimus orbis
 Audit, & exoriens occiduusq; dies.
 Te propter tantos libuit perferre labores,
 Tu requies Musis tu decus omne meis.

AD DEOS MARIS IN
 Funere Delphini.

ELEGIA VII.

(Nympha;
 Oli maris, & virides, quas sunt penes aquora;
 Ad bibulum madidis littus adeste genis.
 Ille decus pelagi, vestro sub numine, Delphin
 Cæruleas, subita morte, reliquit aquas.
 Et nunc (esse) iacet refluis inhumatus arenis,
 Vix dedit eiecto funeris alga locum.
 Quid benefacta iuvant? quid, non rationis egentem
 Esse?

Esse? quid æquoreos non violare Deos?
Num minus exanimem versant in littore fluctus?
Sæuaq; turbati verberat vnda maris?
Non senior potuit Nereus, non optima Tethys
Ferre, nec Oceanus, quam meruisset, opem.
Vixit atrox Xiphias, ducitq; per aquora sulcos,
Ille tamen curuas mergit in ima rates.
Vixit & Echnæis, medio quam nauita ponto
Sæpe stupet totis classibus esse moram.
Occidit innocuus tumidarum rector aquarum:
Optima cum pereant, deteriora manent.
Non iterum, vitreas exercens lufibus vndas,
Transiliet rapido carbasa tensa Noto.
Nec calidos vitans æstiuæ sideris ortus,
Conscia delitijs incolet antra suis.
Nec dulces natos, veteresq; reuifet amores:
Flebile nempe iaces, magne natator, onus.
Hoc tamen infelix mortem solabere, quod te
In solida positum vita reliquit humo.
Non tua diripient, sub gurgite, viscera pisces,
Hærentem scopulis non fera tundet hyems.
Te quoq; credibile est ausum sperare sepulcrum,
Liqueris aquoreas cum moriturus aquas.
Sit, quodcunq; volet: sub Aefi vertice montis
Hic ego te manibus contumulabo meis.
Prosit adhuc, vastas olim Delphina per vndas
Læspida cum sacro Vate tulisse lyram.
Sæpe dabunt gemitus volucres ad busta marina,
Et tibi ferta Tethys, Nereidesq; ferent.

Quiq;

Quisq; rigat iuxta factum de cautibus antrum,
 Grata quies vmbra fons erit iste tua.
 Sæpius ingrediens antiquos Nauita portus,
 Hauriet hic dulces, te veneratus, aquas.
 Sine tamen gelida mulcent te litoris aura,
 Atque sub his gaudes nunc habitare iugis:
 Seu colis Eridani ripas, sine fortice cuius
 Lenta per Elysium voluitur vnda nemus:
 In gremio, Delphin, recuba telluris amata
 Molliter, & cineres sæpe reuise tuos.

AD GREGORIVM

SCHETVM.

De natali suo.

ELEGIA VIII.

Schete meus natalis adest: felicibus, opto
 Auspicijs seruent hunc mihi fata diem.
 Hoc ego vitalis hauisi vagitibus auras,
 Primaq; stirps sexu de meliore fui.
 Nec tantum rosei pulcras in luminis oras,
 Contigit hac primum tollere luce caput:
 Abluere antiqua mala sed contagia culpa,
 Inq; salutiferis sumere nomen aquis.
 Cingite, Pierides, viridi mea tempora Myrtho,
 Aut maris ornatas rore ligate comas.
 Lapsaq; sub terras (nam vos meministis) & orta,
 Tempore natalis signa referte mei.

Flaua

Flaua pruinofas Aurora fugauerat umbras,
 Enixa est vtero cum pia mater onus.
 Scorpius Eoo ducebat ab orbe recentes,
 Purpureum scandens athera, Solis equos.
 Et matutinos Cyllenius ante iugales
 Vtile carpebat, Pleiade natus, iter.
 His comes, è pelagi surgens natalibus vndis,
 Alma capistratas Cypris agebat aues.
 Posthanc Phyllirides, iaculis armatus, & arcu,
 Et, celi, Aegoceros, qui iacet ante fores:
 Et puer Iliades, & amantes flumina pisces,
 E quibus hic, Borea proximus, ille Noto.
 Fulua sequebatur, Phryxum, Phryxiq; sororem,
 Per mare qua nitido vellere gessit, ouis.
 Torna laboriferi gradibus per cornua Tauri,
 Falsifer occiduo stabat in orbe senex.
 Hinc cum fratre pio, felix concordia, Pollux
 Ibat, vbi sedes mors habet atra suas.
 Iuppiter Herculei lustrabat terga Leonis,
 Iuppiter in medio latus honore polo.
 Saeva; ne rigidus tentaret Prælia Mauors,
 Ultimus & duro carcere clausus erat.
 Sic vaga per celum Dijs astra volentibus ibant,
 Dulcia qua vita munera luce tuli.
 Protinus infantem mansuetus Phæbus in vlnis
 Fovit, & Aonidum, dixit, alumnus eris.
 Frondentiq; thorum cinxerunt baccare Musa,
 Cederet vt cunis noxa repulsa meis.
 Ipsa sed arcani scrutata volumina celi

Vranic.

uranie, tales edidit ore sonos.
Salve parue puer, minus infelicibus annis,
Digne puer nasci non meliore die.
Non tibi felicem vitam, non fata negarent
Pocula Castalia (sidera testor) aqua.
Sed male tunc sacros tractabunt secula Vates,
uatibus ereptas miles habebit opes.
Tunc peregrini longis in tractibus orbis,
Multa feres belli tedi, amulta via.
Ingratosque hominum mores, casusque tuorum,
Et sterilem frustra saepe querere fidem.
Non tamen ambitio, nec amor te franget habendi,
Una sed imponet dulce puella iugum.
Nec tibi difficilis Saturni stella nocebit:
Ipse, minax quamuis, Mars quoque mitis erit.
Parce queri, vinctes: sed erit mora longa laboris:
Moribus, & fatis cetera mando tuis.
Hactenus, & pura matrem circumtulit vnda,
Plausit & argutum candidus omen Amor.
Dicamus bona verba, Deus regit astra, feruntur
Illius arbitrio sidera, terra, fretum.
Illum supplicibus verbis venerabor, ab illo
Et decus, & probitas, & bona fama venit.
Vivamus dum fata sinunt & amemus amici:
Quis scit an hac unquam sit reditura lies?
Ipse novos Genius ludens ad pocula cantus
Audiat: & multo nox eat acta mero.
His Genius contentus erit, non hic mihi frater,
Non soror est, festas quæ paret ipsa dapes.

E

Nec

Nec genitrix, nato qua sospite munera soluat,
 Dij faciant reditu gaudeat illa meo.
 Da mihi vina, puer, lenes facientia somnos,
 Donec in Oceanum sidera prona cadant.
 Optime Natalis salve, multosq; per annos
 Luce bona felix, & venerandus eas.

AD RENATVM HENE-
 RV M M E D I C V M.

De puella formosissima ex Celtiberis, quæ
 Claudiam diu à se adamatam facie
 repræsentabat.

ELEGIA IX.

(ella?)
 Quid mihi vobiscum est, inconstans turba pu-
 Improbe, iam fesso quid mihi fiet, Amor?
 Scilicet aeternum si non ego vulnus haberem,
 Imperij fierent iura minora tui?
 Parce, precor, sauo resolutis igne medullis:
 Nuda quid immitis condis in ossa faces?
 Sic ego sæpe leues infelix alloquor auras,
 Irrita sed nubes verba, Renate, ferunt.
 Parrhasiæ (memini) sub sidere virginis arsi,
 Multaq; quod vellem posse negare, tuli.
 Forsan & hyberno cinis ater in orbe iacerem:
 At cito sum longas iussus inire vias.
 Littus ad Hesperium veni, Dominamq; reliqui:
 Dum feror hûc illûc, sexta recurrit hyems.
 Omnia,

Omnia, quæ possent flammæ extinguere, feci:
 Quævis profuerit quid mihi? peius amo.
 Illa meis oculis, quamvis procul absit, inhaeret,
 Nec memorem Phæbi, nec finit esse mei.
 Iamq; sub hoc ipso terrarum sine reperta est
 Vna, recens nobis (ecce) puella malum.
 Hæc est, quam toties laudare soletis amici,
 Dum niueum choreis fert tunicata pedem.
 Nec, quia formosa est, capior, sed imagine tangor,
 Nec, quod amo, video, cogor amare tamen.
 Namq; (fatebor enim) gelida, mea vita, sub Arcto
 Huic similes vultus (si modo vivit) habet.
 Sic formosa genis, sic est astricta papillis,
 Sic pede, sic oculis, sic operosa comis.
 Vtraq; blesta fere est, annis crescentibus amba,
 Nec magis hæc longa est, nec magis illa fuit.
 Nec pudor, aut casti faciunt discrimina mores,
 Ut credas partus vnius esse duas.
 Quid mihi nunc prodest, q̃ nos mare separat ingēs?
 Mens bona quod tantis exagitata malis?
 Quid iuvat, effigiem tenera confluxisse puella,
 Quam manus in digito læva minore tulit?
 Nū minus hæc præbet tellus, q̃ amare necesse est?
 Num minus hæc cogant me simulacra mori?
 Colle sub herbofo (nil te calabimus) ibam,
 Unde maris virides conspiciuntur aquæ.
 Laurus, & umbrosa salices, & Lothos, & vlmī,
 Præcipuè Baccho Lothos amica, virent.
 Illic, sicut erat viridantibus abdita ramis,

In gelida violas mane legebat humo.
Ut vidi, obstupui, saxoq; similimus hæsî,
Et Dominam vere sum ratus esse meam.
Hunc etiam gestum flores carpentis habebat,
Sic etiam casu candida vestis erat.
Nō virides referūt magis uda Sifymbria Membas:
Non magis in speculo se videt vlla parem.
Sed tamen extremas cur illa veniret in oras?
Unde pedem ferret? quouē teneret iter?
Quinetiam timui, miseram si fata tulissent,
Mortua ne sensus luderet vmbra meos.
Mox patuit dubia iucundus imaginis error,
Vocis vt arguta detulit aura sonum.
Forte sedens patula sua verba canebat in vmbra,
Hæc mihi fecerunt auribus hausta fidem.
Cumq; meos horror subito percurreret artus,
Frigidus in toto corpore sudor erat.
Ex illo stammis semper discordibus vr̃or,
Excruciatq; recens, & rediuiuus amor.
Ergo, fere portum cum iam mea vela tenerent,
In scopulos facies hæc mihi fecit iter.
Luna quater plenis reparauit cornibus orbem,
Cura nec ex animo defluit illa meo.
Nec libet in patriam, facta iam pace, reuerti,
Puppe nec in Latium per freta longa vehi.
Durus, & ingenij vaser experientis, Ulysses,
Audaci has quondam remige torsit aquas.
Non Ithace tanti, non Neritos ardua tanti,
Penelope tanti, sed tamen vna fuit.

Sit mihi spes Domina, medijs vel Syrtibus ausim,
vel Scyllæ scopulis applicuisse ratem.

Ipse traham fortes innixus in ordine remos,
vincatq; nauali compede crura geram.

Lentus es? an sentis, nec adhuc misereris amici?

Et mea littoribus verba, Renate, cadunt?

Affer opem, quoniam medicas tibi tradidit artes
Phæbus, & Aonidum te chorus omnis amat.)

Non tamen hic vllas morbus desiderat herbas:

Est opus eloquio, dulcis amice, tuo.

Tu potes ingenuam verbis mollire puellam,

Nesprecor, vt contra solum me diligit illa:

Dum modo sit penitus non aliena, sat est.

Ipse velim patrios tantum comes ire per hortos,

Ludere & in viridi, si patiatur, humo.

Solariq; meos, quos illa resuscitat, ignes,

Et gerere in casto regna pudica sinu.

Illius & niueis componere carmen in vlnis:

Hic ego sum Vates, hic mea Musa valet,

Quod si pauca mihi dederit semel oscula, viuet,

Dum notum terris nomen Amoris erit.

AD IOANNEM STIGELIUM POETAM.

De monumentis in agro Nemansensi.

ELEGIA X.

E 3

Sidera

*S*idera conuexo dum tu labentia celo
 Scribis, & alternis sacra, diesq; , modis :
 Nos procul ignotis, Stigeli, degimus oris,
 Ad maris occiduas non refluentis aquas.
 Et modo Massalia portus miramur, & altas
 Puppibus antiquum Stæchadas hospitium.
 Phocaicosq; sinus, & qui latissima sulcat
 Arua, Pyrenæis montibus ortus, Atar
 Quod mihi si faciles præberet Cynthus aures,
 Ingenioq; forent mollia fata meo :
 Non ego sacrorum morem, causasq; referrem,
 Sidera nec Phæbi per duodena viam.
 Nec canerem numeris ciuilia grandibus arma :
 Omnis in imbelli carmine nostra mora est.
 Sed varias gentes, & nomina prisca locorum,
 Hoc aptum nostris viribus esset onus.
 “ Non mihi Castalias Phæbi chorus exhibet vndas :
 “ Finge sed antiquis Vatibus esse parem.
 Scilicet in tanto miserarum turbine rerum,
 Ille sacer vates ingeniosus ero ?
 Non tamen hic ani penitus monumenta prioris
 Transferim, ripis Gardepropinqua tuis.
 Garde pater, bibula stagnans sulcator arena,
 Qui tacite peragis lene vadossus iter.
 Cui licuit celo tantas educere moles ?
 Et triplices vno sternere ponte vias ?
 Ponte pruinosas aquante cacumine nubes,
 Cuius ab aspectu limina terror habet.
 In medio latis (res mira) canalibus acta
scrupea

Scirpea per rigidi viscera montis, aquæ.
 Qui videt immanes excisos rupibus arcus,
 Artificum doctas astimet ille manus.
 Adde capax populi, & gradibus sublime theatrum,
 Atque; secretas per latebrosa vias.
 Vinculatricis templum nemorale Dianæ,
 Proxima nec vires lymphæ silebo tuas.
 Fons sacer verberibus fecundus profluit undis,
 Qualem Gargaphiæ nomine vallis habet.
 Populeæ frondes, & palladis arbor obumbrant,
 Et tenero vernat gramine semper humus.
 Hic Dea sub ramis, venatu lassæ, quieuit,
 Sedavitq; suo Delia fonte sitim.
 Hic solitæ comites, posito velamine, nymphæ
 Molle superfusis tingere corpus aquis.
 Scilicet hic vires liquor infringebat Amoris:
 Quæ bibit, æterna virginitate fuit.
 O, mihi si veteres eadem vis diluat ignes,
 Fama salutiferas quanta maneret aquas?
 Felices, quibus indulget fortuna, Poëtæ:
 Felix, qui Regum, cura Ducumq; fuit.
 Illorum Deus ora mouet, terrisq; relictis,
 Per liquidum celi nube vehuntur iter.
 Nos dolor, instabilesq; vices, seriesq; malorum,
 Tantum opus æthereæ laudis adire vetant.
 Excidio egregias bis deformauimus vrbes:
 Seruitum magnos vidimus ire Duces.
 Hic quoq; , cui fuerat commissæ potentia rerum,
 (O pudor) externas Rhenus adorât opes.

*Nec dum finis adest : restant fera praelia restant,
 Iam mihi, cum Phæbo, Calliopeia vale,
 Tempus in vmbrosis tu, cui licet, exige syluis,
 Qua tibi Pelignas porrigit Ilmus aquas.
 Inceptosq; operis sacri decurre labores,
 Non erit ingenij fama sepulta tui.
 Me fatis, quocunq; trahant, parere necesse est,
 Arbitrio quoniam non licet esse meo.*

A D E R H A R D V M S T I -
 B A R V M E Q, F R.

In peregrinatione in Hispaniam.

E L E G I A X I.

*SOL abit è Tauro, iamq; igneus æstuat aër,
 Ut solet, æthereis dum Leo feruet equis.
 Nam procul à gelida nos terra Lycaonis Arcto
 Detinet : impatiens ante caloris eram.
 Vix sata nunc humiles aquant lætèntia sulcos,
 Qua dirimit patriæ Cynthius arua mea,
 At seges hic passim maturis flauet aristis,
 Et prope falciferas poscit adulta manus.
 Frigida nec patulos humectant flumina campos,
 Nec rigat effusis humidus imber aquis.
 Finitimos Lauro montes, Olea q; coronant,
 Nulla sed è raris decedit vmbra comis.
 His quoq; non ventis, non huic assuevimus aura,
 Semper iners tepido spirat ab axe Notus.*
 vastaq;

vastaq; percurrunt, sine nube, tonitrua celum,
 Et rapido Titan excoquit igne fretum.
 Hac mihi narrabant (memini) quæ vera negabāt:
 Omnis nunc credo, postmodo cautus ero.
 Nec mihi quis toties sedem mutare, nec ultra
 Sufferit ignotis vivere listoribus:
 Quaq; sibi placeat regio: bis munera frugum
 Fertilis hic magno sænore soluat humus.
 Fætibus arboreis sit nulla beatior ora:
 Hos Pallas campos, hæc iuga Bacchus amet.
 Ista iuuent alios: ego nostro gratulor orbi,
 Menus ubi fluuius proluit arua suo.
 Quaq; venit, lato vestitos palmitē colles
 Separat, & liquida semper abundat aqua.
 Menus ab Aurora per pinguius culta volutus:
 Illic temperies viribus apta meis.
 Sol licet æstiuos propior super ingerat ortus,
 Sicca vel Icarius torreat arua Canis:
 Frondea secreta præbent umbracula sylvæ,
 Prataq; muscosis fontibus vnda sonant.
 Parturit & flores tellus, fessisq; per æstum
 Lenis ad irriguas aura medetur aquas.
 O nemus, ô valles gelidæ: quater ille beatus,
 Quem sopor argutas opprimit inter aues.
 Non illi venis ardor sitientibus hæret,
 Candida nec mutat feruidus ora calor.
 Ast ego, si quando patriam, si quando reuisam,
 Fuscus, & ardenti sole perustus ero.
 Nec tamen vlla mouent mutati damna coloris,

In terris nulla est, cui placuisse velim :
 Dummodo succensos febris non occupet artus,
 Nec tener in flammæ corporis humor eat.
 Quam vellem colles tacitus reptare salubres,
 Et mea sub viridi rura videre iugo.
 Errat, diuitias si quis miratur inanes :
 Iugera sat culti pauca tenere soli.
 Post obitus, miseri cum lux brevis occidit aui,
 Pondera nil auri diuitis ampla iuuant.
 At si quis Musas, paruo contentus, amauit,
 Ille, vel inuita morte, superstes erit.
 Tu quoq; quem veterū sanguis commēdat auorū,
 Despice magnificas, non imitatus, opes.
 Et mecum vmbrosis, quoties finit æstus, in hortu
 Incipe iam Lauri fronde ligare comam.
 Et rerum caussas, & finem quære bonorū,
 Labraq; Castalia docta liquore riga.
 Hæc tibi sub Myrtho residens florente canebam,
 Ut scires animi vota, Stibare, mei.
 I pede felici, quo te vocat ardua virtus,
 Naturæ pereant ne bona tanta tua.

AD CAROLVM CLV-
 SIVM A.

Recusatio Laureæ coronæ sibi ab illo
 donatæ ac transmissæ.

ELEGIA XII.

Clusi.

(Lusi, quid viridi cingis mea tempora Lauro?
 Non sunt ingenio mollia fata meo.
 Tu mihi vel Myrthineſtas è fronde coronam,
 vel caput hoc circa maſta Cupreſſus eat.
 Nos me pierides, Cluſi, fecere poëtam,
 Non Aganippeæ lucidus humor aqua.
 Sed dolor, & lacryma, ſauiq; Cupidinis ignes,
 Triſtis & ad rigidas ſæpe querela fores.
 Mollè prius (memini) ſpernebam carmen, & vm-
 inocuiſq; diu Vatibus hoſtis eram. (bram,
 ut facerem verſus, dilectæ cura puella
 Impulit: & ſtudiij præmia magna tuli.
 Præmia, quæ vincunt gemmas, & munera Regū,
 Quicquid & in lato naſcitur Oceano.
 Nunc procul à Domina, miſeri ſolatia luſtæ
 Maſta cano ſurdis carmina littoribus.
 Deſine velle meos Lauro redimire capillos,
 Deſine: temporibus conuenit illa tuis.
 Aſtego, quod teneros ſemper colo mitis amores,
 Sata coronata Myrthea fronte geram.
 Salue arbor, ſalue Heſperijs celeberrima ſyluis,
 Frigida quam patriæ non habet ora mea.
 Atq; vtinam velles noſtris quoq; creſcere ripis,
 Qua ſecat obliquo Cynthius amne ſolum.
 Non magis optarim ſacras mihi ſurgere Citros,
 Gratæ nec arenti punica mala ſiti.
 Summa petant alij: Myrthū veneramur amantes,
 Si mereor, crîmes ambiat illa meos.

P. LOTI.

P. LOTICHII SECVNDI

ELEGIARVM

LIBER III.

AD IOANNEM DE SYL-
VA LVGDVNENSEM.De infelici suo ex Gallia reditu, cum omnia
arderent bello ciuili,

ELEGIA I.

*SOL iter emensus longum reuolubilis anni,
 Aurea Phryxæ terga premebat ouis.
 Iamq; nouis tepidas Zephyris mulcētibus auras,
 Cesserat aduentu squalida veris hyems.
 Cum fugiens duri, Syluane, pericula Martis,
 Linquebam patriæ mœnia celsa tuæ.
 Mœnia, quæ placidis Arar inter labitur vndis,
 Et Rhodani magnas, non minor, auget aquas.
 Arma prius tuleram, sed tunc pia causa vetabat,
 Regia posthabita Casare castra sequi.
 Et quæcunq; foret belli fortuna, timebam,
 Nec dubijs poteram rebus habere fidem.
 Temporis illius miseranda subibat imago,
 Aspera quo passus vincula nuper eram.
 Martius occiduam qua spectat Narbo Pyrenen,
 Siccaq; cæruleus littora findit Atax.*

Adde,

Adde, quod & dulci patriæ tangebar amore,
Expectans studijs ocia parta meis.

Prociunt Allobrogum celsas in finibus Alpes,
Horridaq; emensi lustra, niuesq; sumus.
Contiguusq; lacum, Rhodanus qua spumifer exit:
Sed glacie tectis tunc piger ibat aquis.
Iude per insonsi nymbose cacumina lura,
Venimus ad ripas, Arela curue, tuas.
Omnibus inq; locis, fulgentibus obuia signis,
Vidimus Helvetijs agmina missa iugis.
Non illic colit arua Ceres, non consitor vna,
Nemo peregrinis mercibus auget opes.
Incola contentus paruo, nec fallere doctus,
Gaudet in herbosa pascere valle pecus.
Lacq; nouum semper, pressiq; coagula lactis,
Dulcia facundi munera ruris habet.
Iamq; propinquabam Rheni spumantibus vndis,
Ille suo fessos amne lauabat equos.
Iam procul aërios montes, procul alta videbam
Templa, Palatinis conspicienda iugis.
Ergo salutabam loca nota, Deosq; locorum,
Et Nicri colles, Picriamq; domum.
Mille pererrabant tacitam mihi gaudia mentem,
Ante oculos patriæ cum foret ora mea.
Et velut, Ionijs cum nauita fessus ab vndis
Post duo natalem lustra reuisit humum,
Læticia exultat, caraq; dat oscula terra,

Exilij

Exiliū recolens tadia longa sui:
 Sic ego, fortuna tot tempestatibus actus,
 Mollia concipiens ocia, letus eram.
 Cum mihi fama volans inopinos rettulit hostes
 Castra super ripas, Mæne, locasse tuas.
 Deletasq; acies, & totas funditus vrbes
 Ignibus euersas procubuisse solo.
 Quid loquar ereptos profugis cultoribus agros?
 Prædiaq; ad dominos non reditura suos?
 I nunc, finge animo reditus, finemq; malorum,
 Teq; puta casus exuperasse tuos.
 Exul inops, erro, nec honore carentia mortis
 Martis adhuc licuit busta videre mee.
 Ab, melius Rhodani submersus in amne fuisset,
 Naufraga cum tumidis fluctibus hausta rati.
 Infonti melius caput à ceruice recisum
 Vidisset medio Narbo iacere foro.
 Quot mala finissem letho, si dura tulissent
 Astra, feri Martis, falciferiq; Senis?
 Ire per extremas Gentes libet, ire per vndas,
 Et patriam ignoto querere in orbe nouam.
 Non ego, Mæne pater, quæ te sperare iubebam,
 Suspendam ripis munera vota tuis.
 Namq; (recordor enim) cum bellu perosus abirem,
 Per tua cornipedi flumina vectus equo:
 Mæne vale, dixi, reducem si numina sistant.
 Me tibi, si niueus fulserit ille dies,
 Hunc tibi cum geminis voueo calcaribus ense,
 Qua vetus ad liquidas quercus habebit aquas.
 Nunc

Nunc inonoratus nullis celebrare donis :

Hæu, desiderij somnia vana mei.

Sic etiam vobis olim, Sperchiades vnda,

Atacida Peleus vouerat ipse comam.

Venerat ipse quidem Peleus : at cæcula mater

vidit in iliaca funus Achillis humo.

Sed procul a nobis hic sit timor, & mea saltem

In patrijs olim sedibus ossa cubent.

Quodq; negant viuo superi, post fata rependant :

Sic, ô, sit cineri paxq;, quiesq; meo.

AD ERASMV M NEVSTE-
TER, COGNOMENTO STVR-
MER EQVITEM FR.

De rep. aquarũ, & noua sua peregrinatione.

ELEGIA II.

Dvnt e rura tenent densis circumdata syluis,

Coccinus herbosis qua fluit vber aquis.

Postq; tot exhaustos belliq;, viaq; labores,

In solis gaudes sic habitare locis.

Me nemus Hercynium, fortunatiq; recessus,

Humidaq; oblectant stagna salubris aquæ.

Hic domus, hic fesso patria est, requiesq; malorũ,

Degere natali dum vetat hostis humo.

Non comites Musæ nobis, non carmina desunt :

Ingenium superest, cætera victor habet.

Blanda; crescentes solantur balnea curas,

Et sopor, & calidi fontis amicus Amor,
Insuper accedunt veteresq; nouiq; sodales,
Vita quibus concors, & sine labe fides.
Hic quoq; dulce mea decus, & spes vna iuuenta,
Lassa fouet tepidis membra Stibarum aquis.
Mutua qui placida componens fœdera pacis,
Dum studet armatos conciliare duces:
Vestis equo lateris resoluti perdidit vsum,
Pœonia nequeunt quem reparare manus.
Nunc colit ardenti fumantes sulphure lymphas,
Tabificum pellat si liquor ille malum.
Ceruleæ ambustis erumpunt faucibus vnda,
Corpora quæ medico languida rore leuant.
Siue laborantes quatit æger anbelitus artus,
Siue tremit neruis pars labefacta suis.
Arida seu venas vrit sitis, horrida labe
Viscera suffusis cum tumescit aquis.
Nympharum sacro quæras à fonte salutem:
Pœoniam simplex afferet humor opem.
Non tamen his me fata diu consistere terris,
Optataq; finent commoditate frui.
Nuper enim placida cum membra quiete leuarem,
Fusus in herbosa, ruris amator, humo.
Astitit in somnis (nec me sopor altus habebat)
Et pede percussum surgere iussit Amor.
Surge, quid in solis (inquit) teris oia syluis?
Te manet Euganei terra beata soli.
Maior vbi, calidis Aponusq; salubrior vndis
Fumat, Hamadryadum Naiadumq; domus.
Et pater

Et pater Eridanus, Phæbo gratissimus amnis,
 Adriacum liquidas in mare voluit aquas.
 Unde pedem referens, Musarum dotibus auctus,
 Cincta triumphali tempora fronde geres.
 Hæc Amor: & tenues cum somno fugit in auras,
 Fastaq; concentu signa dedistis aues.
 Ibimus, & gelidas, duce te, superabimus Alpes:
 Tu modo promissis adde, Cupido, fidem.
 Vos patrij saluete Lares, saluete sodales,
 Et soror, & frater, tuq; Dimare vale.
 Vobis parta quies, de me deus autor amoris
 Videris, auspicijs mens fauet ipsa suis.

AD GVILHELMVM RON-
DELETEVM.

In obitum Gallirhoes, puellæ
formosissimæ.

ELEGIA III.

Sic mihi tristitiam video, luctumq; perennem:
 Iam Domina properant vltima fata mea.
 Parce laboranti, mors immatura, puella,
 Parce precor: letho me trahit illa suo.
 Illius occasu terras, hominesq; relinquam,
 Et sequar ad manes, Elysiumq; nemus.
 Rondelete vale, si qua reualescere posset,
 Iam foret auxilijs salua puella tuo.
 Nam quis te melius

F

Aut

Aut citius docta leniat arte malum?
 Sed nihil inuito medicamina numine possunt:
 Heu, mihi plus herbis mors valet atra tuis.
 Fallere quis possit (quāuis procul absit) amantem
 Absumus, & Dominæ scimus adesse necem.
 Non mihi fama venit lacrymosi nuncia luctus,
 Auia nec mæstum præcinit omen auis.
 Somnia me terrent, simulacraq; functa sepulcris,
 Umbraq; sopito quæ volat ante thorum.
 Umbra, mihi toties quæ se miserabilis offert,
 Obscura quoties omnia nocte silent.
 Quin etiam nuper vigilantem nocte serena
 Terruit, ad lecti visa sedere pedes.
 Cumq; ego clamarem demēs, animamq; rogarem,
 Per thalami clausas fugit imago fores.
 Occidit, ab frustra celare paratis amici,
 Occidit, & secum spem tulit illa meam.
 Spes erat, infelix virgo, si salua fuisses,
 Tecum legitimi fœdus inire thori.
 Iam tibi, quos gereres cultus, noua nupta, parabâ,
 Quæq; tuas posset gemma decere manus.
 Nec minus ex animo tu me venerata colebas,
 Mente fouens sancti gaudia coniugij.
 Et (memini) cum te facerem, pulcerrima, certam,
 Iusta foret longæ quod mihi caussa vie.
 Te mihi venturam comitem iurare solebas,
 Solamen cunctis dulce futura malis.
 Horrida nec Boreæ metuebas frigora, quamuis
 Ossibus hareret febris anhelata tuis.

Ergo

Ergo etiam manes tibi nunc comes ipse subimos,
Si liceat iunctis passibus ire velim.

Nec tristes Erebi furias, noctemq; profundam,

Nec caua sulphureis stagna vererer aquis.

Sed neq; tu manes alti colis aetheris haeres,

Nec mihi fas ultro te super astra sequi.

Donec ab his tenebris regionibus inferat illis,

Et Deus, & dulcis nos miseratus Amor.

Interea quodeunq; meos accedet ad annos,

Mastus, vt amissa compare Turtur, agam.

Degere fert animus solis in montibus auum,

Quo ferat humanos semita nulla pedes.

Illis verba querar sensus motura ferarum,

Et nomen tota nocte vocabo tuum.

Nec rami virides, nec me teget herba iacentem

Florida, nec puro fonte leuabo sitim.

Sive bibam, liquidas turbabo fletibus undas:

Sive cubem, nullo cespite fultus ero.

Tu quoq; si veterū memor est & pulvis amorum,

Occurras oculis saepe videnda meis.

Sapius in somno redeat tua dulcis imago,

Fidaq; tangendas prabeat umbra manus.

Quid precor imprudens? non fas ita velle, pium hie

Ocia sint cineri, sit sopor vsq; tuo. (est:

Et tumultum Myrthi virides, et Amaracus ornet,

Et sedeat custos ad tua busta Venus.

AD GEORGIVM SABINVM.

De Patauij celebritate, & studijs suis.

ELEGIA IIII.

TV licet in patria, post bella, grauesq; labores,
 Mollia securis ocia rebus agas.
 Eloquioq; potens, & opum successibus auctus,
 Illustres scriptis Caesaris acta tuis.
 Ut Viadrus, riuos dum praterlabitur hortos,
 Ad tua mirantes carmina sistat aquas.
 Non tamen (vt credo) memori tibi corde, tot an-
 Excidit Euganei cura, Sabine, soli. (nis,
 Sed desiderium superest, veterumq; locorum
 Dulcis adhuc oculis haeret imago tuis.
 Et modo Modoachum, celeri modo puppe videris
 Adriacum solito carpere more fretum.
 Nunc subeunt Aponi fumantes sulphure lymphae,
 Inq; Antenorijs proxima templa iugis.
 Et zephyro gaudens Arquatum molle salubri,
 Quaeq; rigat liquidis arua Pluicus aquis,
 Adde tot egregias animas, tot candida Vatum
 Pectora, constanti quae tibi mente vigent.
 Iam tibi se Bembus, iam se Dijs proximus offert
 Frastorius, B E M B O par in honore suo.
 Et cum Flaminio puri Naugerius oris,
 Arbitr intactae cultus vterq; lyrae.
 Molsaq; praeinctus Myrtho, quem sede piorum,
 Almus inexhausto nectare pascit Amor.
 Atq; alij, quibus hic olim comes ire solebas
 Aonas

Aonas in montes, Castaliumq; nemus.
 Forſan & hæc inter, noſtri tibi mutua cura eſt,
 Quidq; ſedens Veneto littore, queris agam.
 Scilicet hic obitus rerum contemplor, & ortus,
 Et quibus è cauſſis ordine cuncta fluant.
 Et diſco, quicquid medicos mare gignit ad uſus,
 Quicquid & omnifero terra benigna ſinu.
 Sæpe iuuat Solem gelida vitare ſub vmbra,
 Multaq; de plantis, arboribusq; loqui.
 At me præcipue felix delectat Hyacus,
 Et platanus manibus conſita Bembe tuis,
 Nâ Platanû Bembus, patriæ non immemor, olim
 Tranſtulit è campis Sicelis Enna tuis.
 Sæpe leui remo Venetas luſtrare paludes,
 Sæpe libet totos ducere rure dies.
 Solariq; æſtus in gramine, ſicubi forſan
 Laurus adoratas explicat alta comas.
 Illic Arquatium, quacunq; è rupe ſaluto,
 Et veneror cineres, culte Petrarcha, tuos.
 Tunc ſimul ad calidas Aponi descendimus vndas:
 Nec piget Aſphodelam veſpere ferre dumum.
 Hinc traho (quam longa eſt) abeuntem carmine
 Dû ſopor occluſas excubat ante fores. (noctẽ,
 Carminibus ſolor caſus patriæq; meosq;,
 Abſtergens mœſta lumina sæpe manu.
 Sic mihi ſlos æui, ſic dulcis carpitur ætas,
 Labitur, & tacito clam fugit illa pede.
 Interea tamen inſtat Amor nec pulſa reſceſſit
 Oſſibus hæc peſtis perniciesq; meis.

Nec ratio valuit sauas euincere flammās,
 In summa quamuis legerit arce locum.
 Ergo ego sustinui, primo sub flore iuuenta,
 Horrida difficili tempore castra sequi.
 Oceani metas vidi, Littusq; remotum,
 Qua Lybiam nostro separat orbe fretum.
 Mille fatigatus rerum discrimina vici,
 Sepe graues aestus, frigora sepe tuli.
 Unius haud possum superare Cupidinis ignes,
 Nec desiderijs fortior esse meis.
 Ite procul Musæ, Lauriq; Hederaq; valete,
 Huttenus patriæ quas tulit ante mea.
 "Carmina nil prosunt, non si mihi talia Phæbus
 "Præscribat, moriens qualia cantat Olor.
 Nec medicæ curant Aponi mea vulnera lymphæ,
 Vlla nec Euganeis quæ viret herba iugis.
 Hæc satis est tenera Myrthi cecinisse sub vmbra,
 Desine nunc Erato plura : SABINE vale.

AD GVILIELMVM RV-
GERIVM COMPATREM.

De nouo Amore.

ELEGIA V.

Altera post hyemem, Rugeri, vertitur æstas,
 Alteraq; æstatis terga fatigat hyems.
 Immatura meæ cum fleui fata puella,
 Et desolati frigida regna thori.

Testis

Testis Sorgia mihi, latisq; Druentia ripis,
 Qua Rhodano cursus iungit vterq; suos.
 Illic constitui tumulum, manesq; vocavi,
 Et sedi multos ante sepulcra dies.
 Promissiq; fidem cineri, sine amore futuram
 Funeris extremum tempus adusq; mei.
 At nunc rursus Amor veteres mihi suscitât ignes,
 Rursus atrox sæua me face torret Amor.
 Parce felices anima, tuq; optima virgo
 Parce, nec ultores inuocet vmbra Deos.
 Acceptum quodcunq; potest, gratumq; sepultis
 Accidere, exequijs contigit omne tuis.
 Quod superest (quoniam nihil est velocius annis)
 Gaudeat, vt digna est, flore iuuenta suo.
 Pater tua liceat funestam ponere vestem,
 Myrtheaq; ornatis reddere ferta comis.
 Appennine pater, vacuas qui tollis in auras
 Illicibus cinctum, iuniperisq;, caput.
 Amiliaq; videns oram, camposq; iacentes,
 Nobile Felsineæ despicias vrbis opus.
 Tu mihi curarum consors, testisq; laborum,
 Tu viridi seruas gaudia nostra iugo.
 Hic, mea Lux patrijs in collibus exigit æuum,
 Lanigerum pascens ruris alumna pecus.
 Illa meos rapuit sensus, animumq;, quod omnes
 Euganei Nympha non potuere soli.
 Illius in solis quero vestigia syluis,
 Grataq; posthabitis vrbibus arua colo.
 Dicite custodes pecoris, memora alta tenentes:

Ecqua sub hoc seruat monte puella gregem?
 Dicite lassatos quo fonte refrigerat artus?
 Qua sylvas, medio quæ subit antra die?
 Hæc ego. Tum ripas monstrat mihi rustica pubes,
 Qua Panarus liquido prænatat arua pede,
 Ille fatigatis gratus pastoribus amnis:
 Hûc potum saturas Lux mea ducit onus.
 Hic oculis primum tulit obuia lumina nostris,
 Lumina quæ radijs æmula Solis erant.
 Quid referam, quoties noctem per inhospita ducā,
 Sic queat arumnis esse benigna meis?
 Illa sed (ab simplex) humanis inuida votis,
 Virginei mauult esse puella chori.
 Impatiensq; viri castis se deuouet aris,
 Vittaq; flauentes iam ligat alba comas.
 Vidi ego, cum roseos nigris mutaret amictus,
 Et tunicam magnos poneret ante Deos.
 Et consanguineas, dulci cum matre, puellas
 Linqueret, à templis non reditura domum.
 Me miserum, poterone pati, poterone mederi?
 Non potero, tantis mens stupet ægra malis.
 Quid non carminibus, quid nō tentauimus herbis?
 Irrita vis herbis, carmen inane fuit.
 Ipse pater vatum dulci non attulit vllam
 Bochius eloquio, non Amasæus opem.
 Appennine vale: tuq; ô dulcissime rerum
 Compater, has curas, & mea damna leua.
 Tu quoq; seu Panarus gaudes de more vocari,
 Amnis ab aërijs orte cacuminibus:

Nobile

*Nobile seu flumen Scultenna lubentius audis,
Seu quodcunq; inuat nomen habere, vale.*

AD HILARIVM CANTI-
VNCVLAM.

De peste Patauiana, & obitu Danielis
Stibari.

ELEGIA VI.

*Effuganeam serpunt contagia dira per urbem,
Medoaci vitreas linquere tempus aquas.
Seu canis Erigones corruptas polluit auras,
Seu lacus, & multa pingue palude solum.
Semina seu labis nostros fugientia sensus
Putris ab infecta detulit Auster humo.
Causa latet, sed pestis atrox crudebit in horas:
Demens heu Pataui quisquis in vrbe manet.
Tu quoq; quid cessas dubios euadere casus,
Dum licet, & celeri sospes abire fuga?
Non tamē, vt Dominam, sprete pietate, relinquo,
Neu cadat immodico lapsa timore fides.
Turpe erit immeritam, te propter, flere puellam,
Quæ tibi ius animi credidit omne sui.
Non tu seuis in hoc, nefas mihi credere tantum,
Vsq; adeo Vates conuenit esse pios.
Ergo siue leges Citrijs, Myrthoq; virentem,
Benaci melior qua sonet aura, lacum,
Siue Atbesis ripas, vbi desinit Itala tellus,*

Abdua siue tuas, siue Timaue tuas,
 Seu iuuat Eridani lustrare binominis vrbes,
 Aut longam curui Tibridis ire viam:
 Quo te cunq; pedes ducent, quocunq; voluntas,
 Sit comes, & collo pendeat illa tuo.
 Nec tibi secretis casa sordeat horrida syluis:
 Omnia ab immunda sint modo tuta lue.
 Me domus Aonidū tenet, ac patria inclita Vatum
 Felsina, tristitiae conscia sola mea.
 Felsina, quam leni perlabitur agmine Rhenus,
 Appenninigenas nobilis inter aquas.
 Candida pax habitat, nec terra salubrior vlla est,
 Arida dum sitiens excoquit arua Leo.
 At mihi nulla quies, nec cum se condit in vndas,
 Nec cum sol versis mane recurrit equis.
 Iam nouies celo fulsit noua Luna sereno,
 Lumina dum somni munere fessa carent.
 Non mihi saeuus Amor, non torridus officit aër,
 Hausta nec incanta dira venena manu.
 Tu studium, lususq; meos, tu gaudia vita
 Omnia fregisti morte, STIBARE, tua
 Testor honoratos manes, vmbraeq; recentem,
 Quiq; meos luctus Dūq;, animasq; vident.
 Funere me nullo tantum cepisse dolorem,
 Nec frater gelida cum tegetetur humo.
 Nec cum longaeuos (Pietas ignosce) parentes
 Sustulit, extincto lumine, nigra dies.
 Iam tennes pallent, egesto sanguine, vena,
 Succus & in lacrymas corporis omnis abit.

Nec

*Nec minus accensos febris depascitur artus,
Oraq; continua torret anghela siti.*

*Nec gemitu celum prodest implere, nec vlllos
Vota Deos, anima deficiente, mouent.*

*Quandocunq; igitur, fato percussus amici,
Pones Felsinea mæstus in vrbe pedem:*

*Magna licet cogant properare negocia Romam,
Aut petere Hetrusci littora curua maris:*

*Ad tumulum tamen ante veni, manesq; saluta,
Florida nec cineri ferta, rosasq; nega*

Tum socijs, imo suspirans pectore, dicas:

Huic desiderium caussa perire fuit.

IN OBITVM DANIELIS Stibari.

ELEGIA VII.

*DVm fugat exoriens humentes Lucifer umbras,
Et tremulo Venetas lumine spargit aquas.*

*Halcyonumq; sonant mæstis freta mane querelis,
Quas dolor ante alias nunc quoq; tangit aues.*

*Hic ego, qua Pelago Phaëthontius influit amnis,
Carmina morte tua pauca, Stibare, canam.*

*Qualia sub densis, hoc ipso in littore, ramis
Heliades fratri concinuere suo.*

*Ergo age, seu liquidum colis atbera, sine quietas
Heroum sedes, Elysiumq; nemus:*

Solis ad occasum, dum flemus solis ab ortu,

Hæc adesô Vati nobilis umbra tuo.

Non

Non ego maiorum laudes, ac facta tuorum
 Persequar, aut culti iugera parta soli.
 Nec loquar exhaustos ineunte atate labores,
 Dum fors indignum versat acerba caput.
 Illa mihi Diua melius Libetrides olim
 Inclita per terras, & freta lata ferent.
 Nunc dolor includit vocem, nec amabile quicquid
 Suggestit ingenio Musa vocata meo.
 Iamq; rubescenti tollit iubar aequore Titan,
 Inq; solum radios inijcit orta dies.
 Ergo ubi permensus celum Sol occidit, idem
 Purpureo vestit lumine rursus humum,
 Nos ubi decidimus defuncti munere vite,
 Urget perpetua lumina nocte sopor.
 Heu spes fallaces, sic me tot fluctibus actum
 Deferis in tantis, magne Stibare, malis.
 Te duce, per montis iuga celsa biuerticis ibam,
 Ocia praesidio iussus amare tuo.
 Et memini quamuis crudeli plurima bello
 In proprijs esses passus acerba bonis.
 Inualidumq; latus traheres mœrore peresus,
 Hausissetq; tuas insuper ignis opes.
 Me tamen hæc inter securo mente iubebas
 Phæbumq;, & Musas, eloquiumq; sequi.
 Nunc tecum mea vota leues abiêre per auras.
 Nunc mea spes omnis funere fracta tuo est.
 Delitjsq; animis tota de mente fugatis,
 Cogor in extrema viuere tristitia.
 Qualiter byberna dum sentit frigora Bruma,
Albus

Albus ad Eridani flumina mæret Olor.
 Defluit ex oculis vberimus humor, vt olim
 Liquitur Alpinis nix resoluta iugis.
 Sic madet vda salix, aut vitis, vere tepenti,
 Lucida cum scisso palmitē manat aqua.
 Nec lacrymis cessant tabescere lumina, quamuis
 Arida Sol medio torreat arua die.
 Pergite iam Musæ, tenues dum contrahit vmbrae
 Phæbus, & ex aquo lustrat vtrumq; fretum.
 Nunc paulo maiora canam, dum seuæ quiescunt
 Aequora, nec querulis obstrepit aura modis.
 Vidimus excisas imis à sedibus vrbes:
 Lata cadāueribus vidimus arua tegi.
 Testis Mænus erit, testes Pegnessides vnda,
 Testis & vluosa rector Aissus aqua.
 Quos ibi per casus, per quæ discrimina rerum,
 Ausus es ad magnos ire, STIBARE, Duces?
 Dum caput obijceres cunctis sublime periclis,
 Fœdera si posses firma referre domum.
 Quod nisi dissidijs mens Regum leua fuisset,
 Manere pax esset conciliata tuo,
 Altaq; nunc starent intactis oppida muris,
 Floreretq; opibus terra beata suis.
 At tibi post obitus quæ merces digna laborum,
 Quæ satis ampla tuæ præmia laudis erunt?
 Nil prosunt fletus, non si lapsurus in æquor
 Eridanus lacrymis cresceret ipse meis.
 Ipse etiam natum Clymene Iouis ignibus actum,
 Hic olim celsis fleuit in aggeribus.

Fleuit

Fleuit Lampetie, fleuit Phaëthusa iacentem,
Cortice cum vidit mater vtranq; tegi.

”

”

Nec superas redijt Phaëthon reuocatus in auras,
Et tamen aetherea stirpe creatus erat.
Sparge puer virides, Heroum insignia, Lauros,
Et dic: has cineri spargo, Stibare, tuo.
Ut gerit aternos formosæ frondis honores
Laurus, & umbrosas explicat alta comas.
Sic viret, & celo te gloria laudibus aquat,
Gloria, quæ cineres excubat ante tuos.
Spiritus è tenebris translatus in arua piorum
Viuit, & aeterna munera lucis habet.
Illic se patitur contingi lumine claro,
Supremi soboles plena decore patris.
Vera patris soboles, nostra fons ille salutis,
Cuius inexhaustas gratia fundit aquas.
Ille beatam animam dulci solatur amore,
O, qui nostra suo crimina rore lauat.
Surgamus, lux prona fugit, deferbuit astus,
Cogit & inuitum Luna redire domum.
Sit tranquilla tibi requies, spesq; inscia luctus,
Iamq; vale: manes subsequar ipse tuos.

AD ORTOLPHVM MA-
ROLTVM.

De secessu suo, & oblectationibus ruris.

EL E-

ELEGIA VIII.

JGnea dum rapidis ardet feruoribus aestas,
 solaresq; premunt terga Leonis equi,
 Ecquid in Hadriacis, Ortolphe, paludibus, ecquid
 Lentus adhuc Veneta ducis in vrbe moram?
 Me secreta tenet frondoso villa recessu,
 villa racemiferis vndiq; cincta iugis.
 Compater, & Marius comites, aestiua supellex,
 Rura dapes, vmbra dat nemus, amnis aquas.
 Finitimis illum pater Appenninus ab antris
 Ire iubet, culti leta per arua soli.
 Nomē aqua Panarus (sic praesens nūcupat atas)
 Scultennam veteres, qui meminere, vocant.
 Illius in riva, sub opaca valle calores
 Mobilis afflatu temperat aura suo.
 Mane nouo densos indagine claudere montes,
 Exortoq; iuuat sole redire domum.
 Umbra diem reliquum studio traducit inertis,
 Et sopor in viridi, rursus amicus, humo.
 Vna puer gelidis Trebiana refrigerat vudis:
 Felsineus nobis illa ministrat ager.
 Interea veteres cantu solatur amores,
 Candidus arguto cum Corydone Mycon.
 Percussaq; noua resonant dulcedine sylua,
 Et dociles circum nos imitantur aues.
 Forsan & Euganeis tu nunc in collibus erras,
 Qua propria zephyrus gaudet habere domum.
 Floribus, & folijs, varijsq; coloribus herbas
 illic,

Illuc, & fruticum colligis omne genus.
 Ingenitasq; illis vires ostendis, & vsum,
 Quid Thyma, qd Cistus, quid Melilotus agant.
 Quid rosa purpureum quæ plena pudoris honorem
 Pandit, et ad liquidas natus Acanthus aquas,
 Vosq; Chelidonia, tuq; ô, quæ solis amati
 Obseruas nitidos pallida semper equos.
 Inde per angustos vitreo de vase canales
 Suppositos liquidas elicit ignis aquas.
 Dumq; potestates aperis, viresq; latentes,
 Carmina ceu puris fontibus hausta fluunt.
 Qualia Flaminius primo cantauit in aëo,
 Ad salices residens, Mesule curue, tuas.
 Qualia Molsa tener, pharetrati miles Amoris,
 Cui moriens dulci gutture cedat Olor.
 Odi ego, qui vastis torrens exastuat vndis:
 Qui fluit exiguo murmure riuus, amo.
 Leniter, & nullo strepitu, quem lata rigantem
 Gramina, formoso Naiades ore bibunt.
 Nec rapido siccat Canis Erigoneius aestu,
 Saua nec effusis imbribus auget hyems.
 Viue memor nostri, seu te sinus vrbs aquosa,
 Siue Aponi Nymphæ Medoaciue tenent.
 Orat idem Marius. iamq; auctus prole virili
 Compater, in nostris Faunus vterq; iugis.
 Cetera præsentis, vbi cum pluuiialibus Hædis
 Afferet Autumnum Pleias orta: vale.

AD IOANNEM SAMBV-

CVM PANNONIUM.

Cum

Cum grauiſſimo morbo laboraret
Bononiæ.

ELEGIA IX.

*Fata vocant, Sambuce, tuū, Manesq; ſodalem,
Iam tenebris oculos nox tegit atra meos.
Te curare decet ſupremum mortis honorem,
Inq; peregrino ſoluere iuſta ſolo.
Nec ſine deſertis cineres habitare tenebris,
Oſſa nec in mundo clauſa iacere ſitu.
Ante fores templi, nudoq; ſub æthere, tellus
Accipiat gremio frigida membra ſuo.
Nec tibi ſit ſocij mors immatura dolori,
Nec venias madidis ad mea buſta genis.
Me ſatis eſt multos iuuenem fleuiſſe per annos,
Dum queror ætatis tempora dura meæ,
Quin potius feſſos oblecta carmine Manes,
Inſtaurans culta funera maſta lyra.
Pro quibus officijs, hæres abeuntis amici,
Accipe fortunæ munera parua meæ.
Non mihi ſunt Baccho colles, oleisq; virentes,
Prædianæ Aemilijs conſpicienda iugis.
Tu veterum dulces ſcriptorum ſumme libellos,
Attritos manibus quos iuuat eſſe meis.
Inuenies etiam viridi quæ luſimus auo,
Dum ſtudijs ætas mollibus apta fuit.
Illa velim rapidis ſic vras carmina flammis,
Ut Vatem ipſe ſuis ignibus uſſit Amor.*

Illic, & fruticum colligis omne genus.
 Ingenitasq; illis vires ostendis, & vsum,
 Quid Thyma, qd Cistus, quid Melilotbus agant.
 Quid rosa, purpureum quæ plena pudoris honorem
 Pandit, et ad liquidas natus Acanthus aquas,
 Vosq; Chelidonia, tuq; o, quæ solis amati
 Obseruas nitidos pallida semper equos.
 Inde per angustos vitreo de vase canales
 Suppositos liquidas elicit ignis aquas.
 Dumq; potestates aperis, viresq; latentes,
 Carmina ceu puris fontibus hausta fluunt.
 Qualia Flaminius primo cantauit in aeuo,
 Ad salices residens, Mesule curue, tuas.
 Qualia Molsa tener, pharetrati miles Amoris,
 Cui moriens dulci gutture cedat Olor.
 Odi ego, qui vastis torrens exastuat vndis:
 Qui fluit exiguo murmure riuus, amo.
 Leniter, & nullo strepitu, quem leta rigantem
 Gramina, formoso Naiades ore bibunt.
 Nec rapido siccat Canis Erigoneius aestu.
 Sæua nec effusis imbribus auget hyems.
 Viue memor nostri, seu te sinus vrbis aquosa,
 Siue Aponi Nympha Medoaciue tenent.
 Orat idem Marius. iamq; auctus prole virili
 Compater, in nostris Faunus vterq; iugis.
 Cetera præsentis, vbi cum pluuiialibus Hædis
 Afferet Autumnum Pleias orta: vale.

AD IOANNEM SAMBV-
 CVM PANNONIUM.

Cum

Cum grauiſſimo morbo laboraret
Bononiæ.

ELEGIA IX.

*Fata vocant, Sambuce, tuū, Manesq̃; ſodalem,
Iam tenebris oculos nox tegit atra meos.
Te curare decet ſupremum mortis honorem,
Inq; peregrino ſoluere iuſta ſolo.
Nec ſine deſertis cineres habitare tenebris,
Oſſa nec in mundo clauſa iacere ſitu.
Ante fores templi, nudoq; ſub æthere, tellus
Accipiat gremio frigida membra ſuo.
Nec tibi ſit ſocij mors immatura dolori,
Nec venias madidis ad mea buſta genis.
De ſatis eſt multos iuuenem fleuiſſe per annos,
Dum queror ætatis tempora dura mea,
Quin potius feſſos oblecta carmine Manes,
Inſtaurans culta funera maſta lyra.
Pro quibus officijs, hæres abeuntis amici,
Accipe fortuna munera parua mea.
Non mihi ſunt Baccho colles, oleisq; virentes,
Prædiæ æmilijs conſpicienda iugis.
Tu veterum dulces ſcriptorum ſume libellos,
Attritos manibus quos iuuat eſſe meis.
Inuenies etiam viridi quæ luſimus æuo,
Dum ſtudijs ætas mollibus apta fuit.
Illa velim rapidis ſic vras carmina flammis,
Ut Vatem ipſe ſuis ignibus uſſit Amor.*

G

Iamq;

*Iamq; vale, & tenera bustū superintege Myrto,
Non poterit cineres illa granare meos.*

AD FRANCISCVM RO-
BERTELLVM.

Cum Venetijs discederet.

ELEGIA X.

*Evaneos colles, Venetamq; relinquimus urbem,
Natalis renocant dulcia rura soli.
Iam novies magnum complevit Cynthius orbem.
Purpureis toties astra remensus equis.
Dum procul à patria, belli terrore fugatus,
Mobilis, incertis sedibus, hospes ago:
Me Liger errantem, me Sequana diues, & ingens
Hospitio Rhodanus fouit, Ararq; suo.
Nec semel incertum vita, prærupta Pyrene
Vidit, ad Hesperij littora curua maris.
Inde ferax Latium petij, tendensq; per Alpes,
Frigus in aërys rupibus acre tuli.
Nunc requies erroris adest, finisq; laborum,
Post duo fas tandem lustra redire domum.
Urbs Venetum, Regina maris, mihi tempore longo
Culta, sed (heu) posthac non habitanda, vale.
Robertelle vale, seruaq; absentis amorem,
Qui maneat, dum nos dii superesse volent.
Quis mihi nunc ventos vna passurus, & imbres,
Per iuga monstrabit nubibus aqua riu?*

Non

Non ego te quercus, & saxa videbo rotantem,
 Cinde pruinosis spumifer Oene iugis.
 Fert animus castos Benaci visere lucos,
 Curia qui ripis gignit odora suis,
 Et colles lustrare sacros, vbi Tyrinus olim
 Ire domum saturas vespere iussit oues.
 Hinc Tarrum, Labrumq; petam, quaq; herbifer
 Montib. inclusas Larinus arctat aquas. (altis

Et patriam Rbeni Danubijq; domum.
 Sic vbi me sistet reducem sors prospera, nec tu
 Injicies auidas mors prius atra manus:
 Flumina cum syluis, & quae pater ante solebat
 Contentus cultu paupere, rura colam.

P. LOTICHII SECVN-
 DI ELEGIA RV M.

LIBER IIII.

AD IOACHIMVM CA-
 merarium Pabeberg.

ELEGIA I.

Qua legis, vnde ferat queris, Ioachime, salutem
 Impariter iunctis condita verba modis.
 Hinc, vbi Celtarum Belgas determinat oris
~~Sequana, cui vitreas Matrona iungit aquas.~~

Spumifer & Regis veterem circumfluit urbem,
 Et bisico geminum verberat amne latus.
 Forte rogas, quæ sit rerum fortuna mearum:
 Et procul hic Musis nunquid, vt ante, vacem?
 Scilicet hæc doctis quoniam fauet artibus ætas,
 Aonijs suades numina fontis amem.
 Magna fuit quondam sacri reuerentia Vatis,
 Inq; pari precio carmen, & autor erant,
 Carmina nunc tantum, si non sunt dura, leguntur:
 Carminis auctori nullus habetur honor.
 Non tamen Aonidum curam dimittere possum:
 Ante vel incipiam non memor esse mei.
 Nec minus & rerum causas scrutamur, & ortus
 A Sole, & Luna, sideribusq; vices.
 Atq; valetudo qua sit reparabilis arte,
 Quæq; iuuat radix, quæq; sit herba nocens.
 Sed tua, quicquid agâ, mihi semper inhaeret imago,
 Pectore dum viuam non abitura meo.
 In caput ante suum ripa labentur eadem
 Undosus Ligeris, Sarmaticusq; Tyras.
 Ipse bibam succos omnes è gurgite Lethes:
 Ipse soporiferas, si modo dentur, aquas:
 Non tamen vlla tui facient obliuia nobis,
 O sacer Aonijs dux, IOACHIME, chori,
 Ut careo vobis, digressus ab axe, peregit
 Iam semel exactis mensibus, annus iter.
 Siue tamen propria tellus absconditur umbra,
 Seu rosea Phæbus luce reuiscit humum.
 Dū modo lustramus ueteres, decora alta, ruinas,
 Quicquid

Quicquid & ripa in margine campus habet.
Aut simul abruptos delamentamur amores,
Sæpe recordantes, Herbifer Albi, tui.
Omnibus interea te vox mea nominat horis,
Nominis vsq; adeo mentio grata tua est.
Sunt etiam dulces, qui te venerantur, amici,
Alloquijs quorum tempora sæpe leuo.
Præcipue patriæ consors Bentherus, & idem
Doctus Apollineæ plectra mouere lyra.
Qui nunc historia campis spaciatur apertis,
Et docet ad certos cuncta locare dies.
Et spacia annorum repetens ab origine mundi,
Per reuoluta nouum secula carpit iter.
Dixerit hæc aliquis prius edita sæpe, fatemur,
Scriptorum proprias quoq; sequente vias.
E quibus ipse legens quæ conuenientia ducit,
Ante tamen positis omnibus, illa probat.
Quinetiam, multis quod inextricabile visum,
Explicat: & causas, vt tueatur, habet.
Omnia quæ memori dum versat pectore, Titan,
Iam sua ter rapidis signa recenset equis.
Interea populos etiam lustrauit, & vrbes,
Et vaga Santonicum per mare vela dedit.
Addidit & fandi numerosas legibus artes,
Arma grauis tractans imperiosa fori.
Cum tamen à rerum cura maiore quieuit,
Tempus in his studijs ponere dulce fuit.
Quid loquar, vt rebus gestis, dum tædia vitat,
Sic quasi diuersis floribus ornet opus?

Acta voluminibus cognosces eruta priscia,
 Multaq; Pierides quæ vetuere mori:
 Quicquid et hoc æuo memorabile, pace, vel armis,
 Vidit ab Oceano Phæbus utroq; geri.
 Non aliter cultos, geniali vere, per hortos,
 Non species violis, non color vnus inest.
 Puniceasq; nigris, croceas cingentibus albis,
 Pulcrrior est varijs nexa corolla rosis.
 Hac tibi docta mei dono monumenta sodalis,
 At mihi cur potius non tua mittis? ais.
 Molliæ sæpe quidem deducere carmina tento.
 Non tamen, ut puris auribus illa probem.
 Sat mihi sit rigidas interdum fallere curas,
 Solamenq; mali præmia magna voco.
 Hac tamen interea damus, ut cognoscere possis.
 Non minus idcirco nos meminisse tui.
 Atq; vtinam liquidas Iluri residentis ad undas,
 Sic opus in lucem nobile Vatis eat:
 Tempora quo fastis signata volubilis anni
 Condit, & imparibus sacra, diesq; modis:
 Sidera quo faciant discrimina temporis ortu,
 Utq; sub occiduas prona ferantur aquas.
 Quasq; vices rerum lustrans Hyperione natus,
 Annua bisseñis mensibus astra regat.
 Sed nunc ingenium rapit in contraria luctus,
 Et querula deflet publica damna tyra.
 Sic tamen & requiem curis mordacibus affert,
 Et pius est, patriæ vulnera flere, dolor.
 Ille gemit, celsæ resonant lugubria rupes

Carmina

Carmina, labentes sistit & Ilmus aquas.
 Forsitan hac etiam tandem, post nubila, finem
 Pessima mutata sortis habebit hyems.
 Aonj rumpent tunc alta silentia Vates,
 Plestra metu quorum nunc, Ioachime, silent.
 Et qua destituit fugiens prius, orsa resumet
 Musa, per assuetas rursus itura vias.
 Sed quodcumq; sequens iterū trahet hora, ferendum
 Ipse tamen sortis spe melioris alar. (est:
 Assidueq; tuum, meriti non immemor vnquam,
 Nomen inoblito pectore dulce feram.
 Tu quoq; ne curam deponere absentis, & huius
 Muneris officium consule quaso boni.
 Atq; aliquod rursus studij, IOACHIME, recedis
 Mitte, quod hic cupida mente legamus, opus.

AD PHILIPPVM MELANTHONEM.

De obitu clarissimi viri Iacobi Micylli.

ELEGIA II.

Flebilis à Nicro gelidum miraris ad Albim
 Cur veniat passis Musa, Philippe, comis.
 Nec praeincta gerat viridanti tempora Lauro,
 Vestis inaequales sed tegat atra pedes.
 Scilicet hic lacrymis color est, & luctibus aptus,
 Hic habitus mæsti pectoris esse solet.
 Luna bis impleuit crescentem cornibus orbem.

Bis radios verso condidit orbe suos:
 Ex quo, Vangionum cultis digressus ab oris,
 Liquisti patriæ rura propinqua tua.
 Tristibus interea Lachesis nos dura fatigat
 Casibus, & letos non finit ire dies.
 Utq; alios taceam, quos sanctos munere vita,
 Abstulit immitti Parca seuera manu.
 Ille, decus Phæbi, Musarum cura, Micyllus
 Occidit, Heu fallax, & breue, vita, bonum.
 Hac igitur meta est nostrorum summa laborum?
 Hac miseri vates conditione sumus?
 Tertia post ætas Iani lux venerat Idus,
 Quam tulerat fuscis Lucifer ortus equis.
 Cum, velut occultas voluens sub pectore curas,
 Imposuit tristi languida membra thoro.
 Parua mora est, pectus quatit arida tussis anbelu,
 Accensamq; leuant pocula nulla sitim.
 Principio succus tamen omnes ille perosus,
 Insuetam medica respuit artis opem.
 Mox rapidis imos torreri febribus artus
 Sensit, & angustas gutturis esse vias.
 Heu mihi, nil artes seræ iuuere medentum,
 Artificum docta nil potuere manus.
 Erga iaces, patriæ decus, ô clarissime Vates,
 Et Graia, & Latia gloria summa lyra?
 Nec potui, cum te premeret iam serior ætas,
 Præmia pro meritis soluere iusta tuis.
 Tu mihi quærenti sacras per inhospita Musas,
 Ad iuga monstrasti primus amæna viam.

Nam

Nam leue seu velles Elegis deducere carmen,
 Seu magis Herois altius ire modis.
 Sine lyram digitis percurrere, sponte fluebant
 Molliter in numeros verba diserta suos.
 Ergo, quod Aonijs secretas fontis ad vndas, "
 Plena puer, Phœbo pocula dante, bibi: "
 Longius & cultos Sophia digressus in hortos, "
 Florida de Lauro ferta virente tuli:
 Me fateor debere tibi: cineriq; rependam
 Omnia, quæ pietas suadet, amorq;, tuo.
 Ante Nicer Ligeri, Rhodano miscebitur Ister,
 Nec rapidus liquidas Rhenus habebit aquas:
 Quam ventura dies, aut vlla redarguat ætas,
 Effluxisse animo tot benefacta meo.
 Nunc, precor, has lacrymas, atq; hac suspiria tan
 Care parens, veri signa doloris habe. (tum,
 Mox ubi sæcundas mulcere Fauonius auras
 Ceperit & gremium lata resoluet humus:
 Tunc flores ad busta novos, violasq; recentes,
 Semper adoratas Veris habebis opes.
 Sic quoties tumulto via proxima ducet euntes,
 Incola seu faciat, siue viator iter:
 Nullus erit, qui non repetens suspiria, dicat:
 Sit requies cineri, paxq;, Micylle tuo.
 Quinetiam, quam lata patet Germania, vates
 Passim morte tua carmina mæsta canent.
 Qualia ramorum densa Philomela sub vmbra
 Concinit aut moriens qualia tristis Olor.
 Te procul ad Vsadri ripas lugabit ademptum,

Gloria Castaliae prima SABINVS aquae,
 Claraq; percensens operum monumenta tuorum
 STIGELIVS, dulces fundet ab ore modos,
 Parq; senex studijs, & par Camerarius annis,
 Pauca, sed in laudes concinet apta tuas.
 Vos quoq; consortes patriae, mea turba, sodales,
 Ausonis in gremio quos fouet ora suo:
 Quorum flexibiles errant per tempora Myrthi,
 Et lateri semper candidus haret Amor:
 Seu vada Medoaci colitis, seu Felsina mater
 Prabet in Aemilijs otia grata iugis:
 Fama per aërias cum nuncia venerit Alpes,
 Flebitis arguta plestra tacere lyra.
 Heu, spes fallaces: & mens improvida Vatum,
 Qui stabilem vita creditis esse moram.
 Quid prodest totas hyberno sidere noctes,
 Quid studijs longos continuasse dies?
 Si tamen in tenebris opera interrupta iacebant,
 Musaq; cum Domino pene sepulta suo est?
 Vester bonos agitur, mites Heliconis alumna:
 Vatibus à sacris hoc prohibete malum.
 Tu quodq; (nec dubito) nunquā patiēre, Melanthon,
 Scripta tot aeterna nocte, sitiq; premi.
 Ante meos oculos, imisq; in sensibus haret
 Ultima digressus hora, PHILIPPE, tui.
 Quanta piū (memini) mulcebant gaudia pectus?
 Quantus in amborum mentibus ardor erat?
 Felix, ante obitus cui saltem fata dederunt,
 Aspectuq; tuo, colloquioq; frui.

scilicet

Scilicet hac secum dura solatia mortis

Attulit ad manes, Elysiumq; nemus.

Nec decet, aut fas est, nos illum flere sepultum

Amplius, & lacrymis ponere nolle modum.

Ille quidem dulces auras, & amata reliquit

Lumina, sub gelida contumulatus humo.

Fama tamen superest, & totum nota per orbem

Gloria, Castalia quam peperere Dea.

Nec tua longa dies delebit scripta, Micylle:

Iuris in ingenium mors habet atra nihil.

Adde, quod ereptum terris, pietasq; fidesq;

Ante Deum, celo, sideribusq; locant.

Non levis ambitio, non impius ardor habendi,

Nullus in elato pectore fastus erat.

Prouida sed virtus, & flore nitentior omni

Candor, & innocua cum pietate, fides,

Ipsæ ego, quæ vidi, referam, quæq; auribus hausi,

Solamen nostris dulce, piumq; malis.

Iam mortis prope tempus erat, volucerq; silenti

Pegasus Hesperias nocte subibat aquas.

Pegasus, unde sacri latices Aganippidos vnda

Vatis & occasus sideris vnus erat.

Ergo ubi sensisset labi per viscera mortem,

Hac dedit in mæsto verba suprema thoro.

Fata vocant, moriorq; libens, valeditis amici,

Regia siderei me vocat alta poli.

At tu, CHRISTE, noua qui nobis gaudia vita

Reddis, & in supera das regione locum:

Huic abeunti animæ placidam largire quietem,

Ne

Ne mihi sit precium mortis inane tui,
 Me liquor ille, tuo stillans è vulnere sancto,
 Abluat, hos æstus, hanc leuet ille sitim.
 Dixit, & in tennes migravit spiritus auras,
 Et placidus clausit lumina victa sopor.
 Et quis adhuc dubitet, celesti sede receptum,
 Sidera sub pedibus celsa videre suis?
 Illic aut obitus astrorum spectat, & ortus,
 Quoq; suum Phœbus tramite currat iter:
 Aut cupido primæ complexu coniugis harena,
 Fata senectutis narrat acerba sua.
 Seq; tot ærumnis gaudet, curisq; solutum,
 Amplius haud vllas posse timere vices.
 O, vbi plena sacro manat torrente voluptas,
 Verus vbi pleno fonte redundat amor.
 Salve care parens, alti nouus incola celi,
 Non mihi, qui genuit, care parente minus.
 Tecum delicias, & gaudia nostra tulisti,
 Quæ nulli poterunt restituisse dies.
 Hac ego, dum flentes comitamur funus amici,
 Flebilibus cecini pauca, PHILIPPE, modis.
 Plura dolor prohibet: Salve cultissime Vates,
 Inq; beatorum pace, Micylle, vale.

IN NVPTIAS MARCI LV-
 dowici Zigleri, Iuriconsulti, & Ca-
 tharinæ Reiffstockin vir-
 ginis.

ELEGIA

*Si mihi prætēritæ Ver illud amabile vitæ,
 Ingenijq; forent libera iura mei.
 Invida nec tacito confectum cura dolore,
 Cogeret ætatis tempora dura queri.
 Forsitan argutas quæ possent ire per aures,
 Concinerem thalamo carmina, MARCE, TUD.
 Qualia sub Myrtho quondam redolente canebam,
 Quæ trahit Hesperias in mare Lædus aquas.
 Florida cum teneris seruiret amoribus atas,
 Esset & in precio nostra iuuenta suo.
 Tunc ego regnabam, gelidam nec ad vsq; Pyrenen
 Cultor Apollineæ notior artis erat.
 Nunc vigor omnis abest, curisq; exhaustus amaris,
 Ingenij cecidit spiritus ille mei.
 Tamen officium veteris tibi desit amici,
 Desuetæ repetam fila canora lyra.
 Ergo age, quæ tenero celebras connubia cantu,
 Ad noua coniugij gaudia Musa veni.
 Sed quia nec violas, nec latos arida flores
 Educat, aut molles terra perusta rosas:
 Sume Palatini culto de Principis horto,
 Quæ tegat ornatas Laurus odora comas.
 Turrigæ, Nymphis comitantibus, ibis in urbem,
 Quæ incet imperij nobile Spira forum.
 Aura fauet, Cauriq; silent, dum mane rubentem
 Euocat auroram Lucifer, illa diem.
 En etiam thalamo felices exerit ignes,*

Cum

Cum matutino lucida Sole Venus.
 His comitem roseo se Iuppiter addit in ortu,
 Qua puer hybernas fundit amatus aquas.
 Te quoq; prima videt geminis cum piscibus, Eos,
 Inuentor curvae, Pleiade nate, Iyra.
 Quaq; leuat grauidas partu Lucina puellas,
 Purpureum medio spargit ab orbe iubar.
 Scilicet hæc tædæ sunt omnia læta iugalis,
 Hæc fortunati nuncia signa thori.
 Sol oritur, refertq; diem, iam lucet, eamus:
 Plana sinisterior, nec salebrosa via est.
 Tu Dea, cantantes vt eamus, amabile quiddam
 Concine, iucundum carmine fiet iter.
 Primus Hymen caram iuueni, carumq; puella
 Coniunxit iuuenem, certa q; iura dedit.
 Ante vagos hominum genus exercebat amores,
 Nulla verecundi cura pudoris erat.
 Inuia pro thalamis nemorum deserta colebant,
 Antraq; furtiuum sæpe cubile dabant.
 Primus hymen docuit lectum seruare pudicam,
 Et statuit proprio quenq; iacere thoro.
 Idem virginibus formæ præcepta colende
 Tradidit, & cultus iussit habere modum,
 Ne hæc genis, limisque oculis, nutuq; loquaci,
 Ne hæc supercilijs falleret vlla virum.
 Tu populos, genialis Hymen, moderaris, & vrbes.
 Tu facis vnius corporis esse duos.
 Nil, sine te, Venus alma potest, Iouis inclita proles,
 Comprobet assensu quod bona fama suo.

Dul-

Dulcis Hymen, Hymenæ, Hymē, quid gaudia dis-
 Tediſer Vrania nate ſororis vbies? (fers?
 Aſpice, brumali dum torpet frigore celum,
 ut tristes errant per nemus omne fera.
 Nullus honor ſyluis, mæret ſine amore volucres,
 Et gemitu vidui turturis arua ſonant.
 Celibus hæc vitæ eſt conſorte carentis imago,
 Hæc deſolati triſtis amoris hyems,
 Eia age dulcis Hymē qd vota moraris amantum?
 Huc ades, ð, ſacris, blande Hymenæ, tuis.
 Vere nouo, molli cum vernat gramine tellus. „
 Arbor & vmbroſas explicat alta comas. „
 Luxuriant, ſaliuntq; greges, teſtaq; ſub altis „
 Trondibus arguta conſociantur aues. „
 Gemmas vitis agit, teneras humus educat her-
 Induit & flores qualibet herba ſuos. (bas,
 Tali cum ſocia ſæcundus coniuge luctus,
 Sic etiam fructum ſæmina, virq;, ferunt.
 Hymen, ð Hymenæ, Hymen: ſed fallit? an amnem
 Conſpicimus, breuior carmine facta via eſt.
 Dicite, qui colitis Rheni vada cæcula, nauta,
 Equis ad argentes conſtitit hoſpes aquas?
 Sic ego: ſic Licmon, iam celo quinta refulſit
 Delia, nocturnos qua moderatur equos.
 Cum teneram ducens forma præſtante puellam
 CNODIVS hæc agili remige fecit iter.
 CNODIVS interpres legum, cui Neſtaris inſtar
 Dulcis honorato profluit ore ſonus.
 Sed cum mane nouo Thitonia ſurgeret vxor,
 Exortaq;

Exortaq; darent astra fugata locum,
 Venit, nescio quis, pharetra succinctus, & arcu,
 Ales, egens oculis, & sine veste puer.
 Hunc senior Celadon formosum dixit Amorem,
 Dixit, & accensas viris habere faces.
 Ille Deas omnes vssit, fluuiumq; tenentes
 Naiadas : in ripa tela relictâ iacent.
 Venit & alma Venus (nec enim Dea notior vlla
 Et blâdus Veneris terga secutus Hymen, (est)
 Felices ripæ, fortunatissima tellus,
 Numina tot pedibus quam tetigere suis.
 Fallor? an antiquæ celsis in mænibus urbis,
 Tympana cum citharis rauca dedere sonum?
 Templâ petit Sponsus, sacras vt firmet ad aras
 Promissam thalami, numine teste, fidem.
 Qualiter irriguo flos intemeratus in horto,
 Gramineum suauî mulcet odore solum :
 Sic tenero vernat incundæ flore iuuentæ,
 Formoso iuuenis corpore, mente senex.
 Hoc faciunt mores, & docti pectoris artes,
 Iudiciûmq; sagax, eloquiûq; nitor.
 At iuxta celebres, Iuris, tria lumina, fratres,
 Prasidium nuptæ dulce sororis, eunt.
 Una manus Patrem (quis crederet?) vnus eodem
 Laurigero natos auxit honore senex.
 Inclita sublimi qua surgit vertice Sena,
 Arbiaq; Umbronæ limpidus auget aquas.
 Sena domus quondâ Phæbi, nunc turbine Martis
 Triste sub Hetrusci Principis acta iugum.
 Te quoq;

Te quoq; non ausim dulci cum fratre silere,
O decus Agninæ nobile, MARCE, domus.
Condita nam memori sub corde recentia seruo,
Signa voluntatis non moritura tuae.
Sed iam sponsa venit, manibus deducta suorum,
virgineumq; regit conspiciunda chorum.
Qualiter astrorum celo Regina sereno
Luna, percussis nocte refulget aquis.
Quale vel Oceani liquidis iubar exerit vndis
Lucifer, Auroræ præmia stella sua.
Sic vix micat ore nitor, sic lumina flagent, 31
Cincta supercilijs lumina nigra suis. 32
Florida natiuos comitatur gratia mores,
Pone subit rosens, subsequiturq; decor.
Scilicet ingenuo cunctas in pectore dotes,
Casta quibus laudem virgo meretur, habet.
Nec genus, aut proavi desunt, & sortis amica
Munera inexhausto fonte beata fluunt.
Illa sed argutos in me quæ figit ocellos?
Aspicias vt molles erubescere genæ?
Quæcumq; est, vtinam sese patiatur amari,
Naturæ facies arguit esse bona.
Fortunata, sacro si qua es dilecta Poëta,
Spectabis cineres nomen habere tuos.
Ab, pereat quisquis præfert virtutibus aurum,
Ingenium cunctas nobile vincit opes.
Hactenus hæc: Dea flecte genu, bona verba sacer-
Incipit, & sacras fundit ab ore preces. (dos
Et canit, vt fuerit post prima exordia mundi

Illa creatori proxima cura Deo :
 Ut peragens dulci coniunx cum coniuge vitam,
 Cognatum porro traderet vsq; genus.
 Ergo velut patula vitis se tollit in vlmō,
 Vitis & impositum sustinet vlmus onus.
 Sic pius vxori vir adhareat, vxor amati
 Sedula procuret remq; , domumq; viri.
 Se bene habet, iunxere manus, arasq; relinquunt,
 Agmen & ē sacra iam redit ade domum.
 Nunc locus affari sponsum, nunc iungere dextras
 Res sinit, & dulci soluere verba sono.
 MARCE decus patriæ, faciles cui munera Diui
 Omnia munifica contribuere manu.
 Hospita linquentes vicini flumina Nicri,
 Venimus ad thalami gaudia festa tui.
 Accipe, quo potuit, confectum carmine munus,
 Aeternum nostræ pignus amicitie.
 Nos Liger, & Rhodanus, nos pubescentibus annis
 Iunxit honorata Sequana rector aquæ.
 Quiq; tot egregias vrbes, nemorumq; recessus
 Cæruleus tardis flexibus ambit Arar.
 Nos simul Hadriacas puppi sulcauimus vndas,
 Aequora qua Venetus prospicit alta Leo.
 Nec pater Eridanus, nec amoris nescia nostri
 Felsina, quæ lauro cinxit vtriq; comam.
 Sape graues tulimus morboſi ſideris æſtus,
 Inq; pruinosis Alpibus acre gelu.
 Tempore tam longo nullis mollescere vidi
 Illecebris ſenſus, delitijs ſue tuos.

Unum amor nobis, eadem domus, vna voluptas,
Ladere quam potuit nulla querela, fuit.

Nunc tibi parta quies, & quod sperare solebas,

A superis casti munus amoris habes:

Munus habes, Regum gemmas quod vincit, et au-

Et quicquid rubri voluit arena maris. (rñ,

Quis non diuitijs fidos vxoris amores

Præferat? & sobolis gaudia, spemq; sua?
Sis felix, faveatq; tuis concordia votis.

Mella fluant thalamo, lacq; merumq; tuo.

Huc ades, ô Hymenæe, novos iam vesper amores

Aduebit, Aonium Musa reuise nemus.

Intrat Hymē thalamos, valeas ducissime Marce,

Iprior, exemplo mox sequar ipse tuo.

AD GEORGIUM CRA-
COVIVM IVRE CON-
SULTVM.

In obitum Philippi Melanthonis.

ELEGIA IIII.

DŪm tepet apricus, zephyris spirantibus, aër,

Blandaq; purpurei tempora Veris eunt:

Almaq; sæcundo se vestit gramine tellus,

Arbor & umbrosas induit alta comas:

Errabam Nicri secessus inter amēnos,

Mollis adhuc vitreo rore madebat humus.

Prata videns circum, florum mirabar honorem,

Lenis ab herbosis dum strepit aura iugis.
 Grata salutabant orientis lumina Solis
 Dulce viatori mane leuamen, aues.
 Nuncia cum luctus tua venit epistola Craco,
 O quoties lacrymis humida facta meis.
 Sic igitur moriens, sic ô diuine Melanthon,
 Funere perturbas gaudia nostra tuo.
 Raptus es, heu (nec vana fides) tumulûq; recen-
 Attonitus muta præterit Albis aqua. (tem
 Scilicet hæc miseris deerat fors vltimarebus,
 Hic cumulus nostris debuit esse malis.
 Deseris insanis puppim, bone Rector, in vndis,
 Nutat, & in medio fluctuat illa mari.
 Te sine nil letum nobis, nec amabile quicquam,
 Delicias mundi sustulit vna dies.
 Morte tua celi facies mutata sereni,
 Terraq; vix natas mæsta recondit opes.
 Pastoresq; sonant vacuos lugubre per agros
 Atraq; mutato sidere squalet hyems.
 Ipse ego qui viridi redimitus tempora Myrtho,
 Letus odorati tempore veris eram.
 Fingebamq; tuas quæ possent ire per aures,
 Tutâq; iudicio docta per ora tuo.
 Nunc studium, Musasq; omnes, lucemq; perosus,
 Carmina lugubri concino mæsta lyra.
 Hæc cineri suprema tuo sint munera, quamuis
 Gratia par meritis non queat esse tuis.
 Nec mihi spes æquare tuæ præconia laudis,
 Arduus ingenij diuitis ille labor.

Qui

Qui vult, is lybica numerum subducatur arena,
 Cum rapidum Pleias turbat aquosa fretum.
 Sat mihi, si nostrum dolor hic testetur amorem,
 Neq; obitu gemitus non tenuisse tuo.
 Nam licet occiduo traherem sub cardine vitam,
 Vespere qua lassus Sol iuga demit equis.
 Seu populos inter Phæbi quos inficit ignis,
 Sidera quos extra nostra iacere ferunt.
 Hastamen inferias, quocunq; sub æthere, ferrem,
 Et memor ignoto staret in orbe lapis.
 Te puerum vix linquentem cunabula, Musæ
 Certatim donis excoluere suis.
 Maternaq; tibi consanguinitate propinque
 Monstravit veræ Capnio laudis iter.
 Capnio quem Tybris, quem frater Tybridis, Arnus
 Progeniem nostri sanguinis esse negant.
 Illius Arctoas iussu digressus in oras,
 Capisti ingenij spargere dona tui.
 Et velut exiguus primum sine nomine riuus,
 Per viridem tenui murmure serpit humum.
 Mox magis atq; magis labendo viribus auctus,
 Communes populis sufficit vber aquas.
 Sic artes creuere bonæ, tua gloria creuit,
 Adiecitq; aliquid proxima quaq; dies.
 Fortunata nimis sub sidere Mænalis vrsa
 Terra; prius fædo squalida tota situ.
 Ille tuas iussit Musas regnare per vrbes,
 Et pulsare nouo pectine fila lyra.
 Inclita tunc gemina redijt sacundia lingua,

Barbariesq; dedit, cedere iussa, fugam.
 Calliopeq; suis comitata sororibus vltro
 Mœnalia posuit læta sub axe domum.
 Tum pater, ignotum prius atq; ignobile flumen,
 Cornua limosa sustulit Albis aqua.
 Et, quos nulla prius flores conspexerat atas,
 Fudit odorifero terra benigna sinu.
 Hinc legere noui sibi ferta recentia Vates,
 Gloria quos humeris euehit alta suis.
 Seu vada, care senex, habitasses Syrtis iniqua,
 Siue sub Aemonijs inuia saxa iugis:
 Illuc Castalia migrassent sponte sorores,
 Ortus & Aonia fons nouus esset aqua.
 Fallor? an hoc terris superi restare monebant,
 Sideraq; in cunas officiosa tuas?
 Cum Ioue Mars primo fulsit tibi mitis in ortu,
 Thessalus hospitio fauit vtrunq; senex.
 Inuentorq; lyra faustos tibi præbuit ignes,
 Humida qua liquidas vena refundit aquas.
 Falciferumq; senem, quamuis nil triste minantem,
 Mollit in quinta candida sede Venus.
 Cynthia per felix, in culmine, virginis astrum
 Oppositos fratris currere vidit equos,
 Inde tot egregia culto sub pectore dotes,
 Dona tot, ignorat quæ rude vulgus, erant.
 Gratia Dÿs, quod læta tuo mihi tempore nasci,
 Præceptisq; tuis fata dedere frui.
 Septimus à decimo (memini) iam ducitur ætas.
 (Tam cito tot læti præterire aies)

Cum

Cum tibi praclaras puer erudiendus in artes
 Traditus, Aonidum captus amore, fui.
 Non mihi maluerim quicquid Tagus egerit auri,
 Quicquid habet rubri diues arena maris.
 Tu mihi monstrabas bifidi iuga frondea montis,
 Deducens fida, ceu pater ipse, manu.
 Non tibi per Latium, tot clara per oppida, vidi
 Sequana nec tumido qua fluit amne, parem.
 Clara per Europam tua fama, per Asida terram,
 Nec Lybiae laudes nescit adusta tuas.
 Tu praecepta Dei pandens arcana, docebas
 Gaudeat ut pura mente fideq; coli.
 Dedita q; pio celestis amore, ferebas,
 Mille via casus, tædia mille senex.
 Non magis hac iudex, quam parte seuerus in illa,
 Iusta velut premitur pondere libra pari.
 Impia nec contra dira conuicia lingua
 Causa laceffitas impulit aqua manus.
 Non ego mordaci perstringam carmine quenquã,
 Nullus in hoc vnquam pectore liuor erit.
 Si tamen audebunt manes violare sepultos,
 Tisiphone furijs quos agit atra suis:
 Non cineros, venerande, tuos patiemur inultos,
~~Tuo tumulto Pietas induet arma tuo~~
 Albipater, pater Albi, leues abiêre per auras
 Omnia, quæ propter viuere dulce fuit.
 Si quid habent veri timida præsagia mentis,
~~Roma venit lento sera sed ampla pede.~~
 Iam video instantes fatali lege ruinas,

Præliaq; & fuso pingue cruore solum.
 Voluimur huc illuc, veluti spoliata Magistro
 Cymba per Aegæas naufraga fertur aquas.
 Ergo nec affari tibi te dulcissime, saltem
 Extremum licuit funeris ante diem.
 Cum pectus tibi dira sitis torreret anbelum,
 Vreret & miserum febris acerbâ iecur.
 Ipse salutiferas herbas, succosq; dedissem,
 Quos miscere aliæ non didicere manus.
 Ipse Deum supplex in vota precesq; vocassem,
 Assistens lecto peruigil vsq; tuo.
 Namq; preces casta pallentes pellere morbos
 Votaq; Paonia fortius arte solent.
 Non licuit saltem voces audire supremas,
 Atq; anima tecum deficiente loqui.
 Non positum lacrymis sparsi venerabile corpus,
 Florida non cineri ferta rosasq; dedi.
Quod possum, tibi mane nouo, tibi vespere sero,
Mæsta tibi media carmine nocte canam.
 Nec brevis hæc finem statuet mihi vita doloris,
 Si quid adhuc vitæ Diî superesse volent.
 Non animum verni mulcet clementia celi,
 Non levis afflatu me inuât aura suo.
 Fœcundisq; rosæ, Lauriq; videntur in hortis,
 Cumq; maris viridi lilia rore mori.
 Alma parens tellus, cuius cognomen habebas,
 Deficit, & fœtus negligit ægra suos.
 Ipse etiam veteris Nicer haud oblitus alumni
 Cæruleas largis fletibus auget aquas.

Hic

~~Hic fuit, hic studuit, puer hoc in cespite lufit,~~

~~Hic pater, hic genitrix, hic habitauit aues.~~

Colle sub hoc tenui deduxit carmen auena,

Hic decor, hæc docta gratia vocis erat.

Talia dum recolit, lacrymarum gurgite flumen

Crescit, vndosis fluctibus antra fremunt.

Mæsaq; vicina residens Philomela sub vmbra

Flebile mærentes concinit inter aues.

~~Accula facundi Philomela Melanthonis ales,~~

~~Par honor, & lingua candor utriq; fuit.~~

Omnia quæ tellus, quæ pontus, & educat aër,

Interitu lugent, magne Philippe tuo.

Si tamen illa Dei fuit (vt fuit) alma voluntas,

Nostra nec infectum reddere vota queunt;

Corporis exuijs & mortis lege solutum,

Gratulor æthereæ te regione frui.

Postq; tot infidos maris implacabilis æstus,

Nubila iam pedibus cuncta subesse tuis.

Iam canis vnigenam natum, rerumq; parentem,

Per fortunati culta vireta soli.

Illic sunt, quicunq; Dei præcepta secuti

Iusticiæ certas nos docuere vias.

Non illic morbi, non ærumnosa senectus,

Non graue pauperies vrget acerba malum.

~~Sed citharæ, cantusq; vigent, animæq; piorum~~

~~Ipsius è vita fonte perenne bibunt.~~

Æterniq; patris mens et sapientia CHRISTVS

Fernida diuino lumine corda rigat.

Salve magne parens, alti nunc ætheris hæres,

Et fructu aternis, quæ tibi parata, bonis.
 Discipulique tui vocem cognosce supremam,
 Nec pietas cineri sit grauis ista tuo.
 Terra tuum violis ornet, lauroque sepulcrum,
 Floreat aternis vrna beata rosis.
 Ossaque tranquilla semper tua sede quiescant,
 Semper ad Albiacas vox tua viuat aquas.
 Hoc precor, his saltem, mundi sator, amue votis,
 Ipse vagi curam suscipe CHRISTE gregis.
 Per nomen, venerande, tuum, nostramque salutem,
 Sanguine quæ miseris est reparata tuo.
 Perque tuos, dum corpus erat mortale, labores,
 Per maiestatem numinis oro tui.
 Extremæ per dira precor ludibria mortis,
 Respice desertas, optime Pastor, oues.
 Respice nos, tenues cum spiritus ibit in auras,
 Summaque cum terris fulserit illa dies.
 Quatuba per trepidas sonitum dabit horrida nubes,
 Hocque triplex mundi flamma resoluet opus.
 Et bene habet: nec enim genitor dulcissime, longo
 Auguror aduentus tempus abesse tui.
 Interea laudesque tuas, nomenque canemus,
 Tu modo da dulci, Christe, quiete frui.

IN OBITVM MANGOLDI
 ab Hutten Equitis Fran.

ELEGIA V.

Hac

*H*as tuas inferias Vates, Huttene, Secundus,
Hæc tibi pro meritis munera soluo tuis.
Quando quidem viridi nobis te sustulit auro,
Quæ nihil egregium mors sinit esse diu.
Forſan & hæc manes pietas descendet ad imos,
Sera quidem pietas, grata futura tamen.
Flere tuos obitus iubet illud amabile quondam,
Nunc interruptæ fœdus amicicia.
Namq; etiam tumulis ſuus eſt honor, inq; ſepultos
Mens pia ſtebilibus teſtificanda modis,
Et mortem vitæ teſtem, finemq; laborum,
Laudibus ornatam conuenit eſſe ſuis.
Elyſiis igitur quamuis iam lætus in hortis,
Inq; noua vitam luce perennis agas:
Funeris extremus tamẽ hunc largimur honorem,
Virtutis percant ne monumenta tua.
Imida conſumit titulos, & buſta vetuſtas,
Et ſpolia in templis exuuiæq; ruunt.
At ſi quem dulci celebrarunt carmine Muſa,
Ille vel inuita morte ſuperſtes erit,
Quos libet, hos memori vatum labor eximit auro,
Longæui poſſint nec nocuiſſe dies.
Te quoq; ſublaturum quamuis in flore iuuentæ
Inter honoratos gloria tollet auos.
Florida vix ſeptem iam luſtra peregerat ætas,
Iniecit rapidas cum fera Parca manus.
Nec tibi nobilitas, nec profuit inclita virtus:
Tam cito, belligeri gloria Martis ubi eſ?
Cynthi per hexhoſas gelido qui flumine valles.
Laberis,

Laberis, & patriæ diuidis arua mea:
 Inclita tu prisca spectas cunabula gentis,
 Illic prima scater fontis origo tui.
 Ardua qua vacuas turres extollit in auras
 Arx à præcipiti nomen adepta iugo.
 Illic Mangoldus, quem deploramus ademptum,
 Vaguit, illustri sanguine natus eques.
 Quis veterum referat decus immortale parentum?
 Amplaq; victrici præmia parta manu?
 Bis tria iam celum permensus secula Titan,
 Et totidem roseis lustra peregit equis.
 Cum Celebres atavi factis, & equestribus armis,
 Sanguinis auxerunt nomina clara sui.
 Aucupij Cæsar cum dictus ab arte, iuberet
 Ficta nouo primum pralia more geri.
 Qua gelido magnas à vertice despicit vrbes,
 Per mare veliuolas quæ regit, vrsa, rates.
 Hinc genitor, belli fulmen, quem Marte furcibus
 Horruit attonita sæpius Ister aqua.
 Hinc patruus, notum cuius super æthera nomen
 Peruolat, immensi Solis vtranz; domum:
 Huttenus, quem fama vebet plaudentibus aliis,
 Ordo per Europam donec equester erit.
 Maiorum tumulos obliquis Cynthius vndis
 Alluit, Heroum manibus illa domus.
 At tua, qua bustis fortuna negauit auitis,
 Gurgite iam Mænus præterit ossa suo.
 Flos generis Mangolde tui: sed terra sepulcrum
 Qualibet, vna omnes grata recondet humus.

Et cineres idem, quod terras, aquora celum,
Conteget, ac dulce est, cum vocat hora, mori.
Vivere debueras equidem, nisi fata negassent,
Strenuus, excellens, candidus, acer eras.
Sitamen exactæ considero facta iuuenta,
Nilpotes hac vitæ de breuitate queri.
Iam virtute senex, factisq; illustribus ingens,
Vertice contigeras sidera celsa tuo.
Ingenuas, vernans exacta iuuenta, per artes,
Sequana qua tumido labitur amne, fuit.
Aernisq; Liger qua primum è rupibus ortus
Vndoso latum gurgite pandit iter.
Hinc placidi mores atq; asperitate carentes,
Maius honorata nobilitate decus.
Nec deerat cultæ facilis tibi copia lingua,
Nec sine sæcundo pectore corpus eras.
Et suauiter poteras dulcedine præditus oris,
Gallica natiuo verba referre sono.
Mox tua per varios virtus exercita casus;
Per numeros sese sustulit aucta suos.
Testis erit regum qui pugna accincta duorum
Matrona diuiduis castra diremit aquis.
Testis Sceldis erit, ripaq; binominis Istri,
Spiculaq; auerso qui iacit Hunnus equo.
Vidit & in dubio belli certamine Mænus
Sanguinei cunctas Martis adire vices.
Aeratasq; acies, & equestres ducere turmas,
Spargereq; hostili pingue cruore solum.
Vidit idem Veraris, vidit quoq; Tubarus, & quæ
Irriguas

Irriguas Mæno Sala ministrat aquas.
Cum trepidos armis ageres vlttricibus hostes
Alite per campos puluerulentus equo.
Quid tamē ista iuuant? quid nomen, & vtilis ætas
Profuit? & laudis tot monumenta tuæ?
Num minus in gelida, iā puluis et vmbra, sepulcro
Maximus ingenio, nuper & ense, iaces?
Sic cecidit Pallas, domitor sic Lausus equorum,
Sic in Echionia Parthenopæus humo,
Sic iacet, in culto flos qui nitidissimus agro,
Vomere succisus prætereunte fuit.
Sic ego saepe rosas, sic vda papauera vidi,
Candida sic primo lilia vere mori.
Inuida mors, quare tantis virtutibus obstat?
Tot bona cur terris eripit vna dies?
Infelix mortale genus, rationis egentes
Sacula tot degunt per nemora alta fera.
Unicus assyrijs qui viuit odoribus ales,
Exuijs iterum nascitur vsq; suis.
Nos, rerum hæredes quos vult Deus esse suarum,
Tam fragili vita conditione sumus.
Damna nouis reparant agrestes floribus herba,
Aspera cum pulso frigore cessit hyems.
Tunc iterum viola, tunc germina mille colorum,
Qua prius immitis læserat aura, virent.
At nobis dubij cum flos brevis occidit aui,
Ad superos duro clausa Adamante via est.
Quod si fata negant animos in humana reuerti
Corpora, nequicquam vota precesq; valent:

Hæc

*Hæc Mangolde tamen solatia mortis habebis,
Inclita quod nequeant facta decusq; mori.
Nam tua Pierides, quod magnis sæpe negatū est
Regibus, æterna nomina laude vehunt.
Tu quoq; , si posses, iam non reuiviscere velles,
Nec te, si posses, fata redire sinant.
Hæc rerum series immota, Deiq; voluntas,
Arbitrio fatum qui regit omne suo.
Viximus, & multos vna transeginus annos,
Signa voluntatis mille futura tuæ.
Tempus ad hoc, primo (nā sæpe recorder) ab auro,
Vestra mihi patuit semper aperta domus.
Nunc tibi parta quies, nostros fortuna labores
versat adhuc, varijs insidiosa modis.
Concilia interea te fortunata piorum
Semper inexhausta luce serena tenent.
Forsitan & nostri memor in regionibus illis
Latatis memores nominis esse tui.
Invida non omnes capiunt obliuia Manes,
Umbra soporiferas non bibit omnis aquas.
Nec generosa meo tua corde recedet imago,
Non mea Lethæus si riget ora liquor.
Acceptum quodcunq; potest gratumq; sepultis
Accidere, exequijs contigit omne tuis.
Omnia persoluit pietas tibi fratris amici,
Marmor & incisus indicat ossa notis.
Ipse etiam, quem tu semper complexus, amabas,
Ultima quæ potui munera ferre, tuli.
Non Thyma, non Violas, tepeti non veris honores,
Candida*

*Candida luteolis lilia mista rosis.
 Sed quæ me viridi Musæ docuere iuuenta,
 Carmina de patruī fontibus hausta tui.
 Primus is è sacro doctas Helicone sorores
 In patriæ duxit florida rura meæ.
 Viuite felices animæ, longumq; valete,
 Donec in æterna vita sit vna domo.
 Sit tibi terra leuis Mangolde, rosisq; sepulcrum
 Floreat, & cineri grata parentet humus.
 Hæc tibi Pierides post vltima fata rependunt
 Munera perpetuum rursus aue, atq; vale.*

IN NATALEM CHRISTI
 Saluatoris nostri,

E L E G I A VI.

*A*nnua natalis venerūt tempora CHRISTI,
 Plestra mihi sacra da Friderice lyra.
 Ore pio FRIDERICE faue, discedite cura,
 Hac bona sunt nobis omnia nata die.
 Qua tu vera Dei soboles è virginis aluo
 Editus, ô IESVS, labe carentis, homo es.
 Sparge sacram Titan meliori fidere lucem,
 Purius & rutilo funde nitore iubar.
 Nec liquidum nigræ contristent æthera nubes,
 Ponat & hyberni frigoris aura minas.
 Solenni resonet templum venerabile cantu,
 Voce preces moueas supplice, quisquis ades.

Ipsè

ipse canam dulces numeros : adhibere sacratis
Pierios aris fasq; piumq; modos.
Tu modo Christe meum pectus vocemq; gubernas,
vera Dei effigies progeniesq; Patris.
Pax erat, & totum finito Marte per orbem,
Omnia tranquilla plena quietis erant.
Ira dabat Caesar populis, & pendere census
Mandabat, vires nosset ut ipse suas.
Edita gens paret magni de semine Iuda,
Inter bisseñas conspicienda tribus.
Ipse etiam veteris Iosephus dulcia Bethles
Mœnia, Iesseis regibus ortus adit.
Iamq; grauis sequitur celesti pondere virgo
Casta, Dei virgo magna futura parens.
Transierant latum qua prospicientis in aquor
Plurima Carmeli vestit oliua nemus.
Qua iacet & liquidis quem Cison alluit vndis,
Fecundo gignens Balsama colle, Thabor.
Inquitur à lana, gemino qui surgit in astra,
Mons sacer antiqua religione, iugo.
Perq; suos vidit vestigia flectere campos
Hierichus, riuus vda liquentis aqua.
Ventum erat ad Solymas arces, vbi Iordanis illos
Peneades placido mitior amne tulit.
Illic parua quidem sed magnis debita fati
Urbs oculis Bethle facta propinqua fuit.
Procinus ore pio natalia rura salutant,
Rura olim proau quæ tenuere senes.
Iamq; cadente die, Phæboq; sub equore merso,
I Carpere

Carpere nox solitum fusca parabat iter.
 Cespitem gramineo, cannisq; palude resectis,
 Pauperis agricola stabat aperta casa.
 Textus erat virgis paries, muscoq; virebant
 Tecta, viam Boreæ vimina rara dabant.
 Liminis intrabant postes agrestis, in urbis
 Mœnibus hospitij deficiente loco.
 Exigui, stipulae fœniq; rigentis, acerui,
 Et folia è ramis arida facta iacent.
 Ignibus accensis illos, & paupere victu
 Sedulitas miti rustica fouit ope.
 Iamq; ferè medio peragebant humida cursu
 In celi vario limite, signa vicem.
 Summa casæ radijs fulgebant culmina Luna,
 Iamq; soporiferæ tempora noctis erant.
 Arboreæ frondes late, montesq; silebant,
 Dum resouent dulci membra quiete fera.
 Spirabantq; leues nullo cum murmure venti,
 Mutaq; virgultis tecta sedebat avis.
 Languida Iosephi mulcebat pectora somnus,
 Sicut inops vili stramine fultus erat.
 Virgo memor sensit prope tempus adesse beatum,
 Quo pareret ventris numen onusq; sui.
 Plena Dei subito flagranti pectora motu,
 Sedibus è superis spiritus intus agit.
 Aethereoq; domus venerabilis iugne reluxit,
 Flammeus & claro fulsit ab axe nitor.
 Concipit illa preces castas, simul ecce remotis
 Nixibus, ecce sacrum molliter edit onus.

Qualiter

Qualiter humidulos post frigora tristia flores
Vere nouo Zephyris facta remittit humus.
Signa dat omnipotens genitor, micat aurea Phœbe
Purius, & maculis non sinit esse locum.
Lataq; diffundunt rutilantes sidera flammæ,
Et vos Iordanis lenius itis aquæ.
Inuoluit tenui nudum velamine mater,
Sacra fouens placide membra tepente sinu.
Plenaq; mox rigido tulit in præsepia sæno :
Aspera læserunt stramina molle latus.
Cultor agri iuxta bos, & stridentia carpens
Pabula, Iosephi vector asellus, erant.
Protinus hirsutos, submisso poplite, vultus,
Oraq; diuinum corpus adusq; ferunt.
Neue recens natus mala frigora sentiat infans,
Fumificis arcent flatibus acre gelu.
Excitns è somno Iosephus, vt aspicit illum
Ante pecus, spacio statq; siletq; breui.
Vt tamen accessit, fuditq; precantia supplex
Verba pia lacrimis immaduere genæ.
Ab quoties blandis complexum fouit in vlnis,
Et tremula tenuit brachia parua manu.
Ab quoties, album caput ad cunabula flectens
Oscula celesti carpsit ab ore senex.
Utq; solo iacuit, fatorum conscia, tales
Edidit, accepto numine, lingua sonos.
Sanctæ puer, tandem vatum promissa piorum,
Non dubiam factis exhibuere fidem.
Venisti sperata salus, mundi; redemptor,

O populi votis sæpe petite tui.
At te, nec rutilis gemmis preciosa nec auro
Tinctaue Getulo murice, tecta tegunt.
Nec pario radiant adoperti marmore postes,
Tecta suo capiunt vix satis ampla gregi.
Stella tamen felix, portantes munera Reges,
Huc feret ad cunas, præuia duxq; tuas.
Et signabit iter, flammæq; per aëra ducet,
Huius egens celum sideris ante fuit.
Fallor an auroram, Nabathæaq; regna relinquit,
Qua vehit Eoo Phæbus ab orbe diem.
Pondera cum Myrrhis donabunt diuitis auri,
Et quæ sole metit thura perustus Arabs.
Ecce quid infantes auellere matribus hostis
Pugnat? & armatas inijcit ense manus?
Purpureo squallent perfusæ sanguine cuna,
Nutricumq; madent cade rubente sinus.
Ibimus, & Nili, genitrix, loca tuta petemus,
Has sœboles latebras debet habere Dei.
Insidias donec componens ante, solutus
Barbarus horrenda morte Tyrannus erit.
Tunc iterum Pharij puer illic littoris exul,
Niliaco referet sospes ab orbe pedem.
Et iam diuini peragis mandata Parentis,
Verba nec athereis viribus orba doces.
Iamq; fere cursu restant tibi fata peractio,
Ultima sanguinea iam venit hora necis.
Parue quid ab agis? tanquam tua vulnera noris,
Dum reparas letho, quæ periire, tuo.

ipse

Ipse etiam solito priuatus lumine Titan,
Purpureo tenebris tristibus abdet equos.
At tu Sancte tua captiuos morte redemptos
Inferno solues carcere victor auos.
Eg, stygis nigrae tenebrosa sede resurges,
Tertia cum celum trauerit axe dies.
Mox patrium repetes, iam non mortalis, Olympū,
Et dabis humanas pondus habere preces.
Sic facilis, magni bone Christe salutifer orbis,
Hoc nomen stygijs auribus horror erit.
Sic ait, & fletus cecidere per ora secuti,
Nec potuit lacrymans vltiora loqui.
Admonito flebat genitrix quoq; tacta dolore,
Inq; sinu puerum dulce gerebat onus.
Et modò blanditas dicebat murmure leni,
Nunc tepidi grata lactis alebat ope.
Forte simul pecoris custodes montibus illis,
Seruabant clausos nocte silente greges:
Cum iuuenis supra caput illis astitit ales,
Et timor (horruerant) sit procul omnis, ait:
Aetherea missus Seruator ab arce salutis
Vobis sub tecto paupere natus homo est.
Ite citi, agrestes violis aspergite cunas,
Ite, simul regi munera ferte nouo,
Dixit, & in vacuo pendentes aëre cætus
Aetherei dulces concinuere modos.
Impleruntq; vagis discursibus aethera notum,
Gloria sit summo, vox erat vna, Deo.
Plenaq; tranquilla tellus secura quietis,

Et colat humanum iusq; piumq; genus.
 Angelicis longe tenuis concentibus aër,
 Istaq; dulcisonis vocibus arua sonant.
 Terror abit, parent iussis, humiliq; iacentem
 Inueniunt puerum cnm genitrice casa.
 Depromuntq; sinu munuscula dulcia parui
 Ruris, adorato supplice voce Deo.
 Nec rutilo possunt saturari lumina vultu,
 Nec se quin tangat continet ipsa manus.
 Sancte puer, salue, tibi candida soluimus ora,
 Sancte velis populo dexter adesse tuo.
 CHRISTE puer, per quē praelusaq; ianua leti,
 Inq; domos superas rursus aperta via est.
 Da veniam nostro sceleri, peccasse fatemur,
 Sis miseris praesens auxiliumq; feras.
 Pelle famem, morbosq; procul, da pectore casto
 Viuere, quod superst temporis omne, tibi.
 Si quid & incauti commisimus, effice lasi
 Ne memor hoc olim vindicet ira Dei.
 Pax redeat, lenisq; quies, cessentq; tumultus,
 Martis & in nostro desinat orbe furor.
 Semper vt hanc melius tibi sancte canamus adan-
 Pondere curarum non remorante, diem. (nū,

AD SPIRITVM SAN-
ctum precatio.

UT, noua cū Dominus fabricasset corpora mun-
 - Illa Dei fouit spiritus igne suo, (di,
 Facun-

Fecundosq; dedit rebus nascentibus ausus,
 Cuncta suo reddens plena vigoris ope:
 Sic miseris duro solatia tempore praestes,
 Sic foueas cætus, SPIRITVS alme, pios.
 Tponat querulos Ecclesia praside luctus,
 Numine curarum mole soluta tuo.
 Oppressaq; malis, fessaq; senilibus annis,
 Afflatu recrea languida membra tuo.
 Disce sollicitos terrores, suffice vires,
 Corda sinas cæcæ noctis habere nihil.
 Assuamans veri studium, probitasq; fidesq;,
 Aethera per quam sedis adimus iter.
 Omnipotensq; tuæ firmet nos halitus aura,
 Solamen cunctis, hoste furente, malis.
 Erige tu pavidos, & opis celestis egentes,
 Sicut avis plumis mollibus oua, tege.
 Tu requies animi, tuus omnia temperat ardor,
 Muneris est, quicquid spirat ubiq;, tui.
 Tu moderaris opus triplicis mirabile mundi,
 Aeternamq; doces cuncta tenere fidem.
 Aëri & liquidos tractus, celiq; meatus,
 Quicquid & in toto nascitur orbe, foues.
 Vis tua præcipiti magnum vertigine celum,
 Non intermissis cursibus, ire facit.
 Tu regis obliquo contra surgentia nisu,
 Omnia quæ certis legibus astra micant.
 Quæq; suos peragunt clarissima lumina motus,
 Te sine Sol fixis Lunaq; staret equis.
 Vis tuæ felices viridanti gramine colles

Vestit, & innumeris floribus ornat humum,
 Tu patulos mulces fecundo flamine campos,
 Ut grauidos onerent frugibus arua sinus.
 Aspice sic miseros, sic consolare iacentes,
 Rore salutifero, SPIRITVS alme, iuua.
 Pectorate flammis agitante beata calescant,
 Sitq; Deus, soli cui placuisse velint.
 Nec sacro auertant nos iussa minantia verbo,
 Auxilio cedat mors quoq; victa tuo.
 Ut, fragiles summa cum luce reliquerit artus,
 Viuat in aeternae spiritus arce domus.

P. LOTICHII SECVN-
 DI C A R M I N V M

LIBER I.

A D M A G N I F I C V M E T
 Illustrem virum Daniele Sti-
 barum Eq. Fr.

Hunc dono tibi carminum meorum
 Non dico lepidum, nouum libellum,
 Meccenas venerande, sed pudicum.
 Curas inter & anxios labores,
 Et sortis querimonias amara,
 Annis viximus (heu) tumultuosis.
 His in fluctibus, impetuq; rerum,
 Ecquis molle quid exararet, ecquis

versus

versus conderet elegantiores?
 At nunc munere cum tuo reuisam
 Incundos Aganippidum recessus,
 O prædulce meum decus, Stibare,
 Blanda, si mihi Dii fauent, in vmbra
 Paris, & nitidissimis, nec atas
 Quos ventura redarguat, libellis,
 Laudes omne tuas feram per auxum.

DE PHILOMELA.

Dum sedet, ac dulces iterat Philomela querelas,
 Pendula qua vitreas arbor opacat aquas:
 Alicui effigiem subiectis spectat in undis,
 Blanda; vicinis vox redit ista iugis.
 Illa; dum queritur, simul ipsa videtur imago
 Aemula sub ramo dulce virente queri.
 Tum stupet, vere volucrem putat esse, quod vni-
 Et sibi diuini carminis esse parem: (bra est,
 Perstat, & inuidia mærens tabescit inani,
 Certa, nisi vincat, victa dolore mori.
 Omnia depromit discrimina gutturis, omnes
 Elicit, innumeris flexibus vsa, modos.
 Postremo multas frustra dum certat in horas,
 Seq; repercusso decipit ipsa sono:
 Unguibus & rostro simulacrum inuadit & alis,
 Inq; neq;aturas inscia fertur aquas.
 Vidit, & exanimem vicino cespite texit
 Triste genus lethi commiseratus, Acon.

*Addidit & titulum: Falsus quam perdidit error,
 Daulias hîc viridi conditur ales humo.
 Infelix fatum. quæ laudis tanta cupido est?
 Fallor, an & miseras nos imitamus aues?*

A D I O A N N E M H A -
 G I V M.

*H*agi prime sodalium meorum,
 Qui cum nos aleret nouem Dearum
 Dulci Lanus in ocio, solebas
 Mecum ducere sæpe non inertem
 Fultus cespite florido, quietem,
 Qua Fagi, Coryliq; , Populiq; ,
 Et densæ salices vtraq; ripa
 Frondosis fluuium comis obumbrant.
 Quid, dum bella tument nefanda, rerum
 In Martis geris vrbe? me niuali
 Longo tempore detinet sub Arcto
 Fati sæua necessitas acerbi.
 Hic tabesco, grauissimis peresus
 Curis(heu) sine te, miserq; viuo,
 Inter tela, licentiamq; ferri,
 Diuisus procul à meis libellis,
 Et nunc vel situs hos araneosus
 Fædat, delitias meas: vel igni
 Hostis tradidit: hoc fleam necesse est,
 Hagi prime Sodalium meorum.

AD

AD TVMVLVM L. MAT-
terni militis fortissimi.

*H*aec Materne tibi gelida monumēta sub Arēto,
Albidos ad liquidas pono Secundus aquas.
Effusum patriæ pro libertate cruorem
Indicat incisis Populus ista notis.
Non lacrymis hoc funus eget : solatia forsan
Talia plebeis manibus esse solent.
Te magni super astra Duces, validæq; cohortes,
Pulsæq; solenni classica more vehunt.
Mille via casus tecum, belliq; labores,
Frigus, & excubias, pauperiemq; tuli.
Præceptisq; tuis fateor debere, quod ætas
Prærudimentis est in honore suis.
Hoc igitur munus, magnis quod sæpe negatum
Regibus, a socio milite miles habe.

AD MELCHIOREM ZO-
bellum Compatrem.

*D*VM te Parrhasio sub axe Maiora
Castris detinet in tumultuosis,
Incundissime MELCHIOR Zobelle :
Nos hic vnanimes tui sodales,
Alnus, Varus, Acontius, Secundus,
Ad sedes patrias sumus reuersi.
Et nunc inter amabiles amicos
Narrantes varios periculorum

Casus,

*Casus, bella, fugas, Ducum labores,
 Exhausti reminiscimur laboris :
 Et te sæpe Zobelle nominamus,
 Et votis celerem tibi precamur
 Acri à militia vacationem.
 Vinas molliter axe sub niuali,
 Vinas dimidium mei, nec olim
 Obliviscere, mi Zobelle, Musas.
 Crescunt in reditum tuum virentes
 Et lauri, & Veneri dicata Myrthus.*

DE MVRO IN SEQVANIS
 collapsio, cum inscriptione victo-
 riarum Cæsaris.

*Q*ua veteris surgunt noua propugnacula Dola,
 Ad Dubij liquidas prætereuntis aquas.
 Murus erat spectans Ararim, septemq; Triones,
 Turribus & fossis cinctus vtrinque suis.
 Iusserat hic tumidus gentis præfectus Ibera,
 Grandibus insculpi Cæsaris acta notis.
 Ticinum, victumque; Arnum, domitosque; Sicambros,
 Et Lybicum vectas per mare mille rates.
 Addiderat captosque; Duces, nuperque; potentis
 Albis Aragonica cornua fracta manu.
 Iamque; aeterna gerens nostri monumenta pudoris,
 Morte trophaorum nobile stabat opus.
 Ecce (quis hoc credat ?) momento temporis vno
 Omnia ceu trifido fulmine quassarunt.

Cætera

Cetera murorum pars inconcussa remansit :

I nunc ultores dic nihil esse Deos.

Vincere (confiteor) pulcrum est : illudere victis

Non decet : incertas sis memor esse vices.

IN MALVM POETAM.

S Alax Poëta (pene nomen addidi)

Nugatur efferate, seculi pudor,

Adbuc ne dentes exeris famelicos ?

Et plena febris atq; pestilentie

Vates siticulose ructas carmina ?

Me, me laceffe, me pete, vt remordeam,

Casti pater diserte contubernij.

An nomen addam ? nolo ne superbias.

Clamabo tantum (pace quod fiat tua)

O carminum venusta liberalitas.

AD IOANNEM ALTVM

Poëtam suauissimum.

S Aepe mea nomen simul inter vina puella

More iubes prisca temporis, Alte, bibam.

Tu Violantillam potas, mihi Claudia septem

Dat scyathos, & iam frigida fugit hyems.

Quid faciam sicci cum terga Leonis adibit

Phæbus, & ingratus faucibus æstus erit ?

Ergo mea propter nomen breue cogar amica

Ferre sitim ? tanti nulla puella mihi est.

Non tamē hanc Dominā mutabo, sitimq; leuabo,

Quid facies igitur, quæris ? Amabo duas.

AD

AD CLVSIVM, DE HELL-
otropio, Hyacintho, & Lauro.

*Aspice, dum riguo Clusi spaciatur in borto,
ut Clytie Phæbi seruet euntis iter.
Credibile est illam, quamuis radicibus hæret,
Nunc quoq; dilecti Solis amore trahi. (phæ
Hanc prope suaue rubes Hyacinthe, sed inuida Da
Integit oppositis germen vtrunq; comis.
Pallida languescit Clytie, ponitq; decorem,
Languet & Oebalius fletq; gemitq; puer.
Sensus inest igitur plantis, gaudentq;, dolentq;,
Certaq; naturæ dant documenta sue,
Quisquis es, hos noli flores temerare, viator:
Nunc quoq;, quos olim Phæbus amauit, amat.*

AD I. FABRICIVM
Montanum.

*Montane, Aonidum comes sororum,
Hos sex continuos mihi per annos,
Dum mars turbat Hyantias puellas,
Nunquam vise, sed omnibus diebus
Pars desiderij mei sub Arcto,
Ecquid viuis adhuc, valesq;? nam te
Noster viuere nunciauit Altus.
O factum bene. O vetus sodalis,
Quo non suauior est, erit, fuithe.
Dic, quidnam tot agunt pares amici*

Blandi

Blandi Carolus arbiter lepôris,
 Et tu mi Guilhelme, tuq; funci,
 Incundi, vnanimés, & eruditi?
 Illam ver vtinam nouum reducat,
 Qua vos alloquar, audiamq; , lucem.
 Heu quot casibus, & quibus procellis
 Iactatum accipies tuum Secundum?
 Tunc fontis liquidas sedens ad vndas,
 Ut mos esse tuus solebat olim,
 Argutos mihi carminum libellos
 Sub Fago recitabis, aut sub Vlmo.
 Nunc Alpes niuibus iacent amictæ,
 Quando Phyllirij senis per astrum
 Declines agit imbrifer iugales,
 Hyberno properans ab axe Phæbus.

AD CLAUDIAM.

CLAUDIA virginei flos illibate pudoris,
 Quasuperas vernis lilia mista rosis.
 Quam conferre bonis tibi casti pectoris ausim
 Quamue parem formæ dotibus esse putem?
 Si fortuna minus mea lamentabilis esset,
 Secula si dulci pace quieta forent.
 Te quoq; laudatas inter, me Vate, puellas
 Tolleret ex humili fama perennis humo.
 Lesbia non maius, nec Delia nomen haberet,
 Hareret capiti prima corona tuo.
 Annue Diua Venus, da longum ferre per annum

Tot

Tot bona, da facta pace redire domum,
 Ipse tibi galeam suspendam gratus & hastam,
 Lucidus irrigua qua strepit Acis aqua.
 Et breue Carmen erit : Vates Cytheræa Secundus
 Hæc tibi militia dedicat arma sua.

I N F E R I A E A D G E O R G I I
 Lotichij fratris tumulum.

TAndem post varios belliq; viæq; labores
 Contigit ad cineres frater adesse tuos.
 Frater amabilior dulcis mihi lumine vita,
 Aetheris,heu, pulcra quam cito luce cares.
 Quattuor addideras septem natalibus annos,
 Iamq; lyræ cordi, iam tibi carmen erat.
 Tempora quo tecum spem nostram fata tulerunt,
 Et lachrymis patrias Cynthius auxit aquas.
 Non reditu potuere tuo gaudere parentes,
 Ingenij nullum diuitis extat opus.
 Ab miserande puer, peregrina condite terra,
 Dimidium tecum mors tulit atra mei.
 Gloria Musarum tu summa futurus, & olim
 Dulce decus nostrum, si licuisset, eras.
 Salue care cinis, frater carissime quondam,
 Nunc cinis, æternum rursus aue, atq; vale.

A D A C I N F O N T E M.

Aci decus nemorum, viridi circumdate musco,
 Unde ferunt atavos sæpe bibisse meos.

Tu

Tu mihi secessus Heliconis, & ocia praestas,
 Aoniasq; tuo fonte recludis aquas.
 Tu placido molles inuitas murmure somnos,
 Nec leuat arentem purior vnda sitim.
 Non pecudes riuum turbant, limusue, sed imum
 Splendidior vitro lucet adusq; solum.
 Flumineos latices hic libat, & abdita ramis
 Multa nemus querulis cantibus implet auis.
 Hi mihi, quod iuuenis tellure altrice relictâ
 His careo syluis, his ego semper aquis.
 Dulce sed exhausti quondam meminisse laboris,
 Estq; pererrato gratior orbe quies.
 Ergo vale rursus, nostri memor, herbifer Aci:
 Hoc tibi discedens opto, perennis eas.

AD NYMPHAS.

Fontibus Nympha genus vnde sacrum,
 Quae salutes colitis recessus,
 Et scatens riuis nemus, & calentes
 Sulphure lymphas,
 Ecce sexcentas voneo coronas
 Pro mei vobis reditu Stibari,
 Ut suos vestris repetat penates
 Sospes ab vndis.
 Grande qui rerum columen mearum,
 Hic odoratas cithara per herbas
 Dulce me curis iubet expeditum
 Fingere carmen.

K

Ipse,

*Ipse, qua densas strepit inter Aunos
Cynthius, molli residens in umbra
Vota persoluam, cumulans sacratas
Floribus aras,*

*Nunc maris rorem sat, Amaracumq;
Et comas Thymbra dare, post & vdas
Offeram Myrthos, & Apollinaris
Germina Lauri.*

A D G E O R G I V M F A -
bricium.

*Arguta fidicen lyra GEORGI,
Dic nobis age, cur tuos libellos,
Illos candidulos, & expolitos
Perfectum tibi vicies ad vnguem,
Inclusos retines domi? nec ire
Doctorem sinis ora per virorum?
Iam sat (nam modus esse debet) illos
Aerumnosa coërcuit litura.
Iam flores lepidos sat addidisti,
Iam permitte licentius vagari.
Non aucto tibi degener futuro
Liuor dentibus inuidis nocebit,
Multis nec lyricis minor per orbem
Iunctus vatibus ibis, & legèris.
Saluete o lepidissimi libelli,
Dulces in quibus abluere Musa,
Et blandas Charitas manus, & Hora.
Quam vos terq; quaterq; suauior?*

IESV CHRISTO DEO

opt. max. sacrum.

*H*as lacrymas, hæc Chrifte tibi fuffiria Vates
Dedicat, hos oculos, seq; animamq; suam.
 Tu, precor, audacis dele commiffa iuuenta,
 Tu liquido fordes ablue rore meas.
 Respice nos, fragiles cum defciet halitus artus,
 Summaq; cum terris fulferit illa dies.
 Cum Tuba per densas fonitū dabit horrida nubes,
 Hocq; triplex mundi flamma refoluet opus.
 Quicquid erit, breue erit: nec enim, dulciffime, lon-
 Auguror aduentus tempus abefle tui. (gē
 Interea tibi mane nouo, tibi vefpere fero.
 Grata tibi media carmina nocte canam.
 Atq; vti nam plures oculos natura dediffet,
 Ipfe vel in lymphas totus abire queam.
 Scilicet vt mærens lacrymarum fonte perenni,
 Vulnera tabifica cuspide facta lauem.
 Hofpitium tu Chrifte humilis ne defpice cordis,
 Dulce tibi foli viuere, dulce mori.

AD RVDELIVM, ET
 DRACONEM.

*R*vdeli, & Draco, candidi fodales,
 Salfas Tethyos ad frementis vndas,
 Lugete o simul & pari dolore,
 Uberrim lacrymæ per ora manent
 Stillatimq; fluant, & hinc & illinc:
 K 2 lym-

Lympergus superas reliquit auras,
 Lympergus iacet, heu : proculq; Mænus
 In ripa tumultum videt recentem.
 Nos longis regionibus remoti,
 Vdas nec lacrymis damus coronas,
 Nec (si qua est ea manibus voluptas)
 Quem saltem properans legat viator,
 Signamus titulo breui sepulcrum.
 At tu, cui citharæ potens canoræ
 Dulci Musa dedit placere versu,
 Raptum funere tam bonum sodalem,
 Fatis eripe mi Draco : nec olim
 Lympergum premat inuidis tenebris
 Aetatis taciturnitas futura.
 Sed candor niueus, grauisq; Virtus
 Longis carmine consecrata seclis
 Notescant magis, arduisq; fama
 Semper latius euehantur alis.
 Hoc est ære perennius sepulcrum.

AD GEORGIVM CRA-
 couium, & M. Lucanum.

Lvcane optime, tuq; mi Georgi,
 Qui versus canitis venustiores
 Et Graia pede vocis, & Latina,
 Istos, si libet, vrbis inquieta
 Linquamus strepitus, & vt solemus
 Iucundis spaciemur in viretis,

Resta-

Restagnantis ad Albidos fluentum.
Lassi nunc etenim iuuantur artus
Celi temperie serenioris,
Et leni simul ambulatione :
Dum blanda nemoralibus sub umbris
Mulcent aëra cantibus volucres :
Et gratis parit irrigata riuus
Flores gramine discolore tellus.
O dulcissima solitudo ruris,
O sylua virides, auete Nympha,
Et fontes, & agelluli salubres.
Vos ignobilis otij voluptas,
Et nostri requies laboris estis.
It secura dies, soporq; mollem
Totis noctibus irrigat quietem.
O vere ter & amplius benigno
Ortus sidere, qui sibi ipse notus
Sic degit placide, videtq; testis
Fumum, dum salit ater ex auito
Hoc vita genus est beatioris,
Lucane optime, tu mi Georgi.

PRO VVOLFGANGO NEV-
 steter cognomento Sturmer,
 Eq. Fran.

DA violas hospes, iacet hac Sturmerus in vrna,
Qui puer immiti casus ab hoste fuit.
Affera collatis dum tentat praelia signis

K 3

Marchio,

Marchio, pro lapso concidit ictus equo.
 Sic ego saepe rosas, sic vda papauera vidi,
 Candida sic primo lilia vere mori.
 Ille quidem patrij quondam cognominis heres,
 Acer & inuicto Marte futurus erat.
 Atropos inuidit: Generis nec profuit ingens
 Gloria, principibus nec placuisse viris.
 Hoc satis: Hospes abi, nec vinere differ in boras:
 Eximium Lachesis nil sinit esse diu.

S V P P L I C A T I O A D I E-
 sum Christum Deum Opt. max.

JESU Redemptor, ac protector omnium,
 Idemq; lux mortalium,
 Te (nam quia vltra est?) noxijs heu pluribus
 Contaminatus inuoco.
 Iam iam dolet, quod egi, iam iam pœnitet,
 Errata iam nosco mea.
 Ut feruida vi solis vsta languidas
 Ponit comas Amaracus.
 Sic mœror ossa deuorauit intima,
 Totiesq; CHRISTE, languco.
 Penitusq; contabescerem, nisi tua
 Considerem clementia.
 Misere fons salutis, & dulci meum
 Cor irriga solatio.
 Animumq; sanis libera terroribus,
 Tuoq; reple spiritu,

Te luce

Te luce prima, nocte te sera capam,
 Lyraq; gratias agam.
 Qua natus ille ex Isacinepotibus
 Vates tuam potentiam,
 Victorias cecinit tuas, & innuba
 Te nasciturum virgine.
 O saucia spes vna conscientia
 Cruore me lava tuo.

AD PVERVM SVVM, IN
 die natali P. Virgilij Maronis.

Ternas, i puer, ocyus coronas
 Nestas ex Apio, marisque rore.
 Aut Thymbra gracili: nec est pudori
 Nostris populus, aut salix capillis,
 Quas ripis Arar educat propinquis.
 Nam Myrtho nec adhuc ego, nec ausim
 Phæbea caput impedire Lauro.
 Sambuco quiq; dic, & Appiano,
 Huc ad me veniant, sacras agemus
 Et vino & fidibus Maronis Idus.
 Iunctis adsit Oloribus Dione,
 Assint rite vocantibus Camæna,
 O me si qua recessibus Dearum
 Illis inferat, herbidosq; monstret
 Colles, qua tenui canens auena
 Te formosa Amarylli, teq; Philli,
 Albis Philli decentior ligustris,

Intonsas docuit sonare sylvas.
 O si se mihi praebeat, sed olim,
 Argutis imitabilem cicutis
 Intactum Corydon amans Alexim.
 Quando limpide te videbo Minci,
 Qui natale rigas solum Maronis,
 Ripas praeferiens arundinosas?
 Sed cesso. Pueri, frequentiores,
 Appone, & scyathos capaciores.
 Gras rorantia rursus & minuta
 Imple pocula: sic diem quotannis
 Hanc ducam, mihi pene cariorem
 Natali proprio: valete curæ
 Vitæ pernicies, adeste Musæ
 Et lauri, citharæq;, fistulæq;.
 Laus & gloria sempiterna Vatum est.

AD GREGORIVM
 Schetum, Medicum.

Vixi diu curis solutus omnibus,
 Vixi secundum vota, pace, literis,
 Amore abundans, gratia, sodalibus:
 Nunc (heu graues rerum vicissitudines)
 Tabesco solus, ut misella Amaracus
 Vesipientis aestibus canicula
 Arescit. O decus meum, peregrinus
 Vix lustra quinq;, iamq; delectatio
 Omnis, ioci, facetiæ, cupidines,

Studiumq;

Studiumq; consenescit à radicibus.
Tam mane nunquam surgo, nec tam vespere
Carum reuiso letitulum, quin maxima
Vi lacrymarum diffuam, discriminum
Memor ruentis patriæ, heu calamitas
Abominata seruitutis, heu furor,
Heu leua mens, heu ciuium discordia:
Inuidit alma scilicet felicitas,
Me dulce littus Adriatici maris,
Per saxa vectus aquoris Ligustici,
Tecum viderem, limpidiue Tybridis,
Padiue ripis ambulans, ignobili
Mederer ista ocio molestijs,
Ubi nunc bicolore tu iacens sub populo
Horas beatas ducis immemor mei.
Nos murmurantis ad caput Druentia
Vitam trabemus in tenebris exules,
Donec (quod est nouissimum) refulserit
Desiderata Celicum benignitas.

EPITAPHIVM D. ADOLPHI
 à Glauburg, Iureconsulti Francofurd.

*A*sta parum viator, & pios iube
Saluere manes, hic Adolphus est situs,
Qui stirpe gentis editus Glauburgie
Maioribus clarissimis, dum viueret
Domi forisq; notus, ob reconditam
Rerum optimarum floruit scientiam.

Cursus perennes siderum micantium,
 Moresq; naturæ intimos cognouerat.
 Aeternitati consecrans quam plurima
 Quæ cum probasset omnis ætas postera
 Idem Impiger terra, mariq; gentium
 Mores & vrbes exterarum viderat,
 Dignumq; sese gesserat Republica.
 Sed nil opes, nil dignitas, nil littera,
 Nil flos iuuentæ, nil Apollo profuit.
 Vix iustia sex peregerat, quando occidens
 (Heu spes inanes) vltimum vidit diem.
 Scio, misertum est. I viator, & sacro
 Leuem precare pulueri terram, & vale.

A D R E N A T V M H E N E R V M.

S I mecum leuiter meridiari
 Sub Myrtho libet, auiaq; Lotho,
 Mi Renate, parum deambulaturo
 Rus ad me venias, vt ociosis
 Disertos recitet puer libellos
 Bembi, Flaminij, Actij, Augurelli,
 Vel quodcunq; bonum simillimumq; est.
 Nam quasdam volo colloctiones
 Tecum texere, donec æstuosus
 Frangat se calor, hinc sedens in herbis,
 Dulce vina refrigerabis vnda,
 Qua Citros rigat, alluitq; Lauros,
 Nostris lymphascaturiens in hortis,

O incun-

*O iucunda beatitudo vita,
 Libros inter, & optimos amicos,
 Quos iungit bona comitas, & vna
 Delectatio rebus exissem,
 Et Musa, Veneresq; transmarina.
 Gaude villula, quam tuum libenter
 Inuiso nemus? Ecquid aestimandum est
 Curis esse beatius solutis.*

P. LOTICHII SECVN-
 DI CARMINVM

LIBER II.

AD IVLIVM MICYLLVM.

*V*enit leta dies, castæ qua matris ab aluo
 Christus, sub forma paupere, natus homo est.
 Scilicet vt veteris soluens contagia noxæ,
 Iusticia certas traderet ipse vias.
 Et mortale genus reuocans è faucibus Orci.
 Deleret meritis crimina nostra suis.
 Hanc Iuli celebrare pio te carmine lucem
 Conuenit, & sacra digna referre tyra.
 Non hæc Pierides dictant, non fautor Apollo,
 Non hæc Castalia suggerit humor aquæ.
 Sed pater omnipotens, & lucida Patris imago
 Natus, & amborum gratia, dulcis Amor.
 Dulcis

Dulcis Amor, Diuūmq; potens, hominumq; volū-
Qui regit afflatu pectora casta suo. (ptas,
At tu sancte puer, qui nos à morte redemptos,
Hæredes regni deligis ipse tui :
Tu, precor Emmanuel nos dignos effice, quorum
Pectora sint verbo semper aperta tuo.
Da superare graues vitæq;, obitusq; labores
Gutta tui nobis sanguinis vna sat est.
Per te, CHRISTE, salus nobis est reddita per te
Tartara victrici sunt spoliata manu.
Hæc facunde pio tu carmine concine Iuli,
Et pura sanctas concipe mente preces.
Nec dubitare decet, voces gemitusq; precantum
Fert supra nubes, & super astra fides.

I N E F F I G I E M M I L I T V M
 Germanorum.

Pudor Deorum, opprobriumq; seculi,
Pestis, luesq; militaris ordinis,
Qui perciti furone mentis ebria,
Licentiaq; perditorum temporum,
Abominandis inuoluti vestibus,
Fas omne rumpunt, eruunt Rempublicam.
Hei dira imago, hei barbarum spectaculum.

I N D A P H N I M E C L O -
 gam Adami Gelphij.

Cum

*Cum nuper altas aetheris scandens domos
Præstans canendi gloria,
Terras, Micyllus, has senex relinqueret,
Vocante rege Celitum,
Nicer misellus vallium sub intimis
Reconditus cubilibus
Lugebat, & reslagitans Vatem suum
Mæsto fluebat alueo:
Fleuere fontes limpidi, sub herbidis
Scaturientes montibus,
Et antra sacri destituta carminis
Amabili solatio.
Vbi remotus vrbis à frequentia
Ter optimum, ter Maximum
Deum canebat, & vagos micantium
Cursus vicesq; siderum.
Sed nunc quid hoc Nicer? quid accidit noui?
Quid est ocelle fluminum?
Unde hac repente (vos referte Naiades)
Doloris intermissio?
Inusitatis vndequaq; personant
Montes, vt ante, cantibus,
Amnemq; dulci carminis mulcet sono
Nouus Poëtarum chorus.
Sic est: sepulti ex ossibus regerminant
Tot surculi lectissimi
Qui nunc sub vmbreis arborum comantium
Molli fruuntur otio.
Daphnimq; Diuis addit immortalibus*

Conni-

Coniua Phæbi Gelphius.

Daphnim loquetur omnis ætas postera :

O Daphni fidus aureum.

Quanta per auras influit dulcedine,

Animumq; Musa surripit ?

Nicer beate, nunc virente pampino

Præcincta tolle cornua,

Meumq; Gelphium, & Cohortem aqualium

Viridi corona Laureæ.

Albim tamen ne prouoces, nec Bregelam,

Viadrumiæ, nec flauum Salam.

A D L A V R O S I N H O R. **tis suburbanis.**

Lauri, quæ rapidos arcetis vallibus æstus,

Tuq; susurranti fons nemoralis aqua :

Vos lauri saluet mihi, salue optima rerum

Ania frondosis lympa sub arboribus.

Hic ego, dum licuit, curas lenire solebam,

Qua strepit è gelidis vnda voluta iugis.

Hic meus argutas cecinit Venator ad auras,

Dum fletet mæstis Sarmidem arundinibus.

O sopor, ô blanda volucres, ô gramen, & herba,

Quam fuit hic animo viuere dulce meo ?

Nunc me dilectis auellere cogor ab hortis.

Nec mihi saua dabunt fata referre pedem.

Estè mei memores lauri, vosq; antra valete,

Et fons, & Musis vallis amata vale.

IN

IN NATALEM SALVATORIS, ad Martinum Stibarum.

*Q*uo te carmine, qua Lyra,

Natali procul a solo
Rex sanctissime Celitum
Festo tempore concinam

Mundi CHRISTE Redemptor.

Ergo hunc, alme puer, diem
Sic ducemus in ultimi
Solitudine littoris

Quod tu natus es, induens
Humanos Deus artus?

Quo possum tamen, & fretum
Et Sol aethera metiens,
Surgens audiet, & cadens,
Nos plausus dare, nos tuae

Matris dicere partum.

Martine incipe, nam Dei
Hæc atatura filio
Est gratissima, flos tener
Flos ortus tener est, cane,

E propagine Iesse.

O dulcissima Veritas,
Tu nos aspice, tu reple
Dulci pectora gaudio:

Et bellum, & lacrymabiles
Cum fame opprime morbos.

AD

AD GREGORIUM SCHE-
tum Medicum.

*D*um nos omnibus exules in oris
Fidi erramus amiculi, nec vlllo
Sub celo requiescimus, molesta
(Eheu) Schete, senectus appropinquat;
Et languescit, vt ic̃ta sole Myrtus,
Blanda flosculus elegans iuuentæ.
Viuamus semel, ociumq; ruris
Gustemus: patula sedens in vmbra
Mecum tegmine sub virentis vlni
Celi carpe salubrioris haustus.
Mox armis fera bella luctuosis
Hinc vos Lauriferis agent ab hortis
Trans pigras maris vltimi paludes.
Istas nunc cithara, & ioco, atq; vino,
Curas elue: sic laboriosum
Alterna vice temperemus æuum,
Dum longam properet dies quietem.

DE IOANNE FRAN-
cisco Ripensi.

*L*aure Palatini quæ consita Principis horto,
Ad Nicri liquidas innuba surgis aquas.
Cresce precor, non tu rigido violabere ferro,
Non in fumosos ibis adusta focos.
Aonio cinges iuuenilia tempora Vati,

Aeter-

*Aeternum seruans fronde virente decus.
Hunc meus ingenio meruit Franciscus honorem,
Nobilius per quem Dania nomen habet.*

AD IVLIVM MICYLL-
lum Iacobi filium.

*EN pulcer tenebras fugans
Sol lucem rebit annuam,
Qua virgo peperit Deum,
    Pregnans Flamine sancto.
Iuli sume patris lyram,
Et IESV puero puer
Intactaëq; puerperæ
    Dulces incipe cantus.
Nobis paupere sub casa
Aeterni soboles Patris
CHRISTVS virginis innuba
    Casta prodit ab aluo.
Expers labis enim parens
Verbo fit grauis igneo,
Quam celestibus integram
    Afflat spiritus auris.
Agnoscit pecus, & gregis
Custodes Dominum, quibus
CHRISTVM nunciat angelus
    Ad praepe iacentem.
En Iesseius enitet
Lato gramine flosculus,*

Matutina velut micat
 Celo stella sereno.
 Halans qualis Amaracus,
 Dulcis quam liquor irrigat,
 Cultus mane per hortulos
 Auras mulcet odore.

O quæ præuia Regibus
 Fulsit dona ferentibus
 Felix stella: ubi par ei
 Aut iucundior ignis?

Te nunc, Emmanuel precor,
 Te splendor rogo gloria,
 Qui de lumine lumen es
 Summi patris imago.

Sis placabilis & bonus
 Nobis luce nouissima:
 Aeternus sit honor tibi
 Trinum numen & vnum.

A D C H R I S T I A N V M

Lotichium frat.

DA frater mihi Christiane plectrum,
 Templis da citharam sacris amicam:
 Lux solennis agatur hæc quotannis,
 Qua firmans Deus, erigensq; sancto
 Olim pectora spiritu suorum
 Auris omnipotentibus superne
 Afflauit: precibus, p̄jsq; votis

Hanc

Hanc lucem celebremus. O superni
 Patris feruida, filijq; flamma.
 Fac nos, cuncta mouens vigor, nefandi
 Puros criminis, integrosq; vita,
 Blando corda reuinciens amore.
 Da solatiolum, tuiq; curis
 Dulci numinis expeditus haustu
 Sanctis totus ab ignibus liquefam.
 O fax certa precumq; gratiaq;,
 Constans pax animi, quiesq; rerum,
 Dum nos lubrica fluctibus tot atas
 Incertos agit, & graues procella,
 Tu casta arbiter institutionis
 Flamma pectora tempera pudicis.

AD LEONHARDVM
 Munsterum.

Sollicitas habili cithara dum pollice fila,
 Succinis & tenui murmure, viue tibi:
 Et vitare mones praelustria: chordaq; dulces
 Pulsa dat, & chordas vox imitata, sonos.
 Ducere cum Musis videor Munstere choreas:
 Quoq; sedes Helicon est locus ille mihi.
 Quis Deus afflatu rapit hoc super athera pectus?
 Monstrat & affectus posse docere lyra?
 Non ita populeis mæret Philomela sub umbris,
 Huic similis quamuis nulla sit inter aues.
 Ad vada nec tali dulcedine pura Caistri

Carmen Olor moriens exequiale canit.
 Sic celebrans epulas citharam cum voce mouebat
 Demodocus, lacrymas eliciente sono.
 Carmina pectoribus, mulcendis auribus apta
 Est lyra, me chordis vox sociata iuuat.
 Utraq; cum praestes, quid dulcis amice rependam?
 Hoc precor, ut viuas tempus in omne tibi.

A D G E O R G I V M S A B I -
 num Brandeburgensem.

*I*mmortale decus, S A B I N E, Vatum,
 Qui nunc ad vada Bregela vetustos
 Doctis artibus imbuis Borussia:
 An feliciter es domum reuersus?
 Hinc cum sarcinulis tuis venustis,
 Musarum simul atq; liberorum,
 Ut spero, auspicio bono profectus?
 Ad flauum tuus Oderam Secundus
 Iucundæ memor allocutionis
 Sinceræq; benignitatis: optat
 Nunc & Pegaseos sibi volatus
 Et desiderat omnibus diebus
 Dilectos iterum videre vultus.
 Sed nunc aëra forte pestilentem
 Vitans, grex subito nouem sororum
 Tecum præcipiti fuga recessit
 Urbes Bregela qua duas ab vna
 Pulcro separat alveo facitq;

Curfus

*Cursus inter vtranq; flexuosos.
 Hic (nam tristia multa nunciantur)
 Hei, quantum mihi fecit audienti
 Imis rumor in ossibus dolorem.
 At quocunq; sub axe viuis, oro
 Sis nostri memor, anxiosq; luctus
 Dulci progenie, tuisq; leni.
 Curas diminuentibus libellis,
 Dum soles redeant sereniores.*

INFERIAE AD TVMVLVM
 Materni Steindorffer in
 vrbe Hieræ.

*H*oc tumulo Materne iaces, hic corporis artus,
 Hic tua post obitus contegit ossa lapis.
 Has lacrymas grata pro consuetudinis usu,
 Hæc cape, de lacrymis ferta rigata meis.
 Suauior hic nullus mihi vixit: in ocia Phæbi,
 Insacra Pieridum mollia natus eras.
 Cognita quid memorem duri certamina Martis?
 Mei mihi, quod nullas mors timet atra manus.
 Hic igitur, Materne, iaces? hei fertile pectus,
 Ingeniumq; sagax, & sine labe fides.
 Spiritus athereas colit, vnde recesserat, arces,
 Iamq; odio, caci quicquid amamus, habet.
 Ossa cubent tumulo feliciter, vltima donec
 Nos iterum iungat, quod precor, hora duos.

M. ROSA AD FLO-
res Melissæ.

SOL lucis autor occidit, fugit dies,
Sol fundit alter aureum mihi iubar,
Melissa dum liquoribus rosarium
Irrorat, Hespero micante pulcrior,
Melissa saucians mihi cor intimum.
Hac cum sororibus sub hoc crepusculum
Flores calore languidos aquis rigat,
Et limpidi imbre tingit. O ter, & quater
Beata Amarace, ô beata Lilia,
Vos illa mulcet aridam leuans sitim.
Vos roris hæc refrigerantis undulas,
Meum sed ebibit puella sanguinem,
O si liceret, ipse lacrymis meis,
Vos irrigarem: vos decus resumitis,
Vobis honor redit, sed ipse langueo,
Et sicut herbula liquoris inscia
Aresco semimortuus: tamen foret
Nec mors acerba, si Melissa paululum
Dulci meum cor irrigaret osculo,
Incendium leuans. Sed hei, quid (hei) querar?
Sol, dum loquor, repente noster occidit,
Iam lux recedit, ingruitq; nox grauis.
Vale Melissa, cordis vnicum mei
Leuamen: ô Rosa, ô valete lilia.

AD MATTHIAM STO-
ium Regiomontanum.

Rumor

*Rumor ait. Stoi, tenera me Lotide captum,
 Sed negat indicio Claudia nostra fidem.
 Deq; mea narrat probitate, rogataq; causam,
 Ex animo, dicit, colligo fida meo.
 Rarus amor certe: sed dic quid, amice, rependam?
 Sit premium fidei non dubitata fides.*

IN DEFECTVM LVNAE.

*Sunt aliquid cladis praeiuncta signa futura,
 Exitus assiduus comprobatur illa malis.
 Nec frustra monuere graues instare tumultus,
 Euentu toties sidera nata fidem.
 Nunc quoq;, quod patria faustum sit, et utile celum
 Indicat ambiguos non procul esse metus.
 Dic Dea, quae certis labentia motibus astra
 Aspicis, & causam nominis inde trahis:
 Quid vult maestis sibi tenebris soror abdita Phœbi,
 Dum premit in celi culmine terga Nepe?
 Eloquent, Urania respondit: Scorpius istis
 Nescio quem terret nocte silente minis.
 Quo nascente stetit spargens letibale venenum
 In medio, cauda virus habente, polo.
 Cuncta licet verses, & te prope mundus adoret,
 Quisquis es, incertas discite timere vices.*

AD HORTVLVM
Claudiae.

Salubris hortule, elegans suburbani

Ocelle ruris, & cubile Nympharum,
Qui vere iam tepente sæpe iucundos
Præbes mihi puellulæq; secessus.
Sic nec tibi aura pestilens odoratas
Ladat rosas, nec alba Caurus inuisis
Flabris adurat lilia, & novos rores
Ministret vsq; Memnonis nigri mater:
Mei, precor, iocos amoris occulta,
Dum te vel indies misellus inuiso,
In herbulisq; cum meo igne confido,
Ubi latus riuī premunt susurrantes,
Eduntq; motis sibilum comis auræ.
Ibi illa multa delicata cum fiunt,
Tu cernis hortule, & vides coronatam
Meam puellam, paululum reclinatam
Mecum iacere somnulo velut leni
Victam, meum dum mollibus caput fertis
Reuincit, & reslagitans in amplexus
Serpit venuste, suauiusq; blanditur.
Ocellulos tunc vibrat vsq; ridentes,
Meosq; ludibunda vexat ardores,
Et basia vda millies columbatim
Figit rogata, spiritumq; transfundit
In tor meum: hinc amore membra tabescunt,
Halans Amaracus velut pruinosis
Cum tacta flatibus repente marcescit.
Hæc dulcis hortule, vt rogamus, occulta,
Ne Caprimulgi filia illa vicini
Sentire possit, illa quam probe nosti

Ad

*Ad hoc salictum clam latere prostratam,
 Captare si quas auribus queat voces,
 Ut deferat per vrbis angulos omnes.
 Et hinc meorum me sodalium cætus
 Vexant, quod assis æstimamus, à risu
 Si temperarent pessimi Poëtarum.
 Qui sæpe ceu vagi novos legunt flores,
 Cum vix anethum, maluam, & allium norint,
 In hortulos solent venire per caussam
 Venis tumentibus, velut nigra in sylua
 Ad buculam ruit maritus armenti.
 Hos tu procul fuga, & patens mihi soli
 Mei iocos amoris hortule occulta,
 Ocelle ruris elegans suburbani.*

AD SIDVS BORVSSIA-
cum, suauissimum sodalem suum.

*O Sidus, quid adhuc tuos amores
 Semimortuus, & fere peresus
 Curis, quid retices tuo Secundo?
 Nam simplex scio candida puella
 Vrit te pudor, impotensq; viuum
 Exugit tibi sanguinem misello
 Imis ardor inastuans medullis.
 Nec caros latet improbus sodales
 Venis haustus amor siticulosus,
 Sed flammæ dolor arguit, colorq;
 Insuetumq; silentium, feroces.*

Frons porrectior ante, nec per herbas
 Sordebant tibi floridi recessus,
 Nec conuiuia, nec tui libelli.
 At nunc illepidus repente uiuis,
 Festinans trepidus modo huc modo illuc,
 Et voces leuiter proteruiore
 Et furtim numeros procationes,
 Melilamq; sonas, Rosunculamq; ,
 Et quicquid miseri sciunt amantes,
 Mulsum, delicias, amœnitates.
 Vidi & cum roseas manu papillas
 Velles tangere per iocum, sed arête
 Obseptus fuit hortulus : quid vdas
 Dicam, prob dolor, osculationes?
 Et morsus, & anhelitus frequentes,
 Nil abradere dum potes, premisq; ,
 Et pulcris inbias gemens ocellis,
 Nec mentem satias, nec ima sentis
 Labi tabidulam per ossa mortem.
 Quare, dum licet, es mihi monendus,
 O Sidus : noua dum recensq; flamma est,
 Ignes excutias vt inuenustos,
 Tectum nec tibi blandiens venenum
 Assuetudine nutrias & vsu,
 Victor sic eris, aut diu dolebis.

A D M A R C V M E R I D A N V M .

Vt vetus hoc merito, q̄ præterit herbifer Albis,
 Urbs de virginibus nomen adepta gerit.

Tot quoniam facie præstantes Marce puellas.
 Quamlibet è media sanguine plebis habet.
 Nostra nil certe videt his formosius atas:
 Vix Helene talis, vix Ariadna fuit.
 Sunt tamen & faciles (mirum) fastuq; carentes,
 Numen & Aonidum qui venerantur, amant.
 Iamq; peregrino suspirat in hospite furtim,
 Aggemit & nostris multa puella malis.
 Me gemina torquent, spectabilis altera vultu,
 Altera compositis, vtraq; virgo, comis.
 Diuider, & flagrant duplicatis pectora flammis,
 Seu nec in curas quod Venus addat, habet.
 Tu placidis Aloës feliciter ignibus ardes,
 Cura suburbanae virginis Eridane.
 Quid tamen Aemiliam loquar, Aemiliaq; sorores?
 Pulcrior hoc facies nulla sub axe fuit.
 Viue potens in amore tuo, iam Marce propinquat
 Mollior, exilio sors positura modum.

DE PVELLA INFELICI.

Abditus arboribus secreto nuper in horto.
 Solus, amans virgo dum quereretur, eram.
 Dum legit hic violas, dum fletibus irrigat illas,
 Auribus hæc hausi tristia verba meis.
 Ab nimis infidum genus, & crudele virorum,
 Sic igitur falli digna puella fui?
 Mater io, si quid post fata nouissima sentis,
 Quæ mala, morte tua sola relicta, fero?
 Deferor

*Deferor infelix, alias monitura puellas,
 Non iuuenum verbis semper inesse fidem.
 Cui tamen has violas? cui ferta miserrima virgo?
 An dabis hæc illi munus? an ipsa geres?
 Finge dari, renuit: florum me dedecet usus:
 Tam cito sic igitur spernor amata diu?
 Nunc odij fingit causas, nunc perfida dicor,
 Nunc omnes clamant: culpa, puella, tua est.
 Iuro tibi mea lux, nil te mihi dulcius vno,
 Nuuc etiam, quamuis sim tibi vilis ego.
 Hactenus, & repetens suspiria lumina terfit,
 O nunquam vacuo pectore quisquis amat.*

DE PEGASO EQVO AVRO-
 ræ, & Georgio Sabino Bran-
 deburgense.

*A*dmonitrix operum tenebris aurora fugam,
 Vesta Medusæo præpete mane rubet.
 Hunc prior alati pedis ictibus edidit ætas
 Fontis equum venas elicuisse noui:
 Virgineas Helicon Lauros ubi, præmia Vatum,
 Educat, Aonius templaq; cætus habet.
 Pandite Pegasides, cur huius origo liquoris
 Dicitur auroræ Pegasus ales equus?
 Tempus (ait Clio) matris sub Memnonis ortum
 Aonijs gratum Vatribus esse solet.
 Tunc vigor intus agit maior, tunc pectora celsa,
 Ingenijs prima luce fauente, calens.

Inde

Inde fluunt sacri latices, studioq; perennes
 Fons matutino fundit aperius aquas.
 Cur tamen acer equus radiantibus additus astris?
 Et quæ fodit aquas vngula, clara micat?
 Conspicui fulgent (dixit Dea) sideris instar,
 Ingeniosa mori quos monumenta vetant.
 Vatis at in clypeo cur nunc volat ille Sabini?
 Sic ego: sic Clio protinus orsa loqui.
 Pegasus ut cunctis pernicious ocyor alis:
 Impariter iunctis sic prior ille modis.

A D P S I T T A C V M D A N I -
 elis Stibar Equ. Fran.

Psittace qui vincis genus omne canore volucrum,
 Et docili fingis gutture mille sonos.
 Dicere si fas est (sicut reor esse) latentem
 Humana partem tu quoq; mentis habes.
 Ingeniumne sagax prius? an discrimina vocum,
 An tibi tam raram mirer inesse fidem?
 Tu vacuas mulces iucundis cantibus auras,
 Comiter excipiens si quis adire velit.
 Sape choros ducis lepidos, & amabile quiddam
 Succinis, & dulci risus ab ore sonat.
 Temporibus certis tamen apta silentia præstas,
 Postmodo quodq; canas menses tua versat opus.
 Voce nec admissum tu detegis ullius index,
 Damna tua nemo garrulitate tulit.
 At cur sæpe vocas nigrum? niger ecquid inhaeret
 Pectus-

Pectoribus turtur Psittace fide tuis?
 Hunc nec honore parem, nec amœni dotibus oris,
 Cum tibi sit rari forma coloris, amas.
 Quid facere humanis debemus sensibus ausi,
 Nomen amicitiae cum venerantur aues?
 Scilicet in domini te vertis Psittace mores,
 Hinc ea dexteritas, hinc tibi tanta fides.
 Dii faciant longos sit vterq; superstes in annos,
 Gloria tu volucrum, temporis ille sui.

I N F E R I A E   A D   T V M V L V M
 Vlrici Hutteni Equit. Fran.

ALLOquor Hutteni manes, cineresq; Poëta,
 Quos brevis in medijs insula claudit aquis.
 Este salutati manes, hac summa laborum est,
 Alma quies vobis sit, nec arena grauis.
 Accipe cum violis lacrimas, tibi fundimus illas,
 Morte tua felix maxime nuper eques.
 Felix morte tua, patria non fata ruentis
 Cuius eras vindex, non tot acerba vides.
 Patria post obitus tibi contigit altera, celum,
 Maior & incunctos fit tua fama dies.
 Fortunate cinis, venerande nepotibus ipsis,
 Aeternum salue, perpetuumq; vale.

A D   M A L A   A V R E A.

AVrea mala mea donum saluete puella,
 Aurea

Aurea purpureis addita mala rosis.
Qua mihi supremo, cum iam discedere vellem,
Tempore, formosa tradidit ipsa manu.
Addidit & voces blandas, repetitaq; fixit
Oscula cum lacrimis admonitura sui.
Este, precor, mecum semper, quasq; per oras
Nunc vagus ignotis gentibus hospes ero.
Longa nec interea nostros via mutet amores,
Grata nec emigret pectore cura meo.
Talia Nausicaë decerpserat ab arbore poma:
Hesperidum tales vix tulit hortus opes.
Tale fuit roseis in odora vallibus Ide,
Vicitrici tenuit quod Citherea manu.
Poma suo quondam iuvenes in amore iuuabant,
Auxilium multis poma tulisse ferunt.
Regis aqua pronepos malo Schœneida cepit,
Quam nequijt cursus poma tulistis opem.
His tibi Cydippe (scit candida Delos) Aconti,
His patruo Cereris filia iuncta suo est.
Fatibus arboreis dominam placare solebat
Pastor amans, mittens aurea mala decem.
Fallor? an hac etiam, nobis cum traderet illa,
Sensimus insolito pectus amore rapi?
Fulgor & extincto iam pene reluxit ab igne,
Lenis ut à zephyro crescere flamma solet.
Sive tamen fesso quod amem dabit altera tellus,
Seu mihi cura recens finis amoris erit:
Virginis assidue meminisse iuuabit amata,
Semper inoblitus muneris huius ero.

AD IOANNEM HAGI-
um Francum.

*H*agi, fugit hyems nouosq; tellus
 Leni facta parit tepore flores :
 Quos per rura Fauonius benignis
 Mulcet flatibus, irrigantq; riui.
 Ergo mollibus ecquid in viretis ,
 Orto sole, cubiculum relinquens
 Latos per iuga flosculos, & vdis
 Felices legis herbulas in hortis ?
 Et quasq; ad opem rosas medendi
 Tellus educat vtilis sub Arcto ?
 Sic Hagi breue ver agas, sed æstas
 Postquam transierit, Vesontionem
 Antiquam venias, vt ante brumam
 Ad flauos Ligeris volumus vndas.
 Aut, si fert ita Celitum voluntas,
 Ad montis iuga lata Pessulani.
 Nunc solus gelida sedens in vmbra
 Ad rupes Dubij, recordor actæ
 Vobiscum rigido sub axe vita,
 O desiderium meum sodales,
 Omni tempore quotquot estis omnes,
 Quod iunxit mihi dulcis erudita
 Consuetudinis vsus, & recessus
 Cultrices Heliconij, Gnidiq;
 Lucos Diua colens arundinosa.
 Absentis quoq; vos, mei sodales

Confer-

Conseruate memoriam Secundi,
 Qui vos diligit, atq; amare porro
 Omnes, vt prius, est paratus annos.

AD MATTHIAM STO-
 ium Borussum.

*Q*uæris sollicitos cupidis in amantibus ignes,
 Stoi, cur toties sine carere putem.
 Et memoras quorum veteres meminere Poëta,
 Quos ferus extrema tabe peredit amor.
 Confiteor flammæ alit assuetudo latentes,
 Ponere nec facile est, quæ placuere semel.
 Improba plus animos penetrant tamē oscula, Stoi,
 Oscula constantes immoderata mouent.
 Scilicet alterni captatus spiritus oris,
 Nescio quid iunctis motibus intus agit.
 Ex animaq; vagum lenem velut excipit auram,
 Dum cupit ardores cor releuare suos.
 Non aliter riguas tellus bibit arida lymphas,
 Languidulas aliter non fouet aura rosas.
 Utq; peregrina coalescit in arbore ramus,
 Inq; vicem succos miscet vterq; suos:
 Alter in alterius sic corpore viuit, & ardens
 Pectoris est verè pectus amantis amans.
 Dulcis amaricies amor est, tu candide Stoi,
 Mollibus illecebris oscula mista caue.

M

AD

AD SVSPĪRIA ET Lacrimas.

*O Præsaga mei semper suspiria luctus,
 O gemitus mæsti flebile cordis opus :
 Quid toties æger de pectore spiritus imo
 Surgit, & inuiti sæpe madent oculi ?
 Cura nec optatos finit anceps ducere somnos,
 Omnia dum media lassa quiete iacent ?
 Non mihi iam veteres (semel insaniuimus) ignes
 Versat in accensis ossibus acer amor.
 Quid tamè est præsaga mali quod pectora marèt ?
 Quod gemo, quod caussa sæpe latente fleo ?
 Tristitia venturos cognosco per omnia luctus :
 O anime infelix non potes esse diu.
 Nil præter lacrimas hæc, & suspiria vita est,
 Quæ si fine bono clauditur acta, sat est.*

I N F E R I A E.

*Hæc tibi fide, Mari, posui monumenta Secun-
 Extremum sanctæ pignus amicitia. (dus,
 Quandoquidem procul à patr rentibus annis
 Funere te sauo merisit acerba dies.
 Ossa iacent tumulo: victuri gloria restat
 Nominis : ad superos mens pia fecit iter.
 Salue pars anima nuper dulcissima nostra,
 Gaude, & perpetuum rursus aue, atq; vale.*

D. M.

D. M.

D. IACOBO MARIO, GER-
mano, pietatis & ingenij laudibus
insigni, amico incomparabili,
P. Lotichius poss.

B. M.

Expiravit in amicorum manibus XV. Calend.

Novemb. Anno salutis, D. ac

11. & L. supra Mille.

Ruta.

*Ante alias omnes, quas tellus educat, herbas,
Iucunda est oculis Carole Ruta meis.
Nec mihi maluerim Thyma, nec Meliloton, et illas
Sanguine quas tinxit Cypria diua, Rosas.
Crescit in excultis genialis Amaracus hortis,
Vere nouo viola, lilia vere nitent.
Gramineas decorant madefacta Sifymbria ripas,
Estq; suum Mentha Marrubioq; decus.
Floribus & folijsq;, varijs coloribus omnes,
Pæonijsq; aptas vsibus esse patet:
Sed tamen utilitas, & tanta potentia Ruta est,
Ut superet meritis gramina cuncta suis.
Ruta virens abigit metuendos istibus angues,
Ruta inhibet dira mixta venena manu.
Hac recreat tectos caligine luminis orbes*

Et caput & cerebrum roborat acris odor.
 Nec minus hanc sanos certum est lenire dolores,
 Nec levis est Paphyæ vis inimica Deæ.
 Hinc oleum medicos lentum seruatur ad usus,
 Hinc tepidus liquidas elicit ignis aquas.
 Nec folijs gelida spoliatur tempore brumæ,
 Nec Rutam nimio frigore lædit hyems.
 Stirpibus atq; herbis Boreas cum demit honorẽ,
 Ruta vires nullo languida facta gelu.
 Utilis hanc capiti vel circum Salvia crescit,
 Vel prope mollita crescit Hysopus humo.
 Et quoties diræ serpunt contagia labijs,
 Implorant homines graminis huius opem.
 Illa ducum clypeos ornat, nunc languida, sed mox
 Albis ad Arctæas lata resurget aquas.
 Hanc meus ad gelidam portabat signifer Arcton,
 Cum dubio belli tempore miles eram.
 Dicite Pierides quo primum tempore cœpit
 Acris in hortensi Ruta virere solo?
 Pastor erat tenera succensus amore puella,
 Dulcia cui curæ carmina semper erant.
 Is desiderio tabescens mæstus inani
 Concidit, & virgo, dixit, amata vale.
 Faunus amatoris sortem miseratus acerbam,
 In germen corpus iussit abire nouum.
 Totq; potestates tribuit, tot munera planta,
 Excepto, Rutam quod leuis odit amor.
 Flexibiles Myrtbi, Lauriq;, Hederaq; valete,
 Ruta comas tantum cingat odora meas.

LIBER II. 173
IN PAGVM PROPE
Nicrum.

*D*um grauis aestiuis ardet ferioribus aer,
Et micat Icarij feruida stella Canis :
Rura sacros Vates, gelidaq; in vallibus umbra,
Blanda q; graminei cespitis herba, iuuant.
Grata q; delectant ignobilis ocia vite,
Contendunt cineri dum superesse suo.
At mihi nec vitreis tantum Nicer herbifer vndis,
Prata nec irriguis fontibus vda placent.
Quantum securo dulcis mihi Villa recessu,
Villa racemiferis vndiq; cincta iugis.
Fortunata nimis sacris domus hospita Musis,
Qua requiem Phœbus gaudet habere suam.
Quid primum mediumue canam? quo carmine lau-
Exequar, vt par est, Villa beata tuas? (des
Non tibi iucundi facilis clementia celi,
Iugera non desunt fertilis ampla soli.
Pampineo passim campus vestitur amictu,
Lata q; perspicuis fontibus arua madent.
Pascua nec pecori desunt, ~~q; arata quotannis~~
~~Agricola precium grata vependit humus,~~
Tum vitreus, gelidis qui vina refrigerat vndis,
Labitur arguta riuiulus vber aqua.
Riuulus inducens tranquillos murmure somnos :
Sape viatoris mitigat ille sitim.
Adde bonos hominum mores feritate carentes,
Et quæ iura vigent legibus aqua suis.

Quid referam teneras sine rusticitate puellas,
 Moribus insignes, mente, pudore, fide?
 Una sed è reliquis argutis præstat ocellis,
 Digna vel eximij principis esse nurus.
 Rustica (confiteor) Xanthi sed qualis ad vndas
 Pastori iunxit Cypria diua latens.
~~Non ego te vero pulcherrima nomino dicam,~~
~~Phyllidis interea tu mihi nomen habe.~~
 Phylli decus ruris, spes, & mea Phylli voluptas,
~~Tota fit aspectu nilla beata tuo.~~
 Unica tu præstas nostris solatia curis,
 Omnia tu nostræ gaudia tristitia.
 Qualiter, Eois cum surgit Lucifer vndis,
 Oceanum radijs vestit & arua suis:
 Blanda verecundo sic ardent lumina vultu,
~~Sic oculis fiunt cuncta serena tuis.~~
 Musa sile: mea Phylli vale, lux vnica salve,
 Et stabili gaude Vatis amore tui.
 Sed neq; me tantum pulchræ sine crimine Nympha,
 Consita nec letis frugibus arua iuuant.
 Nec celi facies, nec amicti palmit e colles,
 Prataq; nec fessis dulce leuamen aqua:
 Quantum, grata sacris quæ vatibus ocia præstas,
 Hospitium Musis villula dulce meis.
 Hic stomachũ mihi capax rubens, & oluscula pla-
~~Et lanio debet nostra culina nihil.~~ cant,
 Interea viridi residens Philomela sub vmbra,
 Fata iuuentutis luget acerba sue.
 Accedunt sine felle sales, sine lite sodales,
 Nataq;

Nataq; vicinis dulcia vina iugis.
 Duitias alius, quem sic agit ardor habendi,
 Congerat, & magnas quærat auarus opes.
 Sat mihi, si tantum vite que postulat usus,
Possideam in gremio villula cara tuo.
 Non rixosa fugat dulces vicinia somnos,
 Corpora tranquillus dum rigat vda sopor.
 Tota dies iucunda fluit, seu lege solutis,
 Seu libeat iunctis ludere lege modis.
 Ruris amatores Vates sumus, vrbe relicta
 Concitat afflatu nos Deus ipse suo.
 Scilicet occultas dant ipsa silentia vires,
 Carminaq; ornatu versicolore nitent.
 Ceu Thyma sæpe simul, vel aquosa Sifymbria flo-
 Albaq; purpureis lilia mixta rosis. (rent,
 Desino : Cara vale mihi villula, Phylli valeto,
 Vatis & extremum munus amantis habe.

HELICANA MA- rio suo.

Quam mihi misisti procul huc, mea vita, salutē,
 Attulit ad Nicri flebile carmen aquas.
 Protinus vt vidi : mea dulcis epistola, dixi,
 Nunquid es à Mario nuncia missa meo ?
 Hec ego : nec lacrimas oculi tenuere profusas,
 Nunc scio, cur lacrimis gaudeat omnis amor,
 Me formosa tenent culti tibi flumina Nicri,
 Te sine luminibus nunc inamœna meis.

Nec tu credideris socias nescire puellas
 Te sine me sauo pene dolore mori.
 Siue palatini cultos in principis hortos
 Imus, in his oculi quod lacrymentur habent.
 Aspicio, sine te, quondam loca dulcia nobis,
 Et quoties texo florida ferta, fleo.
 Siue peto sylvas, nemus aut venatibus aptum,
 Accumulant curas sylva nemusq; meas.
 Mirabar, nomen mihi cur Helicana fuisset,
 Sum misera, & sine te, Lux mea, tristis ago.
 At si tu redeas extremis sospes ab oris,
~~Aduentu referes gaudia cuncta tuo.~~
 Tunc mihi ventorum fremitus narrabis, et vrbes,
 Et miri tellus quicquid & aquor habet.
 O felix nostros qui lectulus audiet ignes,
 Alterius quando flebit vterq; vices.
 Sed nunc Tyrrhenis forsan tu letus arenis,
 Non memor es patriæ, cum patriaq; mei.
 Aut viridi residens Myrthi redolentis in vmbra,
 Dulcia securo carmina mente canis.
 Forsan & è Lauro texit florente coronam,
 Quam gerat ornatis non Helicana comis.
 Hei mihi, quod faciles tellus alit illa puellas,
~~Perq; domos dantur hasia, perq; vias.~~
 Quid mihi iam fiet, si tu deceptus ab illis
 Protrahis extremo lentus in orbe moram.
 Nec vereor frustra, quiddam vaga fama susurrat,
 Nympha quod in laribus sit tunicata tuis.
 Parce per antiquos (si forte meremur) amores,
 Dulci-

*Dulcibus illecebris ne capiare vide.
 Sed potius tempus iucundos inter amicos
 Falle, vel Aonia, quæ mihi grata, lyra.
 Aut cole finitimos (nihil illis dulcius) hortos,
 Sed tamen hos intret ne qua puella caue.
 Non equidē timeo: sed cuncta timemus amantes,
 Tu modo non dubita de probitate mea.
 Oro per arcanas, quondam tua gaudia, flammæ,
 Immemor in nulla sis regione mei.
 Deprecor hoc vnum, non omnia ferre recuso
 Tristia, te saluum dum mihi seruet amor.
 Hei mihi, quod longis ambo discernimur oris,
 Pectore sum tecum, corpus abesse queror.
 Tu quoq; me fido cum pectore suspirabis,
 Cum lacrymis oro, dic, Helisana vale.*

Eadem ad eundem.

*Candidus en iterum, festam mihi semper habendā
 Portat ab Eoo Lucifer axe diem.
 Hac meus athereas Marinus (quod prosit) in auras
 Venit, & est flammis edita caussa meis.
 Optima lux salve, non te mihi dulcior vlla,
 Dum mea sic nuper fata tulere, fuit.
 Nunc procul hinc meus ignis abest, nec, vt ante so
 Natali mecum gaudet in orbe suo. (lebat
 Ast ego (me miseram) veluti sine turture coniunx
 Grata mihi quondam tempora tristis ago.
 Scilicet ipsa geram comitis noua ferta capillis,*

Icarij flammæ sideris ille feret?
 Ipsa choros ducam geniales culta per hortos,
 Irati fremitus audiet ille maris?
 Non mihi sic cunctas mutabile pectus in horas
~~ultimus hic ardor, qui mihi primus, erit.~~
 Flaue Nicer, cuius formosas accolo ripas,
 Qui vitreas leni murmure voluis aquas.
 Testis es occultis solam tabescere curis,
 Testis es assuetas vsq; madere genas.
 Mite dedit pectus teneris natura puellis,
 Quamq; viri maius pondus habere solent.
 Vos ego Dii faciles, quos appellamus amantes
 Vos oro, tempus dum genitale colo:
 Sit felix Marius, veteresq; reuisat amores,
 Sitq; memor patriæ, cum patriaq; mei.
 O vtinam cupidas ferat hac tibi ventus ad aures,
 In quacunq; manes iam regione Mari.
 Feruida sentires vtinam suspiria, fleres,
 Causa meus cuperem fletibus esset amor.
 Non volo te, mea lux, curis mordacibus angi,
 Sat mihi si firmo reddis amore vicem.
 At tu festa dies, felicitis conscia partus,
 Sape mihi ac Mario post veneranda redi.
 Simq; secuturos Helicana fidelis in annos,
~~Ipsa animi requies illius, ille mei.~~

A D G E O R G I V M F A B R I -
 cium Chemnicensem, Poëtam.

*M*iris, & Aonidum studijs exculte Georgi,
 Carmine cui dulci Musa placere dedit:
 Forsitan vnde tuas veniant miraris ad edes,
 Qua legis, ignota verba notata manu.
 Illa tibi mittit, quamuis properata, Secundus:
 Da veniam, tempus non habuere suum.
 Venimus in geniale solum Misneidos ora,
 Testaq; Leucorea liquimus alta schola.
 Hinc loca terrigeno passim fætunda metallo,
 Et Sala liquidas inde petemus aquas:
 Cuius ad herbosas hoc tempore tristia ripas
 Carmina, STIGELIVS flebile ludit opus.
 Te quoq;, qui Phœbi doctis caput artibus effers,
 Magna, sacer Vates, cura videre fuit.
 Ad celebrem quoniam fama prænouimus Albim,
 Quanta sit ingenij gratia lausq; tui.
 Legimus & populos, & quas lustraueris vrbes,
 Dum numero cantas regna Latina graui.
 Cras genitrix lucem cum Memnonis orta reducet,
 Tempus erit, captas rursus inire vias.

DE SPECIE CONSPECTA

in aëre, supra oppidum Ysenberg,

Anno 1553. Mense Iunio.

in Meridie.

*H*oc celum, & magnus, quo circumfundimur,
 Indicio produnt saepe futura suo. (aër,
 Portentisq; monent, offenso numine Diuûm.

Post

Post caput vltices numinis esse manus.
Cur exempla petam veterum? cum tempore nostro
Prodigijs careat nullus in orbe locus.
Vicino species & nuper in aëre visa est,
Non spernenda metus nūncia dira novi.
Urbs antiqua iacet (Ferri vocat incola montem)
Tyrigetum à Mysis separat illa solum.
Ad zephyri flatus Turingia panditur, inde,
Solis & soos Mysia spectat equos.
Illic, cum nulla cinxissent aethera nubes,
Et media Titan lucis haberet iter:
Ecce volubilibus rapidi duo nexibus angues,
Aëris obliquas corripuere vias.
Igne micant ambo, rutilant per carula flamma:
Fallor? an ille color sanguinolentus erat?
Protinus aduersas magno stridore per auras
Orta repentino bella furore mouent.
Implicitisq; trahunt sinuosa volumina caudis,
Tortilis vt nudos implicat Alga pedes.
Mutuaq; alterno laniant ita vulnere terga:
Sollicitus populi concutit ossa pavor.
Adde, quod in medio funestos inter hiatus,
Flammea terrificæ fulsit imago crucis.
Credite mortales, horrentia praelia restant,
Horrida pro patria praelia, proq; fide.
At tu summe Pater, celum cui seruit & aër,
Quo peragunt motus auspice cuncta suos:
Omnipotens, nulla fati qui lege teneris

Irrita fac nutu signa tremenda tuo.
 Illa quidem fuerint sæui prænuncia luctus,
 Sed tuaper castas flectitur ira preces.
 Si tamen ista petunt meritas discrimina gentes,
 servare reliquias agminis ipse tui.
 Nos semper nomenq; tuum, laudesq; canemus,
 Nam quodcumq; sumus, numinis omne tui est.

EPITAPHIUM HEINRICI
 Stibari Equit. Fr.

Hoc tibi Pierides statuunt me vate sepulcrum
 Causa recens luctus care Stibare mei.
 Vixisti mecum iuuenis, concorsq; voluntas
 Ladere quam potuit nulla querela, fuit.
 Tu mihi debueras natura lege superstes
 Solvere, quæ cineri munera folio tuo.
 Nos Arar, & Ligeris, nos Sequana vidit, & in-
 Hospitio Rhodanus fouit vtrunq; suo. (gens
 Vidit & ad Ladi ripas prærupta Pyrene,
 Qua tumidum præceps in mare fertur Atax.
 Integer, innocuus, pius, utilis omnibus æquè,
 Ingenij varijs dotibus auctus eras.
 Nunc memor obsequij dulcis veterumq; laborum,
 Ante suos raptum te queror esse dies.
 Hoc saltem extremum nostri tibi pignus amoris
 Accipe, & æternum dulcis alumne vale.

P. LOTI-

P. LOTICHII SECVN-
DI ECLOGAE.

SARNIS VENATOR.

E C L O G A I.

*J*am gelidos vocor in saltus, viridesq; subvmbrae
 Altorum nemorum, iuvat ire per aua sylua
 Ad liquidos fontes, celebrataq; flumina Nymphis:
 Et vigili patulos indagine cingere montes.
 Tuq; adeo decus Aonidum, domitorq; ferarum
 Et merces iucunda mei Sturmere laboris,
 Ingredere aspirans, mecum venabere Damas,
 Mecum Capreolos, ramisq; sub arboris alta
 Duces securos in molli cespite somnos.
 Ipse etiam citharam Phœbus quandoq; reponit:
 Et pharetras plectris, et mutat plectra pharetris.
 Aestus erat, mediusq; dies, & fessa per omnes
 Captabant valles animalia frigus opacum,
 Alituumq; genus, ripaq;, amnesq; silebant:
 Cum Lycidas solis recubans Venator in antris,
 Corniger aërias vbi Cynthia educat Alnos,
 Absentem flebat SARNIM, gemitusq; ciebat,
 Ad circumstantes euoluens talia syluas.
 Sylua, quæ tenues ramis diffunditis vmbrae,
 Umbrae dulce mihi riguis solamen in herbis,
 Et sacri fontes, & amicae fontibus aura,
 SARNIS vbi est? quib. infelix in montib⁹ errat?
 Quas

Quas habitat terras Sarnis? quibus exulat oris?
 Rupibus hic Corydon & Iole frater Amyntas,
 Phyllidis & veteres iactant Amaryllidis ignes,
 Pastores ambo: nemorum nec pœnitet illos.
 Nos se, care puer, Solis redeuntis ab ortu
 Solis ad occasum, medioq; vocamus in aestu.
 Nec te pœniteat nemorum: sunt humida nobis
 Antra, fatigatis puras dat Cynthius vndas,
 Cynthius vmbrosas valles, & frigida Tempe.
 Omnia tecum vna fugerunt gaudia nostra,
 Sarni, nec è tereti sine te venabula quercu,
 Nec pharetras gestare libet: cui nostra laborent
 Retia? qui pariles ætate lauabit ad amnem
 Capreolos, texetq; novos per cornua flores?
 Felices olim syluæ, quas SARNIS obibat
 Sidere Luciferi primo, dum naribus acres
 Intemerata canes rostris vestigia captant.
 Gaudebant syluæ, gaudebant frondea rura,
 Aurarumq; leues animæ, atq; in môtibus vmbra.
 Non illum Zephyris latuit variantibus aër,
 Non oriens Phæbus: sudi prænuncia signa,
 Quidq; vehant Hyades, quid agat venator Orion
 Nouerat, & tacita per amica silentia noctis,
 Tela gerehs humeris ibat, dum frigida celo
 Sidera conniunt blandos imitantia somnos.
 Ab miser, ignotis nunc errabundus in oris,
 Antiquos imo suspirat pectore saltus,
 Saltusq;, fluuiosq;, & amica cubilia valles,
 Non mihi te saltem licuit, dulcissime rerum,

Affari

*Affari extremum, suprema nec oscula iunxi,
Nec mandata dedi, nec, SARNI reuertere dixi
Infelix : cum tu Lycidam Nymphasq; iuberes
Esse tui memores, iterumq; iterumq; vocares,
Humida declinans ad amatos lumina colles.
SARNI vale, celsæ responsant vndiq; rupes,
Responsant caua saxa uale, vale optime SARNI.*

*Hûc puer ô formose, nouas hîc explicat umbras
Populus, & viridi prætexit gramine ripas
Cynthius, & molles irritat murmure somnos:
Hûc puer ô formose redi : non tempora vita
Longa meâ superant, tu nunc eris alter in istis
Montibus, et manuum inuenies monumenta mea-
Ipse tibi sano tutas à frigore Myrthos, (rum.
Ipse sero Lauros, & dum sero, crescite dico.*

*Felix illa dies, qua tu mihi redditus olim,
Post triste exilium, post duros mille labores,
Narrabis casusq; tuos, & flumina, & vrbes,
Quæq; peregrinis habitent animalia syluis.
In numerum quercus ipsæ, fagiq; loquentes,
Ipsæ conualles, ipsa hæc arbusta sonabunt:
Ducite, vt ante, canes pueri, gestate pharetras.
Sperabant hîc læta sibi connubia Nympha
SARNI, tua captæ forma, & florentibus annis.
Nunc spes absumptæ Nymphis, nunc vallibus imis
Abruptos luget Dryadum chorus omnis amores.
Gramina syluestres sanant Gortynia capras,
Quas bonus occulta Venator arundine fixit :
Non desiderium releuant, non gramina curas,*

At tu

At tu non iterum nostros miraberis arcus
 Care puer, non his fuimus, dum fata tulerunt,
 Indecores ambo syluis : tu prima voluptas,
 Tu postrema mihi, meminiq; ô SARNITHORUM
 Lustra per hæc quondã, memini, venerande, labo
 Ut iaculum hoc ima semel à radice recisum (rũ.
 Quod solidum nodis olim fortissimus Hagnon,
 Quod Lycidæ nunc dextra gerit, nõ amplius vllas
 Induet aut frondes, dabit aut venatibus umbras:
 Sic nostro nunquam cedit de pectore SARNIS.
 SARNIS nos dilexit, & ipse est dignus amari.

Sis memor ô, longumq; vale iam dura canentem
 Fata vocant Lycidam, riguis tua dignior ætas
 Fontibus, & syluis, & amictis gramine ripis :
 At meus in tenues vanescat spiritus auras.

Hæc Lycidas, & surgit, eñ comitantur euntem
 Asterionq; Laconq; canes, & grandibus ora
 Humectant ambo lacrymis : ille vndiq; ramis
 Illice decisis alta prope flumen amœnum
 Tela sagittiferis suspendit clausa pharetris,
 Et picturatos, quos Sarnis gesserat, arcus
 Subligat, & iacula, & pedicas, & tortile cornu
 Addidit & titulum Lycidas : hæc Sarnidis arma,
 Illum etiam sylvæ, illum etiam fleuistis arena,
 Herbifer illum etiam te nomine SARNI vocantem
 Cymbius, & gelidis fleuit sub collibus Acis,
 Mæsta percussis gemuit quoq; rupibus Echo.

VIBURNVS VENATOR.
 N E C L O -

*Forte quiescebat gelida Viburnus in umbra
 Venator, liquidas ubi tardis flexibus undas
 In mare deducit per opaca silentia Varus.
 Illic, mane nouo, salicum nemus inter amenum
 Ab procul à dulci patria, clamore propinquos
 Implebat Ligurum montes, & brachia celo
 Tendebat lacrymās, surdasq; ita flebat ad auras.*

*Sol qui luciferos tollis de gurgite vultus,
 Purpureoq; rigas diffusum lumine mundum,
 Abde caput Sol magne, nigrescant omnia circum,
 Dum queror infandos casus, & acerba meorum
 Exilia, & Diuos, suprema comprecor hora.*

*O patria, ô Regum genitrix, clarissima bello,
 Plena animis, felix populis, & prole virorum
 Dum fortuna fuit, nunc dijs auersa voluntas
 Iamdudum : vera ergo tuos mihi fama labores
 Ad maris Hesperij littus, Solemq; cadentem
 Detulit, vnde furor ? quæ tanta insania ferri ?*

*Dicite vos altis lapsi de montibus amnes,
 Rhene pater, tuq; vber aquis stagnantibus Albi,
 (Scitis enim, & longo memores repetetis in auo)
 Quot nati cecidère Ducū? quot in aquor apertum
 Quadrupedesq; virosq;, & fortia voluitis arma.*

*Vos etiam auectas externo milite pradas
 Oppidaq;, euersasq; vrbes vidistis, & arces
 Collibus impositas, ferro quas impius hostis
 Eruit, aut hausit ferro crudelior ignis.*

Sistite

*Sistite currentes vaga flumina, sistite lymphas.
Impius hæc nobis hostis monumenta reliquit,
Sanguine fumantes campos, squalentiaq; arua.
Ad vos aduersis undas diffundite ripis,
Tantorūq; ignominias abolete malorum.*

*Infelix patria, en longi quæ præmia belli,
Quæ spolia ampla refers? nostros affectat honores
Barbarus, in nostris regnans agit ocia syluis.
Nos procul expulsi, rapido loca torrida ab aestu,
Littoraq; vsta siti, & vacuas lustramus arenas.
Quiq; olim in tacitis nemorum secessibus, omnem
Florem aui, & primos venatibus egimus annos,
(Heu sortem miserandam) istis nunc Ostrea saxis,
Ostrea, & hærentes scopulis auellere conchas,
Dicimus, æquoreisq; famem solamur Echinis,
Et sæpe in nuda defessi sternimur Alga.
Vix humiles Varus salices, Alnosq; virentes
Sufficit, & dulces nautis sitientibus undas.*

*O vbi culta secans liquido pede Cynthius arua
Per virides saltus, perq; auia lustra ferarum
Labitur, & Dryadum secretos audit amores :
Dum puer assueto residens canit Acis in antro,
Huc ades ô Thelethusa, ades ô mihi dulcis Oreas.
Ille canit, valles iterant, collesq; resultant.*

*Sed neq; iam pulcrū superest, nec amabile quicq;
Nec prior illa colit sylvas & rura voluptas :
Ipsa fugat longe pavidas Discordia Nymphas
Effera, dum montes nigris circum volat alis,
Et consanguineos trahit in fera prælia Faunos.*

At tu si precibus, lacrymis si flecteris ullis,
 Omnipotens miserere pater, miserere laborum
 Tantorum, satis vltices exhausimus iras.
 Si tamen id fixum sedet, vt commissa luamus
 Nostra, iuuat scelerum meritas exolvere pœnas,
 Vt placida saltem crescant in pace nepotes:
 Si qua dies possit gentis sarcire ruinas.
 Hoc precor, hâc manes liceat spem ferre sub imos.
 Exere luciferos Sol nubibus, exere vultus.
 Hactenus hæc Viburnus: eum audiuerè gementem
 Vicino Lycidas qui forte sedebat in antro,
 Et celsis Ligurum descendens montibus Acron.
 Exilij comites, ambo florentibus annis,
 Insignes ambo calamis, venatibus ambo,
 Illi, vt crescentes mulcerent carmine curas,
 Et veteris luctus consolarentur amici:
 Inter se alternos cœperunt edere cantus. (cron
 Tunc prior hæc Lycidas, hæc ordine proximus A-
 LYCI. Nymphæ cœruleo quas nutrit Varus in am-
 Sit mihi fas Nymphæ, salicū de fronde coronâ (ne,
 Texere, iam primum viridi pubescimus æuo,
 Mox dabitis natas hæc ipsa ad flumina Myrtos.
 ACron. Auræ quæ gelidos colitis per deuia lucos,
 Dum sedeo, & tectus canto fluuiialibus vmbriis,
 Vos lenite æstus, numerosq; & verba canentis
 Sicubi fessa iacet, Nisæ referatis ad aures.
 LTC. Fluminib. valles rigua, vaga flumina ripis,
 Arboribus ripæ, fletu gaudemus amantes.
 Fleuimus, et plenos lacrymarum fudimus amnes,

Et tamē (heu) quantis torrētur pectora flammis?

ACR. Arcturo ceruos, Delphini fidere tauros,
Vere nouo rigidos Venus ignea concitat vrsos:
At furor ille mihi toto non deficit anno,
Nec finire licet tanto mihi morte dolores.

LY. Ille Aper (ab) miseris qui vastat rura colonis,
Ille ferox si pendet Aper mihi sanguine panas,
Hic Triuia celsa reddam capita horrida Pinu.
Mitis ades, nemorum custos Latonia virgo.

ACR. En de ramosa venabula quattuor Orno.
Ecce duo tibi Nisa, duoq; bastilia Nymphis,
His series pauidos, nemora inter frondea, Ceruos,
Cervos, & Capreas, & fuluo tergoe Damas.

LYC. Ad fluuium duc Daphni canes (vocat astus
in vmbra)

Nec catulos virides sine lasciuiare per herbas.
Eia agedum, requiesce Lacon, requiesce Lycarba,
Fervidus Hesperias dum Sol declinet in vndas.

ACR. Ad salices mea Nisa veni, dum retia tendo,
Hic nemus, hic gelidis lenes afflatibus aura.
Huc ades o mea Nisa, nouos tibi ruris honores,
Purpureas vuas, & cana Cydonia seruo.

LYC. Vesper adest pueri, nodosa refigite lina,
Humidaq; ad Boream suspendite, non bene Luna
Creditur, hoc primum: sed cum praeuincia lucis
Fulserit exoriens Aurora, reuifite syluas.

ACR. At mihi nocte magis latos obsidere campos,
Insidijsq; placet dumosas claudere valles,
Cum terraq; fretumq; silent, micat Arcadis vrsa

Sidus, & argutis circum tremit ignibus aether.
 LY. Exul ago, et teneros meditor (qs credat?) ama
 Solariq; iuuat rapidos, quib. vrimur, aestus, (res,
 Flumine Vare tuo. Quid tum si vata negabunt
 In patriam reditus? Tellus cōmune sepulcrum est.
 ACR. Vos ego dilectos cineres, atq; ossa parentum,
 Et nemora, & dulces iubeo saluere penates.
 Cynthia vale. Quid tum, patrie si nulla videnda
 Spes superest? Vno sub Sole iacebimus omnes.

Hac illi: at medijs Varus caput extulit vndis,
 Rugosq; notans in Fagi cortice versus,
 Cetera ad Eridani, dixit, cantabitis amnem.
 Dixit, & obliquo rursus caput abdedit alueo.

N I C E R.

E C L O G A I I I.

Astrorum nitidos aurora fugauerat ignes,
 Purpureoq; fores celi reserauerat ortu,
 Cum N I C E R egregias vrbes, terrasq; iacentes
 Collustrans, frugesq; nouas, celestia dona,
 Laticia sensit dulces sub pectore motus:
 Cæruleus Nicer, irriguis qui praesidet vndis.
 Nec mora, vicina ripa deiectus in vmbra,
 Aurea suspiciens formosi lumina Solis,
 Talia iucundas lætus cantauit ad auras.
 Iam tandem Sol dux fati, Dux lucis, & au,
 Sol, qui perpetuo torques vaga sæcula motu,
 Expectata diu iam tandem gaudia portas.

Sic

Sic equidem voluebam animo, tristesq; meorum
 Solabar casus : nec me sperata sefellit
 Sors rerum. Prisca sobolem de stirpe parentum
 Agnosco, regum genus, atq; Heroibus ortum :
 Cuius ab auspicijs fausta pulcro ordine luces
 Succedunt, terrasq; nouo candore serenant
 Purpurei Soles, & amica splendida Luna
 Sidera : tum mites aura, Zephyriq; salubres,
 Purgarunt late corruptas aëris oras.

Urbibus hic pulsos cines, & ciuibus vrbes
 Reddidit, ac lassi placauit numinis iram.
 Iamq; adeo populos celo delapsa reuisit.
 Iusticia humani generis decus, vnica custos
 Imperij, cui sancta fides & fœdera cura.
 Hanc circum Pax lata volant plaudentibus alis
 Exultat : Pacis sequitur comes, optima rerum
 Libertas, longo terris post tempore visa,
 Libertas faustum terris & amabile nomen.

Vos quoq; quæ veterū Heroū super æthera laudes
 Tollitis, ac memori transcribitis omnia fama,
 Pierides saluete, Iouis genus : Ocia iam vos
 Certa manent, veterum finem sperate malorum.

Fortunate Nicer, tu nunc per pinguia terra
 Ubera, perq; vrbes elatis cornibus ibis,
 Agnoscesq; tuum late increbrescere nomen :
 Et nemora, & tua rura, tuosq; virescere colles.
 Interea molli resident in gramine pastor,
 Vel pastor, vel secreto venator in antro,
 Mulcebunt dulci labentia flumina cantu :

Gaudebunt vnda, gaudebunt Naiades vda:
 Et vos ô gelida nemorum gaudebitis vmbra,
 Ludentes vbi mane canent, vbi vespere Musa,
 Et mansura sui longum monumenta per auum
 Dulci purpureis incident carmina truncis.

Innumeris alij se tollunt laudibus amnes,
 Credo equidem: varios alto sub gurgite pices
 Rhenus alit fontesq; suos, suaq; ostia iactat
 Denubius: genus acre virum pater educat Albis:
 Magnanimos Nicer Heroas, verumq; potentes,
 Insignes pietate Duces, & fortibus ausis.

Suaue sub auroram colles reptare salubres,
 Dum tennes spirant zephyri, blandaq; volucres
 Nascentem cantu lucemq; diemq; salutant:
 Suaue etiam, postquam rapidus deferbuit ardor
 Iam labente die gelidos inuisere fontes,
 Mollibus in pratis, sub frondibus arboris alta:
 Suauius, armorum populos terrore solutos
 Aspicere, & placido decoratas Principe terras.

Pastores cohibete greges, & parcite ripa:
 Ripa gerit Regum natos è sanguine flores,
 Equibus Heroum texent sibi ferta nepotes.

O decus, ô requies afflictis vnica rebus.
 Ecce tibi ad patrij vada fluminis aurea surgunt
 Citria, odoratis pendent mala aurea ramis.
 Ecce tibi roseis se punica floribus arbor
 Induit, & virides densant vmbacula Lauri.
 Nec tenera sitiunt olea, liquor almus aquarum
 Temperat, & vitreis humectat gramina guttis.

Desuper

Desuper illacrymans, Venerisq; & Solis amorem
Irrigat, ac suaues Thymbras, & flore comantem
Luteolo melilotum, & acanthi nobile gramen.

Huc ades ô, rapidumq; vmbra solare laborem:
Nec te pœniteat mollem captare quietem
Propter aquas. Ego sum, valles quem cernis amœ
Cursibus obliquis, & mollia prata secantem, (nas
Vtilis infirmo pecori Nicer, vtilis agris.

Accipe & hac, quæ lata parens tibi munera tel
Hactenus ignotas agris mortalibus herbas (lus
Submittit, nouus vnde vigor, nouus vsq; resurgat
Frôtis honos, redeantq; exhaustæ in pristina vires.

Salue Heros, salue ô nostris Sol addite terris,
Imperioq; bonus, rebusq; labentibus assis.

Finierat Nicer, illi vrbes, vallesq; recurua
Plauserunt, aura, plausere volucres,
Et mentes prisca subijt virtutis imago.

Has tibi primitias, ausis Otho fortibus ingens,
Sacrabam, nomenq; tuum sublime ferebam
Colle sub herbofo residens, vbi flumine pulcro
Ceruleus gratam Musis Nicer alluit urbem.
Quod si fata mihi, quæ tu facis, oia seruant,
O quales tibi cantabunt mea carmina laudes,
Qua legere interdum iuuat, ac celebrare minores.

LYCIDAS.

E C L O G A I I I I.

Si vacat, & dulces iuuat instauare querelas,

Et cantu oblectare animum, curamq; leuare,
 Flumineas inter salices, Amasae, vel Alnos :
 Huc ades, & viridi mecum requiesce sub umbra,
 Qua pater Eridanus campos & roscida lymphis
 Prata secat, tumidisq; sonans deuoluitur vndis.
 Hic incisa leges procera in cortice Lauri
 Carmina, quæ vestris nuper digressus ab oris
 Cantauit, Lycidas duri solamen amoris.
Illum amnes mirati, illum Ticinus, & ingens
Larius : insonuere Alpes, gemitumq; dedere.

Namq; canebat, vti nascentis origine mundi
 Et felix ætas, & fortunata fuissent
 Secula, cum pulcro gentes se more tenerent
 Sponte sua, et magnos colerent ante omnia Diuos.
 Omne æuum in syluis, omnes venatibus annos
 Ducebant, lati præda, rigidisq; ferarum
 Exuijs : fontesq; suos, sua flumina norant.
 Donec paulatim succedere dirus habendi
 Cæpit amor, moresq; alios noua protulit ætas.

Hinc Lunã, et pulcrum Solem, stellasq; minores,
 Astrorum inprimis aptos venantibus ignes,
Oriona, Canemq; refert, geminosq; Triones.

His miseram Clytiam, niucũq; adiungit Adonin
 Ploratum Veneri: nec agentem in retia ceruos
 Præterit Oebaliden : Vos ô pulcerrima quondam
 Corpora, nunc flores, quos educat hũmida tellus.

Hinc fastus Narcisse tuos, dum despicias omnes,
 Increpat : ab, teneræ quæ tanta superbia formæ
 Infelix, iam ver illud, flos ille iuuentæ

Langue-

Languescet, Dryadasq; olim Deus vltor amantes
Audiet, ac nullo tua pœna tacebitur æue.

Nec silet, vt Nymphas, Dominãq; in fonte la-
viderit Actæon, canibusq; immitibus vsus (uantẽ
Rorantes multo sædarit sanguine syluas.

His addit ninæ secreta cubilia Luna,
~~Ut gremio Endimiona suum~~ Dea fouerit, vtq;
Mortali in gelida furtim se iunxerit herba,
Et pueri roseo caput acclinauerit ori,
Dum iacet, ac fessos recreat sopor humidus artus.
Tranat amans nubes, & ab æthere labitur alto
Noctis bonos, celiq; decus: miserantur euntem
Sidera, gratantesq; susurrant leniter aura.

Te quoq;, cui Lauro crines cinxere virenti
Pierides, citharaq; sua dignatus Apollo est
Sturmere, insigni perducit ad æthera cantu:
Sturmere, Aonidum decus, & spes vnica Vatum.
Tu quoq; enim pharetrã interdũ suspēdis, et arcũ,
Ex humeris, serpuntq; hederæ per tempora nigræ,
Aut intertexta crines tegit insula quercu.

Hinc syluas iaculis, & messes retibus aptas,
Venantumq; refert habitus: nec praterit Umbros,
Nec Morium de stirpe canes, celeresq; Sicambros.

Morborum caussas etiam demonstrat, & vsum
Herbarum, morsusq; docet sanare ferarum,
Intybaq;, scyllamq; grauem, tristesq; lupinos
~~Illinere, & veteri miscere bitumen Amurcæ.~~

Postremo celum aspectans, Solemq; cadentem,
Ocyroen Lycidas suprema voce salutat:

Crudelem

Crudelem Ocyroen, Zephyrosq; affatur, & auram.
 Vos testes estote aura, feror auis altos
 In montes, arcumq; volens, pharetramq; repono.
 Vos quoq; me nunquam dilecta videbitis ultra
 Flumina: quandoquidem nostras tu sola querelas,
 Ocyroe, tu sola meos contemnis amores:
 Nec quid sint lacrymæ, nec quid suspiria curas.
 Irriguis crescunt non vnâ in vallibus herba,
 Puberibus Seseli folijs, Hederæq; recentes,
 Et baccis croceum & folijs bicoloribus Arum,
 Arum vrsis, apris Hederæ, Seseli vtile cervis.
 At mihi nulla mei crescit medicina doloris,
 Nec desiderium radix leuat vlla, nec vnquam
 Labitur Ocyroes è nostro pectore vultus.
 Iamq; vale, dura Ocyroe: tuq; omnia lustrans
 Sol pater, astrorumq; ignes: vos littora, & amnes
 Aeternum saluete: Hæc verba nouissima sunt.

Hæc Lycidas: & se virides proiecit in herbas
 Cum gemitu, & lacrymis Alpes respexit obortis.
 Surrexit tamen, & nemorum deserta petiuit
 Hospitia, & Rhæni fontes superauit, & ortus
 Danubij, & notis tandem se reddidit oris,
 Nec latum patria, aut oculi videre suorum.
 Tantum ille in syluis & in altis montibus errans,
 Ingratos soles, ingratas carmine lucas
 Condebat, gemitusq; imo sub corde premebat:
Si qua dies posset tantum lenire dolorem.

DAPHNIS.

Eclo-

MYRTILVS. CELADON.

*Frigui iuxta fontem. Acidis, ilice tecti,
 Myrtilus & Celadon, occasum in fontis amici
 Lugebant pariter, verisq; obscura vicissim
 Miscebant: atate pares, & versibus ambo
 Insignes, ambo villosæ pellibus vrsæ
 Induti: Celadon venator, Myrtilus auceps.
 Tum prior antiquos Celadon sic orsus amores:
 CEL. Daphnis erat forma egregia, viridiq; iuuetæ:
 Venatore satus Daphnis, quem Sirmia mater
 Ediderat partu, Mosa flauentis ad vndas.
 Sed tunc Euganeis in collibus, humida circum
 Flumina Medoaci, blandis dabat ocia Musis.
 Hic illum captantem auras, ripaq; iacentem,
 Altorum cultrix nemorum pulcerrima Leuce
 (Ut se forte domum venatu lassæ ferebat)
 Viderat, & totis perceperat ossibus ignem.
 Illam etiam spolijs prædæ sylvestris onustam
 Respexit cupido formosus lumine Daphnis.
 Nec mora, secreta Nymphæ se iunxit in vmbra,
 Spemq; fidemq; vltro dedit, et solatus amanti est.
 Felices ambo, propria hæc si gaudia vobis
 Numine fatorum stabili concessa fuissent.
 Dijs aliter visum eis: externas querere terras
 Daphnis, & ignotas inuisere cogitur vrbes.
 Ille quidem reditus spem corde fovebat inanem:*

Sed

*Sed vix dum gelidas à tergo liquerat Alpes,
Cum fessum, ripaq; æstus fluuiòq; leuantem
A dulci longe patria, amplexuq; suorum,
Immanis torrens spumantibus obruit vndis.*

*At trepida, & letho consumtum nescia Lence,
Dum puer in syluis, nudaq; inhumatus arena
Fluctibus eiectum iacet ac miserabile corpus,
Errabat sola infelix, elapsaq; dudum
Tempora dinumerans, sero te vespere Daphni,
Te redeunte die, tota te nocte vocabat.*

*Postremo furij sœuoq; euicta dolore
Impia crudeli dum funere nescit ademtum,
Absentis magico desigere carmine mentem
Aggreditur, soluitq; comas, tunicamq; recingit,
Et flammis adolens altaria, nocte serena,
Unanimem tali compellat voce sororem.*

*Tolle urnam, et viuos circum flagrantibus an
Sparge soror latices, nec flectas lumina retro:
Aemonias (quid enim lacrimis profecimus?) at-
Tentare est animus, niueis dū roscida bigis (tes
Luna super terras currit, Sol aureus infra.*

*Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos.
Sulphuris in terra gremio diffusilis humor
Gignitur, & rerum causas custodit, & ortus:
Idem etiam magicis tactas suffitibus herbas
Adiuuat, & cæcos, quibus vritur, implicat ignes.
Spargite cæruleos mihi sulphura, spargite fumos,
Ultrices Diræ, quarum ad scelera impia numen
Excubat, & pauidis terrorem mentibus addit.*

Dijq;

Dijq;, animaq; omnes, quas hic circumfluit aër
 Continet, has audite preces: mea gaudia Daphnis
 Discedens, famamq; tulit, niueumq; pudorem.
 Vindice vos illum pœna multate vicissim,

Et desiderium, & lacrymas, & mortis amorem,
 Erroresq; vagos, longosq; immittite luctus.

Spargite caruleos mihi sulphura, spargite fumos.

Ut canis, æstiu rapido cum sideris æstu
 Vertitur in rabiem, totis sitis aëta medullis
 Extimulat pavidum, nulloq; extinguitur haustu:
 Sic agat in furias Daphnin Deus ultor amantum.
 Sic Daphnin Deus ultor agat, totumq; perurat,
 Nec possit rapidos extinguere pectoris ignes,
 Oceanum quamuis, & cunctos obibat amnes.

Spargite caruleos mihi sulphura, spargite fumos.
 Hanc Laurum, veteri qua surgit proxima Myrto
 Propter aquâ, & virides frondete cacumine ripas
 Integit banc olim Laurum formosus amavit
 Daphnis, et arboribus coluit magis omnibus vnâ.
 Hanc age cum ramis, folijsq;, & cortice, & ipso
 Stipite, falce recide, & abena falce recisam
 Sterne solo insultâs, et dic: Mens Daphnidis istos,
 Daphnidis occultos mens impia sentiat ictus.

Spargite caruleos mihi sulphura, spargite fumos.
 Parce, soror, nimium procedere, perfida nescis
 Spirituum arbitria: hac agedum conside sub ara
 Dumq; sedes, faciam thuris fuligine nigra
 Obline, cras Aponi calidis purgaberis vndis.

Spargite caruleos mihi sulphura, spargite fumos.

Ille

Ille per aethereas viden' vt Caper aduolat auras;
Nigra Capro pellis, nigra cornua, lumina nigra,
Ingratum Caper ille vehet per inania Daphnin.

Spargite caruleos mihi sulphura, spargite fumos.
Iam terras celumq; inter nigrantia tranat
Nubila Daphnis io: sed quid strepit auras? propin-
Daphnis adest: nosco stridorē, sibila nosco, (quāt
Latratusq; canum diros, gemitusq; lutorum.

Spargite caruleos mihi sulphura, spargite fumos.
Heu, qd agā? en fœdatā vlua sine vestibus umbrā,
Daphnidis extincti simulacrum flebile cerno.

Iam iam Daphni dolet, iam tota mente, quod egi
Pœnitet: Elysium testor, sedesq; beatas,
Quas habitas: linguam terras, manesq; sub imos
Te sequar: I felix, cineriq; hæc perfer imago.

Parcite caruleis iam sulphura, parcite fumis.
Finierat Celadon, lacrymis tum mœstus obortis
Myrtilus hæc contra facundo redidit ore.

MYR. Nos quoq; Daphni tuos obitus, tua tristia
Deflemus, tumulumq; tibi sacramus inanē. (fata
Montibus in patrijs, mecum tua funera lugent.
Naiades, & mœrens turbatis Cynthius vndis,
Notus & aucupibus, notus venantibus Acis,
Et matutina referunt lamenta volucres.

Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
Dicebam: Fuge Daphni amnes, vaga flumina vite,
Sæpe rates fractas vndis, & mortua vidi
Corpora cum tabulis, flentesq; in litore nautas.

Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.

Hæc

*Hæc sylvas Daphni, hos fontes, hæc rura colebas
 Nobiscum, teneri dum flos adolesceret ævi.
 Sic laqueis volucres mecum, si Etisq; solebas
 Fallere carminibus: felix, si celsa potentum
 Atria spreuisses, sed non amor omnibus idem.*

*Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 Aerumnas etiam multas, rerumq; procellas,
 Et varias hominum fraudes, & frigora, & aësus
 Pertulimus: testis pater Appenninus, & ingens
 Larius, et zephyros mare q; prospectat et Austros,
 Culminaq; baud vnquã niuibus viduata sub ipsum
 Solstitium: extremo nunc me sub fine laborum
 Deseris, & mecum veteres, tua cura, sodales
 Amisso vitam socio experiuntur amaram.*

*Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 O vtinam fieri mutato corpore possem
 Flos Hyacinthe tuus, solitasq; referre querelas
 Pallentes inter violas, & molle ligustrum:
 Sic rosei veris prænuncius, orta quotannis
 Sidera sub Tauri, Maiaq; Atlantidos astrum
 Daphnidis in viridi lugerem cessite mortem.*

*Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 Quod possum, gemitu et lacrymis nemora oïa cir-
 Impleo, care puer, seu fuscas Hesper' umbras (cũ
 Inducit terris, celo seu præuius alto
 Lucifer auroram natalibus euocat vndis.*

*Occule luciferos Sol nubibus, occule vultus.
 Daphni tua semper laudes, doctiq; manebunt
 Ingenij monumenta, nec vlla redarguet ætas.*

Sis memor ô, celiq; aliqua de parte sereni
 Aspice nos, olim tecum tot casibus actos.
 Iam tibi parta quies, superumq; beata frequentas
 Concilia, & dulci permulces sidera cantu.
 Illic excipies venientem latus amicum,
 Corporis exutum vinclis, & carcere caco:
 Astrorumq; simul vastos mirabitur orbes.
 O qui complexus, ô quæ tum gaudia mentis,
 Gaudia perpetuis non deficientia seclis.

Exere luciferos Sol nubibus, exere vultus.
 Hæc illi vacua nuper Bolgange sub vmbra
 Cantabant, largoq; oculos humore rigabant,
 Dulcis amicitia memores, veterumq; laborum.

Tu vero Heroum soboles, cui sanguine Daphnis
 Iūctus erat, sortemq; vltro comes ibat in omnem,
 Daphnis in aduersis idem, rebusq; secundis:
 Extincti viuam candenti è marmore duces
 Effigiem, & templi sacrata sede locabis
 Spectandam, vt celebri prætexat honore sepulcrū,
 Aeternum vestri monumentū, & pignus amoris.

IN NVPTIAS ILLVSTR.

”

”

”

”

”

”

”

Vos mihi qua regum canitis connubia Musa,
 Longa quibus series aui, quibus alta vetustas,
 Fidaq; perpetua custodia credita fama,
 Dum Ducis egregij, post bella grauesq; labores.
 Felices celebros thalamos, vos numine vestro
 Aspirate mihi: tuq; o Ionis inclita proles
 Alma Venus, si te Vatum mortalia tangunt
 Carmina, si socij leges, & fœdera lecti,
 Et teneros lusus, & mutua gaudia curas:
 Huc ades, & cultos mecum spaciare per hortos,
 Et vernas lege Diuinosas, sponsaq; coronam
 Texte noua, qualis fulgenti lucida celo
 Astriferi nitidos inter micat atheris ignes.

Tu vero iuuenum Princeps, qui fortibus armis
 Et celebres factis proauos ingentibus aquas,
 Ioannes Guilielme, tuas nec despice laudes.
 Arma virosq; leges, & auorum clara tuorum
 Nomina: iam rerum per summa cacumina tantum
 Ire iuuat, ventura dies maiora reseruat.

Vix matutino radios pulcerrimus ortu
 Lucifer extulerat, fausto connubia portans
 Sidere, leticia montes & celsa fremebant
 Atria, qua vastas ad celum surgere moles
 Aspicit, & rapidis torrens Nicer astuat vndis.
 Forte sub exortum primum lumina Solis,
 Herbosa viridi residens in margine ripæ,
 Agresti stipula veteres meditabar amores
 Acidis, & studio curas solabar inani:
 Blandaq; vicina mecum Philomela sub vmbra

Argutis liquidas mulcebat cantibus auras.
Cum subito (ecce) nouem comitata sororibus vl-
Obuia Calliope sese mihi leta ferebat. (tro
Omnib. ex humeris cirbaræ, decor omnibus idem,
Perfusus auro velatæ vestibus omnes.
Ruta virens crines cingebat, & innuba Laurus.
Ibant & manibus Diuæ per mutua iunctis,
Hymen, ô Hymenæ, Hymen, Hymenæ canebant,
Mox ubi se viridi iuxta chorus omnis in verba
Composuit, siluitq; omnis, siluere volucres,
Ad me Calliope placidis ita vocibus vsa est :

Pone leues calamos, sat auenæ sibila montes
Et fontes nouere sacri, sat rustica lusit
Fistula pastorum curas : nunc inclita dices
Connubia, Heroumq; genus, Regumq; nepotes.
Ipsa ego te, sponsi repetens ab origine stirpem,
Per genus, & proauos, & facta ingentia ducam
Antiquæ sobolis, quam nulla aquauerit ætas
Laudibus, immensum qua Sol videt aureus orbem.
Hic labor, hoc studium generosis Vatibus esto,
Aut superûm laudes canere, aut præconia Regum,
Et memorem factis illustribus addere famam.

Dixit & ornatum gemmis, auroq; volumen,
Cyaneoq; nitens Hyacintho, & Iaspide glauca,
Explicuit gremio, matris venerabile donum
Mnemosynes, cui longa dies & nomina cura.
Illic alma Parens signarat, quicquid ab æui
Principijs, gestum memorabile, pace vel armis,
Quod natos olim iubeant meminisse parentes.

Hoc

Hoc promens, repetensq; altæ monumenta senectæ
 Calliope, Fagi super impendentis in vmbra,
 Talia labentes Nicri cantabat ad vndas.

Vasta iacet, Boreæ flabris obnoxia, tellus,
 Diues agri, diues pecoris, quam spectat ab alto,
 Tingere quæ nunquam cani se fluctibus audet
 Oceani, stellis semper sitientibus Arctos.
 Rhenus ad occasum, proniq; cubilia Solis
 Terminat, Auroram Nabathæaq; regna Visurgis
 Aspicit, hybernos Chauci, genus acre, Triones,
 At latus, vnde madens imbres denunciat Auster,
 Obnoxi claudunt montes, quibus arduus exit
 Oceani refluas Amesis qui turbat arenas.
 Illa parens regum tellus, quibus aspera cordi
 Prælia semper erant, statuas lucosq; colebant
 Religione sacros prisca: sæpe horridus anguis,
 Conscia sæpe vetus terrebat pectora quercus.
 Præcipue Heroas, pugnataq; bella caneant
 Solennes epulas inter, magnaq; sepultos
 Voce salutabant reges, animasq; vocabant.

Primus aus, proausq; potens, & diuite regno
 Sigradi pronepos, cum iam gens aurea passim
 Christiadum, scelus elueret lustralibus vndis,
 Flore virens animi primum ~~viribundus~~ & aui,
 Defendit veteres ritus moremq; sacrorum,
 Per caput & sanctam solitus iurare coronam,
 Sideraq; & patria cultos formidine lucos,
 Mansuras, Diuis quas ipse sacrauerat, aras.
 In clypeo sonipes excussis liber habenis

*Emicat, & volucres hinmitu disijcit auras
Arduus alta petens: iuxtaq; insigne paternum,
Lucida dimidiæ sinuantur cornua Luna.*

*Postremo castris toties exutus & armis
Iam senigr, vita donatus abiuit, & ultro
Abluit antiquæ tandem contagia culpa,
Nudatum patrio tingens in gurgite corpus.*

*Ipse salutiferi perfusum fluminis vnda,
Cæsar ouans, dudum vindictæ oblitus & ira,
Carolus excepit, gremioq; amplexus amico est,
Et vanos Diuum iussit dediscere cultus.
Laticia fremuere vrbes, septemq; Triones.
Usq; adeo pulcrum est, & nobile, parcere victis,
Pulcrius, indomitas quam bello subdere gentes.*

*Inde potens late, qua Lupia, qua pater errat
Albis aquis, Albis ducibus, bello inclitus Albi,
Quaq; rapax tumido campos secat amne Visur-
Iura dedit, donet defectis viribus ager, (gis,
Immemor amorum senijq; oblitus, in hostem
Dum ruit, humanos finiuit morte labores.*

*Filius hinc patrij generosus nominis hæres
Accepit veteres Mysos, terrasq; regendas,
Quas fluuio Plissina suo, quas utilis agris
Irrigat, & ripis formosus Elister amœnis,
Saxosumq; sonans spumanti gurgite Sala.
Inde vetus Sponso genus, & natalis origo,
Heroumq; domus se sanguine scindit ab vno,
Heroum, qui præstantes virtute, sub Arcto
Iusticia rigidas gentes, & legibus aquis*

Forma-

Formarunt primi, vita melioris ad vsum.

Hinc quoq; (si fratrum spectes à sanguine stirpē)
~~Magnus~~ Otho, date thura Duces, date manib. arā.
 Hic vir, hic est, cui vester honos, cui gloria vestra,
 Imperijq; decus fuit, & Germania cura.

Proximus innocua populos in pace regebat,
 Maxima cui Divūm cultus abolere profanos
 Cura fuit, censusq; ideo ~~TIAGRINVS~~ & ades
 Constituit, magniq; adiecit ponderis auram
 Illis, qui genus indocile ad meliora vocantes
 Sacra propagarent, lumenq; errantibus essent.

Filius huic, primis nemorū studiosus ab annis,
 Venatu tolerare famemq;, brumamq; solebat,
 Cornigeros ~~TERMANVS~~ agens in retia cernos,
 Impiger ex humeris pharetra suspendit & arcū,
 Solertiq; altos cingens indagine montes
 Militat in sylvis, rigidisq; irascitur vrsis,
 Et foribus rictus præfigit, & horrida terga.
 Scilicet vt melius (si quando bella vocarent)
 Imbribus Hercinioq; gelu duratus & aestu,
 Militiæ posset duros perferre labores.

Scipit hinc natus rerū ~~THEODRICVS~~ habenas,
 Marte potens, gleba qui pingues vberē campos
 Finibus adiecit patriæ, qua flumine pulcro
 Aduena fœcundos Vnster perlabitur agros:
 Unde etiam seri titulum gessere minores.
 Nec ~~DEDO~~ minus ense bonus, minus utilis hasta,
 Nec belli tenuit quisquam Dux aptius artes:
 Siue opus extensos metiri castra per agros,

Seu faciem pugnae componere, siue profundas
 Subsidio fossas positis deducere castris,
 Defensura cauas & propugnacula fossas.
 Hunc consanguineo pro Cesare bella gerentem
 Mirati stupuere Hunni, stupuere niuosum
 Potantes Tanain, gelidiq; Borysthenis undas:
 Omnia cum ferro tumida prope flumina Sale
 Sterneret, ac caperent vix mæsta cadauera ripe.

Nec minus in clarum famæ processit honorem,
~~Nomen cui referens NATVS~~, qui patre sub ipso
 Prima rudimenta, & primos exegerat annos:
 Virtutem primo patris miratus ab æuo.

Appenniniguam fractis hic cornibus Arnum
 Contudit, exultans campo bellator aperto:
 Sicut vbi torrens, nymbis hyemalibus auctus,
 Spumens, & feruens, insano vortice sylvas
 Proruit, & messes late populatur, & agros.

Nec te magne ~~THIMO~~ tacitū, natūq; relinquā
~~CONRADUM~~, insignē fama & præstantibus ar-
 Marchio qui primus tecū Misneidos oræ (mis,
 Victor in Eridani campo, atq; Insubribus aruis
 Ausonium multo compleuit sanguine Tybrim.

Hinc ~~ORIO~~ civili præcinctus tempora quercu,
 Ditibus argenti venis, arisq; scatentem
 Fribergam, et Phylires excelsam condidit urbem.
 Inter Hamadryadas Phylire formosa sorores
 Venatrix, timidas illis in montibus olim
 Insidijs cursuq; feras agitare solebat,
 Et grauidam iaculis pharetrā, tremulūq; gerebat
 Missile,

Misfile, quod liquidas ad Eliftri creuerat vndas.
 Sed cum virginei spoliū & decus omne pudoris,
 Dum iacet, & dulcem carpit securā quietem,
 Impius in sola pastor conualle tulisset:
 Non vltra potuit tantum perferre dolorem
 Tabentesq; artus anima indignata reliquit,
 Alma sed infantis casum miserata puella
 Excepit gremio tellus, tiliamq; virentem
 Ossibus ex Phylireis, liquidas emisit in auras.
 Nunc quoq; per ripas illic, per mollia crescunt
 Prata per excultos tiliæ, sub mænibus, hortos:
 Sapius & gratas præbent venantibus umbras.
 Unde vrbi indigenæ nomen fecere priores.

Inclitus hinc atavi Theodricus nomen adeptus,
 Infelix medicū bibit atrum fraude venenum.
 Natus adhuc primo cum vix pubesceret auo,
HENRICUS, qui post factis clarissimus, omnes
 Egregia proavos post se virtute reliquit,
 Illi, cum superas liquisset auunculus auras,
 Conditus extrema Ludouicus Iapygis ora,
 Pro meritis, Cæsar Fridericus, tradidit acres
 Tyrigetum populos, titulisq; illustribus auxit.
 Belliger hic clarum certamen equestribus armis
 Edidit, effigiem belli: clangore tubarum
 Antra resultabant late, montesq; fremebant,
 Vincentum plausu pariter, sonituq; cadentum.

Campus erat, virides claudebant vndiq; sylva,
 Aureaq; in medio diffusis frondibus arbor
 Stabat, erant aurum rami, folia aurea ramis,

Aureus & cortex, at sola argentea radix.
 Hanc circum nitidi, precium victoribus, enses,
 Et galea insignes cristis, viridesq; corona,
 Nec minus Heroum, per gramina mollia, nata
 Candida virgineo quatientes corpora motu
~~Ducebant choreas~~, quas inter filia magni
 Caesaris, in thalamos ~~ALBERTI~~ ducitur vxor
 Margaris, inde sati ~~FRIDERICUS~~, & acer in armis
 Solennes ferro casus ~~TILMANNVS~~ ad aras.
 Sed profuga luctus genitricis, & horrida bella,
 Dum genitor natos iustas irritat ad iras,
 (Ab nimium teneri stimulis agitatns amoris)
 Mens reticere mihi: Sprea sanguine fluxit, et inges
 Albis, & Hercinijs quacunq; e montibus oria,
 Tyrigetum pingues humectant flumina campos.

Nominis eiusdem, ne dira licentia ferri

Frid. Henning Impunita foret, latronum ~~ELIUS~~ arces
 Diruit, hinc NATVS, sublato patre, rebellem
 Ultus auos, multis impleuit cadibus urbem,
 Corniger vndoso qua flumine stagnat Hieras,
 Captaq; ferratis affixit postibus arma.

Frid. Henning Quartus in aduersos vlticia signa Bohemos,
 Pro decore Imperij, generosa Caesaris vltor,
 Mouit, et insigni ~~FRIDERICVS~~ laude positum
 Saxonici clarum tulit Electoris honorem.
 Ille etiam curans tranquilla commoda pacis,
 Hospitium nobis ad Elstiri condidit amnem,
 Egregiasq; animos precijs accendit ad artes.

Proximus Arctoi spolijs Aquilonis onustus,

Impo-

Imposuit leges domito ~~ERIDERICVS~~ Hanelo. 2. *placido.*

Tu quoq; coniugio felix, & prole nepotum
Cassubios, ~~ERNESTE~~, sagittiferosq; Polonos,
Odera piscofo qua labitur amne, coërces.

~~ELLIVS~~ armorum patriam formidine soluit, *frid. 3. Superius*

Felicesq; petens Solymos, & nobile bustum,
Vicit iter durum pelagi, & Curetica terram,
Gortynam, Gnosonq; & in aequore Cycladas alto.
Phæbeamq; Rhodon vidit, gentesq; beatas
Phænicum, Syriæq; hortos qua Tigris, & ingens
Labitur Euphrates, celo gratissimus amnis,
Ille etiam dubijs magno pro Casare rebus,
Tbreïcium Austriacis auertit mænibus hostem,
Regnatorem Asiæ. Thracasq; Getasq; trahentem,
Et magnas Orientis opes, cum Norica saxa
Et tremere late Nymphæ Istrides, Istrides vnda.
Illum Aponus vidit, celsaq; Antenoris arces,
In ferrum ruere, & Pataui prosternere muros.

Ensisfer hinc, nec fratre minor pietate, nea armia
~~IOANNES~~ motus compefcuit acer agrestes :

Qualiter Arctoïæ Boreas emissus ab antris,
Atra serenato depellit nubila celo,
Strenuus hinc per saxa ruens, per tela, per ignes,
Insiliit primus Regalis mænibus Alba,
Inq; expugnato clarus stetit aggere victor,
Sublimes tollens aquilas : ausisq; potitus
Muralem querna meruit de fronde coronam.

His ducibus celo caput extulit aurea, quæ nunc
Religio totum sincera perambulat orbem,

Quam

Quã probitas, et sancta fides comitantur euntem,
Et concors pietas ius omnibus vna ministrat.

At nomen qua voce tuum, quouẽ inclita facta
Carmine, ~~IOannes ER~~ ~~Iderice~~ binominis, æquem?
Quæ tibi non Laudes, qui non debentur honores?
Pectore magnanimo similem tibi nulla tulerunt
Secula, nulla ferent, dulcem profundere vitam,
Et fortem, cara pro religione, cruorem
Promptus eras, mortemq; Dei pro laude pacisci:
Commotus nunquam præsentis imagine letbi,
Scilicet accensum diuino pectus amore,
Non vis vlla domat ferri, non fulminis ignes.
Qualiter ipse pater vita, Sol lucis origo,
Sol oculus mundi, cæca sub nube laborat
Interdum, victis mox nubibus aureus exit.
Maeste animo Germano, et maeste ingetibus ausis,
Sic etiam dilecte Deo, quod mille probatum
Tentatumq; modis, reducem fidissima Coniunx
Vidit, & in cara Domini ceruice pependit
Ante obitus: dulcem nati videre parentem.
Et nunc in patria cineres tellure quiescunt.
At veteres inter proauos, cætusq; piorum,
Spiritus exultat liber, fruiturq; perenni
Læticia, æternisq; bonis discrimina pensat.
Salue magne pater patria, tua gloria viuet,
Donec in occasum roseo voluentur ab ortu
Sidera, donec erunt latices Aganippidos vnda.

Inde satus fausto coniungit fœdere tædas
Sponsus, & illustres thalamos iam nubilis intrat

DOrv-

Dorothea, primosq; parat coniungere somnos :
Amborumq; Dei votis concordibus assunt.

Iâq; tubæ cātusq; sonāt, domus ampla resultat,
Laticiaq; fremunt rupes. Surgamus, & altam,
Aonides, Soceri scandamus Principis arcem.
Ut cum rorifero noctem produxerit ortu
Hesperus ad sponsæ thalamos *Hymenæa* canamus,
Felicis bona signa thori, & nubentibus omen
Dixerat, & varijs lento de vimine textos
Floribus implebant calathos, ætatibus omnes,
Et facie, Cultuq; pares : urbemq; petebant.

Tu mihi nūc, qui culta rigas spumantibus undis
Arua Nicer (nam te veterum nec facta parentum
Nobile nec patriæ decus ignorare putandum est)
Quandoquidem hos prima colles ab origine mundi
Alluis, ipse genus Sponsæ, patrumq; recense.
Facta, Ducesq; atavos, prohibeq; silentia fama.
Nam potes, et gratū est canere, et meminisse volu-
Sic Remisus, Iaxusq;, tuū sic *Coccius* amnē (ptas.
Augeat, & salices crescant tibi semper & *Alni*,
Qua virides inter *Rheno* confunderis umbras.

Sic ego : cum lato madidū caput extulit antro
Ceruleus Nicer, & molli viridantia musco
Tempora concutiens. His orti montibus (inquit)
(Dicam equidem, nec te longo sermone morabor)
Magnanimi Heroes quondam, melioribus annis,
Fundarunt vrbes populis, gentemq; comatam
Iusticiam docuere sequi, nec temnere Divos.
Splendida sed tenebris inuoluit gesta vetustas.

Quando-

Quandoquidē, quamuis populis opibusq; potentes,
 Sacrorum dulci caruerunt munere Vatum :
 Munere, quo fragilis perfunctos munere vita
 Dīs aequat superis, & leto nectare pascit.

At Sponsa (Si prima domus quærat̃ur origo)
 Inclita Francorum series à sanguine manat,
 Et genus, & generis prisci numerosa propago,
 Sed neq; tum colles istos, non ista colebant
 Rura at̃aui : sed qua flunio premit arua sonanti
 Danubius, quaq; Hercinijs è montibus orti
 Danubium supra Nabus, & Regus influit infra,
 Quaq; vides solem labens Pegnesse cadentem.

Maximus hinc ortus, sauos LVtholdus in Vgros
 Et peditum cuneos, & turmas duxit equestres,
 Claraq; transcendens maiorum facta suorum,
 Infestum domitis compescuit hostibus Istrum,
 Pannonioq; Anasi compleuit sanguine flumen
 Aureus in clypeo veterum gestamen auorum
 Ardebat, vastosq; leo pandebat hiatus.

Nec minor ARnolphus bello, nec NATus eodē
 Nomine, Dīs animæ similes : vidi horrida vidi
 Prælia, cū pulcrā peterent per vulnera mortem.
 Tranquillos in pace obitus, ignobile fatum
 Credebat, patrijsq; Hunnos ducebat ab oris,
 Spe regni profugus flagrans VERNERUS auiti.
 Primus in aduersos ibat, pugnamq; ciebat,
 Quoq; loco melius ducendus & ordine miles
 Nouerat, & magnis aderat vis insita verbis.
 Quas Lynce in ripa pugnās, quæ funera densis
 Stragibus

Stragibus arctatus vidit? qua diuidit acres
 Vindelicos, Rhetosq; quot intumulata virorum
 Corpora Danubij spumantibus intulit vndis?
 Qualiter in trunco flammæ si forte relinquit
 Ille domum sero rediens iam vespere pastor,
 Tempestas si nocte, Euris surgentibus, orta est:
 Omnia peruolitant ignes, it turbine vasto
 Flammæ torrens sylvas effusus in altas.

Ordine tres illis vos successistis OTHONES,
 Præstantes animis, factisq; illustribus omnes.
 Quos inter seuis excellens tertius armis,
 Per varios pelagi tractus, per inhospita longe
 Littora, littoribus multum distantia nostris,
 Sideribus, remisq; aurisq; ferentibus vsus,
 Europa è magna multis comitantibus Heros,
 Antiquos petijt Solymos, Cedroq; virentes
 Palmiferi colles Lybani: tunc inclita rursus
 Acta sub Imperium Solyme: tunc Ascalo, & ipsa
 Quæ toties Vatum celebratur carmine, Bethle,
 Gazaq;, & æquoreis Iope quæ tenditur vndis,
 Hadriacis Iope statio gratissima nautis.
 Felices animæ, quibus illo tempore nasci
 Contigit, et magnum pariter dare vela per æquor,
 Et fortunatum spolijs decorare sepulcrum.
 Crediderim colles ipsos, montemq; Sionis
 Ardua gratantes iactasse ad sidera voces,
 Cum iam victor ouans, positis exercitus armis,
 Procumbens sanctæ pronus daret oscula terræ:
 Fulgeretq; crucis passim venerabile signum.

Post

Post OTHO pacis amās, et Maximus alter ab
 Filius, insignis bellator, Iapyge fertur (illo
 Per Latium, sublimis equo, qua turbidus auro
 Abdua, qua lento fecundos agmine campos
 Ollius, Hesperidumq; secat regnator aquarum
 Eridanus, tenera qua cinctus arundine crinem
 Mincius, & ~~rapidis~~ ~~arbores~~ deuoluitur undis,
 Amnis, & à Gallis Italum qui separat orbem.
 Primus in hos, sexti genitor LV douicus Ottonis
 Migravit colles SEPTemuir, & ampla reliquit
 Et NATO, & seris regnanda Nepotibus arua.
 Insignes ambo virtutibus, artibus ambo
 Pacis, & armorum studijs. Pater indole gaudet
 Egregie sobolis, nec displicet amula virtus.
 Tunc ducibus primum claris habitabile saxum
 Hoc fuit, extrema quod desuper imminet vrbī.
 Hic ortus LV douice tuos, cui maxima rerum
 Verborumq; fides, hic incunabula vidi
 RVDOLPHI, primos hic egit FILIVS annos,
 Sape fatigatis sudorem flumine puro
 Abstersi, fouiq; undis, & lenibus auris:
 Seu spolia ampla domū bellando parva referrent,
 Seu nemorum exuvijs lati prædaq; ferarum,
 Venatu sera fessi iam nocte redirent,
 Munera per ripas semper suspensa videbam,
 Setigerum caput aut apri, vel cornua cerui.
 Hinc pius Aonijs Dux condidit atria Musis,
 Perculsus dulci RVPERTVS laudis amore.
 O decus, ô nullos vnquam reticende per annos,
 Fortu-

Fortunate senex. Tibi se debere fatetur
 Posteritas, Patriam tu doctis artibus ornas,
 Ingenuosq; iubes regnare per oppida mores.
 Ante vagis tantum notus pastoribus, ibam
 Per nemora, & valles, piger atq; ignobilis amnis.
 Nunc Rhenus mihi, nunc Viadrus, nunc Ister, et Albis
 Assurgunt, cinctaq; hedera mea flumina circum
 Aonides choreas agitant, & carmina dicunt:
 Inflat & argutas non Tityrus vnus arenas.
 Fortunate Senex celo tua nomina tollit
 Gloria, qua latis mundum circumuolat alis.
 At nisi munificus Musis ea dona dedisses,
 Heu quibus in tenebris, quanta sub nocte iaceres
 Flebilis, & penitus caligine consitus atra?
 Illi etiam Nemetum in campis, bis munere Divum
 Uno parta die magno victoria plausu.
 Bis victi cecidere hostes, ac terga dedere.

Imperij post hac nato concessa potestas,
 Qui temphis urbem, donisq; ingentibus auxit,
 Musarumq; fouens hortos, & amœna vireta,
 Dulcia RYPERTVS patrijs dedit ocia terris.
 Et Latio tandem Tuscoq; reuersus ab Arno,
 Longæuus curis mortalibus exiit annos.

At proauos superans, sceptris adiunxit auitis
 Dotales STEPHANVS: populos, gētesq; feroces,
 Qui Lutram, Saramq; bibūt, quorumq; per agros
 Spumeus vndoso declines gurgite cursus
 Extendit Rhenus, vagosq; erupibus ortus
 Iam dominū prono Rhenū petit amne Mosella.

Hinc patri FRiderice subis, natumq; relinquis
 IOANNEM, cuius de sanguine dictus eodem
 Nomine tranquillas ad pacis idoneus artes
 FILIVS, implevit magnum virtutibus orbem,
 Iusticia cultor, iurisq; minister, & æqui.
 Ipsa suas illi natura recluserat omnes
 Diues opes, celumq; animo sublimis adibat,
 Stellarumq; obitus, stellarum nouerat ortus.
 Atq; salutiferas proprijs cum viribus herbas,
 Quid sterile Asplenū, quid leta Sysimbria possint,
 Et mentha virides, & odorifera Calamintha,
 Buglossusq; Thymusq; Lupiq; volubile gramen,
 Læmq; docem numerans æta serennia vita,
 Bis tribus adiectis, robustus, & integer annis,
 Celestes petijt sedes, quas luce perenni
 Aeternis, Opifex rerum fulgoribus implet.
 Is densis obscura ducum monumenta tenebris
 Eruit & totam stirpem, laudesq; parentum.
 Ire per atates iussit, perq; ora nepotum.

Nunc virides Rheni tractus, sortitus honores
 Et titulos atani(sic arbiter omnia iustus
 Tempora dispensat Deus, atq; in pristina reddit
 Sape ducum sobolem) magna cum laude gubernat
 Inclitus, & populo FRidericus amabilis omni.
 Cuius, adhuc annis vix pubescentibus, Ister
 Signa sagittifera contra Mahometica Luna
 Egregia speciem virtutis, & indolis alta
 Primitias vidit, bellatricemq; ferentem
 Per turmas aquilam, valida stupuere cohortes.

Masse

Maſſe rudimentis Princeps, Dñj noſtra tuentes
 Praſidia, ad veterum te ſeruauere parentum
 Imperia, & placida terras in pace regendas,
 Annorumq; moras fortuna beator impleret.
 Qui vigor ingenij? quantus ſub peſtore ſeruet
 Doctrina celeſtis amor? quam vita ſuorum
 Cura ducis? doctis quæ confert præmia Muſis?
 At tornos ſi quando ruit Venator in Aproſ,
 Et belli ſimulacra ciet, ſyluaſq; fatigat,
 Arduus alipedem curru Phaetontia inuſum,
 Herbiſer eduxit, quem Minicius Andide ſylua
 Concitat, ille volans argutas erigit aures
~~Sublata ceruice, ſimul pernicioſ Euro~~

Crura per apricos glomerat ſinuantia campos.
 At natos, clari ſpectantes facta parentis
 Splendida magnifica ſtimulat virtutis imago,
 Speq; noua tanti letatur ſanguinis orbis.
 Hoc genus, hæc Sponſa vetus eſt nubentis origo.

Sed iam Sol rapidos ſuperingerit altior æſtus,
 Dum loquor, & tactus radijs incanduit aër,
 Iamq; tubæ, lituiq; ſonant: procedit ad aras
 Sponſus, vt auſpicibus firmet connubia Diuiſo.

Finierat Nicer, inuerſa tum protinus vrna
 Inſonuit, fluctuſq; nouos emiſit aquarum,
 Cornuaq; occultuit vitreis taurina ſub vndis,
 Cornua ſummineo ſemper viridantia muſco.

Fortunati ambo, natiq; fauentibus aſtris,
 Et virgo felix, & felix virgine Princeps,
 En virides Titan meliori lumine montes

Irrigat, & celum discussa nube serenat,
 Et placida geminis gratantur amantibus aura.
 Ipsa nonos tellus submittit Dädala flores,
 Flexibiles hederas, & Eryngion vrile nuptis,
 Cuius flore Phaon, & noto germinis usu,
 Dulcia promeruit Permessidos oscula Sapphus,
 Secretum spinis quod Eryngion horret acutis.
 Hos noua seu gremio fert Sponsa, vel occultis ore,
 Illicitos nunquam coniunx meditatur amores.

Qualis in exculto genialis Amaracus horto,
 Candida fontanis quam nutrit Hamadryas undis,
 Surgit, & ambrosium late diffundit odorem:
 Sic tenera vernans iucundo flore iuuante
 SPONSA nitet, mollesq; rosas, & lilia vincit,
 Lucidus è collo gemma Garamantidos ignis
 Irradiat, vestisq; pedes descendit ad imos
 Aurea, flauentes tegit aurea vitta capillos,
 Aureaq; è nixeo redimicula pectore pendent.
 Sed pudor, & probitas, & honestas regia cultum
 Vincit, & exuperat casta reuerentia fama.
 Sordet enim nisi coniunctum virtutibus aurum.
 Illius aspectu flagrantia lumina pascit
 SPONSVS, in æstiuo rapidus què puluere Mosa,
 Somiaq; Heroum multa inter millia vidit:
 Dum fretus superis & equo sublimis & hasta
 Fulminat, & magno ductor clamore triumphat,
 Lataq; tranquillo circumspicit agmina vultu:
 Qualiter aurora formoso præuius astro
 Lucifer arduos nitidissimus explicat ignes.

Iamq;

Iamq; dies iucunda fuit, simul ordine longo
Accumbunt epulis procures, lucemq; morantem
Mollibus aut choreis, vario certamine condūt.

Et iam permensus celum Sol occidit, & iam
Montibus è celsis maiores suscitatur umbras,
Obscuratq; ignes stellarum Luna minores.
Ecce leues atro crepitantes sulphure flammæ
Subuolitant, rutiliq; petunt spacia ardua celi,
Et rapidis vacuas implent stridoribus antras.

Sit felix faustumq; precor: Iouis ales ab alto
Præpetibus plaudit pennis, omenq; secundat
Alituum regina, Pater dum magnus euntem
In thalamos ducit natam, fortiq; pauentem
(Ante Deos sacrumq; thori præfatus honorem)
Commendat genero, lectoq; relinquit in vno
Coniunctos, dictisq; ambos solatur amicis.

Interea lauro cincta Parnasside Musa,
Ante fores, dulces in gyrum fundere cantus
Incipiunt, princepsq; chori, comitumq; suarum
Calliope doctas præcedit voce sorores.

Lucidus Oceani natales Hesperus undas
Deseruit, tædæ portans, noctemq; ingalem.
Iam caris Domini formosa quiescit in vrbis
Dorothee, primos iungens cum coniuge somnos.
At vos innuptæ, quibus intemeratus amantum
Lectus, & interior thalami concredita cura est,
Ominibus, votisq; bonis, cantuq; secuta,
Dulcis ut aeterno concordia fœdere regnet,
Hymen, ô Hymenæe, Hymen, iterate puella.

Dicimus, ô Hymenæe Hymē, ades ô Hymenæe,
 Qualiter igne Iouis si tacta exaruit Ulmus
 Nuda, carens folijs, culti iam dedecus horti,
 Non teneras ultra vites, non amplius vuas
 Educat : at rapidi nisi fulminis ira fuisset
 Curuaret gravidos autumnum munere ramos.
 Innuba sic, vita dum cælibe virgo senescit,
 Aetatis roseum videt emarcescere florem :
 At raro desponsa viro, sua pignora mater
 Spectat, & optato genitricis nomine gaudet,
 Et thalami cunctos solatur honore labores.
 Hymen, ô Hymenæe Hymen, iterate puella.

Dicimus ô Hymenæe Hymē, ades ô Hymenæe,
 Fallimur ? an nostras vox turturis attigit aures ?
 Turtur amans sola gemit & suspirat in umbra.
 Hûc ades ô mea vita, tibi sub montibus istis
 Oscula & amplexus, secretaq; gaudia seruo,
 Parthenijq; vdo iam flos tibi crescit in antro.
 Hymen, ô Hymenæe, Hymen iterate puella.

Dicimus ô Hymenæe Hymen, ades ô Hymenæe.
 Vos auræ, quarum domus est circumfluit aër,
 Solis & umbrarum comites, dum Syrius ardet
 Feruidus, & certas populis denunciat iras :
 Vos lenite graues gelidis afflatibus æstus,
 Et vitium celi, sauosq; auertite morbos,
 Et facite ut nostris propria hæc sint gaudia terris.
 Hymen ô Hymenæe, Hymen iterate puella.

Dicimus ô Hymenæe Hymē, ades ô Hymenæe.
 Tu quoq; sancte senex, cuius iam lumen in ortu

Cerni-

Cernimus, insignemq; astris fulgentibus arcum,
 Quandoquidem succos fama est te nosse salubres,
 Herbarumq; parens monstravit Pbylliris vsum:
 Quare novos flores, nupta quibus inclita Mater
 Amissum reparet pulso languore vigorem.

Dicimus ô Hymenae Hymen, ades ô Hymenae.
 Este vna, dulcemq; vna producite vitam
 Dum licet ac paruos Auia transmittite natos.
 Omnia nam magno labentia sidera celo
 Venturos meliora iubent sperare nepotes,
 Hymen ô Hymenae, Hymen iterate puella.

Dicimus ô Hymenae Hymen, ades ô Hymenae.
 Fortunate socer, nouus alti sanguinis ordo
 Nascitur, vnde genus maternum sera propago
 Francorum primo regum numerabit ab ortu.
 Vos quoq; felices Socero, sublimia fratres
 Pectora, quos stabili iungit concordia nexu:
 Sic(reor) alterna quem morte redemit ab Orco,
 Tyndarides, fratrem dilexit Castora, Pollux.
 Vos colimus, vestraq; Duces, dū cuncta relinquit,
 Imploramus epem: nec vos iuuisse pigebit,
 Quas vestri fouere Atani, fouere Parentes,
 Praecipue dignas magnis Heroibus artes.
 Acre sed inprimis studium pietatis, & alma
 Iusticia pacisq; bona sub pectore regnet.
 Quandoquidem curam Princeps ubi negligit aequi,
 Sunt mutae veluti defuncta cadauera leges.
 Hymen ô Hymenae, Hymen iterate puella.

Dicimus ô Hymenae Hymen, ades ô Hymenae.

Nox ruit & placidos iam suadent sidera somnos,
 Iam secura quies lethæ papauera quassans,
 Aëria immensi tractus, & proxima Luna
 Regna tenet, pelagiq; sinus, terrasq; iacentes,
 Et volucrū genus omne silet, genus omne ferarū,
 Somniaq; humanas solantur inania curas.
 Ipsa sibi cultis noua Nupta videtur in hortis,
 Mollibus aut pratis, aut in conualle virenti,
 Narcissum, Thymbrāq; rosasq; et molle Ligustrū,
 Et mites vuas, & suauē rubentia mala
 Carpere, dilecto iucundum munus amanti,
 Candidaq; aureola contexere lilia caltha.
 Hymen o Hymenæe Hymen, iterate puella.

Dicimus o Hymenæe Hymen, ades o Hymenæe.
 O quoties tibi nocte virum, seu bella gerentem
 Horrida, seu deserta feras per lustra sequentem
 Afferet in somnis, volitansq; reducet imago.
 Ille sed in castris, nudolæ sub æthere pernox
 Aspera robusto gestat venabula collo.

Hymen o Hymenæe Hymen, iterate puella.

Dicimus o Hymenæe Hymen, ades o Hymenæe.
 Dulcis Hymen, tibi nos meritos largimur honores,
 Et nomen laudesq; tuas celebramus ouantes.
 Salue magne Nicer, populi latentur, & vrbes,
 Et gelidi valles, gelidiq; in vallibus amnes,
 Quos tantis superlūm Rector dignatur alumniis.
 Iam liquidum sacro commixtum Nectare rorem
 Sudabit cælum, sudabunt balsama syluæ,
 Pingua flauescunt iniussis messibus arua,

Nataq;

*Nataq; sponte sua mirabitur hordea tellus.
Hymen ô Hymenæe Hymen, iterate puella.
Dicimus ô Hymenæe Hymen, ades ô Hymenæe.*

*Finierant, sonnère nouis applausibus arces:
DOROTHEEN rupes ipsa, vaga flumina clamant
DOROTHEEN, iuga DOROTHEEN vicina remittunt.
Tum Pater omnipotentes ter ab æthere Iuppiter
Intonuit, celoq; dedit bona signa sereno: (alto
Altaq; per celsos sunt facta silentia montes.*

AMPLISSIMO VIRO D.
IOANNI LANGIO LEM-
pergio, Medico clarissimo,

S. P. D.

*H*ominis natura, IOANNES LANGI, vir
amplissime, moderatam amat quietem, qua alitur,
ac quodam quasi cibo reficitur: cuius quidem
ocij maximus ac vberimus est fructus, animo-
rum ab honesta delectatione petita relaxatio.
Cum itaq; in his caloribus, ijs ego voluptatibus ca-
rerem, quibus abundant alij, in hortos interdum
suburbanos ex vrbe me conferebam: vbi ab omni
alia cura ac cogitatione solutus ac liber, cum vete-
ribus amicis, humanioribus nempe studijs, quibus,
alijs occupationibus impeditus, plurimam iam du-
dum salutem dixeram, in gratiam redibam: idq;
exemplo potissimum commotus atq; incensus tuo.
Ersi enim post tot tantorumq; laborum defunctio-

P 5 nes

nes in hac etiam ingrauescente iam atate, propter exquisitam doctrinam, multarum rerum vsum, ac singularem industriam tuam, nondum abdicata Medicina opera, semper occupatissimus esse soleas: tamen, si quando breue requiescendi spaciū nactus es, id omne tu cum Musis, quae puerum te aluerunt, suauissime consumis: nec Poëtarum solum lectione, quemadmodum virum elegantissimis literis expolitum decet, plurimum delectaris, verum etiam ipse interdum ex te promis aliquid, quod ad veterum in eo genere scriptorum laudem ac suauitatem proximè accedat. Mitto igitur ad te NICRV M meum, carmen per se quidem tenue: nec in id à me confectum, quod Illustrissimi Principis diuinas laudes, quas mente ac cogitatione melius complectimur, exprimere me posse considerem: sed vt darem aliquod saltem interea perpetuae meae erga illustriss. Principem voluntatis testimonium, donec aliquid per otium excuderem, quod si minus dignitati tanti Principis ac Glorae responderet, animi tamen mei cupiditatem ac propensionem adaequaret. Quod igitur superest, Langi clarissime, vehementer etiam atq; etiam te rogo, vt hoc obseruantia erga te mea pignus boni consulas, meq; apud illustriss. Principem in Gratia ponas, commendatione tua subleues, atq; autoritate quantum potes tuearis. Vale. Heydelbergae, pridie Calend. Sextilis. M. D. LVII.

CLAR-

CLARISSIMO VIRO GE-
orgio Cracouio Iur. vtriusq; Doctōri, ac
Illustriſs. Princ. Auguſti, Ducis Saxo.
& Elect. Conſiliario, Petrus Lo-
tichius Secundus.

S. P. D.

*L*iteras tuas, V. Calend. Maij. datas accepi
poſtridie eius diei, luſtus & lacrimarum plenas,
Ornatiffime atq; ampliffime Cracoui, cum mane
exercendi mei cauſſa extra urbem in hortis deam-
bularem. Ex quibus tantum cepi dolorem, quan-
tum verbis exprimere non poſſum: proſus incre-
dibilem. Eſi enim nobis hic quoq; obſcuriore ta-
men fama, auditum erat, PHILIPPVM ME-
LANTHONEM, pituita tenui ad pulmonem de-
ſtillante affligi, & febricula inſuper tentari cepiſ-
ſe, meq; & laterum eius infirmitas, & imbecilli-
tas virum nonnihil vt timerem commoueret: ſpe-
rabam tamen planeq; mihi perſuadebam, diligen-
tia atq; temperantia, qua in depellendis morbis
exactiſſima vti conſueuerat, adiunante etiam
hoc tempore puri ac temperati aëris clementia,
valetudinem iam illum recuperaviſſe priſtinam, pra-
fertim cum inanis illa rumoris aura celeriter con-
ſediſſet penitusq; euaniſſet. Hac ego ſpe cum ali-
quantulum me ſuſtentarem, ecce repente altera
multo miſerabilius & triſtius in eandem ratio-
nem conſcripta, quibus certo ſignificabatur eam
febrim,

13. Aprilis
a. d. 1569

febrim, quam lenius iam accedere, aut plane de-
cesse arbitramur, XIII. Cal. Maij finem illi vita
attulisse. Quid tibi ego hic tristem & acerbam
omnium bonorum luctum commemorem? quid di-
cam mi Cracovi? amisisse nos præstantissimum vi-
rum, summa virtute ac fide, pacis ac concordie
amantissimum, quem omnes externi atq; advena,
tanquam communem literarum parentem, ama-
bant, colebant, admirabantur, amabitq; multo ve-
hementius, ac prædicabit, extincta invidia, omni-
um seculorum posteritas. Nescio enim q̃o pacto
comparatum sit, ut ~~que in manibus nostris po-
sita sunt bona & oculis quotidie obuerfantur sen-
sum quasi obrepente satietate fastidiamus, eo-
rumq; nos pertadeat: ubi vero amissa sunt, ani-~~
mus multo ea requirat ardentius, sicut non mi-
nus vere, quam eleganter Venusinus noster:

Virtutem incolumem odimus,

Sublatam ex oculis quærimus invidi.

Sed de his ij viderint, quibus in tantis relligionis
dissidijs, ac rerum omnium confusione, doctrina
celestis & literarum (sine quibus illa consistere,
ac dignitatem suam tueri nequit) cura ac pro-
pagatio à Deo Opt. Max. commendata est.
Elegiam quam à me petijsti ut conscriberem,
etsi propter valetudinis meæ imbecillitatem, ne-
que meditationis bono satis uti, neque in recenti
acerbissimoq; luctu, in latini sermonis puritatem
ac numerorum elegantiam, animum ut par erat,
inten-

intendere licuit : confeci tamen , cum aliter neque voluntati tue , neque dolori meo satisfacere possẽ. eamq; ad te , mi ornatissime Craconi , mitto , sic tamen , vt aliquid per ocium à me elaboratum propediem expectes , quod limato , politoq; iudicio tuo aliqua ex parte respondeat. Hoc enim vnum relictum esse video remedium , quo ipsius defuncti desiderium mitigem atque consoler. Bene vale. Et clariss. viris , Ioachimo Camerario , ac Cassari Pucero plurimam meo nomine salutem dicito . Data Heydelbergæ Nonis Maij , M. D. LX.

P. LOTICHIVS SECVNDVS

D. Paulo Luthero , M. F. Illustriss. Principum , Ducum Saxonie , &c.

Medico , viro Clarissimo.

S. P. D.

Amicitia nostra , & studiorum societas , facit , Paule Luthere , vir clariss. vt te compellem , & impetrare ab humanitate tua cupiam , vt carmen hoc in nuptias Illustrissimi Principis , IOANNIS GVILHELMI , Saxonie Ducis , &c. heroicis à me versibus scriptum , sub nomine tuo in manus hominum emitti patiaris. Quod te haud grauatim facturum , cum cetera mihi virtutes tue facile persuadent : tum etiam , quod non ignorem , te non minus his nostris studijs , quæ sibi ab huma-

humanitate nomen assciuerunt, quam abditarum
 ac reconditarum rerum doctrina, qua à Philoso-
 phis & Medicis tractantur, excellere. Conatus
 sum maxime veterum familiarum, qua longe la-
 teq; disseminata sunt, genealogiam breuiter inte-
 xere: ex quibus non tam praecepta quam exempla
 fortitudinis, constantiae, & quod caput est, pieta-
 tis, (sine qua infirma est reliquarum omnium re-
 rum gloria) in vniuersam Europam redundarunt.
 Scribendi porro fiduciam mihi attulit, singularis
 Illustriss. Principum humanitatis, & egregium in
 promouendis ornandisq; bonis artibus studium,
 quas illos amplissimis propositis præmijs, vel ini-
 quis etiam temporibus fouisse, omnes mortales
 norunt, eiusque liberalitatis memoriam nulla vn-
 quam temporis obliuio delebit, nulla vetustas ex
 animis hominum euellet. Quid de LOANNE
FRIDERICO Heroë planè diuino dicam qui
 bares auita paternaq; gloria, nulli vnquam for-
 tuna succumbens, ~~altiozem semper habuit ani-~~
~~um, quam ut ijs qui in hac vita sunt fluctibus,~~
~~obruui posset.~~ Et decet profecto viros Illustrēs,
 quos à Ioue, id est, Deo opt. Max. esse, apud Pla-
 tonem inquit Socrates, literarum monumentis
 posteritati commendari: quod etsi ego mihi non
 sumam, aut ingenio tantum arrogem (abest hoc à
 natura mea, abest à moribus plurimum) egregiam
 tamen certe voluntatem affero, & hanc ocij ob-
 lectionem ut iudundissimam ita honestissimam
 semper

semper esse duxi. Etsi vero me initio & conscientia mediocritatis mea plurimam deterreret, et res ipsæ varie ac concise à scriptoribus non doctissimis illis quidem sed amantibus patria viris tractata, non solum per se difficultatem asferrent, verum etiam vix ullam sui illustrandi spem relinquerent: mallui tamen voluntati eorum, quibus negare nihil possum, obsequi, quam aut nominis mei maiorem ducere rationem, aut ullam colendi officij prætermittere facultatem. Usus autem sum in digerenda historiarum serie, consilio atque opera D. Michaelis Beutheri Iureconsulti, qui totius antiquitatis ac rerum potissimum Germanicarum memoriam exacte tenet, multaque in veterum libris vel correctione sanat atq; restituit, vel explicatione illustrat. Hoc tu carmen, mi optime atque ornatissime Paule, quod cum tui nominis inscriptione diuulgavi, si quando iam Spira à legitimo negotiorum tempore, ocij aliquid nactus fueris, etsi à maturitate absit quidē longissime, ita tamen leges, sicut in hortis primo vere deambulantes, donec maturitatem suam fructus assequantur, rosamve aut violam decerpere possimus. floribus interea arborum, & herbescente plantarū viriditate, atque incremento, oblectare nos solemus. Quod ut facias, meq; apud Illustrissimos Principes tuos, (sub quorum Patre diuino Heroë IOANNE FRIDERICO adolescens, laborem etiam militarem perpeffus fui) in gratia ponas: & si

*Et, si quid in me veri ac recti esse putas, com-
mendes, etiam atque etiam à te peto. Vale.*

*Heydelbergæ, XV. Calend. Iulij, D. LX.
supra Millesimum.*

F I N I S.

L I P S I A E.

IMPRIMEBAT IOHANNES
STEINMAN,

TYPIS VOEGELIANIS.
Anno

M. D. LXXVI.

Pygmaeo, si vera ferant, mors ipsa refragat.
Huc sit ut aug. ait, utiq. morsq. rogas.
Ite c. carmificos, sanctores sancta exornate
Corpora. quos vultis federe flama parit.
Nil spectasse dapes, nil deglutiisse putres
Hac nisi ventriculi igne calore coquas.
Sic cetero spectasse pros, adiungit verba
Haud se arcenta nil licet aure privat,
Hac nisi scipiatq. fides, incoep. reposita
pectore, dumq. freta calore coquunt
Sicut eques rapido memorosa p. aula cursum
Corruit, effreni precipitata equo,
Corpore tu quemcumq. deus et mente beavit,
Taus es, ipsaq. te nisi frenis regunt.
Libera cum volucris, cauea m. carcere clausa,
Libera confracte, carcere morsq. abis.
Liber homo nato, mors deo clausq. in antro,
Cursumq. abis. Christo liber ad astra duce.
Sectantes velut umbra fugit, fugientis. instat,
Addita corpendis scilicet umbra comes,
Sic sunt immentia captantes summa laudes,
Demissis contra gloria juncta comes,
Et tu quida falso fraternata lexamine, quidcum
Lans hoc ois erit. Scilicet umbra levis.
Quod duro lima e ferro, neq. flagella
Hinc p. ignis e mudi,
Huc tibi est sapias, erat d. licet aspa: q. q. q.
Calum deo petis duce.